SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-203-26

Druk nr 3399

Warszawa, 20 listopada 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wyrobach zawierających azbest.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, z uwagi na konieczność pilnego wdrożenia dyrektywy oraz uniknięcia konsekwencji finansowych, przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o wyrobach zawierających azbest[1), 2)]

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

1) obowiązki użytkujących wyroby zawierające azbest;
2) obowiązki w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu;
3) obowiązki w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
4) zasady funkcjonowania bazy azbestowej;
5) zasady zapewnienia opieki socjalnej i zdrowotnej pracownikom zatrudnionym w warunkach narażenia na działanie azbestu.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) azbest – włókniste krzemiany:
   a) azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4,
   b) azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,
   c) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
   d) azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5, nr CAS 132207-32-0,
   e) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,

---

1) Niniejsza ustawa wdraża:
   1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);
   2) dyrektywę Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG) (Dz. Urz. WE L 85 z 28.03.1987, str. 40, z późn. zm.).

2) Niniejszą ustawą:
   1) zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych;
   2) uchyla się ustawę z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

f) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6

– sklasyfikowane jako substancje rakotwórcze kat. 1A zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.);

2) emisja azbestu – bezpośrednie lub pośrednie wprowadzanie azbestu do środowiska powstające w wyniku:
   a) użytkowania obiektów, urządzeń lub instalacji,
   b) wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest,
   c) transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest;
3) instalacja – instalację w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453), w której znajdują się wyroby zawierające azbest lub która została wykonana z wyrobów zawierających azbest;
4) obiekt – obiekt budowlany w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, 605, 646, 1161 i 1347), w którym znajdują się wyroby zawierające azbest lub który został wykonany z wyrobów zawierających azbest;
5) odpady zawierające azbest:
   a) usunięte wyroby zawierające azbest,
   b) usunięte produkty i wyroby, w tym wyroby budowlane, które w okresie wykorzystywania przylegały do wyrobów zawierających azbest i były narażone na działanie azbestu,
   c) zużytą odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronną, stosowane przez osoby narażone na działanie azbestu,
   d) zużyte filtry włókninowe z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest

   – będące odpadami w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2026 r. poz. 1328);
6) osoba narażona na działanie azbestu – osobę fizyczną, która może być narażona na działanie azbestu w związku z:
   a) wykonywaniem pracy zarobkowej,

b) pełnieniem służby, w tym czynnej służby wojskowej,

c) wykonywaniem zadań ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244 i 900 oraz z 2026 r. poz. 180, 426 i 1159), będącą strażakiem ratownikiem ochotniczej straży pożarnej;

7) podmiot odpowiedzialny:

a) pracodawcę w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245),

b) przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2026 r. poz. 1484),

c) jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,

d) jednostkę organizacyjną, w której osoba narażona na działanie azbestu pełni służbę, w szczególności podejmując działania w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska,

e) ochotniczą straż pożarną

– wykonujących lub nadzorujących pracę lub służbę lub wykonujących zadania, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych, jako strażacy ratownicy – w których występuje narażenie na działanie azbestu;

8) pracownik – osobę w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, narażoną na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej;

9) starosta – starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu;

10) urządzenie – urządzenie w rozumieniu art. 3 pkt 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w którym znajduje się wyrób zawierający azbest;

11) użytkujący – właściciela obiektu, urządzenia lub instalacji, a w przypadku jego braku posiadacza samoistnego lub zarządcę;

12) wykonawca prac – podmiot odpowiedzialny, który wykonuje lub nadzoruje prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

13) wyrób zawierający azbest – produkt lub wyrób, w tym wyrób budowlany, w którym zawartość azbestu jest równa 0,1 % wagi całkowitej produktu lub wyrobu lub większa.

Art. 3. 1. Właściwość miejscową organów administracji publicznej w sprawach uregulowanych w ustawie ustala się według miejsca położenia obiektu, urządzenia lub instalacji, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Odwołanie od decyzji dotyczącej zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest przysługuje do samorządowego kolegium odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję.

Rozdział 2

Obowiązki użytkującego

Art. 4. 1. Użytkujący przeprowadza inwentaryzację wyrobów zawierających azbest przez sporządzenie spisu z natury lub na podstawie dostępnych dokumentów przedstawiających stan obiektu, instalacji lub urządzenia.

2. Na podstawie wyników inwentaryzacji użytkujący sporządza deklarację dotyczącą wyrobu zawierającego azbest, zwaną dalej „deklaracją”.

3. Deklaracja zawiera:

1) dane użytkującego:
   a) imię i nazwisko lub firmę (nazwę),
   b) adres siedziby,
   c) adres do korespondencji,
   d) numer telefonu, jeżeli posiada,
   e) numer identyfikacji podatkowej NIP, jeżeli został nadany;
2) dane dotyczące lokalizacji wyrobu zawierającego azbest:
   a) nazwę obiektu, urządzenia lub instalacji,
   b) adres obiektu, urządzenia lub instalacji, jeżeli został nadany,
   c) identyfikator działki ewidencyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1389), na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja;
3) dane dotyczące wyrobu zawierającego azbest:
   a) wskazanie obiektu albo instalacji, w tym określenie ich rodzaju, albo urządzenia,
   b) rodzaj wyrobu zawierającego azbest,
   c) określenie masy lub ilości wyrobu zawierającego azbest,
   d) plan sytuacyjny działki ewidencyjnej, o której mowa w pkt 2 lit. c, z zaznaczeniem miejsca położenia wyrobu zawierającego azbest,
   e) planowany rok usunięcia albo zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest,
   f) datę usunięcia albo zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest,

g) określenie masy odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia,

h) określenie masy lub ilości zabezpieczonego wyrobu zawierającego azbest.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości i komunikatywności deklaracji oraz potrzebę ujednolicenia jej formy.

Art. 5. 1. Użytkujący składa deklarację do właściwego marszałka województwa w formie:

1) elektronicznej lub

2) papierowej.

2. Użytkujący, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, składa deklarację do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w sposób określony w ust. 1.

3. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 4 ust. 3, użytkujący sporządza nową deklarację i składa ją do właściwego organu w terminie 30 dni od dnia zmiany danych w sposób określony w ust. 1.

Art. 6. 1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa może wezwać użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego w wyznaczonym terminie, jednak niekrótszym niż 14 dni.

2. Jeżeli nie ma odpowiedzi na wezwanie lub jeżeli złożone wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, są niejasne, niepełne lub budzą wątpliwości, wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa ponownie wzywa użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w terminie, o którym mowa w ust. 1.

3. Zadania marszałka województwa określone w ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.

Art. 7. 1. Użytkujący oznakowuje wyraźnie, czytelnie i w sposób widoczny:

1) urządzenia i instalacje;

2) pomieszczenia, w których znajdują się urządzenia i instalacje;

3) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczone przed emisją azbestu.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i wzór oznakowania urządzeń, instalacji i pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i

instalacje, oraz dróg, o których mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Art. 8. Użytkujący powierza:

1) usunięcie wyrobów zawierających azbest,
2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1

– wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.

Rozdział 3

Obowiązki w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu

Art. 9. 1. Podmiot odpowiedzialny sporządza dla osób narażonych na działanie azbestu ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającą rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu.

2. Podmiot odpowiedzialny konsultuje z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu.

3. Podmiot odpowiedzialny weryfikuje sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu, jeśli zachodzi podejrzenie, że w tym zakresie jest ona niezgodna ze stanem faktycznym lub gdy nastąpiła zmiana narażenia na działanie azbestu mająca wpływ na warunki pracy lub pełnienie służby lub udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej.

4. Na podstawie oceny ryzyka zawodowego podmiot odpowiedzialny zapewnia osobie narażonej na działanie azbestu niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko narażenia na działanie azbestu.

5. Podmiot odpowiedzialny prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych.

Art. 10. 1. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwane dalej „szkoleniem”.

2. Podmiot odpowiedzialny zapewnia szkolenie niezależnie od szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. $237^{[5]}$ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Szkolenie przeprowadza się:

1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby;
2) okresowo, nierzadziej niż raz na 3 lata;
3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych.

4. Szkolenie odbywa się w czasie pracy lub służby i na koszt podmiotu odpowiedzialnego.

5. Szkolenie jest dostosowane do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy lub służby, jakie wiążą się z tym zawodem lub tą służbą.

6. Szkolenie obejmuje:

1) w zakresie podstawowym:
   a) przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem narażenia na działanie azbestu,
   b) zastosowanie azbestu i jego właściwości,
   c) środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu,
   d) zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych,
   e) określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu,
   f) szkodliwość azbestu dla zdrowia oraz ochronę zdrowia, w tym profilaktykę zdrowotną z uwzględnieniem edukacji antytytoniowej,
   g) zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest, w szczególności sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest;
2) w zakresie rozszerzonym:
   a) zagadnienia, o których mowa w pkt 1,
   b) stosowanie maszyn i urządzeń podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest,
   c) stosowanie środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w tym procedury dekontaminacji,
   d) instruktaż stanowiskowy dotyczący bezpieczeństwa wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

7. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie podstawowym.

8. Wykonawca prac zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osobom

nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie rozszerzonym, odrębne dla każdej z tych grup osób.

9. Zagadnienia, o których mowa w ust. 6 pkt 1, uwzględnia się w programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 11. 1. Po zakończeniu szkolenia osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące przystępują do egzaminu.

2. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu potwierdza się zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia, wydawanym na okres 3 lat.

3. W zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia wskazuje się:

1) miejsce i datę wydania zaświadczenia;
2) podstawę prawną;
3) imię i nazwisko uczestnika;
4) program szkolenia;
5) datę lub okres, w którym uczestnik odbył szkolenie;
6) czas trwania szkolenia w godzinach dydaktycznych;
7) firmę (nazwę) i adres podmiotu odpowiedzialnego lub wykonawcy prac kierującego uczestnika na szkolenie;
8) firmę (nazwę) i adres jednostki szkoleniowej;
9) język szkolenia;
10) datę ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

4. Z udziału w szkoleniu może być zwolniona osoba narażona na działanie azbestu oraz osoba kierująca nią lub ją nadzorująca, która przedłoży aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia odpowiadającego rodzajowi i poziomowi narażenia na działanie azbestu uwzględnionemu w ocenie ryzyka zawodowego.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób przeprowadzania szkolenia,
2) program szkolenia obejmujący zakres podstawowy i rozszerzony, a także potrzeby różnych grup osób objętych obowiązkiem szkolenia,
3) sposób dokumentowania szkolenia,
4) sposób przeprowadzenia egzaminu oraz termin i sposób wydawania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia

– kierując się potrzebą zapewnienia należytej ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu, uwzględniając edukację antytytoniową, stosowane metody pracy przy usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także dostępne środki i urządzenia ograniczające emisję azbestu.

Art. 12. 1. Szkolenie oraz egzamin, o którym mowa w art. 11 ust. 1, przeprowadza jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zapewniająca wykładowców i instruktorów posiadających niezbędną wiedzę, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne.

2. Jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową, o której mowa w ust. 1, przechowuje dokumentację dotyczącą szkolenia oraz egzaminu, o którym mowa w art. 11 ust. 1, przez okres 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym został przeprowadzony egzamin.

Art. 13. Przepisów art. 10 ust. 1–5, 6 pkt 2, 7 i 8, art. 11 oraz art. 12 nie stosuje się do strażaków Państwowej Straży Pożarnej i strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych.

Rozdział 4

Obowiązki w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest

Art. 14. 1. Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wymaga uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, zwanego dalej „zezwoleniem”.

2. Zezwolenie wydaje się podmiotowi, który:

1) posiada możliwości techniczne i organizacyjne pozwalające należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zapewniające ochronę osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed działaniem azbestu;
2) zapewnia wykonywanie prac przez osoby posiadające wymagane szkolenie oraz kierowanie tymi osobami lub nadzorowanie ich przez osoby posiadające wymagane szkolenie;
3) zapewnia gospodarowanie odpadami zawierającymi azbest powstającymi w związku z wykonywaną działalnością zgodnie z przepisami o odpadach, z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania;

4) posiada wpis do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie wymaganym do wykonywania działalności objętej zezwoleniem;
5) w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą:
   a) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2026 r. poz. 1342 i 1466),
   b) nie była co najmniej trzykrotnie prawomocnie skazana za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
6) w przypadku osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – której wspólnicy, prokurenci, członkowie zarządu ani członkowie rady nadzorczej:
   a) nie byli prawomocnie skazani za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
   b) nie byli co najmniej trzykrotnie prawomocnie skazani za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

3. Zezwolenie jest wydawane w drodze decyzji przez starostę na wniosek.

4. Właściwość miejscową organu ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby wnioskodawcy.

5. Przedsiębiorca zagraniczny uczestniczący w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek:

1) za pośrednictwem osoby upoważnionej do jego reprezentowania, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 1313), do starosty właściwego ze względu na siedzibę oddziału – jeżeli ten przedsiębiorca zagraniczny ustanowił oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2) bezpośrednio do Prezydenta m.st. Warszawy – w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

6. Wniosek zawiera:

1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę);

2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
3) adres do korespondencji;
4) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej;
5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania wraz z adresem strony internetowej, na której jest prowadzony ten rejestr lub jest prowadzona ta ewidencja;
6) w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego numer w rejestrze zezwoleń na świadczenie usług w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest prowadzonym w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wraz z adresem strony internetowej, na której prowadzony jest ten rejestr;
7) kod PKD przeważającej działalności i pozostałe kody PKD działalności wykonawcy prac;
8) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
9) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania;
10) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;
11) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

7. Do wniosku załącza się:

1) oświadczenie o posiadaniu możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zapewniających ochronę osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed działaniem azbestu;
2) odpisy aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących, ważnych co najmniej 3 miesiące od dnia złożenia wniosku;
3) oświadczenie o ustalonym sposobie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania;
4) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą osób, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 6;

5) oświadczenie o niekaralności osób, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 6, za wykroczenia określone w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach albo o liczbie prawomocnych wyroków skazujących te osoby za takie wykroczenia.

8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 7 pkt 1, 3 i 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

9. Osoba uprawniona do reprezentacji wykonawcy prac podpisuje własnoręcznie lub podpisem kwalifikowanym oświadczenia, o których mowa w ust. 7.

10. Przedsiębiorca zagraniczny uczestniczący w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podaje dane, o których mowa w ust. 6 pkt 6 lub 7, jeżeli posiada.

Art. 15. 1. Zezwolenie zawiera:

1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę);
2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
3) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej;
4) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania;
5) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
6) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania;
7) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;
8) datę ważności zezwolenia;
9) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność wykonawcy prac.

2. Zezwolenie wydaje się na okres 10 lat na wykonywanie na określonym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

3. Do postępowania o wydanie zezwolenia nie stosuje się przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).

4. Zezwolenie może być zmienione w każdym czasie, na wniosek wykonawcy prac, w drodze decyzji, przez właściwego starostę.

Art. 16. 1. W przypadku gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek, starosta odmawia wydania zezwolenia:

1) wnioskodawcy będącemu osobą fizyczną, jeżeli został on skazany:
   a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
   b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
2) wnioskodawcy będącemu osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli wspólnikiem, prokurentem, członkiem zarządu lub członkiem rady nadzorczej tego przedsiębiorcy jest osoba fizyczna, która została skazana:
   a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
   b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
3) wnioskodawcy, który nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1–4;
4) wnioskodawcy, który złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do wniosku dokumenty zawierające takie dane lub informacje;
5) wnioskodawcy, który podrobił lub przerobił zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w celu użycia go jako autentycznego.

2. Odmowa wydania zezwolenia następuje w drodze decyzji.

Art. 17. 1. Starosta cofa zezwolenie w drodze decyzji, określając termin jej wykonania, gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

1) wykonawca prac będący osobą fizyczną został skazany:
   a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,

b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;

2) wspólnik, prokurent, członek rady nadzorczej lub członek zarządu wykonawcy prac będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będący osobą fizyczną, został skazany:
   a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
   b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
3) wykonawca prac złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do wniosku dokumenty zawierające takie dane lub informacje;
4) wykonawca prac podrobił lub przerobił dokument dołączony do wniosku w celu użycia go jako autentycznego;
5) wykonawca prac przestał spełniać którykolwiek z warunków, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1–4;
6) wykonawca prac w związku z wykonywaniem prac objętych zezwoleniem naruszył przepisy:
   a) za których naruszenie wymierza się administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1–5 lub art. 64 ust. 1, lub
   b) bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w tym wydane na jej podstawie, lub
   c) dotyczące wykonywania robót budowlanych lub dokonywania rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części, określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w tym wydane na jej podstawie, lub
   d) dotyczące zbierania, transportu, magazynowania, usuwania i przekazywania odpadów lub postępowania z odpadami niebezpiecznymi, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym wydane na jej podstawie

   – w sposób powodujący zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska.

2. Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 5 i 6 jest wszczynane na wniosek:

1) właściwego inspektora pracy;
2) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego;

3) właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego;
4) właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska;
5) właściwego organu nadzoru budowlanego;
6) właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta;
7) komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera co najmniej:

1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) wykonawcy prac;
2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby wykonawcy prac;
3) adres do korespondencji wykonawcy prac;
4) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej wykonawcy prac;
5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania wraz z adresem strony internetowej, na której jest prowadzony ten rejestr lub jest prowadzona ewidencja;
6) opis okoliczności stanowiących podstawę wystąpienia z wnioskiem;
7) uzasadnienie wniosku wraz z powołaniem się na zgromadzony materiał dowodowy oraz dokonane ustalenia.

4. Starosta może odstąpić od cofnięcia zezwolenia w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, jeżeli stwierdzi, że:

a) naruszenie to miało charakter incydentalny i nie spowodowało istotnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska,
b) wykonawca prac niezwłocznie podjął skuteczne działania naprawcze,
c) cofnięcie zezwolenia byłoby niewspółmierne do wagi naruszenia.

5. Decyzji, o której mowa w ust. 1, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzi lub ochronę środowiska lub też ze względu na ważny interes społeczny.

Art. 18. Wykonawca prac, któremu cofnięto zezwolenie, jest obowiązany do usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187), na własny koszt, w terminie wskazanym w decyzji, o której mowa w art. 17 ust. 1.

Art. 19. 1. Wykonawca prac przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest składa zgłoszenie o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, zwane dalej „zgłoszeniem”:

1) właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy,
2) właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu albo właściwemu państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu,
3) właściwemu organowi nadzoru budowlanego

– w terminie co najmniej 14 dni przed ich rozpoczęciem.

2. W przypadku prac wykonywanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych wykonawca prac składa zgłoszenie do komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem prac.

3. W przypadku awarii instalacji lub urządzenia albo katastrofy budowlanej wykonawca prac składa zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 albo 2, niezwłocznie.

4. Zgłoszenie zawiera:

1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę);
2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
3) datę wydania i numer zezwolenia;
4) numer telefonu wykonawcy prac;
5) określenie rodzaju i masy każdego wyrobu zawierającego azbest odrębnie;
6) identyfikator działki ewidencyjnej, na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja, oraz ich adres, jeśli istnieje – dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie;
7) termin planowanego rozpoczęcia i zakończenia prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie oraz harmonogram szczegółowych prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie;
8) liczbę oraz listę osób narażonych na działanie azbestu z podaniem: imienia i nazwiska, daty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, daty ostatniego badania okresowego oraz daty jego ważności;
9) określenie zakresu prac i stosowanych metod pracy, w szczególności uwzględniających wymianę powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych;
10) wykaz maszyn i urządzeń, wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac i zabezpieczenie osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska;

11) określenie rodzaju i masy odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;
12) wskazanie przewidywanego terminu wywozu odpadów zawierających azbest przewidzianych do składowania i miejsca unieszkodliwiania tych odpadów;
13) określenie środków podjętych w celu ograniczenia narażenia na działanie azbestu.

5. Wykonawca prac do zgłoszenia załącza plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zwany dalej „planem”.

6. Wykonawca prac najpóźniej 24 godziny przed faktycznym rozpoczęciem prac, o których mowa w ust. 1 albo 2, związanych z każdym obiektem, urządzeniem lub instalacją przekazuje odrębnie podmiotom, o których mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2, informację o dacie i godzinie rozpoczęcia i przewidywanego zakończenia wykonywania tych prac.

7. Wykonawca prac powiadamia osoby narażone na działanie azbestu lub ich przedstawicieli o dokonanym zgłoszeniu i udostępnia je do zapoznania się na ich wniosek.

8. Informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 8, w połączeniu z informacjami, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 2 i 7, są w sposób gwarantujący zachowanie ich poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegrożących uszkodzeniem lub zniszczeniem przechowywane przez:

1) właściwego okręgowego inspektora pracy oraz właściwy organ nadzoru budowlanego przez okres 3 lat,
2) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej przez okres 40 lat

– licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostało złożone zgłoszenie.

9. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku stwierdzenia nieważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia lub braku aktualnego badania okresowego niezwłocznie składają wniosek, o którym mowa w art. 17 ust. 2.

Art. 20. 1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący:

1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w bazie azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), także otrzymanych od innych wykonawców prac w przypadku, o którym mowa w ust. 3;

2) metody wykonywania planowanych prac;
3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym określenie środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu;
5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu;
6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób.

2. Wykonawca prac zapoznaje z planem osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące.

3. Wykonawca prac udostępnia innemu wykonawcy prac przed rozpoczęciem przez niego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, na jego wniosek i wyłącznie w celu identyfikacji wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, wyniki badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres planu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz weryfikacji prawidłowości wykonania tych prac i potwierdzenia braku narażenia na działanie azbestu w miejscu ich wykonania.

Art. 21. Wykonawca prac niezwłocznie ponownie składa zgłoszenie w przypadku zmiany informacji, o których mowa w art. 19 ust. 4 lub art. 20 ust. 1, lub w przypadku zmiany narażenia na działanie azbestu mającej wpływ na warunki pracy.

Art. 22. Wykonawca prac jest obowiązany do:
1) stałego nadzoru nad prawidłowością wykonywania prac;
2) ograniczenia do niezbędnego minimum liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz czasu trwania narażenia na działanie azbestu;

3) stosowania maszyn, urządzeń i metod pracy eliminujących lub ograniczających do minimum emisję azbestu;
4) stosowania odpowiednich do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej i środków ochrony układu oddechowego;
5) zapewnienia wyposażenia technicznego i socjalnego osobom narażonym na działanie azbestu.

Art. 23. 1. Wykonawca prac zapewnia:
1) wyposażenie maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w miejscowe wyciągi zaopatrzone w wysoko efektywne filtry włókninowe;
2) regularne przeglądy, regulację, konserwację oraz naprawę maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

2. Jeżeli jest to możliwe, czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wykonuje się w strefie pracy tych maszyn i urządzeń.

3. Wykonawca prac zapewnia także:
1) regularne usuwanie azbestu gromadzonego w elementach filtracyjnych maszyn i urządzeń, z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności, przy zastosowaniu środków ochrony indywidualnej zapewniających skuteczną ochronę osoby narażonej na działanie azbestu;
2) wymianę filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów, zgodnie z instrukcją użytkowania;
3) pakowanie zużytych filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów do szczelnych worków i postępowanie z nimi, jak z odpadami zawierającymi azbest;
4) używanie jednorazowych worków do gromadzenia azbestu w urządzeniach odpylających.

Art. 24. 1. Wykonawca prac dostarcza osobom narażonym na działanie azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronną, właściwe do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu oraz zapobiegające stykaniu się ciała z azbestem i wdychaniu azbestu.

2. Środki ochrony indywidualnej wielokrotnego użytku oraz odzież ochronna są wykonane z materiału uniemożliwiającego przenikanie przez niego azbestu oraz umożliwiającego ich łatwe czyszczenie.

3. Wykonawca prac wymienia środki ochrony układu oddechowego jednorazowego użytku po każdej zmianie roboczej lub gdy opory oddychania odczuwalnie wzrosną, lub zgodnie z zaleceniami producenta.

Art. 25. 1. Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, były:

1) oczyszczone z azbestu podciśnieniowymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro, w sposób uniemożliwiający emisję azbestu;
2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą osób narażonych na działanie azbestu.

2. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, stosowane przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest nie mogą być używane poza miejscem wykonywania tych prac.

Art. 26. Wykonawca prac zapewnia, aby stanowiska pracy, drogi komunikacyjne oraz maszyny i urządzenia były oczyszczone po zakończeniu w danym dniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Art. 27. W miejscach wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest niedopuszczalne jest spożywanie posiłków, picie napojów, palenie tytoniu, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych, oraz używanie wyrobów powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 1214), przechowywanie rzeczy osobistych, przebywanie bez uzasadnionej potrzeby, zdejmowanie środków ochrony układu oddechowego i odzieży ochronnej.

Art. 28. 1. Wykonawca prac usuwa i zabezpiecza wyroby zawierające azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi.

2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac:

1) izoluje od otoczenia miejsce wykonywania prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu;

2) ogradza miejsca wykonywania prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, niemniejszej niż 1 m, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym;
3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych;
4) stosuje odpowiednie środki techniczne ograniczające do minimum emisję azbestu;
5) stosuje w miejscu wykonywania prac odpowiednie zabezpieczenia przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych, drzwiowych oraz wentylacyjnych;
6) stosuje zabezpieczenia przewidziane w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, o ile został sporządzony.

3. Do prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z dachu nie stosuje się ust. 2 pkt 1.

4. Podczas usuwania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac zapewnia:
1) zraszanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie ich w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac;
2) usuwanie całych wyrobów zawierających azbest bez ich uszkadzania tam, gdzie jest to technicznie możliwe;
3) odspajanie wyrobów zawierających azbest trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe wyciągi.

5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo:
1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową;
2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.

Art. 29. 1. Wykonawca prac może zabezpieczyć:
1) wyroby zawierające azbest będące odcinkami podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych przez pozostawienie ich pod powierzchnią gruntu;

2) wyroby zawierające azbest będące płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu;
3) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przez ich szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu.

2. Pozostawienie pod powierzchnią gruntu instalacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1:
1) jest możliwe tylko w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na działanie azbestu osoby obsługującej inne elementy uzbrojenia terenu;
2) wymaga usunięcia wyrobów zawierających azbest ze studzienek rewizyjnych i innych elementów instalacji, do których jest dostęp podczas ich obsługi.

Art. 30. 1. Wykonawca prac, mając na względzie ochronę życia i zdrowia osób narażonych na działanie azbestu, ogranicza stężenie azbestu w powietrzu do jak najniższego poziomu technicznie możliwego, poniżej wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac:
1) wstrzymuje wykonywanie prac;
2) ustala przyczyny tego przekroczenia;
3) niezwłocznie podejmuje działania w celu obniżenia stężenia azbestu do wartości wskazanej w ust. 1;
4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3.

3. Jeżeli, mimo podjętych działań, nie jest możliwe obniżenie stężenia azbestu do wartości, o której mowa w ust. 1, podjęcie pracy jest możliwe pod warunkiem zastosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza zapewniających skuteczną ochronę przed narażeniem na działanie azbestu.

4. Wykonawca prac nie może zastępować technicznych środków ograniczających narażenie na działanie azbestu środkami ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza.

5. Prace w warunkach wymagających stosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza mogą być wykonywane maksymalnie przez 4 godziny dziennie.

6. Wykonawca prac, po konsultacji z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami, zapewnia wykonującym prace, o których mowa w ust. 5, odpowiednie do istniejących warunków środowiska pracy przerwy na odpoczynek w miejscach, w których nie występuje narażenie na działanie azbestu.

7. Przerwy, o których mowa w ust. 6, są wliczane do czasu pracy.

Art. 31. Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu wykonawca prac:

1) usuwa azbest z miejsca wykonywania prac przy zastosowaniu podciśnieniowych wysoko skutecznych urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych lub metodą czyszczenia na mokro;
2) oczyszcza miejsca wykonywania tych prac z odpadów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu.

Art. 32. Do odpadów zawierających azbest w zakresie nieuregulowanym w przepisach ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 33. 1. Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy.

2. Odpady zawierające azbest opakowuje się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez:

1) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub
2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub
3) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych.

4. Przed załadowaniem odpadów zawierających azbest środek transportu oczyszcza się z elementów mogących uszkodzić opakowanie w trakcie transportu.

5. Ładunek odpadów zawierających azbest mocuje się tak, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie, przemieszczanie lub wypadnięcie ze środka transportu.

Art. 34. 1. Wykonawca prac oznakowuje odpady zawierające azbest w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 35.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków dotyczących oznakowania odpadów zawierających azbest wynikających z przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych.

Art. 35. Minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia:

1) sposób oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest,
2) wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest

– uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Art. 36. 1. Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest wykonawca prac składa użytkującemu pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac, wskazując następujące informacje:

1) datę wydania i numer zezwolenia;
2) rodzaje i ilość usuniętych lub zabezpieczonych wyrobów zawierających azbest;
3) datę oraz miejsce usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest;
4) wyniki pomiarów stężeń azbestu w powietrzu wykonanych zgodnie z zawartym w planie harmonogramem;
5) pouczenie o obowiązku złożenia nowej deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest.

2. Użytkujący przechowuje oświadczenie wykonawcy prac o prawidłowości wykonania prac przez okres 5 lat.

Art. 37. Odpady zawierające azbest są unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, o których mowa w art. 106 ustawy z dnia 14 grudnia

2012 r. o odpadach, albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych, o których mowa w art. 125 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), zwanych dalej „składowiskami odpadów”.

Art. 38. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac.

Art. 39. Przed rozpoczęciem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy niniejszego rozdziału.

Rozdział 5

Baza azbestowa

Art. 40. 1. W bazie azbestowej gromadzi się i przetwarza:

1) dane dotyczące wyrobów zawierających azbest, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3;
2) dane użytkujących, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 1;
3) dane i informacje dotyczące składowisk odpadów obejmujące:
   a) podział na składowiska odpadów w fazie eksploatacyjnej i zamknięte, w tym rok zamknięcia,
   b) nazwę składowiska odpadów,
   c) adres składowiska odpadów,
   d) określenie całkowitej pojemności, w tym wolnej pojemności (m^3),
   e) określenie ilości zdeponowanych odpadów zawierających azbest (Mg),
   f) kody przyjmowanych odpadów zawierających azbest,
   g) nazwę właściciela lub zarządzającego,
   h) adres właściciela lub zarządzającego,
   i) numer telefonu właściciela lub zarządzającego.

2. Baza azbestowa umożliwia identyfikację użytkującego dany wyrób zawierający azbest.

3. W bazie azbestowej prowadzi się rejestr wykonawców prac.

Art. 41. Administratorem bazy azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 42. 1. Baza azbestowa jest prowadzona w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241).

2. Dane osobowe przetwarza się w bazie azbestowej wyłącznie w celu realizacji określonych ustawą zadań, obejmujących:

1) gromadzenie i przetwarzanie danych o wyrobach zawierających azbest, w szczególności dotyczące ich ilości, rodzaju i lokalizacji, a także o użytkujących;
2) monitorowanie ilości unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest;
3) gromadzenie i przetwarzanie danych o właścicielach i zarządzających składowiskami odpadów;
4) gromadzenie i przetwarzanie danych o wykonawcach prac.

3. Dane osobowe przechowuje się w bazie azbestowej przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wprowadzone do bazy azbestowej.

Art. 43. 1. Baza azbestowa wykorzystuje dane:

1) krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 851), w zakresie identyfikatora województwa, powiatu i gminy;
2) ewidencji gruntów i budynków, o której mowa w art. 20 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie identyfikatorów działek, ich geometrii i powierzchni ewidencyjnej;
3) bazy danych obiektów topograficznych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie geometrii obiektów budowlanych;
4) zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

2. Baza azbestowa umożliwia:

1) przeszukiwanie informacji;
2) wizualizację informacji z wykorzystaniem danych, o których mowa w ust. 1;
3) udostępnianie informacji w formacie otwartym.

Art. 44. 1. Baza azbestowa zapewnia bezpieczeństwo gromadzonych danych poprzez:

1) zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem, w szczególności przez zastosowanie mechanizmów uwierzytelniania i autoryzacji;
2) zastosowanie narzędzi gwarantujących ciągłość i prawidłowość działania na wypadek zdarzeń, które mogłyby grozić zmianą lub utratą zgromadzonych w niej danych;
3) zapewnienie rejestrowania informacji o zmianach w sposobie jej działania;
4) rejestrowanie imion i nazwisk oraz adresów poczty elektronicznej osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących oraz dat wprowadzenia i aktualizacji tych danych;
5) ochronę danych, w szczególności przed ich usunięciem lub zniekształceniem.

2. Baza azbestowa zawiera konta jej użytkowników.

3. Każdy wyrób zawierający azbest posiada indywidualny numer identyfikacyjny wyrobu.

4. Każda lokalizacja wyrobu zawierającego azbest posiada indywidualny numer identyfikacyjny lokalizacji.

5. Każdy wpis wykonawcy prac, któremu starosta wydał zezwolenie, posiada indywidualny numer wykonawcy prac.

6. Indywidualne numery identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3–5, wyróżniają w sposób jednoznaczny dany wyrób, lokalizację oraz wykonawcę prac spośród innych wyrobów, lokalizacji oraz wykonawców prac zapisanych w bazie azbestowej.

7. Indywidualne numery identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3–5, nie mogą być zmieniane.

Art. 45. Dane i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki, w celu umożliwienia potwierdzenia prowadzenia przez wykonawcę prac działalności zgodnie z przepisami ustawy i w zakresie koniecznym do realizacji tego celu.

Art. 46. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki tworzy konta użytkowników bazy azbestowej, które umożliwiają nieodpłatny dostęp do informacji, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3, następującym użytkownikom:

1) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast;

2) starostom;

3) marszałkom województw.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki udostępnia hasła dostępu do konta użytkownika bazy azbestowej na wniosek osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki udostępnia wzór wniosku o utworzenie konta użytkownika bazy azbestowej za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 47. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta:

1) wprowadza do bazy azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest i użytkujących oraz aktualizuje je na podstawie deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego, niepóźniej niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji lub wyjaśnień;

2) przetwarza informacje gromadzone w bazie azbestowej;

3) zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, deklaracji oraz wyjaśnień, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej informacji, o których mowa w pkt 1, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;

4) tworzy raport w bazie azbestowej za poprzedni rok kalendarzowy dotyczący informacji o wyrobach zawierających azbest i przekazuje go corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw gospodarki za pośrednictwem bazy azbestowej.

Art. 48. 1. Marszałek województwa:

1) wprowadza do bazy azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest i użytkujących oraz aktualizuje je na podstawie deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego, niepóźniej niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji lub wyjaśnień;

2) wprowadza i aktualizuje dane o składowiskach odpadów;

3) przetwarza informacje gromadzone w bazie azbestowej;

4) zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, deklaracji oraz wyjaśnień, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej informacji, o których mowa w pkt 1, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

2. Zadania określone w ust. 1 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.

Art. 49. 1. W przypadku otrzymania deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa dokonują weryfikacji zawartych w nich informacji z bazą azbestową w zakresie, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1 i 2.

2. Po zakończeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1, wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa aktualizują dane w bazie azbestowej lub zamieszczają w niej informację o braku możliwości aktualizacji tych danych.

3. Zadania marszałka województwa określone w ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.

Art. 50. Starosta niepóźniej niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wydaniu, zmianie, cofnięciu zezwolenia lub stwierdzająca jego wygaśnięcie stała się ostateczna, wprowadza do rejestru wykonawców prac, lub aktualizuje odpowiednio następujące dane:

1) status zezwolenia: wydane, zmienione, cofnięte albo wygaszone;
2) znak decyzji;
3) datę wydania decyzji;
4) nazwę organu;
5) imię i nazwisko lub firmę (nazwę);
6) adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
7) adres do korespondencji;
8) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej;
9) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innym właściwym rejestrze prowadzonym w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
10) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
11) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania;
12) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;
13) datę ważności zezwolenia;

14) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność wykonawcy prac.

Art. 51. Organy Krajowej Administracji Skarbowej mają dostęp do informacji zawartych w bazie azbestowej z obszaru całego kraju na potrzeby postępowania podatkowego, kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz audytu. Przepis art. 46 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Opieka socjalna i zdrowotna dla pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu

Art. 52. 1. Pracownik zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy ma prawo w przypadku stwierdzenia choroby zawodowej po dniu rozwiązania stosunku pracy do jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1644 oraz z 2026 r. poz. 26).

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznaje i wypłaca jednorazowe odszkodowanie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Art. 53. 1. Byłym pracownikom spełniającym warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych, określone w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451, 507, 734 i 1123), przysługuje świadczenie przedemerytalne, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 115), jeżeli posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat byli zatrudnieni:

1) w pełnym wymiarze czasu pracy w podmiotach wymienionych w załączniku do ustawy, jednak niedłużej niż do dnia 31 grudnia 1999 r.;

2) w innych podmiotach, z których byli oddelegowani i wykonywali stale pracę na terenie podmiotów, o których mowa w pkt 1.

2. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1, jeżeli była ona zatrudniona w dniu 28 września 1997 r. w podmiocie, o którym mowa w ust. 1, a rozwiązanie jej stosunku pracy z ostatnim pracodawcą nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Art. 54. Pracownik albo były pracownik zatrudniony w warunkach, w których występuje albo występowało narażenie na działanie azbestu, wykonuje badania okresowe na zasadach określonych w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem art. 55.

Art. 55. 1. Pracownik, który był zatrudniony w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy, jest uprawniony do bezpłatnych badań profilaktycznych obejmujących badanie lekarskie i badania diagnostyczne oraz w uzasadnionych przypadkach dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, jeżeli na podstawie oceny stanu zdrowia tego pracownika są niezbędne.

2. Uprawnienie do bezpłatnych badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 1, przysługuje również pracownikowi, który był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w innym podmiocie niż określony w załączniku do ustawy w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem.

3. Pracownikowi, o którym mowa w ust. 2, skierowanie na bezpłatne badania profilaktyczne, o których mowa w ust. 1, wydaje podmiot, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, a w przypadku jego braku – wojewódzki ośrodek medycyny pracy.

4. Skierowanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

1) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, albo wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy;
2) imię i nazwisko pracownika;
3) numer PESEL pracownika, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
4) dane o zatrudnieniu pracownika:
   a) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu,

b) datę rozpoczęcia i zakończenia zatrudnienia w warunkach narażenia na działanie azbestu,

c) określenie stanowiska pracy,

d) szczegółowe parametry narażenia na działanie azbestu, w tym datę i wynik pomiaru stężenia azbestu w powietrzu (ilość włókien/cm^3), albo informację o ich braku;

5) datę wystawienia skierowania;

6) oznaczenie i podpis osoby kierującej na badanie profilaktyczne.

5. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy przed wydaniem skierowania, o którym mowa w ust. 3, ustala w dostępnym zakresie informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 4, na podstawie posiadanej dokumentacji, a w przypadku jej braku – na podstawie danych uzyskanych od właściwego państwowego inspektora sanitarnego lub komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, który sprawował lub sprawuje nadzór nad warunkami pracy w podmiocie, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań profilaktycznych byłych pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz częstotliwość tych badań, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.

Art. 56. 1. Bezpłatne badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, są przeprowadzane w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy.

2. Po przeprowadzeniu badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, lekarz wydaje orzeczenie lekarskie zawierające:

1) oznaczenie wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy;

2) dane dotyczące pracownika:

a) imię i nazwisko,

b) numer PESEL, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,

c) adres miejsca zamieszkania;

3) podstawę prawną wydania orzeczenia lekarskiego;

4) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik objęty badaniem profilaktycznym w warunkach narażenia na działanie azbestu;

5) datę badania lekarskiego;

6) rozpoznanie choroby, jeżeli występuje;

7) wyniki badań diagnostycznych oraz opinie z konsultacji specjalistycznych, jeżeli były przeprowadzone;
8) wnioski wynikające z oceny stanu zdrowia;
9) zalecenia lekarskie;
10) datę następnego badania profilaktycznego;
11) datę wydania orzeczenia lekarskiego;
12) podpis i oznaczenie lekarza przeprowadzającego badanie profilaktyczne.

3. Orzeczenie lekarskie jest przekazywane pracownikowi, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, w sposób z nim uzgodniony. Kopię orzeczenia lekarskiego dołącza się do dokumentacji medycznej tego pracownika.

Art. 57. 1. Pracownik, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, jest uprawniony również do:
1) bezpłatnego zaopatrzenia w leki stosowane w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu,
2) korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.[3)])

– jeżeli wynika to z zaleceń lekarskich, o których mowa w art. 56 ust. 2 pkt 9.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, kierując się potrzebą określenia adekwatnego katalogu leków uwzględniającego wpływ azbestu na stan zdrowia w długofalowej perspektywie czasowej.

Art. 58. Wykaz podmiotów, których pracownicy mają prawo do uprawnień określonych w art. 52, art. 53, art. 55 ust. 1 oraz art. 57 określa załącznik do ustawy.

Art. 59. 1. Uprawnienia, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 57, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, z tym że w zakresie finansowania:
1) badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 – w formie dotacji celowej;
2) zaopatrzenia w leki oraz leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203, 791, 972, 986 i 1007.

uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 – w formie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia, o której mowa w art. 131d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do wystawiania i potwierdzania skierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem przepisów dotyczących zalecanej częstotliwości korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się obowiązku dotyczącego odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o którym mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Art. 60. 1. Jednostką koordynującą badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, jest Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, zwany dalej „Instytutem Medycyny Pracy”.

2. W ramach koordynacji badań profilaktycznych Instytut Medycyny Pracy:

1) określa szczegółową metodykę tych badań oraz zapewnia jednolitą ocenę badań radiologicznych przeprowadzanych w ramach tych badań;
2) przeprowadza szkolenia dla lekarzy wykonujących te badania, obejmujące w szczególności metodykę i szczegółowy zakres informacji objętych dokumentacją medyczną, niezbędny do ustalenia zaleceń lekarskich;
3) udziela konsultacji lekarzom wykonującym te badania.

3. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy, w którym wykonano pracownikowi badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, przekazuje do Instytutu Medycyny Pracy dokumentację medyczną tych badań w terminie 14 dni od dnia wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 56 ust. 2.

4. Instytut Medycyny Pracy przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia coroczne sprawozdanie z przeprowadzenia badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, za dany rok kalendarzowy według stanu na dzień 31 grudnia w terminie do dnia 15 lutego następnego roku.

5. Zadania Instytutu Medycyny Pracy, o których mowa w ust. 2 i 4, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w formie dotacji celowej.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia opracowuje informację o sytuacji w zakresie chorób azbestozależnych byłych pracowników, uwzględniając w szczególności:

1) informację na temat sytuacji zdrowotnej byłych pracowników objętych badaniami profilaktycznymi, w tym liczbę wykonanych badań profilaktycznych w danym roku kalendarzowym według stanu na dzień 31 grudnia,
2) analizę epidemiologiczną i statystyczną narażenia na działanie azbestu w określonych grupach osób, z uwzględnieniem wielkości narażenia na działanie azbestu, okresu latencji i wpływu palenia papierosów,
3) analizę rozpoznania chorób zawodowych związanych z narażeniem na działanie azbestu,
4) ocenę w zakresie nowych przypadków zachorowań

– i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw pracy, rodziny i polityki społecznej, Głównemu Inspektorowi Pracy oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu w terminie do dnia 31 marca następnego roku.

Art. 61. 1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. Do dokumentacji medycznej w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581 oraz z 2026 r. poz. 26 i 791).

Rozdział 7

Administracyjne kary pieniężne

Art. 62. 1. Administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto wbrew przepisom ustawy nie zgłasza zamiaru rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest właściwemu organowi lub właściwym organom w terminie określonym w art. 19 ust. 1–3, 6 lub art. 21.

2. Administracyjna kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, wynosi niemniej niż 500 zł i nie może przekroczyć 1000 zł.

3. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, w zakresie swoich kompetencji wymierza w drodze decyzji:

1) właściwy inspektor pracy;
2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny;
3) właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny;
4) właściwy organ nadzoru budowlanego;

5) komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

Art. 63. 1. Administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto wbrew przepisom ustawy:

1) nie sporządza oceny ryzyka zawodowego, o której mowa w art. 9 ust. 1;
2) nie konsultuje oceny ryzyka zawodowego z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami;
3) nie weryfikuje oceny ryzyka zawodowego w przypadkach, o których mowa w art. 9 ust. 3;
4) nie zapewnia przeszkolenia osób narażonych na działanie azbestu lub osób nimi kierujących lub je nadzorujących w zakresie, o którym mowa w art. 10 ust. 7 lub 8;
5) nie zapewnia przeszkolenia osób narażonych na działanie azbestu lub osób nimi kierujących lub je nadzorujących w terminach określonych w art. 10 ust. 3 pkt 1 lub 2;
6) prowadzi szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, nie spełniając warunków określonych w art. 12 ust. 1;
7) usuwa lub zabezpiecza wyroby zawierające azbest bez zezwolenia.

2. Administracyjna kara pieniężna za każde naruszenie, o którym mowa w ust. 1, wynosi niemniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 20 000 zł.

3. Administracyjne kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza w zakresie swoich kompetencji w drodze decyzji:

1) właściwy inspektor pracy;
2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny;
3) właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny.

Art. 64. 1. Administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto wbrew przepisom ustawy:

1) nie oznakowuje urządzeń, instalacji, pomieszczeń, w których się one znajdują, lub dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych przed emisją azbestu;
2) nie sporządza planu, o którym mowa w art. 20 ust. 1;
3) nie zapoznaje osób narażonych na działanie azbestu lub osób nimi kierujących lub je nadzorujących z planem, o którym mowa w art. 20 ust. 1;
4) nie zapewnia odpowiednich maszyn lub urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest lub warunków ich użytkowania, o których mowa w art. 23;
5) nie izoluje od otoczenia miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 1;

6) nie ogradza miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 2;
7) nie umieszcza tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 3;
8) nie stosuje w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest odpowiednich zabezpieczeń wskazanych w art. 28 ust. 2 pkt 5;
9) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest nie utrzymuje wyrobów zawierających azbest w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac;
10) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest usuwa wyroby zawierające azbest w sposób niezgodny z art. 28 ust. 4 pkt 2;
11) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest odspaja wyroby zawierające azbest trwale związane z podłożem przy stosowaniu innych narzędzi niż wskazane w art. 28 ust. 4 pkt 3;
12) w przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach nie izoluje pomieszczeń, w których usuwane są wyroby zawierające azbest, od pozostałej części budynku;
13) w przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach nie stosuje zespołu szczelnych pomieszczeń, o którym mowa w art. 28 ust. 5 pkt 2;
14) nie opakowuje odpadów zawierających azbest zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 33 ust. 2, w przypadku gdy sposób przygotowania odpadów zawierających azbest do transportu nie został określony w przepisach o transporcie towarów niebezpiecznych;
15) nie oznakowuje odpadów zawierających azbest zgodnie ze wzorem i sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 35.

2. Administracyjna kara pieniężna za każde naruszenie, o którym mowa w ust. 1, wynosi niemniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 10 000 zł, przy czym administracyjne kary pieniężne nie mogą łącznie przekroczyć 100 000 zł w ciągu jednej kontroli.

3. Administracyjne kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza w drodze decyzji:
1) właściwy inspektor pracy w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–13,
2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny,
3) właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny

– w zakresie swoich kompetencji.

Art. 65. 1. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej stała się ostateczna, na odrębny rachunek bankowy prowadzony odpowiednio przez:

1) właściwego okręgowego inspektora pracy;
2) właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego;
3) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego;
4) właściwego organu nadzoru budowlanego;
5) właściwego dysponenta budżetu, na zaopatrzeniu którego pozostaje komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

2. Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 62–64, powiększone o przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych oraz pomniejszone o opłaty poniesione na egzekucję należności i koszty obsługi rachunku bankowego właściwy okręgowy inspektor pracy, właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, właściwy organ nadzoru budowlanego oraz właściwy dysponent środków budżetowych, na zaopatrzeniu którego pozostaje komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, przekazują na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie do końca następnego miesiąca po upływie każdego kwartału.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach

Art. 66. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416 oraz z 2026 r. poz. 605) w art. 4 w ust. 1 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wymagań określonych w ustawie z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).”.

Art. 67. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437 oraz z 2026 r. poz. 187) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 uchyla się ust. 2;
2) w art. 21 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) okresowe badania lekarskie realizowane w trybie art. 229 § 5 Kodeksu pracy, w przypadku gdy podmiot, który zatrudniał pracownika, uległ likwidacji, z

wyłączeniem badań, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).”;

3) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Do jednostek organizacyjnych służby medycyny pracy w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 i 972).”.

Art. 68. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 160:
   a) w ust. 2 uchyla się pkt 1,
   b) w ust. 3 skreśla się wyrazy „azbestem i”;
2) w art. 400a w ust. 1 po pkt 8d dodaje się pkt 8e w brzmieniu:
   „8e) działania polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest;”;
3) w art. 401 w ust. 7 w pkt 22 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 23 w brzmieniu:
   „23) wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 62–64 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. ...).”;
4) w art. 401c:
   a) po ust. 9d dodaje się ust. 9e w brzmieniu:

      „9e. Środki Narodowego Funduszu w wysokości niemniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 23, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest.”,

   b) w ust. 10 wyrazy „ust. 1–5 i 8–9d” zastępuje się wyrazami „ust. 1–5 i 8–9e”,
   c) w ust. 11 w zdaniu pierwszym wyrazy „ust. 1–5 i 8–9d” zastępuje się wyrazami „ust. 1–5 i 8–9e”.

Art. 69. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 115) w art. 2 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje również osobom, o których mowa w art. 53 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 3.”.

Art. 70. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.[4)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 43a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisy ust. 3 nie naruszają obowiązków Funduszu w zakresie wysokości finansowania świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom po ukończeniu 65. roku życia wynikających z uprawnień, o których mowa w art. 43 i art. 44–46 niniejszej ustawy oraz art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), w przypadku, o którym mowa w art. 44a ust. 2 ustawy o refundacji.”;

2) w art. 43b ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przepis ust. 7 nie narusza obowiązków Funduszu w zakresie wysokości finansowania świadczeń opieki zdrowotnej wynikających z uprawnień, o których mowa w art. 43 i art. 44–46 niniejszej ustawy oraz art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), w przypadku, o którym mowa w art. 44a ust. 2 ustawy o refundacji.”;

3) w art. 97:

a) w ust. 3 w pkt 26 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 27 w brzmieniu:

„27) finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia ... o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).”,

b) w ust. 8a w zdaniu drugim wyrazy „ust. 3 pkt 2a i 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3 pkt 2a, 3 i 27”.

Art. 71. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 1395) w załączniku do ustawy w części III po ust. 42 dodaje się ust. 42a i 42b w brzmieniu:

	42a. Zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest	616 zł	
	42b. Zmiana zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest	308 zł	

[4)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203, 791, 972, 986 i 1007.

Art. 72. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712, z późn. zm.[5)]) w art. 10 w ust. 1 po pkt 15e dodaje się pkt 15f w brzmieniu:

„15f) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), w szczególności w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu w miejscu wykonywania pracy;”.

Art. 73. W ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581 oraz z 2026 r. poz. 26 i 791) w art. 26 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organom władzy publicznej, w tym Rzecznikowi Praw Pacjenta, Narodowemu Funduszowi Zdrowia, organom samorządu zawodów medycznych oraz konsultantom w ochronie zdrowia, Rzecznikowi Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, a także Instytutowi Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, w zakresie niezbędnym do wykonywania przez te podmioty ich zadań, w szczególności nadzoru i kontroli;”.

Art. 74. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 253 i 791) w art. 44a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku zbiegu uprawnień, o których mowa w art. 43–45 ustawy o świadczeniach oraz w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), osoba wydająca leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne ma obowiązek wydać lek lub środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego z najniższą wysokością dopłaty.”.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 75. 1. Do spraw, o których mowa w art. 5, art. 6 i art. 7a ustawy uchylanej w art. 82, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

[5)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. 160 i 473.

2. Orzeczenie lekarskie oraz termin następnego badania profilaktycznego zawarte w książeczce badań profilaktycznych, wydanej na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 82, zachowują moc do czasu wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 56 ust. 2 ustawy.

3. Do spraw, o których mowa w art. 7a ustawy uchylanej w art. 82, rozpoczętych po dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończonych jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 76. 1. Ocenę ryzyka zawodowego, o której mowa w art. 9 ust. 1, sporządza się i dokumentuje w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że aktualna ocena ryzyka zawodowego uwzględnia rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu.

2. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 82, którego okres ważności nie upłynął do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność przez 3 miesiące od tego dnia.

3. Wykonawca prac prowadzi działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest na dotychczasowych zasadach do dnia uzyskania zezwolenia, jednak niedłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 77. Wyprodukowane i wprowadzone do obrotu oznakowanie zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 82, zachowują ważność do czasu, gdy przestaną informować o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Art. 78. Przepisy art. 15 i art. 24 ustawy zmienianej w art. 67 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do obsadzania stanowisk kierowników wojewódzkich ośrodków medycyny pracy wolnych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo które stały się wolne po tym dniu.

Art. 79. Użytkujący przeprowadza inwentaryzację, o której mowa w art. 4 ust. 1, i składa deklarację, o której mowa w art. 4 ust. 2, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku niezłożenia deklaracji w tym terminie przepis art. 6 stosuje się.

Art. 80. 1. Rejestry wyrobów zawierających azbest, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 162 ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, prowadzone przez marszałków województw na podstawie przepisów dotychczasowych włącza się do bazy azbestowej.

2. Konta użytkowników rejestrów, o których mowa w ust. 1, wraz z hasłami dostępu do tych kont stają się kontami użytkowników bazy azbestowej wraz z hasłami dostępu do tych kont.

Art. 81. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 160 ust. 3 oraz art. 163 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 1 i 8 ustawy zmienianej w art. 68:

1) w zakresie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska innych niż azbest – zachowują moc;
2) w zakresie azbestu – tracą moc.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 68 tracą moc.

Art. 82. Traci moc ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708).

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu art. 70 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Konieczność uchwalenia ustawy o wyrobach zawierających azbest wynika z obowiązku wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

Projekt ustawy obejmie również transpozycję poniższych dyrektyw, które są obecnie wdrożone do polskiego porządku prawnego:

1) Dyrektywę Rady 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (Dz. Urz. UE L 85 z 28.03.1987, str. 40, z późn. zm.);

2) Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

W projekcie ustawy nie wprowadzono przepisów zakazujących stosowania azbestu, gdyż zakaz ten wynika wprost z załącznika nr XVII pkt 6 do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006 str. 1, z późn. zm.).

Ponadto projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest:

1) systematyzuje i aktualizuje obecnie obowiązujące przepisy poprzez zastąpienie przepisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) oraz innych aktów prawnych regulujących kwestie związane z azbestem nową ustawą – tematyka ta jest aktualnie zawarta w kilku aktach normatywnych, przy czym najistotniejsze kwestie dotyczące zasad bezpiecznego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest są uregulowane w rozporządzeniach;

2) określa obowiązki podmiotów odpowiedzialnych, w których występuje narażenie na działanie azbestu oraz wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

3) określa zasady prowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest wraz z wprowadzeniem administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie tych obowiązków i zasad;

4) określa zasady prowadzenia bazy azbestowej i obowiązki jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie;

5) wprowadza odstępstwa od generalnego obowiązku usunięcia wyrobów zawierających azbest w postaci możliwości ich zabezpieczenia, m.in. dla wyrobów zawierających azbest zabudowanych w ścianach budynków oraz w konstrukcji stropodachów;

6) reguluje kwestie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest.

Potrzeba uporządkowania obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest jest także zgodna z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032", zwanym dalej „Programem", przyjętym uchwałami Rady Ministrów nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. oraz nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.

Ponadto do podjęcia odpowiednich prac legislacyjnych w tym zakresie wezwała również Najwyższa Izba Kontroli w „Informacji o wynikach kontroli: Usuwanie wyrobów zawierających azbest", LOL.430.003.2022, nr ewid. 108/2022/P/22/072/LOL. W dokumencie tym wskazano, że tempo usuwania azbestu w kraju jest zbyt wolne, a bez jego przyspieszenia nie zostanie osiągnięty cel usunięcia azbestu do końca 2032 r. Jako główną przyczynę tego zjawiska wskazano brak dofinansowania do wykonania nowego pokrycia dachu po usunięciu pokrycia dachu wykonanego przy wykorzystaniu wyrobów zawierających azbest. Wyroby zawierające azbest będące pokryciem dachów stanowią ponad 90% wszystkich tych wyrobów zainwentaryzowanych na terenie kraju.

Przyjęte rozwiązania prawne odpowiadają również na podjęte w Unii Europejskiej inicjatywy takie jak: nowe unijne ramy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, „Falę renowacji na potrzeby Europy", europejski plan walki z rakiem, unijna strategia w zakresie odpadów i pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym. W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem (2019/2182(INL)) podkreśla się, że nastąpi

przewidywane wzmożenie prac budowlanych w związku z „Falą renowacji na potrzeby Europy", w ramach której przewidziano remont 35 mln budynków do 2030 r., któremu towarzyszyć będzie zwiększone narażenie zawodowe i środowiskowe na włókna azbestu. W związku z „Falą renowacji na potrzeby Europy" azbest trzeba będzie zastąpić materiałami energooszczędnymi. Szczególną uwagę przy tym należy zwrócić na ochronę przed narażeniem na działanie azbestu pracowników zatrudnionych przy remontach starych budynków oraz ich mieszkańców. Podkreśla się konieczność identyfikacji budynków zawierających azbest, aby wesprzeć bezpieczne usuwanie azbestu i innych niebezpiecznych materiałów.

2. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której ma dotyczyć projektowana ustawa

Społeczeństwo oczekuje poprawy warunków życia. Azbest i wyroby azbestowe zostały uznane za substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi. W 1997 r. zakazano produkcji i stosowania wyrobów zawierających azbest oraz rozpoczęto proces wycofywania ich z użytkowania.

Aby przyspieszyć tempo oczyszczania kraju z azbestu, konieczne jest zmobilizowanie działań wszystkich grup społecznych oraz władz lokalnych i regionalnych. Uregulowanie w drodze ustawowej kwestii dotyczących inwentaryzacji, usuwania lub zabezpieczania wyrobów azbestowych oraz zapewnienia źródeł finansowania procesu usuwania tych wyrobów może pozytywnie wpłynąć na tempo podejmowanych działań przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w narażeniu na działanie azbestu, ochronę zdrowia ludzi i środowiska.

3. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, zawierająca jedynie 8 artykułów, reguluje aspekty problematyki azbestowej w bardzo ograniczonym zakresie.

Ustawa wprowadza zakaz produkcji wyrobów zawierających azbest, definiuje azbest oraz dopuszcza wprowadzanie do obrotu diafragm do istniejących instalacji elektrolitycznych oraz wałów z azbestu chryzotylowego stosowanych do ciągnienia szkła. Określa zasady opieki socjalnej i zdrowotnej byłych pracowników zakładów, które stosowały azbest w produkcji. Ponadto zawiera delegacje do uregulowania w drodze rozporządzeń problematyki związanej z bezpiecznym użytkowaniem i usuwaniem wyrobów azbestowych, postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Kwestie związane z ochroną środowiska zostały określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453), która zaliczyła azbest do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (art. 160 ust. 2 pkt 1). Azbest podlega sukcesywnej eliminacji (art. 162 ust. 1), a informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska powinny być okresowo przedkładane marszałkowi województwa lub – w przypadku osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami – wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta (art. 162 ust. 2–9).

Wyroby zawierające azbest po wycofaniu z użytkowania stają się odpadami niebezpiecznymi i wtedy podlegają przepisom ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2026 r. poz. 1328). Szczegółowe przepisy dotyczą gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, sprawozdawczości w zakresie gospodarki odpadami, budowy i funkcjonowania składowisk oraz magazynowania odpadów zawierających azbest. Ustawa reguluje także kwestie planowania gospodarki odpadami zawierającymi azbest na terenie danego województwa, w tym projektowanie przyszłych składowisk odpadów zawierających azbest.

Inne aspekty problematyki azbestowej regulują następujące ustawy:

1) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245);
2) w zakresie składowania odpadów zawierających azbest na podziemnych składowiskach odpadów – ustawa z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69);
3) w zakresie nadzoru budowlanego – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.);
4) w zakresie postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym zawierającym azbest – ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573, z późn. zm.).

Obecny stan prawny jest zgodny z następującymi przepisami prawa Unii Europejskiej:

1) Dyrektywą Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG), zmienioną przez Dyrektywę Rady 91/692/EWG z dnia 23 grudnia 1991 r. (Dz. Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 48), Rozporządzenie Rady (WE) nr 807/2003 z dnia 14 kwietnia 2003

r. (Dz. Urz. UE L 122 z 16.5.2003, str. 36), Decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/853 z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 155);

2) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona), zmienioną przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1243 z dnia 20 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. L 198 z 25.07.2019, str. 241);

3) załącznikiem nr XVII pkt 6 do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.

4. Przyczyny negatywnych zjawisk i cele interwencji ustawodawczej

Jako przyczyny niskiej efektywności procesu oczyszczania kraju z azbestu wskazać należy m.in.:

1) brak ustawowych obowiązków wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

2) brak administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie bezpiecznego użytkowania, zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest;

3) niewystarczający nadzór nad wykonawcami prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

4) niewystarczające środki finansowe przeznaczane na dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz brak dofinansowania do położenia nowego pokrycia dachu po usunięciu pokrycia dachu wykonanego przy wykorzystaniu wyrobów zawierających azbest.

Celem interwencji ustawodawczej jest:

1) uregulowanie rynku wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest poprzez ustanowienie obowiązku uzyskania przez tych

wykonawców zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, obejmującego weryfikację szkoleń w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, możliwości technicznych i organizacyjnych wykonawcy prac oraz sposobu gospodarowania odpadami zawierającymi azbest;

2) wskazanie możliwości zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest będących odcinkami: podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych, bądź będących drogami utwardzonymi odpadami zawierającymi azbest, lub będących płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu;

3) wprowadzenie zasad finansowania procesu usuwania wyrobów zawierających azbest;

4) aktualizacja przepisów dotyczących inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest;

5) aktualizacja przepisów dotyczących funkcjonowania bazy azbestowej;

6) uzupełnienie kompetencji organów kontrolnych;

7) wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych nakładanych w następstwie naruszenia przepisów projektu ustawy;

8) aktualizacja wykazu podmiotów, które stosowały azbest w produkcji i których byli pracownicy są uprawnieni do świadczeń odszkodowawczych i przedemerytalnych;

9) aktualizacja świadczeń zdrowotnych dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji (np. leki, badania) oraz pracowników wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

5. Możliwość podjęcia alternatywnych środków umożliwiających osiągnięcie celu

Realizacja celów przedstawionych powyżej możliwa jest jedynie poprzez wprowadzenie niezbędnych uregulowań w randze ustawy. Transpozycja przepisów UE oraz zapewnienie ładu prawnego w sferze obowiązków dotyczących użytkowania, usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz postępowania z odpadami zawierającymi azbest wymaga opracowania projektu nowej ustawy.

6. Przewidywane skutki prawne wejścia projektowanego aktu w życie

Biorąc pod uwagę, że stan wyrobów zawierających azbest pogarsza się z roku na rok, konieczne jest przyspieszenie procesu oczyszczania Polski z azbestu. Aby zapewnić właściwy sposób

postępowania przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz ułatwić kontrolę i nakładanie administracyjnych kar pieniężnych w przypadku nieprzestrzegania przepisów, konieczne jest uregulowanie tej materii w drodze ustawy.

W projekcie ustawy zostały doprecyzowane obowiązki podmiotów odpowiedzialnych wykonujących lub nadzorujących pracę lub służbę, w których występuje narażenie na działanie azbestu, oraz wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, tak aby zapewnić maksymalną ochronę osób narażonych na działanie azbestu (każdej osoby fizycznej, która może być narażona na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej, pełnieniem służby lub czynnej służby wojskowej). Wprowadzono obowiązek uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.

Rozszerzono również kwestie związane z ochroną zdrowia osób narażonych na działanie azbestu, m.in. w zakresie przeprowadzania ocen ryzyka zawodowego oraz szkoleń. Do tej nowej grupy zawodowej należy zaliczyć służby ratunkowe, w tym strażaków, osoby zatrudnione w podmiotach związanych z ciepłownictwem, elektroenergetyką, wodociągami i kanalizacją, a także górnictwem i gospodarką odpadami. Szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierających azbest obejmuje zakres podstawowy dla wszystkich osób narażonych na działanie azbestu oraz zakres rozszerzony dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Mając na względzie narażenie na działanie azbestu funkcjonariuszy pożarnictwa projektodawca uwzględnił, że opracowywanie i zatwierdzanie programów szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz sprawowanie nadzoru w zakresie dydaktycznym nad ich realizacją dla tej grupy zawodowej należy do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 1473). Projektodawca przyjął rozwiązanie, zgodnie z którym zagadnienia dotyczące bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w zakresie podstawowym, będą uwzględniane w programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Należy dodać, że szkolenia, w tym szkolenia specjalistyczne strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna na podstawie programów opracowywanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i zatwierdzanych

przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz na podstawie programu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 141).

W projekcie ustawy został także określony obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. W porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów na gruncie nowej ustawy użytkujący składają deklarację dotyczącą wyrobu zawierającego azbest w przypadku zmiany danych, a nie co roku, przy czym wszyscy użytkujący będą zobowiązani przeprowadzić inwentaryzację i złożyć deklarację dotyczącą wyrobu zawierającego azbest w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W tej kwestii dodatkowe kompetencje uzyskają jednostki samorządu terytorialnego w zakresie możliwości wezwania użytkujących do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek dokonać weryfikacji informacji zawartych w deklaracjach i wyjaśnieniach z informacjami zawartymi w bazie azbestowej, zaktualizować dane w bazie azbestowej lub zamieścić informacje o braku możliwości aktualizacji tych danych.

Projekt ustawy zawiera również przepisy dotyczące opieki socjalnej i zdrowotnej dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji oraz osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Przepisy te zostały zaktualizowane i doprecyzowane, aby zapewnić ich lepsze stosowanie i przestrzeganie. Rozszerzono grupę byłych pracowników uprawnionych do bezpłatnych badań profilaktycznych o zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tą datą w innych podmiotach, niż wymienione w załączniku do ustawy.

W przypadku pracowników aktualnie zatrudnionych w warunkach, w których występuje lub występowało narażenie na działanie azbestu, dookreślono, iż wykonują oni badania okresowe na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

7. Podmioty, na które oddziaływać ma projektowana ustawa

Projektowana ustawa oddziałuje na następujące grupy podmiotów:

1) użytkujący wyroby zawierające azbest – właściciele, posiadacze samoistni oraz zarządcy obiektów, urządzeń, instalacji, w tym ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych, zarówno osoby fizyczne niebędące

przedsiębiorcami, jak i osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;

2) podmioty odpowiedzialne – wykonujący lub nadzorujący prace lub służbę, w których występuje narażenie na działanie azbestu;

3) wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

4) jednostki szkoleniowe prowadzące działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, które będą przeprowadzać szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest;

5) jednostki samorządu terytorialnego;

6) organy kontrolne administracji publicznej (nadzór budowlany, państwowa inspekcja pracy, państwowa inspekcja sanitarna, wojskowe ośrodki medycyny prewencyjnej), do zadań których należy przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów projektowanej ustawy oraz ochrony środowiska, prawa budowlanego, bezpieczeństwa i higieny pracy;

7) organy krajowej administracji skarbowej w zakresie egzekucji kar zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;

8) podmioty finansujące działania dotyczące ochrony środowiska;

9) wszyscy mieszkańcy kraju – jako osoby narażone na szkodliwe działanie azbestu pozostającego w użytkowaniu, bądź usuwanego lub zabezpieczanego.

Ustalony zakres podmiotowy obejmuje wszystkie grupy podmiotów, które są lub mogą być narażone na działanie azbestu bezpośrednio lub pośrednio. Projekt ustawy obejmuje kompleksowo obowiązki i zadania dotyczące inwentaryzacji i oznakowania wyrobów zawierających azbest oraz procesu ich usuwania lub zabezpieczania, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

8. Zakres projektu ustawy

Zakres projektu ustawy obejmuje:

1) obowiązki użytkującego wyroby zawierające azbest, w tym inwentaryzację, oznakowanie oraz obowiązek usunięcia lub zabezpieczenia tych wyrobów;

2) obowiązki w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu;

3) obowiązki w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;

4) prowadzenie bazy azbestowej, w tym rejestru wykonawców prac, którym starosta wydał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest;

5) zasady zapewnienia opieki socjalnej i zdrowotnej dla pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu.

9. Uzasadnienie projektowanych przepisów

Tytuł projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest wskazuje na kompleksowe uregulowanie tematyki azbestowej, z zamiarem osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest oczyszczenie kraju z azbestu w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska.

Rozdział 1 – Przepisy ogólne

W art. 1 określono zakres przedmiotowy projektu ustawy, który obejmuje obok najistotniejszych elementów, czyli obowiązków użytkujących wyroby zawierające azbest, obowiązków w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu, obowiązków w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, także prowadzenie bazy azbestowej oraz zasady zapewnienia opieki socjalnej i zdrowotnej dla pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu.

W art. 2 wprowadzono definicje pojęć stosowanych w projekcie ustawy. Celem przedmiotowych definicji jest wprowadzenie jednoznacznego rozumienia używanych pojęć, które dotychczas albo nie były zdefiniowane bądź ich definicje znajdowały się w kilku aktach prawnych.

Definicja azbestu wynika z przepisów UE. Definicje instalacji, obiektu i urządzenia odwołują się do funkcjonujących definicji w obecnym porządku prawnym.

Definicja emisji azbestu została przeniesiona z rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest i dostosowana do regulacji zawartych w projekcie ustawy. W obecnych przepisach są używane pojęcia: „emisji włókien azbestu”, „emisji azbestu”, „przenikanie azbestu do środowiska”, „pylenie”. Pojęcia te w nowych przepisach zostały ujednolicone i zastąpione jednym pojęciem.

W projekcie ustawy wprowadzono jedną szerszą definicję odpadów zawierających azbest obejmującą swym zakresem m.in. nie tylko wyroby zawierające azbest, które po usunięciu stały się odpadami, ale także inne produkty i wyroby, które mogą być zanieczyszczone azbestem i

także stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. W obecnych przepisach obowiązuje definicja odpadów zawierających azbest oraz odpadów pozostających w kontakcie z azbestem (rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649, z późn. zm.)).

Ponadto w projekcie ustawy dodano nowe definicje pojęć, w tym: osoby narażonej na działanie azbestu, podmiotu odpowiedzialnego, użytkującego oraz wykonawcy prac. Związane to jest z tym, że projekt ustawy ze względu na narażenie na działanie azbestu dotyczy szerszego niż dotychczas grona przedsiębiorców i osób zatrudnionych.

Projekt ustawy definiuje pojęcie osoby narażonej na działanie azbestu jako osoby fizycznej, która może być narażona na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej lub pełnieniem służby, w tym czynnej służby wojskowej lub wykonywaniem zadań ochotniczych straży pożarnych, o których w art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244, z późn. zm.), będącą strażakiem ratownikiem ochotniczej straży pożarnej. Obejmuje ona więc swym zakresem nie tylko pracownika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ale również inne grupy zatrudnionych, wykonujące pracę zarobkową na innej podstawie niż stosunek pracy, osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą, funkcjonariuszy pełniących służbę lub żołnierzy, a także strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych. Celem tej definicji jest zapewnienie ochrony wszystkim osobom, które wykonują pracę zarobkową w narażeniu na działanie azbestu, bez względu na formę zatrudnienia czy fakt pełnienia służby np. w organach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, w służbach specjalnych, w Siłach Zbrojnych. Narażenie na działanie azbestu może być związane zarówno z wykonywaniem obowiązków służbowych w budynkach wykonanych z wyrobów zawierających azbest lub w których znajdują się wyroby zawierające azbest, jak i podczas czynności ratunkowych i innych, wykonywanych na terenie kraju lub poza jego granicami.

Definicja podmiotu odpowiedzialnego obejmuje nie tylko każdego pracodawcę, ale także osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną wykonującą działalność gospodarczą, jeżeli zatrudniają one inną niż pracownik osobę wykonującą pracę zarobkową, osobę prowadzącą na własny rachunek działalność gospodarczą, a także jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne, w których osoby narażone na działanie azbestu pełnią służbę lub

czynną służbę wojskową – którzy wykonują lub nadzorują prace, w których występuje narażenie na działanie azbestu oraz ochotniczą straż pożarną. Celem tej definicji, obejmującej szeroki katalog podmiotów, jest zapewnienie jak najwyższych standardów ochrony osób narażonych na działanie azbestu, m.in. w zakresie oceny ryzyka zawodowego oraz zapewnienia szkoleń. W tym gronie znajdują się również podmioty, które będą wykonywały prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Oprócz obowiązków w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu wskazanych w rozdziale 3, dotyczą ich obowiązki związane z usuwaniem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest określone w rozdziale 4.

Definicja użytkującego wyroby zawierające azbest obejmuje zarówno osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami, jak i wszystkie inne podmioty, niezależnie od formy prawnej, będące właścicielami obiektów, urządzeń, instalacji, w tym ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych. W przypadku braku właściciela obowiązki użytkującego przejmuje posiadacz samoistny lub zarządca tych obiektów, urządzeń lub instalacji.

W obowiązujących przepisach wyrób zawierający azbest jest zdefiniowany w odnośniku do Informacji o wyrobach zawierających azbest stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Z uwagi na podstawowe znaczenie dla projektu ustawy definicja ta została przeniesiona do przepisów ogólnych.

W art. 2 wprowadzono także definicję pracownika, która jest spójna z definicją zawartą w ustawie – Kodeks pracy, jednakże występuje w projekcie ustawy w kontekście pracownika narażonego na działanie azbestu w związku z wykonywaną pracą zarobkową.

Ponadto, w art. 3 ust. 1 projektu ustawy wskazano zasadę ustalania właściwości miejscowej organów administracji publicznej w sprawach uregulowanych w ustawie według miejsca położenia obiektu, instalacji lub urządzenia, w których znajdują się wyroby zawierające azbest, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jako organ odwoławczy od decyzji dotyczących zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest wskazano w projekcie ustawy samorządowe kolegium odwoławcze.

Rozdział 2 – Obowiązki użytkującego

W rozdziale 2 projektu ustawy określono przepisy dotyczące obowiązków użytkującego wyroby zawierające azbest.

W art. 4 i 5 określono zasady inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Użytkujący są zobowiązani do udokumentowania rodzaju, masy lub ilości i położenia wyrobów zawierających azbest, daty usunięcia lub zabezpieczenia tych wyrobów, masy odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia, bądź masy lub ilości zabezpieczonych wyrobów. Do tego celu zostanie opracowany w drodze rozporządzenia wzór deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest. Ze względu na długoletni już okres użytkowania wyrobów zawierających azbest uznano, że wszystkie wyroby wymagają pilnego usunięcia, niezależnie od ich wcześniejszej klasyfikacji, poza wyjątkami określonymi w ustawie. Dlatego też w projekcie ustawy zrezygnowano z kontroli stanu wyrobów zawierających azbest oraz obowiązku sporządzania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Użytkujący zobowiązani są do sporządzenia deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest (dalej „deklaracja") i przedłożenia jej w formie elektronicznej lub papierowej właściwemu marszałkowi województwa. Natomiast użytkujący, którzy są osobami fizycznymi niebędącymi przedsiębiorcami, przedkładają deklarację do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Obowiązek złożenia deklaracji powstaje również w ciągu 30 dni po zmianie danych objętych deklaracją. W stosunku do dotychczasowych przepisów zrezygnowano z corocznego obowiązku przedkładania informacji dotyczącej wyrobów zawierających azbest. Na podstawie otrzymanych deklaracji jednostki samorządu terytorialnego (dalej „jst") wprowadzają dane do bazy azbestowej (art. 47 pkt 1 oraz art. 48 pkt 1 projektu ustawy).

Zakres zbieranych danych osobowych w deklaracji został ograniczony do niezbędnego minimum, zachowując adres do korespondencji oraz numer telefonu, które to dane kontaktowe są niezbędne do ewentualnego wezwania użytkującego do zmiany lub aktualizacji danych zawartych w deklaracji.

Aby zapewnić aktualność informacji o wyrobach zawierających azbest, na podstawie art. 6 projektu ustawy, jst mogą wezwać użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego. W przypadku braku odpowiedzi na wezwanie lub jeżeli złożone wyjaśnienia będą niejasne, niepełne lub wzbudzą wątpliwości, właściwy organ ponownie wezwie użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień. Tryb ten będzie mieć zastosowanie także w

przypadku nieotrzymania deklaracji po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektu ustawy (art. 79). Celem przepisu jest wyjaśnienie niejasnych danych zawartych w deklaracji przed ich wprowadzeniem do bazy azbestowej, a także wezwanie do złożenia deklaracji, jeśli np. po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy użytkujący deklaracji nie złożył, a jego dane są zawarte w bazie azbestowej, lub wyjaśnień, jeśli dane są błędne lub niepełne. Przepis ten ułatwi pozyskiwanie aktualnych informacji w zakresie wyrobów zawierających azbest i użytkujących. W przypadku braku odpowiedzi na wezwanie organ ponawia wezwanie, a jeśli nie ma jednak możliwości uzyskania informacji o stanie faktycznym zamieszcza w bazie azbestowej stosowną adnotację o braku możliwości aktualizacji danych w bazie azbestowej (art. 49 ust. 2 projektu ustawy).

W art. 6 ust. 3 projektu ustawy uwzględniono, że zadania samorządu województwa określone w art. 6 ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej, podobnie jak zadania określone w art. 48 i art. 49. Należy zauważyć, że na gruncie art. 378 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, zadania samorządu województwa określone m.in. w art. 162 ust. 3, 6 i 7, są zadaniami z zakresu administracji rządowej. Przepis ten jest konsekwencją przeniesienia zadań określonych dotychczas w art. 162 ust. 3, 6 i 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska na grunt projektowanej ustawy (z pewnymi zmianami). Podobnie w przypadku wójta, burmistrza i prezydenta miasta zadania w zakresie wprowadzania do bazy azbestowej informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest i użytkujących, ich aktualizacji na podstawie deklaracji lub uzyskanych wyjaśnień (zgodnie z art. 6 projektu ustawy), ich przetwarzania, zapewnienia ich bezpieczeństwa oraz tworzenia raportu dotyczącego informacji o wyrobach zawierających azbest za poprzedni kalendarzowy i przekazywanie go do 31 marca za pośrednictwem bazy azbestowej są przeniesione z obecnie obowiązujących przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska. Tak jak dotychczas, będą one finansowane w ramach dochodów jst zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w tym z dochodów pochodzących z opłaty skarbowej od zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.

Przewidziane w projekcie ustawy zadania starosty związane z wydawaniem wykonawcom prac decyzji administracyjnych dotyczących zezwoleń na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, jego cofnięciem lub odmową jego wydania, a także z dokonaniem odpowiedniego wpisu do bazy azbestowej stanowią zadania własne powiatu (art. 14–17 oraz art. 50 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 7 projektu ustawy oznakowaniu podlegają urządzenia i instalacje, w których są wyroby zawierające azbest, pomieszczenia, w których znajdują się te urządzenia i instalacje oraz drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczone trwale przed emisją azbestu. Aktualnie stosowane wzory oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest i rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, zostały określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Wzory oznaczeń funkcjonujące w obecnym porządku prawnym zostaną zaktualizowane w nowym rozporządzeniu do projektu ustawy. Delegacja ustawowa została określona w art. 7 ust. 2 projektu ustawy.

Naczelną zasadą jest nakaz usunięcia wyrobów zawierających azbest. W art. 8 projektu ustawy nałożono na użytkującego obowiązek powierzenia usunięcia wyrobów zawierających azbest lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 projektu ustawy wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. Z przepisu tego wynika, że użytkujący nie może samodzielnie usunąć bądź zabezpieczyć tych wyrobów. Czynności te, związane z narażeniem na szkodliwe działanie azbestu, może wykonać wyłącznie wykonawca prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, o którym mowa w art. 14 ust. 1 projektu ustawy. Założeniem tego uregulowania jest dopuszczenie do wykonywania wskazanych czynności jedynie podmiotów profesjonalnie przygotowanych, posiadających przeszkolonych w tym zakresie pracowników lub osoby zatrudnione na innej podstawie prawnej, oraz zapewniających im odpowiednie środki ochronne.

Rozdział 3 – Obowiązki w zakresie ochrony osób narażonych na działanie azbestu

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy rozszerzyła dotychczasową ochronę pracowników o grupę wykonujących prace, podczas których możliwe jest narażenie na działanie azbestu. Tym samym większa grupa osób narażonych na działanie azbestu powinna mieć uwzględniony rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu w ocenie ryzyka

zawodowego związanego z wykonywaną pracą lub pełnioną służbą oraz uczestniczyć w okresowych szkoleniach w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Art. 9 projektu ustawy określa obowiązki podmiotu odpowiedzialnego w zakresie sporządzania, weryfikowania i dokumentowania oceny ryzyka zawodowego oraz jej konsultacji z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami. Podmiot odpowiedzialny powinien dokonywać odpowiedniej weryfikacji i ewentualnej aktualizacji oceny ryzyka zawodowego osobom narażonym na działanie azbestu, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa pracy, a także zapewniać im niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko narażenia na działanie azbestu.

Art. 10 projektu ustawy wprowadza obowiązek zapewnienia osobom narażonym na działanie azbestu przez podmiot odpowiedzialny szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, dostosowanego do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy lub służby, związanych z tym zawodem oraz zgodnie z oceną ryzyka zawodowego. Materia szkoleń w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest zostanie uregulowana w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki. Każdorazowo program szkolenia zostanie dopasowany przez szkolących do rzeczywistych warunków pracy, zakresu wykonywanych zadań, stosowanych metod pracy oraz zagrożeń występujących na poszczególnych stanowiskach, z zachowaniem zgodności z pragmatykami służbowymi właściwymi dla danej grupy zawodowej.

W myśl art. 10 ust. 3 i 4 podmiot odpowiedzialny zapewnia udział w szkoleniach przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby, regularnie, nie rzadziej niż co 3 lata, ale też w przypadku zidentyfikowania nowych potrzeb szkoleniowych, czyli np. zmiany zakresu obowiązków. Szkolenie powinno się odbyć w godzinach pracy lub służby i na koszt podmiotu odpowiedzialnego.

Projektodawca przewidział szkolenie w zakresie podstawowym – przeznaczone dla osób narażonych na działanie azbestu oraz dla osób kierujących nimi lub nadzorującym te osoby oraz szkolenie w zakresie rozszerzonym – dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz dla osób kierujących nimi lub nadzorujących te osoby, odrębne dla każdej z tych grup osób. Zagadnienia objęte zakresem podstawowym będą również uwzględniane w

programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Szkolenie kończy się egzaminem i na tej podstawie jest wydawane zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (art. 11 ust. 1 i 2). Zakres informacji zawartych w zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia został wskazany w art. 11 ust. 3 projektu ustawy. Na zaświadczeniu będzie wskazana m.in. firma i adres jednostki szkoleniowej. Projekt ustawy dopuszcza możliwość zwolnienia z obowiązku udziału w szkoleniu, jeśli osoba narażona na działanie azbestu oraz osoba kierująca nią lub ją nadzorująca przedłoży aktualne zaświadczenie o ukończeniu takiego szkolenia, odpowiadającego rodzajowi i poziomowi narażenia na działanie azbestu uwzględnionemu w ocenie ryzyka zawodowego. Może to być częsta sytuacja w branży budowlanej, w której pracownicy wielokrotnie zmieniają pracodawcę. Program szkolenia, sposób przeprowadzania szkolenia i egzaminu oraz sposób dokumentowania szkolenia zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki, zgodnie z art. 11 ust. 5 projektu ustawy oraz przepisami UE.

Szkolenie jest istotnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowotnej, dlatego też powinno być realizowane przez uprawnione podmioty, tj. jednostki organizacyjne prowadzące działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237^5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (art. 12).

Do strażaków Państwowej Straży Pożarnej i strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych nie będą mieć zastosowania przepisy art. 10 ust. 1–5, 6 pkt 2, 7 i 8, art. 11 oraz art. 12 projektu ustawy dotyczące m.in. częstotliwości przeprowadzania szkoleń.

Rozdział 4 – Obowiązki w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest

W art. 14–18, zgodnie z przepisami UE, wprowadza się procedurę uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. Ze względu na zakres branżowy wykonawców prac oraz system organów administracji architektoniczno-budowlanej jako organ właściwy wskazano w projekcie ustawy starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu

wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z art. 2 pkt 9 projektu przez starostę należy rozumieć starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu. Projektowane przepisy umożliwiają uzyskanie zezwolenia również przedsiębiorcom zagranicznym. W przypadku przedsiębiorcy zagranicznego właściwość miejscowa starosty będzie ustalana według siedziby oddziału, jeżeli ustanowił on oddział na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, albo bezpośrednio do Prezydenta m.st. Warszawy, jeżeli nie ustanowił on oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na chwilę obecną w bazie azbestowej są wpisane 88 firmy, które podały, iż zajmują się taką działalnością, co nie powinno znacząco wpłynąć na obciążenie tego organu w skali kraju.

Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera oświadczenia dotyczące sposobu gospodarowania odpadami zawierającymi azbest oraz o posiadaniu możliwości technicznych i organizacyjnych wykonawcy prac, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Z jednej strony jest to krok w kierunku poważnego traktowania narażenia na działanie azbestu i ochrony osób narażonych na działanie azbestu, z drugiej strony jest to dowód dla organu wydającego zezwolenie potwierdzający możliwości danego wnioskodawcy. Ponadto, oprócz zaświadczenia o niekaralności (za przestępstwa przeciwko środowisku lub przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2026 r. poz. 1342, z późn. zm.) do wniosku o wydanie zezwolenia będzie dołączane, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, oświadczenie o niekaralności lub o liczbie prawomocnych wyroków skazujących za wykroczenia określone w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przyjęcie 10-letniego okresu obowiązywania zezwolenia pozwoli na ograniczenie nadmiernych obciążeń administracyjnych i zapewnieni przedsiębiorcom przewidywalne warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Jednakże należy pamiętać, że przy każdym zgłoszeniu rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest jest możliwość weryfikacji spełniania przez wykonawcę prac warunków określonych w ustawie.

W projekcie ustawy określono również procedurę zmiany zezwolenia, odmowy wydania zezwolenia oraz cofnięcia zezwolenia.

Zezwolenie może zostać w każdym czasie zmienione w drodze decyzji wydanej przez właściwego starostę na wniosek wykonawcy prac (art. 15 ust. 4).

Starosta odmówi wydania zezwolenia wykonawcy prac, w drodze decyzji, w przypadku ziszczenia się co najmniej jednej z wymienionych w art. 16 ust. 1 projektu ustawy przesłanek

(w przypadku wykonawcy prac będącego osobą fizyczną, jeżeli został on skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, lub co najmniej trzykrotnie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, bądź w przypadku wykonawcy prac będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli wspólnikiem, prokurentem, członkiem zarządu lub członkiem rady nadzorczej tego przedsiębiorcy jest osoba fizyczna, która została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za ww. przestępstwa lub co najmniej trzykrotnie skazana prawomocnym wyrokiem sądu za ww. wykroczenia, bądź gdy wykonawca prac złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, bądź gdy podrobił lub przerobił zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w celu użycia go jako autentycznego). Rozwiązanie przewidujące odmowę wydania zezwolenia wykonawcy prac w przypadku trzykrotnego prawomocnego ukarania za wykroczenia określone w ustawie o odpadach ma na celu wyeliminowanie z rynku podmiotów, które pomimo uprzedniego stwierdzenia naruszeń nadal nie dają rękojmi prowadzenia działalności zgodnie z prawem i wymaganiami bezpieczeństwa. Wielokrotne, potwierdzone prawomocnymi rozstrzygnięciami sądów naruszanie przepisów ww. ustawy świadczy o trwałym lekceważeniu obowiązków ustawowych, a wykonywanie działalności przez taki podmiot mogłoby prowadzić do zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz środowiska. Analogiczne rozwiązanie projektodawca przyjął w przypadku cofnięcia zezwolenia.

Procedurę cofnięcia zezwolenia uruchamia się, jeżeli starosta ustali co najmniej jedną z przesłanek wymienionych w art. 17 projektu ustawy, z których część jest zbieżna z przesłankami skutkującymi odmową udzielenia zezwolenia (skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, lub co najmniej trzykrotne skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; gdy wykonawca prac złożył wniosek o wydanie zezwolenia zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub jeżeli wykonawca prac podrobił lub przerobił dokument dołączony do wniosku w celu użycia go jako autentycznego).

Starosta wszczyna postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia również na wniosek właściwych organów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, inspekcji ochrony środowiska, nadzoru budowlanego, właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. Wniosek musi spełniać wymogi określone w projekcie ustawy, m.in. w zakresie opisu okoliczności stanowiących podstawę wystąpienia z wnioskiem i uzasadnienia wniosku i może dotyczyć przyczyn określonych w art. 17 ust. 1 pkt 5i 6 projektu ustawy.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5 projektu ustawy starosta cofa zezwolenie, gdy wykonawca prac przestał spełniać którykolwiek z warunków określonych w art. 14 ust. 2 pkt 1-4 projektu ustawy, tj. nie posiada możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zapewniających ochronę osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed działaniem azbestu; nie zapewnia wykonywania prac przez osoby posiadające wymagane szkolenie oraz kierowanie tymi osobami lub nadzorowanie ich przez osoby posiadające wymagane szkolenie; nie zapewnia gospodarowania odpadami zawierającymi azbest powstającymi w związku z wykonywaną działalnością zgodnie z przepisami o odpadach, z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania; nie posiada wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie wymaganym do wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy starosta cofa zezwolenie, gdy wykonawca prac w związku z wykonywaniem prac objętych zezwoleniem naruszył w sposób powodujący zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska przepisy:

a) za których naruszenie wymierza się administracyjną karę pieniężną, o której mowa art. 63 ust. 1 pkt 1-5 lub art. 64 ust. 1,

b) bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w tym przepisach wydanych na jej podstawie, lub

c) dotyczące wykonywania robót budowlanych lub dokonywania rozbiórki obiektu budowalnego lub jego części, określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w tym przepisach wydanych na jej podstawie, lub

d) dotyczące zbierania, transportu, magazynowania, usuwania i przekazywania odpadów lub postępowania z odpadami niebezpiecznymi, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym przepisach wydanych na jej podstawie.

Przesłanki cofnięcia przez starostę zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zwierających azbest określone w art. 17 ust. 1 pkt 6 zostały określony w taki sposób, by zapewniać ich proporcjonalność. Dopiero naruszenie przez wykonawcę prac przepisów wymienionych w lit. a-d w związku z wykonywaniem prac objętych zezwoleniem i w sposób powodujący zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska będzie skutkowało wnioskiem właściwego organu o cofnięcie zezwolenia. Starosta będzie mógł odstąpić od cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 17 ust. 4 m.in. w przypadku, gdy naruszenie określone w art. 17 ust. 1 pkt 6 miało charakter incydentalny i nie spowodowało istotnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska.

Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia zostanie wszczęte także w przypadku stwierdzenia nieważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia lub braku aktualnego badania okresowego na wniosek właściwych organów inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego, a także komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej (art. 19 ust. 9).

Starosta cofa zezwolenie, w drodze decyzji określając termin jej wykonania.

Starosta będzie mieć możliwość odstąpienia od cofnięcia zezwolenia w przypadkach wymienionych w projekcie ustawy. Od cofnięcia zezwolenia z przyczyn określonych w art. 17 ust. 1 pkt 6 projektu ustawy starosta będzie mógł odstąpić, jeżeli stwierdzi, że: naruszenie to miało charakter incydentalny i nie spowodowało istotnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska, lub wykonawca prac niezwłocznie podjął skuteczne działania naprawcze, lub cofnięcie zezwolenia byłoby niewspółmierne do wagi naruszenia.

Decyzji cofającej zezwolenie może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy będzie to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzi oraz środowiska bądź też ze względu na ważny interes społeczny. Wykonawca prac, któremu cofnięto zezwolenie, jest obowiązany do usunięcia na własny koszt odpadów oraz negatywnych skutków lub szkód w środowisku (art. 18 projektu ustawy).

W przypadku niewywiązania się przez wykonawcę prac z obowiązku usunięcia na własny koszt odpadów oraz negatywnych skutków lub szkód w środowisku w terminie określonym w decyzji cofającej zezwolenie, obowiązek ten podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 1311 i 1003).

Wydanie, zmiana, odmowa wydania, cofnięcie, stwierdzenie wygaśnięcia zezwolenia oraz odstąpienie od cofnięcia zezwolenia (umorzenie postępowania administracyjnego) następuje w drodze decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego (art. 3 ust. 2).

W art 19–36 określono obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Zasady dotyczące usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest funkcjonują w obecnie obowiązujących przepisach, lecz są zawarte w kilku rozporządzeniach. W projekcie ustawy zgrupowano je wszystkie w jednym rozdziale oraz dokonano ich aktualizacji. Przepisy te mają na celu ochronę osób narażonych na działanie azbestu przed narażeniem na działanie azbestu oraz kontrolę tego narażenia.

W art. 19 projektu ustawy określono, że wykonawca prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest obowiązany jest do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac do właściwego okręgowego inspektora pracy, właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego albo właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz właściwego organu nadzoru budowlanego, w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku prac wykonywanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych wykonawca prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest jest zobowiązany do zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia tych prac wyłącznie do komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.

Zgłoszenie prac jest niezwykle istotne dla możliwości przeprowadzenia kontroli oraz rozpatrywania skarg od obywateli na nieprawidłowe usuwanie wyrobów zawierających azbest. W przypadku powtarzających się skarg na danego wykonawcę prac, znając terminy i miejsca kolejnych prac, można zaplanować kontrole, które mają na celu wychwycenie nieprawidłowości i ograniczenie zagrożenia zdrowia ludzi i zanieczyszczenia środowiska. W art. 19 ust. 5 projektu dodano obowiązek załączenia do przedmiotowego zgłoszenia planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, o którym mowa w art. 20 projektu ustawy. Ponadto, ustanowiono obowiązek niezwłocznego ponownego zgłoszenia, jeśli nastąpią zmiany w pierwotnym zgłoszeniu, lub w przypadku zmiany narażenia na działanie azbestu mającej wpływ na warunki pracy (art. 21 projektu ustawy), a także podanie najpóźniej 24 godziny przed faktycznym podjęciem prac informacji o dacie i godzinie rozpoczęcia i przewidywanego zakończenia prac (art. 19 ust. 6 projektu). Jest to związane z umożliwieniem

organom kontrolnym dotarcia do miejsca wykonywania prac w trakcie ich wykonywania, a nie już po ich zakończeniu. Zgłoszenie będzie zawierać m.in. obowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany narażenia na działanie azbestu mającej wpływ na warunki pracy.

O dokonanym zgłoszeniu wykonawca prac powiadamia osoby narażone na działanie azbestu lub ich przedstawicieli oraz udostępnia im to zgłoszenie na ich wniosek.

Ponadto wyżej wskazane organy, będą zobowiązane przechowywać zawarte w zgłoszeniu informacje dotyczące liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz ich listę (z podaniem: imienia i nazwiska, daty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia oraz daty ostatniego badania lekarskiego oraz daty jego ważności) w powiązaniu z takimi informacjami jak: imię i nazwisko lub firma (nazwa), adres miejsca zamieszkania lub siedziby oraz termin planowanego rozpoczęcia i zakończenia prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie oraz harmonogram szczegółowych prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie, przez okres 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym został zgłoszony zamiar rozpoczęcia prac polegających na usunięciu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia lub instalacji, za wyjątkiem właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, którzy będą przechowywać te dane przez okres 40 lat. Celem takiego rozwiązania jest umożliwienie ustalenia potencjalnych miejsc i czasu trwania narażenia osób narażonych na działanie azbestu, co może być istotne podczas procedury przyznania świadczeń z tytułu choroby zawodowej. Przychowanie zgłoszeń przez okres 3 lat przez pozostałe organy może być istotne z punktu widzenia procedury cofnięcia zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest na wniosek tych organów.

Zgodnie z art. 20 projektu ustawy wykonawca prac jest zobowiązany do opracowania szczegółowego planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, który obejmuje m.in. identyfikację azbestu w miejscu wykonywania prac czy ustalenie sposobu ograniczenia emisji azbestu i zakresu zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu. Istotnym elementem planu prac jest ocena czy przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych należy usunąć wyroby zawierające azbest czy je pozostawić, w sytuacji gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób. Przykładowo należy w pierwszej kolejności usunąć pokrycie dachu wykonane z wykorzystaniem wyrobów

zawierających azbest, a następnie przystąpić do wykonywania pozostałych prac rozbiórkowych. Z drugiej strony, należy usunąć całą rurę wraz z otuliną wykonaną przy wykorzystaniu wyrobów zawierających azbest (a nie najpierw usuwać wskazaną otulinę rury, a potem samą rurę, gdyż spowodowałoby to większą emisję azbestu).

W art. 22–27 określono obowiązki wykonawcy prac mające na celu ochronę zdrowia i zapewnienie bezpieczeństwa osobom narażonym na działalnie azbestu podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Podstawowe obowiązki zostały określone w art. 22 projektu ustawy, tj. zapewnienie stałego nadzoru nad prawidłowością wykonywania prac, ograniczenia do minimum liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz zapewnienie odpowiednich maszyn, urządzeń oraz odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, zapewnienia wyposażenia technicznego i socjalnego osobom narażonym na działanie azbestu. Zasady te znajdują rozwinięcie w art. 23–25. W art. 26 i art. 27 określono z kolei zasady organizacji stanowisk i miejsc pracy.

W art. 28 określono warunki bezpiecznego usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest: obowiązki w zakresie zabezpieczenia miejsca wykonywania prac oraz zasady usuwania wyrobów zawierających azbest, w tym w pomieszczeniach.

Najważniejsze z tych zasad dotyczą zabezpieczania przed emisją azbestu, tak aby jak najbardziej ograniczać możliwości zanieczyszczania azbestem tych części obiektów czy pomieszczeń, w których prace nie są prowadzone. Wyroby zawierające azbest powinny być zraszane delikatnym strumieniem wody, nie pod ciśnieniem, utrzymywane w stanie wilgotnym podczas prac oraz usuwane w miarę możliwości bez łamania i kruszenia. W ust. 3 zawarto wyłączenie stosowania osłon zabezpieczających przed emisją azbestu w przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest z dachu budynku. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach (ust. 5) wykonawca prac dodatkowo izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku, stosuje mechaniczną wentylację wyciągową oraz stosuje zespół szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie z azbestu osób narażonych na jego działanie (komora dekontaminacyjna).

W art. 29 projektu ustawy wskazano możliwość oraz zasady zabezpieczania wskazanych wyrobów w określony sposób. Projektowane w tym zakresie przepisy dotyczą podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych (ust. 1 pkt 1), płyt warstwowych lub żeberkowych znajdujących się w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu (ust. 1 pkt 2)

oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest (ust. 1 pkt 3). Dopuszcza się zabezpieczenie tych wyrobów przez pozostawienie ich pod powierzchnią gruntu (ust. 1 pkt 1 i ust. 2), przez ich zabudowę np. w formie szczelnego systemu docieplеń budynku (ust. 1 pkt 2) oraz pokrycie asfaltem lub betonem drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest (ust. 1 pkt 3).

W ust. 2 art. 29 projektu ustawy doprecyzowano, iż pozostawienie pod powierzchnią gruntu wskazanych w ust. 1 pkt 1 instalacji jest możliwe tylko w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na działanie azbestu osoby obsługującej inne elementy uzbrojenia terenu oraz wymaga się oczyszczenia studzienek rewizyjnych i innych elementów instalacji z wyrobów zawierających azbest, do których istnieje dostęp podczas ich obsługi.

Nadmienić należy, iż na podstawie art. 61 i art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany utrzymywać i użytkować obiekt, a zatem również instalacje, zgodnie z zasadami określonymi w tej ustawie oraz zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych odziaływujących na obiekt oraz przeprowadzać okresowe kontrole ich stanu technicznego.

Odstąpienie od usuwania niektórych odcinków podziemnych instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych jest uzasadnione względami ekonomicznymi i ekologicznymi. Niezasadnym jest w tym wypadku ponoszenie ogromnych kosztów procesu usuwania i transportu odpadów azbestowych w sytuacji, gdy powodują one powstawanie wysokiego ryzyka zanieczyszczenia gleby i powietrza podczas usuwania i transportu. Niemniej jednak, ze względu na szkodliwość azbestu wskazane jest usuwanie wyrobów zawierających azbest z kolejnych modernizowanych odcinków podziemnych instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych, z uwzględnieniem możliwości technicznych i ekonomicznych operatora oraz zapewniania ciągłości dostaw mediów do obywateli.

Projekt ustawy dopuszcza, aby wyroby zawierające azbest znajdujące się w ścianach osłonowych budynków, tj. płyty warstwowe lub żeberkowe, lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu, mogły zostać zabezpieczone przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z budynku wybudowanego w technologii z użyciem płyt warstwowych lub płyt żeberkowych może być niemożliwe albo bardzo utrudnione technicznie.

W przypadku budynków stale użytkowanych, tj. budynków mieszkalnych wielorodzinnych lub użyteczności publicznej, np. szpitali, nie ma możliwości przeprowadzenia gruntownego remontu łącznie z usunięciem ścian zewnętrznych w całości. Płyty warstwowe lub płyty żeberkowe stanowią jedną z warstw ściany i są trwale połączone z pozostałymi elementami ściany, lub stanowią konstrukcję stropodachu, dlatego została wprowadzona możliwość ich pozostawienia pod warunkiem zabezpieczenia.

Przytoczone powyżej przepisy prawa budowlanego mają zastosowanie także w odniesieniu do budynków wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy. Na ich podstawie właściciel lub zarządca budynku obowiązany jest do utrzymania w należytym stanie budynku wybudowanego w technologii z użyciem płyt warstwowych lub płyt żeberkowych oraz kontroli stanu tego budynku tak przed, jak i po dokonaniu zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest. Prawidłowe zabezpieczenie tych wyrobów oraz utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym wykonanych zabezpieczeń powinno zapobiec emisji azbestu.

W art. 29 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy wprowadzono wyjątek dotyczący dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest. Drogę taką, po trwałym zabezpieczeniu przez emisją azbestu, można użytkować bez ograniczeń czasowych.

Na podstawie wyżej wymienionych przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w stosunku do drogi zabezpieczonej trwale jej zarządca powinien przeprowadzać kontrolę stanu nawierzchni i pobocza. Prawidłowe zabezpieczenie dróg i ich kontrola eliminują konieczność oczyszczania tych dróg z odpadów azbestowych i umożliwiają ich dalsze wykorzystywanie bez ograniczeń czasowych. Identyfikowane podczas kontroli uszkodzenia nawierzchni i pobocza powinny być niezwłocznie naprawiane, w celu wyeliminowania ryzyka emisji azbestu i narażenia na działanie azbestu użytkowników tej drogi. Odstąpienie od usuwania odpadów azbestowych z dróg utwardzonych odpadami azbestowymi jest uzasadnione względami ekonomicznymi i ekologicznymi. Niezasadne jest ponoszenie ogromnych kosztów procesu usuwania i transportu odpadów azbestowych w sytuacji, gdy będąc podbudową drogi nie powodują powstawania dużego ryzyka zanieczyszczenia gleby i powietrza. Próba wydobycia odpadów azbestowych z tych dróg mogłaby doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska azbestem na ogromną skalę. Ponadto należy też podkreślić, że większość tych dróg została już zabezpieczona. Problem utwardzenia dróg odpadami azbestowymi dotyczy dróg o zasięgu lokalnym zlokalizowanych na terenie dwóch gmin w Polsce i pozostających pod ich zarządem. W gminie Szczucin zinwentaryzowano 189,5 km dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, z tego zabezpieczonych zostało 185 km. W gminie Małkinia

zinwentaryzowano 34 km dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, z tego zabezpieczono 25 km. Gmina może podjąć działania w celu zabezpieczenia drogi utwardzonej odpadami azbestowymi tylko, gdy jest jej zarządcą lub właścicielem.

W art. 30 projektu ustawy określono obowiązek wykonawcy prac do ograniczenia stężenia azbestu w powietrzu do jak najniższego poziomu technicznie możliwego poniżej wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, konieczności ustalenia przyczyn ewentualnego przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia oraz poinformowania osób narażonych na działanie azbestu, których ono dotyczy lub ich przedstawicieli o tym przekroczeniu oraz konsultowania z nimi działań podjętych w celu obniżenia stężenia azbestu do odpowiedniego poziomu.

Podczas prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest wytwarzane są odpady niebezpieczne zawierające azbest, a prawidłowe gospodarowanie nimi powinno minimalizować ich wpływ na środowisko zgodnie z przepisami o odpadach niebezpiecznych. Szczególnie istotne jest minimalizowanie powstawania odpadów drobnych i słabo związanych, ponieważ są one trudne do uprzątnięcia oraz powodują emisję azbestu do powietrza. Art. 31 reguluje obowiązki wykonawcy prac po zakończeniu prac w danym dniu.

Do odpadów zawierających azbest w zakresie nieuregulowanym w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (art. 32 projektu ustawy).

W art. 33 projektu ustawy zawarto zasady dotyczące postępowania z odpadami zawierającymi azbest po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz ich transportu z miejsca wykonywania tych prac. Prawidłowe przygotowanie odpadów zawierających azbest do transportu jest istotne ze względu na ochronę zdrowia ludzi i środowiska. Należy przy tym pamiętać, że odpady te są łamliwe, często już pokruszone podczas ich usuwania i dlatego powinny być szczelnie opakowane oraz zabezpieczone przed możliwością ich połamania w trakcie transportu. Za przygotowanie odpadów zawierających azbest do transportu odpowiada wykonawca prac.

Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy (art. 33 ust. 1 projektu ustawy). W myśl art. 33 ust. 2 wykonawca prac

jest zobowiązany do opakowania odpadów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez:

a) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub

b) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub

c) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie.

Art. 33 ust. 2 projektu ustawy nie będzie mieć zastosowania w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. wskazuje, że azbest, który jest zanurzony lub unieruchomiony w lepiszczu naturalnym lub sztucznym (takim jak cement, tworzywo sztuczne, asfalt, żywice lub ruda mineralna) w taki sposób, że nie jest możliwe uwolnienie podczas przewozu niebezpiecznych ilości włókien azbestu łatwych do wchłaniania drogą oddechową, nie podlega przepisom ADR. Odpady zawierające azbest, które nie spełniają powyższego warunku, nie podlegają przepisom ADR, jeżeli są zapakowane w taki sposób, że nie jest możliwe uwolnienie podczas przewozu niebezpiecznych ilości włókien azbestu łatwych do wchłaniania drogą oddechową.

Wykonawca prac oznakowuje odpady zawierające azbest w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 35. Celem tych regulacji jest zapobieganie sytuacji pozostawiania nieoznakowanych i nieopakowanych odpadów zawierających azbest na posesjach użytkujących, zwłaszcza w sytuacji, gdy transport tych odpadów zostanie wykonany przez inny podmiot, niż wykonawca prac.

Na podstawie art. 35 minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia sposób oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest.

W art. 36 wprowadzono obowiązek wydania użytkującemu pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonanych prac, wraz z określeniem jego zakresu, oraz okresu przechowywania.

W art. 37 projektu ustawy wskazano metodę unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest poprzez składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Istnieje również możliwość składowania odpadów zawierających azbest na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

W art. 38 projektu ustawy zawarto odesłanie do przepisów działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, tj. uregulowań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w celu ich stosowania do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu zatrudnionym przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 4 projektu ustawy.

W art. 39 projektu ustawy zawarto postanowienie, zgodnie z którym w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest, będących przedmiotem robót budowlanych, należy przestrzegać przepisów dotyczących przepisów rozdziału 4 projektu ustawy. Celem tego uregulowania jest zapewnienie ochrony osobom narażonym na działanie azbestu, które mogą mieć kontakt z wyrobami zawierającymi azbest, nawet jeśli zasadniczym celem robót budowlanych nie jest usunięcie lub zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest.

Rozdział 5 – Baza azbestowa

W art. 40 projektu ustawy wprowadzono przepisy dotyczące prowadzenia bazy azbestowej. W bazie azbestowej gromadzi się i przetwarza dane dotyczące wyrobów zawierających azbest, użytkujących te wyroby oraz dane i informacje dotyczące składowisk odpadów, na których mogą być składowane odpady zawierające azbest. Baza azbestowa umożliwia powiązanie informacji o wyrobie zawierającym azbest z jego użytkującym.

W bazie azbestowej prowadzi się także rejestr wykonawców prac (ust. 3), który stanowi jej integralną część. Celem wprowadzenia rejestru wykonawców prac jest uporządkowanie rynku wykonawców prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Cel ten wynika także z przepisów UE. Na podstawie projektu ustawy w Polsce zakazane będzie usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest przez podmioty nieposiadające

zezwolenia. Działalność ta jest bowiem związana z narażeniem ludzi na szkodliwe działanie azbestu oraz emisję azbestu do środowiska – niewłaściwe wykonywanie prac przez nieprzeszkolonych wykonawców prac i zatrudniane przez nich osoby wykonujące te prace naraża na działanie azbestu nie tylko samego wykonawcę prac czy te osoby, ale także podmioty, dla których te usługi są świadczone oraz osoby postronne, np. sąsiadów czy przechodniów.

Obowiązek uzyskania zezwolenia ułatwiać będzie przeprowadzenie kontroli przez organy kontrolne. W wyniku przeprowadzonych kontroli możliwe będzie nakładanie administracyjnych kar pieniężnych na podmioty, które nie wywiązują się ze swoich obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Ponadto rejestr będzie narzędziem weryfikacji wiarygodności zarejestrowanych podmiotów przez potencjalnych inwestorów, czy mieszkańców zaniepokojonych prowadzonymi pracami.

Administratorem bazy azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki. Odpowiada on za utrzymanie systemu i jego rozwój technologiczny oraz za bezpieczeństwo przetwarzanych danych. Utrzymanie i rozwój technologiczny bazy azbestowej obecnie jest finansowany ze środków budżetowych będących w dyspozycji ministra właściwego ds. gospodarki w ramach „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032".

Baza azbestowa jest prowadzona w systemie teleinformatycznym i zgodnie z wymaganiami dla tych systemów oraz zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej (art. 42). Dane osobowe przetwarza się w bazie azbestowej wyłącznie w celu realizacji zadań określonych w projekcie ustawy. Generalnym celem systemu jest bieżące monitorowanie faktycznie użytkowanej i usuniętej lub zabezpieczonej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Polski.

Ocena Skutków dla Ochrony Danych została sporządzona i załączona jako załącznik do Oceny Skutków Regulacji. Okres przechowywania danych osobowych w bazie azbestowej ustalono na 40 lat, w celu aktualizacji danych w bazie azbestowej oraz do celów badań naukowych, historycznych lub statystycznych. Proces usuwania wyrobów zawierających azbest jest procesem rozłożonym w czasie, zależnym od decyzji właścicieli poszczególnych obiektów, instalacji i urządzeń. 40-letni okres przechowywania danych osobowych pozwoli na weryfikację występowania wyrobów zawierających azbest, a w przypadku prowadzenia prac mających na celu usunięcie lub zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest uzyskanie informacji o podmiocie wykonującym te prace, także w korelacji ze zgłoszeniami prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, które również są przechowywane

40 lat ze względu na potencjalną konieczność prowadzenia postępowań orzekających o chorobie zawodowej. Należy mieć na względzie, że azbest jest czynnikiem rakotwórczym, którego skutki mogą ujawnić się po 40 latach od narażenia. Dlatego ze względu na ochronę zdrowia osób narażonych na działanie azbestu wskazane jest zapewnienie przechowywania tych danych przez okres 40 lat.

Zgodnie z art. 43 baza azbestowa wykorzystuje dane z innych rejestrów i baz danych, tak aby zapewnić jakość i aktualność danych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania bazy azbestowej z wykorzystaniem krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, ewidencji gruntów i budynków, bazy danych obiektów topograficznych i zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu dla obszaru całego kraju. W tym zakresie nie zachodzi potrzeba wprowadzenia zmian w innych ustawach w zakresie wymiany danych pomiędzy rejestrami (baza azbestowa pobiera dane z ogólnodostępnych rejestrów).

Gromadzone w bazie azbestowej informacje będą przetwarzane poprzez ich przeszukiwanie, wizualizację na mapie oraz możliwość ich udostępniania w formacie otwartym, zgodnie z zasadami otwierania danych publicznych.

W art. 44 projektu ustawy określono zasady bezpieczeństwa gromadzonych w bazie azbestowej informacji, których celem jest zapewnienie integralności, rozliczalności i ciągłości jej funkcjonowania. Baza azbestowa zawiera zbiór kont użytkowników, a każda dana posiada swój indywidualny numer identyfikacyjny, który w jednoznaczny sposób wyróżni dany wyrób, lokalizację wyrobu, czy wykonawcę prac.

W art. 45 projektu ustawy przewidziano, iż za pośrednictwem strony internetowej wskazanej pod adresem elektronicznym określonym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki nieodpłatnie ogólnodostępne są informacje, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, a zatem informacje o wyrobach zawierających azbest, składowiskach odpadów azbestowych oraz wykonawcach prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Niedostępne będą zatem jedynie informacje o użytkujących wyroby zawierające azbest. Do nich dostęp posiadać będą mieli zalogowani użytkownicy, o których mowa w art. 46.

Prace związane z usuwaniem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest będą mogły być wykonywane wyłącznie przez profesjonalne podmioty, które będą ujęte w rejestrze

wykonawców prac. Tym samym osoby zainteresowane skorzystaniem z usług tych podmiotów będą miały zapewniony dostęp do danych ich dotyczących.

Zakres udostępnianych danych dotyczących wykonawców prac został zawężony, aby nie były gromadzone nadmiarowe dane. Dane osobowe użytkujących wyroby zawierające azbest także nie będą udostępnione. Do tych danych będę miały dostęp tylko organy, które te dane wprowadziły. Nie ma możliwości określenia okresu przechowywania tych danych na stronie. Natomiast okres przetwarzania danych osobowych wykonawców prac jest zależny od okresu ich przydatności, np. po zakończeniu prowadzenia działalności lub w związku z utratą uprawnień ich dane nie będą przetwarzane.

W art. 46 ustalono sposób tworzenia kont enumeratywnie wskazanych użytkowników, za pośrednictwem których uzyskają oni nieodpłatny dostęp do wszystkich kategorii danych gromadzonych w bazie azbestowej. Użytkownicy będący organami jst poza dostępem do danych, mają również możliwość ich edycji.

W art. 47–49 projektu ustawy ustalono szczegółowy zakres zadań wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz marszałka województwa związanych z bazą azbestową, obejmujący m.in. wprowadzanie do bazy azbestowej informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest i użytkujących.

Art. 47 określa zadania wójta, burmistrza i prezydenta miasta w zakresie wprowadzania do bazy azbestowej informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest i użytkujących, ich aktualizacji na podstawie deklaracji lub uzyskanych wyjaśnień (zgodnie z art. 6 projektu ustawy), ich przetwarzania, zapewnienia ich bezpieczeństwa oraz tworzenia raportu dotyczącego informacji o wyrobach zawierających azbest za poprzedni kalendarzowy i przekazywanie go do 31 marca za pośrednictwem bazy azbestowej (obowiązek przeniesiony z obecnie obowiązujących przepisów).

Art. 48 określa zadania marszałka województwa, który oprócz wprowadzania do bazy azbestowej informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest i użytkujących, ich aktualizacji na podstawie deklaracji lub uzyskanych wyjaśnień (zgodnie z art. 6 projektu ustawy), ich przetwarzania i zapewnienia bezpieczeństwa, wprowadza do bazy azbestowej i aktualizuje dane o składowiskach odpadów.

Zgodnie z art. 49 zarówno wójt, burmistrz i prezydent miasta, jak i marszałek województwa, w przypadku otrzymania deklaracji lub wyjaśnień, dokonuje weryfikacji zawartych w nich informacji z bazą azbestową. Celem tego mechanizmu jest zapobiegnięcie nadmiarowemu

wprowadzaniu informacji do bazy azbestowej (dublowania wpisów dotyczących lokalizacji i wyrobów), co może prowadzić do znacznego zwiększenia ilości wyrobów zawierających azbest przypisanych do danej lokalizacji, miejscowości czy gminy. W przypadku braku możliwości aktualizacji danych w bazie azbestowej zamieszczenie informacji o tym fakcie także jest istotne, ze względu na nadrzędny cel dbania o jakość, aktualność i zgodność ze stanem faktycznym gromadzonych danych.

Zadania marszałka województwa określone w art. 48 ust. 1 i art. 49 ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.

Art. 50 wskazuje zadania starosty w bazie azbestowej. Starosta nie później niż w ciągu 30 dni od dnia, w którym decyzja o wydaniu, zmianie, cofnięciu zezwolenia lub stwierdzająca jego wygaśnięcie stała się ostateczna, wprowadza do rejestru wykonawców prac, lub aktualizuje informacje dotyczące zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.

W art. 51 wskazano, że dostęp do informacji zawartych w bazie azbestowej pochodzących z terenu całego kraju na potrzeby postępowania podatkowego, kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz audytu będą miały Organy Krajowej Administracji Skarbowej (a więc dostęp do informacji, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3 projektu ustawy). Udzielenie dostępu będzie wymagało złożenia wniosku do ministra właściwego do spraw gospodarki (odpowiednio stosuje się przepis art. 46 ust. 2).

Rozdział 6 – Opieka socjalna i zdrowotna dla pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu

W art. 52–61 projektu ustawy sformułowano zasady zapewnienia opieki socjalnej i zdrowotnej dla pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu.

Treść art. 52 oraz art. 53 projektu ustawy została przeniesiona z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest i odpowiada art. 5 i art. 6 tejże ustawy.

W myśl art. 52 projektu ustawy pracownik zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy ma prawo w przypadku stwierdzenia choroby zawodowej po dniu rozwiązania stosunku pracy do jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1644, z późn. zm.). Jednorazowe odszkodowanie przyznaje i wypłaca Zakład

Ubezpieczeń Społecznych. Celem przepisu zawartego w art. 52 ust. 3, jest utrzymanie obecnej sytuacji prawnej, gdy jednorazowe odszkodowania, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami i praktyką, są wypłacane także członkom rodzin byłych pracowników, którzy zmarli wskutek choroby zawodowej i nie zdążyli uzyskać takiego świadczenia. Należy zapewnić w projektowanych przepisach kontynuację obecnych przepisów i praktyki w tym zakresie, tak aby zapewnić rodzinom byłych pracowników możliwość uzyskania jednorazowych odszkodowań, w przypadkach gdy byli pracownicy nie otrzymali tych świadczeń ze względu na przedwczesny zgon.

W art. 53 projektu ustawy przewidziano możliwość otrzymania świadczenia przedemerytalnego przez byłych pracowników zatrudnionych w podmiotach wymienionych w załączniku do ustawy oraz zatrudnionych w innych podmiotach, z których byli oddelegowani i wykonywali stale pracę na terenie podmiotów wymienionych w załączniku do ustawy, gdy rozwiązanie stosunku pracy z ostatnim pracodawcą nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W projekcie ustawy grupa osób uprawnionych do uzyskania jednorazowego odszkodowania oraz świadczenia przedemerytalnego została rozszerzona w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów (przyjęto w załączniku do projektu ustawy listę podmiotów z załącznika nr 4 do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest i dodano Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.). Jest to wyrównanie dostępu dla byłych pracowników do świadczeń zdrowotnych (o których mowa w art. 55 i art. 57) i świadczeń socjalnych.

Projektowany załącznik obejmuje byłych pracowników z:

1) 17 podmiotów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest w pkt 1–17, uwzględniając podmioty, które powstały z przekształcenia podmiotów wymienionych w załączniku nr 2 i 3 do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (ze względu na powtórzenia podmiotów w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest nie jest to suma tych załączników);
2) 12 podmiotów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest w pkt 18–28);
3) Przedsiębiorstwa Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.

Niestety po latach od narażenia na działanie azbestu, co wynika z badań profilaktycznych, byli pracownicy podmiotów stosujących azbest w produkcji doświadczają zachorowań na choroby azbestozależne. Uznanie tych chorób za choroby zawodowe powinno się wiązać z możliwością uzyskania jednorazowego odszkodowania oraz świadczenia przedemerytalnego. Jak wynika z danych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, okres latencji, czyli czas, jaki upłynął od pierwszego kontaktu z azbestem do rozpoznania choroby, dla 84% osób z rozpoznaną pylicą azbestową wynosił powyżej 40 lat, a dla 43,8% badanych okres ten wyniósł ponad 50 lat. Należy podkreślić, że byli pracownicy tych podmiotów, u których stwierdzono azbestozę mają istotnie zwiększone ryzyko wystąpienia nowotworów złośliwych: raka płuca i międzybłoniaków. Przeprowadzone analizy wykazały, że mimo upływu ponad 20 lat od zaprzestania produkcji wyrobów azbestowych, rozpoznawane są ciągle nowe przypadki pylicy azbestowej i nowotworów azbestozależnych wśród osób w przeszłości narażonych na działanie azbestu. Wskazuje to na konieczność kontynuowania badań profilaktycznych tej grupy osób zawodowo eksponowanych na działanie azbestu, a także wsparcie ich w zakresie dostępu do świadczeń socjalnych.

W obecnie obowiązujących przepisach szczególną ochroną zdrowotną objęci są jedynie byli pracownicy 28 podmiotów wymienionych w załączniku do ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Projekt ustawy zapewnia kontynuację tej opieki zdrowotnej i rozszerzenie opieki socjalnej dla byłych pracowników rozszerzonej grupy podmiotów, z uwzględnianiem dodatkowo Przedsiębiorstwa Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.

Do projektu ustawy nie zostały przeniesione przepisy z art. 6a i art. 6b ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Są to przepisy epizodyczne, które miały zastosowanie do sytuacji przeszłych. Przepisy art. 6a określają zasady szkolenia pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących wyroby zawierające azbest oraz ich zatrudnienia po odbyciu szkolenia. Obecnie żaden zakład w Polsce nie produkuje wyrobów zawierających azbest, a więc nie ma potrzeby organizowania szkoleń dla przekwalifikowywanych pracowników tych zakładów. Przepisy art. 6b dotyczą wypłaty odpraw pracownikom zakładów produkujących wyroby zawierające azbest lub zakładów, które zaprzestały produkcji tych wyrobów, z którymi w okresie od dnia 28 września do dnia 31 grudnia 1998 r. został rozwiązywany stosunek pracy. W obecnej sytuacji przepisy te nie mają już zastosowania.

W art. 54 projektu ustawy wskazano możliwość wykonywania badań okresowych przez pracowników i byłych pracowników, zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

W art. 55 projektu ustawy wskazano uprawnienia dla byłych pracowników w zakresie bezpłatnych badań profilaktycznych obejmujących badanie lekarskie i badania diagnostyczne oraz w uzasadnionych przypadkach dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, jeżeli na podstawie oceny stanu zdrowia tego pracownika są niezbędne.

W porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów wydłużono czas zatrudnienia do 31 grudnia 2004 r. oraz rozszerzono grupę pracowników, którym przysługują te uprawnienia. Dotychczasowe uprawnienia nie obejmowały osób narażonych na działanie azbestu w różnego rodzaju pracach z materiałami budowlanymi, izolacyjnymi, w przemyśle energetycznym, chemicznym, w górnictwie czy stoczniach. Rozszerzenie czasowe jest konieczne, ze względu na fakt, iż ta grupa osób narażonych na działania azbestu wchodzi w okres największego ryzyka występowania azbestozależnych chorób nowotworowych takich jak rak płuca i międzybłoniak opłucnej. Wyniki systematycznej opieki i doświadczenia zdobyte podczas przeprowadzania badań profilaktycznych dają możliwość wczesnego wykrycia chorób azbestozależnych oraz spełnienia obowiązku państw członkowskich w zakresie monitorowania stanu zdrowia pracowników, w tym po zakończeniu narażenia.

W art. 55 ust. 3 i 4 określono procedurę skierowania na bezpłatne badania profilaktyczne pracownika, który był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w innym podmiocie niż określony w załączniku do ustawy w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem. Zakres danych osobowych zbieranych w skierowaniu został ograniczony do niezbędnego minimum, zachowując możliwość identyfikacji tożsamości pracownika. Nie wyklucza to jednak zamieszczania w tym dokumencie dodatkowych informacji, o ile jest to niezbędne i uzasadnione do prawidłowej realizacji świadczenia. Skierowanie w pierwszej kolejności wystawia podmiot, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, a w przypadku jego braku – wojewódzki ośrodek medycyny pracy.

Na podstawie art. 55 ust. 6 minister właściwy do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia zakres przeprowadzania badań profilaktycznych byłych pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz częstotliwość tych badań. Konieczne jest dostosowanie tych przepisów do postępu medycznego w zakresie rodzajów badań, np. wykorzystanie niskodawkowej tomografii komputerowej. Do badania ogólnolekarskiego konieczne jest

dodanie edukacji antytytoniowej, w związku z udokumentowanym faktem, że palenie papierosów znacząco przyspiesza proces zapadania na choroby azbestozależne.

W art. 56 projektu ustawy wprowadzono uregulowania dotyczące przeprowadzenia badań profilaktycznych. Badania profilaktyczne byłych pracowników przeprowadza się w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy (ust. 1) i dokumentuje w orzeczeniu lekarskim (ust. 2). Tym samym projekt ustawy przewiduje rezygnację z książeczek badań profilaktycznych, wskazując jednocześnie zakres danych i informacji objętych orzeczeniem lekarskim.

W art. 57 projektu ustawy przewidziano przysługujące pracownikowi, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, uprawnienie do bezpłatnego zaopatrzenia w leki stosowane w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu oraz korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.). Uprawnienia te przysługują, jeśli wynika to z zaleceń lekarskich wskazanych w orzeczeniu lekarskim.

Na podstawie art. 57 ust. 2 projektu ustawy minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków stosowanych w leczeniu chorób azbestozależnych. Wykaz leków powinien zostać skonsultowany ze środowiskiem medycznym, przede wszystkim z Polskim Towarzystwem Chorób Płuc i Polskim Towarzystwem Onkologicznym.

W art. 58 wprowadzono załącznik do ustawy, o którym mowa w art. 52, art. 53, art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 57.

Powyższe uprawnienia, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 57, tak jak dotychczas, będą finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w formie dotacji celowej w zakresie finansowania badań profilaktycznych i w formie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia, o której mowa w art. 131d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zakresie finansowania zaopatrzenia w leki oraz leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej (art. 59).

Kwestie związane z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową zostały ujednolicone z obecnie obowiązującymi procedurami skierowań na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 59 ust. 2 i 3).

W art. 60 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że jednostką koordynującą badania profilaktyczne jest Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi. Jednostka koordynująca podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i corocznie przedkłada mu sprawozdanie z wykonania profilaktycznych badań lekarskich. W ust. 2 określono obowiązki jednostki koordynującej. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy przekazuje do jednostki koordynującej dokumentację medyczną dotyczącą przeprowadzonych badań profilaktycznych (ust. 3). Zadania jednostki koordynującej są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w formie dotacji celowej (ust. 5).

Na podstawie otrzymanej dokumentacji medycznej jednostka koordynująca będzie składała ministrowi właściwemu do spraw zdrowia coroczne sprawozdanie z przeprowadzenia badań profilaktycznych byłych pracowników (ust. 4). Celem składania sprawozdań jest analiza sytuacji w zakresie zapadalności na choroby azbestozależne, przy uwzględnieniu ilości wykonanych badań profilaktycznych w grupie byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu. Natomiast Minister Zdrowia opracowuje informację o sytuacji w zakresie chorób azbestozależnych byłych pracowników i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw pracy, rodziny i polityki społecznej, Głównemu Inspektorowi Pracy oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu (ust. 6).

W art. 61 ust. 1 projektu ustawy zawarto odesłanie do stosowania w sprawach nieuregulowanych w rozdziale 6 przepisów rozdziału VI i VII działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, tj. uregulowań w zakresie profilaktycznej ochrony zdrowia pracownika oraz wypadków przy pracy i chorób zawodowych. W ust. 2 wskazano, że do dokumentacji medycznej w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 6 stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581, z późn. zm.).

Rozdział 7 – Administracyjne kary pieniężne

Mając na względzie, iż przy postępowaniu z wyrobami zawierającymi azbest konieczne jest przestrzeganie zasad mających na celu ochronę zdrowia ludzi wyodrębniono grupy naruszeń zagrożone administracyjną karą pieniężną. Naruszenia zostały podzielone na trzy grupy i dla każdej z nich ustalono oddzielne wysokości administracyjnych kar pieniężnych w zależności od wagi naruszeń.

W art. 62 określono przepisy karne w przypadku braku zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest właściwym organom lub organowi. Ze względu na fakt, że organów, które mogą wymierzyć karę za to naruszenie jest wiele, konieczne było wydzielenie ich w oddzielną jednostkę redakcyjną. Wysokość kary została ustalona na poziomie od 500 zł do 1000 zł. Kary za brak zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest może nałożyć w drodze decyzji właściwy inspektor pracy, właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, właściwy organ nadzoru budowlanego, jak również komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, każdy w zakresie swoich kompetencji.

Administracyjne kary pieniężne, określone w art. 63 projektu ustawy, obejmują naruszenia przepisów dotyczących przygotowania formalno-organizacyjnego do planowanej działalności, np. za brak oceny ryzyka zawodowego osób narażonych na działanie azbestu, dopuszczenie do pracy tych osób bez aktualnego szkolenia, prowadzenie szkoleń w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest nie spełniając warunków określonych w ustawie, usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest bez wymaganego zezwolenia. Wysokość kary została ustalona na poziomie od 1000 zł do 20 000 zł. Powyższe kary może wymierzyć w drodze decyzji właściwy inspektor pracy, właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, każdy w zakresie swoich kompetencji.

Wskazana w art. 64 projektu ustawy grupa kar dotyczy nieprzestrzegania przepisów dotyczących ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu, osób trzecich, a także środowiska, za np. nieoznakowanie urządzeń, instalacji czy pomieszczeń, w których się one znajdują, czy dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, niesporządzenie planu prac, brak odpowiednich maszyn lub urządzeń, brak izolacji od otoczenia miejsca wykonywania prac, brak oznakowania miejsca wykonywania prac, brak ogrodzenia miejsca wykonywania prac, nieodpowiednie opakowanie lub oznakowanie odpadów zawierających azbest, wykonywanie czynności związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest z naruszeniem zasad wskazanych w przepisach ustawy. Wysokość kary została określona na poziomie od 1000 zł do 10 000 zł, nie więcej niż 100 000 zł w ciągu jednej kontroli. Administracyjne kary pieniężne określone w art. 64 ust. 1 wymierza w drodze decyzji właściwy inspektor pracy w zakresie, o

którym mowa w ust. 1 pkt 1-13, właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny oraz właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, w zakresie swoich kompetencji.

W art. 65 projektu ustawy określono procedurę uiszczania administracyjnych kar pieniężnych. Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 62–64 zasilą rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: „NFOŚiGW") w celu finansowania przez NFOŚiGW działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest (zadanie to zostało nałożone na NFOŚiGW w art. 68 projektu ustawy, poprzez wprowadzenie zmian w art. 401c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska).

Rozdział 8 – Zmiany w przepisach

W rozdziale 8 określono zmiany w przepisach, które wynikają z przepisów projektu ustawy.

Między projektem ustawy a ustawami zmienianymi występują niewątpliwe związki tematyczne. Jednoczesne dokonanie zmian w kilku ustawach jest konieczne ze względu na spójność projektowanych przepisów. Przedmiotowe zmiany, zawarte w art. 66–74 dotyczą przepisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416, z późn. zm.), ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437, z późn. zm.), przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453), ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 115), ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.), ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 1395), ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712, z późn. zm.), ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U z 2024 r. poz. 581, z późn. zm.), ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 253, z późn. zm.).

W art. 66 i 72 projektu ustawy wprowadzono zmiany do ustaw rozszerzające kompetencje kontrolne odpowiednio Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Pracy. Na podstawie tych zmian wskazane organy zyskają kompetencję do kontroli przestrzegania przepisów projektu ustawy.

W art. 67 wprowadzono zmianę do ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy wynikającą z utraty mocy ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest i konieczności powołania się na nowy przepis projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (pkt 2). Ponadto, wprowadzono zmianę w ustawie o służbie medycyny pracy mającą istotne znaczenie z uwagi na konieczność podjęcia działań zmierzających do zarządzania wojewódzkimi ośrodkami medycyny pracy w bardziej efektywny sposób (pkt 1 i 3 w art. 67). Zarządzanie tymi podmiotami leczniczymi powinno, tak jak w odniesieniu do innych publicznych podmiotów leczniczych, uwzględniać wykorzystanie odpowiednio przygotowanej kadry menadżerskiej, zarówno w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi, finansami publicznymi, jak i wykorzystania posiadanych możliwości diagnostycznych i leczniczych, w odniesieniu do byłych pracowników, w tym objętych badaniami profilaktycznymi i leczeniem z uwagi na pracę w narażeniu na działanie azbestu.

W art. 68 projektu ustawy wprowadzono zmianę ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (zwaną dalej „POŚ"). W pierwszej kolejności uchylono przepisy dotyczące azbestu (zmiana w art. 160 ust. 2 i 3 POŚ). W konsekwencji usunięcia azbestu z katalogu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska przepisy dotyczące tych substancji określone w art. 158–165 ustawy POŚ nie mają zastosowania do azbestu i wyrobów zawierających azbest. Regulacje w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest zostały bowiem zamieszczone w niniejszym projekcie ustawy. Przepisy dotyczące inwentaryzacji substancji stwarzających szczególne zagrożenia dla środowiska znajdujące się w art. 162 ust. 2–9 ustawy POŚ nie będą miały zastosowania do wyrobów zawierających azbest. Dotychczas regulacje w zakresie wyrobów zawierających azbest zawarte były w większości w aktach wykonawczych do ustawy POŚ. Skutkowało to brakiem możliwości nałożenia jakichkolwiek kar za ich nieprzestrzeganie. Z tego względu przepisy te zostały przeniesione do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest i jej aktów wykonawczych. Mając na uwadze, że katalog substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska w pozostałym zakresie nie zmienił się (PCB oraz pestycydy) dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 160 ust. 3 oraz art. 163 ust. 4 ustawy POŚ zachowują moc (art. 81 ust. 1). Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 1 i 8 ustawy POŚ w zakresie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska innych niż azbest zachowują moc, zaś w zakresie azbestu tracą moc (art. 81 ust. 2). Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 6 ustawy POŚ

dotyczą zarówno azbestu, jak i substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w związku z czym nie jest możliwe ich utrzymanie w mocy (art. 81 ust. 3). Implikuje to konieczność wydania nowego rozporządzenia na podstawie przepisów art. 163 ust. 6 ustawy POŚ.

Niezbędność wprowadzenia zmian w art. 400a w ust. 1 ustawy POŚ, wynika z braku w obecnie obowiązujących aktach prawnych jednoznacznych przepisów, na podstawie których można finansować usuwanie azbestu. Problematyka azbestowa wymaga uwzględniania w priorytetach finansowania ochrony środowiska w Polsce. Obowiązujący od 2019 r. program NFOŚiGW dotyczący usuwania azbestu jest przykładem udzielenia wsparcia finansowego dla jednostek samorządu terytorialnego. Ze względu na wciąż powszechne występowanie wyrobów zawierających azbest wskazane jest, aby takie wsparcie udzielane było także w kolejnych latach. Dlatego też w art. 68 pkt 2 projektu ustawy określono, że działania polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest będą ujęte w ramach finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW.

W myśl art. 68 pkt 3–4 projektu ustawy przychodami NFOŚiGW będą dodatkowo wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych wymierzonych na podstawie art. 62–64 projektu ustawy, które zostaną przeznaczone na realizację działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest. Nie ma możliwości realnego oszacowania wysokości przychodów, ponieważ obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia wskazane w projekcie ustawy. Brak danych historycznych skutecznie uniemożliwia oszacowanie wpływów z administracyjnych kar pieniężnych. Ponadto kary wskazane w projekcie ustawy mają przede wszystkim pełnić funkcję prewencyjną, szczególnie w obliczu substancji o udowodnionym działaniu rakotwórczym jaką jest azbest, której szkodliwy wpływ na zdrowie człowieka może manifestować się nawet po 40 latach od narażenia. Środki pochodzące z administracyjnych kar pieniężnych przewidzianych w projektowanej ustawie będą miały charakter uzupełniający wobec podstawowych mechanizmów finasowania realizowanych ze środków NFOŚiGW. Projektowana ustawa nie zmienia podstawowego modelu finansowania realizowanego przez NFOŚiGW.

W art. 69 projektu ustawy wprowadzono zmianę do ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, wynikającą z utraty mocy ustawy z dnia 19 czerwca

1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest i koniecznością powołania się na nowy przepis projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest.

W art. 70 projektu ustawy wprowadzono zmianę do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, co jest niezbędne dla zapewnienia finansowania świadczeń opieki zdrowotnej wskazanych w projekcie ustawy (zmiany w art. 97) oraz zapewniania spójności przepisów (zmiany w art. 43a ust. 4 i art. 43b ust. 8). Zasady finansowania ochrony zdrowia zostały określone w art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ustawa zapewnia dotację podmiotową dla Narodowego Funduszu Zdrowia, w ramach której będzie utrzymane finansowanie świadczeń zdrowotnych wskazanych w projekcie ustawy dotyczących zaopatrzenia w leki oraz leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej. Natomiast badania profilaktyczne realizowane przez wojewódzkie ośrodki medycyny pracy będą, tak jak obecnie, finansowane w ramach dotacji celowej. Zmiany te wejdą w życie od 1 stycznia 2027 r. Nowe zasady będą obowiązywały od nowego roku budżetowego. Na rok 2026 r. zostało zapewnione finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej na dotychczasowych zasadach.

W art. 71 wprowadzono zmianę ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, mającą na celu ustalenie stawki opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest (616 zł) lub jego zmianę (308 zł).

Dla procesu oczyszczania kraju z azbestu istotne jest finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z różnych źródeł, w tym także ze środków unijnych. Przepisy dotyczące poszczególnych perspektyw finansowych dla środków unijnych są ustalane przed rozpoczęciem opracowywania programów wsparcia dla danej perspektywy finansowej. Dlatego też zrezygnowano z wprowadzania zmian w obecnie obowiązujących przepisach dotyczących programów rozwoju oraz programów regionalnych na lata 2021–2027, licząc na możliwość wprowadzenia kwalifikowalności wydatków związanych z usuwaniem azbestu w przyszłych perspektywach finansowych oraz innych programach wsparcia finansowanych ze środków unijnych. Cele te można osiągnąć nie tylko na poziomie programów centralnych, ale również na poziomie programów regionalnych.

Celem projektodawcy jest uwzględnianie usuwania wyrobów zawierających azbest w każdym obszarze, w którym takie wyroby mogą występować, np. w obszarze poprawy efektywności energetycznej w budynkach, w obszarze modernizacji sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektroenergetycznych, modernizacji dróg, modernizacji obiektów

związanych z oświatą, ochroną zdrowia, zabytkami, transportem. Jednakże projektowane pierwotnie przypisy w tym zakresie mogłyby nie objąć wszystkich niezbędnych obszarów interwencji. Tym samym zrezygnowano z wprowadzania zmian w tym zakresie. Jednocześnie należy podkreślić, że uwzględnianie usuwania azbestu powinno być istotnym elementem branym zawsze pod uwagę przy opracowywaniu programów wsparcia ze środków unijnych. Jest to też spójne z polityką UE w tym zakresie (motyw 4 i 10 preambuły dyrektywy 2023/2668).

W art. 73 wprowadzono niezbędne zmiany w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Prawa Pacjenta (zmiany w art. 26 ust. 3) w zakresie udostępnienia dokumentacji medycznej Instytutowi Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi.

W art. 74 wprowadzono niezbędne zmiany w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (zmiany w art. 44a ust. 2).

Rozdział 9 – Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

W art. 75 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że do spraw, o których mowa w art. 5, art. 6 i art. 7a ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. W ust. 2 art. 75 uregulowano natomiast kwestię orzeczenia lekarskiego oraz terminu następnego badania profilaktycznego zawartych w książeczce badań profilaktycznych, wydanej na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, wskazując, że zachowują one moc do czasu wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 56 ust. 2 ustawy. Do spraw, o których mowa w art. 7a ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, rozpoczętych po dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończonych jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r., stosuje się przepisy dotychczasowe (ust. 3).

W art. 76 ust. 1 projektu ustawy wskazano, że ocenę ryzyka zawodowego sporządza się i dokumentuje w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że aktualna ocena ryzyka zawodowego uwzględnia rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu. Ocena ryzyka zawodowego oraz szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dotyczą nie tylko wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, ale także różnych innych grup zawodowych, które w swojej

pracy mogą się narazić na działanie azbestu. Są to m.in. strażacy, górnicy, służby ratunkowe, osoby zatrudnione w przedsiębiorstwa wodociągowych i kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektroenergetycznych, transportowych, instalacjach przemysłowych, w których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, a nawet osoby wykonujące pracę w budynkach, w których występują wyroby zawierające azbest. Dotychczas te grupy zawodowe mogły nie mieć uwzględnianego narażenia na działanie azbestu w ocenach ryzyka zawodowego. Z tego względu w projekcie ustawy przewidziano okres przejściowy na sporządzenie nowych ocen ryzyka zawodowego oraz przeszkolenie osób narażonych na działanie azbestu, zachowując ważność dotychczasowych dokumentów maksymalnie na okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z art. 76 ust. 2 projektu ustawy zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, którego okres ważności nie upłynął do dnia wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest, zachowuje ważność przez 3 miesiące od tego dnia. Celem przepisu jest zapewnienie ciągłości w zakresie wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Nowością w polskim prawie będzie obowiązek uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest przez wykonawcę tych prac. Z tego względu wprowadzono możliwość prowadzenia działalności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest na dotychczasowych zasadach do dnia uzyskania zezwolenia, jednak niedłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

W art. 77 projektu ustawy ustalono, że wyprodukowane i wprowadzone do obrotu oznakowania wyrobów zawierających azbest, odpadów zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, zachowują swoją ważność do czasu, gdy przestanie informować o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Przepisy art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy w brzmieniu nadanym ustawą o wyrobach zawierających azbest stosuje się do obsadzania stanowisk kierowników wojewódzkich ośrodków medycyny pracy wolnych w dniu wejścia w życie ustawy albo które stały się wolne po tym dniu. Rozwiązanie to umożliwi zachowanie ciągłości pełnienia funkcji przez obecnych kierowników wojewódzkich ośrodków medycyny

pracy do czasu powołania kierownika na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (art. 78 projektu ustawy).

W art. 79 projektu ustawy określono termin na złożenie deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest przez użytkującego te wyroby, określając go na 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Zobowiązanie do złożenia deklaracji wszystkich użytkujących pozwoli na aktualizację danych zawartych w bazie azbestowej. Następne deklaracje będą składane przez użytkujących w przypadku zmiany danych.

Zgodnie z art. 80 projektu ustawy rejestry wyrobów zawierających azbest, o których mowa w art. 162 ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, prowadzone przez marszałków województw na podstawie przepisów dotychczasowych włącza się do bazy azbestowej. Konta użytkowników rejestrów wraz z hasłami dostępu do tych kont staną się kontami użytkowników bazy azbestowej wraz z hasłami dostępu do tych kont.

Rejestry wyrobów zawierających azbest prowadzone są w formie elektronicznej pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl. Są one obowiązkowym narzędziem gromadzenia danych o wyrobach zawierających azbest dla samorządów gminnych i wojewódzkich. Dla Bazy Azbestowej zachowany zostanie dotychczasowy adres www.bazaazbestowa.gov.pl. Także konta użytkowników dotychczasowych rejestrów oraz ich hasła dostępu zostaną zachowane, co zapewni ciągłość pracy systemu dla użytkowników oraz dostęp do zgromadzonych danych. Dostosowanie systemu do przepisów projektu ustawy zostanie przygotowane, tak aby wraz z wejściem w życie przepisów ustawy Baza Azbestowa funkcjonowała zgodnie z zasadami określonymi w projekcie.

Art. 81 odnosi się do sytuacji związanej z aktami wykonawczymi wydawanymi na podstawie ustawy – Prawo ochrony środowiska („POŚ”) dotyczącymi substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska czyli PCB, pestycydów i azbestu, który zgodnie z przedmiotowym projektem nie będzie już ujęty w ustawie POŚ. W przepisie wskazano, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 160 ust. 3 oraz art. 163 ust. 4 ustawy POŚ zachowują moc (art. 81 ust. 1). Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 1 i 8 ustawy POŚ w zakresie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska innych niż azbest zachowują moc, zaś w zakresie azbestu tracą moc (art. 81 ust. 2). Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 163 ust. 6 ustawy POŚ dotyczą zarówno azbestu, jak i substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w związku z czym nie jest możliwe ich utrzymanie w mocy (art. 81 ust. 3).

Implikuje to konieczność wydania nowego rozporządzenia na podstawie przepisów art. 163 ust. 6 ustawy POŚ.

W art. 82 projektu ustawy określono, że ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest traci moc.

W art. 83 projektu ustawy określono termin wejścia w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 70 pkt 3, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Planowane wejście w życie ustawy nie zbiegnie się z początkiem roku budżetowego, dlatego przepisy dotyczące finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 57 ust 1 projektu ustawy, wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., czyli od nowego roku budżetowego. Na rok 2026 r. świadczenia są zagwarantowane na podstawie dotychczasowych zasad.

W projekcie ustawy zamieszczono przepisy przejściowe umożliwiające m.in. prowadzenie działalności na dotychczasowych zasadach lub dostosowanie dokumentacji osób narażonych na działanie azbestu do nowych wymagań, jednak niedłużej niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Okres przejściowy jest niezbędny dla dostosowania się przedsiębiorców do nowych obowiązków wynikających z projektu ustawy, do zapoznania się z nimi, a jednocześnie do możliwości prowadzenia działalności jeszcze według starych zasad. Tym samym nie wystąpi sytuacja luki prawnej, wskutek której przedsiębiorcy nie mogliby prowadzić prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a jednocześnie zapewniony zostanie czas na uzyskanie nowych zezwoleń.

W załączniku do projektu ustawy wskazano wykaz podmiotów, które stosowały azbest w produkcji i których pracownicy są uprawnieni do dodatkowych świadczeń zdrowotnych i socjalnych określonych w projekcie ustawy. Do wykazu podmiotów funkcjonującego od 1997 r. dodano Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A., które nie zostało ujęte w pierwotnym wykazie. Analiza danych gromadzonych w Centralnym Rejestrze Chorób Zawodowych w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi wykazała, że od 2014 r. obserwowane są przypadki zachorowania na międzybłoniaka opłucnej jako choroby zawodowej spowodowanej narażeniem na działanie azbestu. Z tego względu w wykazie zostało uwzględnione Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.

10. Zgodność projektowanych przepisów z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt zawiera przepisy krajowe, które transponowały do prawa krajowego przepisy Unii Europejskiej:

1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy;
2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy;
3) dyrektywę Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG).

Dotychczasowe przepisy krajowe, głównie w randze rozporządzeń, zapewniały transpozycję przepisów Unii Europejskiej. Podczas opracowywania projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest przepisy te zostały ponownie przenalizowane, przeniesione w odpowiednim zakresie do projektu ustawy, jak również wprowadzono niewielkie modyfikacje w zakresie transpozycji prawa Unii Europejskiej. Szczegółowy zakres transpozycji przedstawiają tabele zgodności oraz odwrócona tabela zgodności.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia.

Projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na sektor mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorców z uwagi na prawdopodobny wzrost liczby zleceń. Wyroby zawierające azbest obecne są głównie w postaci pokryć dachu na niewielkich obiektach należących do osób fizycznych (domy mieszkalne, budynki gospodarcze). W związku z tym może nastąpić rozwój sektora mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorców, w tym wzrost zatrudnienia, mobilności i efektywności pracy.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych przedstawiono w ocenie skutków regulacji.

Nazwa projektu Ustawa o wyrobach zawierających azbest **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Baranowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Izabela Drelich-Sikorska – radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 98 74 Magdalena Kossakowska – główny specjalista, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: magdalena.kossakowska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 95 74	**Data sporządzenia** 22.10.2026 **Źródło:** Prawo UE **Nr w wykazie prac:** UC60

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność przygotowania projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest wynika z obowiązku wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

Projekt ustawy obejmie również transpozycję poniższych dyrektyw, które są obecnie wdrożone do polskiego porządku prawnego:

1) dyrektywy Rady 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (Dz. Urz. WE L 85 z 28.3.1987, s. 40, z późn. zm.);
2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

Zakaz stosowania azbestu wynika wprost z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006 str. 1, z późn. zm.).

Azbest jest wysoce niebezpiecznym czynnikiem rakotwórczym. Stanowi najczęstszą przyczynę nowotworów pochodzenia zawodowego. Produkcja wyrobów azbestowych została w Polsce zakazana ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

Obecnie obowiązująca ustawa, zawierająca jedynie 8 artykułów, reguluje aspekty problematyki azbestowej w bardzo ograniczonym stopniu. Ustawa ta nie zawiera bowiem przepisów merytorycznych w zakresie obowiązków wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, a jedynie delegacje do wydania aktu wykonawczego w tym zakresie. Rozporządzenie wskazuje obowiązki wykonawców prac w zakresie przeszkolenia pracowników, zgłoszenia wykonywania robót przed ich rozpoczęciem do organów kontrolnych, warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest, oznakowania i pakowania odpadów zawierających azbest, ich transportu i składowania. W odrębnym akcie wykonawczym zostały określone zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.
Ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest reguluje również kwestie związane ze świadczeniami socjalnymi i zdrowotnymi dla byłych pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (wymienione w załączniku do ustawy).
Materia dotycząca inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz prowadzenia rejestrów wyrobów zawierających azbest została określona w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453), która zaliczyła azbest do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (art. 160 ust. 2 pkt 1).
Zgodnie z obowiązującymi przepisami użytkujący wyroby zawierające azbest mają obowiązek corocznego przedkładania „Informacji o wyrobach zawierających azbest" do właściwego marszałka województwa lub właściwego wójta, burmistrza, prezydenta miasta (osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami). Elementem tej informacji jest określenie stopnia pilności usunięcia wyrobów na podstawie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Ze

względu na długoletni już okres użytkowania wyrobów zawierających azbest uznano, że wszystkie te wyroby wymagają pilnego usunięcia, niezależnie od ich wcześniejszej klasyfikacji. Dlatego też w projekcie ustawy zrezygnowano z kontroli stanu wyrobów zawierających azbest oraz sporządzania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Ponadto, użytkujący nie wywiązują się z obowiązku corocznego przedłożenia informacji. Z tego względu zrezygnowano z corocznej informacji, na rzecz obowiązku złożenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest w przypadku zaistnienia zmiany.

Inne aspekty problematyki azbestowej regulują następujące ustawy:

1) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245);
2) w zakresie składowania odpadów zawierających azbest na podziemnych składowiskach odpadów – ustawa z 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69);
3) w zakresie nadzoru budowlanego – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.);
4) w zakresie postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym zawierającym azbest – ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573, z późn. zm.).

Mając na uwadze rozproszenie w obecnym systemie prawnym przepisów dotyczących wyrobów zawierających azbest oraz konieczność wdrożenia przepisów unijnych do polskiego porządku prawnego wskazane jest opracowanie nowego aktu prawnego, który swym zakresem obejmie dotychczasowe przepisy niesprzeczne z prawem unijnym oraz przepisy wdrażające przepisy unijne.
Projekt ustawy obejmuje następujące kwestie:

1) uregulowanie obowiązków użytkujących wyroby zawierające azbest w zakresie inwentaryzacji i oznakowania tych wyrobów (przeniesienie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz modyfikacja zgodnie z dyrektywą 2023/2668);
2) uregulowanie obowiązków podmiotów odpowiedzialnych wykonujących lub nadzorujących pracę lub służbę, w tym czynną służę wojskową, lub wykonujących zadania ochotniczych straży pożarnych, w których występuje narażenie na działanie azbestu, w tym:
    a. obowiązku sporządzenia oceny ryzyka zawodowego – obecnie obowiązek ten wynika z przepisów Kodeksu pracy w zakresie ochrony pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi – uregulowanie zgodnie z dyrektywą 2023/2668,
    b. obowiązku zapewnienia szkoleń dla wszystkich osób narażonych na działanie azbestu podczas wykonywania pracy lub służby, w tym czynnej służby wojskowej, lub wykonywania zadań ochotniczych straży pożarnych – obecnie obowiązek ten wynika z przepisów Kodeksu pracy w zakresie ochrony pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi – uregulowanie zgodnie z dyrektywą 2023/2668;
3) uregulowanie obowiązków wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, oraz zasad prowadzenia tych prac, w tym:
    a. obowiązku zapewnienia szkoleń dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest – przeniesienie przepisów z rozporządzeń oraz modyfikacja zgodnie z dyrektywą 2023/2668,
    b. obowiązku uzyskania przez wykonawcę prac zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest – zgodnie z dyrektywą 2023/2668,
    c. obowiązku zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prac polegających na usunięciu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest – przeniesienie przepisów z rozporządzeń oraz modyfikacja zgodnie z dyrektywą 2023/2668,
    d. obowiązku usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest z zachowaniem warunków ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska – przeniesienie przepisów z rozporządzeń oraz modyfikacja zgodnie z dyrektywą 2023/2668;
4) wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie obowiązków określonych w projekcie ustawy – zgodnie z dyrektywą 2009/148;
5) uregulowanie obowiązków dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wprowadzania i aktualizacji w bazie azbestowej danych pochodzących z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, wydawania zezwoleń na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest oraz prowadzenia rejestru wykonawców prac, którzy uzyskali zezwolenie wraz z informacją o jego wydaniu, cofnięciu, zmianie lub wygaszeniu – przeniesienie przepisów z rozporządzeń oraz modyfikacja zgodnie z dyrektywą 2023/2668;
6) wprowadzenie obowiązku usuwania wyrobów zawierających azbest oraz możliwości ich zabezpieczenia w przypadkach określonych w ustawie, m.in. dla wyrobów zawierających azbest w podziemnych instalacjach ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych, płyt warstwowych i płyt żeberkowych

zabudowanych w ścianach budynków i konstrukcji stropodachu oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest – zgodnie z dyrektywą 87/217;

7) uregulowania kwestii finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest – kwestia wykraczająca poza zakres regulacji unijnych;
8) uregulowanie świadczeń zdrowotnych i socjalnych dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji wskazanych w załączniku do projektu ustawy oraz innych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu do dnia 31 grudnia 2004 r. (w zakresie świadczeń leczenia uzdrowiskowego, leków oraz badań profilaktycznych) – przeniesienie z dotychczasowych przepisów i ich modyfikacja, kwestia wykraczająca poza zakres regulacji unijnych;
9) uregulowanie świadczeń zdrowotnych dla pracowników wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest – świadczenia zdrowotne zgodnie z dyrektywą 2009/148.

Przyjęte rozwiązania prawne odpowiadają również na podjęte w Unii Europejskiej inicjatywy, takie jak: nowe unijne ramy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, „Falę renowacji na potrzeby Europy", europejski plan walki z rakiem, unijną strategię w zakresie odpadów i pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym. W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem (2019/2182(INL)) podkreśla się, że nastąpi przewidywane wzmożenie prac budowlanych w związku z „Falą renowacji na potrzeby Europy", w ramach której przewidziano remont 35 mln budynków do 2030 r., któremu towarzyszyć będzie zwiększone narażenie zawodowe i środowiskowe na włókna azbestu. W związku z „Falą renowacji na potrzeby Europy" azbest trzeba będzie zastąpić materiałami energooszczędnymi. Szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę przed narażeniem na działanie azbestu osób zatrudnionych przy remontach starych budynków oraz ich mieszkańców. Podkreśla się konieczność identyfikacji budynków zawierających azbest, aby wesprzeć bezpieczne usuwanie azbestu i innych niebezpiecznych materiałów.

Polska w wielu dokumentach unijnych jest wskazywana jako lider działań dotyczących azbestu. Dzięki bazie azbestowej i całemu systemowi gromadzenia i przetwarzania danych o wyrobach zawierających azbest sytuacja w Polsce jest dobrze zdiagnozowana. Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Polski jest zróżnicowane pod względem geograficznym i jest związane z lokalizacją zakładów produkujących wyroby zawierające azbest na linii rzeki Wisły. Najwięcej wyrobów zawierających azbest zostało zinwentaryzowanych w woj. mazowieckim, lubelskim, wielkopolskim, łódzkim, podlaskim, kujawsko-pomorskim i świętokrzyskim. Jednocześnie województwa te są bardziej zaludnione, a gęstość zabudowy może powodować lokalnie większe narażenie na działanie azbestu, także podczas usuwania tych wyrobów. Im dalej na zachód Polski, tym liczba wyrobów azbestowych zdecydowanie maleje, zmienia się typ zabudowy na bardziej rozproszony, co sumarycznie zmniejsza również ryzyko stężenia włókien azbestu w powietrzu. W sumie wyroby zawierające azbest pozostają do usunięcia z 2,8 mln obiektów, w tym 0,5 mln stanowią budynki mieszkalne, 1,8 mln – budynki gospodarcze, 0,5 mln – budynki przemysłowe, użyteczności publicznej i inne obiekty.

GeoAzbest

Wyroby azbestowe zinwentaryzowane oraz usunięte

Województwo	Ilość zinwentaryzowana [Mg]	Ilość usunięta [Mg]
DOLNOŚLĄSKIE	231 295,252	77 029,296
KUJAWSKO-POMORSKIE	610 517,827	140 476,886
LUBELSKIE	1 349 353,307	232 525,423
LUBUSKIE	123 817,530	54 960,707
ŁÓDZKIE	816 630,328	180 014,558
MAŁOPOLSKIE	507 068,764	203 011,351
MAZOWIECKIE	1 762 244,713	375 491,214
OPOLSKIE	101 779,325	27 411,350
PODKARPACKIE	377 612,521	112 562,949
PODLASKIE	633 007,330	118 598,054
POMORSKIE	289 407,010	58 718,434
ŚLĄSKIE	374 847,186	142 826,820
ŚWIĘTOKRZYSKIE	615 824,978	159 181,439
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	292 398,543	74 489,804
WIELKOPOLSKIE	932 953,886	206 017,561
ZACHODNIOPOMORSKIE	197 063,513	58 744,547
Ogółem	**9 215 822,012**	**2 222 060,395**

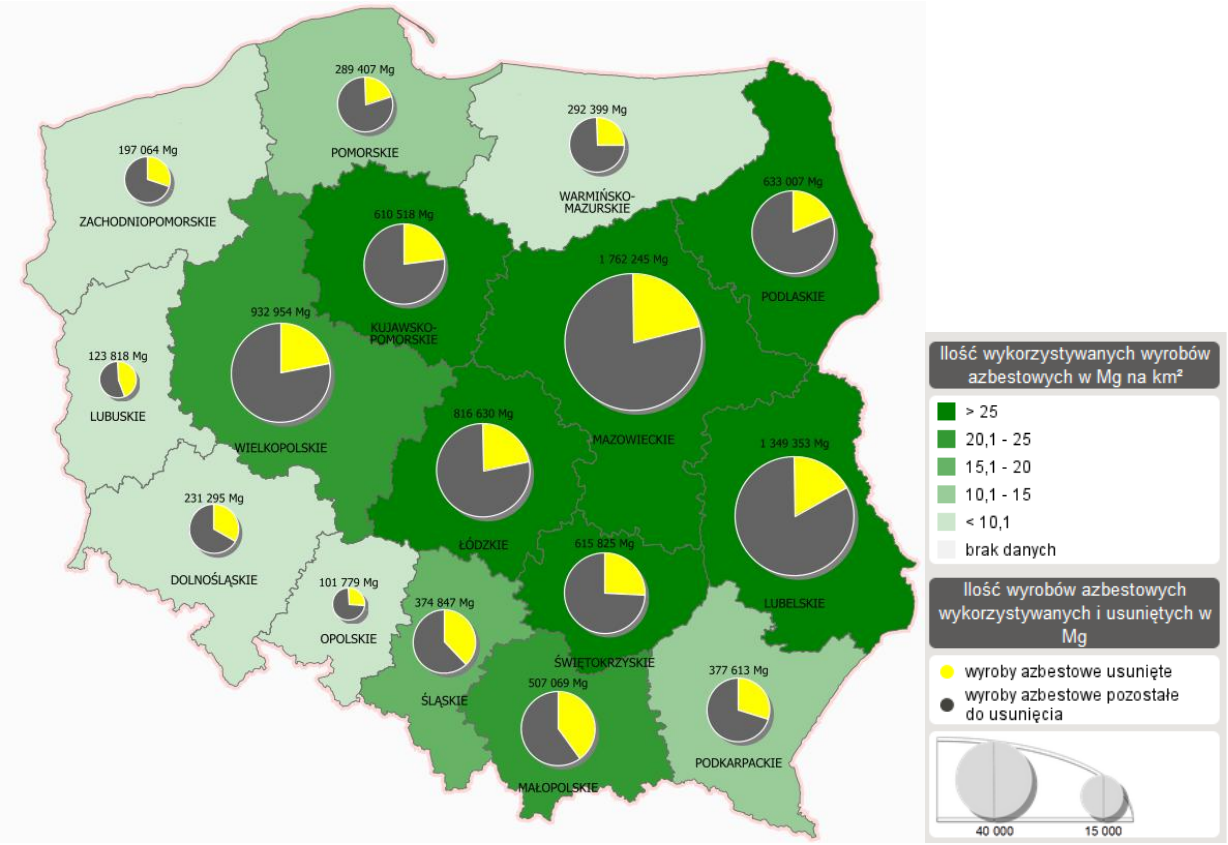

Na podstawie danych za lata 2020-2024 dotyczących zeskładowanych odpadów zawierających azbest (uzyskiwanych na podstawie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)) średni poziom corocznego usuwania wyrobów zawierających azbest wynosi ok. 193 tys. ton (najmniej 172 tys. ton w 2022 r., najwięcej 207 tys. ton w 2023 r.). Dane gromadzone w BDO podlegają weryfikacji, zatem jest możliwe, że jednostkowe dane za poszczególne lata mogą ulec zmianie.

Proces usuwania wyrobów azbestowych realizowany jest na szczeblu lokalnym przy współpracy jednostek samorządu terytorialnego z mieszkańcami, przy udziale instytucji finansujących usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Od 2010 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, nadzorowany przez Ministra Klimatu i Środowiska, we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizuje program priorytetowy pn.: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest" dedykowany wsparciu działań w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest.

W latach 2010-2024 NFOŚiGW przeznaczył łącznie na usuwanie wyrobów zawierających azbest kwotę 291 mln zł, co przyniosło efekt w postaci trwałego usunięcia 784 tys. ton azbestu.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest finansowane jest zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych.

W 2020 r. na usuwanie wyrobów zawierających azbest wydatkowano 70 mln zł, w tym 12 mln ze środków unijnych, w 2021 r. – ponad 91 mln zł, w tym 52 mln zł ze środków unijnych, w 2022 r. – ponad 55,5 mln zł, w tym 5 mln zł ze środków unijnych, w 2023 r. – 63 mln zł, w 2024 – 75 mln zł, w tym 3 mln zł ze środków unijnych. Dodatkowo, w ramach programu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze wsparciem z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) dofinansowywane jest nowe pokrycie dachu dla budynków związanych z produkcją rolną. W latach 2023-2026 r. wydatkowano 587,5 mln zł (wypłacanie środków jest kontynuowane).

Jako przyczyny niskiej efektywności procesu oczyszczania kraju z azbestu wskazać należy m.in.:

1) niewystarczające środki finansowe przeznaczane na dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz brak dofinansowania do położenia nowego pokrycia dachu po usunięciu pokrycia dachu wykonanego przy wykorzystaniu wyrobów zawierających azbest. Wyroby zawierające azbest będące pokryciem dachów stanowią ponad 90% wszystkich tych wyrobów zinwentaryzowanych na terenie kraju. Dofinansowania z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW dotyczą pokrycia od 50 do 100% kosztów demontażu i unieszkodliwienia wyrobów azbestowych. Ciężar finansowy pozostałych kosztów demontażu i unieszkodliwienia oraz nowego dachu spoczywa na właścicielach lub użytkownikach domów;
2) niewystarczający nadzór nad wykonawcami prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;

3) brak ustawowych obowiązków wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest; najistotniejsze kwestie dotyczące zasad bezpiecznego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest są uregulowane w rozporządzeniach;
4) brak administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie przepisów w zakresie bezpiecznego użytkowania, zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy wymaga zmiany przepisów prawa na szczeblu ustawowym.

Zakres interwencji ustawodawczej zgodnie z przepisami unijnymi obejmuje:
1) uregulowanie rynku wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest poprzez ustanowienie obowiązku uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest oraz utworzenie rejestru wykonawców prac, w którym będzie zamieszczona informacja o wydaniu, cofnięciu, zmianie lub wygaszeniu zezwolenia, jako integralnej części bazy azbestowej;
2) określenie zakresu szkolenia dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących pracę lub służbę w tym czynną służbę wojskową, lub wykonujących zadania ochotniczych straży pożarnych, w tym dla osób kierujących nimi i je nadzorujące;
3) ustalenie nadrzędnej zasady usuwania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie 3 przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą zostać zabezpieczone, co obejmuje: podziemne instalacje ciepłownicze, elektroenergetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest oraz płyty warstwowe lub płyty żeberkowe znajdujące się w ścianie lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu;
4) aktualizacja przepisów dotyczących inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, m.in. w zakresie zniesienia obowiązku składania corocznej informacji o wyrobach zawierających azbest na korzyść składania deklaracji w przypadku zaistnienia zmiany danych;
5) aktualizacja zasad prowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;
6) aktualizacja przepisów dotyczących funkcjonowania bazy azbestowej, jako narzędzia do kompleksowego monitoringu procesu oczyszczania kraju z azbestu, w szczególności w zakresie wskazania zakresu informacji gromadzonych w bazie azbestowej oraz określenia grupy podmiotów uprawnionych do korzystania z bazy azbestowej wraz ze wskazaniem zakresu ich dostępu do danych, uregulowanie kwestii administrowania bazą azbestową;
7) wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie przepisów ustawy i zasilenie tymi wpływami budżetu NFOŚiGW z przeznaczeniem na finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest;
8) uzupełnienie kompetencji organów kontrolnych.

Poza zakresem przepisów unijnych znajdują się następujące kwestie:
1) aktualizacja świadczeń zdrowotnych dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji wskazanych w załączniku do projektu ustawy oraz innych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu do dnia 31 grudnia 2004 r. (w zakresie świadczeń leczenia uzdrowiskowego, leków oraz badań profilaktycznych);
2) świadczenia socjalne dla byłych pracowników zatrudnionych w podmiotach, które stosowały azbest w produkcji (wymienione w załączniku do projektu ustawy) w zakresie jednorazowego odszkodowania i świadczenia przedemerytalnego (przeniesienie z obecnie obowiązujących przepisów);
3) uregulowanie kwestii finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest;
4) aktualizacja wykazu podmiotów, które stosowały azbest w produkcji i których byli pracownicy są uprawnieni do świadczeń zdrowotnych i socjalnych.

Z chwilą stwierdzenia faktu posiadania wyrobów zawierających azbest użytkujący te wyroby powinien dokonać ich inwentaryzacji, a jej wyniki wpisać w deklarację dotyczącą wyrobu zawierającego azbest, którą należy przedłożyć odpowiednio wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) lub marszałkowi województwa. W porównaniu do obecnych przepisów, poza zmianą nazwy dokumentu i zakresu danych o wyrobie, istotna zmiana dotyczy terminów jego składania. Po raz pierwszy deklarację należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Obecny przepis obligujący do corocznego składania dokumentu zostanie zastąpiony obowiązkiem złożenia deklaracji w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych objętych deklaracją. Do wypełnienia deklaracji nie będzie już potrzebne określenie stopnia pilności usunięcia wyrobów na podstawie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Uzależnianie kolejności usuwania wyrobów zawierających azbest od stopnia pilności mogło prowadzić do częściowego remontowania gospodarstw, co ograniczało

pozytywny efekt tych działań. Poza tym ze względu na bardzo długi okres użytkowania tych wyrobów i ich potwierdzoną rakotwórczość, wszystkie powinny być usuwane lub zabezpieczane bez względu na ich indywidualny stan.

Projekt ustawy rozszerza katalog przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą zostać zabezpieczone. Podyktowane jest to względami ekonomicznymi i ochrony środowiska oraz zdrowia i życia ludzi. Na skutek usuwania tych wyrobów może nastąpić nieproporcjonalnie duża emisja azbestu do powietrza, gleby czy wody, co spowoduje większą potencjalną szkodę w środowisku, niż nieusunięcie tych wyrobów. Obok już uregulowanych przypadków dotyczących podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest, ustanowiono możliwość zabezpieczenia dla wyrobów zawierających azbest będących płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie, w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu. Płyty te znajdują się w wielu wielorodzinnych budynkach mieszkalnych lub użyteczności publicznej i ich usunięcie może się wiązać z rozbiórką niemal całego budynku. Dlatego też wprowadza się możliwość zabezpieczenia tych wyrobów, nie ograniczając możliwości ich usunięcia, jeśli takie są możliwości techniczne i ekonomiczne właściciela danego budynku.

Projekt ustawy dotyczy szerokiego grona osób wykonujących prace w narażeniu na działanie azbestu. Ze względu na narażenie na działanie azbestu definicja podmiotu odpowiedzialnego obejmuje każdego pracodawcę, przedsiębiorcę zatrudniającego inną niż pracownik osobę wykonującą pracę zarobkową lub wykonującego działalność gospodarczą na własny rachunek, wykonującego lub nadzorującego pracę lub służbę, w których występuje narażenie na działanie azbestu. Zatem obowiązki związane z oceną ryzyka zawodowego oraz szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dotyczą nie tylko wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, ale różnych innych grup zawodowych, które w swojej pracy mogą się narazić na działanie azbestu, takich jak m.in. strażacy, górnicy, wojsko, służby ratunkowe, pracownicy przedsiębiorstw wodociągowych i kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektroenergetycznych, transportowych, instalacji przemysłowych, w których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, a nawet osoby pracujące w budynkach, w których występują wyroby zawierające azbest. Istotna w tym kontekście jest także definicja osoby narażonej na działanie azbestu, która oznacza każdą osobę fizyczną, która może być narażona na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej lub pełnieniem służby, w tym czynnej służby wojskowej, a także wykonywaniem zadań ochotniczych straży pożarnych. Tym samym definicja ta swym zakresem obejmuje pracownika, osobę fizyczną wykonującą pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, czy osobę prowadzącą na własny rachunek działalność gospodarczą, a także funkcjonariuszy wszystkich służb oraz żołnierza, którzy mogą być narażeni na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej lub pełnieniem służby.

W projekcie ustawy określono zakres, terminy oraz częstotliwość zapewniania szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, z rozdzieleniem na zakres podstawowy i rozszerzony. Wszystkie osoby narażone na działanie azbestu powinny mieć zapewnione szkolenie w zakresie podstawowym. Ponadto wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest zapewniają osobom narażonym na działanie azbestu przy tych pracach oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenia w zakresie rozszerzonym. Szkolenia mogą przeprowadzać tylko jednostki organizacyjne prowadzące działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237^5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, co zapewni jakość szkoleń oraz bezpieczeństwo osób narażonych na działanie azbestu i osób trzecich podczas wszystkich prac, w których występuje narażenie na działanie azbestu.

Projekt ustawy ujmuje kompleksowo proces usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Ustalono obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, które zostały wzmocnione przez konieczność uzyskania przez wykonawcę prac zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. Organem właściwym do wydania zezwolenia będzie starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wykonawcy prac. Wykonawcy prac, którym udzielono zezwolenia zostaną wpisani do rejestru wykonawców prac, będącego integralną częścią bazy azbestowej.

Jedną ze zmian w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów, jest zmiana terminu na złożenie zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest do odpowiednich organów kontrolnych, na co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem tych prac, tak aby zapewnić organom kontrolnym możliwość zaplanowania kontroli. Dodatkowo wprowadzono obowiązek powiadomienia wskazanych w ustawie organów najpóźniej 24 godziny przed podjęciem prac o dokładnej dacie i godzinie rozpoczęcia i zakończenia prac. Wprowadzenie rejestru wykonawców prac, którzy uzyskali zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, dodatkowo wzmocni organy kontrolne w zakresie planowania kontroli.

Obowiązki wykonawcy prac zostały przeniesione do projektu ustawy z obecnie obowiązujących przepisów wykonawczych, co umożliwiło wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych za działania wbrew przepisom ustawy.

Projektowane przepisy wprowadzają administracyjne kary pieniężne, ustalając stawki oraz organy nakładające te kary za:

1) brak zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest do wskazanych organów w ustawowych terminach – w wysokości od 500 zł do 1000 zł;
2) naruszenia o charakterze formalno-organizacyjnym, np. brak sporządzenia czy weryfikacji oceny ryzyka zawodowego, dopuszczenie do pracy bez aktualnego szkolenia, prowadzenie działalności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest bez wymaganego zezwolenia – w wysokości od 1000 zł do 20 000 zł;
3) nieprzestrzeganie obowiązków wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest – w wysokości od 1000 zł do 10 000 zł, nie więcej niż 100 000 zł w ciągu jednej kontroli.

Warto podkreślić, że wpływy z administracyjnych kar pieniężnych będą zasilały konto NFOŚiGW z przeznaczeniem na finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zakres opieki socjalnej dla byłych pracowników podmiotów stosujących azbest w produkcji nie ulegnie zmianie w porównaniu do przepisów obecnie obowiązujących. Natomiast, ze względu na fakt, iż grupa byłych pracowników wchodzi w okres największego ryzyka występowania azbestozależnych chorób nowotworowych, takich jak rak płuca i międzybłoniak opłucnej, rozszerzono grupę byłych pracowników, którym przysługują uprawnienia w zakresie opieki zdrowotnej, o zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu do 31 grudnia 2004 r. (obecne przepisy obejmują pracowników zatrudnionych w podmiotach wymienionych w załączniku do ustawy w dniu 28 września 1997 r. lub przed tą datą). Szczegółowy zakres oraz częstotliwość badań profilaktycznych zostanie określony w akcie wykonawczym, biorąc pod uwagę najnowsze osiągnięcia medycyny oraz potrzebę edukacji antytytoniowej.

W projekcie ustawy dodano przepisy obejmujące finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest. Środki na usuwanie wyrobów zawierających azbest były udostępniane od lat przez NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, i tak też pozostanie, uwzględniając jedynie te przedsięwzięcia w katalogu przedsięwzięć objętych systemem finansowania ochrony środowiska. Jednocześnie wprowadza się konieczność przekazywania wpływów z administracyjnych kar pieniężnych na ten cel do NFOŚiGW. Szczegółowe zasady uzyskania przez jednostki samorządu terytorialnego wsparcia ustalają poszczególne WFOŚiGW w regulaminach. Natomiast jednostki samorządu terytorialnego na swoim terenie ustalają własne regulaminy usuwania wyrobów zawierających azbest, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki, w ramach finansowania ze środków publicznych.

Oczekiwany efekt to:

1) uregulowanie zasad usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
2) wzrost bezpieczeństwa wykonywania prac w narażeniu na działanie azbestu, w tym prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;
3) doprecyzowanie zasad ochrony zdrowotnej pracowników wykonujących prace w narażeniu na działanie azbestu;
4) aktualizacja świadczeń zdrowotnych dla byłych pracowników, z uwzględnieniem poziomu najnowszych osiągnięć medycyny.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „UE bez azbestu" (2015/C 251/03) wynika, że kilka państw członkowskich UE opracowało rejestry nieruchomości zawierających azbest. Polska podawana jest w tej opinii za przykład jako kraj z opracowanym planem usuwania azbestu i jego finansowaniem.

W opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Praca z azbestem w ramach termomodernizacji" (2019/C 240/04), w pkt 3.3. stwierdzono, że „obecne modele rejestracji azbestu i innych substancji szkodliwych w państwach członkowskich zasadniczo nie są adekwatne do potrzeb. Choć wiele państw członkowskich lub regionów dysponuje rejestrami substancji szkodliwych, często są one niepełne, niedostępne do wiadomości publicznej i zazwyczaj nieaktualizowane. W niektórych państwach członkowskich nie istnieją w ogóle. Znamienity wyjątek stanowi Polska, która przyjęła ambitny program usuwania wyrobów zawierających azbest wspierany ze środków publicznych, a jego realizację ułatwia publicznie dostępna baza azbestowa.".

Polska była pierwszym krajem w Unii Europejskiej, który podjął wyzwanie wycofania z użytkowania wyrobów zawierających azbest, i została wyróżniona w Rezolucji Parlamentu Europejskiego z 2013 r.

Także w najnowszej Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z azbestem (2019/2182(INL)), wskazano Polskę oraz Holandię i Flandrię, jako pozytywne przykłady realizacji działań na rzecz usunięcia azbestu ze środowiska.

W Belgii 29 marca 2019 r. rząd flamandzki przyjął dekret zawierający nową politykę dotyczącą azbestu. Celem dekretu jest usunięcie azbestu do 2040 r. Nałożył na władze publiczne obowiązek usunięcia azbestu ze wszystkich budynków publicznych wybudowanych przed 2001 r. W przypadku prywatnych właścicieli, dekret wprowadził obowiązek posiadania dla każdego budynku wybudowanego przed 2001 r. dokumentu zawierającego spis azbestu w danym budynku. Dokument ten musi być sporządzony przez eksperta, który wskazuje, które wyroby należy usunąć i jaką procedurę należy zastosować. Dane z inwentaryzacji wyrobów azbestowych są wprowadzane do bazy danych prowadzonej przez Agencję ds. Odpadów Publicznych Flandrii (informacje ze strony International Bar Association https://www.ibanet.org/article/26587DEA-272E-4D77-B680-EBA6169EB954).

W Wielkiej Brytanii przepisy dotyczące prac związanych z azbestem wprowadzono w latach 90. Prace związane z usuwaniem izolacyjnych wyrobów azbestowych mogą być wykonywane wyłącznie przez licencjonowanego wykonawcę. Przepisy określają maksymalne limity narażenia na działanie azbestu, obowiązek przeszkolenia pracowników oraz identyfikację wyrobów azbestowych. Dopuszczalne jest również prowadzenie prac z azbestem bez licencji, ale w takim przypadku konieczne jest zgłoszenie prac do odpowiedniego organu, spełnienie wymagań dotyczących bezpieczeństwa przy pracach z azbestem oraz zorganizowanie medycznego nadzoru nad zdrowiem pracowników (strona https://www.asbestos.com/mesothelioma/uk/).

W Niemczech w odniesieniu do prac w zakresie usuwania azbestu obowiązuje dokument pn. TRGS 519, pt. Azbest – prace rozbiórkowe, naprawcze i konserwacyjne, zawierający regulacje techniczne dotyczące substancji niebezpiecznych. Regulacje są publikowane przez Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych (https://www.baua.de/DE/Angebote/Rechtstexte-und-Technische-Regeln/Regelwerk/TRGS/pdf/TRGS-519-polnisch.pdf?__blob=publicationFile&v=3). Prace w zakresie usuwania azbestu mogą być prowadzone przez specjalistyczne podmioty zarejestrowane we właściwym urzędzie. Pracownicy powinni posiadać odpowiednie przeszkolenie udokumentowane zdaniem egzaminu. Prace w zakresie usuwania azbestu należy zgłosić co najmniej 7 dni przed ich rozpoczęciem do właściwego urzędu. Działania organizacyjne dotyczące terenu prac dotyczą, tak jak w polskich przepisach, m.in. ograniczenia liczby pracowników wykonujących prace w narażeniu na działanie azbestu, zabezpieczenie terenu prac, oznakowania odpadów i magazynowania ich w sposób bezpieczny, zasad stosowania środków ochrony indywidualnej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Użytkujący wyroby zawierające azbest (osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami)	2,8 mln	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, – złożenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, – złożenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych o wyrobie, – usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez powierzenie tych prac wykonawcy prac posiadającemu zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.
Użytkujący wyroby zawierające azbest (w tym przedsiębiorcy, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne jednostki organizacyjne, jednostki samorządu terytorialnego)	67,8 tys.	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, – złożenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest do marszałka województwa w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, – złożenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest do marszałka województwa w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych o wyrobie, – oznakowania instalacji, urządzenia, pomieszczenia, w

			którym są instalacje lub urządzenia z wyrobami zawierającymi azbest oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, – usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest poprzez powierzenie tych prac wykonawcy prac posiadającemu zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.
Wykonawcy prac	88	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – sporządzenia i weryfikacji oceny ryzyka zawodowego, – zapewnienia szkolenia osób narażonych na działanie azbestu, – uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, – składania zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest do właściwych organów w określonych terminach, – zapewnienia bezpiecznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu, – prowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z wymaganiami określonymi w projekcie ustawy, – przygotowania do transportu, opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest zgodnie z wymaganiami określonymi w projekcie ustawy, - postępowania z odpadami zawierającymi azbest zgodnie z ustawą o odpadach, - zapewnienia warunków przewozu odpadów zawierających azbest zgodnie z przepisami o przewozie towarów niebezpiecznych.
Jednostki szkoleniowe	9	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – prowadzenia szkoleń w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest zgodnie z

			wymaganiami określonymi w projekcie ustawy.
Podmioty odpowiedzialne	5,3 mln	GUS – Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności, statusu zatrudnienia, sekcji i działów PKD w 2023 r. (dla sekcji: Górnictwo i wydobywanie, Przetwórstwo przemysłowe, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja, Budownictwo, Administracja publiczna i obrona narodowa)	Obowiązek: – sporządzenia i weryfikacji oceny ryzyka zawodowego, – zapewnienia szkolenia osób narażonych na działanie azbestu, – zapewnienia bezpiecznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu.
Finansujący usuwanie wyrobów zawierających azbest	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Przepisy prawa	Możliwość uwzględniania usuwania wyrobów zawierających azbest w programach wsparcia finansowanych ze środków krajowych.
Wójt, burmistrz, prezydent miasta	2479	Przepisy prawa	Obowiązek: – wprowadzania danych pochodzących z deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest do bazy azbestowej i ich aktualizacji, – weryfikacji informacji zawartych w bazie azbestowej na podstawie otrzymanej deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest lub wyjaśnień, – generowania i przedkładania raportów za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących wyrobów zawierających azbest do ministra właściwego do spraw gospodarki za pośrednictwem bazy azbestowej.
Starosta, prezydent miasta na prawach powiatu	314 starostów i 66 prezydentów miast na prawach powiatów	Przepisy prawa	Obowiązek: – wydawania zezwoleń na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, ich zmiany, cofnięcia oraz stwierdzenia wygaśnięcia, – wpisywania danych dotyczących zezwoleń do rejestru wykonawców prac, będącego integralną częścią bazy azbestowej oraz aktualizacji tych danych.
Marszałek województwa	16	Przepisy prawa	Obowiązek: – wprowadzania danych pochodzących z deklaracji dotyczących wyrobów

			zawierających azbest do bazy azbestowej i ich aktualizacji, – weryfikacji informacji zawartych w bazie azbestowej na podstawie otrzymanej deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest lub wyjaśnień, – wprowadzania i aktualizacji danych o składowiskach odpadów zawierających azbest do bazy azbestowej.
Minister właściwy do spraw gospodarki	1	Przepisy prawa	Obowiązek: – administrowania bazą azbestową.
Organy kontrolne inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej	Główny Inspektorat Pracy oraz 16 okręgowych inspektoratów pracy; Główny Inspektorat Sanitarny oraz 343 państwowych wojewódzkich (16), powiatowych (318) i granicznych inspektorów sanitarnych (9)	Przepisy prawa	Obowiązek: – kontroli oznakowania instalacji, urządzenia, pomieszczenia, w którym są instalacje lub urządzenia z wyrobami zawierającymi azbest oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych przed emisją azbestu, – kontroli podmiotów odpowiedzialnych, – kontroli wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, – kontroli jednostek szkoleniowych prowadzących szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
Organy kontrolne inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, nadzoru budowlanego, wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej	Główny Inspektorat Pracy oraz 16 okręgowych inspektoratów pracy; Główny Inspektorat Sanitarny oraz 343 państwowych wojewódzkich (16), powiatowych (318) i granicznych inspektorów sanitarnych (9); Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, 16 wojewódzkich inspektoratów nadzoru budowlanego oraz 318 powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego, komendanci właściwych terytorialnie	Przepisy prawa	Obowiązek przyjmowania zgłoszeń o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Możliwość nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezgłoszenie zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

	wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej (5)		
Organy krajowej administracji skarbowej	366 naczelników i 16 dyrektorów izb administracji skarbowej	Przepisy prawa	Obowiązek egzekucji kar zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Możliwość dostępu do informacji zawartych w bazie azbestowej na potrzeby postępowania podatkowego, kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz audytu.
Minister właściwy do spraw zdrowia	1	Przepisy prawa	Obowiązek: – zapewnienia realizacji i finasowania świadczeń zdrowotnych (w zakresie badań profilaktycznych, zaopatrzenia w leki oraz korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej), – przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw pracy, rodziny i polityki społecznej, Głównemu Inspektorowi Pracy i Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu corocznego sprawozdania z przeprowadzenia badań profilaktycznych.
Instytut Medycyny Pracy w Łodzi	1	Przepisy prawa	Obowiązek: – koordynacji badań profilaktycznych, – przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia corocznego sprawozdania z przeprowadzenia badań profilaktycznych.
Wojewódzkie ośrodki medycyny pracy	16	Przepisy prawa	Obowiązek: – prowadzenia badań profilaktycznych, – aktualizacji danych dotyczących byłych pracowników objętych badaniami profilaktycznymi.
Wszyscy obywatele Polski	37,6 mln	GUS	Oddziaływanie: – początkowo negatywne poprzez wzrost potencjalnego narażenia na działanie azbestu w związku ze zwiększoną liczbą procesów usuwania wyrobów zawierających azbest, z uwagi na powszechną obecność i rozproszenie wyrobów zawierających azbest na terenie kraju,

			– w przyszłości pozytywne ze względu na zmniejszenie narażenia na działanie azbestu na skutek usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przy ministrze właściwym do spraw gospodarki działa jako organ opiniodawczo-doradczy Rada Programowa Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032.
Z inicjatywy Rady Programowej rozpoczęto prace nad założeniami do projektu ustawy. Spośród członków Rady Programowej w marcu 2019 r. powołano Grupę roboczą, w skład której wchodzili przedstawiciele ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw środowiska, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Głównego Inspektoratu Pracy, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Instytutu Medycyny Pracy, Instytutu Techniki Budowlanej oraz urzędów marszałkowskich woj. dolnośląskiego, mazowieckiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego.
W ramach prac Grupy roboczej były omawiane poszczególne aspekty problematyki azbestowej, tj. wymagania dla wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, kompetencje organów kontrolnych, obowiązki jednostek samorządu terytorialnego, finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest, kwestie dotyczące zakresu badań profilaktycznych oraz opieki zdrowotnej.
Na posiedzeniu w dniu 30 listopada 2020 r. założenia do projektu ustawy zostały zaprezentowane członkom Rady Programowej. Na kolejnym posiedzeniu w dniu 21 lutego 2021 r. Rada Programowa wyraziła pozytywną opinię dla założeń do projektu ustawy.
Należy podkreślić, że zakres przedmiotowych konsultacji w ramach Rady Programowej był bardzo szeroki i obejmował tematykę azbestową, która poza zagadnieniami stricte związanymi z usuwaniem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, obejmuje wiele innych obszarów prawa, m.in. bezpieczeństwo i higiena pracy, gospodarowanie odpadami, kompetencje organów kontrolnych, opieka zdrowotna dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji, jak i dla osób obecnie pracujących w narażeniu na działanie azbestu oraz finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.
Na podstawie tego dokumentu oraz przepisów UE został opracowany projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest.
Ze względu na przekrojowy zakres tematów ujętych w projekcie ustawy przeprowadzono szerokie konsultacje publiczne oraz opiniowanie.
W ramach konsultacji publicznych na podstawie § 36 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) przesłano projekt ustawy do konsultacji publicznych w celu zajęcia stanowiska w terminie 30 dni do następujący podmiotów:
Polski Fundusz Rozwoju, Polskie Towarzystwo Chorób Płuc, Polskie Towarzystwo Onkologiczne, Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Stowarzyszenie Azbest-Stop, Prezes Banku Ochrony Środowiska, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.

Zgodnie z § 38 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów przesłano projekt ustawy do zaopiniowania w terminie 30 dni do następujących podmiotów:
16 marszałków województw, Główny Inspektor Pracy, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Prezes Prokuratorii Generalnej RP, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Rada Dialogu Społecznego, Rada Działalności Pożytku Publicznego, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznik Praw Obywatelskich, NSZZ Solidarność, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Polskie Towarzystwo Gospodarcze, Fundacja Platformy Przemysłu Przyszłości, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Konsultacje publiczne i opiniowanie przeprowadzono w IV kwartale 2024 r. Projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o

działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) i § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania wpłynęły 254 uwagi do projektu ustawy, z czego 68% uwag uwzględniono (150) lub uwzględniono częściowo (22). Projekt ustawy na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2025 r. uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0,054	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,054	0,108
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0,054	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,054	0,108
NFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0,054	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,054	0,108
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0,054	0	0		0	0		0	0		0,054	0,108
NFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WFOŚiGW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Planowane koszty będą pokrywane: 1) ze środków własnych podmiotów zlecających usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest; 2) w ramach wydatków ujętych w poszczególnych latach w limicie wydatków właściwych części budżetowych, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków z budżetu państwa, w tym: a) środki budżetowe będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw gospodarki przeznaczone na koordynację realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, b) środki budżetowe będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia, w ramach corocznej wysokości środków przeznaczanych na finansowanie ochrony zdrowia ustalonej zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych bez konieczności jej zwiększania na: i. realizację wykonywania okresowych badań lekarskich pracowników i byłych pracowników zakładów, które stosowały azbest w produkcji oraz nadzór i koordynację tych badań, ii. refundację leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście, iii. refundację leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, c) środki budżetowe na jednorazowe odszkodowania przysługujące od pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, d) środki własne organów kontrolnych inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej oraz nadzoru budowlanego, e) ze środków Funduszu Pracy na świadczenia przedemerytalne dla byłych pracowników zakładów, które stosowały azbest w produkcji, f) z dotacji celowej na realizację zadań zleconych samorządowi województwa z zakresu administracji rządowej określonych w projekcie ustawy (tym samym utrzymano charakter wsparcia na realizację zadań związanych z wyrobami zawierającymi azbest wynikającymi z ustawy – Prawo ochrony środowiska); 3) ze środków jednostek samorządu terytorialnego;

	4) ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW, w tym z wpływów z administracyjnych kar pieniężnych przewidzianych w projekcie ustawy, i zostanie utrzymane na obecnym poziomie; 5) ze środków unijnych w ramach programów regionalnych 2021–2027 – zależy od danego województwa i zasad ustalonych w tych programach.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<u>Dochody:</u> 1) potencjalny wzrost dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych (dalej „CIT") oraz z podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej „PIT") płaconych przez wykonawców prac świadczących usługi w zakresie wymiany pokrycia dachowego oraz przez sprzedających materiały budowlane jest niemożliwy do obliczenia, ponieważ: a) niemożliwe jest oszacowanie dochodu przedsiębiorcy, z uwagi na niemożność oszacowania kosztów jego działalności, b) przedsiębiorcy zajmujący się wymianą pokryć dachowych mogą rozliczać podatek dochodowy na gruncie CIT według stawki 19% lub 9%, albo w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw na gruncie PIT według skali podatkowej lub podatkiem liniowym, c) liczba inwestycji zależy od użytkujących wyroby zawierające azbest i ich skala może pozostać na podobnym poziomie; 2) potencjalny wzrost dochodów z tytułu podatku od towarów i usług (dalej „VAT") od usług budowlanych i zakupu materiałów budowlanych związanych z wymianą pokrycia dachowego – jest niemożliwy do obliczenia, gdyż niemożliwe jest określenie wysokości podatku, sprzedaż przedmiotowych usług i towarów budowlanych może być opodatkowana stawką 23% lub 8% (co do zasady dla świadczenia konkretnych usług na lub w budynkach objętych społecznym programem mieszkaniowym), a także możliwe jest zwolnienie podmiotowe z VAT na zasadach określonych w ustawie o podatku od towarów i usług; 3) potencjalny wzrost dochodów z tytułu opłaty skarbowej nie jest możliwy do obliczenia, gdyż nie jest możliwe określenie liczby podmiotów, które będą składały wniosek o wydanie zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, nie jest możliwe oszacowanie ile z tych podmiotów będzie składało wniosek o zmianę tego zezwolenia przed upływem okresu jego ważności, ani też ile podmiotów w kolejnych latach będzie składało wnioski o wydanie zezwolenia (zezwolenia będą wydawane na okres 10 lat), ponadto nie można założyć, że każda gmina będzie miała wzrost dochodów z tego tytułu. Obecnie w bazie azbestowej jest zgłoszonych 88 podmiotów, które mogą świadczyć usługi w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, co przy stawce 616 zł za wydanie zezwolenia może stanowić dochód w wysokości 54 208 zł co 10 lat. Podsumowując, potencjalny wzrost dochodów z CIT, PIT i VAT jest związany z ewentualnym wzrostem inwestycji w branży budowlanej połączonych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Skala inwestycji może pozostać na podobnym poziomie i tym samym projektowana ustawa może nie mieć wpływu na dochody z CIT, PIT i VAT. Ewentualny wzrost inwestycji w tej branży może przyczynić się do wzrostu dochodów z podatków CIT, PIT i VAT, jednakże nie jest to możliwe do oszacowania. Ponadto nie ma możliwości oszacowania ilu przedsiębiorców będzie realizowało te inwestycje, jakiego typu będą to przedsiębiorstwa, w jaki sposób rozliczają podatek dochodowy oraz jaki będzie ich dochód. <u>Wydatki:</u> 1) wydatki budżetu państwa (obecnie ponoszone i utrzymane po wejściu w życie projektowanej ustawy) wyniosą 2,7 mln zł i są przeznaczane na: a) utrzymanie i rozwój technologiczny bazy azbestowej – pokrywane z budżetu ministra właściwego do spraw gospodarki w ramach realizacji programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" – w 2024 roku to 456 tys. zł, w latach 2025-2026 – 464 tys. rocznie, w 2027 r. – 480 tys. zł, b) wykonanie okresowych badań profilaktycznych pracowników i byłych pracowników zakładów, które stosowały azbest w produkcji – pokrywane z budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach corocznej wysokości wydatków ustalanych zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 620 tys. zł rocznie, c) nadzór i koordynację badań profilaktycznych byłych pracowników zakładów, które stosowały azbest w produkcji – pokrywane z budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach corocznej wysokości wydatków ustalanych zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 250 tys. zł, d) refundację leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej – pokrywane z budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach corocznej wysokości wydatków ustalanych zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 258 tys. zł rocznie,

e) refundację leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście – pokrywane z budżetu ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach corocznej wysokości wydatków ustalanych zgodnie z art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 40 tys. zł rocznie,

f) jednorazowe odszkodowania przysługujące od pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 1 mln zł rocznie (na podstawie średnich wydatków w latach 2019-2024 na jednorazowe odszkodowania dla pracowników podmiotów wymienionych w załącznikach 2 i 3 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest w wysokości 600 tys. zł rocznie i powiększona w związku z rozszerzeniem listy wskazanych podmiotów z 17 do 29 w projekcie ustawy);

2) wydatki jst na realizację zadań przewidzianych w projekcie ustawy – w ramach dochodów jst zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w tym z dochodów pochodzących z opłaty skarbowej od zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest;
3) wydatki jst na usuwanie wyrobów zawierających azbest – na zasadach ustalonych przez jst oraz w programach wsparcia NFOŚiGW i WFOŚiGW lub w innych programach wsparcia;
4) wydatki NFOŚiGW i WFOŚiGW na program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest – na zasadach ustalonych przez NFOŚiGW i WFOŚiGW, w tym z wpływów z administracyjnych kar pieniężnych przewidzianych w projekcie ustawy na poziomie 3,025 mln zł i zostanie utrzymane na obecnym poziomie;
5) świadczenia przedemerytalne dla byłych pracowników – pokrywane ze środków Funduszu Pracy, będącego państwowym funduszem celowym – 100 tys. zł rocznie (na podstawie średnich wydatków w latach 2019-2024 na świadczenia przedemerytalne dla pracowników podmiotów wymienionych w załącznikach 2 i 3 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest w wysokości 58,6 tys. zł rocznie i powiększona w związku z rozszerzeniem listy wskazanych podmiotów z 17 do 29 w projekcie ustawy).

W tabeli poniżej podsumowano wydatki w kolejnych latach (mln zł):

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Wydatki ministra wł.ds. gospodarki	0,464	0,48	0,48	0,48	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Wydatki ministra wł. ds. zdrowia	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168	1,168
Wydatki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Wydatki z Funduszu Pracy	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	2,731	2,748	2,748	2,748	2,768	2,768	2,768	2,768	2,768	2,768

<u>Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych</u>

Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych będą stanowiły przychód NFOŚiGW.

Kary wskazane w projekcie ustawy mają przede wszystkim pełnić funkcję prewencyjną, szczególnie w obliczu substancji o udowodnionym działaniu rakotwórczym jaką jest azbest, której szkodliwy wpływ na zdrowie człowieka może ujawnić się nawet po 40 latach od narażenia.

Tym samym wpływy z kar nie mogą zastąpić środków NFOŚiGW, który od lat wspiera usuwanie wyrobów zawierających azbest, co jest zgodne z programem wieloletnim pn. „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032". Funkcja redystrybucyjna nie jest funkcją podstawową pieniężnych kar administracyjnych.

Obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują sankcji karnych za te naruszenia, w związku z czym nie ma danych o liczbie i wysokości administracyjnych kar pieniężnych w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę dane ze sprawozdania z realizacji dyrektywy 2009/148 za lata 2018-2022 można oszacować, że rocznie wykonywanych jest ok. 500 kontroli przez organy inspekcji pracy i inspekcji sanitarnej. Skala stwierdzanych naruszeń to ok. 5%. Przy założeniu, że w takiej sytuacji będzie wymierzany najwyższy wymiar administracyjnej kary pieniężnej możemy oszacować roczne wpływy z tytułu naruszeń wskazanych:

– w art. 62 projektu ustawy na poziomie 25 tys. zł,
– w art. 63 projektu ustawy na poziomie 500 tys. zł,
– w art. 64 projektu ustawy na poziomie 2,5 mln zł,

co łącznie można oszacować na poziomie 3,025 mln zł.

	Są to środki znacząco niewystarczające na finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest, dlatego tez niezbędne jest uruchomienie wsparcia ze środków NFOŚiGW. <u>Finansowanie utrzymania bazy azbestowej po 2032 r. oraz finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest</u> Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 zapewnia środki na utrzymanie i rozwój bazy azbestowej do 2032 r. Z tego względu rozpoczęto prace nad aktualizacją Programu, tak aby zapewnić dalsze ramy finansowania utrzymania i rozwoju technologicznego bazy azbestowej po 2032 r. Aktualizacja Programu obejmie także wskazanie źródeł finansowania usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w Polsce, zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych. Wskazane jest ustalenie stabilnych źródeł finansowania na kolejne lata oraz ustalenie wytycznych dla programów korzystających ze środków unijnych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2023 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Niemożliwe jest oszacowanie ilości inwestycji ani dochodów przedsiębiorców, biorąc pod uwagę, że skala działań zależy jedynie od potencjalnych inwestycji prywatnych inwestorów. Nie jest też możliwy do oszacowania poziom kosztów przedsiębiorcy, który jest zależny od sytuacji na rynku w branży budowlano-montażowej, sytuacji gospodarczej kraju, liczby dostępnych pracowników i wskaźnika inflacji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Niemożliwe jest oszacowanie ilości inwestycji ani dochodów przedsiębiorców, biorąc pod uwagę, że skala działań zależy jedynie od potencjalnych inwestycji prywatnych inwestorów. Nie jest też możliwy do oszacowania poziom kosztów przedsiębiorcy, który jest zależny m.in. od sytuacji na rynku w branży budowlano-montażowej, sytuacji gospodarczej kraju, liczby dostępnych pracowników i wskaźnika inflacji.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Gospodarstwa domowe są zobowiązane do złożenia deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, a następnie w ciągu 30 dni od zaistnienia zmiany danych w zakresie wyrobów zawierających azbest lub danych użytkującego. Gospodarstwa domowe mogą dobrowolnie podjąć decyzję o czasie i zakresie remontu budynku, przy czym niemożliwe jest oszacowanie wysokości jego kosztów. Poza kosztami w ujęciu pieniężnym należy uwzględnić również koszty remontów w ujęciu niepieniężnym związane z zapewnieniem możliwości logistycznych i technicznych jego przeprowadzenia. Może się to wiązać z potrzebą poświęcenia czasu na znalezienie odpowiedniego wykonawcy remontu i na nadzór nad nim.						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projekt ustawy może pozytywie wpłynąć na rozwój dużych przedsiębiorstw, które mogą wziąć udział w usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Zabezpieczenie budynków przed emisją azbestu jest dużym przedsięwzięciem logistycznym, technicznym i ekonomicznym, obejmującym obiekty o ogromnej kubaturze, wielu kondygnacjach i skomplikowanej konstrukcji. W tych zadaniach doświadczenie i zasoby dużych przedsiębiorstw mogą być najważniejszymi czynnikami powodzenia inwestycji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt ustawy może pozytywnie wpłynąć na liczbę inwestycji zlecanych przedsiębiorcom z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, z uwagi na fakt, że wyroby zawierające azbest obecne są głównie w postaci pokryć dachu na niewielkich obiektach należących do osób fizycznych (budynki mieszkalne, budynki gospodarcze). W związku z tym może nastąpić rozwój tych podmiotów, wzrost zatrudnienia, mobilności i efektywności pracy w tym sektorze.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe,	Projekt ustawy powinien wpłynąć: – na wzrost świadomości społecznej w zakresie bezpiecznego usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest,						

	osoby starsze i osoby niepełnosprawne	– na wzrost aktywności mieszkańców w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest i remontu obiektów, – na poprawę wizerunku miejscowości i wzrost ich atrakcyjności turystycznej, – na poprawę stanu środowiska naturalnego oraz zdrowia mieszkańców przez usunięcie lub zabezpieczenie rakotwórczych wyrobów zawierających azbest.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

1) Procedura dotycząca inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest:

Dotyczy użytkujących wyroby zawierające azbest – zmniejszenie obciążenia – w przepisach pozostawiono obowiązek użytkującego do składania deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest (tak jak w dotychczasowych przepisach), z tym że obowiązek złożenia deklaracji po raz pierwszy powinien zostać zrealizowany w terminie najpóźniej 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, natomiast obowiązek corocznego składania dotychczasowej informacji o wyrobach zawierających azbest zastąpiono obowiązkiem złożenia deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest w terminie 30 dni po zmianie danych dotyczących wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego; deklarację można przesłać w formie elektronicznej; zniesiono obowiązek wykonywania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest;

Dotyczy wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz marszałków województwa – zwiększenie obciążenia – obowiązek weryfikacji informacji zawartych w bazie azbestowej w przypadku otrzymania deklaracji lub nieotrzymania deklaracji po upływie 12-miesięcznego okresu na złożenie deklaracji przez użytkujących wyroby zawierające azbest;

Dotyczy marszałków województw – zmniejszenie obciążenia – rezygnacja z obowiązku weryfikacji i akceptacji raportów za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących wyrobów zawierających azbest otrzymywanych od gmin, za pośrednictwem bazy azbestowej;

2) Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest:

Dotyczy wykonawców prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest – zwiększenie obciążenia – wymagane jest uzyskanie zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest; czynność raz na 10 lat; wymagane jest złożenie wniosku do starosty lub prezydenta miasta na prawach powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby wykonawcy prac; procedura jest zelektronizowana; opłata skarbowa za wydanie zezwolenia – 616 zł, za zmianę zezwolenia – 308 zł;

Dotyczy starostów i prezydentów miast na prawach powiatu – zwiększenie obciążenia – realizacja zadań związanych z wydawaniem zezwoleń na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest oraz wpisu wydanych zezwoleń do rejestru wykonawców prac w bazie azbestowej, realizacja zadań związanych z odmową wydania zezwolenia, jego zmianą, cofnięciem lub wygaśnięciem i odpowiedniej aktualizacji informacji o zezwoleniu w rejestrze wykonawców prac;

Dotyczy organów kontrolnych – zwiększenie obciążenia – realizacja zadań związanych z kontrolą przestrzegania przepisów projektu ustawy; w przypadku stwierdzenia nieważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia lub braku badania okresowego organy kontrolne niezwłocznie składają wniosek o cofnięcie zezwolenia;

3) Procedura dotycząca oceny ryzyka zawodowego oraz zapewnienia szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest osobom narażonym na działanie azbestu:

Dotyczy podmiotów odpowiedzialnych i wykonawców prac – zwiększenie obciążenia – możliwe rozszerzenie liczby podmiotów odpowiedzialnych i wykonawców prac, którzy będą podlegali obowiązkowi sporządzenia oceny ryzyka zawodowego i zapewniania szkoleń dla osób narażonych na działanie azbestu;

Dotyczy osób narażonych na działanie azbestu – zwiększenie obciążenia – udział w szkoleniu w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

9. Wpływ na rynek pracy

Możliwy jest wzrost zatrudnienia u lokalnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorców zajmujących się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Możliwy jest wzrost zatrudnienia i obrotów w przedsiębiorstwach produkujących i montujących nowe pokrycia dachowe oraz dodatkowe wyposażenie w tym zakresie.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	1. Azbest jest substancją szkodliwą dla zdrowia ludzi i środowiska. Usuwanie wyrobów zawierających azbest jest niezbędne dla ochrony środowiska przed emisją azbestu z wyrobów zawierających azbest. Oczyszczenie terenu z wyrobów zawierających azbest pozytywnie wpływa na poprawę stanu powietrza na danym obszarze oraz eliminuje potencjalne źródła zanieczyszczenia środowiska. Podczas procesu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest możliwe jest czasowe zanieczyszczenie terenu oraz powietrza azbestem, jednakże przepisy wskazują procedury ograniczające emisję azbestu w miejscu wykonywania prac oraz obowiązek oczyszczenia tego miejsca z azbestu i odpadów zawierających azbest po zakończeniu prac. 2. Usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest wpływa pozytywnie na rozwój lokalnych przedsiębiorców zajmujących się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, transportem odpadów niebezpiecznych oraz przedsiębiorców produkujących i montujących nowe pokrycia dachowe i niezbędne wyposażenie dodatkowe. 3. Usunięcie potencjalnego źródła emisji azbestu, który jest szkodliwy dla układu oddechowego człowieka, wpływa pozytywnie na stan zdrowia ludzi. W tym kontekście ważne jest uregulowanie możliwości zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest wbudowanych w ściany budynków lub znajdujących się w konstrukcji stropodachu. 4. Ustalenie przejrzystych zasad usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, wprowadzenie obowiązku uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest przez wykonawców prac oraz wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie przepisów ustawy będzie miało pozytywny wpływ na poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 5. Rozszerzenie obowiązku sporządzenia oceny ryzyka zawodowego oraz zapewniania szkoleń dla osób narażonych na działanie azbestu przyczyni się do większego upowszechnienia wiedzy o azbeście, jego skutkach zdrowotnych oraz zasadach ochrony zdrowia podczas pracy lub służby w narażeniu na działanie azbestu. Ważnym aspektem szkoleń jest edukacja antytytoniowa, ponieważ palenie tytoniu zwiększa ryzyko chorób azbestozależnych. 6. Wzrost świadomości społecznej w tematyce azbestowej może skutkować większym zainteresowaniem ze strony mieszkańców w zakresie warunków, w jakich są usuwane lub zabezpieczane wyroby zawierające azbest i większą skłonnością do zgłaszania nieprawidłowości organom kontrolnym. 7. Kontynuacja dotychczasowych świadczeń socjalnych i zdrowotnych w zakresie badań profilaktycznych, leków oraz leczenia uzdrowiskowego dla byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji wraz z rozszerzeniem tej grupy o byłych pracowników podmiotów, które stosowały azbest w produkcji wskazanych w rozszerzonym załączniku do projektu ustawy oraz o innych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu do dnia 31 grudnia 2004 r. 8. Uregulowanie świadczeń zdrowotnych dla pracowników i byłych pracowników, zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu, w zakresie wykonywania badań okresowych na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Natomiast dla przepisów wprowadzających obowiązki wykonawców prac w zakresie sporządzenia oceny ryzyka zawodowego, szkolenia osób narażonych na działanie azbestu w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest i w zakresie uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających przyjęto konstrukcję przepisów przejściowych umożliwiających m.in. prowadzenie działalności na dotychczasowych zasadach lub dostosowanie dokumentacji osób narażonych na działanie

azbestu do nowych wymagań, jednak nie dłużej niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Okres przejściowy jest niezbędny dla dostosowania się przedsiębiorców do nowych obowiązków wynikających z projektu ustawy, do zapoznania się z nimi, a jednocześnie do możliwości prowadzenia działalności jeszcze według starych zasad. Tym samym nie wystąpi sytuacja luki prawnej, wskutek której przedsiębiorcy nie mogliby prowadzić prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a jednocześnie zapewniony zostanie czas na uzyskanie nowych zezwoleń.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projekt ustawy transponuje do polskiego porządku prawnego przepisy UE.
Jego ewaluacja może polegać na weryfikacji procedury uzyskiwania zezwoleń na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest – możliwe zwiększone wydawanie zezwoleń w pierwszych 6 miesiącach obowiązywania ustawy, a potem spadek liczby wydawanych zezwoleń rocznie.
Ewaluacji będzie dokonywał minister właściwy do spraw gospodarki przy pomocy urzędu go obsługującego, za pomocą danych zawartych w bazie azbestowej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

– Ocena skutków dla ochrony danych (DPIA).

Ocena skutków dla ochrony danych (DPIA) dokonywana na podstawie art. 35 ust. 10 RODO dla projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest w ramach czynności przetwarzania związanej z prowadzeniem bazy azbestowej:

Opracowanie/Edytowanie: Izabela Drelich-Sikorska, Magdalena Kossakowska
Ocena/konsultacja: Michał Mierzejewski, IOD
Zatwierdzenie: Aneta Piątkowska

Kontekst

Przegląd

Ta sekcja pozwala zidentyfikować i przedstawić przedmiot oceny. Należy w sposób syntetyczny opisać rozważane przetwarzanie, jego cele i wyzwania. Należy zidentyfikować administratora danych i ewentualne podmioty przetwarzające. Należy spisać zasady odnoszące się do tego przetwarzania, przydatne lub wymagające przestrzegania, w tym zatwierdzone kodeksy postępowania (art. 40 RODO) oraz certyfikacje w zakresie ochrony danych (art. 42 RODO).

Jakie przetwarzanie stanowi przedmiot oceny?

Należy przedstawić syntetyczny opis przetwarzania: jego nazwę, cele, wyzwania (co wniesie), kontekst wykorzystania, itd.

Zgodnie z art. 41 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest, dalej: „ustawa", administratorem bazy azbestowej będzie minister właściwy do spraw gospodarki. Analizowane przetwarzanie danych osobowych dokonywane będzie w związku z realizacją zadań określonych w przepisach projektowanej ustawy.
W bazie azbestowej będą przetwarzane dane osobowe dotyczące:
1. użytkowników
2. wykonawców prac
3. właścicieli lub zarządzających składowiskami odpadów
4. osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących.

Ad 1. Dane dotyczące użytkowników przetwarzane w bazie azbestowej pochodzą z deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest sporządzanych przez użytkujących wyroby zawierające azbest i składanych do marszałka województwa lub do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (użytkujący, którzy są osobami fizycznymi, niebędący przedsiębiorcami) właściwych ze względu na lokalizację wyrobu zawierającego azbest.
Dane z deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest będą wprowadzane przez marszałka województwa oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do bazy azbestowej, którą prowadzi minister właściwy do spraw gospodarki w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241).
Wprowadzanie danych osobowych (imię i nazwisko użytkującego wyroby zawierające azbest będącego osobą fizyczną) nie jest wymagane przez system, co jest związane z zasadą dotyczącą minimalizacji danych. Decyzja o ewentualnym (fakultatywnym) wprowadzeniu tych danych do bazy azbestowej będzie należeć do organu wprowadzającego dane. Gromadzenie tych danych osobowych może okazać się potrzebne w przypadku, gdy organ administracji uzna za

konieczne wezwanie użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego.

Ad 2. Integralną część bazy azbestowej stanowi rejestr wykonawców prac. Dane do rejestru wykonawców prac będą wprowadzane oraz aktualizowane przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu. Należy wskazać, że dane przedsiębiorców będących osobami fizycznymi są umieszczane w publicznym rejestrze: CEIDG.

Ad 3. W bazie azbestowej będą gromadzone i przetwarzane również dane i informacje dotyczące składowisk odpadów w tym, m.in. nazwa właściciela lub zarządzającego oraz jego adres i numer telefonu. Dane o składowiskach odpadów będzie wprowadzał i aktualizował marszałek województwa, zgodnie z danymi wprowadzonymi do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Ad 4. Baza azbestowa będzie też rejestrować imiona i nazwiska oraz adresy poczty elektronicznej osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących oraz daty wprowadzenia i aktualizacji tych danych.

Zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy dane osobowe przetwarza się w bazie azbestowej wyłącznie w celu realizacji określonych ustawą zadań, obejmujących:
1) gromadzenie i przetwarzanie danych o wyrobach zawierających azbest, w szczególności dotyczące ich ilości, rodzaju i lokalizacji, a także o użytkujących;
2) monitorowanie ilości unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest;
3) gromadzenie i przetwarzanie danych o właścicielach i zarządzających składowiskami odpadów;
4) gromadzenie i przetwarzanie danych o wykonawcach prac.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy baza azbestowa wykorzystuje dane:
1) krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 851), w zakresie identyfikatora województwa, powiatu i gminy;
2) ewidencji gruntów i budynków, o której mowa w art. 20 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie identyfikatorów działek, ich geometrii i powierzchni ewidencyjnej;
3) bazy danych obiektów topograficznych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie geometrii obiektów budowlanych;
4) zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Jakie odpowiedzialności są związane z tym przetwarzaniem?

Należy opisać zakres odpowiedzialności zaangażowanych stron: administratora danych, ewentualnych podmiotów przetwarzających oraz współadministratorów.

Minister właściwy do spraw gospodarki jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w bazie azbestowej.

Minister właściwy do spraw gospodarki:
1) zbiera, przetwarza, przechowuje i zabezpiecza przed utratą informacje gromadzone w bazie azbestowej;
2) zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji i dokumentów, które otrzymał w związku z prowadzeniem bazy azbestowej, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
3) zapewnia utrzymanie i rozwój technologiczny bazy azbestowej.

Minister właściwy do spraw gospodarki zleca świadczenie usługi utrzymania i rozwoju systemu baza azbestowa podmiotowi zewnętrznemu. Podmiot zewnętrzny będzie podmiotem przetwarzającym, z którym zostanie zawarta umowa powierzenia przetwarzania danych osobowych.
W ramach umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych podmiot zewnętrzny będzie miał dostęp do wszystkich danych zgromadzonych w systemie, w tym do danych osobowych wprowadzonych do systemu. Przetwarzanie danych osobowych przez podmiot zewnętrzny będzie obejmowało gromadzenie oraz przetwarzanie w ramach wykonywania czynności utrzymaniowych (m.in. związanych z dziennikami systemowymi, kopiami zapasowymi, bezpieczeństwem, sieci, kontrolą dostępu logicznego) oraz rozwojowych systemu (m.in. związanych z dostępem do danych podczas wprowadzania nowych funkcjonalności do systemu).

Opis skrócony struktury systemu

Baza azbestowa to narzędzie informatyczne do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, dostępne dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.
Na bazę azbestową składają się następujące elementy:

a. Baza Danych,
b. System Zarządzania Danymi,
c. Portal Informacyjny (www.bazaazbestowa.gov.pl),
d. GeoPortal GeoAzbest (http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/).

Baza azbestowa wykorzystuje relacyjną bazę danych SQL - PostgreSQL wraz z rozszerzeniem PostGIS do przechowywania informacji o lokalizacji i cechach ewidencjonowanych wyrobów zawierających azbest oraz o użytkownikach bazy azbestowej.
Kluczowym elementem bazy azbestowej jest przechowywanie informacji o geograficznej lokalizacji zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest. Baza azbestowa jest przystosowana do przechowywania obrysów działek ewidencyjnych, na których znajdują się wyroby zawierające azbest. Obrysy działek przechowywane są w formie wielokrotnych wieloboków odwzorowanych w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 1992 (EPSG:2180). Powiązanie rekordów opisujących lokalizację z obiektem geodezyjnym następuje na podstawie numeru działki ewidencyjnej.
Do przechowywania danych systemu wykorzystana została baza danych PostgreSQL. Geometria przechowywana jest dzięki rozszerzeniu PostGIS. Współrzędne wszystkich danych geometrycznych przechowywane są w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 1992 (EPSG:2180). Znaki kodowane są w systemie UTF-8.

W bazie danych gromadzone są następujące zakresy danych (do czasu wejścia w życie projektowanej ustawy o wyrobach zawierających azbest):

1) Dane słownikowe:

1.1 rodzaj miejscowości;
1.2 słownik dla nazw pól;
1.3 rodzaj gminy;
1.4 rodzaj zabudowy;
1.5 stopień pilności usunięcia wyrobów zawierających azbest;
1.6 typ własności na poziomie gmin;
1.7 typ własności na poziomie działek ewidencyjnych;
1.8 rodzaj wyrobu azbestowego.

2) Dane z bazy azbestowej:
   2.1 Dane o lokalizacjach wyrobów;
   2.2 Dane o wyrobach azbestowych.
3) Dane zagregowane:
   3.1 Ilość azbestu na poziomie gminy;
   3.2 Ilość azbestu na poziomie powiatu;
   3.3 Ilość azbestu na poziomie województwa.
4) Dane zagregowane: Dane geometryczne:
   4.1 Państwowy Rejestr Granic:
      4.1.1 Województwa;
      4.1.2 Powiaty;
      4.1.3 Gminy.
   4.2 Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych:
      4.2.1 Miejscowości:
   4.3 Obiekty z azbestem:
      4.3.1 Działki ewidencyjne;
      4.3.2 Budynki.

Jako serwer mapowy wykorzystywany jest GeoServer pracujący jako aplikacja JEE uruchomiona na serwerze aplikacyjnym Tomcat 7.
Na mapie prezentowane mogą być cztery różne grupy danych:

1) Tło mapy pochodzące z zewnętrznych dostępnych w Internecie serwisów mapowych typu WMTS i TMS. Obsługiwane są następujące serwisy:
   a) ortofotomapa udostępniana przez geoportal.gov.pl,
   b) mapa topograficzna udostępniana przez geoportal.gov.pl,
   c) numeryczny model terenu udostępniany przez geoportal.gov.pl,
   d) mapa OpenStreetMap udostępniana przez openstreetmap.org.
2) Dane pochodzące z zewnętrznych dostępnych w Internecie serwisów mapowych typu WMS. Obsługiwane są następujące serwisy:
   a) działki ewidencyjne udostępniane przez geoportal.gov.pl,
   b) obszary chronione udostępniane przez gdos.gov.pl,
   c) budynki udostępniane przez geoportal.gov.pl,
   d) miejscowości i ulice udostępniane przez geoportal.gov.pl,
   e) punkty adresowe udostępniane przez geoportal.gov.pl.
3) Dane geometryczne pozyskane z rządowych baz danych:
   a) podział administracyjny kraju (PRG),
   b) miejscowości (PRNG).
4) Dane geometryczne bazy azbestowej:
   a) działki ewidencyjne z wyrobami azbestowymi,
   b) obrysy budynków z wyrobami azbestowymi,
   c) instalacje rur azbestowo-cementowych.

Jakie standardy mają zastosowanie?

Należy wymienić standardy mające zastosowanie w przypadku tego przetwarzania, w szczególności zatwierdzone kodeksy postępowania oraz certyfikaty związane z ochroną danych osobowych.

Akty prawa obecnie obowiązujące:

a) ustawa z dnia ……. o wyrobach zawierających azbest,
b) ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902, z późn. zm.),
c) ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725, z późn. zm.),
d) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
e) ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
f) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. poz. 773),
g) ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440).

Regulacje wewnętrzne Ministerstwa Rozwoju i Technologii (dalej: Ministerstwo):
Z zakresu bezpieczeństwa informacji:

- Polityka Bezpieczeństwa Informacji w Ministerstwie Rozwoju i Technologii z 10 września 2025 r.
- Polityka Bezpieczeństwa Teleinformatycznego i Cyberbezpieczeństwa z 4 maja 2023 r.
- Zarządzenie nr 29 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie zasad zarządzania ryzykiem w Ministerstwie Rozwoju i Technologii – w zakresie szacowania ryzyka w kontekście bezpieczeństwa informacji oraz kontekście bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w tym ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych
- Zasady bezpieczeństwa informacji z 3 kwietnia 2024 r.
- Zasady użytkowania sprzętu teleinformatycznego z 23 stycznia 2024 r.
- Zasady zarządzania danymi uwierzytelniającymi z 17 maja 2023 r.
- Zasady projektowania i wytwarzania bezpiecznych systemów oprogramowania z 23 sierpnia 2023 r.
- Zasady zarządzania aktywami teleinformatycznymi z 30 sierpnia 2023 r.
- Procedura zarządzania zdarzeniami i incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji z 28 czerwca 2023 r.
- Procedura klasyfikacji, oznaczania i postępowania z poszczególnymi grupami informacji z 25 kwietnia 2023 r.
- Procedura zarządzania aktywami w bezpieczeństwie informacji z 19 sierpnia 2024 r.
- Procedura monitorowania, przeglądu, audytu i doskonalenia SZBI z 2 maja 2023 r.

Z zakresu ochrony danych osobowych:

- Polityka Ochrony Danych Osobowych (z 17 października 2024 r.)

Dane, procesy i aktywa

Ta sekcja pozwala zdefiniować i szczegółowo opisać zakres przetwarzania.

Jakie dane są przetwarzane?

Należy wymienić dane zbierane i przetwarzane, podając czas ich przechowywania, odbiorców oraz osoby, które mogą mieć do nich dostęp.

Dane wprowadzane do bazy azbestowej pochodzące od użytkujących wyroby zawierające azbest są wprowadzane do systemu przez marszałka województwa oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W zakres danych wprowadzanych do systemu wchodzą:

1) imię i nazwisko lub firma (nazwa) użytkującego;
2) adres siedziby użytkującego;
3) adres do korespondencji użytkującego;
4) numer telefonu użytkującego (atrybut fakultatywny);
5) numer identyfikacji podatkowej NIP użytkującego (atrybut fakultatywny).

Starosta lub prezydent miasta na prawach powiatu będzie wprowadzać do rejestru wykonawców prac oraz aktualizować następujące dane:

1) status zezwolenia: wydane, zmienione, cofnięte lub wygaszone;
2) znak decyzji;
3) data wydania decyzji;
4) nazwa organu;
5) imię i nazwisko lub firmę (nazwę);
6) adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
7) adres do korespondencji;
8) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej;
9) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innym właściwym rejestrze prowadzonym w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
10) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
11) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania;
12) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;
13) data ważności zezwolenia;
14) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność wykonawcy prac.

Dane i informacje o składowiskach odpadów będzie wprowadzać i aktualizować marszałek województwa. Zakres tych danych i informacji będzie obejmować:

1) podział na składowiska odpadów w fazie eksploatacyjnej i zamknięte, w tym rok zamknięcia;
2) nazwę składowiska odpadów;

3) adres składowiska odpadów;
4) całkowitą pojemność, w tym wolną pojemność (m^3);
5) ilość zdeponowanych odpadów zawierających azbest (Mg);
6) kody przyjmowanych odpadów zawierających azbest,
7) nazwę właściciela lub zarządzającego;
8) adres właściciela lub zarządzającego;
9) numer telefonu właściciela lub zarządzającego.

Baza azbestowa będzie też rejestrować dane osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących:

1) imiona i nazwiska;
2) adresy poczty elektronicznej osób wprowadzających dane;
3) daty wprowadzenia i aktualizacji tych danych.

Jak wygląda cykl życia danych (opis funkcjonalny)?

Należy uzyskać cykl życia danych (od ich zbierania do ich zniszczenia poprzez przechowywanie, poszczególne etapy przetwarzania, archiwizację, itp.), np. za pomocą schematów przepływu danych (można je dołączyć poniżej) oraz szczegółowego opisu każdego wdrożonego procesu.

W przypadku danych dotyczących wyrobów zawierających azbest oraz użytkujących wyroby zawierające azbest:
1. Złożenie przez użytkującego wyroby zawierające azbest deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest zgodnie z ustawą o wyrobach zawierających azbest (zakres danych i termin złożenia deklaracji) do urzędu gminy lub urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce położenia obiektu z wyrobami zawierającymi azbest.
2. Wprowadzanie informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest i użytkujących na podstawie otrzymanych deklaracji do bazy azbestowej przez marszałka województwa lub wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.
3. W przypadku zmiany danych, złożenie przez użytkującego wyroby zawierające azbest nowej deklaracji zgodnie z ustawą o wyrobach zawierających azbest (zakres danych i termin złożenia deklaracji) do właściwego organu ze względu na miejsce położenia obiektu z wyrobami zawierającymi azbest.
4. Aktualizacja w bazie azbestowej danych na podstawie deklaracji.
5. Możliwe wezwanie użytkującego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub marszałka województwa do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego w wyznaczonym terminie, jednak niekrótszym niż 14 dni oraz ponowienia tej czynności.
6. Przeprowadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub marszałka województwa weryfikacji informacji zawartych w deklaracji lub wyjaśnieniach z bazą azbestową i aktualizacja danych w bazie azbestowej lub zamieszczenie informacji o braku możliwości aktualizacji tych danych.
7. Projektodawca nie określa retencji informacji, z wyjątkiem danych osobowych, które przetwarzane są w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone, zgodnie z art. 42 ust. 3 projektu ustawy.
8. Użytkownik wprowadzający dane do systemu może edytować tylko dane wprowadzone z poziomu danego konta użytkownika.

W przypadku danych dotyczących wykonawców prac:

1. Wykonawca prac przed dniem rozpoczęcia usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest składa do właściwego starosty lub prezydenta miasta na prawach powiatu wniosek o wydanie zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.
2. Wprowadzenie do rejestru wykonawców prac informacji dotyczących ostatecznych decyzji o wydaniu, zmianie, cofnięciu lub wygaśnięciu zezwolenia lub aktualizacja tych informacji przez starostę lub prezydenta miasta na prawach powiatu.
3. Projektodawca nie określa retencji informacji, z wyjątkiem danych osobowych, które przetwarzane są w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone, zgodnie z art. 42 ust. 3 projektu ustawy.

W przypadku danych dotyczących właścicieli lub zarządzających składowiskami odpadów:
1. Wprowadzenie do bazy azbestowej i aktualizacja przez marszałka województwa danych o składowiskach odpadów na podstawie informacji posiadanych z urzędu.
2. Projektodawca nie określa retencji informacji, z wyjątkiem danych osobowych, które przetwarzane są w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone, zgodnie z art. 42 ust. 3 projektu ustawy.

W przypadku danych dotyczących osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących:
1. Osoba wprowadzająca dane do bazy azbestowej i je aktualizująca otrzymuje dostęp do konta użytkownika bazy azbestowej.
2. Projektodawca nie określa retencji informacji, z wyjątkiem danych osobowych, które przetwarzane są w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone, zgodnie z art. 42 ust. 3 projektu ustawy.

Jakie aktywa będą wykorzystywane?

Należy wymienić wykorzystywane aktywa (systemy operacyjne, aplikacje zawodowe, oprogramowanie biurowe, protokoły, konfiguracje, itd.).

Oprogramowanie	Zastosowanie
ESXi 7.0U3p ESXi 8.0u2	System operacyjny serwera dedykowanego
Rocky Linux 9	System operacyjny maszyn wirtualnych
Apache Tomcat 9.0.118	Serwer Aplikacji
Apache HTTP server (httpd) 2.4.62-13.el9_8.1 2.4.62	Serwer Web
PostgreSQL 14	Serwer DB
Geoserver 2.26.1	Serwer mapowy
Joomla! 5.4.6	CMS
ClamAV 1.4.3	Program antywirusowy

Podstawowe zasady

Proporcjonalność i konieczność

Ta sekcja pozwala wykazać, że wdrażane są środki niezbędne dla wykonywania praw osób, których dane dotyczą.

Czy cele przetwarzania są konkretne, wyraźne i prawnie usprawiedliwione?

Należy uzasadnić, że dane osobowe zbierane są w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach.

Należy uznać, że cele przetwarzania są konkretne, wyraźne i prawnie usprawiedliwione, ponieważ będą wynikać z aktu prawa powszechnie obowiązującego tj. ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Jakie są podstawy prawne, które określają zgodność przetwarzania z prawem?

Należy przedstawić podstawy prawne przetwarzania (np. zgoda, wykonanie umowy, obowiązek prawnych, żywotne interesy itd.).

Przetwarzanie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. niezbędności do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze w związku z realizacją ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Czy zbierane dane są adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane (minimalizacja danych)?

Należy wyjaśnić, dlaczego poszczególne zbierane dane są niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

Zbierane dane są adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane (minimalizacja danych).
Zakres zbieranych (przetwarzanych) danych określa ustawa o wyrobach zawierających azbest.

Administrator stosuje zasadę minimalizacji danych, ponieważ zbierane dane osobowe ograniczone są absolutnie do niezbędnych dla danego celu, unika zbierania danych zbędnych, korzystania z danych bez związku z celem oraz nadmiernych, których naruszenie mogłoby mieć negatywne skutki dla osób, których dane dotyczą.

Czy dane są prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane?

Należy opisać, w jaki sposób zapewnia się odpowiednią jakość danych.

Za aktualność danych o wyrobach zawierających azbest odpowiadają użytkujący wyroby zawierające azbest. Obowiązek składania deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest wynika z ustawy o wyrobach zawierających azbest, po raz pierwszy w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy oraz w terminie 30 dni od dnia wystąpienia zmiany w danych. Za prawidłowość wprowadzania danych do systemu odpowiadają poszczególne organy, zgodnie z ustawą o wyrobach zawierających azbest.

Jaki jest okres przechowywania danych?

Należy wyjaśnić, w jaki sposób okres przechowywania poszczególnych danych jest niezbędny dla osiągania celów przetwarzania lub spełnienia wymogów prawnych.

Projektodawca nie określa retencji informacji, z wyjątkiem danych osobowych, które przetwarzane są w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone, zgodnie z art. 42 ust. 3 projektu ustawy.

Podstawowe zasady

Środki ochrony praw osób, których dane dotyczą

Ta sekcja pozwala wykazać, że wdrażane są środki niezbędne dla wykonywania praw osób, których dane dotyczą.

Jak osoby, których dane dotyczą, są informowane o przetwarzaniu?

Należy opisać, w jaki sposób osoby, których dane dotyczą, są informowane o przetwarzaniu.

Obowiązek gromadzenia i przetwarzania danych wynika z ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Wzór deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest zostanie określony w rozporządzeniu Ministra Finansów i Gospodarki. Klauzule informacyjne dotyczące przetwarzania danych osobowych zawartych w deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest zostaną zamieszczone na odpowiednich stronach Biuletynu Informacji Publicznej poszczególnych urzędów obsługujących marszałków województwa oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, jak również na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Portal Informacyjny Bazy Azbestowej, prowadzony pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl).

Innym dokumentem inicjującym przetwarzanie danych osobowych będzie wniosek o wydanie zezwolenia na usuwanie i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.
Klauzule informacyjne dotyczące przetwarzania danych osobowych zawartych we wniosku zostaną zamieszczone na odpowiednich stronach Biuletynu Informacji Publicznej poszczególnych urzędów obsługujących starostów i prezydentów miast na prawach powiatów.
Klauzula informacyjna dotycząca danych osobowych przetwarzanych w rejestrze wykonawców prac zostanie zamieszczona na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Portal Informacyjny Bazy Azbestowej, prowadzony pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl).

Klauzule informacyjne dotyczące przetwarzania danych właściciela lub zarządzającego składowiskiem odpadów oraz osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących zostaną zamieszczone na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Portal Informacyjny Bazy Azbestowej, prowadzony pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl).

Jak uzyskuje się zgody osób, których dane dotyczą?

Należy opisać procedury uzyskiwania zgody osób, których dane dotyczą.

Nie dotyczy: przetwarzanie danych osobowych odbywa się wyłącznie na podstawie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

W jaki sposób osoby, których dane dotyczą, mogą wyegzekwować prawo dostępu do danych i prawo do przenoszenia danych?

Należy opisać procedury umożliwiające osobom, których dane dotyczą, uzyskanie dostępu do swoich danych, ich otrzymanie i przekazanie.

Dostęp do danych przysługuje na podstawie art. 15 RODO na wniosek złożony do Administratora. Prawo do przenoszenia danych nie przysługuje (art. 20 ust. 1 RODO).

Wniosek podlega analizie, a następnie realizacji przez Administratora celem wykonania prawa osoby, której dane dotyczą.

W jaki sposób osoby, których dane dotyczą, mogą wyegzekwować prawo do sprostowania i prawo do usunięcia danych?

Należy opisać procedury umożliwiające osobom, których dane dotyczą, sprostowanie i usunięcie swoich danych.

Użytkujący wyroby zawierające azbest ma obowiązek aktualizować dane, jeśli ulegną zmianie, w ciągu 30 dni od dnia zmiany danych.
Zgodnie z projektem ustawy dane dotyczące wykonawcy prac wprowadza do rejestru starosta niepóźnej niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wydaniu, zmianie, cofnięciu zezwolenia lub stwierdzająca jego wygaśnięcie stała się ostateczna.
W myśl projektu ustawy dane dotyczące właścicieli lub zarządzających składowiskami odpadów wprowadza i aktualizuje marszałek województwa, zgodnie z danymi wprowadzonymi do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).
Baza azbestowa rejestruje imiona i nazwiska oraz adresy poczty elektronicznej osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących oraz daty wprowadzenia i aktualizacji tych danych, co jest zgodne z art. 44 projektu ustawy w celu zapewnienia bezpieczeństwa gromadzonych danych.

Prawo do usunięcia danych nie znajduje zastosowania w sytuacji, kiedy przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wywiązania się z prawnego obowiązku wymagającego przetwarzania na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, któremu podlega administrator (ustawa o wyrobach zawierających azbest).

W jaki sposób osoby, których dane dotyczą, mogą wyegzekwować prawo do ograniczenia przetwarzania i prawo do sprzeciwu?

Należy opisać procedury umożliwiające osobom, których dane dotyczą, ograniczenie przetwarzania swoich danych i prawo do sprzeciwu wobec przetwarzania swoich danych osobowych.

Prawo do ograniczenia przetwarzania przysługuje każdej osobie, której dane przetwarzane są w bazie azbestowej na podstawie art. 18 RODO na wniosek złożony do Administratora. Prawo do sprzeciwu nie ma zastosowania, ponieważ przysługuje w przypadku przetwarzania danych w oparciu o prawnie uzasadniony interes Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit f) RODO, a zatem nie przysługuje podczas przetwarzania danych w bazie azbestowej.

Czy zobowiązania podmiotów przetwarzających zostały jasno określone i zawarte w umowie?

Dla każdego podmiotu przetwarzającego należy opisać jego zakresy odpowiedzialności (czas trwania, zakres, cel, udokumentowane instrukcje przetwarzania, uprzednia zgoda) i przedstawić stosowne zapisy umów, kodeksy postepowania oraz certyfikacje określające ich zobowiązania.

Kwestie dotyczące powierzenia przetwarzania danych osobowych i ich ochrony zostaną zawarte w umowie na świadczenie usług utrzymania i rozwoju systemu baza azbestowa oraz w umowie powierzenia przetwarzania danych osobowych.

W przypadku przekazywania danych poza obszar Unii Europejskiej, czy dane są adekwatnie chronione?

Dla każdego państwa poza obszarem Unii Europejskiej, w których dane są przechowywane lub przetwarzane, należy podać jego nazwę i zaznaczyć, czy jest uznawane jako oferujące odpowiedni stopień ochrony danych osobowych lub opisać postanowienia dotyczące przekazywania.

Dane z bazy azbestowej nie będą przekazywane poza obszar Unii Europejskiej.

Ryzyka

Środki istniejące lub przewidziane

Ta sekcja pozwala zidentyfikować środki (istniejące lub przewidziane), które mają wpływ na bezpieczeństwo danych. Poniżej nazwy proszę go krótko opisać.

Dzienniki systemowe (logi)

Polityki tworzenia logów zdarzeń i przechowywania pozostawianych zapisów.

Logi systemu operacyjnego: /var/log
Logi serwera WWW: /var/log/httpd
Logi bazy danych: /var/lib/pgsql/14/data/logs
Logi aplikacyjne ESIP: /opt/tomcat/tomcat-esip/logs
Logi serwera danych przestrzennych: /opt/tomcat/tomcat-geoserver/logs
Logi CMS: /var/log/httpd oraz /var/log/php-fpm
Uwaga ogólna: logi systemowe nie zawierają i nie będą zawierać w swojej treści żadnych danych osobowych. Login użytkownika nie będzie zawierać rzeczywistych danych użytkownika (imię i nazwisko) - będą pseudonimizowane.

Kopie zapasowe

Polityki kopii zapasowych i środki pozwalające zapewnić dostępność i/lub integralność danych osobowych, jak również ich poufność (regularność kopii zapasowych, szyfrowanie kanału transmisji danych, test integralności, itd.).

System bazy azbestowej posiada wdrożony system zabezpieczenia przed utratą danych i dostępności serwisów poprzez trzypoziomową kopię bezpieczeństwa. Zastosowany mechanizm pozwala na odzyskanie utraconych danych w wyniku błędu ludzkiego, awarii sprzętowej lub zewnętrznego ataku na system.
Pierwszy poziom kopii bezpieczeństwa jest realizowany w środowisku produkcyjnym systemu bazy azbestowej. Aktualne dane z bazy danych są kopiowane co dwadzieścia cztery godziny w obrębie dysku lokalnego maszyny oraz na zewnętrzny serwer FTP. W celu minimalizacji obciążenia systemu oraz uniknięcia wykonywania kopii w czasie aktywności użytkowników w systemie, kopia jest wykonywana pomiędzy godziną 01:00 a 04:00.
Drugi poziom kopii bezpieczeństwa opiera się na lustrzanej kopii środowiska produkcyjnego na niezależnym serwerze. Lustrzana kopia posiada replikowane w czasie rzeczywistym bazy danych systemu bazy azbestowej.
Ostatnim poziomem zabezpieczenia, w ramach procedury przywracania sprawności systemu na wypadek wystąpienia katastrofy całkowicie niszczącej dotychczasowe kopie, jest pełna kopia systemu przechowywana na odrębnym serwerze innym niż serwery produkcyjne systemu w innym niezależnym centrum przechowywania danych.
Zastosowano następującą strategię automatycznego tworzenia i testowania kopii zapasowych:

- retencja danych (kopii zapasowych):
  - 60 dni (kopia codzienna)
  - 90 dni (kopia tygodniowa);
- sposób i częstotliwość wykonywania kopii zapasowych:

- codziennie - kopie baz danych oraz plików systemowych
- raz w tygodniu - pełna kopia systemu;

• częstotliwość odtworzenia i testowania kopii zapasowych:
  - raz w tygodniu.

Polityka ochrony danych osobowych

Administrator powinien dysponować dokumentacją wyznaczającą formalnie cele i zasady, które będą stosowane dla ochrony danych osobowych (plan działania, regularne przeglądy polityki, ryzyka, itd.) oraz adresatów (użytkownicy, dział IT, itd.).

Przetwarzanie i ochrona danych osobowych odbywa się w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz regulacje wewnętrzne przyjęte przez ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw gospodarki. Podmiot przetwarzający w procesie przetwarzania powierzonych danych osobowych zobowiązany jest przetwarzać je w zgodzie z przepisami RODO, wytycznymi wynikającymi z postanowień umowy oraz Polityki ochrony danych osobowych.

Kontrola dostępu logicznego

Opis sposobu, w jaki profile użytkowników są definiowane i przydzielane. Należy szczegółowo opisać wdrożone środki uwierzytelniania uściślając, gdy ma to zastosowanie, reguły stosowane dla haseł (minimalna długość, obowiązkowa składnia, okres ważności, liczba nieudanych prób przed blokadą konta, itd.).

Sposób przechowywania haseł i loginów użytkowników: na serwerze w bazie danych, hasłowane algorytmem *bcrypt.*
Każde hasło musi zawierać minimum 8 znaków, w tym jedną dużą, jedną małą literę i cyfrę.
Zmiana hasła powinna następować nie rzadziej niż co 30 dni.

Kontrola dostępu fizycznego

Polityki kontroli dostępu fizycznego do pomieszczeń, w których odbywa się przetwarzanie (wyznaczanie stref, towarzyszenie gościom, noszenie identyfikatorów, zamykane drzwi, itd.).
Należy wskazać czy wdrożono procedury alarmowania o włamaniu.

System ulokowany w niezależnym data center bez dostępu dla osób postronnych. Fizyczny dostęp do urządzeń serwerów posiada tylko obsługa techniczna serwerowni. Osoby te nie posiadają za to dostępu do infrastruktury logicznej systemu (odpowiadają tylko za utrzymanie sprzętowe). Kwestie uregulowane w umowie z podmiotem zewnętrznym.

Bezpieczeństwo sieci

W zależności od rodzaju sieci, w której odbywa się przetwarzanie (izolowana, prywatna czy internet), administrator powinien wdrożyć odpowiednie systemy ochrony: zapora ogniowa, system wykrywania włamania lub inne urządzenia aktywne lub pasywne, które mają za zadanie zapewnić bezpieczeństwo sieci.

Zakres wprowadzonych zabezpieczeń w zakresie systemu bazy azbestowej jest następujący:

1. Zabezpieczenia gwarantowane przez dostawcę serwera (OVH).
2. System bazy azbestowej jest zabezpieczony zaporą ogniową pfSense, zablokowane są wszystkie porty poza koniecznymi do działania systemu.
3. Systemy maszyn wirtualnych są zabezpieczone zaporą systemową firewalld, zablokowane są wszystkie porty poza koniecznymi do działania systemu.

4. Serwisy osiągalne z zewnątrz są zabezpieczone przed atakami typu brute-force za pomocą programu fail2ban.
5. Bazy danych są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający połączenie z innych adresów niż konieczne do działania i obsługi Systemu.
6. Zapewniona jest ochrona przed atakami DDoS przez 24 godziny na dobę, niezależnie od ich rodzaju – podwójny system zabezpieczeń: rozwiązania dostawcy serwera + pakiety zabezpieczeń zainstalowane bezpośrednio w środowisku systemu.
7. Wprowadzono dodatkowe zabezpieczenia systemu na poziomie serwera HTTP przeciwko atakom typu DOS w postaci mod_evasive.
8. Wszystkie pliki wgrywane na serwer przez Portal Informacyjny są skanowane za pomocą programu antywirusowego ClamAV.

Wdrożone standardy zabezpieczeń w zakresie systemu bazy azbestowej zapewniają poziom bezpieczeństwa wystarczający, aby uniemożliwić zaistnienie incydentu bezpieczeństwa tj. dokonanie włamania, uzyskania jakiegokolwiek nieautoryzowanego dostępu do serwerów czy baz danych bazy azbestowej, który to nieautoryzowany dostęp mógłby zakłócić, przerwać działanie lub spowodować usunięcie, edycję danych.

Organizacja

Istnienie struktury organizacyjnej zdolnej do kierowania i nadzorowania ochrony danych osobowych (wyznaczenie IOD, powołanie komitetu monitorującego, itd.)

W Ministerstwie został wyznaczony Inspektor Ochrony Danych.
W Ministerstwie ustanowiono Politykę ochrony danych osobowych.

Nadzór

Wprowadzenie środków pozwalających uzyskiwać całościową i aktualną wizję stanu ochrony danych i zgodności z RODO (kontrola zgodności czynności przetwarzania, celów i wskaźników, zakresy odpowiedzialności, itd.).

Umowa z wykonawcą zewnętrznym gwarantuje bieżące dostosowywanie zgodności przetwarzania z obowiązującymi przepisami. Umowa obejmuje prawo do przeprowadzenia audytu prawidłowości wykonania umowy, w tym w zakresie oceny poziomu bezpieczeństwa systemu, szczelności i odporności na nieupoważnione ingerencje. IOD prowadzi działania audytowe celem zapewnienia zgodności przetwarzania w zakresie wypełniania przez Administratora obowiązków informacyjnych; jest monitorowana aktualność RCP.

Zarządzanie pracownikami

Wprowadzenie planu wyznaczającego sposoby uświadamiania podejmowane w stosunku do nowego pracownika oraz procedury opisującej środki podejmowane w stosunku do osób odchodzących z pracy.

Pracownicy Departamentu Zrównoważonej Gospodarki w MRiT nadzorującego utrzymanie i rozwój bazy azbestowej mają dostęp do szkoleń i konsultacji z zakresu bezpieczeństwa informacji oraz ochrony danych osobowych w ramach m.in. indywidualnego programu rozwoju (IPRZ) prowadzonego przez Ministerstwo, jak również do szkoleń realizowanych w tym zakresie w Ministerstwie.

Zarządzanie naruszeniami ochrony danych osobowych

Wprowadzenie operacyjnej struktury organizacyjnej pozwalającej wykrywać i obsługiwać zdarzenia, które mogą mieć wpływ na prawa i wolności osób, których dane dotyczą (określenie odpowiedzialności, plan reagowania, klasyfikacja naruszeń, itd.).

Zarządzanie naruszeniami ochrony danych osobowych regulowane jest w:
• Polityce Ochrony Danych Osobowych (z 17 października 2024 r.)
• Procedurze zarządzania zdarzeniami i incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji (z 28 czerwca 2023 r.)

Zarządzanie ryzykiem

Polityka wyznaczająca proces kontroli ryzyka, że czynności przetwarzania w organizacji mogą wpłynąć na prawa i wolności osób, których dane dotyczą (rejestr czynności przetwarzania danych osobowych, danych, nośników, ocena ryzyka, ustalenie istniejących i planowanych środków, itd.).

Okresowo wykonywane są analizy ryzyka, weryfikacje dotychczasowych analiz wraz z ewaluacją zidentyfikowanych ryzyk, bądź wprowadzeniem nowych – zgodnie z obowiązującymi regulacjami MRiT w tym zakresie. Analiza ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem w oparciu o przyjętą metodykę, również w kontekście bezpieczeństwa informacji i bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

Ochrona przed nieosobowymi źródłami ryzyka

Środki wdrożone w celu ograniczenia lub uniknięcia nieosobowych źródeł ryzyka (zjawiska pogodowe, pożar, zalanie, wypadki wewnętrzne lub zewnętrzne, zwierzęta, zasilanie, itd.), które mogą naruszyć dane osobowe.

Umowa z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi utrzymania i rozwoju bazy azbestowej gwarantuje ochronę przed nieosobowymi źródłami ryzyka, m.in. pożar, zalanie.

Zabezpieczenie sprzętu (hardware)

Środki wdrożone w celu ograniczenia prawdopodobieństwa, że właściwości sprzętu (serwerów, stacji roboczych, urządzeń mobilnych, peryferyjnych, przełączników, itd.) zostaną wykorzystane w celu naruszenia danych osobowych (spis inwentaryzacyjny, partycjonowanie, redundancja sprzętowa, ograniczenie dostępu, itd.).

Umowa z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi utrzymania i rozwoju bazy azbestowej gwarantuje zabezpieczenie sprzętu.
System ulokowany jest w niezależnym data center bez dostępu dla osób postronnych. Fizyczny dostęp do urządzeń serwerów posiada tylko obsługa techniczna serwerowni. Osoby te nie posiadają za to dostępu do infrastruktury logicznej systemu (odpowiadają tylko za utrzymanie sprzętowe).
System zabezpieczony został poprzez zastosowanie lustrzanego środowiska produkcyjnego ulokowanego na odrębnym serwerze fizycznym w odrębnym data center. Dane są replikowane z serwera produkcyjnego do serwera lustrzanego w czasie rzeczywistym.
Dane przechowywane są na dyskach NVMe z zastosowaniem SOFT RAID 1.

Monitorowanie aktywności sieci

Środki wdrożone w celu umożliwienia wczesnego wykrywania incydentów dotyczących danych osobowych i analizy ruchu w sieciach (sieci kablowe, Wi-Fi, radiolinie, światłowody, itd.) w czasie rzeczywistym w celu wykrycia aktywności sugerującej cyberatak.

Umowa z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi utrzymania i rozwoju bazy azbestowej swoim zakresem obejmuje ochronę przed atakami z sieci Internet oraz możliwość szybkiego reagowania na incydenty. Ponadto Wykonawca prowadzi rejestr incydentów bezpieczeństwa.

Zakres wprowadzonych zabezpieczeń w zakresie systemu bazy azbestowej jest następujący:

1. Zabezpieczenia gwarantowane przez dostawcę serwera (OVH).
2. System bazy azbestowej jest zabezpieczony zaporą ogniową pfSense, zablokowane są wszystkie porty poza koniecznymi do działania systemu.
3. Systemy maszyn wirtualnych są zabezpieczone zaporą systemową firewalld, zablokowane są wszystkie porty poza koniecznymi do działania systemu.
4. Serwisy osiągalne z zewnątrz są zabezpieczone przed atakami typu brute-force za pomocą programu fail2ban.
5. Bazy danych są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający połączenie z innych adresów niż konieczne do działania i obsługi Systemu.
6. Zapewniona jest ochrona przed atakami DDoS przez 24 godziny na dobę, niezależnie od ich rodzaju – podwójny system zabezpieczeń: rozwiązania dostawcy serwera + pakiety zabezpieczeń zainstalowane bezpośrednio w środowisku systemu.
7. Wprowadzono dodatkowe zabezpieczenia systemu na poziomie serwera HTTP przeciwko atakom typu DOS w postaci mod_evasive.
8. Wszystkie pliki wgrywane na serwer przez Portal Informacyjny są skanowane za pomocą programu antywirusowego ClamAV.

Wdrożone standardy zabezpieczeń w zakresie systemu bazy azbestowej zapewniają poziom bezpieczeństwa wystarczający, aby uniemożliwić zaistnienie incydentu bezpieczeństwa tj. dokonanie włamania, uzyskania jakiegokolwiek nieautoryzowanego dostępu do serwerów czy baz danych bazy azbestowej, który to nieautoryzowany dostęp mógłby zakłócić, przerwać działanie lub spowodować usunięcie, edycję danych.

Bezpieczeństwo stron www

Wdrożenie rekomendacji dotyczących bezpieczeństwa stron www.

Umowa z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi utrzymania i rozwoju bazy azbestowej obejmuje swoim zakresem zapewnienie bezpieczeństwa stron www.
Całość komunikacji na stronach www systemu baza azbestowa odbywa się za pośrednictwem szyfrowanego połączenia (protokół https).

Zarządzanie stacjami roboczymi

Środki wdrożone na stacjach roboczych (automatyczna blokada, regularne aktualizacje, konfiguracja, bezpieczeństwo fizyczne, itd.) w celu ograniczenia prawdopodobieństwa, że właściwości oprogramowania (systemy operacyjne, aplikacje biznesowe, oprogramowanie biurowe, parametryzacje itp.) zostaną wykorzystane do naruszenia danych osobowych.

Stacje robocze pracowników Ministerstwa administrowane są zgodnie z zasadami przyjętymi i nakładanymi na użytkowników przez Departament Gospodarki Cyfrowej.

Zwalczanie złośliwego oprogramowania

Środki ochrony wdrożone na stacjach roboczych i serwerach w celu ich ochrony przed złośliwym oprogramowaniem w trakcie korzystania z sieci słabo zabezpieczonych.

Umowa z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi utrzymania i rozwoju bazy azbestowej obejmuje swoim zakresem zwalczanie złośliwego oprogramowania (informacje w podsekcji **Bezpieczeństwo sieci).**

Zabezpieczenie eksploatacji

Polityki pozwalające ograniczyć prawdopodobieństwo i istotność ryzyk dotyczących narzędzi wykorzystywanych w trakcie eksploatacji (należy dokumentować procedury eksploatacyjne, wykaz i aktualizację oprogramowania i materiałów, korygowanie podatności, duplikowanie danych, ograniczenie dostępu fizycznego do sprzętu, itd.).

Umowa zawarta z wykonawcą zewnętrznym na świadczenie usługi i rozwoju bazy azbestowej obejmuje swoim zakresem zapewnienie aktualizacji systemu i utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa wykorzystywanego oprogramowania (podsekcja **Zabezpieczenie sprzętu (hardware)).**

Minimalizacja danych osobowych

Można wykorzystać następujące sposoby: filtrowanie i usunięcie, ograniczenie wrażliwości poprzez konwersję, ograniczenie charakteru identyfikacyjnego danych, ograniczenie gromadzenia danych, ograniczenie dostępu do danych.

Zakres danych przetwarzanych w systemie jest ograniczony do danych wymaganych przez ustawę o wyrobach zawierających azbest. Nieodpłatny dostęp do informacji dotyczących wyrobów zawierających azbest, użytkujących, składowisk odpadów oraz informacji objętych rejestrem wykonawców prac przysługiwać będzie:

1) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast;
2) starostom lub prezydentom miast na prawach powiatu;
3) marszałkom województw.

Ponadto, ww. informacje, z wyjątkiem dotyczących użytkujących, będą udostępnione nieodpłatnie za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny będzie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki, w celu umożliwienia potwierdzenia prowadzenia przez wykonawcę prac działalności zgodnie z przepisami ustawy i w zakresie koniecznym do realizacji tego celu.
Dostęp do informacji zawartych w bazie azbestowej pochodzących z terenu całego kraju na potrzeby postępowania podatkowego, kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz audytu będą mieć także, na wniosek, organy Krajowej Administracji Skarbowej.

Archiwizacja

Polityka przechowywania i zarządzania archiwami elektronicznymi zawierającymi dane osobowe mającymi zagwarantować jakość tych danych, w tym prawną, podczas całego wymaganego okresu (deponowanie, składowanie, migracja, dostępność, eliminowanie, polityka archiwizacji, ochrona poufności, itd.).

Informacje nie zawierające danych osobowych przechowywane są w systemie bezterminowo. Dane osobowe przechowuje się w systemie przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały do niego wprowadzone.

Szyfrowanie

*Środki wprowadzone w celu **zapewnienia poufności danych** przechowywanych (w bazie danych, w plikach prostych, w kopiach, itp.) jak również procedury zarządzania kluczami szyfrującymi (tworzenie, przechowywanie, modyfikowanie w razie podejrzenie kompromitacji, itd.).*
Należy szczegółowo opisać środki szyfrowania stosowane przy przepływach danych (VPN, TLS, itd.) następujących w trakcie przetwarzania.

Całość komunikacji na stronach www systemu baza azbestowa odbywa się za pośrednictwem szyfrowanego połączenia (protokół https).

Zabezpieczenie dokumentów papierowych

Polityki opisujące, jak w trakcie przetwarzania drukowane, przechowywane, niszczone i wymieniane są dokumenty papierowe zawierające dane osobowe.

Zasady postępowania z deklaracjami będącymi dokumentami papierowymi są określone w ustawie o wyrobach zawierających azbest.
Wójt, burmistrz lub prezydent miasta zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji oraz deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej danych, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.
Marszałek województwa zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji oraz deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej danych, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.
Zasady postępowania z wnioskami o wydanie zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest będących dokumentami papierowymi wynikają z przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Umowa powierzenia przetwarzania

Dane osobowe ujawnione podmiotom przetwarzającym lub zarządzane przez nich powinny korzystać z odpowiednich gwarancji. Należy korzystać z usług wyłącznie podmiotów przetwarzających, które zapewniają wystarczające gwarancje (w szczególności jeżeli chodzi o wiedzę fachową, wiarygodność i zasoby). Należy wymagać od usługodawcy ujawnienia swojej polityki bezpieczeństwa systemów informatycznych.
Należy podjąć działania (audyty bezpieczeństwa, oględziny instalacji, itd.), które pozwolą zapewnić skuteczność gwarancji oferowanych przez podmiot przetwarzający w sprawie ochrony danych i je dokumentować. Te gwarancje obejmują m.in.:
- szyfrowanie danych w zależności od ich wrażliwości lub w przypadku braku szyfrowania istnienie procedur gwarantujących, że usługodawca nie ma dostępu do danych, które zostały mu powierzone
- szyfrowanie transmisji danych (np. połączeń typu HTTPS, VPN, itd.)
- gwarancje dotyczące ochrony sieci, logów systemowych (dzienniki, ścieżki audytowe), zarządzania upoważnieniami, uwierzytelnianiem, itd.
Należy opracować taką umowę z podmiotami przetwarzającymi, która określa m.in. przedmiot, czas trwania, cel przetwarzania i zobowiązania stron oraz upewnić się, że zawiera w szczególności postanowienia ustalające:
- ich zobowiązania w kwestii poufności powierzonych danych osobowych
- minimalne wymogi dotyczące uwierzytelniania użytkowników
- warunki zwrotu i/lub zniszczenia danych na końcu umowy
- zasady zarządzania incydentami i ich notyfikacji. Te zasady powinny obejmować zawiadomienie administratora w przypadku wykrycia naruszenia bezpieczeństwa lub incydentu bezpieczeństwa i to w najkrótszym możliwym czasie w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych
- W przypadku korzystania z dostawcy cloud computing należy:
1. dokładnie zidentyfikować dane i czynności przetwarzania, które zostaną przeniesione do chmury ;
2. określić swoje wymagania dotyczące bezpieczeństwa technicznego i prawnego;
3. przeprowadzić analizę ryzyka w celu identyfikacji odpowiednich środków bezpieczeństwa;

4. zidentyfikować rodzaj chmury właściwy dla przewidywanego rodzaju przetwarzania;
5. wybrać usługodawcę wykazujący się wystarczającymi gwarancjami;
6. dokonać przeglądu wewnętrznej polityki bezpieczeństwa;
7. śledzić zmiany w czasie.

Kwestie powierzenia przetwarzania danych osobowych i związana z nimi sfera ochrony danych osobowych zostaną uregulowane w umowie z wykonawcą zewnętrznym oraz w ustawie o wyrobach zawierających azbest.

Ryzyka

Nieupoważniony dostęp do danych

Należy dokonać analizy przyczyn i konsekwencji nieupoważnionego dostępu do danych i oszacować jego istotność oraz prawdopodobieństwo.

Jakie mogą być główne skutki dla osób, których dane dotyczą, jeżeli ryzyko się zdarzy?

Należy przedstawić potencjalne skutki.
W bazie azbestowej gromadzone są przede wszystkim dane o lokalizacji wyrobów zawierających azbest, przy czym większość wyrobów zawierających azbest stanowi pokrycie dachów. Dane lokalizacyjne same w sobie nie identyfikują osób fizycznych. Nawet w przypadku jednak nieupoważnionego dostępu do tych danych, ujawnienie imienia i nazwiska oraz lokalizacji budynku, nie wpłynie znacząco na zwiększenie ryzyka w zakresie ochrony danych osobowych użytkowników tych wyrobów azbestowych będących osobami fizycznymi, w tym zwłaszcza na ich bezpieczeństwo finansowe. Informacje te, bez dodatkowych szczegółowych danych, takich jak, np. numer PESEL, numer dowodu osobistego, czy innych informacji finansowych, nie są wystarczające, by doszło do działań mogących zagrozić bezpieczeństwu finansowemu takiej osoby.

Zakres danych dotyczący wykonawców prac zawarty w bazie azbestowej nie będzie obejmował takich danych jak: PESEL, czy data urodzenia. Przede wszystkim będą przetwarzane m.in. takie dane jak: imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji. Można przyjąć, że w przypadku nieupoważnionego dostępu do tych danych w bazie azbestowej ryzyko dla ww. podmiotów będzie ograniczone. Ujawnienie tych danych może prowadzić np. do niepożądanego kontaktu, wysyłania niechcianych wiadomości (spam) lub prób wyłudzenia informacji.

Jakie są główne zagrożenia, które mogą doprowadzić do zdarzenia się ryzyka?

Należy przedstawić zagrożenia.
Brak prawidłowego działania bazy azbestowej, atak hackerski przez osobę nieupoważnioną (włamanie), nieumyślny wyciek danych w wyniku błędu użytkownika bazy azbestowej, błąd w zakresie nadawania uprawnień, ujawnienie danych niepodlegających udostępnieniu (nieprawidłowe przechowywanie danych dostępowych do systemu).

Jakie są źródła ryzyka?

Należy źródła ryzyka.

Incydent lub szkoda w data center (przerwa w zasilaniu, pożar, zalanie), źródła osobowe wewnętrzne - nieumyślne działanie pracownika, źródła osobowe zewnętrzne - osoba trzecia, mająca złe zamiary, haker obierający za cel naruszenie wizerunku Ministerstwa, upoważniony podmiot trzeci wykorzystujący swój dostęp uprzywilejowany do bezprawnego dostępu do informacji.

Które ze zidentyfikowanych środków pozwoli zająć się ryzykiem?

(Proszę wymienić z katalogu wcześniej zidentyfikowanych środków w zakładce „Środki istniejące lub przewidziane”.

Dzienniki systemowe (logi), kopie zapasowe, polityka ochrony danych osobowych, kontrola dostępu logicznego, kontrola dostępu fizycznego, bezpieczeństwo sieci, ochrona przed nieosobowymi źródłami ryzyka, zabezpieczenie sprzętu (hardware), monitorowanie aktywności sieci, zabezpieczenie eksploatacji.

Jaka jest szacowana istotność ryzyka, w zależności od potencjalnych skutków i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne - Maksymalne

Ograniczone.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za ograniczone.

Jakie jest szacowane prawdopodobieństwo ryzyka, szczególnie w odniesieniu do zagrożeń, źródeł ryzyka i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne – Maksymalne

Pomijalne.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za pomijalne.

Ryzyka

Niepożądana modyfikacja danych

Należy dokonać analizy przyczyn i konsekwencji niepożądanej modyfikacji danych i oszacować jego istotność oraz prawdopodobieństwo.

Jakie mogą być główne skutki dla osób, których dane dotyczą, jeżeli ryzyko się zdarzy?

Należy przedstawić potencjalne skutki.

Baza azbestowa opiera się na lokalizacji wyrobów zawierających azbest. Niepożądana modyfikacja danych w zakresie lokalizacji wyrobów zawierających azbest może wpłynąć na prawa i wolności osób fizycznych. Konsekwencją modyfikacji danych dotyczących wyrobów azbestowych może być brak dostępu przez osobę fizyczną do dofinansowania na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Podstawą do ubiegania się o środki finansowe są aktualne dane z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

Niepożądana modyfikacja danych dotyczących wykonawców prac może wpłynąć na reputację firmy, prowadząc do utraty zaufania, a w konsekwencji partnerów biznesowych. Może to być w szczególności istotne dla wykonawców prac w kontekście posiadanego przez nich zezwolenia, np. nieprawidłowe wskazanie, że zezwolenie zostało cofnięte lub wygasło.

Jakie są główne zagrożenia, które mogą doprowadzić do zdarzenia się ryzyka?

Należy przedstawić zagrożenia.
Brak prawidłowego działania bazy azbestowej, atak hackerski przez osobę nieupoważnioną (włamanie), błąd użytkownika bazy azbestowej.

Jakie są źródła ryzyka?

Należy źródła ryzyka.

Incydent lub szkoda w data center (przerwa w zasilaniu, pożar, zalanie), źródła osobowe wewnętrzne - nieumyślne działanie pracownika, źródła osobowe zewnętrzne - osoba trzecia, mająca złe zamiary, haker obierający za cel naruszenie wizerunku Ministerstwa.

Które ze zidentyfikowanych środków pozwoli zająć się ryzykiem?

(Proszę wymienić z katalogu wcześniej zidentyfikowanych środków w zakładce „Środki istniejące lub przewidziane”.
Dzienniki systemowe (logi), kopie zapasowe, polityka ochrony danych osobowych, kontrola dostępu logicznego, kontrola dostępu fizycznego, bezpieczeństwo sieci, ochrona przed nieosobowymi źródłami ryzyka, zabezpieczenie sprzętu (hardware), monitorowanie aktywności sieci, zabezpieczenie eksploatacji.

Jaka jest szacowana istotność ryzyka, w zależności od potencjalnych skutków i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne - Maksymalne

Ograniczone.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za ograniczone.

Jakie jest szacowane prawdopodobieństwo ryzyka, szczególnie w odniesieniu do zagrożeń, źródeł ryzyka i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne - Maksymalne

Pomijalne.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za pomijalne.

Ryzyka

Zniknięcie danych

Należy dokonać analizy przyczyn i konsekwencji utraty danych i oszacować jego istotność oraz prawdopodobieństwo.

Jakie mogą być główne skutki dla osób, których dane dotyczą, jeżeli ryzyko się zdarzy?

Należy przedstawić potencjalne skutki.

Konsekwencją utraty danych dotyczących wyrobów azbestowych może być brak dostępu przez osobę fizyczną do dofinansowania na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Podstawą do ubiegania się o środki finansowe są aktualne dane z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.
W przypadku utraty danych dotyczących wykonawców prac może to wpłynąć na reputację firmy, prowadząc do utraty zaufania, a w konsekwencji partnerów biznesowych. Może to być w szczególności istotne dla wykonawców prac w kontekście posiadanego przez nich zezwolenia.

Jakie są główne zagrożenia, które mogą doprowadzić do zdarzenia się ryzyka?

Należy przedstawić zagrożenia.

Brak prawidłowego działania bazy azbestowej, atak hackerski przez osobę nieupoważnioną (włamanie), błąd w zakresie nadawania uprawnień.

Jakie są źródła ryzyka?

Należy źródła ryzyka.

Incydent lub szkoda w data center (przerwa w zasilaniu, pożar, zalanie), źródła osobowe wewnętrzne - nieumyślne działanie pracownika, źródła osobowe zewnętrzne - osoba trzecia, mająca złe zamiary, haker obierający za cel naruszenie wizerunku Ministerstwa.

Które ze zidentyfikowanych środków pozwoli zająć się ryzykiem?

(Proszę wymienić z katalogu wcześniej zidentyfikowanych środków w zakładce „Środki istniejące lub przewidziane”.

Kopie zapasowe (przechowywane na odrębnym serwerze umiejscowionym w innej lokalizacji niż serwery produkcyjne systemu (odrębne data center), dzienniki systemowe (logi), polityka ochrony danych osobowych, kontrola dostępu logicznego, kontrola dostępu fizycznego, bezpieczeństwo sieci, nadzór, ochrona przed nieosobowymi źródłami ryzyka, zabezpieczenie sprzętu (hardware), monitorowanie aktywności sieci, bezpieczeństwo stron www, zwalczanie złośliwego oprogramowania, zabezpieczenie eksploatacji.

Jaka jest szacowana istotność ryzyka, w zależności od potencjalnych skutków i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne - Maksymalne

Ograniczone.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za ograniczone.

Jakie jest szacowane prawdopodobieństwo ryzyka, szczególnie w odniesieniu do zagrożeń, źródeł ryzyka i przewidzianych środków?

Skala: Pomijalne – Ograniczone – Poważne - Maksymalne

Ograniczone.

Uzasadnienie: Zastosowane środki powodują, że prawdopodobieństwo należy uznać za ograniczone.

Obraz ryzyka

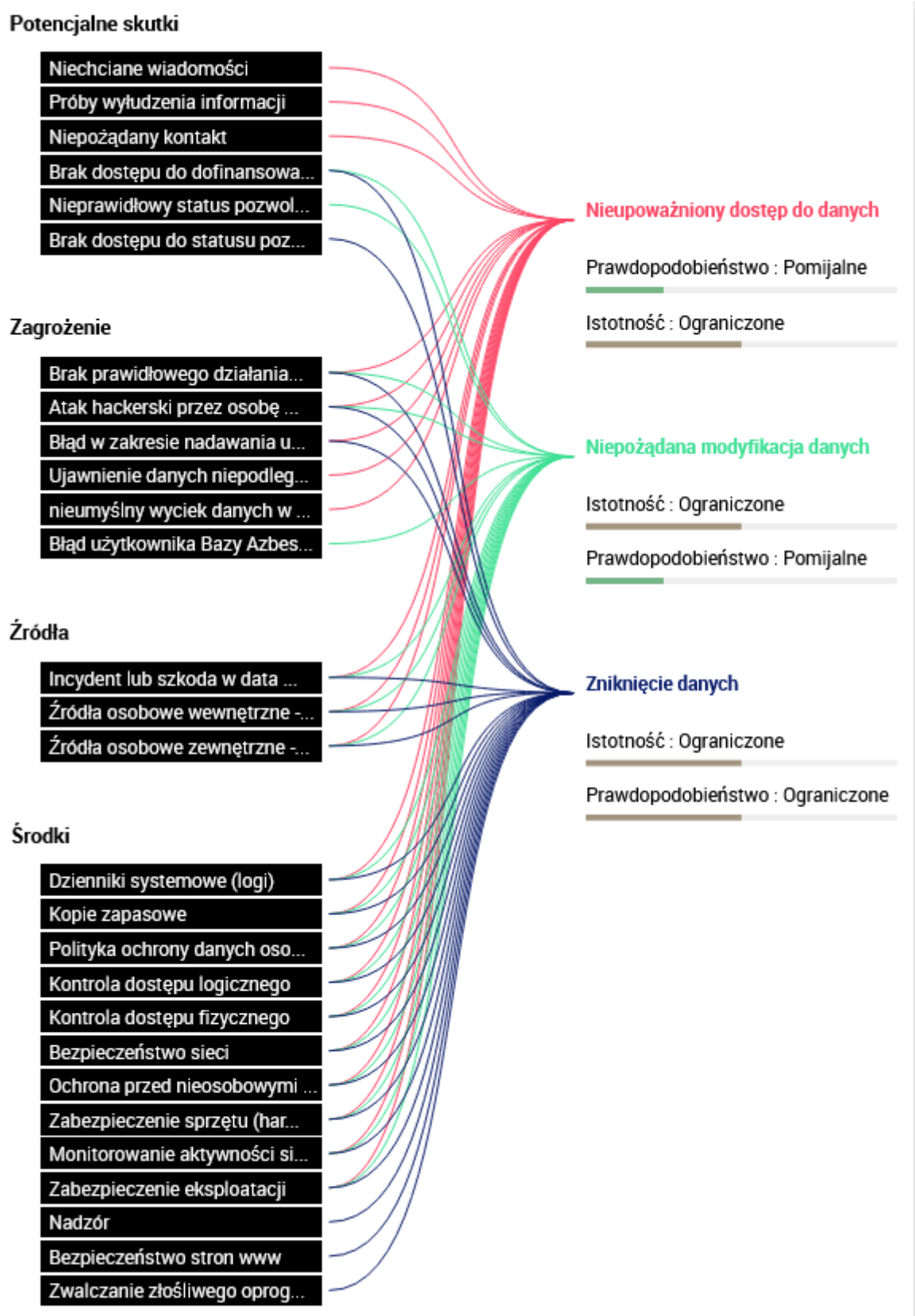

Mapa ryzyka

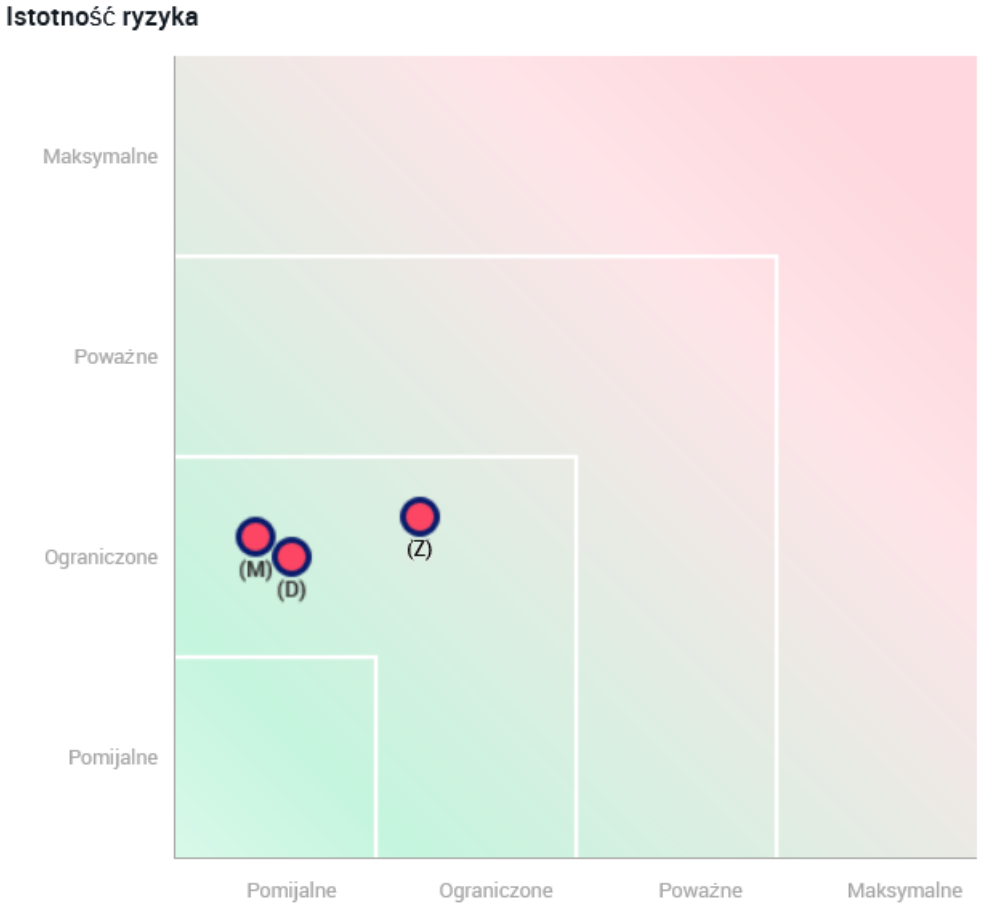

- Środki istniejące lub przewidziane
- Z wdrożonymi środkami naprawczymi
- (D)ostęp nieupoważniony do danych
- (M)odyfikacja niepożądana danych
- (Z)niknięcie danych

Sposób postępowania z ryzykami

Ryzyka w kontekście bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych

Administrator, dokonując analizy ryzyka w kontekście bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, przeanalizował ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych (Motywy 75-76 RODO). Badanie wykazało ograniczone ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych.

Należy zauważyć, że baza azbestowa była tworzona w latach 2004-2006 w celu zwiększenia tempa usuwania wyrobów zawierających azbest, jako narzędzie monitoringu realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, w formie bazy danych o wyrobach i odpadach zawierających azbest. Od 2013 r. funkcjonuje jako obligatoryjny rejestr wyrobów zawierających azbest prowadzony w formie elektronicznej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest.

Podstawową zmianą w stosunku do obecnie istniejących rozwiązań jest uregulowanie kwestii jednego administratora danych osobowych bazy azbestowej.

W związku z powyższym administrator, mając na uwadze art. 35 ust. 1 RODO, podjął decyzję o dokonaniu oceny skutków operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych (DPIA). W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że zagrożeniem dla praw lub wolności osób fizycznych będzie materializacja następujących ryzyk:

- nieupoważnionego dostępu do danych,

- niepożądanej modyfikacji danych,

- zniknięcie/utrata danych.

Decyzja o sposobie postępowania z ryzykami

Administrator przeanalizował poszczególne zagrożenia, ocenił ich potencjalne skutki, wskazał źródła zagrożeń, a następnie będzie wdrażał odpowiednie środki minimalizujące ryzyko (Obraz ryzyka).

Administrator ocenił, że zabezpieczenia, czyli środki organizacyjne i techniczne, będą wystarczające do zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony procesu przetwarzania danych.

Załącznik
do ustawy
z dnia
(Dz. U. poz.)

Wykaz podmiotów

1) Fabryka Okładzin Ciernych „FOMAR ROULUNDS” S.A. w Markach k. Warszawy (poprzednia nazwa – Fabryka Okładzin Ciernych „POLMO”) wraz z kooperantami;
2) Przedsiębiorstwo Państwowe „GAMBIT” Zakład Pracy Chronionej w Lubawce (poprzednia nazwa – Zakład Wyrobów Azbestowych „GAMBIT” w Lubawce);
3) Wytwórnia Uszczelek „MORPAK” Sp. z o.o. w Gdańsku;
4) Fabryka Odzieży i Tkanin Żaroodpornych „IZO-TERM” w Gryfowie Śląskim (poprzednia nazwa – Dolnośląskie Zakłady Uszczelnień i Wyrobów Azbestowych „AZBESTOLIT” w Gryfowie Śląskim);
5) Zakłady Wyrobów Uszczelniających i Termoizolacyjnych POLONIT Sp. z o.o. w Łodzi (poprzednie nazwy: Zakłady Uszczelnień i Wyrobów Azbestowych AZBEST, Zakłady Uszczelnień Azbestowych POLONIT);
6) Mazowieckie Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja” w Małkini (poprzednia nazwa: Zakład Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Małkini);
7) Pruszkowskie Zakłady Materiałów Izolacyjnych w Pruszkowie;
8) Lubelskie Zakłady Eternitu w Lublinie;
9) Zakład Produkcji Płytek Cementowo-Azbestowych w Końskowoli k. Puław;
10) Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej „IZOLACJA” w Jarocinie;
11) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej w Katowicach;
12) Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej w Katowicach Oddział w Pruszkowie;
13) BEMA Fabryka Płyt Filtracyjnych i Tektury w Pilchowicach (poprzednia nazwa – Fabryka Płyt Filtracyjnych „FILTR” w Pilchowicach);
14) „Dachy Szczucińskie” Sp. z o.o. w Szczucinie (poprzednie nazwy: Zakład Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Szczucinie, Przedsiębiorstwo Materiałów Budowlanych „IZOLACJA”, „ETERNIT” Polsko-Austriacka Sp. z o.o.);
15) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „IZOPOL” S.A. w Trzemesznie;

16) Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej „IZOLACJA” w Ogrodzieńcu (poprzednia nazwa – Zawierciańskie Zakłady Eternitu w Ogrodzieńcu);
17) Fabryka Styropianu i Wyrobów Pokryciowych „Izolacja” PP w Wierzbicy k. Radomia (poprzednie nazwy: Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Wierzbicy, „Izolacja Wierzbica” Fabryka Styropianu i Wyrobów Pokryciowych PP);
18) „POLIFARB – CIESZYN” S.A. we Wrocławiu (poprzednia nazwa – „POLIFARB” Wrocławska Fabryka Farb i Lakierów);
19) PPHU HAMEX we Wrocławiu (poprzednia nazwa – Wyrób Okładzin Hamulcowych i Renowacja Korków);
20) Kombinat Budowlany we Włocławku;
21) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Parczewie;
22) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Wdrożeniowe „Polinova” Sp. z o.o. w Katowicach – Zakład w Trzebini (poprzednie nazwy: Zjednoczone Fabryki Portland Cementu „Firlej” w Górce, Chrzanowskie Zakłady Eternitu w Trzebini – Sierszy, Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Szczucinie, Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja” w Ogrodzieńcu – Zakład w Trzebini);
23) Metsa Tissue S.A. w Konstancinie-Jeziornie (poprzednia nazwa – Warszawskie Zakłady Papiernicze);
24) Zakłady Chemiczne i Tworzyw Sztucznych Boryszew S.A. w Sochaczewie (poprzednia nazwa – Zakłady Chemiczne „Boryszew”);
25) KONIMPEX Sp. z o.o. Konin, Oddział w Sokółce (poprzednia nazwa – Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe KONIMPEX Sp. z o.o. w Koninie, Oddział w Sokółce);
26) Wytwórnia Materiałów Izolacyjnych Azbestowo-Cementowych S.C. w Żelechach;
27) Wytwórnia Uszczelek „MORPAK” Sp. z o.o. w Łapinie;
28) PILKINGTON POLSKA S.A. w Sandomierzu (poprzednia nazwa – Huta Szkła Okiennego „Sandomierz”);
29) Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.950.546.2026 / 15
PR
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
Dot.: RM-0610-203-26

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ignacy Niemczycki
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pan Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki

Tel.: +48 22 523 8788
iniemczycki.sekretariat@msz.gov.pl
www.gov.pl/dyplomacja

Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

RAPORT Z KONSULTACJI

PROJEKTU USTAWY O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

1. Zagadnienia ogólne

1.1 Podstawa prawna

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) został przedstawiony do konsultacji publicznych i opiniowania, zgodnie z §21 *uchwały nr 190 Rady Ministrów Regulamin pracy Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r.* (M.P. z 2026 r. poz. 404). Treść niniejszego raportu jest zgodna z §51 przedmiotowej uchwały.

1.2 Podmioty odpowiedzialne za organizację oraz nadzór nad konsultacjami publicznymi i opiniowaniem

Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie konsultacji publicznych i opiniowania jest organ opracowujący projekt ustawy, czyli Minister Finansów i Gospodarki, którego obsługę zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii (dalej: Ministerstwo). W ramach Ministerstwa komórką organizacyjną odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji publicznych i opiniowania jest Departament Zrównoważonej Gospodarki (Zespół Koordynacji Oczyszczania Kraju z Azbestu).

1.3 Cel konsultacji publicznych i opiniowania

Prowadzone konsultacje publiczne i opiniowanie miało na celu przedstawienie projektu ustawy szerokiemu gronu odbiorców oraz zebranie uwag, komentarzy i wniosków, w tym m.in.:

- przedstawicieli władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych;
- przedstawicieli państwowych organów nadzoru i kontroli;
- przedstawicieli ośrodków naukowo-badawczych w obszarze chorób azbestozależnych;
- przedstawicieli sektora budowlanego;
- przedstawicieli opinii społecznej.

1.4 Porządek oraz forma konsultacji publicznych i opiniowania

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny".

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu ustawy trwały od 23 października do 22 listopada 2024 r. (30 dni). Projekt został udostępniony (poprzez odniesienie do strony podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny") w formie elektronicznej na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych następującym podmiotom:

1) Polski Fundusz Rozwoju;
2) Polskie Towarzystwo Chorób Płuc;
3) Polskie Towarzystwo Onkologiczne;
4) Instytut Techniki Budowlanej;

5) Związek Powiatów Polskich;
6) Unia Metropolii Polskich;
7) Związek Miast Polskich;
8) Unia Miasteczek Polskich;
9) Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej;
10) Związek Gmin Wiejskich RP;
11) Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski;
12) Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski;
13) Stowarzyszenie Metropolia Warszawa;
14) Stowarzyszenie Metropolia Krakowska;
15) Stowarzyszenie Metropolia Poznań;
16) Stowarzyszenie Azbest-Stop;
17) Prezes Banku Ochrony Środowiska;
18) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
19) Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie";
20) Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie";
21) Polski Komitet Energii Elektrycznej;
22) Polskie Sieci Elektroenergetyczne;
23) Polskie Koleje Państwowe;
24) PKP Cargo;
25) PKP Intercity;
26) Polskie Koleje Linowe.

Projekt ustawy został przekazany do opiniowania następującym podmiotom:

1) 16 marszałków województw
2) Główny Inspektor Pracy
3) Główny Inspektor Sanitarny
4) Główny Inspektor Ochrony Środowiska
5) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
6) Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad
7) Prezes Prokuratorii Generalnej RP
8) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
9) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
10) Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
11) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia
12) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
13) Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego
14) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
15) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
16) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
17) Instytut Medycyny Pracy w Łodzi
18) Rada Działalności Pożytku Publicznego
19) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
20) Rzecznik Praw Obywatelskich
21) Polskie Towarzystwo Gospodarcze
22) Fundacja Platformy Przemysłu Przyszłości
23) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponadto projekt został przekazany do opiniowania organizacjom pracodawców:

- Business Centre Club
- Konfederacja Lewiatan
- Związek Rzemiosła Polskiego
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

- Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
- Federacja Przedsiębiorców Polskich

, jak również związkom zawodowym:

- NSZZ „Solidarność”
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
- Forum Związków Zawodowych

oraz Radzie Dialogu Społecznego.

Po zakończeniu etapu konsultacji i opiniowania projekt został ponownie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) w dniu 20 marca 2025 r. W dniu 18 kwietnia, 20 maja, 23 czerwca i 23 lipca 2025 r. odbyły się posiedzenia Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska. W dniu 2 czerwca 2025 r. odbyło się spotkanie robocze Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska wraz z przedstawicielami NFOŚiGW oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska. W dniu 28 lipca odbyło się kolejne spotkanie robocze z przedstawicielami strony samorządowej, na którym osiągnięto kompromis w zakresie przepisów określających obowiązki jednostek samorządu terytorialnego w projekcie ustawy.

W dniu 30 lipca 2025 r. na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt ustawy uzyskał pozytywną opinię.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

W ramach prowadzonych prac legislacyjnych, żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

1.5 Forma zgłaszania oraz zbierania uwag

Konsultacje miały charakter otwarty. Każda instytucja, organizacja czy obywatel zainteresowany problematyką azbestową miał prawo oraz możliwość wyrażenia swojej opinii. Uwagi były zgłaszane do Ministerstwa Rozwoju i Technologii na adres e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl.

Wszystkie otrzymane uwagi, po zakończeniu konsultacji publicznych i opiniowania poddano szczegółowej analizie pod kątem możliwości ich wykorzystania w procedowanym dokumencie. Choć wyznaczony termin konsultacji publicznych i opiniowania był możliwie długi, dający każdemu zainteresowanemu podmiotowi czas na sformułowanie uwag, to wskazać należy, że uwagi wpływały do Ministerstwa jeszcze po wyznaczonym terminie. Mając na uwadze stopień skomplikowania projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest Minister Finansów i Gospodarki uznał za zasadne wzięcie pod rozwagę również tych uwag, które wpłynęły po wyznaczonym terminie.

2. Podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania

2.1 Ogólne informacje

W ramach konsultacji publicznych uwagi zgłosili:

1) Główny Instytut Górnictwa
2) Marszałek Województwa Małopolskiego
3) Związek Województw RP:
   - Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
   - Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
4) Stowarzyszenie Azbest 2032
5) Unia Metropolii Polskich
6) ECO-POL Pruszcz

7) Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie
8) PKP Intercity
9) Polskie Sieci Elektroenergetyczne
10) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”
11) Prezydent Miasta Łodzi

W ramach opiniowania opinię wyrazili:

1) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
2) Bank Gospodarstwa Krajowego
3) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
4) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
5) Główny Inspektor Ochrony Środowiska
6) Główny Inspektor Pracy
7) Główny Inspektor Sanitarny
8) Instytut Medycyny Pracy w Łodzi
9) Instytut Techniki Budowlanej
10) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
11) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
12) Narodowy Fundusz Zdrowia
13) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
14) Rada Działalności Pożytku Publicznego
15) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
16) Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
17) Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
18) Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
19) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
20) Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
21) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
22) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
23) Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
24) Związek Powiatów Polskich
25) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
26) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego:
    - Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
    - Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
    - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

2.2 Najczęściej pojawiające się uwagi

Uwagi oraz propozycje, które zostały zgłoszone w trakcie opiniowania i konsultacji publicznych często wykraczały poza zakres projektu ustawy, którego głównym celem jest transpozycja dyrektywy. Zgłoszono również uwagi o charakterze redakcyjno-legislacyjnym, które w pewnej części zostały uwzględnione.

Ogólne uwagi i komentarze do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest otrzymane w trakcie konsultacji publicznych oraz opiniowania dotyczyły w szczególności:

1) brzmienia zawartych w projekcie ustawy definicji, w tym:
    - „pracownika”,
    - „odpadów”,
    - „użytkującego”,
    - „obiektu”;
2) rozbudowania określonych w projekcie ustawy pojęć o:
    - objaśnienie metod spisu z natury,
    - rodzajów wyrobów zawierających azbest,

- magazynowanie azbestu;

3) sprecyzowania przepisu dotyczącego weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest, w tym:
    - nałożenia obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów w celu uzyskania opinii będącej podstawą inwentaryzacji wyrobów,
    - uwzględnienia wśród organów dokonujących weryfikacji także wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska oraz powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego,
    - opcjonalnego sporządzania spisu z natury jako metody weryfikacji występowania wyrobów azbestowych,
    - braku potrzeby sporządzania protokołu z przeprowadzenia weryfikacji,
    - usunięcia odesłania do przepisu ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
4) kontroli oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i instalacje oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, w tym:
    - wyłączenia z obowiązku oznakowania podziemnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
    - braku zasadności wprowadzenia dla marszałka województwa obowiązku w zakresie oznakowania;
5) możliwości czasowego zabezpieczenia wyrobów, w tym braku wskazania terminu na czasowe zabezpieczenie wyrobów;
6) braku sankcji za powierzenie prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest wykonawcy prac, który nie posiada zezwolenia;
7) wprowadzenia zakazu usuwania wyrobów zawierających azbest przez osoby bądź podmioty nieposiadające odpowiednich uprawnień i prowadzące te prace w sposób niezgodny z przepisami, w szczególności rolników indywidualnych oraz wielkopowierzchniowych;
8) pozostawienia w Bazie Azbestowej danych o trwale zabezpieczonych wyrobach zawierających azbest;
9) określenia sposobu zabezpieczenia różnych wyrobów zawierających azbest w różnych sytuacjach budowlanych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki;
10) zredagowania przepisu dotyczącego możliwości pozostawienia w ziemi wyłączonych z eksploatacji sieci wodociągowych;
11) planu sytuacyjnego położenia wyrobu zawierającego azbest (lokalizacji pozostawionych w gruncie instalacji z wyrobami zawierającymi azbest);
12) zakazu stosowania metody krackingu;
13) oceny ryzyka zawodowego, jej dokumentowania oraz weryfikacji, w tym:
    - sprecyzowania czym jest ocena ryzyka zawodowego i jak ją się określa,
    - określenie „niezbędnych środków profilaktycznych” w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki;
14) organizacji szkoleń, w tym:
    - braku wyspecyfikowania wymagań określających podmiot uprawniony do prowadzenia szkolenia,
    - propozycji, by szkolenia były organizowane nie rzadziej niż raz w roku,
    - braku wyspecyfikowania wymagań określających kto może prowadzić egzamin;
15) wniosku o wydanie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, w tym:
    - propozycji usunięcia terminu na złożenie przez wykonawcę prac wniosku o wydanie zezwolenia do właściwego starosty przed rozpoczęciem działalności,
    - zminimalizowania zakresu danych wykonawcy prac wskazywanych we wniosku,
    - usunięcia informacji o dacie rozpoczęcia działalności gospodarczej,

- uzupełnienia wniosku o wydanie zezwolenia o wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia oraz rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania,
- wskazanie sposobu gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, a nie sposobu gospodarowania odpadami,
- przedkładania oryginałów lub uwierzytelnionych kopii dokumentów na potrzeby postępowania o wydanie zezwolenia,
- określenia minimum możliwości technicznych i organizacyjnych wykonawcy prac, w tym ilości zatrudnionych pracowników, od której uzależnione byłoby uzyskanie zezwolenia,
- określenia minimalnej ilości przeszkolonych pracowników,
- wskazania sposobu postępowania w przypadku przedsiębiorców zarejestrowanych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, przedsiębiorców zagranicznych lub innych osób zagranicznych uczestniczących w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

16) zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, w tym:
    - dodania możliwości wystąpienia przez starostę o opinie do powiatowego inspektora sanitarnego lub okręgowego inspektora pracy przed wydaniem zezwolenia,
    - terminu na wydanie zezwolenia, usunięcia przepisów wynikających z kodeksu postępowania administracyjnego,
    - przesłanek odmowy wydania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest,
    - przesłanek cofnięcia wydania zezwolenia;
17) opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest;
18) zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia prac, planu prac, sposobu wykonywania prac;
19) pakowania odpadów zawierających azbest, transportu tych odpadów i ich unieszkodliwiania;
20) zakończenia robót, w tym oświadczenia o prawidłowości wykonania prac;
21) Bazy Azbestowej, w tym:
    - sprecyzowania kto jest administratorem Bazy Azbestowej,
    - zakresu dostępu do danych gromadzonych w Bazie Azbestowej,
    - obowiązku zabezpieczenia przed utratą informacji gromadzonych w Bazie Azbestowej,
    - propozycji, by informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest oraz użytkujących i ich aktualizacja były wpisywane do Bazy Azbestowej „na bieżąco”,
    - rezygnacji z dokonywania weryfikacji złożonego przez gminę raportu rocznego przez marszałka województwa;
22) administracyjnych kar administracyjnych, w tym:
    - braku zapewnienia finansowania obowiązków nałożonych na samorząd związanych z wymierzaniem tych kar,
    - wskazanie Inspekcji Ochrony Środowiska jako właściwej do wymierzania administracyjnych kar pieniężnych za brak złożenia deklaracji o wyrobach zawierających azbest lub jej aktualizacji zamiast marszałka województwa.

Uwagi do OSR do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest otrzymane w trakcie konsultacji publicznych oraz opiniowania dotyczyły w szczególności:

1) braku zelektronizowania procedury złożenia wniosku o wydanie zezwolenia;
2) przeprowadzenia analizy skutków finansowych wprowadzenia ustawy w odniesieniu do starostów wykonujących zadania nią zlecone;
3) braku uwzględnienia nowych etatów i środków finansowych na realizację zadań przewidzianych dla wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska polegających na wymierzaniu administracyjnych kar pieniężnych.

Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dotyczyły w szczególności:

1) uzupełnienia programu szkolenia;
2) zastąpienia w wymaganych środkach dydaktycznych "komory dekontaminacyjnej" na "atrapę komory dekontaminacyjnej".

Uwaga do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie sposobu oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń oraz dróg o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu dotyczyła przeniesienia przepisu z rozporządzenia do ustawy, z uwagi na jego istotność.

Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest dotyczyły rozważenia potrzeby dołączania do deklaracji informacji potwierdzającej przekazanie odpadów do zgodnego z przepisami unieszkodliwienia.

W ramach opiniowania projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest przez KWRiST, zgłoszono w szczególności uwagi dotyczące:

1) możliwości trwałego zabezpieczania wyrobów zawierających azbest;
2) procedury uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, w tym odmowy wydania zezwolenia, jak również cofnięcia zezwolenia (m.in. w zakresie dodania obowiązku składania zaświadczenia o niekaralności, doprecyzowania przesłanek odmowy udzielenia zezwolenia, zakresu podawanych danych we wniosku, terminu obowiązywania zezwolenia);
3) oświadczenia o prawidłowości wykonanych prac;
4) weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest w ramach kontroli, o której mowa w art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
5) właściwości marszałka województwa jako organu wymierzającego administracyjne kary pieniężne za brak złożenia w ustawowym terminie deklaracji lub brak aktualizacji deklaracji.

2.3 Odniesienie się do zgłoszonych uwag i komentarzy

Odniesienie do uwag i komentarzy zgłoszonych w ramach etapu konsultacji publicznych i opiniowania zostały zawarte są w tabelach załączonych do niniejszego raportu.

W ramach procesu opiniowania projektu ustawy przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego wielokrotnie wpływały uwagi obejmujące te same kwestie. Wystąpiły też sytuacje, gdy przyjęte uwagi zgłoszone przez jedną organizację samorządową nie były akceptowane przez inne organizacje samorządowe, a stanowiska do poszczególnych kwestii także się zmieniały w czasie procesu opiniowania, który trwał od 20 marca do 30 lipca 2025 r. Wiele uwag zostało przyjętych, przy czym dużo kwestii wyjaśniono i omówiono podczas spotkań Zespołu ds. Klimatu, Energii i Środowiska oraz dwóch dodatkowych spotkań roboczych.

Najważniejsze kwestie wypracowane w ramach KWRiST obejmują poniższe zagadnienia:

1. **Rozszerzenie możliwość trwałego zabezpieczania wyrobów zawierających azbest** - w projekcie ustawy wprowadzono wyjątki od generalnej zasady usuwania wyrobów zawierających azbest. Wyjątek ten obejmuje m.in. płyty warstwowe i płyty żeberkowe, stosowane zarówno w budynkach mieszkalnych wielolokalowych, jak i w budynkach użyteczności publicznej, np. w szpitalach. W projekcie ustawy uwzględniono na wniosek strony samorządowej możliwość ich trwałego zabezpieczenia, nie tylko w przypadku gdy stanowią ścianę osłonową lub są trwale połączone ze ścianą osłonową, ale także gdy są w konstrukcji stropodachu (art. 27 ust. 4 pkt 2 projektu ustawy).

2. W zakresie **procedury zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest**:
   a. dodano obowiązek **złożenia zaświadczenia o niekaralności za przestępstwa** przeciwko środowisku lub niektóre z przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny) oraz oświadczenie o liczbie prawomocnych wyroków skazujących za wykroczenia określone w art. 171-192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (art. 14 ust. 5 pkt 16 i 17 projektu ustawy),

b. uwzględniono kwestie wskazane w lit. a jako **przesłanki do odmowy** wydania zezwolenia (art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 projektu ustawy),
c. uwzględniono kwestie wskazane w lit. a jako **przesłanki do cofnięcia** zezwolenia (art. 17 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 projektu ustawy),
d. uregulowano **zakres wniosku o cofnięcie zezwolenia wykonawcy prac**, tak aby był w nim zawarty opis stwierdzonych naruszeń wraz z uzasadnieniem i powołaniem się na materiał dowodowy i dokonane ustalenia (art. 17 ust. 2 projektu ustawy),
e. dodano **przepis o egzekucji** w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 17 ust. 6 projektu ustawy).

3. Z **oświadczenia o prawidłowości wykonanych prac** usunięto datę i miejsce unieszkodliwiania odpadów, przychylając się do stanowiska strony samorządowej w zakresie uelastycznienia procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i mając na względzie, że kwestie dotyczące odpadów zawierających azbest są objęte przepisami ustawy o odpadach, w tym m.in. obowiązkami wprowadzania danych do BDO (art. 34 ust. 1 projektu ustawy).

4. Ustalono **nowe brzmienie** przepisów dotyczących weryfikacji informacji o wyrobach zawierających azbest dotyczące **weryfikacji danych zawartych w Bazie Azbestowej** w porównaniu do danych zawartych w deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest lub też w przypadku braku złożenia obowiązkowej deklaracji po upływie 12-miesięcznego okresu, którego celem jest dbałość o jakość danych wprowadzanych do Bazy Azbestowej (art. 6 projektu ustawy).

5. Ustalono **nowe brzmienie** przepisów dotyczących **wzywania użytkujących wyroby zawierające azbest do złożenia wyjaśnień, deklaracji lub korekty deklaracji** wraz z procedurą ponowienia czynności wezwania jeden raz, a w przypadku braku możliwości ustalenia stanu faktycznego organ dokona odpowiedniej adnotacji w Bazie Azbestowej (art. 7 projektu ustawy).

6. **Usunięto przepisy dotyczące** nakładania przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub marszałka **administracyjnej kary pieniężnej na użytkującego za brak złożenia deklaracji** – ustalono, że mechanizmem mobilizującym będzie możliwość wezwania do złożenia wyjaśnień, deklaracji lub jej korekty, o którym mowa w art. 7 projektu ustawy.

7. Ustalono, że **zadania starosty oraz marszałka województwa wskazane w ustawie są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej** (art. 80 projektu ustawy):
    1. **dla starosty** – zadania związane z wydawaniem decyzji dotyczących zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest (art. 14–18 projektu ustawy),
    2. **dla marszałka województwa** – zadania związane z przyjmowaniem deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest, ich weryfikacji, wprowadzaniem danych do Bazy Azbestowej oraz wzywaniem użytkujących do złożenia wyjaśnień, deklaracji lub jej korekty.

   Należy zauważyć, że na gruncie art. 378 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, zadania samorządu województwa określone m.in. w art. 162 ust. 3, 6 i 7, są zadaniami z zakresu administracji rządowej. Projektowany art. 80 jest konsekwencją przeniesienia zadań określonych w art. 162 ust. 3, 6 i 7 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska na grunt projektowanej ustawy (z pewnymi zmianami), a także wprowadzeniem w projekcie ustawy nowych zadań starosty związanych m.in. z wydawaniem wykonawcom prac decyzji administracyjnych dotyczących zezwoleń na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.

3. Załączniki:

1) Tabela 1 – Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest,
2) Tabela 2 – Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Załącznik nr 1 do Raportu z konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest
Tabela 1 – Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest

[Uwagi do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60)]

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona UN – uwaga niejasna
1.	**Art. 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Zasadne jest rozbudowanie określonych w projekcie ustawy określeń (pojęć), zwłaszcza o objaśnienie: - metody spisu z natury, - rodzajów wyrobów zawierających azbest – aktualnie widnieje sprecyzowanie, że nastąpi to w akcie wykonawczym do ustawy, - magazynowanie azbestu – rozumie się przez to czasowe przechowywanie wyrobów zawierających azbest lub odpadów zawierających azbest przez użytkującego wyroby zawierające azbest lub przez wykonawcę prac, w tym magazynowanie zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy o odpadach.	Ustawa ma na celu zaktualizowanie i doprecyzowanie już obowiązujących przepisów prawa, a co więcej wprowadza szersze zagadnienia związane z pracami związanymi stricte z "odpadem azbestowym", w związku z czym proponuje się uwzględnienie wszystkich istotnych objaśnień do stosowanych w tym projekcie pojęć. Istotne jest też rozważenie znaczenia „magazynowania wyrobów zawierających azbest" oraz „magazynowania odpadów zawierających azbest", aby podczas czynności kontrolnych posługiwać się ustawowymi pojęciami, umożliwiającymi rozróżnienie odpadów od wyrobów. Powyższe ma uzasadnienie w szczególności w związku z kontrolami	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Nie ma w projekcie ustawy pojęcia „magazynowanie wyrobów zawierających azbest". Magazynowanie odpadów występuje jeden raz (nie wprowadza się definicji dla pojęć występujących raz i będących zrozumiałych – magazynowanie odpadów jest zdefiniowane w ustawie o odpadach, w projekcie ustawy zostanie doprecyzowana definicja odpadów, w której będzie odniesienie do ustawy o odpadach). Wszystkie wyroby zdemontowane są odpadami. Pojęcie „spisu z

				w zakresie stosowania przepisów ustawy.	natury" funkcjonuje w obecnych przepisach przy inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.
2.	**Art. 2 pkt 4 – definicja „obiektu"**	**Związek Powiatów Polskich**	Proponujemy doprecyzowanie, że chodzi też o obiekty wykonane z materiałów zawierających azbest. Propozycja brzmienia: „obiekt – obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 i 834), w którym znajdują się wyroby zawierające azbest lub który został wykonany z wyrobów budowlanych zawierających azbest"	Obecne brzmienie przepisu („obiekt – obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 i 834), w którym znajdują się wyroby zawierające azbest") może sugerować, że nie chodzi o obiekt, który jest zbudowany z materiałów azbestowych (ma „w sobie" azbest) tylko, że np. w jego pomieszczeniach znajdują się materiały z azbestem. Dla pewności definicyjnej proponujemy przeformułować ten punkt artykułu – w sposób przez nas sugerowany albo zbliżony.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Pojęcie „znajduje się" nie zawęża, że chodzi tylko o wyroby będące w środku obiektu, wyrób będący ścianą też znajduje się w obiekcie.
3.	**Art. 2 pkt 5**	**Unia Metropolii Polskich**	Wg projektu ustawy odpady zawierające azbest to oprócz usuniętych wyrobów zawierających azbest, również usunięte wyroby budowlane które przylegały do tych wyrobów, zużyte środki ochrony, odzież ochronna i filtry włókninowe zanieczyszczone azbestem. Wykonawca prac po usunięciu wyrobów azbestowych przekaże do unieszkodliwienia nie tylko odpady wyrobów zawierających azbest, ale także pozostałe odpady azbestowe. Masa wytworzonych odpadów azbestowych będzie większa niż masa wyrobów zawierających azbest. W dalszej części projektu jest natomiast		**U** **Uwaga uwzględniona.** Doprecyzowano definicję odpadów zawierających azbest. W deklaracji podajemy szacunkową masę wyrobów azbestowych. W deklaracji należy podać także masę odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia.

			mowa o wprowadzaniu do deklaracji i do Bazy Azbestowej danych o masie wyrobów azbestowych, a nie odpadów azbestowych. Nie jest jasne czy masa pozostałych odpadów zawierających azbest, poza usuniętymi wyrobami, powinna być uwzględniana w tych dokumentach i zestawieniach. Należy mieć na uwadze, że w praktyce wykonawca prac nie waży odrębnie usuniętych wyrobów azbestowych i innych odpadów zawierających azbest.		
4.	**Art. 2 pkt 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	"odpady - odpady, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) zawierające azbest (...)"	Zważając na ustawową definicję odpadów, wyrażoną w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach, aby nie ulegało wątpliwości, że z odpadami (w tym wyrobami zawierającymi azbest) mamy do czynienia w momencie wyzbywania się ich, zasadne jest sformułowanie: "odpady - odpady, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) zawierające azbest (...)". Analogiczne odwołania do definicji ustawowych wynikających z przepisów odrębnych wykorzystano w projekcie ustawy, jak np. pojęcie instalacji.	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Zaproponowane brzmienie zostanie uzupełnione o obecne wyliczenie w pkt a-d.
5.	**Art. 2 pkt 8**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Definicja użytkującego wyroby azbestowe – wątpliwość w zakresie konkretnego wskazania, kto jest użytkującym.	Czy w przypadku problemów z ustaleniem, kto jest konkretnie wykorzystującym wyroby na danej nieruchomości, każda taka sprawa będzie rozstrzygana indywidualnie? Czy tak wskazany katalog podmiotów	**U** **Uwaga uwzględniona.** Definicja zostanie doprecyzowana, że użytkującym będzie

				(właściciel, użytkownik wieczysty, posiadacz samoistny, zarządca) nie stworzy konfliktów w przypadku ustalania użytkującego (np. właściciel nieruchomości a posiadacz samoistny, np. w przypadku zasiedzenia nieruchomości)? Jak rozwiązywać ewentualne wynikłe na tym tle spory?	właściciel obiektu, urządzenia lub instalacji, a przypadku jego braku posiadacz samoistny lub zarządca.
6.	**Art. 2 pkt 8**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„użytkujący – odpowiednio osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą lub osoba prawna, będące: właścicielem, użytkownikiem wieczystym, dzierżawcą, najemcą, posiadaczem samoistnym lub zarządcą obiektu, urządzenia lub instalacji, w których znajdują się wyroby zawierające azbest.”	Stylistyka oraz rozszerzenie pojęcia o przypadki występujące w praktyce, z brzmienia: „użytkujący – odpowiednio właściciela, użytkownika wieczystego, posiadacza samoistnego lub zarządcę obiektu, urządzenia lub instalacji, w których znajdują się wyroby zawierające azbest”, na brzmienie: „użytkujący – odpowiednio osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą lub osoba prawna, będące: właścicielem, użytkownikiem wieczystym, dzierżawcą, najemcą, posiadaczem samoistnym lub zarządcą obiektu, urządzenia lub instalacji, w których znajdują się wyroby zawierające azbest.” Celem uniknięcia sytuacji powielania informacji o wyrobach zawierających azbest deklarowanych zarówno przez właściciela, jak i dzierżawcę, warte jest precyzyjne określenie „użytkującego”. Ponadto zauważa się zasadność, już w znaczeniu pojęciowym „użytkującego”, nawiązania do osób fizycznych i osób prawnych różnicujących właściwość organów. Marszałek - osoby prawne	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Wskutek wniesionych uwag zostanie przeredagowana definicja użytkującego. W celu uniknięcia wątpliwości, kto jest odpowiedzialny za złożenie deklaracji, zostanie wskazane, że deklarację powinna zostać złożona przez właściciela, a w przypadku jego braku kolejne podmioty wskazane w definicji. W definicji nie będzie rozróżnienia na sposoby fizyczne i osoby prawne, ze względu na zawężający charakter tych pojęć.

				oraz działkowcy, kościoły, osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami – wójt, prezydent, burmistrz.	
7.	**Art. 3**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Brak propozycji brzmienia przepisu, lecz propozycja przepisu określająca właściwość miejscową powinna uwzględniać też specyficzne przypadki jak np. rury azbestowo-cementowe, aby po wejściu tych przepisów nie rodzić dodatkowych sporów wśród organów rozstrzygających.	Rury cementowo-azbestowe jako jeden z wyrobów zawierających azbest mogą być ulokowane w granicach terytorialnych, na styku właściwości dwóch organów, aby uniknąć sztucznego dzielenia sieci rurociągów, zasadne jest rozważanie rozwiązań (modyfikację tego przepisu) umożliwiających uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych.	**N** **Uwaga nieuwzględniona**. Problem ten nie był przedmiotem uwag innych opiniujących projekt podmiotów, których działalności mógłby dotyczyć.
8.	**Rozdział 2**	**Związek Powiatów Polskich**	Prośba o wyjaśnienie, ponieważ ciężko wywnioskować podstawową kwestię na podstawie uzasadnienia i OSR. Pytanie nie jest jednocześnie negacją przepisów.	Rozdział nałoży pewnego rodzaju obowiązki na użytkujących – czyli w zasadzie wszystkich, którzy mają zarządczy wpływ na dany obiekt zawierający azbest. W jaki sposób będziemy pewni, że „cały" azbest w Polsce jest zidentyfikowany i usuwany, a użytkujący wykonują obowiązki ustawowe? Co z osobami nieświadomymi takich obowiązków? Czy będziemy opierać się tylko na zasobach Bazy Azbestowej? W OSR przyznano, że nie wszyscy użytkujący wywiązują się z obowiązku corocznego przedłożenia dotychczas wymaganej informacji.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Nie ma pewności czy wszyscy obywatele będą przestrzegać tych przepisów. Po wejściu w życie ustawy konieczne może być podjęcie działań informacyjnych. Ponadto, projekt przewiduje weryfikację obecności wyrobów azbestowych, jak również administracyjne kary pieniężne za niewypełnienie obowiązków.
9.	**Art. 4 w zw. z art. 84**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Brak wskazania momentu, kiedy powstaje obowiązek zinwentaryzowania wyrobów azbestowych na danej nieruchomości.	W świetle przepisów obowiązujących oraz ewentualnych przejściowych, podmioty, które na dzień dzisiejszy składały deklarację o wyrobach azbestowych będą miały czas pół roku na złożenie deklaracji wg nowego wzoru. Jednak kiedy	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Obowiązek złożenia deklaracji powstaje z chwilą zaistnienia określonej sytuacji prawnej, np.

				użytkujący powinien w zasadzie przeprowadzić inwentaryzację wyrobów przykładowo w sytuacji nabycia nieruchomości, na której stwierdzono wyroby azbestowe? Czy obowiązek takiej inwentaryzacji powstanie w momencie powzięcia informacji o wyrobach azbestowych znajdujących się na danej nieruchomości czy w momencie wejścia w posiadanie nieruchomości (w tym przypadku czy będzie istniał obowiązek skontrolowania danej nieruchomości w momencie objęcia jej w posiadanie)?	nabycie nieruchomości w drodze zakupu, spadku, darowizny. Nowy właściciel terminie 30 dni od zaistnienia zmiany powinien złożyć deklarację do właściwego organu.
10.	**Art. 4 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	W istniejącym zapisie nie umieszczono informacji skąd użytkujący wie, które wyroby (oprócz powszechnie znanych) zawierają azbest i na jakiej podstawie to ocenia. Inwentaryzacja taka, w szczególności obiektów o złożonej infrastrukturze, takich jak zakłady przemysłowe, powinna być prowadzona przez osoby w tym przedmiocie doświadczone i przeszkolone. Ta problematyka powinna być ujęta w osobnym zakresie szkolenia przeznaczonym dla osób wykonujących „inwentaryzację". Wykaz wyrobów z azbestem, budynków z tymi wyrobami i metodyka prowadzenia inwentaryzacji oraz „ocen" powinna być opisana w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii. Do przygotowania tego opisu poleca	Znaczą część przeprowadzonych inwentaryzacji i „ocen bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" – jako uznaniowe, i wykonane przez nieprzeszkolonych użytkowników trzeba uznać za mało wiarygodne.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Nakładanie na użytkujących wyroby zawierające azbest obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów przy przeprowadzaniu inwentaryzacji wydaje się niezasadne. W razie zaistnienia takiej potrzeby użytkujący wyroby zawierające azbest może skorzystać z takiej możliwości na zasadzie dobrowolności. Natomiast wykonawca prac na etapie opracowywania planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest

			oparcie się na poradniku ITB oraz monografii dostępnych w bibliotece ITB.		wykona szczegółową identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu.
11.	**Art. 4 ust. 3 pkt 10**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„10) identyfikator działki ewidencyjnej, na której znajduje się inny wyrób zawierający azbest, obiekt, urządzenie lub instalacja (...)"	Dodanie sformułowania „inny wyrób zawierający azbest", który nie wpisuje się w definicję obiektu, urządzenia, instalacji.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany.
12.	**Art. 4 ust. 3 pkt 17**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„17) masę lub ilość usuniętego wyrobu zawierającego azbest przekazanego do unieszkodliwienia **wraz z dokumentacją potwierdzającą zgodne z przepisami ustawy o odpadach zagospodarowanie, w tym kartą przekazania odpadów."**	Dodanie sformułowania „wraz z dokumentacją potwierdzającą zgodne z przepisami ustawy o odpadach zagospodarowanie, w tym kartą przekazania odpadów." Organy sprawujące nadzór nad właściwym prowadzeniem Bazy azbestowej, nie mają wprost wymienionego w przepisach dot. azbestu instrumentu egzekwowania właściwego przekazania odpadów zawierających azbest, umożliwiających wprowadzenie do Bazy azbestowej faktycznych ilości unieszkodliwionych zgodnych z KPO lub innym dokumentem przetargowym prowadzonym np. w gminach. Należy dążyć do korelacji baz danych BDO i Bazy Azbestowej.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Może to być trudne do realizacji, bo nie zawsze mieszkaniec będzie miał kartę przekazania odpadów dla swojej nieruchomości. Mogą być też karty zbiorcze, jeśli odbiór odpadów następuje na zlecenie gminy.
13.	**Art. 4 i 5**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Art. 4 i Art. 5 projektu ustawy zakłada konieczność aktualizacji deklaracji o wyrobach zawierających azbest w terminie 14 dni po każdej zmianie danych objętych deklaracją, wyszczególnionych w art. 4. Oznacza		**CU** **Uwaga uwzględniona częściowo.** Zmieniono dotychczasowy 14-dniowy termin na 30

			to, że po każdej pracy, która zakończona będzie usunięciem lub zabezpieczeniem części instalacji zawierających azbest, konieczne będzie złożenie nowej deklaracji w terminie 14 dni od wystąpienia zmian. Z uwagi na złożoność deklaracji termin 14 dni na aktualizację jest w naszej ocenie za krótki. Izba, w imieniu członków, wnioskuje o wydłużenie terminu aktualizacji deklaracji w terminie 90 dni, czyli kwartalnie.		dni. Termin 90 na aktualizację deklaracji wydaje się zbyt długi.
14.	**Art. 5 ust. 1** i pozostałe zapisy projektu ustawy gdzie pominięto przy zapisach przemawiających za właściwością marszałka sformułowania „będący osobą prawną”.	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„Użytkujący **będący osobą prawną** (...)”.	Doprecyzowanie poprzez sformułowanie „będący osobą prawną” rzutujące na właściwość marszałka, bądź uściślenie pojęcia „użytkujący” w projekcie ustawy.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Dodanie tego sfomułowania zawęża pojęcie użytkującego tylko do osób prawnych w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.
15.	**Art. 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Brak propozycji brzmienia, gdyż wymaga do przemodelowania znacznej ilości zapisów ustawy, co nie zmienia faktu, że warte jest rozważenie nowych rozwiązań systemowych ograniczających zbędną biurokrację oraz zmierzających do sprostania nowo nakreślanym wymogom elektronicznej korespondencji.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Przebudowa całego systemu i dodanie modułu autoryzacji danych i kontaktu z użytkującym, wraz z przechowywaniem nr PESEL, jest nadmiernym wydatkiem środków i czasu, biorąc pod uwagę fakt, że

			Zasadne jest wdrożenie działań systemowych Bazy azbestowej i rozważenie mechanizmu składania deklaracji za pośrednictwem bazy azbestowej przez „użytkujących". Organy wówczas za pośrednictwem bazy odrzucałyby lub akceptowały, bądź przekazywały do korekty deklaracje.		użytkujący de facto złoży deklaracje kilka razy (być może tylko 2). Otwarcie bazy na samodzielne wprowadzanie danych przez użytkujących mogłoby doprowadzić do dużej liczby błędnych danych w bazie azbestowej i braku kontroli nad danymi.
16.	**Art. 6**	**Unia Metropolii Polskich**	W art. 6 projektu ustawy wskazuje się, że weryfikację obecności wyrobów zawierających azbest na terenie gminy prowadzić można w ramach zadań kontrolnych nie tylko w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska (art. 379) – Dz.U.2024.54, ale także - ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 9u) – Dz.U.2024.399. Art. 10 opiniowanego projektu ustawy wskazuje jedynie na możliwość skorzystania z Prawa ochrony środowiska (art. 379 ust.1-3 i 6 oraz art. 380), bez zestawienia go z art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co rzutować może także na organizację pracy w komórkach urzędów, realizujących zadania organu właściwego w tej sprawie.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Cały art. 10 zostanie usunięty z projektu w kontekście innych uwag. Z art. 6 ust. 4 zostanie usunięte odesłanie do art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (ustawa ta reguluje m.in. obowiązki gmin związane z organizacją odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości).
17.	**Art. 6 ust. 1**	**Prezydent Miasta Łodzi**	W art. 6 projektu ustawy wskazuje się, że weryfikację obecności wyrobów zawierających azbest na terenie gminy prowadzić można w ramach zadań kontrolnych nie tylko w oparciu o ustawę Prawo ochrony		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Cały art. 10 zostanie usunięty z projektu w kontekście innych uwag. Z

			środowiska (art. 379) – Dz.U.2024.54, ale także - ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 9u) – Dz.U.2024.399. Art. 10 opiniowanego projektu ustawy wskazuje jedynie na możliwość skorzystania z Prawa ochrony środowiska (art. 379 ust.1-3 i 6 oraz art. 380), bez zestawienia go z art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co rzutować może także na organizację pracy w komórkach urzędów, realizujących zadania organu właściwego w tej sprawie.		art. 6 ust. 4 zostanie usunięte odesłanie do art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z art. 379 ust. 1 POŚ: „1. Minister właściwy do spraw klimatu, marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów”. W myśl art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy. 2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 379 i art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska”. Art. 9u ww. ustawy dotyczy odpadów komunalnych, ponadto art. 9u ww. ustawy odsyła do przepisów POŚ.
18.	**Art. 6 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Podstawą dokonania weryfikacji (inwentaryzacji) powinny być oględziny badania i opinia specjalistów kompetentnych w		**N** **Uwaga nieuwzględniona.**

			sprawach azbestu (osoby doświadczone i przeszkolone do takiego celu).		Nakładanie obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów w celu uzyskania ich opinii nie wydaje się zasadne. Art. 6 ust. 2 projektu ustawy przewiduje możliwość dokonania weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest m.in. przez sporządzenie spisu z natury. Natomiast wykonawca prac na etapie opracowywania planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykona szczegółową identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu.
19.	**Art. 6 ust. 1 i 4**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„Art. 6. 1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa, **wojewódzki inspektor ochrony środowiska, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego** może dokonać weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest na terenie odpowiednio gminy lub województwa, zwanej dalej „weryfikacją”.	W art. 6 ust. 1 i 4, w związku z odwołaniem się do art. 379 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, należy wskazać też pozostałe organy ochrony środowiska, tj. WIOŚ, któremu przypisano kompetencje ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425), a także sprawujący czynności kontrolne z prawa budowlanego powiatowi inspektorzy nadzoru budowlanego. Zaznaczyć należy, że przeprowadzanie dodatkowej	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Celem przepisu jest sformułowanie podstawy prawnej do przeprowadzenia weryfikacji obecności azbestu na terenie JST przy wykorzystaniu różnych metod. Jest to element przygotowania się do pozyskiwania środków na

				„weryfikacji” przez organy ochrony środowiska powinno być poprzedzone analizą możliwości wzmocnienia etatyzacji.	usuwanie wyrobów zawierających azbest.
20.	**Art. 6**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Określenie metodologii określania masy i rodzaju wyrobu zawierającego azbest.	Jaka jest planowana metodologia określania masy i rodzaju wyrobu zawierającego azbest, pod kątem sprawdzenia zgodności z danymi zawartymi w bazie? Jakie przewidziano narzędzia i środki ochrony? Biorąc pod uwagę ilość podmiotów kontrolujących - wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa (każdy z pracowników wyposażony, przeszkolony i zabezpieczony) czy nie bardziej zasadne jest żeby te kompetencje w zakresie kontroli miały urzędy mające doświadczenie w kontroli w tym zakresie jak WIOŚ, Sanepid czy PIP – mają siły, środki i laboratoria. Takie rozwiązanie będzie z punktu widzenia ustawodawcy mniej kosztowne.	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona**. Zgodnie z ust. 1 weryfikacja jest fakultatywna. W ust. 2 wprowadzono zmianę w celu możliwości wyboru metody weryfikacji. W zakresie kontroli uwaga nieuwzględniona. Organy kontrolne mają przypisane kompetencje kontrolne przepisami określającymi zakres ich działania.
21.	**Art. 6 ust. 2 pkt 3**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Spis z natury jako metoda weryfikacji występowania wyrobów azbestowych.	W jaki sposób marszałek województwa miałby przeprowadzić spis z natury dla wyrobów azbestowych znajdujących się na terenie całego województwa (w odniesieniu do osób prawnych, zgodnie z projektowanymi przepisami), w szczególności tych, które znajdują się na nieruchomościach nienależących do województwa? Czy w takim razie marszałek zostanie zobowiązany do przeprowadzania inwentaryzacji	**U** **Uwaga uwzględniona.** Obecne brzmienie ust. 2 zostanie przeredagowane w celu możliwości wyboru metody weryfikacji.

				wyrobów azbestowych na terenie całego województwa tak, jak robią to gminy na swoim terenie? Czy jednak w związku z powyższym, sam spis z natury będzie tylko opcją do wyboru z narzędzi marszałka do przeprowadzenia danej weryfikacji występowania wyrobów azbestowych?	
22.	**Art. 6 ust. 3 i 4**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Proponuje się usunąć ust. 3 i 4 w art. 6.	Niezasadne jest wprowadzenie dla marszałka województwa obowiązku kontroli podmiotów w procesie weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest na terenie województwa, bowiem przedmiotowej weryfikacji można dokonać w oparciu o stosowne dokumenty. Ponadto, nie jest uzasadnione sporządzanie protokołu z ww. weryfikacji (art. 6 ust. 3), które prowadziłoby do nadmiernej biurokratyzacji.	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona**. Ust. 3 art. 6 przewidujący sporządzanie protokołu z weryfikacji zostanie usunięty. Ust. 4 art. 6 zostanie zmieniony – usunięcie odesłania do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
23.	**Art. 6 ust. 4**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć treść w ust. 4: „lub art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399)”.	Kontrola, o której mowa w art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczy podmiotów odbierających odpady komunalne od mieszkańców w związku z obowiązkami wynikającymi z tej ustawy i nie ma związku z weryfikacją o której mowa w projekcie opiniowanej ustawy. Ponadto w art. 9u wyżej cytowanej ustawy jest odniesienie do art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w związku z tym nie ma konieczności uwzględniania ustawy o	**U** **Uwaga uwzględniona.**

				utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	
24.	**Art. 6 i 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego)	Dodatkowe zadanie marszałka województwa – weryfikacja wyrobów zawierających azbest na obszarze województwa (art. 6, 7), kontrola obowiązku oznakowania urządzeń, instalacji, budynków i dróg (art. 9) bez zapewnienia środków finansowych na ten cel (art. 65, 69). Propozycja zmiany: dodanie w art. 69 ust. 1 zapisu że wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych o których mowa w art. 65 ust. 1 mogą być przeznaczone również na pokrycie spraw związanych z kosztami pracowniczymi i sprzętowymi.	Projekt ustawy zobowiązuje urzędy marszałkowskie do wykonywania dodatkowych zadań wymagających zatrudnienia nowych pracowników, oraz zaopatrzenia ich w odpowiedni sprzęt do wykonywania nowych obowiązków co wiąże się z dodatkowymi kosztami których projekt ustawy nie uwzględnia w zapisie art. 69	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** W wyniku innych uwag zostaną wprowadzone zmiany w art. 6. Art. 7 dotyczy możliwości wezwania użytkującego do złożenia lub aktualizacji deklaracji i pozostaje bez zmian. Jest to przepis analogiczny do obecnego art. 346 ustawy – Prawo ochrony środowiska, który w przypadku wejścia w życie projektu ustawy przestanie dotyczyć azbestu. Art. 9 zostanie usunięty. Administracyjne kary administracyjne przewidują sankcje za brak oznakowania. Kary te będą wymierzane przez właściwych inspektorów pracy oraz właściwych państwowych granicznych i powiatowych inspektorów sanitarnych. W ocenie projektodawcy nie występuje więc konieczność zapewnienia dodatkowych środków na finansowanie

					przewidzianych w ww. przepisach projektu ustawy zadań.
25.	**Art. 6-9**	**Związek Powiatów Polskich**	Wskazano, że do weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest uprawniony jest wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa (art. 6), natomiast w art. 9, jako podmiot uprawniony do kontroli obowiązku oznakowania wskazano jedynie marszałka województwa.	Skoro dla części użytkujących weryfikującym (kontrolującym) jest wójt/burmistrz/prezydent on również powinien mieć prawo (w rozumieniu uprawnienia a niekoniecznie obowiązku dla organu) kontroli obowiązku oznakowania na swoim terenie.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** W wyniku innych uwag będzie zmiana organu kontrolnego, natomiast nie może nim być wójt, burmistrz i prezydent miasta, bo kontrola może dotyczyć m.in. instalacji będących we władaniu gminy.

26.	**Art. 8**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	W art. 8 projektu ustawy wskazuje się, że w drodze rozporządzenia określony zostanie sposób oznakowania instalacji, urządzeń uwzględniając potrzebę zapewnienia przekazu o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu. Wobec braku spójnych dowodów potwierdzających szkodliwość azbestu przyjętego drogą pokarmową (wg. Światowej Organizacji Zdrowia) nie przyjęto zalecanej wartości ilości włókien azbestowych w wodzie przeznaczonej do spożycia. Wobec powyższego Izba proponuje wyłączenie z obowiązku oznakowania podziemnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Projektodawca przyjął założenie, że oznakowanie podziemnych instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych jest niezbędne nie z uwagi na potencjalne zanieczyszczenie wody azbestem, tylko w związku z emisją azbestu do powietrza, w przypadku, gdy narusza się strukturę np. otuliny rury, która jest azbestowa. Oznakowanie jest istotne w związku z potencjalnym narażeniem na działanie azbestu podczas obsługi instalacji zawierającej wyroby azbestowe (rura albo jej otulina). Wzór i sposób oznakowania zostanie określony w rozporządzeniu.
27.	**Art. 9**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć art. 9.	Marszałek nie jest wyspecjalizowanym organem kontrolnym. Powołanym do tego organem jest inspekcja ochrony środowiska. Nie ma potrzeby wyznaczania organu odpowiedzialnego za nadzór nad tym zadaniem, natomiast zasadnym jest ustanowienie inspekcji ochrony	**U** **Uwaga uwzględniona.** Art. 9 zostanie usunięty. Organy kontrolne mają przypisane kompetencje kontrolne przepisami określającymi ich działania (uwzględnienie tych kompetencji w przepisach

				środowiska organem uprawnionym do wymierzania kar.	zmieniających w projekcie ustawy).
28.	**Art. 9**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego)	Obowiązek Marszałka do przeprowadzenia kontroli.	Właściwym organem do kontroli jest Inspekcja Ochrony Środowiska, Marszałek nie posiada środków do właściwego nadzoru nad tymi zadaniami.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Art. 9 zostanie usunięty. Organy kontrolne mają przypisane kompetencje kontrolne przepisami określającymi ich działania (uwzględnienie tych kompetencji w przepisach zmieniających w projekcie ustawy).
29.	**Art. 9 ust. 1 (str. 5)**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„Art. 9. 1. Kontrolę obowiązku oznakowania, o którym mowa w art. 8, sprawuje **powiatowy inspektor nadzoru budowlanego.”.**	Kilkukrotnie sygnalizowany problem podczas Rady Programowej Azbestu, w którym wyrażono, iż organem który ma wiedzę techniczną i budowlaną jest organ administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, np. powiatowy inspektor nadzoru budowlanego. Marszałkowie mogą wyłącznie udzielać wyjaśnień w zakresie danych wprowadzanych w bazie azbestowej, a nie poprawności oznakowania, specyfikacji technicznej dotykającej branży budowlanej. Należy przeanalizować poprawność przydzielonych kompetencji i wprowadzić niezbędne zmiany, które nie zaburzą logiki przepisów odrębnych, w tym ustawy *Prawo budowlane*.	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Przepis nie będzie dotyczył marszałka województwa. Administracyjne kary administracyjne przewidują sankcje za brak oznakowania. Kary te będą wymierzane przez właściwych inspektorów pracy oraz właściwych państwowych granicznych i powiatowych inspektorów sanitarnych.
30.	**Art. 9 ust. 1 i 2**	**Związek Województw RP**	W art. 9 ust. 1 zamiast „marszałek województwa” wskazać „inspekcja	Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o wyrobach zawierających azbest sprawuje Inspekcja Ochrony	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.**

		(Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	ochrony środowiska” oraz w art. 9 usunąć ust. 2.	Środowiska, Państwowa Inspekcja Sanitarna oraz Państwowa Inspekcja Pracy. Niezasadne jest zatem wprowadzenie dla marszałka województwa obowiązku kontroli podmiotów w zakresie oznakowania urządzeń, instalacji, pomieszczeń, w których się one znajdują, lub dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu.	Przepis nie będzie dotyczył marszałka województwa. Administracyjne kary administracyjne przewidują sankcje za brak oznakowania. Kary te będą wymierzane przez właściwych inspektorów pracy oraz właściwych państwowych granicznych i powiatowych inspektorów sanitarnych.
31.	**Art. 9, Art. 6**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Brak konkretnego zaplanowania finansowania w budżecie (np. województwa) w zakresie kosztów związanych z przeprowadzaniem kontroli lub szkoleń; kwestie kompetencji w zakresie weryfikacji wyrobów zawierających azbest.	W przypadku przeprowadzania kontroli, kto będzie ponosił ewentualne koszty rzeczoznawców bądź niezbędnego sprzętu (zgodnie z art. 379 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska), do korzystania z pomocy których kontrolujący ma uprawnienia? Jakich kompetencji wymaga weryfikacja wyrobów zawierających azbest? Czy i w jakim zakresie pracownicy urzędu będą szkoleni? Czy konieczne będzie zapewnienie sprzętu do metod teledetekcyjnych? Czy weryfikacja zakłada pobieranie próbek wyrobu w celu poddania go badaniom na zawartość azbestu?	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Weryfikacja nie wymaga korzystania z usług rzeczoznawców. Wprowadzono możliwość wyboru metody weryfikacji. Weryfikacja nie zakłada pobierania próbek. Pracownicy urzędu, jeśli w ocenie ryzyka zawodowego będą mieć uwzględnione narażenie na działanie azbestu, będą podlegać obowiązkowi udziału w szkoleniu w zakresie podstawowym.
32.	**Art. 10**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa	Usunąć treść „oraz kontroli, o której mowa w art. 9”.	Marszałek nie jest wyspecjalizowanym organem kontrolnym. Powołanym do tego organem jest inspekcja ochrony środowiska. Nie ma potrzeby wyznaczania organu	**U** **Uwaga uwzględniona.**

		Warmińsko-Mazurskiego)		odpowiedzialnego za nadzór nad tym zadaniem, natomiast zasadnym jest ustanowienie inspekcji ochrony środowiska organem uprawnionym do wymierzania kar.	
33.	**Art. 11**	**Związek Powiatów Polskich**	Czy w tym przepisie nie powinno być określonej daty/terminu, do którego powinno wykonać się te czynności zabezpieczające?	Brak wskazanego terminu, do którego należy przeprowadzić czasowe zabezpieczenie wyrobów. Warto też wyjaśnić (lub wpisać w ustawę) czy zabezpieczenia dotyczą też bardzo problematycznych, bo rozpowszechnionych, dachów zawierających materiały azbestowe. Zgodnie z art. 86 ww. ustawy, wyroby zawierające azbest usuwa się lub zabezpiecza trwale najpóźniej do dnia 31 grudnia 2032 r. Brak wskazania terminu na czasowe zabezpieczenie wyrobów może spowodować, że pojawią się różne interpretacje przepisu, a w konsekwencji Użytkujący wyroby zawierające azbest może unikać wykonania obowiązku. W konsekwencji wyroby zawierające azbest będą niezabezpieczone i będą negatywnie oddziaływać na ludzi.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Z projektu ustawy zostanie usunięta możliwość czasowego zabezpieczenia wyrobów. Wyroby zawierające azbest są już mocno zużyte i wymagają jak najszybszego usunięcia lub w wyjątkowych przypadkach, określonych w projekcie ustawy, trwałego zabezpieczenia.
34.	**Art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. a i Art. 12 ust. 1**	**Unia Metropolii Polskich**	Wg projektu użytkujący będzie zobowiązany do usunięcia wyrobów zawierających azbest lub ich zabezpieczenia do czasu ich usunięcia. Wyroby zabezpiecza się do czasu ich usunięcia przez szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu. W projekcie nie wskazano w jakim terminie wyroby powinny zostać zabezpieczone.		**U** **Uwaga uwzględniona.** W projekcie pozostanie możliwość usunięcia lub zabezpieczenia trwałego (bez zabezpieczenia czasowego).

			Zgodnie z tymi przepisami wszystkie dachy pokryte eternitem będą musiały być zabezpieczone przez szczelne pokrycie do czasu ich usunięcia, jednak nie wiadomo w jakim terminie. Oznacza to dodatkowe obowiązki i koszty do poniesienia przez użytkujących i jednocześnie budzi wątpliwości, czy takie działania są konieczne.		
35.	**Art. 11 ust. 2 i rozdział 7**	**Unia Metropolii Polskich**	Użytkujący będzie powierzał wykonanie czynności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie. W rozdziale 7 ustawy nie przewidziano sankcji za powierzenie takich prac wykonawcy, który zezwolenia nie posiada. Przewiduje się tylko kary dla wykonawców prowadzących prace bez zezwolenia.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Administracyjna kara pieniężna dotycząca usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest bez zezwolenia dotyczy każdego, kto te działania wykonuje i nie jest istotne czy jest osobą fizyczną czy prawną. Projektodawca nie planuje sankcji karnej za powierzanie tych prac wykonawcy nieposiadającemu zezwolenia.
36.	**Art. 11 ust. 2**	**ECO-POL PRUSZCZ**	W związku z licznymi stwierdzonymi przypadkami usunięcia wyrobów zawierających azbest przez osoby bądź podmioty nie posiadające odpowiednich uprawnień i prowadzące proces usuwania wyrobów zawierających azbest w sposób niezgodny z przepisami, w szczególności rolników		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Administracyjna kara pieniężna dotycząca usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest bez zezwolenia dotyczy

			indywidualnych oraz wielkopowierzchniowych, proszę uwzględnić bezwzględny zakaz wykonywania tych prac przez te podmioty. Ma to szczególne uzasadnienie w kontekście składania przez te podmioty wniosków o dofinasowanie w ramach programów ARiMR. Odpady zawierające azbest zdemontowane samodzielnie przez rolników i indywidualnych właścicieli nieruchomości zgłaszane są także do programów finansowanych przez WFOŚiGW, które realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy i powiaty).		każdego, kto te działania wykonuje i nie jest istotne czy jest osobą fizyczną czy prawną. Projektodawca nie planuje sankcji karnej za powierzanie tych prac wykonawcy nieposiadającemu zezwolenia.
37.	**Art. 12-14**	**Związek Powiatów Polskich**	Czy ta część rozdziału nie powinna być raczej skierowana do wykonawców prac?	Użytkujący to (wg OSR) także 2 miliony osób fizycznych (nieprofesjonalistów). Wskazane przepisy dotyczą natomiast prac i zabezpieczania konkretnych wyrobów i instalacji.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
38.	**Art. 12**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Pozostawienie i zabezpieczenie pewnych rodzajów wyrobów azbestowych a ich widoczność w Bazie Azbestowej.	Czy wyroby, o których mowa w ustępach 2-4 będą trwale usunięte z Bazy Azbestowej (pod warunkiem wcześniejszego prawidłowego ich dodania do Bazy Azbestowej)?	**Komentarz:** Dane o trwale zabezpieczonych wyrobach zawierających azbest nie będą usuwane z Bazy Azbestowej.
39.	**Art. 12 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Optymalny sposób zabezpieczenia różnych wyrobów z azbestem w różnych sytuacjach budowlanych powinien zostać określony w *rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii*.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Zasadą przyjętą w projekcie ustawy jest usuwanie wyrobów zawierających azbest. Zabezpieczenie wyrobów jest sytuacją

					wyjątkową, sprowadzając się do zabezpieczenia tych wyrobów trwale, w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.
40.	**Art. 12 ust. 2**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Przepis umożliwia pozostawienie w ziemi jedynie wyłączonych z eksploatacji sieci wodociągowych. Wątpliwości wzbudza fakt, **czy czynne sieci AC należy do 2032 r. fizycznie usunąć z gruntu**, co w wielu przypadkach nie będzie możliwe w 100% np. z powodu rosnących drzew i krzewów, zabudowy nad nimi płotów, słupów elektroenergetycznych i innych elementów małej architektury, które powstały bez naszej wiedzy przez czas istnienia wybudowanych w latach 60 AC przewodów wodociągowych. Powyższy zapis znacznie podnosi koszt remontu/inwestycji. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano: „Niemniej jednak, ze względu na szkodliwość azbestu wskazane jest usuwanie wyrobów zawierających azbest z kolejnych modernizowanych odcinków instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych,		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany.

			z uwzględnieniem możliwości technicznych i ekonomicznych operatora oraz zapewniania ciągłości dostaw mediów do obywateli." W opinii Izby należy rozważyć możliwość pozostawienia w gruncie unieczynnianych/umartwianych na etapie remontu/inwestycji wodociągów AC, a nie tylko już wcześniej wyłączonych z eksploatacji.		
41.	**Art. 12 ust. 2**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Lokalizacja pozostawionych w gruncie instalacji z azbestem musi być naniesiona na właściwe plany terenu i dostępna do wykorzystania przez wykonawców robót ziemnych w przyszłości.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Plan sytuacyjny położenia wyrobu zawierającego azbest będzie częścią planu prac i powinien zostać dołączony do dokumentacji technicznej obiektu, instalacji lub urządzenia.
42.	**Art. 12 ust. 2**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	W opinii Izby należy pozytywnie ocenić przepisy projektu ustawy dot. zachowania zasady pozostawienia nieczynnych sieci AC w ziemi. Natomiast niezrozumiałym jest rozróżnianie w treści tego artykułu zawierających azbest części czynnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych od (całych) wyłączonych z eksploatacji instalacji wodociągowych.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany.
43.	**Art. 12 ust. 3**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Szczegółowy sposób zabezpieczenia wyrobów powinien zostać określony w *rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii*		**U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu

					projektu rozporządzenia w sprawie planu prac. . W Polsce ponadto obowiązują przepisy, które nakładają na inwestorów, projektantów, wykonawców oraz właścicieli, bądź zarządców budynków obowiązek prawidłowego planowania, zaprojektowania, wykonania i użytkowania dociepleń ścian budynków, a na producentów systemów dociepleń obowiązek sporządzenia i udostępnienia deklaracji i dokumentacji technicznej wyprodukowanego systemu docieplenia. Projektant ma za zadanie poprawnie opracować dokumentację techniczną robót dociepleniowych, a w przypadku konieczności uzyskania pozwolenia na budowę (docieplenie budynków o wys. powyżej 25 m) opracować projekt budowlany zgodny z art. 20 ust. 1 pkt 1 Pb, tj. z wymaganiami ustawy Pb, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego,

					obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.
44.	**Art. 12 ust. 3**	**EKO-POL PRUSZCZ**	Brak zapisów doprecyzowujących sposób zabezpieczenia. Ściany osłonowe budynku lub płyty warstwowe są zazwyczaj już zabudowane dodatkowymi osłonami od wnętrza budynku lub też przed środowiskiem zewnętrznym. Zwykle płaskie płyty azbestowo-cementowe są zabudowane innymi płytami tworzącymi ściany budynku. W jaki sposób dodatkowo należy przeprowadzić proces zabezpieczenia takich płyt – czy zostanie to uregulowane w przepisach szczegółowych lub rozporządzeniach?		**U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.
45.	**Art. 13 ust. 1**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Nie zawsze istnieje możliwość zastosowania treści art. 12.2 (w przypadku, gdy sieci AC położone są powyżej innych istniejących w gruncie sieci i przewodów, co zwiększa długość sieci AC do całkowitego usunięcia z gruntu).		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Przepis został przeredagowany. Pozostawienie pod powierzchnią gruntu będzie możliwe, gdy nie narazi to na działanie azbestu osoby obsługującej inne elementy uzbrojenia terenu.
46.	**Art. 14 ust. 1**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Powyższy przepis może być odczytany jak uniemożliwienie czynności usuwania awarii na czynnych przewodach AC, które to awarie będą występować do czasu zastąpienia sieci AC nowymi rurami.		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Usuwanie awarii instalacji zawierających wyroby

			W opinii Izby awarie muszą być usuwane. Proponuję się wyłączenie z ustawy napraw instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, wynikających z ich awarii i związanych z usuwaniem awarii liniowych na czynnych przewodach azbestocementowych. Naprawa przewodu wodociągowego lub kanalizacyjnego wykonanego z azbestocementu w praktyce wiąże się bardzo często z jego wymianą przez zastąpienie odcinka przewodu wykonanym z innego niż azbestocement materiału. Stanowi więc faktycznie wymianę, a nie naprawę przewodu wodociągowego lub kanalizacyjnego.		azbestowo-cementowe powoduje narażenie pracowników na działanie azbestu, tak jak przy planowanych pracach wymiany, np. wodociągów, dlatego będą miały tutaj zastosowanie przepisy dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest. Art. 14 został usunięty.
47.	**Art. 14 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Zamiana tego zakazu na bardziej ogólny np.: w procesach przemysłowych zakazuje się kruszenia wyrobów zawierających azbest. (Proces kruszenia i związane z nim ryzyko uwalniania do otoczenia włókien azbestu może występować nie tylko przy usuwaniu wyrobów).		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Zakaz łamania i kruszenia jest pośrednio wskazany w przepisach projektu ustawy i jest to zagrożone sankcją karną. Art. 14 zostanie usunięty.
48.	**Art. 14 ust. 2**	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Powyższy zapis jest niejednoznaczny i warunkowy – jeśli w miejscu robót nie ma innych instalacji zawierających azbest to można zastosować metodę krackingu do eliminacji AC sieci wodociągowych? Odnosząc się do powyższego, należy wskazać na treść uzasadnienia (str. 10) do art. 14 ustawy, która eliminuje metodę krackingu do remontu istniejących AC		**U** **Uwaga uwzględniona.** Art. 14 zostanie usunięty.

			przewodów wodociągowych z powodu potencjalnej możliwości uwalniania krokidolitu do gruntu. Jednocześnie metoda krackingu na sieciach wodociągowych, które cały czas pozostają wilgotne w gruncie, eliminują możliwość uwalniania włókien azbestowych do powietrza, co będzie miało miejsce w czasie całkowitego usuwania przewodów AC z gruntu, o czym mówi art. 11 ustawy. W przypadku niezastosowania krackingu, pozostaje remont metodą wykopu otwartego lub przewiertem sterowanym, podczas których i tak do przypadkowego kruszenia sieci wodociągowych. Zakaz stosowania metody krakingu statycznego w projekcie ustawy (art. 14 pkt 1 i art. 14 pkt 2) jako metody służącej naprawie instalacji, których częścią są wyroby zawierające azbest powinien zostać usunięty w ostatecznej wersji ustawy. Zapis ten (art. 14 pkt 1 i 2) jest sprzeczny z zasadą określoną w art. 12 pkt 2 projektu ustawy, który dopuszcza pozostawienie pod powierzchnią gruntu wyrobów zawierających azbest będących częścią podziemnych instalacji wod. – kan. wyłączonych z eksploatacji. Metoda krakingu statycznego jest powszechną i najlepszą metodą usuwania z użytkowania rurociągów azbestocementowych poprzez ich		

			bezwykopowe kruszenie i zastępowanie rurociągami z innych materiałów (szczególnie PE). Zawarte w uzasadnieniu projektu stwierdzenie o szkodliwości tego materiału (krokidolit) w rzeczywistości wzmacnia uzasadnienie do stosowania metody krakingu, nie powinno zatem stanowić przyczyny eliminowania tej metody – usunięcia rurociągów i ich późniejsza utylizacja jest zdecydowanie bardziej uciążliwa środowiskowo i zdrowotnie dla osób wykonujących te czynności, niż pozostawienie tego materiału w ziemi w postaci pokruszonej.		
49.	**Art. 15 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Wymaga uzupełnienia: czym jest ocena ryzyka zawodowego i jak się ją określa przez wykonawcę robót, np. na podstawie wartości stężenia włókien mierzonych w strefach pracy (w jaki sposób, kiedy, przy jakich wartościach roboty uznawane są za zakończone i akceptowalne).		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Wg definicji, zgodnej z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bhp przez "ryzyko zawodowe" - rozumie się prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych

					występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy. Wg def. CIOP-PIB „Ocena ryzyka zawodowego jest: uważnym przyjrzeniem się wykonywanej pracy oraz miejscu, w którym jest ona wykonywana i ustaleniem, jakie czynniki (np. substancje chemiczne, hałas, nieprawidłowe oświetlenie) mogą mieć niekorzystny wpływ na zdrowie pracowników stwierdzeniem, czy ryzyko związane z oddziaływaniem tych czynników jest: **dopuszczalne** - jest tak wówczas, jeżeli zastosowano wystarczające środki chroniące pracowników przed oddziaływaniem tych czynników; **niedopuszczalne** - należy wówczas podjąć dalsze działania i zastosować dodatkowe środki ochrony”.
50.	**Art. 15 ust. 2**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Weryfikację oceny ryzyka wykonać można poprzez monitorujące badania zanieczyszczenia powietrza w strefie pracy i poza nią (tzw. „przeciek”). Sposób wykonania badania zostanie określony w *rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii.*		**U** **Uwaga uwzględniona.** Uwaga została zgłoszona do przepisu dotyczącego oceny ryzyka zawodowego, a właściwie dotyczy

					niekontrolowanej emisji azbestu ze strefy pracy. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.
51.	**Art. 15 ust. 4**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Określenie „niezbędnych środków profilaktycznych" adekwatnych do oceny ryzyka powinno zostać przedstawione w *rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii.*		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga została zgłoszona do przepisu dotyczącego oceny ryzyka zawodowego. W ocenie projektodawcy nie ma potrzeby określania tych środków profilaktycznych ponieważ, są one określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
52.	**Art. 16**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Brak wyspecyfikowania wymagań określających kto może prowadzić szkolenie. Informacja o takich wymaganiach zawarta w Art.18.1 jednak przedstawia on wymagania formalne nie zaś merytoryczne.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Szkolenie przeprowadza jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237^5 ustawy

					z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zwana dalej „jednostką szkoleniową”. Przez jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy - rozumie się a) placówkę kształcenia ustawicznego i centrum kształcenia zawodowego, b) szkołę ponadpodstawową, c) podmiot wchodzący w skład systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.), d) stowarzyszenie, którego celem statutowym jest działalność związana z bezpieczeństwem i higieną pracy, e) przedsiębiorcę prowadzącego działalność oświatową na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236 i 1222), jeżeli prowadzą działalność szkoleniową w

					dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Osoby, prowadzące szkolenia w ramach tych podmiotów, muszą posiadać określone kwalifikacje.
53.	**Art. 16 ust. 3**	**EKO-POL PRUSZCZ**	Terminy organizacji szkoleń. Zgodnie z proponowanym zapisem ustawy Wykonawca organizuje pracownikom oraz osobom kierującym lub nadzorującym szkolenie okresowe, nie rzadziej niż raz na 3 lata. Uważamy, że zapis ten stoi w sprzeczności z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2004 nr 180 poz. 1860) - § 15. 1. Szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach robotniczych, na których występują szczególnie duże zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia pracowników, nie rzadziej niż raz w roku. Bez wątpienia przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest występują duże zagrożenia dla zdrowia pracowników – w związku z powyższym szkolenia powinny być organizowane przez Wykonawcę prac nie rzadziej niż raz w roku a nie jak zaproponowano w projekcie ustawy, nie rzadziej niż raz na 3 lata.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Zgodnie z przepisami pozostaje obowiązek odbycia ogólnego szkolenia bhp oraz dodatkowo szkolenia azbestowego. Bez zmian pozostają okresy częstotliwości udziału w szkoleniach – odpowiednio co 1 rok zgodnie z Kodeksem pracy, co 3 lata – zgodnie z projektem ustawy.

54.	**Art. 17**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Brak wyspecyfikowania wymagań określających kto może prowadzić egzamin.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Egzamin przeprowadza komisja powołana przez jednostkę szkoleniową, zgodnie z projektem rozporządzenia.
55.	**Art. 19**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Wadliwa jest konstrukcja uznająca przyznaną wykonawcy zgodę na działalność za wystarczającą do prowadzenia przez niego poszczególnych robót. Taka zgoda nie daje gwarancji poprawności wykonywania poszczególnych, opracowywanych przez niego planów prac. Stąd potrzeba ich weryfikacji, o czym pisano w uwagach ogólnych. Dotyczy to opisanego (na wstępie) braku pojedynczej, indywidualnej weryfikacji konkretnych projektów prac.	Art. 19.1 przedstawia jedynie wymagania formalne dla takiej zgody. Brakuje w ustawie możliwości oceny i akceptacji przez organy kontrolne merytorycznych rozwiązań (planów) w odniesieniu do poszczególnych projektów. Ustawa zakłada a'priori, że po zgłoszeniu i spełnieniu wymienionych w zgłoszeniu wymagań (formalnych), zarówno wiedza wykonawcy, jego wyposażenie jak też możliwości oraz zaproponowane przez niego poszczególne rozwiązania techniczne, zapisywane w „planie" nie muszą być kontrolowane. Są wystarczające, optymalne, niewymagające korekty lub uzupełnień. Organy kontrolne, na które spada obowiązek sprawdzania odpowiedniej działalności, zgodnej z wymaganiami ustawy, z uwagi na częstotliwość prac, ich zasięg i możliwości logistyczne personelu kontrolującego, nie zawsze są w stanie wychwycić nieprawidłowości (szczególnie w krótkim czasie 14 dni od chwili zgłoszenia robót do rozpoczęcia prac. Dlatego to (skontrolowanie) powinno	N **Uwaga nieuwzględniona**. Przepis odnosi się do obowiązku uzyskania zezwolenia na wykonywanie prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z dyrektywą (nie konkretnej jednej roboty budowlanej). Wpisuje się to w system zezwoleń udzielanych przedsiębiorcom na prowadzenie działalności gospodarczej w danej dziedzinie. Plan prac jest przygotowywany indywidualnie do każdej pracy polegającej na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Za jego poprawność odpowiada wykonawca prac, natomiast organy

				być zrobione każdorazowo przed rozpoczęciem robót a nie w trakcie ich trwania. Termin na dokonanie oceny danego planu robót powinien być ponadto dłuższy od 14 dni. Wynika to również z doświadczeń w badaniach monitorujących takie prace, realizowanych od wielu lat przez ITB. Każda praca niosąca ryzyko zdrowotne powinna być weryfikowana, zanim potencjalne uchybienia w „planach" staną się realnym zagrożeniem w trakcie wykonywanych robót. Sugeruje się, aby tę kwestię rozwiązać, wpisując wymaganie umieszczenia „planu" w projekcie budowlanym, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 12.07. 2022 Dziennik Ustaw RP z dnia 10.08.2022 Poz. 1679. Powinno to odnosić się do wszystkich robót budowlanych wymagających uzyskania pozwolenia na budowę i sporządzenia projektu budowlanego, w których elementem składowym prowadzonych robót jest usunięcie azbestu np. wymagana dachu, elewacji, rozbiórka budynku, docieplenie budynku itp. Oraz usunięcie azbestu z budynków gdzie zastosowano go na znacznej powierzchni wnętrz np. budynki typu LIPSK, BERLIN.	kontrolne kontrolują przebieg prac i procedur już na etapie wykonywania prac w terenie, a nie na etapie opracowywania dokumentu.
56.	**Art. 19 ust. 1 i 5**	**Unia Metropolii Polskich**	W ust. 1 określono, że wykonawca prac przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			azbestowych jest obowiązany do uzyskania zezwolenia, natomiast w ust. 5 wskazano, że wykonawca jest obowiązany złożyć wniosek do właściwego starosty na co najmniej miesiąc przed dniem rozpoczęcia takiej działalności. Mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2-4 projektu ustawy oraz praktykę organów, uzyskanie zezwolenia w terminie miesiąca od złożenia wniosku jest mało realne, dlatego ust. 5 w art. 19 jest zbyteczny. Wystarczające jest jednoznaczne wskazanie w art. 19 ust. 1, że wykonawca nie może rozpocząć prac przed uzyskaniem zezwolenia.		
57.	**Art. 19 ust. 1 pkt 15**	**Instytut Techniki Budowlanej**	*Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii* przedstawi ogólne założenia sposobu wykonania pracy. Szczegółowe rozwiązania techniczne mogą znacząco różnić w zależności od zastanej sytuacji.		U **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu pracy. Ogólne założenia sposobu wykonania prac znalazły się w projekcie ustawy. Tak jak wskazano w uwadze, szczegółowe rozwiązania techniczne mogą się znacząco różnić w zależności od zastanej sytuacji, zatem kwestie te należy opisać w planie prac. Rozwiązania techniczne i sposób ich wykonania powinien zostać określony

					w projekcie budowlanym, wykonawczym oraz w planie prac i BIOZ.
58.	**Art. 19 ust. 3 pkt 6**	**Związek Powiatów Polskich**	Co, jeśli o zezwolenie występuje osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą? JDG nie są wpisywane w KRS. Czy przez inny właściwy rejestr rozumie się też CEIDG?	Pytanie wynika stąd, że wykonawca w rozumieniu projektu (art. 2 pkt 9) może być teoretycznie też przedsiębiorcą prowadzącym JDG albo np. spółką cywilną. Być może, ze względów organizacyjno-podatkowych to trudne do wyobrażenia, niemniej rzeczywistość gospodarcza jest złożona, a przepisy powinny być uniwersalne.	**Komentarz** Podmiot prowadzący JDG posiada numer NIP, według którego jest możliwa jego weryfikacja w CEIDG.
59.	**Art. 19 ust. 3 pkt 8-10**	**Związek Powiatów Polskich**	Proponujemy usunięcie tych punktów, ewentualnie sformułowanie ich w jeden, który wskazywałby „elektroniczny" sposób kontaktu z wnioskodawcą.	Zarówno numer telefonu, adres poczty elektronicznej jak i adres internetowy są danymi, które są de facto niepotrzebne do rozpatrzenia wniosku. Część przedsiębiorców może też nie posiadać strony internetowej. Adres do korespondencji jest wymagany w punkcie 3 przedmiotowego artykułu. W dodatku są to informacje, które łatwo mogą ulec zmianie.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
60.	**Art. 19 ust. 3 pkt 13**	**Związek Powiatów Polskich**	Należy przemyśleć wymóg tego punktu wniosku.	Informacja o dacie rozpoczęcia działalności gospodarczej w zasadzie jest niepotrzebna. Po pierwsze, niewiele zmienia w kontekście gotowości do wykonywania zadań z ustawy. Po drugie, częściowo można to ustalić na podstawie rejestrów np. CEiDG albo KRS. Jeśli już chcemy wymagać czegoś w zakresie „doświadczenia" to można wpisać w ustawę opis dotychczasowych prac w	**U** **Uwaga uwzględniona.**

				zakresie usuwania/zabezpieczenia azbestu poświadczony stosowną dokumentacją. Urzędnikowi rozpatrującemu wniosek będzie łatwiej ocenić danego wykonawcę prac na podstawie tego typu informacji niż suchej „dacie rozpoczęcia działalności". Można to legislacyjnie umieścić w jakiś sposób w obecnym punkcie 17 katalogu.	
61.	**Art. 19 ust. 3 pkt 14**	**Związek Powiatów Polskich**	Brakuje też rodzaju wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania. Propozycja brzmienia jednostki redakcyjnej: 14) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia oraz rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania.	Wniosek o zezwolenie dotyczy prac w zakresie „usuwania lub zabezpieczania" wyrobów zawierających azbest (ust. 1 artykułu 19). Wobec tego we wniosku powinno się wyszczególniać także ewentualne materiały, które wykonawca chce/może usuwać.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
62.	**Art. 19 ust. 3 pkt 16**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„16) wskazanie sposobu gospodarowania odpadami, **uwzględniające ich unieszkodliwianie".**	Specyfika tego rodzaju odpadów zakłada ich unieszkodliwianie na podstawie stosownych przepisów prawa i decyzji administracyjnych, dlatego zasadne jest doprecyzowane tego zapisu poprzez pogrubione sformułowanie.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
63.	**Art. 19 ust. 3 pkt 16**	**Unia Metropolii Polskich**	Wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać wskazanie sposobu gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, a nie sposobu gospodarowania odpadami.		**U** **Uwaga uwzględniona.**

64.	**Art. 19 ust. 3 pkt 17**	**Unia Metropolii Polskich**	Opis możliwości technicznych i organizacyjnych powinien zostać uzupełniony o wskazanie adresu bazy wykorzystywanej przez wnioskodawcę służącej do przechowywania sprzętu i zapewniającej zaplecze socjalne.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** W tym punkcie została wprowadzona forma oświadczenia wykonawcy prac dotyczącego m.in. wyposażenia technicznego i zaplecza socjalnego.
65.	**Art. 19 ust. 3 pkt 17**	**EKO-POL PRUSZCZ**	Opis możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w tym wykaz posiadanych maszyn i urządzeń, wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac i zabezpieczenie pracowników oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu; - czy zgodnie z zaproponowanym zapisem ustawy zostanie określone minimum jakie powinien spełnić Wykonawca w celu uzyskania stosowanego zezwolenia? Czy uzyskanie zezwolenia uwarunkowane będzie od ilości podanego wyposażenia? W naszej opinii określenie minimum jest niezbędne, gdyż umożliwi to w sposób wiarygodny i rzetelny ocenę faktycznych możliwości technicznych i organizacyjnych jakie powinien posiadać Wykonawca. Istotne jest także określenie minimum zatrudnionych pracowników – w przypadku zabezpieczania i		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Akceptacja zaproponowanego rozwiązania skutkowałaby nadmiernym ograniczeniem działalności gospodarczej przedsiębiorców.

			pakowania wyrobów zawierających azbest wymagana jest mniejsza ilość pracowników uczestniczących w pracach (np. 2 – 3 os.) w przypadku demontażu – ilość osób jest znacznie większa i powinna wynosić minimum 4-6 osób.		
66.	**Art. 19 ust. 3 pkt 18**	**Unia Metropolii Polskich**	Powinna zostać określona minimalna ilość przeszkolonych pracowników wnioskodawcy, który zwraca się o udzielenie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Osoby zatrudnione w takim podmiocie powinny być przeszkolone w zakresie adekwatnym do poziomu narażenia na działanie azbestu, z uwzględnieniem rodzaju prac.
67.	**Art. 19 ust. 3 pkt 18**	**Związek Powiatów Polskich**	W postępowaniu administracyjnym nie można opierać się na kopiach dokumentów. Powinny być one w jakiś sposób poświadczone np. notarialnie lub przez pełnomocnika – najlepiej na zasadzie z art. 76a KPA. Propozycja brzmienia przepisu: 18) oryginały lub poświadczone w sposób określony w art. 76a § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) kopie (odpisy) aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia przez pracowników oraz osób kierujących lub nadzorujących tych pracowników, które są ważne co najmniej 3 miesiące od dnia złożenia wniosku.	W celu uniknięcia sytuacji podrabiania lub przerabiania dokumentów (o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 projektu), proponujemy, aby zapisy wskazywały, że wykonawca prac przedstawia oryginały zaświadczeń lub ich uwierzytelnione kopie (odpisy) na potrzeby postępowania o wydanie zezwolenia. Ponadto, powinno się w przepisie art. 19 zawrzeć oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (zob. też uwagę do art. 21 – uwaga nr 16).	**U** **Uwaga uwzględniona.** Oryginał zaświadczenia o ukończeniu szkolenia będzie znajdował się u uczestnika szkolenia, natomiast jednostka szkoleniowa wyda 2 odpisy zaświadczenia dla wykonawcy (jeden w celu załączenia do akt osobowych zatrudnionego, a drugi na potrzeby dołączenia do wniosku o wydanie zezwolenia). Kwestia ta zostanie doprecyzowana w rozporządzeniu.

					Wymóg oświadczenia zostanie dodany.
68.	**Art. 19 ust. 6**	**Związek Powiatów Polskich**	Przepis nie przewiduje sytuacji, gdy wykonawca prac ma siedzibę za granicą. Nie wiadomo, do którego starosty ma złożyć wniosek w takim wypadku (a ze strony starostów – do którego ewentualnie takie podanie przekazać).	Brak wskazania sposobu postępowania w przypadku Przedsiębiorców zarejestrowanych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, przedsiębiorców zagranicznych lub innych osób zagranicznych uczestniczących w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej spowoduje wątpliwości prawne, który starosta będzie organem właściwym do wydania zezwolenia.	U **Uwaga uwzględniona.**
69.	**Art. 20**	**Unia Metropolii Polskich**	W art. 20 projektu ustawy wskazano, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach termin na wydanie zezwolenia to 2 m-ce. Mimo, że przepis stanowi przepis szczególny w odniesieniu do terminów określonych kodeksowo (Kodeks postępowania administracyjnego – Dz.U.2024.572), niedookreślono jakie przypadki należałoby uznać za „szczególnie uzasadnione", biorąc jednocześnie pod uwagę, że do terminów wydania stosownego zezwolenia nie wlicza się terminów przewidzianych dla dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, okresów zawieszenia postępowania, okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został usunięty.
70.	**Art. 20**	**Prezydent Miasta Łodzi**	W art. 20 projektu ustawy wskazano, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach termin na wydanie		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			zezwolenia to 2 m-ce. Mimo, że przepis stanowi przepis szczególny w odniesieniu do terminów określonych kodeksowo (Kodeks postępowania administracyjnego – Dz.U.2024.572), niedookreślono jakie przypadki należałoby uznać za „szczególnie uzasadnione", biorąc jednocześnie pod uwagę, że do terminów wydania stosownego zezwolenia nie wlicza się terminów przewidzianych dla dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, okresów zawieszenia postępowania, okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.		Przepis zostanie usunięty.
71.	**Art. 20 ust. 2**	**Związek Powiatów Polskich**	Proponujemy dodanie możliwości wystąpienia o opinie do powiatowego inspektora sanitarnego lub okręgowego inspektora pracy. Propozycja brzmienia przepisu: 2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia starosta może: 1) wezwać wykonawcę prac do uzupełnienia wniosku, o którym mowa w art. 19 ust. 2, w wyznaczonym terminie; 2) dokonać kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wniosku, o którym mowa w pkt 1; 3) zwrócić się o opinie do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego lub okręgowego inspektora pracy w zakresie zgodności odpowiednio z przepisami sanitarnymi lub prawa pracy okoliczności z art. 19 ust. 3 pkt	Art. 20 ust. 2 przewiduje możliwość „kontrolnego sprawdzenia faktów" zawartych we wniosku. Starosta powinien móc zwrócić się do odpowiednich organów o przedstawienie opinii w zakresie rzeczywistego spełniania przez wykonawców odpowiednich warunków sposoby wykonywania prac oraz możliwości organizacyjnych w zakresie obejmującym warunki sanitarne i pracownicze. Opinia nie byłaby wiążąca, a starosta miałby taką możliwość w formie uprawnienia a nie obowiązku, a więc korzystałby w sytuacjach budzących wątpliwości. Okręgowe inspektoraty pracy już teraz zresztą uczestniczą w procedurach azbestowych (zob. § 6 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Przepis dotyczący uzupełnienia wniosku oraz kontrolnego sprawdzenia faktów został usunięty. Ad pkt 3 – Z punktu widzenia organów kontrolnych nie ma możliwości wydania opinii dotyczącej działalności podmiotu. Nie było dotychczas wydawanych zezwoleń na prowadzenie tego typu działalności i nie można zakładać, że nieprawidłowości w innych czynnościach mogą wpłynąć negatywnie na

			15 i 17 wykazywanych przez wykonawcę prac we wniosku, o którym mowa w art. 19 ust. 2.	kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest).	postawę przedsiębiorcy w tej dziedzinie.
72.	**Art. 20 ust. 2, 7 i 8**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć art. 20 ust. 2, 7 i 8.	Zasady opisane w tych ustępach wynikają bezpośrednio z KPA.	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Usunięcie ust. 2 i 8 oraz zmiana ust. 7.
73.	**Art. 20 ust. 3 i 4**	**Związek Powiatów Polskich**	Przepis ust. 3 należy skreślić.	Przepis jest niepotrzebny, gdyż w swym brzmieniu jest podobny do reguł rozpatrywania wniosków z KPA, jednak dodatkowo usztywniając termin, a przez to uprzywilejowując pewną grupę podmiotów, które będą stronami postępowań przed starostą. Projekt przewiduje natomiast stosowanie KPA w sytuacjach nieuregulowanych (art. 36 projektu), a więc ogólna dyrektywa terminu rozpatrywania podań zostanie zachowana. Należy też mieć na uwadze możliwości organizacyjne starostw, które będą rozpatrywać wnioski. Tematyka zapewne znajdzie się w zakresie prac wydziałów budownictwa lub ochrony środowiska, które już teraz są obłożone wieloma postępowaniami administracyjnymi. Nie uciekając więc od samego rozpatrywania wniosków, postulujemy, by były one rozpatrywane jak inne, których	**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Usunięcie ust. 3 i 4.

				dotyczą przepisy KPA. Strony przed przewlekłością i bezczynnością chronią odpowiednie przepisy. Starostwa wskazują bowiem, że decyzji z tego zakresu będzie znacznie więcej niż wskazana liczba w uzasadnieniu do projektu decyzji znajdującym się na stronie 12 i odnoszącym się do art. 19-20. Obecnie jest wpisanych 57 firm, które świadczą takie usługi powszechnie. Jednakże jest wiele firm, które w ramach wykonywanych prac budowlanych muszą usunąć pokrycia z azbestu (czyli muszą uzyskać zezwolenie), a nie są wpisane do Bazy azbestowej, bo wykonują te usługi tylko w ramach zleconych prac budowlanych. One też będą musiały uzyskać takie zezwolenia. W efekcie należy też zmienić brzmienie ust. 4 – nadać mu numer 3 i sformułować treść: „3. Do terminu załatwienia sprawy z wniosku, o którym mowa w art. 19 ust. 2, nie wlicza się terminów przewidzianych dla dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.”	
74.	**Art. 20 ust. 5**	**Unia Metropolii Polskich**	Zezwolenie na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest powinno zawierać opis sposobu gospodarowania odpadami		N **Uwaga nieuwzględniana.** Zezwolenie będzie zawierać indywidualny nr rejestrowy,

			zawierającymi azbest. Powinna być też możliwość uwzględnienia w zezwoleniu innych informacji wymaganych na podstawie odrębnych przepisów.		o którym mowa w ustawie o odpadach, co umożliwi weryfikację wykonawcy prac w BDO. W ocenie projektodawcy katalog informacji ujętych w zezwoleniu powinien być zamknięty.
75.	**Art. 20 ust. 5 pkt 6**	**Związek Powiatów Polskich**	Skreślić.	Po co wypisywać kody PKD? Nie ma to dla sprawy żadnego znaczenia. Można je sprawdzić natomiast w odpowiednich rejestrach. Przedsiębiorca (wykonawca prac) i tak będzie jednoznacznie identyfikowany w zezwoleniu za pomocą siedziby, REGON czy NIP.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
76.	**Art. 20 ust. 5 pkt 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć słowa „jeżeli posiada”.	Podmiot, który zajmuje się demontażem wyrobów zawierających azbest, ma obowiązek posiadać numer rejestrowy jako wytwórca odpadów.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
77.	**Art. 20 ust. 5 pkt 8**	**Związek Powiatów Polskich**	Uwaga analogiczna do uwagi nr 8. [zob. Art. 19 ust. 3 pkt 14].		**U** **Uwaga uwzględniona.**
78.	**Art. 20 ust. 6 w zw. z art. 86**	**Związek Powiatów Polskich**	Prośba o wyjaśnienie dlaczego zezwolenia będziemy wydawać na 10 lat, skoro usunięcie i zabezpieczenie wyrobów z azbestem ma nastąpić najpóźniej do końca 2032 roku.	Prośba o wyjaśnienie wątpliwości, która zapewne pojawi się wśród pracowników organów, a potencjalnie także opinii publicznej.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Maksymalny okres, na jaki można wydać zezwolenie został skrócony do 3 lat.
79.	**Art. 20 ust. 7 i 8**	**Związek Powiatów Polskich**	1) Wątpliwości pracowników starostw budzi zapis art. 20 ust. 7 projektu ustawy, wskazujący na możliwość zmiany zezwolenia, na wniosek wykonawcy prac, jedynie w	1) Co z innymi okolicznościami, które będą polegać na zmianie ważnych kwestii organizacyjnych i formalnych np. zmiana siedziby wykonawcy, jego firmy itd.?	**U** **Uwaga uwzględniona**.

			przypadku gdy zmiana dotyczy zmiany zasięgu terytorialnego działalności wykonawcy prac. 2) Jednocześnie nasuwa się wątpliwość czemu w projektowanym ust. 8 mowa o stosowaniu ust. 1-6 lub art. 19.	2) Naszym zdaniem decyzja może być wydana wyłącznie na wniosek, którego treść określa art. 19, dlaczego więc jest tu jakieś rozróżnienie?	
80.	**Art. 21**	**Unia Metropolii Polskich**	Art. 21 projektu ustawy wskazuje na przesłanki odmowy wydania stosownego zezwolenia, przy czym brak jest wskazania dla organu właściwego w sprawie w jaki sposób odbywać ma się weryfikacja wniosków pod kątem zawarcia w nich nieprawdziwych danych, fałszywych informacji (lub dołączenia dokumentów zawierających takie dane lub informacje), podrobienia lub przerobienia dokumentu celem użycia go jako autentycznego (lub używania takiego dokumentu jako autentycznego), co pozostawać może w związku z art. 20 ust. 2 pkt 2 tego projektu ustawy, bez wskazania stosownych instrumentów. Wprowadzone przesłanki odmowy wydania zezwolenia rozumieć można bowiem jako obowiązek organu do badania z urzędu poprawności i prawdziwości rzeczonych dokumentów (np. złożonych do wniosku zaświadczeń o ukończeniu szkolenia przez pracowników i osób kierujących lub nadzorujących tych pracowników) poprzez ich konsultację z instytucjami właściwymi do ich wydania, poddając w		**U** **Uwaga uwzględniona.** 1) W zakresie uwagi dotyczącej nieprawdziwości danych zawartych we wniosku: obecnie istnieje możliwość weryfikacji danych takich jak: kody PKD, numer NIP, NIP europejski, nr KRS, indywidualny numer rejestrowy w BDO, kody odpadów w zakresie zgodności z BDO. 2) Projektodawca wprowadzi do projektu ustawy możliwość składania odpisów aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, jak również obowiązek złożenia przez wykonawcę prac oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Ponadto, przesłanka zawarta w pkt 2 została przeredagowana.

			wątpliwość tym samym autentyczność danych przedstawianych we wniosku, czy wskazujących na możliwość działania przedsiębiorcy w złej wierze. Zasadnym zatem wydawałoby się nałożenie obowiązku na składającego wniosek, aby dokumenty do niego załączane stanowiły oryginały nie zaś kopie, lub odpisy tych dokumentów sporządzone w formie w jakiej stanowić będą dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że ostatnią przesłanką do odmowy udzielenia zezwolenia jest fakt, że sposób wykonywania prac, gospodarowania odpadami i możliwości techniczne i organizacyjne są niezgodne z tą ustawą, ustawą o odpadach lub ustawą Kodeks pracy, jednocześnie bez uwzględnienia obowiązku współudziału innych organów w postępowaniu, jako organów opiniodawczych lub uzgadniających planowaną działalność (np. organu inspekcji pracy – pod kątem Kodeksu pracy, WIOŚ – pod kątem spełnienia wymagań ochrony środowiska), tak jak ma to miejsce np. w przypadku wydawania innych zezwoleń związanych z gospodarką odpadami i prowadzenia kontroli oraz weryfikacji zamierzonego gospodarowania odpadami przez organy inspekcji		3) Przesłanka zawarta w pkt 3 została usunięta.

			ochrony środowiska oraz Państwową Straż Pożarną.		
81.	**Art. 21**	**Prezydent Miasta Łodzi**	Art. 21 projektu ustawy wskazuje na przesłanki odmowy wydania stosownego zezwolenia, przy czym brak jest wskazania dla organu właściwego w sprawie w jaki sposób odbywać ma się weryfikacja wniosków pod kątem zawarcia w nich nieprawdziwych danych, fałszywych informacji (lub dołączenia dokumentów zawierających takie dane lub informacje), podrobienia lub przerobienia dokumentu celem użycia go jako autentycznego (lub używania takiego dokumentu jako autentycznego), co pozostawać może w związku z art. 20 ust. 2 pkt 2 tego projektu ustawy, bez wskazania stosownych instrumentów. Wprowadzone przesłanki odmowy wydania zezwolenia rozumieć można bowiem jako obowiązek organu do badania z urzędu poprawności i prawdziwości rzeczonych dokumentów (np. złożonych do wniosku zaświadczeń o ukończeniu szkolenia przez pracowników i osób kierujących lub nadzorujących tych pracowników) poprzez ich konsultację z instytucjami właściwymi do ich wydania, poddając w wątpliwość tym samym autentyczność danych przedstawianych we wniosku, czy wskazujących na możliwość działania przedsiębiorcy w złej wierze.		**U** **Uwaga uwzględniona.** 1) W zakresie uwagi dotyczącej nieprawdziwości danych zawartych we wniosku: obecnie istnieje możliwość weryfikacji danych takich jak: kody PKD, numer NIP, NIP europejski, nr KRS, indywidualny numer rejestrowy w BDO, kody odpadów w zakresie zgodności z BDO. 2) Projektodawca wprowadzi do projektu ustawy możliwość składania odpisów aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, jak również obowiązek złożenia przez wykonawcę prac oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Ponadto, przesłanka zawarta w pkt 2 zostanie przeredagowana. 3) Przesłanka zawarta w pkt 3 została usunięta.

			Zasadnym zatem wydawałoby się nałożenie obowiązku na składającego wniosek, aby dokumenty do niego załączane stanowiły oryginały nie zaś kopie, lub odpisy tych dokumentów sporządzone w formie w jakiej stanowić będą dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że ostatnią przesłanką do odmowy udzielenia zezwolenia jest fakt, że sposób wykonywania prac, gospodarowania odpadami i możliwości techniczne i organizacyjne są niezgodne z tą ustawą, ustawą o odpadach lub ustawą Kodeks pracy, jednocześnie bez uwzględnienia obowiązku współudziału innych organów w postępowaniu, jako organów opiniodawczych lub uzgadniających planowaną działalność (np. organu inspekcji pracy – pod kątem Kodeksu pracy, WIOŚ – pod kątem spełnienia wymagań ochrony środowiska), tak jak ma to miejsce np. w przypadku wydawania innych zezwoleń związanych z gospodarką odpadami i prowadzenia kontroli oraz weryfikacji zamierzonego gospodarowania odpadami przez organy inspekcji ochrony środowiska oraz Państwową Straż Pożarną.		
82.	**Art. 21 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Dodać należy: 1) Odmowa zezwolenia na wykonywanie prac powinna nastąpić,	W ramach uzupełnienia należy zapisać w tym miejscu tryb akceptacji i prowadzenia kontroli	N **Uwaga nieuwzględniona.**

			jeżeli stan wyposażenia wykonawcy robót nie pokrywa się z zadeklarowanymi czynnościami wymagającymi tego wyposażenia 2) Posiadany personel oraz jego wyposażenie nie gwarantują realizacji specjalistycznych prac według wymaganych procedur. Punkty 1) – 3) są wymaganiem formalnym, które przyjmować powinny numerację 3) – 5) po dodanych 1) - 2).	poszczególnych projektów wykonawczych (jak wg uwag ogólnych). Odmowa lub wstrzymanie robót powinno nastąpić w przypadku stwierdzenia niezgodność „planu" lub jego realizacji z wymogami procedur bezpieczeństwa. Uzasadnienie takiej odmowy wymagać może specjalistycznej konsultacji w kompetentną instytucją w ramach art. 22.	Nastąpi przeredagowanie tego przepisu. Ponadto, dodany zostanie przepis dotyczący obowiązku złożenia oświadczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
83.	**Art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć art. 21 ust.1 pkt 1 i pkt 2.	Informacje zawarte w tych punktach są oczywiste, poza tym można by z nich wywnioskować, że starosta ma obowiązek sprawdzać autentyczność i faktyczność przedkładanych dokumentów.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Nastąpi przeredagowanie tego przepisu. Ponadto, dodany zostanie przepis dotyczący obowiązku złożenia oświadczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
84.	**Art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 19**	**Związek Powiatów Polskich**	W celu wzmocnienia znaczenia tego przepisu, a także zabezpieczenia organów przed nieuczciwymi praktykami proponujemy zawarcie w art. 19 klauzuli o odpowiedzialności karnej (obowiązku złożenia stosownego oświadczenia).	Sam starosta nie ma możliwości natychmiastowej weryfikacji czy dokumenty lub dane przedłożone mu do postępowania (wskazane przez wnioskodawcę) są sfałszowane. Obecnie możliwości przerabiania (fałszowania) dokumentów są coraz większe przez rozwój technik cyfrowych. Nie do zaakceptowania jest więc de facto przerzucenie pełnej odpowiedzialności badania prawdziwości danych i dokumentów na starostę. Odpowiedzialność karna za składanie danych i dokumentów	**U** **Uwaga uwzględniona.**

				niezgodnych z prawdą winna spoczywać na wykonawcy prac, który ubiega się o zezwolenie. Będzie to jednocześnie zgodne z art. 10 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. By wypośrodkować zasadę zaufania do przedsiębiorcy oraz potrzeby szybkości postępowania należy wprowadzić mechanizm składania we wniosku stosownego oświadczenia. Nie wykluczy to przesłanki odmowy wydania zezwolenia, gdy jednak fałszerstwo lub mijanie się z prawdą zostanie dowiedzione.	
85.	**Art. 21 ust. 1 pkt 3**	**Związek Powiatów Polskich**	Wydaje się też, że wskazane byłoby jakieś określenie, których przepisów prawa pracy dotyczą wymogi. Albo powinno nastąpić to w formie katalogu albo rozporządzenia wykonawczego.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Punkt 3 został usunięty.
86.	**Art. 22 ust. 1**	**Unia Metropolii Polskich**	Powinny zostać doprecyzowane instytucje i organy, które są obowiązane do zgłaszania staroście, który wydał zezwolenie przedsiębiorcy, nieprawidłowości w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest celem umożliwienia staroście cofnięcia zezwolenia.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis zostanie przeredagowany przez wskazanie organów.
87.	**Art. 22 ust. 2**	**Związek Powiatów Polskich**	Treściowo przepis jest może i słuszny co do zasady, pytanie jednak jak starosta ma go egzekwować w przypadku prac wykonywanych poza terenem jego powiatu.	W jaki sposób starosta wydający zezwolenie podmiotowi, obowiązujące na terytorium kilku czy nawet kilkunastu województw, ma skutecznie skontrolować wykonawcę prac, aby ewentualnie cofnąć mu zezwolenie wskutek naruszania przepisów prawa? Przykładowo,	**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis zostanie przeredagowany.

				Starosta Policki (woj. Zachodniopomorskie) udzieli podmiotowi zezwolenia, które będzie obowiązywać m.in. na terytorium woj. Podlaskiego. W jaki sposób organ ma stwierdzić naruszenia w sytuacji, gdy naruszenia te będą dotyczyły działalności podmiotu podczas usuwania czy zabezpieczania wyrobów zawierających azbest na terenie nieruchomości zlokalizowanej na obszarze woj. Podlaskiego? Czy ma się opierać wyłącznie na informacji uzyskanych od innych organów? Przepis narzucający obowiązek współpracy jest na tyle ogólny, że nie jest pewne czy organy wydające zezwolenie będą w stanie to wymusić na innych instytucjach publicznych. Mechanizm należy koniecznie przemyśleć, gdyż kwestie nadzorcze z art. 22 wzbudziły wątpliwości wielu pracowników starostw, którzy potencjalnie będą realizować przepisy ustawy.	
88.	**Art. 22 ust. 4**	**Związek Powiatów Polskich**	Co się stanie, jeśli wykonawca prac, o którym mowa w tym przepisie nie usunie odpadów na własny koszt?	Do ustawy powinien być wprowadzony mechanizm wykonań zastępczych, przy czym z zapewnionym odpowiednim finansowaniem. Być może powinien to robić marszałek województwa lub NFOŚiGW, którzy są ujęci we wpływach z tytułu kar pieniężnych.	**N** **Uwaga nieuwzględniona**. Ryzyko nierzetelnego wykonawcy prac jest po stronie użytkującego zlecającego usługę.

89.	**Art. 22 ust. 5**	**Unia Metropolii Polskich**	Decyzji, o której mowa w ust. 3, starosta może nadać rygor natychmiastowej wykonalności, uwzględniając obowiązki wykonawcy prac, o których mowa w ust. 3. (na końcu zdania powinno być – w ust. 4.)		**U** **Uwaga uwzględniona.**
90.	**Art. 22 ust. 6**	**Związek Powiatów Polskich**	Ten ustęp mógłby stanowić oddzielną jednostkę redakcyjną (artykuł), gdyż obejmuje swoim zakresem odwołania od decyzji z trzech różnych artykułów.	Uwaga legislacyjna.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
91.	**Art. 22 ust. 7**	**Związek Powiatów Polskich**	Czy dotyczy to tylko zakończenia działalności przez podmiot jak wynika z uzasadnienia (str. 13)?	Prosimy o wyjaśnienie rozumienia „bezprzedmiotowości”, gdyż intuicyjnie wydaje się szersze niż tylko bezprzedmiotowość podmiotowa (zaprzestanie działalności gospodarczej/faktycznej przez wykonawcę).	**U** **Uwaga uwzględniona.** Bezpośrednie zastosowanie do wygaśnięcia decyzji administracyjnej będą mieć przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
92.	**Art. 23 i art. 24**	**Izba Gospodarcza Wodociągowe Polskie**	W art. 23 projektu przewiduje się, że wykonawca przed rozpoczęciem prac z wyrobami zawierającymi azbest, będzie musiał opracować szczegółowy plan działań. Dodatkowo art. 24 projektu ustawy będzie zobowiązywać wykonawców do zgłaszania takich prac właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie co najmniej		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Plan prac musi być wykonany dla wszystkich typów prac, także dla postępowania w trakcie awarii. Ciągłe prace konserwacyjne powinny być zgłaszane, ze względu na potencjalne narażenie na działanie azbestu. Zgłoszenie w zakresie awarii będzie musiało

			14 dni przed przystąpieniem do prac. Do zgłoszenia będzie trzeba załączyć wcześniej wspomniany plan działań. W celu zachowania ciągłości usług związanych z dostawą wody i odprowadzaniem ścieków Izba proponuje wyłączenie z obowiązków wynikających z art. 23 i 24 sytuacji wystąpienia awarii wodociągowej lub kanalizacyjnej.		nastąpić niezwłocznie. Jest to niezbędne z uwagi na ewentualne postępowania w zakresie chorób zawodowych.
93.	**Art. 23 ust. 1 pkt 4**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Proponowana zmiana zapisu: Wykonawca może określić w drodze konsultacji z wykonawcą badań ich harmonogram. Rodzaj pomiarów, ilość i miejsce i czas ich wykonania (w przypadku oceny zagrożenia uwalnianym pyłem) określić powinien wykonawca badań. Dokonuje się to zgodnie z wymaganiami normowymi, w porozumieniu z jednostką administracyjną, którą przyjęła zgłoszenie o robotach.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Pomiary powinny być wykonane zgodnie z przepisami i normami to określającymi. Odpowiada za to wykonawca prac. Plan prac jest przesyłany razem ze zgłoszeniem do wskazanych organów, zatem są one poinformowane o tym harmonogramie. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.
94.	**Art. 24**	**Związek Powiatów Polskich**	Wykonawca powinien zgłaszać zamiar przeprowadzenia prac także staroście wydającemu zezwolenie.	Skoro starosta ma nadzorować prawidłowość prac, to powinien przynajmniej być powiadamiany o ich rozpoczęciu (np. po to by poprosić miejscowe organy o pomoc w trybie art. 22). Zgłoszenie starosty nie musiałoby zawierać informacji z ust. 2.	**U** **Uwaga uwzględniona.**

95.	**Art. 24 ust. 1**	**Unia Metropolii Polskich**	Zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia prac powinno zostać przekazane również staroście, który wydał zezwolenie. Termin zgłoszenia powinien wynosić co najmniej 7 dni przed przystąpieniem do prac, tak jak jest dotychczas, a nie 14 dni. Pozostawienie terminu 7 dni spowoduje usprawnienie działań w zakresie usuwania wyrobów azbestowych.		**CU** **Uwaga uwzględniona częściowo.** Zgłoszenie powinno być także wysłane do starosty wydającego zezwolenie. Wydłużenie terminu z 7 dni (w obecnych przepisach) na 14 dni (w projekcie ustawy) wynika z wniosków organów kontrolnych, które muszą zaplanować poszczególne terminy kontroli.
96.	**Art. 24 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Proponuje się wydłużenie terminu zgłoszenia poprzedzającego rozpoczęcie do 24 dni. W tym czasie organy kontrolne powinny zdążyć zapoznać się z obiektem i zaproponowanym „planem", a wykonawca w razie potrzeby ma czas na jego uzupełnienie lub zmianę. Wykonywanie korekty realizacji po rozpoczęciu pracy w przypadku ponadnormatywnych lub niekontrolowanych emisji pyłu stanowi narażenie pracowników w sposób nieodwracalny na ryzyko utraty zdrowia. Uzupełnienie: pkt 7) Organy, o których mowa w ustępie 1 i 6, dokonają weryfikacji „planu".	Weryfikacja „planu" jest niezbędnym elementem kontroli przed rozpoczęciem prac. W tym czasie należy sprawdzić nie tylko sam „plan", ale zdolność wykonawcy do realizacji przyjętych zadań: sprawność maszyn, filtrów, oczyszczenie narzędzi, przygotowanie wykonawców robót.	N **Uwaga nieuwzględniona.** Obecny termin jest kompromisem pomiędzy wykonawcami a organami kontrolnymi. Organy kontrolne nie wykonują kontroli przed rozpoczęciem prac. Sytuacje awaryjne ponadnormatywnych lub niekontrolowanych emisji azbestu powinny być przewidziane w planie prac wraz z procedurą postępowania w takich sytuacjach.
97.	**Art. 24 ust. 2**	**Unia Metropolii Polskich**	Zgłoszenie powinno zawierać datę wydania i znak zezwolenia na		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.		Dodano datę wydania i znak zezwolenia oraz usunięto pkt 4 i 5.
98.	**Art. 25**	**Instytut Techniki Budowlanej**	1) Stały nadzór techniczny realizowany przez osobę do tego celu przeszkoloną (np. brygadzista lub inna osoba przeszkolona w zakresie bezpieczeństwa prowadzonych robót) 3) Wymagane jest rozwinięcie tego punktu (jakie maszyny i urządzenia). Proponowany opis należy zamieścić w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii. 4) Stosowanie odpowiedniego doboru środków ochrony indywidualnej. Proponowany opis oparty na odpowiedniej literaturze przedmiotu (np. „Azbest Podręcznik dobrych praktyk PIP, opracowania ITB w zakresie dopasowania środków ochrony indywidulnej). Opis należy zamieścić w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii.		**CU** **Częściowo uwzględniona.** Ad 1 **N** **Uwaga nieuwzględniona.** Nadzór będzie szerszy niż tylko techniczny. Projekt ustawy nakazuje, aby osoby kierujące lub nadzorujące pracowników były przeszkolone. Ad 3 **U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac. Wskazywanie maszyn i urządzeń powinno być dostosowane do warunków na danej budowie. Temat doboru maszyn i urządzeń jest w zakresie szkolenia. Ad 4 **U** **Uwaga uwzględniona** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w

					sprawie planu prac. Wskazywanie środków ochrony indywidualnej powinno być dostosowane do warunków na danej budowie. Temat doboru środków ochrony indywidualnej jest w zakresie szkolenia.
99.	**Art. 26 ust. 1 pkt 2**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Przeglądy maszyn, ich czyszczenie i oznakowanie jako zdatnych do ponownego użycia powinny być prowadzone przez wyspecjalizowane zakłady usługowe. Podobnie jak w praktyce robót realizowanych we Francji, czynności takie powinny być realizowane przez certyfikowane ośrodki, które po oczyszczeniu urządzeń wprowadzają na nich oznakowanie o zdatności do ponownego użycia.		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona**. Kwestie maszyn i urządzeń regulują odrębne przepisy, także o możliwości ich użytkowania w danym stanie czy warunkach. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.
100.	**Art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Opisujące czyszczenie środków pracy (maski, kombinezony, narzędzia i urządzenia) powinny dotyczyć jedynie doraźnych wstępnych robót oczyszczających, prowadzonych przez robotników w miejscu pracy (przed opuszczeniem zamkniętej strefy pracy). Dokładne oczyszczenie pozwalające na ponowne użytkowanie w nowej lokalizacji pracy powinno być wykonane jak wyżej wg Art. 26.1 pkt 2 Wymaga to oddzielnego zapisu w *Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii.*		CU **Uwaga częściowo uwzględniona.** Kwestie maszyn i urządzeń regulują odrębne przepisy, także o możliwości ich użytkowania w danym stanie czy warunkach. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.

101.	**Art. 31 ust. 1 i 2,** **Art. 34 ust. 7**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Art. 31 ust. 1, art. 31 ust. 2 i art. 34 ust. 7 usunąć z projektu ustawy na rzecz ich rozwinięcia w rozporządzeniu.	W projekcie ustawy zostały częściowo umieszczone szczegółowe opisy postępowania z wyrobami podczas ich usuwania. Jednak przedstawione propozycje nie wyczerpują pełnego opisu potrzebnych do realizacji procedur. W opinii autora należy je uszczegółowić, co przedstawiono w uwagach poniżej. Optymalnym rozwiązaniem tego problemu jest usunięcie wspomnianych poniżej części (artykułów) ustawy i przekazanie ich zawartości w uzupełnionej pełnej treści w odpowiednim rozporządzeniu wykonawczym (rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii). Zawierają opis procedur, które jak w uwagach ogólnych niniejszej opinii powinny być osobno opisane szczegółowo w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii. Art. 31.1 i 31.2 zawierają opis procedur, które jak w uwagach ogólnych niniejszej opinii powinny być osobno opisane szczegółowo w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii. 1. Rozporządzenie to powinno opisywać, czym i jak wykonuje się wydzielenia stref pracy, kiedy można je usunąć, jakie powinno być wewnątrz podciśnienie, jak zbudowane i usytuowane powinny być kabiny dekontaminacyjne,	CN **Uwaga częściowo uwzględniona.** Aby można było nałożyć sankcje karne przewidziane w projekcie ustawy związane z naruszeniem obowiązków, o których mowa w projektowanych przepisach, przepisy te powinny znajdować się w projekcie ustawy, a nie w rozporządzeniu. Kwestie wskazane w uwadze powinny zostać określone w planie prac i powinny być dopasowane do warunków wykonywania prac w konkretnej lokalizacji. Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac.

				wejścia do stref pracy, wyjścia, drogi usuwania odpadów itp. 2. Odległość bezpieczna od prowadzonych prac jest zależna od wielkości i miejsca emisji pyłów oraz możliwości rozprzestrzeniania się go poza budynek. Wielkość opisywanego bezpiecznego dystansu od miejsca prowadzonych prac powinna być potwierdzona badaniami powietrza a nie z założenia jak określono 1 m. W przypadku dużych prac demontażowych prowadzonych z udziałem wyrobów „friable" dystans taki powinien wynosić co najmniej kilka m. 3. W punkcie 4) należy wymienić środki ograniczające emisję.	
102	**Art. 31 ust. 1 pkt 5**	**ECO-POL PRUSZCZ**	Czy stosowanie w miejscu wykonywania prac odpowiednich zabezpieczeń przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych ma charakter obligatoryjny czy nie będzie dotyczył usuwania wyrobów zawierających azbest z dachu, tak jak zostało to określone w Art. 31. ust. 1 pkt 1)? Brak doprecyzowania tego punktu skutkować będzie różną interpretacją zarówno przez podmioty zlecające jak i wykonujące prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Wszystkie wymagania oprócz pkt 1 dotyczą także usuwania wyrobów zawierających azbest z dachu. Przepis został doprecyzowany. Uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych jest niezbędne także podczas usuwania wyrobów zawierających azbest z dachu.

103	**Art. 31 ust. 2 pkt 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Pkt 1) Do ograniczenia emisji pyłów nie należy stosować wody jak to opisano w projekcie ustawy, ale odpowiednich środków błonotwórcze lub wgłębnie penetrujące, wzmacniających matryce usuwanych wyrobów. Powinny być one aplikowane na powierzchnię usuwanych wyrobów a w przypadku wyrobów „friable" mających miękką matrycę, środki te powinny być wstrzykiwane podciśnieniowo wg tzw. techniki „streep renovation".	Nawilżanie wodą zaproponowane w projekcie jest metodą najtańszą i jest nieskuteczną w określonych warunkach pogodowych. Podczas prac nie można zagwarantować „utrzymanie" powierzchni w stanie stałego nawilżenia. Poza tym nadmiar wody podawany na usuwane wyroby powoduje dodatkowe rozprzestrzenianie się skażonej włóknami wody po strefie pracy. Prowadzić to może (i zazwyczaj prowadzi) do wzrostu zanieczyszczenia powietrza wewnętrznego budynku po zakończeniu robót, po rozpoczęciu wysychania ścian i powierzchni zwilżonych (udowodniono to w badaniach ITB, patrz cytowane artykuły w przypisie dolnym nr 1).	**N** **Uwaga nieuwzględniona**. Zraszanie wodą jest metodą akceptowaną także na poziomie UE. Wskazane jest delikatne zraszanie, bez używania podciśnienia. Wyraz „nawilżenie" zostanie zastąpiony wyrazem "zraszanie", aby ograniczyć ilość zużywanej wody i emisję włókien azbestu podczas naruszania struktury wyrobów przez silny strumień wody. Używanie środków chemicznych także może dodatkowo zanieczyścić otoczenie substancjami pochodzącymi z tych środków.
104	**Art. 32 ust. 1**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Brakuje informacji o wymaganiu podciśnienia w strefie pracy, jego wielkości i okresie jego stosowania.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac. Warunki techniczne prowadzenia prac mogą być różne. Określenie wartości podciśnienia oraz okresu jego stosowania powinno zostać określone w planie prac.

105	**Art. 32 ust. 4**	**ECO-POL PRUSZCZ**	Środki ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza zapewniające lepszy komfort pracy. Z doświadczeń innych firm i własnych wynika, że pracownicy chętnie z nich korzystają – w szczególności wykonując prace w zamkniętych pomieszczeniach. Proponujemy, aby usunąć zapis lub zmienić jego treść i umożliwić w dalszym ciągu stosowanie takich środków ochrony indywidulanej ze względu na lepszy komfort i bezpieczeństwo pracy. Podkreślić należy przy tym, że są one stosowane równolegle z technicznymi środkami ograniczającymi narażenie pracowników na działanie pyłu azbestowego. Specjalistyczne środki ochrony indywidulanej w postaci zestawu do ochrony indywidualnej z jednostką napędową z wymuszonym przepływem powietrza oraz nagłowiem Versaflo 3M są polecane przez służby BHP a na ich zakup można pozyskać dofinansowanie z ZUS w ramach projektów dotyczących utrzymania zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Techniczne środki ograniczające narażenia na działanie azbestu powinny być zawsze stosowane. Nie wyklucza to możliwości stosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza.
106	**Art. 33 pkt 3**	**Unia Metropolii Polskich**	Nie wszystkie odpady zawierające azbest można opakować folią polietylenową. Dotyczy np. płyt typu karo o niewielkich wymiarach i fragmentów płyt. Powinna być możliwość umieszczania odpadów		**U** **Uwaga uwzględniona**. Przepis został usunięty, natomiast kwestia pakowania odpadów zawierających azbest jest

			odpowiednio zabezpieczonych np. w big-bagach.		uregulowana w przepisach o transporcie towarów niebezpiecznych i do tych przepisów będzie odesłanie w projekcie ustawy.
107	**Art. 34**	**ECO-POL PRUSZCZ**	W trakcie transportu zabezpieczonych odpadów zawierających azbest ułożonych na paletach, praktycznie nie ma możliwości, aby nie doszło do nawet drobnych uszkodzeń opakowania. Należy rozważyć zapis, mówiący o konieczności obligatoryjnego stosowania przepisów ADR w odniesieniu do transportu odpadów zawierających azbest. Zasadne byłoby również potraktowanie transportu odpadów azbestowych w sposób szczególny ze względu na specyficzne właściwości odpadów oraz wprowadzenie obowiązku transportu jedynie na specjalistycznych pojazdach przystosowanych jedynie do transportu tego typu odpadów. Jeśli zaś pojazdy mają przewozić innego rodzaju odpady, firma powinna dysponować specjalistycznym sprzętem umożliwiającym oczyszczenie przestrzeni ładunkowej pojazdu (odkurzacze przemysłowe, myjki oraz myjnie).		**U** **Uwaga uwzględniona.** W projekcie ustawy zostanie dodane odesłanie do przepisów o transporcie towarów niebezpiecznych.
108	**Art. 34 ust. 7**	**Instytut Techniki Budowlanej**	Zakończenie i odbiór robót Mówiący o tym ust. 7) w brzmieniu: „Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu	Jakość, prawidłowość prac i bezpieczeństwo przyszłych użytkowników powinny być określone w drodze „odbioru robót”,	**CU** **Uwaga uwzględniona częściowo.**

			wyrobów zawierających azbest wykonawca prac składa użytkującemu pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac.” jest błędem.	a nie osądu własnego, czy deklaracji wykonawcy robót. Użytkownicy obiektów, czyli zamawiający usługę usunięcia azbestu z budynku najczęściej nie są w pełni poinformowani oraz kompetentni w ocenie przeprowadzonych prac. Ocena taka nie może opierać się na wizualnym stwierdzeniu braku usuniętych wyrobów z azbestem, ponieważ głównym problemem w trakcie tego procesu są niewidoczne włókna azbestu, uwalniane w pracach w bardzo dużych ilościach. Musi więc to być odbiór specjalistyczny i ”zewnętrzny” tzn. niezależny do wykonawcy robót. W ramach wspomnianego odbioru robót, odpowiednia jednostka „zewnętrzna” i niezależna od wykonawcy powinna dokonać szczegółowych oględzin stref pracy po jej ukończeniu, zapoznać się z raportami jednostek nadzorujących prawidłowość toku prac, dokumentami (dziennik budowy), raportami badań monitorujących budynek w strefach pracy i poza nimi (ocena „przecieku”), na końcu powinno się wykonać badania stężenia włókien azbestu po końcowym oczyszczaniu, ale przed usunięciem przegród z folii PE (które stanowią wydzielenia stref pracy). W razie niezadowalających wyników końcowych tych pomiarów, wykonawca powinien ponawiać	Projektodawca uwzględni uwagę przy opracowywaniu projektu rozporządzenia w sprawie planu prac. Weryfikację prawidłowości wykonania prac włączono do planu prac. Każda praca jest inna i inaczej to będzie w przypadku demontażu dachu, a inaczej w przypadku demontażu wyrobów wewnątrz budynku. Uszczegółowiono pkt 5 w planie prac, tak aby było wiadomo, że obejmuje także etap zakończenia prac. Ponadto jak wynika z badań ITB po zakończeniu prac wewnątrz budynków są bardzo wysokie poziomy stężenia włókien azbestu i czasami utrzymują się bardzo długo, tym samym proces oczyszczania budynku i monitoringu powinien być dostosowany do każdego przypadku indywidualnie.

				czyszczenie końcowe do uzyskania zadowalających wyników czystości powietrza. Dopiero po przyjęciu akceptowalnych wartości stężenia pyłów wykonawca może usunąć folie PE, a praca zostaje uznana za poprawnie wykonaną.	
109	**Art. 34 ust. 3**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	W art. 34 ust. 3 uzupełnić przepis w następujący sposób: „Transport odpadów zawierających azbest, prowadzenie ewidencji odpadów i składanie rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami odbywa się …”.	Doprecyzowanie także obowiązków w zakresie wytwarzania wyrobów zawierających azbest, nie tylko samego transportu odpadów.	N **Uwaga nieuwzględniona.** Definicja odpadów została uzupełniona poprzez odesłanie do ustawy o odpadach. Projekt ustawy dotyczy wyrobów zawierających azbest, a nie odpadów. Przepis dotyczący transportu został przeredagowany zgodnie z innymi uwagami. Transport odpadów zawierających azbest będzie odbywał się z zachowaniem przepisów ustawy o transporcie towarów niebezpiecznych.
110	**Art. 34 ust. 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	W art. 34 ust. 7 na końcu zdania dodać: „wraz z informacją o dacie i miejscu unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest oraz pouczeniem o obowiązku złożenia nowej deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest”.	Informacje niezbędne dla prawidłowości danych w Bazie Azbestowej oraz Bazie BDO.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
111	**Art. 34 ust. 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski	„7. Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest wykonawca prac składa	Zakończenie prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest nie może być wyłącznie oceną	**U** **Uwaga uwzględniona.**

		Województwa Dolnośląskiego)	użytkującemu pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac, wskazując przy tym takie informacje jak: - zezwolenia uprawniające do prowadzenia takich prac; - ilość usuniętych lub zabezpieczonych wyrobów zawierających azbest; - oznaczenie miejsca usunięcia wyrobów zawierających azbest lub miejsca zabezpieczenia takich wyrobów.”.	subiektywną, dlatego zasadnie wprowadzony w projekcie ustawy zapis odnoszący się do „oświadczenia o prawidłowości wykonania prac”, warto doprecyzować o pogrubione sformułowanie.	
112	**Art. 34 ust. 7**	**Unia Metropolii Polskich**	Ponadto wg obecnie obowiązujących przepisów, użytkujący przechowuje przez 5 lat oświadczenie wykonawcy o prawidłowości wykonania prac polegających na usunięciu wyrobów azbestowych, w projekcie ustawy brak takiego zapisu.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
113	**Art. 39 ust. 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Proponuje się zmienić brzmienie art. 39 ust. 1 na: „Administratorem Bazy Azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki.”	Sformułowanie „administrator Bazy Azbestowej” jest właściwym określeniem bowiem „prowadzenie bazy” nie wskazuje w sposób jednoznaczny na odpowiedzialność za zarządzanie przedmiotową bazą danych. W ustawie winien być wskazany organ odpowiedzialny za administrowanie Bazą Azbestową (jak np. w przypadku Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami- BDO, gdzie wskazano, że administratorem BDO jest minister właściwy ds. klimatu – art. 81 ust. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach).	**U** **Uwaga uwzględniona.**

114	**Art. 40 ust. 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Proponuje się zmienić brzmienie art. 40 ust. 1 na: „Baza Azbestowa jest prowadzona w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307).”	Uwaga porządkowa.	**U** **Uwaga uwzględniona**.
115	**Art. 41 ust. 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Mając na uwadze ww. propozycję zmiany brzmienia art. 39 ust. 1 na: Administratorem Bazy Azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki, proponuje się usunąć art. 41 ust. 1.	Pojęcie „zadanie publiczne” oznacza każde działanie administracji publicznej, realizowane na podstawie konkretnych przepisów prawa. Skoro określono, że Bazę Azbestową prowadzi minister właściwy do spraw gospodarki (jest jej administratorem), a nie podmiot prywatny, to nie ma wątpliwości, że jest to zadanie publiczne.	**U** **Uwaga uwzględniona**.
116	**Art. 46 ust. 4 oraz ust. 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	W art. 46 ust.4 zmienić na „… dostępu do kont…”, a ust. 5 na „… utworzenie kont…”.	Konto w Bazie Azbestowej nie powinno być jedno i ogólne dla danego województwa. Każdy pracownik Urzędu Marszałkowskiego, który realizuje w imieniu marszałka zadania wynikające z ustawy w Bazie Azbestowej musi mieć swoje imienne konto, a realizacja czynności dokonywanych w Bazie musi być przypisana imiennie do pracownika, tzn. Baza musi zapewnić możliwość identyfikacji osoby odpowiedzialnej za konkretne wpisy.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Przepis w obecnym brzmieniu nie ogranicza możliwości złożenia kilku wniosków w imieniu organu.
117	**Art. 47**	**Unia Metropolii Polskich**	Zgodnie z art. 47 projektu ustawy dostęp do informacji zawartych w Bazie Azbestowej dla prezydenta miasta należny jest w zakresie informacji z terenu danej gminy, dla		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany,

			starosty zaś – z terenu właściwego powiatu. Tymczasem zezwolenia dla wykonawców mają być wydawane w zakresie zasięgu terytorialnego działalności wykonawcy prac według województw określonych we wniosku, a dane o tych zezwoleniach wprowadzane mają być do Bazy Azbestowej. Powyższe może rzutować na utrudnienie weryfikacji wykonywania przez wykonawców uprawnień wynikających z zezwoleń, w odniesieniu do informacji dot. wyrobów zawierających azbest występujących poza terenem danego powiatu		ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i jego lokalizacji oraz do rejestrów wykonawców prac i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.
118	**Art. 47**	**Prezydent Miasta Łodzi**	Zgodnie z art. 47 projektu ustawy dostęp do informacji zawartych w Bazie Azbestowej dla prezydenta miasta należny jest w zakresie informacji z terenu danej gminy, dla starosty zaś – z terenu właściwego powiatu. Tymczasem zezwolenia dla wykonawców mają być wydawane w zakresie zasięgu terytorialnego działalności wykonawcy prac według województw określonych we wniosku, a dane o tych zezwoleniach wprowadzane mają być do Bazy Azbestowej. Powyższe może rzutować na utrudnienie weryfikacji wykonywania przez wykonawców uprawnień wynikających z zezwoleń, w odniesieniu do informacji dot. wyrobów zawierających azbest występujących poza terenem danego powiatu.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany, ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i jego lokalizacji oraz do rejestrów wykonawców prac i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.

119	**Art. 47 ust. 2**	**Związek Powiatów Polskich**	Starostowie powinni mieć dostęp do całości Bazy Azbestowej ze względu na ich rolę nadzorczą.	Przepis wymaga zmiany w zakresie dostępu starosty do informacji zawartych w Bazie Azbestowej. Niezrozumiałym jest ograniczenie dostępu starosty do informacji pochodzących wyłącznie z terenu właściwego powiatu, zważywszy na fakt, że uprawnienia wynikające z wydanego przez danego starostę zezwolenia mogą być realizowane przez adresata decyzji na terenie różnych województw, tym samym na terenie innych powiatów.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany, ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i jego lokalizacji oraz do rejestrów wykonawców prac i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.
120	**Art. 48 pkt 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	W art. 48 pkt 2 i art. 50 pkt 3 proponuje się usunąć sformułowanie: „zabezpiecza przed utratą”	Obowiązek zabezpieczania przed utratą informacji gromadzonych w Bazie Azbestowej należy do organu, odpowiedzialnego za zarządzanie i przechowywanie danych, czyli ministra właściwego do spraw gospodarki (administratora bazy), nie zaś do jej użytkowników tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz marszałka województwa.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
121	**Art. 48 ust. 4**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa	Słowa „marszałkowi województwa” zastąpić „ministrowi właściwemu do spraw gospodarki”.	Za prawidłowość danych wprowadzanych przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na podstawie złożonych do tych organów deklaracji przez użytkujących wyroby będące osobami	**U** **Uwaga uwzględniona**.

		Warmińsko-Mazurskiego)		fizycznymi odpowiada ww. organ. Organy te też weryfikują dane zawarte w składanych do nich deklaracjach. Dane zawarte w tych raportach to dane czysto liczbowe, których marszałek nie jest w stanie zweryfikować i też nie rolą marszałka powinna być kontrola nad tymi danymi. Jeśli weryfikacja danych i przyjmowanie raportów przez marszałka ma stanowić jedynie ich zatwierdzanie w systemie, bez możliwości analizy, niewłaściwe jest cedowanie na marszałka tych obowiązków. Ponadto za brak przesłania raportu nie określono dla gminy żadnych sankcji, co może skutkować brakiem możliwości skutecznego egzekwowania danych.	
122	**Art. 49 ust. 1**	**Związek Powiatów Polskich**	Sprzeciwiamy się możliwości przekazywania zadań z ustawy między organami, zwłaszcza z poziomu gmin na starostów.	Niezrozumiałe jest dlaczego projektodawcy dopuszczają możliwość powierzenia staroście realizacji zadań wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, o których mowa w art. 48, w sytuacji, gdy na nim również ciążą określone obowiązki wynikające z ustawy. W proces skutecznego usuwania wyrobów azbestowych zaangażowanych ma być wiele organów i instytucji, które we własnym zakresie powinny realizować przypisane im obowiązki. Nieuzasadnione jest odciążanie od obowiązków jednego organu kosztem innego.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
123	**Art. 49 ust. 2**	**Związek Powiatów Polskich**	1) wydłużyć termin na wpisanie danych do 30 dni	Ad. 1) ilość wymaganych danych powoduje, że 14 dni jest terminem	**U** **Uwaga uwzględniona.**

			2) jeśli zostaną uwzględnione uwagi dotyczące elementów wniosku, to ujednolicić przepis pod tym kątem 3) skreślić litery w, x, y.	dosyć krótkim gdy przyjdzie uzupełnić je wszystkie. Ad. 3) wymogi aktualizacji danych w BA w zakresie liter w, x oraz y są totalnie niezrozumiałe. Skąd starosta ma wiedzieć jaki jest „status" działalności gospodarczej czy o otwarciu likwidacji danego przedsiębiorstwa. Jeśli te przepisy mają się ostać, to należy pod rygorem kary nałożyć obowiązek o informowaniu przez wykonawcę o tego typu zdarzeniach starostę. Jeśli nie będzie takiego wymogu, to przepisy te należy skreślić, ponieważ będzie absurdem wymagać od starosty aktualizacji danych, o których nie wie.	Proponowana zmiana terminu na: niezwłocznie, nie później niż 30 dni. Usunięcie liter w, x, y. Wprowadzenie zmian wynikających z innych uwag.
124	**Art. 49 ust. 2 pkt 1**	**Unia Metropolii Polskich**	Starosta może wprowadzić do rejestru wykonawców prac tylko dane, które są zawarte we wniosku lub zezwoleniu, tj. informacje o których mowa w art. 49 ust. 2 pkt 1 lit. a-u.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
125	**Art. 49 ust. 2 pkt 1 lit. p**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć słowa „jeżeli posiada".	Podmiot, który zajmuje się demontażem wyrobów zawierających azbest ma obowiązek posiadać numer rejestrowy jako wytwórca odpadów.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
126	**Art. 50 pkt 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski	Propozycja zmiany: 1) wprowadza do Bazy Azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest oraz	Obecne zapisy, obowiązującego Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie	N **Uwaga nieuwzględniona**.

		Województwa Pomorskiego)	użytkujących i aktualizuje je na podstawie deklaracji, w terminie do dnia 15 września.	wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. 2011 nr 8, poz. 31), nakładają na wykorzystujących wyroby zawierające azbest przedłożenie marszałkowi województwa „Informacji o wyrobach zawierających azbest" corocznie w terminie do dnia 31 stycznia. W okresie sprawozdawczym ww. informacje spływają w „jednym czasie" tj. głównie w miesiącu styczniu. Przy tak dużej ilości sprawozdań nie ma technicznej możliwości na weryfikację informacji (oraz ewentualne wezwania do uzupełnień) w przeciągu miesiąca od złożenia informacji. W związku z tym proponuje się wyznaczyć jeden konkretny termin na weryfikację, aktualizację i wprowadzenie informacji do BA.	W projekcie ustawy nie ma jednego terminu na składanie deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest. Użytkujący składają deklaracje po zaistnieniu zmiany, zatem proces składania deklaracji i wprowadzania danych do Bazy Azbestowej rozłoży się w czasie.
127	**Art. 50 pkt 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Propozycja zmiany: „1**) na bieżąco** wprowadza do Bazy Azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest oraz użytkujących i aktualizuje je na podstawie deklaracji, od dnia złożenia deklaracji lub przeprowadzenia weryfikacji".	Sygnalizuje się potrzebę zmiany zapisu w projekcie ustawy poprzez wykreślenie sformułowania „w terminie 1 miesiąca" od dnia złożenia deklaracji lub przeprowadzenia weryfikacji". Założony w propozycji ustawowej „1 miesiąc" jest niemożliwy do jego przestrzegania przy stale rosnącym napływie informacji o wyrobach zawierających azbest. Należy	**N** **Uwaga nieuwzględniona**. Termin 1 miesiąca powinien być wystarczający na wpisanie i aktualizację informacji. Przebudowa całego systemu i dodanie całego modułu autoryzacji danych i

				przewidzieć inne rozwiązania w funkcjonowaniu Bazy azbestowej, które umożliwią rzetelne składanie deklaracji przez „użytkujących”. Deklaracje wprowadzane za pomocą Bazy azbestowej przez „użytkujących”, a weryfikowane i akceptowane przez organy znacząco mogłyby poprawić zaległości w gromadzeniu danych o wyrobach zawierających azbest wymagających unieszkodliwienia.	kontaktu z użytkującym, wraz z przechowywaniem nr PESEL, jest nadmiernym wydatkiem środków i czasu, biorąc pod uwagę fakt, że użytkujący de facto złoży deklaracje kilka razy (być może tylko 2). Otwarcie bazy na samodzielne wprowadzanie danych przez użytkujących mogłoby doprowadzić do dużej liczby błędnych danych w bazie azbestowej i braku kontroli nad danymi.
128	**Art. 50 pkt 3**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	W art. 48 pkt 2 i art. 50 pkt 3 proponuje się usunąć sformułowanie: „zabezpiecza przed utratą”. (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Obowiązek zabezpieczania przed utratą informacji gromadzonych w Bazie Azbestowej należy do organu, odpowiedzialnego za zarządzanie i przechowywanie danych, czyli ministra właściwego do spraw gospodarki (administratora bazy), nie zaś do jej użytkowników tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz marszałka województwa.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
129	**Art. 50 pkt 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego)	Proponuje się określić w jakim zakresie należy zweryfikować raport dotyczący informacji o wyrobach zawierających azbest za poprzedni rok kalendarzowy otrzymany od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.	Raporty dotyczące informacji o wyrobach zawierających azbest są generowane na podstawie danych wprowadzonych przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do BA, są „zaciągane” z danych już zweryfikowanych i wprowadzonych do BA.	**U** **Uwaga uwzględniona**. W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.

130	**Art. 50 pkt 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Obecna forma raportu rocznego gminy w Bazie Azbestowej przedstawia jedynie informacje (oprócz danych gminy): całkowitą liczbę wyrobów w BA, liczbę wyrobów edytowanych/ unieszkodliwionych/dodanych do BA w danym roku oraz daty ostatniej edycji danych i datę przesłania raportu.	W jaki sposób ma być dokonana weryfikacja złożonego przez gminę raportu rocznego przez marszałka województwa? Czy ma ona polegać tylko na sprawdzeniu terminowości złożenia ww. raportu?	**U** **Uwaga uwzględniona.** W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.
131	**Art. 50 pkt 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Wykreślenie pkt 5 w brzmieniu: „5) weryfikuje raport dotyczący informacji o wyrobach zawierających azbest za poprzedni rok kalendarzowy otrzymany na podstawie art. 48 pkt 4 i wzywa do uzupełnień lub wyjaśnień w zakresie wykrytych braków lub pomyłek”.	Dotychczasowo funkcjonująca forma raportu przesyłanego przez wójta, prezydenta, burmistrza nie daje mechanizmów weryfikacji, poza tym jest to działanie zbędne z punktu widzenia przypisania kompetencji wprowadzania deklaracji osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami przez ten organ. Każdy z organów w podziale na ich kompetencje ma za zadanie nadzorowanie poprawności deklaracji „użytkujących”. Podział kompetencji ma umożliwić ciągłość i poprawność gromadzenia informacji o wyrobach zawierających azbest, a Marszałek nie może odpowiadać za niespójności będące wynikiem działań przypisanych innym organom. Podwójna weryfikacja stanowi ponadnormatywne obciążenie organów.	**U** **Uwaga uwzględniona.** W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.

132	**Art. 50 pkt 5 i 6, art. 6 ust. 1, art. 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Potencjalne konsekwencje dla organu (np. marszałka województwa) w przypadku niezrealizowania obowiązku (np. weryfikacja występowania wyrobów, wezwanie do złożenia deklaracji).	Jakich konsekwencji może spodziewać się marszałek województwa, jeśli nie dopełni w/w obowiązku, szczególnie, że obowiązek jest sformułowany w sposób warunkowy? Czy są przewidziane jakiekolwiek konsekwencje odnośnie innych obowiązków, takich jak np. niezweryfikowanie raportów rocznych lub niezaakceptowanie ich w terminie do 15 listopada?	**U** **Uwaga uwzględniona.** W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.
133	**Art. 50 pkt 5, 6 i 7**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć art. 50 pkt 5), 6) i 7).	Za prawidłowość danych wprowadzanych przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta na podstawie złożonych do tych organów deklaracji przez użytkujących wyroby będące osobami fizycznymi odpowiada ww. organ. Organy te też weryfikują dane zawarte w składanych do nich deklaracjach. Dane zawarte w tych raportach to dane czysto liczbowe, których marszałek nie jest w stanie zweryfikować i też nie rolą marszałka powinna być kontrola nad tymi danymi. Jeśli weryfikacja danych i przyjmowanie raportów przez marszałka ma stanowić ich zatwierdzanie w systemie, bez możliwości analizy, niewłaściwe jest cedowanie na marszałka tych obowiązków. Ponadto za brak przesłania raportu nie określono dla gminy żadnych sankcji, co może skutkować brakiem możliwości skutecznego egzekwowania danych.	**U** **Uwaga uwzględniona.** W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.

134	**Art. 50 pkt 6**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„6) akceptuje raport dotyczący informacji o wyrobach zawierających azbest za poprzedni rok kalendarzowy otrzymany na podstawie art. 48 pkt 4 w terminie do dnia 15 listopada, z wyłączeniem sytuacji w **których opóźnienie zachowania tego terminu jest wynikiem nieterminowo otrzymanego raportu”.**	Odpowiedzialność za nieterminowość innych organów nie powinna być przeniesiona na marszałka, w związku z tym proponuje się doprecyzowanie tego zapisu.	**U** **Uwaga uwzględniona.** W wyniku innych uwag obowiązek weryfikacji raportów został usunięty.
135	**Art. 51 ust. 2 pkt 13**	**ECO-POL PRUSZCZ**	„Nr ewidencyjny z rejestru szkół i placówek oświatowych oraz link do tego rejestru” stoi w sprzeczności z Art. 53. ust. 1, pkt 1, litera m) - nr ewidencyjny z rejestru szkół i placówek oświatowych oraz link do tego rejestru, jeśli posiada. W pierwszym przypadku do wniosku o wpis do rejestru – jednostka szkoleniowa ma obligatoryjny obowiązek załączenia nr ewidencyjnego z rejestru szkół i placówek oświatowych – w drugim zaś gdy mowa o wpisie dokonanym przez Ministra – informacja o posiadanym nr ewidencyjnym stanowi już tylko informację dodatkową.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przedsiębiorca prowadzący działalność w innym niż RP państwie członkowskim UE, przedsiębiorca zagraniczny lub inna osoba zagraniczna uczestnicząca w obrocie gospodarczym na terytorium RP może nie posiadać nr ewidencyjnego z rejestru szkół i placówek oświatowych oraz linku do tego rejestru. W takim przypadku nie będzie możliwości dokonania wpisu tych danych.
136	**Art. 65 ust. 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Stopniowanie administracyjnych kar pieniężnych.	Czy ustawa w jakikolwiek sposób dookreśli, w jaki sposób mają być stopniowane i wymierzane administracyjne kary pieniężne nakładane przez marszałka województwa? Czy będzie to w kwestii uznania organu – z uwzględnieniem stopnia dolegliwości i celu kary oraz z poszanowaniem	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Przesłanki miarkowania wysokości administracyjnej kary pieniężnej wynikają z kpa.

				zasad jej wymierzania, zgodnie z dyrektywami zawartymi w art. 189d Kodeksu postępowania administracyjnego? Czy ewentualną sugestią w tym zakresie może być obowiązujący art. 199 ustawy o odpadach? („Przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej wojewódzki inspektor ochrony środowiska uwzględnia rodzaj naruszenia i jego wpływ na życie i zdrowie ludzi oraz środowisko, okres trwania naruszenia i rozmiary prowadzonej działalności oraz bierze pod uwagę skutki tych naruszeń i wielkość zagrożenia.").	
137	**Art. 65 ust. 4 pkt 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	W art. 65 ust. 4 pkt 2 zamiast „marszałek województwa" proponuje się wskazać „Inspekcja Ochrony Środowiska".	Na gruncie aktualnych przepisów prawa w obszarze ochrony środowiska, marszałek województwa nie wymierza żadnych administracyjnych kar pieniężnych, wymierza je natomiast właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska. Wobec tego to wojewódzki inspektor ochrony środowiska powinien wymierzać stosowne administracyjne kary pieniężne.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Kara za brak oznakowania zostanie przeniesiona do katalogu naruszeń za które kary wymierzać będą właściwi inspektorzy pracy lub państwowi graniczni lub powiatowi inspektorzy sanitarni.
138	**Art. 65 ust. 4 i 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	W art. 65 ust. 4 i 5 zamienić słowa „marszałek województwa" na „wojewódzki inspektor ochrony środowiska.	Marszałek województwa nigdy nie był organem wymierzającym kary z tytułu nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska. Powołanym do tego organem jest inspekcja ochrony środowiska.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Kara za brak oznakowania zostanie przeniesiona do katalogu naruszeń za które kary wymierzać będą właściwi inspektorzy pracy lub państwowi graniczni lub

					powiatowi inspektorzy sanitarni.
139	**Art. 65 ust. 5**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	„5. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wymierza w drodze decyzji **powiatowy inspektor nadzoru budowlanego”.**	Zasadna zmiana kompetencji na proponowany lub inny organ administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, gdyż marszałkom nie są znane normy budowlane i specyfikacje techniczne. Marszałkowie są jednym z organów do weryfikacji deklaracji, a nie oceny technicznej poprawności oznakowania wyrobów zawierających azbest. Wymierzanie kary przez marszałków powinno dotyczyć wyłącznie deklaracji we właściwości tego organu.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Kara za brak oznakowania zostanie przeniesiona do katalogu naruszeń za które kary wymierzać będą właściwi inspektorzy pracy lub państwowi graniczni lub powiatowi inspektorzy sanitarni.
140	**Art. 68**	**Unia Metropolii Polskich**	Z przepisu wynika, że za to samo stwierdzone naruszenie wymienione mowa w art. 66 lub 67 mogą zostać wymierzone trzy kary przez trzy różne organy. Właściwość organów powinna zostać doprecyzowana.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepisy zostały przeredagowane.
141	**Art. 69 ust. 1 pkt 1**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć słowa „lub marszałka województwa”.	Marszałek województwa nigdy nie był organem wymierzającym kary z tytułu nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska. Powołanym do tego organem jest inspekcja ochrony środowiska.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Marszałek województwa może wymierzać kary za brak deklaracji.
142	**Art. 69 ust. 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Brak konkretnego wskazania, czym są „działania polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest”.	Jak należy rozumieć „dochód własny (…) województwa, który przeznacza się na realizację działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest”? Czy	**U** **Uwaga uwzględniona.** Marszałek województwa będzie przekazywał tak jak inne organy wpływy z kar do NFOŚiGW.

				w tym celu marszałek województwa zostanie zobowiązany do np. utworzenia specjalnego programu, w ramach którego podmioty będą mogły zwracać się o dofinansowania do wskazanego w tym artykule celu? Jakiego rodzaju to mają być działania? Czy ewentualnie rozważono kwestię przekazywania tych pieniędzy przykładowo do NFOŚiGW bądź do gmin z terenu danego województwa? Skąd, poza wpływami z administracyjnych kar pieniężnych, marszałek uzyska środki na finansowanie tych działań?	
143	**art. 69 ust. 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć słowa „lub województwa”.	Marszałek województwa nigdy nie był organem wymierzającym kary z tytułu nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska. Powołanym do tego organem jest inspekcja ochrony środowiska.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Marszałek województwa będzie przekazywał tak jak inne organy wpływu z kar do NFOŚiGW.
144	**Art. 70**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)	Proponuje się usunąć art. 70.	Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa nie są organami właściwymi do stwierdzania naruszeń, o których mowa art. 66 ust. 1 i art. 67. 1.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
145	**Art. 70**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego)	Brak wskazania skąd marszałek województwa ma zdobyć informacje, na podstawie których byłby zobowiązany do przekazania właściwym organom informacji odnośnie naruszeń z art. 66 ust. 1 oraz art. 67 ust. 1 – jeśli kompetencją marszałka jest przeprowadzenie	Czy naruszenia, o których mowa w art. 66 i 67, będą podlegały również kompetencjom marszałka województwa tzn. w przypadku przeprowadzenia kontroli marszałek będzie również zobowiązany do skontrolowania podmiotu w powyższym zakresie? Czy dopiero w	**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został usunięty.

			kontroli w zakresie składania bądź aktualizacji deklaracji czy też oznaczeń urządzeń, instalacji, pomieszczeń, dróg zawierających azbest.	przypadku powzięcia informacji o takich naruszeniach (przykładowo: anonimowy donos) marszałek będzie zobowiązany do przekazania takiej informacji do właściwych organów zgodnie z kompetencją?	
146	**Rozdział 8**	**Unia Metropolii Polskich**	Powinna zostać wprowadzona zmiana w ustawie o opłacie skarbowej obejmująca opłatę za wydanie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. Projekt ustawy nie zawiera przepisu szczególnego dla określenia wysokości opłaty skarbowej od wydania zezwolenia, przy jednoczesnym braku planowanych zmian w ustawie o opłacie skarbowej wprowadzanych tą ustawą. W obowiązującym stanie prawnym zezwolenie (pozwolenie, koncesja): na wykonywanie działalności gospodarczej podlega opłacie skarbowej w wysokości 616 zł, pozostałe - 82 zł, a z zakresu gospodarki odpadami (ale tylko na: zbieranie/przetwarzanie odpadów) – 616 zł, co nie daje jednoznacznego wskazania jakiej opłacie ma podlegać przedmiotowe zezwolenie.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
147	**Rozdział 8**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Brak konkretnej propozycji brzmienia, gdyż wymaga to prześledzenia zapisów całej ustawy o odpadach.	Należy rozważyć jak projektowane zapisy ustawy o wyrobach zawierających azbest rzutują na dotychczasowe brzmienie ustawy o odpadach oraz przytoczyć zmiany w przepisach.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy dotyczy wyrobów zawierających azbest, z chwilą ich demontażu powstają

				Szczególną uwagę warto zwrócić na wytwórców, wykonawców usług związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest w korelacji funkcjonującego rejestru BDO (Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami), o którym mowa w art. 79 ustawy *o odpadach*.	odpady, które podlegają przepisom ustawy o odpadach. Została wprowadzona zmiana do ustawy o odpadach w zakresie powiązania wyłączenia stosowania ustawy o odpadach w przypadku zawarcia umowy na usługi remontowe i budowlane.
148	**Art. 84 ust. 1 i 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego)	Usunąć w art. 84 ust. 1 słowo „pierwszą". Usunąć art. 84 ust. 2.	Obowiązek złożenia deklaracji, której wzór określa projekt opiniowanej ustawy powinien mieć każdy użytkujący wyroby. Deklaracja, o której mowa w art. 4 ust. 2 projektu ustawy, nie jest spójna z dotychczas stosowanym Załącznikiem nr 3. Ponadto nie ma pewności, że dane o których mowa w ust. 2, są wprowadzone do Bazy Azbestowej, a wykorzystujący do tej pory wyroby zawierające azbest, złożył (pomimo obowiązku) stosowną informację. Projekt ustawy nie określa też jednego terminu składania przez użytkowników deklaracji jak dotychczas zatem wykorzystujący do tej pory wyroby, który nie składał informacji do 31 stycznia musi mieć obowiązek złożenia deklaracji zgodnie z nowym wzorem.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
149	**Art. 85 ust. 1 i 2**	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski	Proponuje się usunąć art. 85.	Zgodnie z zapisami niniejszego projektu ustawy marszałek nie prowadzi już ww. rejestru w zakresie azbestu natomiast wprowadza dane do Bazy Azbestowej.	N **Uwaga nieuwzględniona.** Jest to przepis przejściowy pomiędzy obecną sytuacją,

		Województwa Świętokrzyskiego)			w której funkcjonuje 16 rejestrów prowadzonych przez marszałków województw, a sytuacją uregulowaną w projekcie ustawy, w której funkcjonuje jedna Baza Azbestowa.
150	Uwaga ogólna	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Brak konkretnej propozycji brzmienia, gdyż wymagałoby to nakreślenia odwołania do konkretnych aktów normatywnych. Podczas trwającego procesu legislacyjnego, w tym prac nad ustawą o wyrobach zawierających azbest, warte podjęcie jest dalszych rozważań systemowych (w miarę możliwości czasowych i prawnych) dotyczących: - ZASAD FINASOWANIA W tej kwestii zgłaszane były sugestie dotyczące problematyki środków na wymianę pokryć dachowych w związku z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Czy działania w tym zakresie mogłyby odnosić się do rezerw w budżecie, zasad podobnych jak w programie „Czyste powietrze”? Podobna problematyka finasowania była przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (UC23). - NIEWYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI INSTALACJI DO	Obowiązek usuwania wyrobów zawierających azbest, wiąże się z rosną liczbą odpadów wymagających unieszkodliwiania, dla których stwierdzono niewystarczającą ilość instalacji. W związku z tym zasadne jest rozważenie wsparcia podmiotów decydujących się na budowę tego rodzaju instalacji.	**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Zaproponowane zmiany ustaw w projekcie ustawy mają na celu ujmowanie usuwania azbestu w różnych programach wsparcia. Przy lokalizacji i budowie składowisk problemem jest brak akceptacji społecznej dla takiej inwestycji (temat był dyskutowany w ramach Konferencji 9-10.10.2024 w MRiT).

			UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.		
151	Uwaga ogólna	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	Spostrzeżenia podjęte w uwagach do projektu ww. ustawy, pozwolą doprecyzować kwestie proponowanego sposobu określenia właściwości organów, która powinna być zbieżna z przepisami odrębnymi, w tym m.in. ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.). Dlatego też zasadne jest ponowne przyjrzenie się projektowanym zapisom z uwzględnieniem roli organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w weryfikacji właściwego oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i instalacje oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu, co może mieć dalsze przełożenie na projektowane wymierzanie kar przez organy.		N **Uwaga nieuwzględniona**. Kontrola oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i instalacje oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu będzie zadaniem inspekcji pracy i inspekcji sanitarnej ze względu na narażenie na działanie azbestu w miejscu pracy osób obsługujących lub remontujących te instalacje, urządzenia czy drogi.
152	Uwaga ogólna	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego)	W przyszłych pracach legislacyjnych warto rozważyć wdrożenie mechanizmu wprowadzanie projektowanej deklaracji o wyrobach zawierających azbest za pośrednictwem bazy azbestowej, odchodząc w dalszej kolejności od formy papierowej. Takie rozwiązania w przyszłości mogą przyczynić się do usprawnienia właściwego gromadzenia danych dotyczących wyrobów zawierających azbest oraz		N **Uwaga nieuwzględniona.** Przebudowa całego systemu i dodanie całego modułu autoryzacji danych i kontaktu z użytkującym, wraz z przechowywaniem nr PESEL, jest nadmiernym wydatkiem środków i czasu, biorąc pod uwagę fakt, że użytkujący złoży deklarację

			wzmożenia odpowiedzialności osób/podmiotów/organizacji zobowiązanych do składania tego rodzaju deklaracji. Do wiodących projektów aktów wykonawczych nie wnoszę zastrzeżeń, prócz wspomnianych w załączniku sugestii mogących wystąpić w dalszej praktyce podczas korzystania z projektowanego rozporządzenia w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest.		kilka razy (być może tylko 2). Otwarcie bazy na samodzielne wprowadzanie danych przez użytkujących mogłoby doprowadzić do dużej liczby błędnych danych w Bazie Azbestowej i braku kontroli nad danymi.
153	Uwaga ogólna	**Związek Powiatów Polskich**	Nie wskazano podmiotu właściwego do zabezpieczenia/usunięcia azbestu zlokalizowanego na nieruchomościach o nieuregulowanym stanie prawnym (działki, które w ewidencji gruntów i budynków posiadają status nn. lub działki dla których ustalenie następcy prawnego nie jest możliwe).	Zapewne zdarzą się sytuacje, gdy organy lub służby będą stwierdzać istnienie porzuconych obiektów/instalacji z azbestem na tzw. bezpańskich działkach. Ustawa powinna uregulować tę problematykę, inaczej nadal będą miejsca, gdzie azbest będzie negatywnie oddziaływać na środowisko i ludzi. Sugerujemy, że skoro Państwo postanowiło zneutralizować azbest do 2032 roku to powinno być to zadanie z zakresu administracji rządowej.	N **Uwaga nieuwzględniona.** Sytuacja nie dotyczy tylko wyrobów zawierających azbest czy odpadów azbestowych, ale jest to szerszy problem i nie wydaje się wskazane uregulowanie go na gruncie ustawy szczegółowej jaką jest ustawa o wyrobach zawierających azbest.
154	Uwaga przekrojowa dotycząca terytorialności zezwoleń	**Związek Powiatów Polskich**	Powyższe uwagi skłaniają do podjęcia tematu zasięgu terytorialnego zezwoleń, który ma być określany przez starostów. Nie byłoby to problematyczne, gdyby zezwolenia wydawano na obręb powiatu, gdzie wykonawca ma siedzibę – a może nawet w obrębie jednego województwa. Konstrukcja obecnych zapisów projektu wskazuje jednak na to, że	Czy w takim razie starosta jest odpowiednim organem do udzielania zezwoleń? Nasze pytanie to nie jest próba przerzucenia zadań na inny organ (w zasadzie każdy organ samorządowy zetknąłby się z tym problemem), ale chęć przemyślenia mechanizmów ustawy. Skoro projekt ma wejść w fazę prac końcowych w I kwartale 2025 r. to mamy jeszcze czas by doprecyzować przepisy lub	N **Uwaga nieuwzględniona.** Uzyskiwanie zezwolenia w każdym powiecie czy w województwie wpłynęłoby na wzrost kosztów prowadzenia działalności (biorąc pod uwagę, że w wyniku uwzględnienia innych uwag maksymalny

			wykonawcy mogą wnioskować do starosty o zezwolenia, które będą pozwalały im realizować prace na terenie całej RP (art. 19 ust. 3 pkt 20 i art. 20 ust. 5 pkt 10). Nie stanowiłoby i to problemu, gdyby nie kwestie, które wynikają z nadzoru nad wykonawcami, w szczególności kontroli przestrzegania prawa, co w konsekwencji może powodować cofanie zezwoleń, co przypisane jest staroście. W miejscu siedziby wszystko może być bowiem w porządku i zgodne z prawem, a naruszenia będą odbywać się w miejscu realnych prac (zob. uwagę 18).	zmienić główne założenia. Jedna z propozycji to uzyskiwanie zezwolenia na działalność na terenie konkretnego województwa gdzie leży powiat, ewentualnie wydawanie zezwoleń dopiero po uzyskaniu pozytywnego stanowiska marszałka województwa, o które wnioskuje wykonawca. Chyba że w percepcji projektodawców cofnięcie zezwolenia jednego starosty może dokonać na swoim terenie starosta właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu lub instalacji, których dotyczą prace (art. 22 nie mówi o staroście, który wydał zezwolenie tylko ogólnie o staroście). Wydaje się to jednak dosyć kontrowersyjne systemowo podejście.	okres na jaki można uzyskać zezwolenie to 3 lata). Wykonawcy prac mają jedną siedzibę, natomiast prace wykonują w różnych lokalizacjach. Proponowane rozwiązanie prowadziłoby do nieuzasadnionego ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej i generowałoby nadmierne koszty uzyskiwania wielu zezwoleń w różnych lokalizacjach.
155	Uwaga ogólna	**Instytut Techniki Budowlanej**	Ustawa nie zawiera zapisów określających mechanizmy akceptujące planowany sposób wykonania prac przed przystąpieniem wykonawcy robót do ich realizacji i kontrolujące. W tym, brak oceny planowanej do zastosowania techniki prac (tzw. „planu”).	Wadliwie przygotowane plany po rozpoczęciu ich realizacji nie zawsze udaje się prawidłowo zmienić lub co więcej, najczęściej nie sposób wykryć w nich błędy podczas rutynowych działań służb kontrolnych (Nadzór Budowlany, Inspekcja Pracy, SANEPID). W opiniowanym projekcie ustawy, ten aspekt – bezpieczeństwo użytkowników obiektów po usunięciu azbestu, w opinii autora został uzależniony od wykonawcy robót, a powinien być od niego niezależny.	N **Uwaga nieuwzględniona.** Zostały uszczegółowione przepisy w zakresie oświadczeń po wykonaniu prac oraz planu prac w zakresie działań w ostatniej fazie robót i zakończenia prac.
156	Uwaga ogólna	**Instytut Techniki Budowlanej**	W krajowych przepisach, zamiast „licencji” jest decyzja administracyjna finalizowana wydaniem zgody na działalność, jednak warunek i sposób	Opiniowany projekt ustawy nie daje możliwości takiej oceny indywidualnych projektów robót. Wobec bardzo zróżnicowanych pod	N **Uwaga nieuwzględniona**.

			jej uzyskania ma charakter deklaratywny (deklarowany ze strony zainteresowanego wykonawcy), bez wnikania organów wydających zgodę w kwestie realnej zdolności do wypełnienia deklaracji. To samo dotyczy również technologii dla poszczególnych prac, które powinny być indywidualnie oceniane i akceptowane przed ich rozpoczęciem.	względem przeszkolenia, wyposażenia i zdolności realizacji ekip wykonawczych, uzupełnienie tego braku uważam za podstawową potrzebę zmiany opiniowanego projektu ustawy.	Kwestia wydawania zezwoleń jako instrumentu zezwalającego na wykonywanie działalności gospodarczej została już wyjaśniona przy innych uwagach. Natomiast w zakresie poszczególnych robót, obowiązuje zgłoszenie oraz plan prac, który powinien być indywidualnie dostosowywany do indywidualnego projektu budowanego.
157	Uwaga ogólna	**Związek Województw RP** (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – pismo przewodnie)	Mając na względzie przepis art. 378 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2021 r. Prawo ochrony środowiska, należy wprowadzić przepis, z którego będzie wynikało, że wszystkie zadania samorządu województwa realizowane na gruncie ustawy o wyrobach zawierających azbest, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy wprowadza funkcjonowanie jednej Bazy Azbestowej, w zastępstwie obecnie funkcjonujących 16 rejestrów wyrobów zawierających azbest prowadzonych przez marszałków województw. Koszty utrzymania i rozwoju technologicznego Bazy Azbestowej pokrywa minister właściwy do spraw gospodarki.
158	Zastrzeżenie końcowe	**Związek Powiatów Polskich**	Ponieważ nie wiemy na jakim etapie jest projekt (przekazano go do KWRiST w trakcie trwania konsultacji społecznych) zastrzegamy możliwość składania kolejnych uwag na bazie		**Komentarz** Po zakończeniu konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień międzyresortowych projekt

			informacji przekazywanych w toku prac ze stroną samorządową.		zostanie ponownie przesłany do KWIRST.
159	Uwaga ogólna	**Prezydent Miasta Łodzi**	Jednocześnie, tutejszy organ chciałby wskazać, że projekt ustawy nie zawiera przepisu szczególnego dla określenia wysokości opłaty skarbowej od wydania zezwolenia, przy jednoczesnym braku planowanych zmian w ustawie o opłacie skarbowej wprowadzanych tą ustawą. W obowiązującym stanie prawnym zezwolenie (pozwolenie, koncesja): na wykonywanie działalności gospodarczej podlega opłacie skarbowej w wysokości 616 zł, pozostałe - 82 zł, a z zakresu gospodarki odpadami (ale tylko na: zbieranie/przetwarzanie odpadów) – 616 zł, co nie daje jednoznacznego wskazania jakiej opłacie ma podlegać przedmiotowe zezwolenie.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
160	Uwaga ogólna	**Prezydent Miasta Łodzi**	Ponadto, istotne wydaje się być przeprowadzenie analizy skutków finansowych wprowadzenia ustawy, w odniesieniu do wykonujących zadania nią zlecone starostów, a związanych z prawdopodobną koniecznością zwiększenia kadry, co najmniej do obsługi wpływających wniosków o wydanie zezwoleń. Jest to tym bardziej istotne w odniesieniu do miast na prawach powiatu, gdzie zadania ustawowe obciążają organ zarówno w ramach realizacji zadań gminy, jak i powiatu.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Z obecnej analizy wpisów do Bazy Azbestowej w zakresie firm usuwających lub zabezpieczających wyroby zawierające azbest nie wydaje się, aby był przewidywany znaczący wzrost obowiązków w starostwach, w tym w miastach na prawach powiatu. Ponadto brak szczegółowych wyliczeń

					argumentujących ten wniosek.
161	Uwaga ogólna	**Związek Miast Polskich**	W projektowanych przepisach brak jest jednoznacznego zakazu usuwania wyrobów azbestowych przez użytkowników tych wyrobów. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń można ocenić jako niewystarczający zapis, że prace te mogą być powierzone wyłącznie uprawnionym wykonawcom. Biorąc pod uwagę powyższe, uzupełnienia wymagają również zapisy dotyczące administracyjnych kar pieniężnych. Należałoby zatem uwzględnić w nich zapisy traktujący o karach za usuwanie wyrobów azbestowych przez użytkowników we własnym zakresie. Proponuje się rozważyć uwzględnienie takiej instytucji, choćby w art. 65 przedmiotowego projektu ustawy.		**N** **Uwaga nieuwzględniona** Została wprowadzona administracyjna kara pieniężna za usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest bez zezwolenia. Kary za przestępstwa przeciwko środowisku są określone w Kodeksie karnym.
162	Uwaga ogólna	**Związek Miast Polskich**	W projekcie brak jest również przepisów karnych dotyczących niezgodnego z ustawą postępowania z wyrobami azbestowymi (w niektórych przypadkach administracyjna kara pieniężna nie jest wystarczającym środkiem zapobiegawczym).		N **Uwaga nieuwzględniona** Nie planuje się wprowadzenia przepisów karnych do projektu ustawy.
163	Uwaga ogólna	**Związek Miast Polskich**	Ponadto zasadnym jest wpisanie do projektu ustawy zapisów dot. konieczności sporządzania programów usuwania azbestu na poziomie lokalnym. Obecnie działanie te wynika wyłącznie z zapisów		N **Uwaga nieuwzględniona** Nie planuje się objęcia zakresem projektu ustawy materii programów usuwania azbestu.

			Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.		
164	Uwaga ogólna	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Ponadto Izba wskazuje, że projekt ustawy stawia szereg wymagań wykonawcom, którzy podejmą się unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest (szkolenia, instruktaże, ocena ryzyka, uzyskanie stosownych zezwoleń) co jest bardzo trudne do zrealizowania w przedsiębiorstwach wod.-kan. Ponadto wprowadza się znaczące kary pieniężne dla przedsiębiorstwa za niedostosowanie się do obowiązków określonych w ustawie.		**N** **Uwaga nieuwzględniona** Szereg wprowadzonych w projekcie wymogów dla wykonawców prac (jak obowiązek uzyskania zezwolenia w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, szkolenia, ocena ryzyka, pieniężne kary administracyjne) wynika z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy.
165	Uwaga ogólna	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	Planuje się, że ustawa wejdzie w życie 21.06.2025 r. a przedsiębiorstwa na wdrożenie przepisów będą miały tylko 6 miesięcy – jest to zdecydowanie za krótki termin.		N **Uwaga nieuwzględniona** Termin na wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. to 21 grudnia 2025 r. Prace zostały rozpoczęte z wyprzedzeniem, tak aby

					przedsiębiorcy mogli się przygotowywać do wdrożenia przepisów.
166	Uwaga ogólna	**Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**	W 2002 r. Rada Ministrów przyjęła krajowy „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski". Jego realizacja zaplanowana została na lata 2003-2032. Z doniesień prasowych dot. realizacji tego programu wiadomo, iż do 2024 roku usunięto 17% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych, a biorąc pod uwagę dotychczasowe tempo, do wykonania planu potrzebne jest 60 lat. W związku z powyższym Izba wnioskuje o wydłużenie terminu obowiązku usunięcia azbestu, który nadal pozostaje określony na dzień 31.12.2032 r.		**CU** **Częściowo uwzględniona.** Termin na wykonanie obowiązku usunięcia azbestu zostanie usunięty z projektu ustawy. Pozostanie zostawiony w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.
167	Uwaga ogólna	**Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie"**	Należy wprowadzić elektroniczny obieg dokumentacji medycznej w medycynie pracy i możliwość wzajemnego widzenia danych pacjentów pomiędzy medycyna pracy a POZ.		N **Uwaga nieuwzględniona.** Wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentacji medycznej w medycynie pracy wykracza poza zakres projektu ustawy. Kwestia elektronizacji dokumentacji medycznej to wyłączna kompetencja Ministra Zdrowia.
168	Uwaga ogólna	**Stowarzyszenie AZBEST 2032**	Należy się skupić nad tematem prawidłowego unieszkodliwienia wielokierunkowo:		**Komentarz**

			1) Bezwzględny przepływ informacji pomiędzy organami samorządowymi – NFOŚ, WFOŚ, PIP, PSSE, WIOŚ, PINB (rozwiniecie BAZY AZBESTOWEJ); 2) Precyzyjny opracowany dla WSZYSTKICH projekt zamówień publicznych dotyczący weryfikacji jednostek wykonawczych (eliminacja w I fazie jednostek niespełniających warunków ustawy); 3) Rozszerzyć bazę azbestową o informacje z zakładów produkcyjnych, przemysłowych itd., gdyż to one są głównym źródłem najbardziej niebezpiecznego azbestu (konieczna informacja dla firm, które realizują wyburzenia lub remonty czy modernizację, 4) Opracowanie procedur unieszkodliwienia azbestu w różnych postaciach: a. azbestu „szczelnie” zamkniętego w materiałach budowlanych (eternit falisty, płaski, płyty PW3A itd.) b. oraz: FRIABLE” czyli takiego, do którego nawet najmniejsza nieprawidłowa interwencja spowoduje utrzymanie się w		Ad 1 – Przepływ informacji między organami regulują przepisy KPA. Ad 2 – Poradnik dla zamawiających usuwanie azbestu został opracowany na zlecenie MRiT i jest dostępny na stronie MRiT i stronie Bazy Azbestowej. Ad 3 – W Bazie Azbestowej są gromadzone dane zarówno od użytkujących będących osobami fizycznymi jak o osobami prawnymi, w tym dane zakładów produkcyjnych, przemysłowych. Dodatkowo dane te są wizualizowane na mapie w GeoAzbeście. Ad 4 – Opracowanie procedur wykracza poza zakres projektu ustawy, ponieważ są to kwestie bardzo techniczne i należy je dopasować do każdego projektu budowlanego indywidulanie, na etapie prac projektowych i planu pracy. Ad 5 – Kwestie gospodarki odpadami w tym odpadami azbestowymi regulują przepisy ustawy o odpadach. Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających

			powietrzu włókien nawet 72h (izolatory, obrzutki, otuliny, osłony termiczne); 5) Wprowadzić system inspekcji i monitorowania odpadów azbestowych, których unieszkodliwienie (wydobycie) obecnie nie jest możliwe. Bezwzględna inwentaryzacja obiektów w celu ochrony zdrowia użytkowników jak również pracowników instalacyjno-remontowych; 6) Opracowanie bezwzględnego minimum wyposażenia na własność firm zajmujących się unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest celem zabezpieczenia pracowników, otoczenia, sprzętu, prawidłowej realizacji zadania oraz transportu tylko i wyłącznie azbestu; 7) EDUKACJA – nie tylko pracowników firm zajmujących się unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest (bowiem nie stanowimy nawet 1% zainteresowanej populacji) a szeroko rozwiniętą kampanię potęgującą szkodliwość włókien respirabilnych. Reasumując, projekt ustawy będzie bardziej wartościowy i uniwersalny gdy jasno sprecyzujemy szereg zależności i każda jednostka w tym		azbest istnieje w przepisach od lat. W Bazie Azbestowej są gromadzone dane zarówno od użytkujących będących osobami fizycznymi jak o osobami prawnymi, w tym dane zakładów produkcyjnych, przemysłowych. Dodatkowo dane te są wizualizowane na mapie w GeoAzbeście. Ad 6 – W projekcie ustawy wprowadzono obowiązek złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej o posiadaniu możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów azbestowych (wyposażenie, maszyny, zaplecze socjalne). Ad 7 – Działania edukacyjne są realizowane w ramach Programu Oczyszczania kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

			uczestnicząca będzie działała wg określonego wzoru przepisów.		

[Uwagi do OSR projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest]

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące OSR/Propozycje zmian w OSR	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona UN – uwaga niejasna
1.		**Związek Powiatów Polskich**	W punkcie „zmiana obciążeń regulacyjnych” OSR wskazane jest, że procedura złożenia wniosku jest zelektronizowana. Nie widzimy jednak potwierdzenia tego w przepisach ustawy.	Na jakiej podstawie w OSR jest stwierdzone, że procedura jest „zelektronizowana” co wyklucza składanie podań w formie papierowej?	**U** **Uwaga nieuwzględniona.** Od 1 stycznia 2025 r. obowiązuje procedura e-Doręczeń.
2.	**Pkt 4 oraz pkt 6**	**Unia Metropolii Polskich**	Istotne wydaje się być przeprowadzenie analizy skutków finansowych wprowadzenia ustawy, w odniesieniu do wykonujących zadania nią zlecone starostów, a związanych z prawdopodobną koniecznością zwiększenia kadry, co najmniej do obsługi wpływających wniosków o wydanie zezwoleń. Jest to tym bardziej istotne w odniesieniu do miast na prawach powiatu, gdzie zadania ustawowe obciążają organ zarówno w ramach realizacji zadań gminy, jak i powiatu.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** W Bazie Azbestowej jest obecnie wpisanych 61 podmiotów, które zajmują się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Nie jest możliwe oszacowanie, ile faktycznie podmiotów będzie ubiegało się o zezwolenia oraz w jakich starostwach albo miastach

					na prawach powiatu. Być może miasta na prawach powiatu będą w tym zakresie bardziej obciążone, ze względu na fakt większej liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w miastach, jednakże w uwadze nie oszacowano wzrostu obciążenia tych jednostek, ani też nie podano kosztów takiego obciążenia.

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii
w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest]

Lp.	**Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie**	**Uzasadnienie uwagi**	**Stanowisko MRiT** **Uwaga:** **U – uwzględniona** **N – nieuwzględniona** **CU – częściowo uwzględniona** **UN – uwaga niejasna**
1.	załącznik nr 1 do rozporządzenia	**Instytut Techniki Budowlanej**	Program szkolenia podstawowego zawiera brak: - opisu wymagań oraz sposobu realizacji stref pracy (hermetyzowanych, z obniżonym ciśnieniem, wyposażonych w kabiny dekontaminacji), - opisu organizacji przebiegu pracy (kolejność robót, organizacji ruchu powietrza, wymagania dla transportu odpadów i komunikacji pracowników itp.)		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Szkolenie podstawowe jest przewidziane dla osób, które nie zajmują się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Zaproponowane kwestie są ujęte w programie szkolenia

			- opisu wymaganych szczegółów do opisu „planu” (robót) i powiązanych z nim, wymaganych przez BHP stosownych technik pracy i form zabezpieczenia obiektu, stref pracy i ochron osobistych.		rozszerzonego oraz w programie szkolenia rozszerzonego dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu.
2.	załącznik nr 2 i 3 do rozporządzenia	**Instytut Techniki Budowlanej**	Szkolenie w wersji rozszerzonej powinno dodatkowo zawierać: - Kontrolę realizacji wymagań bezpieczeństwa „planu”, - przygotowanie „oceny ryzyka”, - budowa hermetycznych stref pracy i zasada utrzymywania właściwego podciśnienia wewnątrz przy pracach wewnątrz budynków, - organizacja pracy, w tym organizacja zaplecza robót, dróg komunikacji pracowników, usuwanie odpadów i ich gromadzenie, organizacja ruchu powietrza i sytuacje awaryjne.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Kwestie te są ujęte w załączniku nr 3.
3.	załącznik nr 2 do rozporządzenia	**Państwowy Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy**	W programie szkoleń w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest proponujemy w zał. nr 2 - szkolenie rozszerzone dla pracowników w wymaganych środkach dydaktycznych zmianę w pkt 7 (str.11) oraz 8 (str.13) "komory dekontaminacyjnej" na "atrapę komory dekontaminacyjnej".	Komentarz: dla przećwiczenia prawidłowych procedur postępowania, w tym korzystania z komory dekontaminacyjnej wystarczy atrapa (tym bardziej że dopuszcza się alternatywnie wykorzystanie technik audiowizualnych), co może się przyczynić do zwiększenia ilości ośrodków szkoleniowych, dysponujących wymaganym wyposażeniem, a tym samym dostępu do szkoleń dla osób zainteresowanych.	**U** **Uwaga uwzględniona.**

4.	załącznik nr 3 do rozporządzenia	**Państwowy Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy**	W zał. nr 3 - szkolenie rozszerzone dla osób kierujących lub nadzorujących pracowników: w wymaganych środkach dydaktycznych zmianę w pkt 8 (str.21 oraz 23) "komory dekontaminacyjnej" na "atrapę komory dekontaminacyjnej".	Komentarz: dla przećwiczenia prawidłowych procedur postępowania, w tym korzystania z komory dekontaminacyjnej wystarczy atrapa (tym bardziej że dopuszcza się alternatywnie wykorzystanie technik audiowizualnych), co może się przyczynić do zwiększenia ilości ośrodków szkoleniowych, dysponujących wymaganym wyposażeniem, a tym samym dostępu do szkoleń dla osób zainteresowanych.	**U** **Uwaga uwzględniona.**
5.	Uwagi ogólne	**Państwowy Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy**	Dodatkowo proponujemy objęcie szkoleniami typu 2 osób transportujących odpady zawierające azbest oraz pracujących na składowiskach odpadów zawierających azbest lub składowiskach zawierających kwaterę przeznaczoną dla tych odpadów oraz szkoleniami typu 3 kierowników takich składowisk.	Komentarz: wymienione grupy zawodowe mogą być również narażone na kontakt z azbestem, a udział w szkoleniu podniesie ich poziom wiedzy, świadomości oraz umiejętności, co przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa osób wykonujących tego typu prace, osób postronnych oraz środowiska.	**N** **Uwaga nieuwzględniona** Osoby pracujące w narażeniu na działanie azbestu, transportujące czy pracujące na składowiskach, powinny mieć w ocenie ryzyka zawodowego ujęte narażenie na działanie azbestu. Wtedy zgodnie z projektem ustawy podlegają obowiązkowym szkoleniom w zakresie podstawowym. Osoby te nie prowadzą działalności polegającej na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii

w sprawie sposobu oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń oraz dróg o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu]

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona UN – uwaga niejasna
1.	§6 ust. 2	Związek Województw RP	Paragraf 6 ust. 2 powinien zostać przeniesiony do ustawy.	Przepis określony w tym ustępie wydaje się zbyt istotny dla uregulowania go rozporządzeniem	U Uwaga uwzględniona. Przepis został usunięty z rozporządzenia.

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii
w sprawie w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest}

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona UN – uwaga niejasna
1.	Wzór deklaracji	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Brak konkretnej propozycji zmian, z uwagi na oczekiwane wyjaśnienie zapisu dot. masy lub ilości usuniętego wyrobu zawierającego azbest przekazanego do unieszkodliwienia, który w dalszej kolejności ma być weryfikowany przez organy prowadzące bazę azbestową.	Wzór deklaracji będący nawiązaniem do projektowanych zapisów art. 4 ust. 3 pkt 17 ustawy o wyrobach zawierających azbest, uwzględnia informacje dotyczące „usuniętego lub zabezpieczonego” wyroby	N Uwaga nieuwzględniona. Weryfikacja, o której mowa w projekcie ustawy dotyczy weryfikacji obecności wyrobów zawierających azbest. Zapisy dotyczące deklaracji zostały przeredagowane. Dane

				zawierającego azbest. Dotychczasowa specyfika danych gromadzonych w bazie azbestowej nawiązuje do obowiązku wskazywania ilości wyrobów unieszkodliwionych, czy za zmianą sformułowania na „usunięte” przemawiał fakt, że informacje o unieszkodliwieniu, co do zasady powinny być gromadzone w odrębnej bazie BDO? Czy organy weryfikujące deklaracje i wprowadzające je do bazy azbestowej będą zobowiązane do analizowania poprawności dalszego zagospodarowania (unieszkodliwiania) w związku z zadeklarowanym usunięciem wyrobów? Celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych (jak podniesiono w uwadze 5 w tabeli) organy powinny mieć jasno określone ramy prawne (narzędzia) do weryfikacji deklaracji, więc jeżeli poprawność danych dotyczących usuniętych i unieszkodliwionych wyrobów jest zależna od innych informacji, należy rozważyć potrzebę dołączania do deklaracji informacji	dotyczące masy lub ilości usuniętego wyrobu zawierającego azbest powinny być zgodne z kartą przekazania odpadu, jednakże nie będzie wymagane jej dołączanie do deklaracji.

				potwierdzającej przekazanie odpadów do zgodnego z przepisami zagospodarowania.	

Załącznik nr 2 do Raportu z konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest
Tabela 2 – Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest

[Uwagi do projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60)]

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona Komentarz
1.	**Art. 2 pkt 1**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie w art. 2 pkt 1 w odniesieniu do definicji pojęcia „azbest" zapisu odnoszącego się do sklasyfikowania tego czynnika szkodliwego środowiska pracy jako substancji rakotwórczej kategorii 1A - zgodnie z załącznikiem VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.), co zapewni spójność przepisów poprzez doprecyzowanie tej kwestii.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
2.	**Art. 2 pkt 6**	**Główny Inspektor Pracy**	Rozważenie użycia w art. 2 pkt 6 projektu ustawy zamiast pojęcia „pracownik" zdefiniowanego szerzej, niż w ustawie - Kodeks pracy, np.		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			zapisu: „osoba narażona na azbest w miejscu wykonywania pracy”, co pozwoli na uwzględnienie ochrony zdrowia różnych osób wykonujących takie prace, niebędących pracownikami, a jednocześnie pozostanie w zgodzie z definicją pracownika znajdującą się w ustawie Kodeks pracy. Jednocześnie do osób wymienionych we wskazanej definicji pracownika a niebędących pracownikami dookreślono, że mogą być narażeni na działanie azbestu w związku z wykonywaniem prac na polecenie wykonawcy prac, przy czym np. wymienione osoby prowadzące prace na własny rachunek sami mogą być takimi wykonawcami prac.		
3.	**Art. 2 pkt 9 lit. b**	**Główny Inspektor Pracy**	Zmianę zapisu w art. 2 pkt. 9 lit. b projektu ustawy, wskazującego na „osoby fizyczne zatrudnione na innej podstawie niż stosunek pracy” na zapis: „osoby fizyczne wykonujące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy”. Taka treść przepisu będzie spójna z zapisami art. 304 § 1 ustawy Kodeks pracy, który odnosi się do osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
4.	**Art. 4 ust. 3 pkt 4 i 5,** (analogicznie art. 24 ust. 2 pkt 6, art. 49 ust. 2 pkt 1 lit.	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	Odnosząc się do propozycji **art. 4 ust. 3 pkt 4 i 5** projektu, w którym wskazano elementy deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest, należy zauważyć, że wśród nich wskazano **numer telefonu**		**U** **Uwaga uwzględniona.** W przypadku użytkującego wskazanie numeru telefonu jest dobrowolne. Wymóg

	l oraz m, art. 51 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 53 ust. 1 lit. h oraz i)		**użytkującego oraz adres poczty elektronicznej użytkującego**, „jeżeli posiada". Choć tak sformułowany przepis nie wymaga od użytkującego posiadania numeru telefonu ani adresu poczty elektronicznej, celowym byłoby wprowadzenie pełnej dobrowolności i fakultatywności podawania numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej, tym bardziej, że wymagane jest podanie adresu siedziby oraz adresu do korespondencji użytkującego. W tym kontekście wątpliwości budzi **art. 19 ust. 3 pkt 8 i 9 projektu**, zgodnie z którym we wniosku o zezwolenie na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest wykonawca prac zobowiązany jest do podania numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej, bez uzależnienia tego od faktu posiadania lub nieposiadania numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej. Uwagę tę należy odnieść także **do art. 24 ust. 2 pkt 6, art. 49 ust. 2 pkt 1 lit. l oraz m, art. 51 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 53 ust. 1 lit. h oraz i projektu**.		podania adresu poczty elektronicznej został usunięty. Niezrozumiała jest uwaga dotycząca „wprowadzenia pełnej dobrowolności" podania tych danych (brak propozycji brzmienia). W ocenie projektodawcy sytuacja prawna użytkującego nie jest tożsama z sytuacją wykonawcy prac, wobec czego brak tu zasadności traktowania tych odrębnych grup analogicznie i w każdej sytuacji tak samo. W przypadku wykonawcy prac zasadne jest zachowanie obligatoryjności spełnienia wymogu podania numeru telefonu w zgłoszeniu. Wynika to z faktu, że kontakt w przewidzianych w projekcie ustawy sytuacjach powinien zostać nawiązany sprawnie i szybko, na co forma korespondencyjna nie zawsze pozwala. W przypadku wpisu do rejestru jednostek szkoleniowych uwaga uwzględniona.
5.	**Art. 6 ust. 2 pkt 2**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 6 ust. 2 pkt 2 projektu** zaproponowano **dokonywanie weryfikacji przez wójta, burmistrza,**		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.**

			prezydenta miasta lub marszałka województwa na podstawie dostępnej dokumentacji. Projektodawca wskazać powinien na podstawie jakiej dostępnej dokumentacji powinna zostać wykonana weryfikacja, jakie informacje ta dokumentacja ma zawierać oraz z jakich źródeł ma być pozyskiwana. W ust. 3 wskazano na obowiązek sporządzenia protokołu z dokonanej weryfikacji. Zakres informacji, który protokół ma zawierać określony jest jednak w sposób **nieprecyzyjny** – zgodnie z zasadą minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/6795) powinny być one wymienione w sposób enumeratywny i obejmować jedynie dane niezbędne do zrealizowania celu regulacji.		Art. 6 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy zostanie przeredagowany. Ust. 3 art. 6 dotyczący wymogu sporządzenia protokołu z dokonanej weryfikacji zostanie usunięty wskutek innych wniesionych uwag.
6.	**Art. 13 ust. 2**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Wskazać właściwe odesłanie tj. do „art. 12 ust. 2” w miejsce „ust. 12 ust. 2”.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
7.	**Art. 15 ust. 1**	**Główny Inspektor Pracy**	Wskazanie w art. 15 ust. 1 projektu ustawy zamiast sformułowana: „ocenę ryzyka zawodowego pracownika” zapisu: „ocenę ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą”. Taki zapis będzie spójny z regulacją zawartą w art. 226 pkt 1 ustawy Kodeks pracy, określającym, że „Pracodawca ocenia i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą”. Ponadto w § 39a ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650) określono również, że: „Pracodawca ocenia ryzyko zawodowe występujące przy wykonywanych pracach".		
8.	**Art. 15 ust. 2**	**Główny Inspektor Pracy**	Uzupełnienie zapisu art. 15 ust. 2 projektu ustawy poprzez dodanie po słowach: „...ryzyka zawodowego" zapisu: „związanego z wykonywaną pracą", celem jednoznacznego dookreślenia.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
9.	**Art. 15 ust. 3**	**Główny Inspektor Pracy**	Doprecyzowanie zapisu art. 15 ust. 3 projektu ustawy w zakresie wskazanej w nim „znaczącej zmiany warunków pracy", celem uniknięcia różnic interpretacyjnych i jasnego dookreślenia kategoryzacji zmian jako znaczących. Wdrożenie zapisu dyrektywy w aspekcie „znaczącej zmiany" powinno zostać konkretnie uściślone z uwagi na konieczną jednoznaczność wymogu oraz możliwość skutecznego i bezspornego nadzoru nad wymaganiami wskazanego przepisu.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Usunięto wyraz „znacząca" i przeredagowano przepis odnosząc się do zmiany narażenia na działanie azbestu.
10.	**Art. 15 ust. 3**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Zawiera nieprecyzyjne sformułowanie „Wykonawca prac weryfikuje ocenę ryzyka zawodowego, jeśli zachodzi podejrzenie, że jest nieprawdziwa...". Przepis nie precyzuje kto ma mieć podejrzenie, że taka ocena jest nieprawdziwa.		N **Uwaga nieuwzględniona.** Stwierdzenie zgodności oceny ryzyka zawodowego ze stanem faktycznym może nastąpić, np. w trakcie jej przeglądu - ocena ryzyka zawodowego nie jest

					bowiem czynnością jednorazową. Przeglądy powinny odbywać się okresowo (cyklicznie). Aktualizacja oceny ryzyka zawodowego może nastąpić również niezależnie od okresowych przeglądów. Przepis ten należy intepretować w powiązaniu z art. 15 ust. 2 projektu ustawy, w myśl którego wykonawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami ocenę ryzyka zawodowego. Ocenę ryzyka zawodowego może sporządzić pracodawca lub inna wyznaczona przez niego osoba, np. specjalista ds. BHP bądź firma zewnętrzna. Tak samo w przypadku weryfikacji. Grupa tych osób może być szeroka. Wyraz „nieprawdziwa” zastąpiono sformułowaniem „niezgodna ze stanem faktycznym”.
11.	**Art. 15 ust. 3 i 4**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie zapisu w zakresie obowiązku dokumentowania oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą oraz jej weryfikacji. Zapis art. 15 ust. 3 projektu ustawy odnosi się do		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			obowiązku „weryfikacji” oceny ryzyka zawodowego, nie wskazując na możliwy do sprawdzenia fakt udokumentowania dokonania tej weryfikacji. Sprawdzenie, czy dokonano wymienionej w przepisie weryfikacji, będzie więc uniemożliwione. Podobnie trudno będzie wykazać, czy niezbędne środki profilaktyczne są zapewnione na podstawie oceny ryzyka zawodowego, na co wskazuje art. 15 ust. 4 projektu ustawy. Rozwiązanie analogicznej sytuacji przyjęte zostało w § 39a ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, mającego brzmienie „Pracodawca prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych.”.		
12.	**Art. 16**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie w art. 16 projektu ustawy zapisu, iż „Szkolenia, o których mowa w art. 16 wykonawca prac zapewnia niezależnie od zapewnienia szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w art. 237^3 i art. 237^5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.”. Zniweluje to ewentualne wątpliwości przedsiębiorców w tym zakresie.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Zgodnie z przepisami pozostaje obowiązek odbycia ogólnego szkolenia bhp oraz dodatkowo szkolenia azbestowego. Bez zmian pozostają okresy częstotliwości udziału w szkoleniach – odpowiednio co 1 rok zgodnie z Kodeksem pracy, co 3 lata –

					zgodnie z projektem ustawy.
13.	**Art. 16 ust. 3**	**Główny Inspektor Pracy**	Ujednolicenie nazewnictwa w art. 16 projektu ustawy poprzez zastąpienie w ust. 3 wyrazu „organizuje” wyrazem „zapewnia”. Zobowiązanie wykonawcy prac do organizacji szkolenia stoi bowiem w sprzeczności z zapisami art. 18 ust. 1 projektu ustawy, gdzie wskazano, iż szkolenia przeprowadza jednostka organizacyjna, określając konieczny do spełniania zakres jego organizacji. Jednocześnie należy wskazać, że w art. 16 ust. 1-2 projektu ustawy zobowiązano wykonawcę prac do zapewnienia szkolenia, a nie jego organizacji.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
14.	**Art. 16 ust. 5**	**Główny Inspektor Pracy**	Uzupełnienie treści art. 16 ust. 5 projektu ustawy oraz treści projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest o zagadnienia w zakresie minimalnych wymogów dotyczących szkoleń, wymienione w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE. L 284 z 30.11.2023, str. 2668). W załączniku Ia pkt 5 lit. g-j ww. dyrektywy wskazano bowiem, że		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść teoretyczne i praktyczne szkolenie obejmujące co najmniej wymienione zagadnienia, w tym: procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych, procedury odkażania, utylizacja odpadów i wymogi w zakresie badań lekarskich.		
15.	**Art. 17 ust. 3**	**Główny Inspektor Pracy**	Uściślenie przypadku zwolnienia pracownika z odbycia szkolenia określonego w projekcie ustawy, do którego odnosi się art. 17 ust. 3. Z zapisu tego artykułu nie wynika bowiem, do jakiego rodzaju szkolenia konkretnie odnosi się odstępstwo. Wskazano jedynie, iż „z odbycia szkolenia może być zwolniony pracownik, który przedłoży aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia obejmującego zakres szkolenia zgodny z oceną ryzyka zawodowego, o której mowa w art. 15”. Taki zapis może być różnie interpretowany przez przedsiębiorców, a za jedyny wymóg dla wymienionego szkolenia może być uznawana zgodność jego zakresu z oceną ryzyka zawodowego. Istotne są też kwestie możliwości (sposobu) weryfikacji, czy wymienione w przepisie ukończone szkolenie jest zgodne z oceną ryzyka zawodowego u danego wykonawcy prac.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany.

16.	**Art. 18 ust. 3**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 18 ust. 3 projektu** wskazano, że jednostka szkoleniowa prowadzi w postaci elektronicznej **rejestr wydanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.** Jako że wśród informacji umieszczonych w rejestrze będą także dane osobowe, przepisy powinny określać **sposób** przetwarzania danych zawartych w rejestrze oraz **okres retencji** tych danych. W **ust. 4** wskazano obowiązek jednostki szkoleniowej do udostępnienia na wniosek starosty, okręgowego inspektora pracy, państwowego inspektora sanitarnego lub państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego aktualnych i pełnych danych zawartych w rejestrze. Przepisy określające udostępnianie danych powinny szczegółowo określać **tryb, procedurę i formę udostępniania danych**, a także wskazywać **na cel**, w jakim wskazane podmioty mogą wystąpić o dane. Cele prowadzenia rejestrów publicznych i przetwarzania danych osobowych w związku z funkcjonowaniem rejestru muszą być ściśle określone. Jako że Projektodawca nie przeprowadził oceny skutków dla ochrony danych, niezbędność prowadzenia rejestru w modelu jego powszechnej dostępności nie została wykazana, natomiast udostępnianie danych we wskazany w projekcie sposób może		**U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca zrezygnował z utworzenia rejestru wydanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

			powodować wiele ryzyk dla przetwarzania danych (np. profilowanie).		
17.	**Art. 18 ust. 4**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Po wyrazach „państwowego powiatowego inspektora sanitarnego” należy dodać wyrazy „lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego”		**U** **Uwaga uwzględniona.** Projektodawca zrezygnował z utworzenia rejestru wydanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.
18.	**Art. 20 ust. 2 pkt 2,** **Art. 21 ust. 1 pkt 1,** **Art. 52**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 20 ust. 2 pkt 2 projektu** wskazano, że starosta dokonać może **„kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wniosku”.** Jako że we wniosku znajdować się będą także dane osobowe, Prawodawca wyjaśnić i doprecyzować powinien na czym „sprawdzenie faktów” ma polegać i w jaki sposób dane z wniosku mają być weryfikowane, tym bardziej, że chodzi o przetwarzanie danych przez podmiot publiczny, związany konstytucyjną zasadą legalizmu. Uwaga ta odnosi się także do **art. 21 ust. 1 pkt 1 projektu**, zgodnie z którym starosta odmawia wydania zezwolenia wykonywania prac, gdy wykonawca prac złożył wniosek zawierający **nieprawdziwe dane**. Nie wskazano jednak w jaki sposób starosta ma te dane weryfikować, aby przesądzić o ich prawdziwości. Powyższą uwagę odnieść należy także do **art. 52 projektu**, w którym wskazano, że minister właściwy do spraw gospodarki może dokonać **kontrolnego sprawdzenia faktów**		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Przepisy dotyczące art. 20 ust. 2 pkt 2 oraz art. 52 zostały usunięte. Art. 21 ust. 1 pk1 zostanie bez zmian. Natomiast projektodawca wprowadził obowiązek złożenia przez wykonawcę prac oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Dane dotyczące wykonawcy prac starosta będzie mógł sprawdzić w ogólnie dostępnych rejestrach.

			podanych we wnioskach. Prawodawca określić powinien **w jaki sposób** właściwy minister dokonywać ma **weryfikacji danych osobowych** zawartych we wniosku. Jeśli takie kontrole miałaby być dokonywane, to zasady jej prowadzenia powinny być ściśle określone w ustawie albo Projektodawca zawrzeć powinien odwołanie do uregulowanego w ustawie trybu kontroli już aktualnie funkcjonującego w porządku prawnym.		
19.	**Po art. 22**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Po art. 22 projektu ustawy regulację w brzmieniu: „Starosta decyzje, o których mowa w art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 3 przekazuje do wiadomości właściwego okręgowego inspektora pracy, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz właściwego organu nadzoru budowlanego.”	Przekazanie tych decyzji do wiadomości wymienionych organów umożliwi m.in. sprawniejsze podjęcie działań związanych ze sprawowaniem kontroli lub nadzoru nad wykonawcą prac, w tym także ewentualne stwierdzenie braku dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 projektu ustawy.	**U** **Uwaga uwzględniona.** Rejestr wykonawców prac, którzy uzyskali zezwolenie, będzie ogólnodostępny za pośrednictwem Bazy Azbestowej.
20.	**Art. 24 ust. 1**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Po wyrazach „właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu” należy dodać wyrazy „albo właściwemu państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu”		**U** **Uwaga uwzględniona.**
21.	**Art. 24 ust. 2 pkt 10**	**Główny Inspektor Pracy**	Zamieszczenie w art. 24 ust. 2 pkt 10 projektu ustawy zamiast: „daty ostatniego badania profilaktycznego” zapisu: „daty ważności ostatniego badania profilaktycznego”. Bowiem		**U** **Uwaga uwzględniona** Dyrektywa nakazuje podanie daty ostatniego

			informacja o dacie ostatniego badania profilaktycznego nie wskazuje, czy pracownik ma ważne badanie profilaktyczne i jest dopuszczony przez lekarza medycyny pracy do wykonywania pracy.		badania okresowego, zatem można tylko dodać datę ważności tego badania.
22.	**Art. 24 ust. 2**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Ust. 2 projektu ustawy zawiera informacje, które powinny zostać zawarte w zgłoszeniu. Nie przewiduje się trybu postępowania w przypadku gdy zgłoszenie nie zawiera tych informacji. Ponadto z uwagi na ilość informacji i danych proponuje się rozważenie wprowadzenia wzoru zgłoszenia.	Z praktyki sprawowania nadzoru przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynika, że wykonawcy prac wymieniają tytuły ustawowych punktów, lecz bardzo często nie przekazują danych określonych w danej kategorii, co utrudnia sprawowanie nadzoru nad tymi podmiotami.	**N** **Uwaga nieuwzględniona** Kluczową kwestią jest sam fakt zgłoszenia, nie zaś jego kompletności. Katalog informacji jest na tyle szeroki, że projektodawca nie widzi potrzeby opracowania wzoru zgłoszenia.
23.	**Art. 24 ust. 2 pkt 10**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 24 ust. 2 pkt 10 projektu** wskazano, że zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia lub instalacji zawierać musi **listę pracowników** z podaniem m.in. imienia i nazwiska. Wątpliwości budzi celowość przetwarzania takich danych – zgodnie z zasadą minimalizacji danych przetwarzane powinny być jedynie dane niezbędne dla realizacji celu. W związku ze wskazaną regulacją, odnieść należy się także do **ust. 6 projektu**, w którym wskazano na obowiązek organów do **zagwarantowania zachowania poufności, integralności, kompletności oraz dostępności**		**N** **Uwaga nieuwzględniona**. Podanie wykazu pracowników w danym zgłoszeniu wymaga Dyrektywa. Okres przechowywania zgłoszeń został skrócony do 3 lat (adekwatnie do maksymalnego okresu na jaki można wydać zezwolenie na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest). Natomiast zgodnie z uwagą Głównego Inspektora Sanitarnego okres przechowywania przez organy inspekcji sanitarnej

			informacji wskazanych w zgłoszeniu. O ile zachowanie poufności, integralności, kompletności oraz dostępności danych jest obowiązkiem administratora wynikającym z rozporządzenia 2016/679, to jednak przepisy szczegółowe, regulujące obowiązki administratora powinny wskazywać na **konkretne, choćby minimalne, ale odpowiadające ratio legis, rozwiązania, które tę poufność, integralność, kompletność oraz dostępność pozwolą zachować.** Ponadto wskazany w przepisie **10-letni okres retencji** danych budzi wątpliwości – Prawodawca może przyjąć jedynie rozwiązania w niezbędnym zakresie oraz uzasadnić powinien z czego wynika konieczność zastosowania tak długiego okresu przetwarzania danych.		zostanie wydłużony do 40 lat. Azbest jest substancją rakotwórczą wywołującą choroby, których objawy mogą pojawić się po 40 latach od narażenia. Tak długi okres przechowywania tych danych pozwoli poprowadzić rzetelne postępowania w przypadku orzekania o chorobach zawodowych.
24.	**Po Art. 24 ust. 2**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Proponuje się dodanie dodatkowego ust. w brzmieniu: „Wykonawca prac najpóźniej w terminie 24 godzin przed faktycznym podjęciem prac, o których mowa w ust. 1, na każdym obiekcie, urządzeniu lub instalacji przekazuje odrębnie właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, właściwemu państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz	Z praktyki wynika, że upoważnionym pracownikom właściwego państwowego inspektora sanitarnego zdarza się kilkukrotnie jeździć w miejsce prac i nie udaje się przeprowadzić kontroli, z uwagi na to, że wykonawca nie wchodzi na miejsce w podanym w zgłoszeniu terminie, albo często gdy dociera na miejsce, okazuje się, że prace zostały przeprowadzone w godzinach np. wczesnoporannych.	**U** **Uwaga uwzględniona.**

			właściwemu organowi nadzoru budowlanego informację o dacie i godzinie rozpoczęcia wykonywania tych prac.”		
25.	**Art. 24 ust. 6**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Proponuje się nadanie brzmienia: „6. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 10 w połączeniu z informacjami, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 9, w sposób gwarantujący zachowanie ich poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegrożących uszkodzeniem lub zniszczeniem są przechowywane przez: 1) właściwego okręgowego inspektora pracy, właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz właściwy organ nadzoru budowlanego przez okres 10 lat, 2) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego, przez okres 40 lat, – licząc od końca roku kalendarzowego, w którym został zgłoszony zamiar przeprowadzenia prac polegających na usunięciu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia lub instalacji.”	Zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy celem projektowanej regulacji jest umożliwienie ustalenia potencjalnych miejsc i czasu trwania narażenia pracowników na działanie azbestu, co może być istotne podczas procedury przyznania świadczeń z tytułu choroby zawodowej. Jednak mając na uwadze okres latencji (np. 30–40 lat dla międzybłoniaka czy 10–50 lat dla pylicy azbestowej), 10 letni okres nie znajduje uzasadnienia. Okres 40 lat jest wskazany jako okres przechowywania dokumentacji medycznej w § 3 ust. 5 projektu rozporządzenia Ministra zdrowia w sprawie badań profilaktycznych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu. Również w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. poz. 1126) – § 8 ust. 1 – przewiduje 40 letni okres przechowywania rejestru pracowników dotyczącego czynników o działaniu rakotwórczym.	**U** **Uwaga uwzględniona**.
26.	**Art. 25 pkt 1**	**Główny Inspektor Pracy**	Rozważenie, czy w art. 25 pkt 1 projektu ustawy należy wskazać		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			„stały nadzór techniczny prawidłowości wykonywania tych prac”, czy jedynie: „stały nadzór prawidłowości wykonywania tych prac”. Jednocześnie proponuję pominąć wyraz „tych”.		Chodzi nie tylko o nadzór techniczny, ale o całościowy nadzór nad wykonywanymi pracami oraz osobami narażonymi na działanie azbestu.
27.	**Art. 26 ust. 1 pkt 1 oraz art. 31 ust. 2 pkt 3**	**Główny Inspektor Pracy**	Ujednolicenie zapisów art. 26 ust. 1 pkt 1 oraz art. 31 ust. 2 pkt 3 projektu ustawy w zakresie użytych różnych sformułowań, tj. „instalacji odciągów miejscowych” oraz „miejscowe instalacje odciągające powietrze”. Ponadto rozważenie treści ww. zapisów w zakresie użycia słowa „instalacji”. W § 34 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do maszyn i urządzeń zawarto zapis odnoszący się do miejscowych wyciągów tj. „Urządzenia lub ich części, z których mogą wydzielać się szkodliwe gazy, pary lub pyły, powinny być zhermetyzowane. W razie niemożliwości zhermetyzowania, urządzenia te powinny być wyposażone w miejscowe wyciągi.”.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Terminologia zostanie ujednolicona.
28.	**Art. 26 ust. 3 pkt 2**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie w art. 26 ust. 3 pkt 2 projektu ustawy zapisu wskazującego na obowiązek wymiany filtrów włókninowych ze wskazanych w art. 26 ust. 1 pkt 1 „odciągów miejscowych”. Przepis ujmuje bowiem jedynie filtry włókninowe z		**U** **Uwaga uwzględniona**.

			elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń.		
29.	**Art. 26 ust. 3 pkt 3**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie w art. 26 ust. 3 pkt 3 projektu ustawy zapisu wskazującego na obowiązek pakowania filtrów włókninowych ze wskazanych w art. 26 ust. 1 pkt 1 „odciągów miejscowych". Przepis ujmuje bowiem jedynie filtry włókninowe z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
30.	**Art. 28 ust. 1**	**Główny Inspektor Pracy**	Przeredagowanie zapisu art. 28 ust. 1 projektu ustawy i zamieszczenie zamiast zapisu: „Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac /…/odzież i obuwie robocze, w tym odzież ochronna oraz środki ochrony indywidualnej były /…/" sformułowania: „Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac /…/odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna były /…/", co zapewni ujęcie prawidłowego podziału ww. odzieży i środków.		**U** **Uwaga uwzględniona**.
31.	**Art. 29**	**Główny Inspektor Pracy**	Zmianę zapisu w art. 29 projektu ustawy poprzez użycie zamiast słowa: „czyszczone" słowa „oczyszczone", co zapewni usunięcie pyłu azbestu z maszyn i urządzeń i brak wtórnego narażenia na pył zawierający azbest przy ich ponownym użyciu. Jednocześnie proponuję doprecyzowanie w tym przepisie, że dotyczy to oczyszczenia maszyn i urządzeń z azbestu.		**U** **Uwaga uwzględniona.**

32.	**Art. 32**	**Główny Inspektor Pracy**	Rozważenie rozszerzenia zakresu art. 32 projektu ustawy, który odnosi się do usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wobec zapisów zawartych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE. L 284 z 30.11.2023, str. 2668) nie rozróżniających wartości normatywów higienicznych dla pomieszczeń pracy i poza nimi – art. 6, 7 i 8 ww. dyrektywy. Ponadto artykuł 3 ww. dyrektywy określa, że stosuje się ją do prac, w czasie których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, nie różnicując prac wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń.		**U** **Uwaga uwzględniona**
33.	**Art. 34 ust. 5**	**Główny Inspektor Pracy**	Dodanie do zapisu w art. 34 ust. 5 projektu ustawy odnoszącego się do zabezpieczenia ładunku odpadów zawierających azbest przed przemieszczaniem się w trakcie transportu.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
34.	**Art. 36**	**Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa**	Uzupełnienie art. 36 projektu, przez wskazanie właściwych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, do których odsyła się w sprawach dotyczących decyzji o wydaniu zezwolenia, decyzji o		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został usunięty w kontekście uwagi Ministra Finansów.

			zmianie zezwolenia, decyzji o odmowie wydania zezwolenia oraz decyzji o cofnięciu zezwolenia.		
35.	**Art. 39 ust. 2 pkt 2**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 39 ust. 2 pkt. 2 projektu** wskazano, że **w Bazie Azbestowej gromadzi się i przetwarza dane dotyczące użytkujących**. Sformułowanie to jest jednak **zbyt ogólne** – przepisy ustawy określać powinny jakie konkretnie dane użytkujących mają być przetwarzane. Ich zakres wyznaczony powinien być odpowiednio do celu regulacji (również wskazanym przez Projektodawcę), zgodnie z zasadą ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/6796). W **ust. 3** wskazano, że integralną część Bazy Azbestowej stanowi **rejestr wykonawców prac.** W rejestrze tym przetwarzane będą dane osobowe (na co wskazano w art. 49 ust. 2 pkt 1 projektu), w związku z czym uregulowania dotyczące tego rejestru nie mogą być sformułowane w tak **lakoniczny** sposób. Przede wszystkim Prawodawca rozważyć powinien, czy rejestr ten stanowi rejestr publiczny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307). Wszystkie elementy związane z funkcjonowaniem rejestru publicznego i danych w nim zawartych powinny być		**U** **Uwaga uwzględniona.** Informacje dotyczące użytkujących gromadzi się w Bazie azbestowej. Rejestr wykonawców stanowi część Bazy azbestowej. Zgodnie z art. 40 ust. 2 projektu: . Bazę Azbestową prowadzi się zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla systemów teleinformatycznych oraz **zgodnie z minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej** w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zakres przetwarzanych danych użytkujących został ujęty w DPIA.

			kompleksowo określone w ustawie. Należy przypomnieć, że rejestry publiczne prowadzone są w konkretnych celach i dane w nich zgromadzone mogą być przetwarzane wyłącznie w tych celach.		
36.	**Art. 40 ust. 1**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 40 ust. 1 projektu** określono, że **Baza Azbestowa prowadzona jest w systemie teleinformatycznym**. Uregulowanie to ma charakter blankietowy, nie wynika bowiem z niego w jakim systemie teleinformatycznym ma być prowadzona, jakie minimalne wymogi zabezpieczenia posiada system, czy a jeśli tak, to jakie podmioty mają do niego dostęp, czy przez jaki okres czasu dane w nim zawarte mają być przetwarzane i kto będzie odpowiedzialny za realizację zasad ochrony danych przetwarzanych w tym systemie (np. kto będzie odpowiedzialny za realizację praw podmiotów danych, zgłaszanie naruszeń itd.)		**CU** **Uwaga częściowo uwzględniona.** Systemy teleinformatyczne podlegają ciągłej aktualizacji. Baza Azbestowa obecnie funkcjonuje jako system teleinformatyczny i spełnia wymagania zawarte w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Kwestie związane z dostępem do danych zostaną doprecyzowane. Nie ma możliwości wpisania do projektu ustawy, jakie zabezpieczenia posiada system (jest to zmienne i dostosowywane do nowych technologii), ani jak długo system będzie przetwarzał dane.
37.	**Art. 41 ust. 2**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 41 ust. 1 projektu** wskazano, że „administrowanie Bazą Azbestową jest zadaniem publicznym, wykonywanym przez ministra właściwego do spraw gospodarki”. W		**U** **Uwaga uwzględniona.** W art. 42 zostanie usunięty ust. 1. Dodane zostaną

			art. 42 ust. 1 projektu dochodzi do powtórzenia przepisu, poprzez wskazanie, że „administratorem danych osobowych przetwarzanych w Bazie Azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki". Po pierwsze dublowanie przepisów jest niewskazane merytorycznie i zważywszy na zasady techniki legislacyjnej – przekazanie administrowania Bazą Azbestową oznacza że w tym zakresie administratorem przetwarzanych danych jest podmiot prowadzący bazę. Po drugie, zgodnie z funkcjonalną definicją administratora wskazaną w wytycznych Europejskiej Rady Ochrony Danych, niezależnie od tego, komu przepisy ustawy nadają funkcję administratora, to administratorem jest podmiot, który faktycznie realizuje przesłanki bycia administratorem (art. 4 pkt 7 rozporządzenia 2016/6798). W razie wątpliwości zgodność przetwarzania danych osobowych będzie oceniania na gruncie rozporządzenia 2016/679 i stosownie do rzeczywistego stanu rzeczy. W tym kontekście **art. 41 ust. 2** należy ocenić jako zbędny, gdyż z samego faktu realizacji określonych celów przetwarzania i określania sposobów tego przetwarzania na podmiocie ciążą obowiązki wskazane w ust. 2, jak i wszystkie inne obowiązki administratora określone w rozporządzeniu 2016/679. W		minimalne kryteria zabezpieczeń wymaganych celem zapobiegania naruszeniom zasad ochrony danych osobowych, w szczególności integralności i poufności.

			przepisach prawa powinny być natomiast wskazane, wyważone przez prawodawcę dla właściwej realizacji ratio legis, minimalne kryteria zabezpieczeń wymaganych celem zapobiegania naruszeniom zasad ochrony danych osobowych, w szczególności integralności i poufności (art. 5 ust. 2 lit f rozporządzenia 2016/679).		
38.	**Art. 43**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 43 projektu** określono, że **organy administracji publicznej udostępniają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki dane wykorzystywane na potrzeby Bazy Azbestowej, które znajdują się w ich dyspozycji.** Przepis ten nie określa jednak w jakim trybie takie udostępnianie miałoby następować, i w jaki sposób. Także w odniesieniu do tego rozwiązania przypomnieć wypada, że rejestry publiczne prowadzone są w konkretnych celach i dane w nich przetwarzane mogą być przetwarzane wyłącznie w tych celach. Przekazywanie danych osobowych pomiędzy różnymi rejestrami powinno umożliwiać administratorom przetwarzającym dane respektowanie zasady rozliczalności wskazanej w art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679. Jakakolwiek „wymiana" danych pomiędzy podmiotami publicznymi powinna być wyczerpująco uregulowana w powszechnie obowiązujących przepisach prawa,		**U** **Uwaga uwzględniona.** Do projektu ustawy zostały przeniesione przepisy projektu rozporządzenia, o którym mowa w art. 44, natomiast art. 43 został usunięty.

			tak aby nie dochodziło do łączenia baz danych, stosownie do motywu 31 ww. rozporządzenia.		
39.	**Art. 44 ust. 1**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 44 ust. 1 projektu** wskazano, że minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia „minimalny zakres danych wykorzystywanych na potrzeby Bazy Azbestowej, udostępnianych przez organy administracji publicznej na podstawie art. 43". Zakres danych, przez wzgląd na zasadę minimalizacji danych oraz zasadę ograniczenia celu, określony powinien być w sposób konkretny i wyczerpujący. Sformułowanie „minimalny zakres" pozwala bowiem na wykorzystywanie nieograniczonej ilości danych – zakres danych przetwarzanych w rejestrze publicznym powinien być jasno określony, stosownie do potrzeb jego prowadzenia Ponadto zakres ten, jak i sposób zapewnienia bezpieczeństwa (ust. 2) oraz sposób przetwarzania informacji (ust. 3) określone powinny być w ustawie, a nie w drodze rozporządzenia.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Do projektu ustawy zostały przeniesione przepisy projektu rozporządzenia, o którym mowa w art. 44, natomiast art. 43 został usunięty.
40.	**Art. 45**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 45 projektu** wskazano, że m.in. informacje znajdujące się w **art. 39 ust. 3** udostępnia się nieodpłatnie za pośrednictwem strony internetowej wskazanej pod adresem elektronicznym określonym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Prace związane z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest będą mogły być wykonywane wyłącznie przez

			Prawodawca wskazać powinien cel takiego upublicznienia oraz okres przetwarzania danych udostępnionych na stronie. Nie jest jasne nie tylko to dla realizacji jakiego celu udostępniane miałyby być dane osobowe, ale i w jakim **zakresie**. Materia ta powinna być powtórnie przeanalizowana - z wysoką ostrożnością podchodzić należy do nieprecyzyjnego przewarzania, w tym ujawniania danych osobowych.		profesjonalne podmioty, które będą figurować w rejestrze wykonawców prac. Tym samym osoby zainteresowane skorzystaniem z usług tych podmiotów muszą mieć zapewniony dostęp do danych ich dotyczących. Powyższe dotyczy również rejestru jednostek szkoleniowych. Zakres udostępnianych danych został zawężony w przepisach dotyczących rejestrów wykonawców prac i jednostek szkoleniowych. Nie będą udostępniane dane osobowe użytkujących. Nie ma możliwości określenia okresu przetwarzania danych na stronie. Okres przetwarzania danych osobowych wykonawców prac oraz jednostek szkoleniowych jest zależna od okresu ich przydatności czyli np. po zakończeniu prowadzenia działalności lub utraty uprawnień przez te podmioty ich dane nie będą dalej przetwarzane.

41.	**Art. 46 ust. 1 pkt 8**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Nadać brzmienie: „8) państwowym granicznym inspektorom sanitarnym;”, a dotychczasowe pkt 8–19 oznaczyć jako pkt 9-20.		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany, ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i ich lokalizacji oraz do rejestrów wykonawców prac i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.
42.	**Art. 46 ust. 2**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 46 ust. 2 projektu** wskazano, że użytkownicy Bazy Azbestowej posiadają uprawnienia do **wprowadzania i aktualizacji informacji**. W **ust. 3** wskazano, że podmioty te są administratorami danych. Należy powtórzyć wcześniejszą uwagę, zgodnie z którą przy wyznaczaniu ról w procesie przetwarzania danych główne znaczenie mają faktyczne działania podmiotu w procesie, a nie rola nadana podmiotowi w przepisach prawa. Ponadto z obecnej treści przepisu nie wynika czy każdy z tych podmiotów jest administratorem		**U** **Uwaga uwzględniona** Administratorem danych osobowych w Bazie Azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki. Zadania organów, które wprowadzają i aktualizują dane w Bazie Azbestowej zostały przeredagowane.

			wszystkich danych znajdujących się w Bazie czy tylko tych, które wprowadza lub aktualizuje. W tym kontekście należy zwrócić także uwagę na **art. 48**, określający obowiązki wójta, burmistrza, prezydenta miasta w zakresie **wprowadzania informacji** do Bazy Azbestowej. W **pkt 2** wskazano, że podmioty te są zobowiązane do przetwarzania i zabezpieczenia przed utratą informacji gromadzonych w Bazie Azbestowej, natomiast w **pkt 3** wskazano ich jako administratorów, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzanych informacji. W związku z **art. 42 ust. 1**, w którym wskazano, że to minister właściwy do spraw gospodarki jest administratorem danych zawartych w Bazie Azbestowej, niejasnym jest, który podmiot ma być administratorem zawartych w bazie, czy jest wielu albo czy dochodzić ma do współadministrowania (art. 26 rozporządzenia 2016/679). Taki sposób regulacji nie czyni zadość zasadzie legalizmu, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/6799) oraz wprowadzać może w błąd zarówno wykonawców normy, jak i podmioty danych, utrudniając im dochodzenie swoich praw od faktycznego administratora. Ponadto, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych wynika z samej		

			roli administratora i nie wymaga dodatkowego wskazania w przepisach. Uwagę tę należy odnieść także do **art. 50**, w którym określono obowiązki marszałka województwa w odniesieniu do Bazy Azbestowej. Wątpliwości budzi jednak dodatkowo fakt, że mimo powtórzenia obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta z art. 48 w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w stosunku do marszałka województwa Prawodawca nie określił go wprost mianem „administratora". Takie uregulowanie ocenić należy jako niekonsekwentne i wpływające na brak przejrzystości prawa, a w konsekwencji wymagające powtórnej analizy i wyczerpującego uregulowania.		
43.	**Art. 47**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 47** projektu określono **podmioty, które „mają dostęp" do informacji zawartych w Bazie Azbestowej.** Prawodawca określić powinien jednak na czym ten dostęp ma polegać. Z przepisów wynikać powinno również jaką rolę w procesie przetwarzania danych mają pełnić podmioty wskazane w tym przepisie. Prawodawca doprecyzować powinien, że wskazane podmioty mogą pozyskiwać wskazane informacje, ale wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań wynikających z przepisów prawa je wiążących i w trybie pozwalającym		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany, ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i jego lokalizacji oraz do rejestrów

			zachować kontrolę nad celowością udostępnienia administratorowi udostępniającemu.		wykonawców prac i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.
44.	**Art. 47 ust. 3**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Nadać brzmienie: „3. Państwowi graniczni inspektorzy sanitarni mają dostęp do informacji zawartych w Bazie Azbestowej pochodzących z terenu właściwych przejść granicznych drogowych, kolejowych, lotniczych, rzecznych i morskich, portów lotniczych i morskich.”, a dotychczasowe ust. 3–6 oznaczyć jako ust. 4–7		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został przeredagowany, ograniczając grupę organów posiadających konta użytkowników jedynie do organów wprowadzających i aktualizujących dane w Bazie Azbestowej. Pozostałe organy będą miały dostęp do danych dotyczących wyrobów zawierających azbest i jego lokalizacji oraz do rejestrów wykonawców pracy i jednostek szkoleniowych za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej Bazie Azbestowej.
45.	**Art. 49 ust. 1**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 49 ust. 1 projektu** wskazano, że „starosta, zarząd związku międzygminnego lub zarząd związku metropolitalnego w zakresie zadań powierzonych przez właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, na podstawie odrębnych porozumień, realizuje zadania, o których mowa w **art. 48**, dla każdej gminy odrębnie”. Jako że w związku z realizacją zadań, o których mowa w		**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepis został usunięty w wyniku innych uwag.

			art. 48, dochodzić będzie do przetwarzania danych, to **regulacje dotyczące sposobów przetwarzania znaleźć powinny się w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a nie w ramach porozumień między podmiotami.**		
46.	**Art. 55 ust. 1 pkt 1 lit. b**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Po wyrazach „państwowego powiatowego inspektora sanitarnego” należy dodać wyrazy „lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego”;		**U** **Uwaga uwzględniona.**
47.	**Art. 57**	**Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera**	Konieczne jest rozszerzenie Programu Amiantus o wszystkich pracowników narażonych na pył azbestu zatrudnionych w okresie do dnia 1 stycznia 2005 r. Grupa ta wchodzi w okres największego ryzyka występowania azbestozależnych chorób nowotworowych takich jak rak płuca i międzybłoniak opłucnej.	W art. 57 zdefiniowano, na potrzeby przedmiotowego rozdziału, pojęcie byłego pracownika, którym jest osoba zatrudniona w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy lub podmiotach powstałych w wyniku przekształcenia, podziału lub połączenia tych podmiotów lub w podmiotach korzystających z ich majątku do czasu zaprzestania produkcji wyrobów zawierających azbest i oczyszczenia tych podmiotów z azbestu. W obecnie obowiązujących przepisach szczególną ochroną zdrowotną (Program Amiantus) objęci są wyłącznie pracownicy 28 zakładów wymienionych w załączniku do Ustawy (obecny załącznik nr 4 do Ustawy o azbeście). Program nie obejmuje osób, które były narażone na kontakt z pyłem azbestu w różnego rodzaju pracach z materiałami budowlanymi,	**U** **Uwaga uwzględniona.**

				izolacyjnymi, przemyśle energetycznym, chemicznym, górnictwie, czy stoczniach. W projekcie ustawy lista podmiotów, które stosowały azbest w produkcji, zawarta w załączniku do projektu ustawy, została zaktualizowana poprzez dodanie tylko jednego podmiotu - Przedsiębiorstwa Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A. Wyniki systematycznej opieki i doświadczenia zdobyte przy realizacji Programu dają możliwość wczesnego wykrycia chorób azbestozależnych oraz spełnienia obowiązku państw członkowskich w zakresie monitorowania stanu zdrowia pracowników, w tym po zakończeniu narażenia.	
48.	**Art. 60 ust. 4**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	W **art. 60 ust. 4** projektu wskazano elementy, jakie zawierać ma **formularz badań profilaktycznych**. Należy zwrócić uwagę na **pkt 3** oraz **4**, które wskazują na wymóg podania daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL. Prawodawca rozważyć powinien zasadność przetwarzania jednocześnie numeru **PESEL oraz daty urodzenia**, którą poznać można z numeru PESEL. Uzasadnienia wymaga również celowość podawania **miejsca urodzenia**. W **ust. 6** wskazano, że lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne „przekazuje pracownikowi lub byłemu pracownikowi informacje o jego stanie zdrowia”. Zważywszy, że lekarz		**U** **Uwaga uwzględniona** Pozostawiono wymóg podawania imienia i nazwiska oraz nr PESEL, a w przypadku jego braku – należy podać rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość. Projektodawca rezygnuje z wprowadzenia formularza badań profilaktycznych. Wskutek ustaleń z Ministerstwem Zdrowia w projekcie ustawy zostanie

			przekazuje dane szczególnych kategorii doprecyzowane powinno zostać **w jaki sposób informacje o stanie zdrowia przekazuje**. Sposób ten powinien zapewniać bezpieczeństwo i poufność danych (art. 5 ust. 1 lit. f rozporządzenia 2016/67910). W **ust. 7** wskazano, że wojewódzki ośrodek medycyny pracy aktualizuje dane na podstawie posiadanej dokumentacji – wyjaśnienia wymaga czy wśród tych danych znajdują się również dane osobowe. Jeśli tak, to wyjaśnienia wymaga w jaki sposób podmiot sprawdzać ma aktualność danych, jaka jest jego rola w procesie przetwarzania danych oraz w jaki sposób i w jakim trybie uzyskiwać ma dane od właściwego państwowego inspektoratu sanitarnego.		wprowadzone orzeczenie lekarskie (przepis określi dane i informacje zawarte w orzeczeniu lekarskim). Kwestie związane z przekazywaniem informacji o stanie zdrowia pacjentowi zostały usunięte z projektu ustawy, ze względu na fakt, że te kwestie regulują przepisy odrębne. Zasady współpracy między służbami medycyny pracy a Państwową Inspekcją Sanitarną regulują przepisy odrębne, w tym ustawa o służbie medycyny pracy. Kwestia nie będzie regulowana w przedmiotowym projekcie.
49.	**Art. 60 ust. 4 pkt 6 lit. b**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Proponuje się nadanie brzmienia: „b) data rozpoczęcia i zakończenia zatrudnienia w narażeniu na działanie azbestu,”. Doprecyzowanie regulacji pozwalające na określenie okresu zatrudnienia.		**U** **Uwaga uwzględniona.**
50.	**Art. 61 ust. 3**	**Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia**	W zakresie art. 61 ust. 3 projektu ustawy proponuję, aby katalog danych zawartych w skierowaniu był katalogiem otwartym, z uwagi na fakt, że wymienione dane nie pokrywają się z danymi zawartymi w skierowaniu w postaci elektronicznej, przy czym proponuję aby te dane były katalogiem wspólnym		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Przyjęto rozwiązanie zaproponowane przez Ministra Zdrowia.

			najważniejszych informacji zawartych w skierowaniu zarówno w postaci papierowej jak i elektronicznej. Należy zauważyć, że ocena celowości skierowania na leczenie uzdrowiskowe zawarta jest na tym samym dokumencie wyłącznie w przypadku skierowań w postaci papierowej, podobnie w przypadku potwierdzenia skierowania na leczenie uzdrowiskowe przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Skierowanie na leczenia uzdrowiskowe, w przypadku innych grup pacjentów jest obecnie głównie wystawiane w postaci elektronicznej. Zatem przepis art. 61 ust. 3 ustawy o wyrobach zawierających azbest, powinien otrzymać brzmienie: „3. Skierowanie na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, zwane dalej „skierowaniem” zawiera w szczególności następujące dane: 1) oznaczenie świadczeniodawcy wystawiającego skierowanie; 2) datę wystawienia skierowania; 3) oznaczenie świadczeniobiorcy; 4) informacje zawierające: a) wywiad lekarski, b) badanie przedmiotowe, c) aktualne wyniki badań laboratoryjnych, diagnostycznych, konsultacji specjalistycznych; 5) oznaczenie osoby wystawiającej skierowanie.”.		

51.	**Art. 61 ust. 5**	**Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia**	W projektowanym art. 61 ust. 5 zawarta jest delegacja do wydania rozporządzenia, o którym mowa wyżej, określająca w sposób szerszy materię przekazaną do uregulowania niż przewiduje to przedłożony do konsultacji projekt rozporządzenia, m.in. w treści upoważnienia wskazane jest określenie wzoru skierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową. Ponadto, pozostała część upoważnienia - w przypadku uwzględnienia uwag zawartych w pkt I niniejszego pisma - również winna zostać przeformułowana otrzymując brzmienie: „minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia tryb kierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz tryb rozliczania przez Narodowy Fundusz Zdrowia z budżetem państwa kosztów z tytułu odpłatności, uwzględniając w szczególności ujednolicenie trybu kierowania na leczenie uzdrowiskowe.”. Przepisy rozporządzenia wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych regulują kwestię dotyczącą listy osób oczekujących, a uprzywilejowanie wynika z projektu ustawy o wyrobach zawierających		**N** **Uwaga nieuwzględniona** Przyjęto rozwiązanie zgodne z uwagą Ministra Zdrowia.

			azbest – korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją. Ponadto, projekt rozporządzenia nie przewiduje wskazanego obowiązku zapewnienia osobom uprawnionym szybkiego dostępu do świadczeń. Rozporządzenie jest wydawane na podstawie ustawy i w celu jej wykonania, natomiast niewłaściwa realizacja upoważnienia ustawowego stanowi naruszenie zasad prawidłowej legislacji. W ocenie Narodowego Funduszu Zdrowia w obszarze lecznictwa uzdrowiskowego powinien być określony jeden wzór skierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, obowiązujący dla wszystkich grup pacjentów, wynikający z przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową.		
52.	**Art. 63**	**Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera**	Konieczne jest wpisane zapewnienia finansowania realizacji przez jednostkę nadzorującą jej zadań określonych w ustawie przez Ministra właściwego do spraw zdrowia.	W art. 63 projektu ustawy wskazano, że jednostką koordynującą badania profilaktyczne jest Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi. Jednostka	**U** **Uwaga uwzględniona** Przyjęto rozwiązanie Ministra Zdrowia.

				koordynująca podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i corocznie przedkłada mu sprawozdanie z wykonania profilaktycznych badań lekarskich.	
53.	**Art. 63 ust. 2 pkt 4**	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	**W art. 63 ust. 2 pkt 4 projektu** wskazano, że **jednostka koordynująca przekazuje lekarzom wykonującym badanie profilaktyczne niezbędne informacje z rejestru w celu prawidłowej oceny narażenia na działanie azbestu pracownika lub byłego pracownika**. Znaczenie ma tu ww. argument dot. rejestrów publicznych – prowadzenie, przetwarzanie danych, przekazywanie i wykorzystywanie danych jedynie w konkretnych, określonych, niedowolnych celach. Dane pochodzące z rejestru nie mogą więc być dowolnie przekazywane i wykorzystywane w innych celach, w szczególności bez określenia w przepisach ustawy celu przetwarzania, sposobu, trybu przekazywania informacji, zakresu danych czy zabezpieczeń przetwarzania danych. W przypadku wskazanym w omawianym przepisie może dodatkowo dochodzić do przetwarzania danych szczególnych kategorii, które, co ponownie należy podkreślić, mogą być przetwarzane odpowiednio do art. 9 ust. 2 rozporządzenia 2016/679. W związku z powyższym Prawodawca określić powinien tryb oraz sposób		**U** **Uwaga uwzględniona.** Zakwestionowane przepisy zostały usunięte. Kwestie postępowania z dokumentacją medyczną regulują przepisy odrębne m.in. ustawa o prawach pacjenta i Rzecznika Pra Pacjenta, do której zostało dodane odwołanie na końcu rozdziału.

			przekazywania danych z rejestru oraz sposób zabezpieczenia interesów osób których dane dotyczą. W **ust. 2 pkt 6** wskazano, że jednostka koordynująca „przeprowadza analizę danych zawartych w kartach badań profilaktycznych w celu monitorowania sytuacji zdrowotnej pracownika lub byłego pracownika". Wyjaśnienia wymaga na czym polegać ma **analiza danych** oraz **monitorowanie sytuacji zdrowotnej pracownika** lub **byłego pracownika**. Zaproponowane uregulowanie ingeruje w prawa i wolności jednostki oraz zobowiązuje do przetwarzania danych wrażliwych, przez co wymaga precyzyjnego i szerokiego uregulowania oraz uzasadnienia, a nie blankietowego przepisu. W szczególności przepisy regulujące tę materię uwzględniać powinny wymogi wynikające z art. 9 ust. 2, 3 i 4 w zw. z wymogami z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679. W **ust. 2 pkt 7** zobowiązano jednostkę koordynującą do prowadzenia „rejestru pracowników i byłych pracowników podlegających badaniom profilaktycznym". Ten przepis również ocenić należy jako blankietowy – nie wskazuje bowiem ani definicji tego rejestru, nie określa jego cech, celów, ani zabezpieczeń, a także nie określa jakie dane pracowników i byłych pracowników mają się w nim znajdować. W **ust. 3**		

			wskazano, że lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne wysyła do jednostki koordynującej (którą zgodnie z ust. 1 jest Instytut Medycyny Pracy im. Prof. Dr med. Jerzego Nofera w Łodzi) dokumentację medyczną pracowników lub byłych pracowników. Jako że dochodzić będzie do przekazywania danych wrażliwych, doprecyzowany powinien być bezpieczny sposób przekazywania tych danych. Wskazany powinien zostać również konkretny cel uzasadniający przekazanie dokumentacji medycznej na rzecz ww. Instytutu. Przepisy ustawy zawierać powinny rozwiązania gwarantujące odpowiednie standardy przetwarzania danych przez jednostkę koordynującą, dotyczące przestrzegania zasad przetwarzania danych, ich retencji, udostępniania oraz jasno określonych celów przetwarzania. Pamiętać należy, iż ochrona dokumentacji medycznej jest zagwarantowana szczególnymi przepisami prawa, a mianowicie ustawą o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Standard ochrony tych danych nie powinien być obniżany.		
54.	**Art. 63 ust. 5**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Uzupełnienie przepisu art. 63 ust. 5 projektu ustawy w zakresie przekazania opracowanej przez ministra właściwego do spraw		**U** **Uwaga uwzględniona.**

			zdrowia informacji o sytuacji w zakresie chorób azbestozależnych wśród pracowników oraz byłych pracowników, uwzględniając liczbę wykonanych badań profilaktycznych zrealizowanych na podstawie ustawy, w tym w ramach – „Programu Amiantus – Programu badań profilaktycznych pracowników byłych zakładów przetwórstwa azbestu w Polsce" również Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.		
55.	**Art. 66 ust. 1 pkt 4 i 5**	**Główny Inspektor Pracy**	Użycie w art. 66 ust. 1 pkt 4 i pkt 5 projektu ustawy zamiast wyrazów „nie szkoli" wyrazów „nie zapewnia przeszkolenia". Taki zapis będzie spójny z wymaganiami w zakresie szkoleń zawartymi w ustawie Kodeks pracy oraz z zapisami projektu ustawy wskazującymi, że szkolą wymienione w przepisie osoby uprawnione jednostki organizacyjne.		**U** **Uwaga uwzględniona**
56.	**Art. 68**	**Główny Inspektor Ochrony Środowiska**	Projektowany art. 68 wymaga zmiany w zakresie rozgraniczenia i przyporządkowania kar z katalogu kar, o którym mowa w art. 66 i art. 67, odnośnie wymierzenia przez właściwy organ. Z przepisu art. 68 musi jasno wynikać, który organ jest właściwy do wymierzenia której kary. W zaproponowanym brzmieniu przepisu zachodzi sytuacja, że wymienione organy będą nakładały na podmiot te same kary.		**U** **Uwaga uwzględniona.**

57.	**Art. 68**	**Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego**	Należy dokonać ponownej analizy projektowanego art. 68 wskazującego organy właściwe do nakładania administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 66 i art. 67.	W art. 68 projektu ustawy dwukrotnie bowiem określone zostały organy, które mogą wymierzać administracyjne kary pieniężne, o których mowa w art. 67 tej ustawy. W ust. 1 wskazano podmioty uprawnione do nakładania administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 67 (wskazanie ogólne), natomiast w ust. 2 wskazano podmioty uprawnione do nadkładania administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 3 (wskazanie szczegółowe, lecz zawierające się jednak we wskazaniu ogólnym z ust. 1). Tym samym zarówno w projektowanym art. 68 ust. 1, jak i w ust. 2 wymienione zostały te same organy (z wyjątkiem wymienionego w ust. 2 właściwego organu nadzoru budowlanego), tj. właściwy inspektor pracy, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny oraz właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska. W mojej ocenie ust. 2 projektowanego przepisu powinien zostać ograniczony jedynie do nakładania administracyjnych kar pieniężnych przez właściwe organy nadzoru budowlanego, przy czym te organy powinny nakładać kary wyłącznie w przypadku braku dokonania zawiadomienia zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	**U** **Uwaga uwzględniona.** Przepisy zostały przeredagowane.

				właściwemu organowi lub właściwym organom, w terminie określonym w art. 24 ust. 1 lub ust. 4, tj. w przypadku, o którym mowa w art. 67 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy.	
58.	**Art. 68 ust. 1 pkt 2**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Nadać brzmienie „2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny;", a dotychczasowe pkt 2–3 oznaczyć jako pkt 3–4;		**U** **Uwaga uwzględniona.**
59.	**Art. 68 ust. 2 pkt 3**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Nadać brzmienie „3) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny", a dotychczasowe pkt 3–4 oznaczyć jako pkt 4–5;		**U** **Uwaga uwzględniona.**
60.	**Art. 69 ust. 1 pkt 4**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Nadać brzmienie: „4) właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego;", a dotychczasowe pkt 4–5 oznaczyć jako pkt 5–6		**U** **Uwaga uwzględniona.**
61.	**Art. 69 ust. 3**	**Główny Inspektorat Sanitarny**	Po wyrazach „właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny", po przecinku, należy dodać wyrazy „właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny"		**U** **Uwaga uwzględniona.**
62.	**Art. 74 pkt 3**	**NFOŚiGW**	Proponuje się, aby w art. 74 w pkt 3 projektu dodawany art. 401 ust. 7 pkt 21 ustawy – Prawo ochrony środowiska otrzymał następujące brzmienie: *„21) wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 66 i 67 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).";*	Konieczne jest ujednolicenie brzmienia dodawanego art. 401 ust. 7 pkt 21 ustawy – Prawo ochrony środowiska z brzmieniem art. 69 ust. 3 projektu, w którym użyto *sformułowania „administracyjne kary pieniężne, o których mowa w art. 66 i 67".*	**U** **Uwaga uwzględniona**
63.	**Art. 74 pkt 4 i 5**	**NFOŚiGW**	Proponuje się zastąpić przepisy art. 74 pkt 4 i 5 projektu, odnoszące się do art. 401c ust. 9 ustawy – Prawo ochrony środowiska, przepisem art. 74 pkt 4 w brzmieniu: „4) w art. 401c:	W celu umożliwienia zbilansowania nowego źródła przychodów NFOŚiGW *(wpływów z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 66 i 67 projektowanej ustawy o wyrobach*	**U** **Uwaga uwzględniona**

			a) po ust. 9c dodaje się ust. 9d w brzmieniu: *„9d. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 21, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest.”,* *b) w ust. 10 i w ust. 11 w zdaniu pierwszym wyrazy „ust. 1-5 i 8-9c” zastępuje się wyrazami „ust. 1-5 i 8-9d”.*	*zawierających azbest)* z możliwościami wydatkowymi NFOŚiGW odnośnie do finansowania działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest proponuje się: - utworzenie nowego zobowiązania wieloletniego NFOŚiGW, zasilanego wpływami z tych kar, w ramach którego NFOŚiGW przeznaczałby środki wyłącznie na finansowanie tych działań *(patrz proponowane art. 401 ust. 7 pkt 21 oraz art. 401c ust. 9d ustawy – Prawo ochrony środowiska wraz z konsekwencjami w art. 401c ust. 10 i 12 tej ustawy)*; - niedodawanie do celów zobowiązania wieloletniego „gospodarowanie odpadami”, zasilanego w szczególności wpływami z opłat produktowych, celu *„finansowanie działań polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest”*. Komentarz: Na chwilę obecną, przy braku środków na zobowiązaniu wieloletnim „gospodarowanie odpadami” oraz uwzględniając średnioroczne przychody na tym zobowiązaniu na poziomie ok. 40 mln zł, nie ma możliwości sfinansowania ze środków tego zobowiązania działań polegających na usuwaniu lub	

				zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest. Jedynym źródłem przychodów, które może posłużyć NFOŚiGW finansowaniu tych działań, są wpływy z administracyjnych kar pieniężnych. W OSR nie wskazano jednak szacowanej kwoty przychodów NFOŚiGW z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, jak i również szacowanych wysokości wydatków w poszczególnych latach finansowanych z tych wpływów.	
64.	**Art. 77**	**Główny Inspektor Pracy**	Zmianę brzmienia art. 77 projektu ustawy poprzez wskazanie: „kontrolę przestrzegania przepisów ustawy z dnia…. o wyrobach zwierających azbest (Dz. U. poz…..), w szczególności w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na azbest w miejscu wykonywania pracy". Taki zapis pozwoli na nadzór i kontrolę przepisów ustawy pozostających w kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy, a które w obecnym stanie prawnym regulowane są rozporządzeniami.		**U** **Uwaga uwzględniona**
65.	**Art. 78 pkt 1 i 2**	**Bank Gospodarstwa Krajowego**	Proponujemy odstąpienie od zapisów dotyczących Programu TERMO, o których mowa w art. 78 pkt 1 i 2 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest. W przypadku decyzji o wprowadzeniu przepisu w	Wyjaśniamy, że obecne brzmienie przepisów Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (ustawa TERMO) nie wyklucza możliwości uzyskania	**U** **Uwaga uwzględniona** Przepis wprowadzający zmianę został usunięty.

			projektowanym brzmieniu, odnoszących się do wyrobów azbestowych w kontekście Ustawy TERMO (w części dotyczącej premii termomodernizacyjnej i remontowej oraz premii MZG), BGK proponuje przyjąć alternatywne rozwiązanie legislacyjne, polegające na: 1) ujęciu elementu „usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest” w definicjach przedsięwzięcia termomodernizacyjnego oraz remontowego, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 2 i 3 Ustawy TERMO; 2) zapewnienia dostępu do informacji zawartych w Bazie Azbestowej dla podmiotu dokonującego weryfikacji audytu energetycznego lub audytu remontowego na zlecenie BGK, o którym mowa art. 17 ust. 2 Ustawy TERMO.	każdego rodzaju premii na „usunięcie lub zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest”, jeśli działanie to jest związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego lub remontowego. Przewidziane w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest zapisy art. 78 pkt 1 i 2, pomimo domniemanego celu wsparcia usuwania tego typu wyrobów z budynków wielorodzinnych, w rzeczywistości ograniczają wyżej wymienione prawo wyłącznie do premii termomodernizacyjnej i remontowej. Obecne brzmienie projektowanych zapisów wyklucza inwestorów ubiegających się o premię MZG, którzy uzyskują wsparcie z tytułu realizacji tych samych rodzajów przedsięwzięć. Ponadto przepisy wprowadzają, w ramach procedury rozpatrywania wniosków o premie, obowiązek korzystania z Bazy Azbestowej, co aktualnie nie jest wymagane. Pragniemy też zwrócić uwagę na brak zapewnienia dostępu do informacji zawartych w Bazie Azbestowej dla podmiotu dokonującego na zlecenie BGK weryfikacji audytu energetycznego lub audytu remontowego w myśl art. 17 ust. 2 Ustawy TERMO. Jest to podmiot odpowiedzialny za ocenę kwalifikowalności kosztów wchodzących w zakres inwestycji, z	

				tytułu której inwestor uzyskuje premie.	
66.	**Art. 85 ust. 1**	**Marszałek Województwa Opolskiego**	Obecnie realizacja zadania związanego z prowadzeniem rejestru rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, o którym mowa jest w art. 162 ust. 7 ustawy Prawo ochrony środowiska, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym samorządowi województwa a wymienionym w art. 378 ust. 4 ustawy Poś. Skutkuje to tym, że samorząd województwa otrzymuje środki z budżetu państwa na jego realizację. Zatem planowane wyłączenie zadania o którym mowa jest w art. 162 ustawy Prawo ochrony środowiska i przeniesienie tego zadania do ustawy o wyrobach zawierających azbest winno odbywać się łącznie z rozwiązaniem jego finansowania, co zapewni prawidłową realizację. Natomiast brak finansowania etatów realizujących zadanie i przerzucenie obowiązku finansowania na samorząd zakłóci jego prawidłową realizację.		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Projekt ustawy wprowadza funkcjonowanie jednej Bazy Azbestowej, w zastępstwie obecnie funkcjonujących 16 rejestrów wyrobów zawierających azbest prowadzonych przez marszałków województw. Koszty utrzymania i rozwoju technologicznego Bazy Azbestowej pokrywa minister właściwy do spraw gospodarki.
67.	Uwaga ogólna	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	Na wstępie należy zaznaczyć, że z analizy przedstawionych przepisów nie wynika, aby projektodawca przeprowadził test prywatności w procesie tworzenia prawa, w tym ocenę skutków dla ochrony danych, zgodnie z art. 25 ust. 1 i art. 35 rozporządzenia 2016/679. Test ten,		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** DPIA został sporządzony przez projektodawcę i stanowi załącznik do OSR.

			powinien być dokonany przez prawodawcę w razie konstruowania przepisów dotyczących przetwarzania, którego rodzaj, w szczególności z użyciem nowych technologii, ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Mając na uwadze zaproponowane w projekcie rozwiązania obejmujące prowadzenie rejestrów, udostępnianie danych pomiędzy rejestrami oraz podmiotami czy przetwarzanie danych szczególnych kategorii, przeprowadzenie testu prywatności wraz z oceną skutków dla ochrony danych wydaje się być celowe i niezbędne dla właściwego oszacowania ryzyk i tym samym zagwarantowania najwyższej możliwej ochrony praw i wolności podmiotów danych.		
68.	Uwaga ogólna	**Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych**	Projekt wymaga powtórnej analizy pod kątem przedstawionych aspektów pozostających w związku z przetwarzaniem danych osobowych nierozerwalnie związanym ze stosowaniem projektowanej regulacji oraz wprowadzenia wielu zmian. W szczególności istotne jest przyjęcie właściwych – co do ich kształtu i mocy - podstaw prawnych regulujących prawa i obowiązki w zakresie prowadzenia rejestrów oraz		**U** **Uwaga uwzględniona**

			przekazywania danych pomiędzy rejestrami, a także w zakresie przetwarzania danych szczególnych kategorii. Uwzględnienie powyżej przedstawionych zagadnień wskazanych jako eksperckie wsparcie z zakresu przetwarzania danych osobowych niewątpliwie przyczyni się do właściwego wdrożenia zasad ochrony danych wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679 w procedowanym akcie normatywnym.		
69.	Uwaga ogólna	**NFOŚiGW**	Dużą przeszkodą w realizacji celów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej są nałożone regulacje ustawowe powodujące bardzo znaczne obciążenie finansowe szczególnie obciążające fundusz podstawowy Narodowego Funduszu (wynikające z ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg), który w przeszłości był źródłem finansowania również Ogólnopolskiego programu usuwania wyrobów zawierających azbest. Niemniej Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej docenia wagę i potrzebę realizacji zadań związanych z demontażem azbestowych pokryć dachowych i utylizacją tego materiału, dlatego działania z tym związane są podejmowane przez NFOŚiGW od wielu lat.		**Komentarz**

70.	Uwaga ogólna	**Rada Działalności Pożytku Publicznego**	Rada Działalności Pożytku Publicznego opiniuje projekt pozytywnie i rekomenduje: 1. Wprowadzenie systemu dofinansowań na nowe pokrycia dachowe, które zachęci właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest. 2. Zwiększenie środków przeznaczonych na usuwanie azbestu poprzez współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków unijnych. 3. Wzmocnienie działań kontrolnych oraz kampanii informacyjnych o obowiązkach wynikających z ustawy. 4. Uszczelnienie zasad konstruowanych przez gminy w programach dofinansowań do usuwania azbestu, tak, aby nie było możliwe wykluczenie organizacji pozarządowych z grona beneficjentów.		**Komentarz** Z pewnością po wejściu w życie projektowanych rozwiązań niezbędne może okazać się upowszechnienie wiedzy o nowych przepisach prawnych.

[Uwagi do OSR projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest]

Lp.	Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwagi dotyczące OSR/Propozycje zmian w OSR	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MRiT Uwaga: U – uwzględniona N – nieuwzględniona CU – częściowo uwzględniona UN – uwaga niejasna
1.	Pkt 4	Główny Inspektorat Sanitarny	W pkt 4 „Podmioty, na które oddziałuje projekt" w kolumnie „Wielkość" należy podać prawidłową liczbę organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, – 343 (16 państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych, 318 państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych oraz 9 państwowych granicznych inspektorów sanitarnych) – w związku z uwagami, o których mowa w pkt 1–7. Jednocześnie należy zauważyć, że obecnie wskazywana liczba 344 jest nieprawidłowa bowiem jest 16 państwowych wojewódzkich i 318 państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, tj. łącznie 334.		U Uwaga uwzględniona.
2.		Główny Inspektor Ochrony Środowiska	W art. 68 projektu ustawy wskazano nowe zadania dla wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska (WIOŚ) polegające na wymierzaniu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 66 i 67. Ponadto administracyjne kary pieniężne wymierzać będą: właściwy inspektor pracy, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny oraz właściwy organ nadzoru budowlanego. Należy zwrócić uwagę, że w OSR projektu ustawy na nowe zadania nie zostały uwzględnione nowe etaty i środki finansowe na ich realizację dla żadnego z organów, w tym WIOŚ. Zatem zagrożona będzie realizacja nowych zadań. W przypadku pozostawienia w		U Uwaga uwzględniona. W wyniku innych uwag zostały wprowadzone zmiany do rozdziału o administracyjnych karach pieniężnych. Kwestie związane z gospodarowaniem odpadami i sankcjami karnymi w tym zakresie pozostają w zakresie ustawy o odpadach (zostały usunięte z projektu

			projekcie ustawy organów Inspekcji Ochrony Środowiska (IOŚ), jako organów właściwych do realizacji zadań wskazanych w projekcie, niezbędne będzie zabezpieczenie 17 etatów (16 WIOŚ + 1 GIOŚ, ponieważ GIOŚ jest organem odwoławczym dla decyzji wydawanych przez WIOŚ w pierwszej instancji), a także środków finansowych na utworzenie stanowisk pracy, ich utrzymanie oraz szkolenia dla nowo zatrudnionych inspektorów. W załączeniu przekazuję wyliczenie kosztów.		ustawy). Projekt ustawy nie nakłada nowych obowiązków kontrolnych na organy inspekcji ochrony środowiska.

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii

w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest]

Lp.	**Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie**	**Uzasadnienie uwagi**	**Stanowisko MRiT** **Uwaga:** **U – uwzględniona** **N – nieuwzględniona** **CU – częściowo uwzględniona** **UN – uwaga niejasna**
1..	Uwagi ogólne	**Główny Inspektor Pracy**	Dodatkowo należy zwrócić uwagę na potrzebę uzupełnienia projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest o zagadnienia w zakresie minimalnych wymogów dotyczących szkoleń, wymienione w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem		**U** **Uwaga uwzględniona** W projekcie ustawy dodano lit d w zakresie szkolenia podstawowego w brzmieniu „zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych”. Zagadnienie „procedury dekontaminacji (odkażania)” są ujęte w lit. c w brzmieniu:

			związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE. L 284 z 30.11.2023, str. 2668). W załączniku Ia pkt 5 lit. g-j ww. dyrektywy wskazano bowiem, że pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść teoretyczne i praktyczne szkolenie obejmujące co najmniej wymienione zagadnienia, w tym: procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych, procedury odkażania, utylizacja odpadów i wymogi w zakresie badań lekarskich.		„środki i sposoby ochronny, w tym techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenia na działanie azbestu”. Zagadnienie „utylizacji odpadów” zostało ujęte w lit. g w brzmieniu „zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest, w szczególności sposoby pakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest”. Zagadnienie „wymogów w zakresie badań lekarskich” zostało ujęte w lit. f w brzmieniu „szkodliwość azbestu dla zdrowia oraz ochrona zdrowia, w tym profilaktyka zdrowotna z uwzględnieniem edukacji antytytoniowej”. Uwagi zostały uwzględnione w projekcie rozporządzenia.

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Zdrowia
w sprawie badań profilaktycznych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu]

Lp.	**Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie**	**Uzasadnienie uwagi**	**Stanowisko MRiT** **Uwaga:** **U – uwzględniona** **N – nieuwzględniona** **CU – częściowo uwzględniona** **UN – uwaga niejasna**

1.	**§2**	**Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera**	Minister właściwy do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia kwestie dotyczące trybu i zakresu profilaktycznych badań lekarskich. Konieczne jest dostosowanie tych przepisów do postępu medycznego w zakresie rodzajów badań. Zgodnie z aktualną wiedzą medyczną w zakres podstawowych badań lekarskich, dla pracowników w przeszłości narażonych na azbest, powinno wchodzić zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej (wykonane w projekcji tylno-przedniej, PA oraz bocznej, L) lub tomografia komputerowa wysokiej rozdzielczości (TKWR, ang. high resolution computed tomography - HRCT) lub niskodawkowa tomografia komputerową (NDTK) - w zależności od wskazań lekarskich. W zakres podstawowych badań lekarskich powinno wchodzić usg jamy brzusznej; zmiana wynika bezpośrednio ze zmiany załącznika 1 do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE oraz uznania raka jajnika, jako choroby azbestozależnej. Istotne jest także wprowadzenie edukacji antytytoniowej skierowanej do pacjentów, jako elementu wizyty lekarskiej.	Tomografia niskodawkowa płuc i klatki piersiowej (NDTK) to nowoczesne badanie, pokazujące obraz płuc wraz z potencjalnymi zmianami w strukturze miąższu, które różni się od klasycznej tomografii komputerowej mniejszą dawką promieniowania. Badanie HRCT to badanie wysokiej rozdzielczości, zalecane we wczesnym rozpoznaniu chorób śródmiąższowych płuc, które wykorzystuje dawkę promieniowania porównywalną z RTG klatki piersiowej a jest znacznie dokładniejszym badaniem w obrazowaniu chorób płuc i umożliwia zmniejszanie umieralności w porównaniu z grupą, w której wykonywano RTG klatki piersiowej.	**Uwaga uwzględniona**

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Zdrowia
w sprawie leczenia uzdrowiskowego pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu]

Lp.	**Jednostka redakcyjna, której dotyczy**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie**	**Uzasadnienie uwagi**	**Stanowisko MRiT** **Uwaga:** **U – uwzględniona**

	uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR				**N – nieuwzględniona** **CU – częściowo uwzględniona** **UN – uwaga niejasna**
1.		**Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia**	W zakresie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie leczenia uzdrowiskowego pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu, zwanego dalej „projektem rozporządzenia”: Proponuję zmianę brzmienia projektowanych § 2 i 3, poprzez sformułowanie odpowiedniego odesłania, tak aby uniknąć powtarzania, czy parafrazowania przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową (Dz.U. z 2024 r. poz. 208), które stanowi podstawową regulację dla wszystkich grup pacjentów kierowanych na tego rodzaju leczenie, nadając im następujące brzmienie: „§ 2. 1. Osoba uprawniona jest kierowana na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową na podstawie wystawionego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego skierowania na leczenie uzdrowiskowe, zwanego dalej „skierowaniem, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858, 1222, 1593 i 1615). 2. Skierowanie wystawia lekarz ubezpieczenia zdrowotnego na wzorze zgodnym z przepisami wydanymi na		**N** **Uwaga nieuwzględniona.** Zmiana przepisów w zakresie leczenia uzdrowiskowego oraz propozycja nowego projektu rozporządzenia w zakresie rozliczania kosztów tego leczenia.

			podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, biorąc pod uwagę w szczególności: 1) wpisy dokonane w formularzu badań profilaktycznych oraz aktualny stan zdrowia osoby uprawnionej; 2) brak przeciwwskazań do leczenia uzdrowiskowego. § 3. Oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia po otrzymaniu skierowania, stosuje odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z zastrzeżeniem częstotliwości korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej wynikającej z art. 61 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest.”. Jednocześnie należy wykreślić § 4 i 5 projektu rozporządzenia. Pozostałe przepisy, tj. § 6 – 9 projektu, rozporządzenia należy pozostawić bez zmian, przy korekcie numeracji. W ocenie Narodowego Funduszu Zdrowia tak zaproponowane brzmienie przepisu zapewni większą spójność i w sposób jednoznaczny wskaże na główną regulację odnoszącą się do wzoru skierowania, które zasadniczo (poza wyjątkami) jest wystawiane w formie elektronicznej, jednocześnie wskaże na sposób postępowania i nie zaburzy przyjętego w projekcie rozwiązania, aby nadmiarowo nie powtarzać przepisów dotyczących		

			skierowań na leczenie uzdrowiskowe. Proponowane zastrzeżenie w § 3 ma na celu uniknięcie niewłaściwej interpretacji w zakresie terminów wynikających z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową (okres 12 i 18 miesięcy).		

[Uwagi do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie

w sprawie leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu]

Lp.	**Jednostka redakcyjna, której dotyczy uwaga/str. Uzasadnienia/pkt OSR**	**Podmiot zgłaszający**	**Uwagi dotyczące projektu/Propozycje zmian w projekcie**	**Uzasadnienie uwagi**	**Stanowisko MRiT** **Uwaga:** **U – uwzględniona** **N – nieuwzględniona** **CU – częściowo uwzględniona** **UN – uwaga niejasna**
1.		**Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera**	W art. 61 projektu ustawy wskazano uprawnienia dla byłych pracowników w zakresie bezpłatnych badań profilaktycznych w ramach „Programu Amiantus – Programu badań profilaktycznych pracowników byłych zakładów przetwórstwa azbestu w Polsce”, bezpłatnego zaopatrzenia w leki oraz korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej.	Rozporządzenie dotyczące leków wymaga weryfikacji zgodnie z zaleceniami ekspertów Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc oraz Polskiego Towarzystwa Onkologicznego. Ujednolicenia wymagają formularze skierowań na leczenie uzdrowiskowe.	**N** **Uwaga nieuwzględniona** Projekt rozporządzenia w zakresie leków będzie opracowywany w odrębnym procesie legislacyjnym prowadzonym przez Ministra Zdrowia. Przy projekcie ustawy opracowuje się wstępne projekty aktów wykonawczych, jednakże każdy z nich przejdzie odrębny proces legislacyjny.

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:	Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) (Dz. U. poz.)
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO	Dyrektywa Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG) (Dz. Urz. WE L 85 z 28.03.1987, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 8, str. 269, Dz. Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 48 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 10, Dz. Urz. WE C 241 z 29.08.1994, str. 21, Dz. Urz. UE L 122 z 16.05.2003, str. 36 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1 t. 4, str. 335 i Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 155)
----------	----------

Jedn. red.	**Treść przepisu UE**	**Konieczność wdrożenia** T / N	**Jedn. red. (*)**	**Treść przepisu/ów projektu (*)**	**Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)**
Art. 1 ust. 1	Celem niniejszej dyrektywy jest ustanowienie środków i uzupełnienie przepisów już obowiązujących, w celu zapobiegania i zmniejszania zanieczyszczenia azbestem w interesie ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 1 ust. 2	Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla przepisów ustanowionych w dyrektywie 83/477/EWG.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 2 pkt 1	Do celów niniejszej dyrektywy: 1) Azbest oznacza następujące krzemiany włókniste: — krokidolit (azbest niebieski), — aktynolit,	**T**	**Art. 2 pkt 1**	1) azbest – włókniste krzemiany: a) azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4, b) azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5, c) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,	

	— antofilit, — chryzotyl (azbest biały), — amozyt (azbest brązowy), — tremolit.			d) azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5, nr CAS 132207-32-0, e) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4, f) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6 – sklasyfikowane jako substancje rakotwórcze kat. 1A zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.);	
Art. 2 pkt 1	2) Azbest surowy oznacza: produkt powstały z pierwotnego kruszenia rudy azbestu.	**N**		W Polsce nie ma zakładów stosujących surowy azbest. Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 2 pkt 3	3) *Stosowanie azbestu* oznacza: działania związane z obsługiwaniem ilości większej niż 100 kilogramów surowego azbestu rocznie, które dotyczą: a) produkcji rudy surowego azbestu, z wyłączeniem każdego procesu bezpośrednio związanego z wydobywaniem rudy, i/lub b) wytwarzania i przemysłowej obróbki następujących produktów przy wykorzystaniu surowego azbestu: cementu azbestowego lub produktów z cementu azbestowego, produktów ciernych z azbestu, filtrów azbestowych, azbestowych	**N**		W Polsce nie ma zakładów stosujących surowy azbest. Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, go dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i	

	materiałów włókienniczych, papieru i tektury azbestowej, spoin azbestowych, azbestowych materiałów opakowaniowych i usztywniających, azbestowych pokryć podłogowych, wypełniaczy azbestowych.			dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 2 pkt 4	4) *Praca z produktami zawierającymi azbest* oznacza: działania inne niż stosowanie azbestu, w wyniku których azbest może być uwalniany do środowiska.	**N**		W treści Dyrektywy nie występuje norma z pojęciem praca z produktami zawierającymi azbest. Pojęcie, które wypełnia przedmiotową definicję, to usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest stosowane w projekcie ustawy.	
Art. 2 pkt 5	5) *Odpady* oznaczają: każdą substancję lub przedmiot szczegółowo określony w art. 1 dyrektywy 75/442/EWG.	**T**		**Obecna transpozycja – przepis nie wymaga zmiany:** ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2026 r. poz. 1326) – art. 3 ust. 1 pkt 6: 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 6) odpadach – rozumie się przez to każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.	
Art. 3 ust. 1	Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że emisja azbestu do powietrza i odprowadzanie azbestu do środowiska wodnego oraz wytwarzanie stałych odpadów azbestu, będą na ile to możliwe, zmniejszane u źródła i będzie się im zapobiegać. W przypadku stosowania azbestu środki te powinny pociągać za sobą zastosowanie najlepszej dostępnej technologii, niepowodującej jednak nadmiernych kosztów, włączając w to, gdzie to właściwe, przetwórstwo odpadów lub ich unieszkodliwianie.	**T**	**Art. 8** **Art. 22**	Użytkujący powierza: 1) usunięcie wyrobów zawierających azbest, 2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 – wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. Wykonawca prac jest obowiązany do: 1) stałego nadzoru nad prawidłowością wykonywania prac; 2) ograniczenia do niezbędnego minimum liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz czasu trwania narażenia na działanie azbestu; 3) stosowania maszyn, urządzeń i metod pracy eliminujących lub ograniczających do minimum emisję azbestu; 4) stosowania odpowiednich do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu odzieży i obuwia roboczego oraz	

				środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej i środków ochrony układu oddechowego; 5) zapewnienia wyposażenia technicznego i socjalnego osobom narażonym na działanie azbestu.	
			Art. 28	1. Wykonawca prac usuwa i zabezpiecza wyroby zawierające azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. 2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac: 1) izoluje od otoczenia miejsce wykonywania prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu; 2) ogradza miejsca wykonywania prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, niemniejszej niż 1 m, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym; 3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych; 4) stosuje odpowiednie środki techniczne ograniczające do minimum emisję azbestu; 5) stosuje w miejscu wykonywania prac odpowiednie zabezpieczenia przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych, drzwiowych oraz wentylacyjnych; 6) stosuje zabezpieczenia przewidziane w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, o ile został sporządzony. 3. Do prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z dachu nie stosuje się ust. 2 pkt 1. 4. Podczas usuwania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac zapewnia:	

				1) zraszanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie ich w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac; 2) usuwanie całych wyrobów zawierających azbest bez ich uszkadzania tam, gdzie jest to technicznie możliwe; 3) odspajanie wyrobów zawierających azbest trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe wyciągi. 5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	
			Art. 29	1. Wykonawca prac może zabezpieczyć: 1) wyroby zawierające azbest będące odcinkami podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych przez pozostawienie ich pod powierzchnią gruntu; 2) wyroby zawierające azbest będące płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu; 3) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przez ich szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu. 2. Pozostawienie pod powierzchnią gruntu instalacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1: 1) jest możliwe tylko w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na działanie azbestu osoby obsługującej inne elementy uzbrojenia terenu;	

				2) wymaga usunięcia wyrobów zawierających azbest ze studzienek rewizyjnych i innych elementów instalacji, do których jest dostęp podczas ich obsługi.	
			Art. 30	1. Wykonawca prac, mając na względzie ochronę życia i zdrowia osób narażonych na działanie azbestu, ogranicza stężenie azbestu w powietrzu do jak najniższego poziomu technicznie możliwego, poniżej wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac: 1) wstrzymuje wykonywanie prac; 2) ustala przyczyny tego przekroczenia; 3) niezwłocznie podejmuje działania w celu obniżenia stężenia azbestu do wartości wskazanej w ust. 1; 4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3. 3. Jeżeli, mimo podjętych działań, nie jest możliwe obniżenie stężenia azbestu do wartości, o której mowa w ust. 1, podjęcie pracy jest możliwe pod warunkiem zastosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza zapewniających skuteczną ochronę przed narażeniem na działanie azbestu. 4. Wykonawca prac nie może zastępować technicznych środków ograniczających narażenie na działanie azbestu środkami ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza. 5. Prace w warunkach wymagających stosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza mogą być wykonywane maksymalnie przez 4 godziny dziennie.	

				6. Wykonawca prac, po konsultacji z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami, zapewnia wykonującym prace, o których mowa w ust. 5, odpowiednie do istniejących warunków środowiska pracy przerwy na odpoczynek w miejscach, w których nie występuje narażenie na działanie azbestu. 7. Przerwy, o których mowa w ust. 6, są wliczane do czasu pracy.	
			Art. 31	Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu wykonawca prac: 1) usuwa azbest z miejsca wykonywania prac przy zastosowaniu podciśnieniowych wysoko skutecznych urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych lub metodą czyszczenia na mokro; 2) oczyszcza miejsca wykonywania tych prac z odpadów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu.	
			Art. 32	Do odpadów zawierających azbest w zakresie nieuregulowanym w przepisach ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.	
			Art. 33	1. Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy. 2. Odpady zawierające azbest opakowuje się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez:	

				1) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub 2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub 3) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie. 3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych. 4. Przed załadowaniem odpadów zawierających azbest środek transportu oczyszcza się z elementów mogących uszkodzić opakowanie w trakcie transportu. 5. Ładunek odpadów zawierających azbest mocuje się tak, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie, przemieszczanie lub wypadnięcie ze środka transportu.	
			Art. 34	1. Wykonawca prac oznakowuje odpady zawierające azbest w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 35. 2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków dotyczących oznakowania odpadów zawierających azbest wynikających z przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych.	

			Art. 35	Minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia: 1) sposób oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, 2) wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest – uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu.	
			Art. 37	Odpady zawierające azbest są unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, o których mowa w art. 106 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych, o których mowa w art. 125 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), zwanych dalej „składowiskami odpadów”.	
			Art. 40	1. W bazie azbestowej gromadzi się i przetwarza: 3) dane i informacje dotyczące składowisk odpadów obejmujące: a) podział na składowiska odpadów w fazie eksploatacyjnej i zamknięte, w tym rok zamknięcia, b) nazwę składowiska odpadów, c) adres składowiska odpadów, d) określenie całkowitej pojemności, w tym wolnej pojemności (m^3), e) określenie ilości zdeponowanych odpadów zawierających azbest (Mg), f) kody przyjmowanych odpadów zawierających azbest, g) nazwę właściciela lub zarządzającego, h) adres właściciela lub zarządzającego, i) numer telefonu właściciela lub zarządzającego.	

			Art. 48 pkt 2	Marszałek województwa: 2) wprowadza i aktualizuje dane o składowiskach odpadów; **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 1 ust. 1 1. Zakazuje się produkcji wyrobów zawierających azbest. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. poz. 1824) – §9 1. Podczas prac związanych z zabezpieczaniem wyrobów albo usuwaniem wyrobów lub innych materiałów zawierających azbest należy ograniczać do minimum powstawanie odpadów, szczególnie drobnych i słabo związanych. 2. Odpadów zawierających azbest nie należy mieszać z innymi rodzajami odpadów. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. 2011 r. poz. 31) – § 2 1. Przy wykorzystywaniu wyrobów zawierających azbest należy uwzględniać wyniki przeprowadzonych kontroli oraz	

				oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. 2. Wyroby zawierające azbest wykorzystuje się w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r. – § 3 Instalacje lub urządzenia zawierające azbest oczyszcza się przez usunięcie wyrobów zawierających azbest lub ich wymianę na bezazbestowe w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r. – § 6 1. Drogę utwardzoną odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.[3])), po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu, zwaną dalej "drogą zabezpieczoną", wykorzystuje się bez ograniczeń czasowych, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Dla drogi zabezpieczonej jej zarządca sporządza roczny plan kontroli nawierzchni i pobocza, uwzględniający natężenie ruchu, stopień narażenia na ruchy masowe ziemi oraz inne zjawiska mogące spowodować uszkodzenie nawierzchni, podbudowy i struktury drogi zabezpieczonej. 3. W przypadku naruszenia nawierzchni drogi zabezpieczonej i jej pobocza, stwierdzonego w wyniku kontroli doraźnej lub realizacji planu kontroli, dalsze wykorzystywanie drogi jest możliwe po przeprowadzeniu działań skutecznie zabezpieczających przed emisją włókien azbestu. – § 7 1. Rury azbestowo-cementowe i elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych zawierających rury azbestowo-cementowe, zainstalowane	

				przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, zwane dalej „rurami azbestowo-cementowymi”, pozostawia się w ziemi bez ograniczeń czasowych, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Rury azbestowo-cementowe mogą być pozostawione w ziemi w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych, w szczególności gdy rury azbestowo-cementowe są położone poniżej użytkowanych instalacji. 3. Pozostawienie w ziemi, w przypadku spełnienia warunków określonych w ust. 1, rur azbestowo-cementowych wymaga oczyszczenia z wyrobów zawierających azbest miejsc usytuowania studzienek rewizyjnych i innych elementów infrastruktury, gdzie jest możliwy kontakt człowieka z wyrobami zawierającymi azbest. rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649) –§ 7 3. Usuwanie wyrobów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 lub zawierających krokidolit powinno odbywać się pod stałym nadzorem technicznym prawidłowości wykonywania prac ze strony wykonawcy robót oraz przy zachowaniu określonych w planie prac warunków ochrony pracowników i środowiska. – § 8 1. W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:	

				1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska; 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska; 3) umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem"; 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska; 5) zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; 6) codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro; 7) izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit; 8) stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń; 9) zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z	

				wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac. 2. Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez: 1) nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy; 2) demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkadzania, tam gdzie jest to technicznie możliwe; 3) odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze; 4) prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit; 5) codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu. 3. Po wykonaniu prac, o których mowa w ust. 2, wykonawca prac ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. 4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat.	

Art. 3 ust. 2	W przypadku zakładów istniejących, określonych w ust. 1, wymóg stosowania najlepszej dostępnej technologii, niepociągającej za sobą nadmiernych kosztów, w celu zmniejszenia i eliminacji emisji azbestu do powietrza, powinien być stosowany przy uwzględnieniu elementów określonych w art. 13 dyrektywy 84/360/EWG.	**N**		W Polsce nie ma zakładów stosujących surowy azbest. Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 4 ust. 1	Bez uszczerbku dla art. 3 Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by stężenie azbestu, emitowanego przewodami odprowadzającymi do powietrza w czasie stosowania azbestu, nie przekroczyło wartości dopuszczalnej wynoszącej 0,1 mg/m^3 (miligramów azbestu na m^3 powietrza odprowadzanego).	**T**		**Transpozycja obecna – przepis nie wymaga zmiany** rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1860) – § 23-25 § 23. Standardy emisyjne określa się dla instalacji przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest, jeżeli ilość surowego azbestu zużywana w procesach przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest przekracza 100 kg na rok. § 24. 1. Standard emisyjny azbestu wprowadzanego do powietrza kominem wynosi 0,1 mg/m^3_u. 2. Standard emisyjny pyłu wprowadzanego do powietrza kominem wynosi 0,1 mg/m^3_u, jeżeli nie jest oznaczana ilość azbestu w pyle. § 25. W przypadku gdy do pomiaru wielkości emisji azbestu nie stosuje się metody wagowej, ale metodę mikroskopii optycznej fazowo-kontrastowej, standard emisyjny azbestu wprowadzanego do powietrza kominem uznaje się za dotrzymany, jeżeli w jednym mililitrze gazów odlotowych w warunkach umownych temperatury 273,15 K i ciśnienia 101,3 kPa znajdują się nie więcej niż dwa włókna azbestu	

				długości większej niż 5 µm i szerokości mniejszej niż 3 µm, przy czym stosunek długości do szerokości włókna jest większy niż 3:1.	
Art. 4 ust. 2	Państwa Członkowskie mogą wyłączyć spod obowiązku określonego w ust. 1 zakłady emitujące łącznie mniej niż 5000 m 3 /godzinę gazów odlotowych, gdy emisja azbestu do powietrza wynosi nie więcej niż 0,5 gramów na godzinę, w dowolnym czasie w zwykłych warunkach działalności. W przypadku gdy stosuje się takie wyłączenie, właściwe władze Państw Członkowskich podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, by progi, określone w akapicie pierwszym, nie zostały przekroczone.	**N**		Przepis fakultatywny - nie jest wdrożony.	
Art. 5 lit. a	Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że: a) wszystkie ścieki powstające przy produkcji cementu azbestowego podlegają recyklingowi; w przypadku gdy taki recykling nie jest uzasadniony ekonomicznie, Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że usuwanie odpadów płynnych zawierających azbest nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska wodnego oraz innych elementów środowiska, łącznie z powietrzem. W tym celu: — całkowita dopuszczalna zawartość zawiesiny ogólnej wynosi 30 gramów na m^3 odprowadzanych ścieków, — właściwe władze Państw Członkowskich określą dla każdego zakładu, którego to dotyczy, dopuszczalną objętość zrzutów do wody, w postaci całkowitej ilości odprowadzonej zawiesiny ogólnej na tonę produktu, biorąc pod uwagę określoną sytuację zakładu. Ograniczenia te odnoszą się do punktu, w którym ścieki opuszczają zakład przemysłowy.	**N**		W Polsce nie ma zakładów stosujących surowy azbest. Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 5 lit. b	Wszystkie ścieki powstające przy produkcji papieru azbestowego lub płyt podlegają recyklingowi. Jednakże zrzut ścieków, zawierających nie więcej niż 30 gramów zawiesiny ogólnej na m 3 wody, może być	**N**		W Polsce nie ma zakładów stosujących surowy azbest. Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie	

	dopuszczalny w czasie rutynowego oczyszczania lub podczas przeprowadzania prac remontowych w zakładzie.			rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 6 ust. 1	Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by w regularnych odstępach czasu prowadzone były pomiary emisji do powietrza i zrzutów do wód odprowadzanych z zakładów, do których odnoszą się wartości dopuszczalne przewidziane w art. 4 i 5.	**T**		**Transpozycja obecna – przepisy nie wymagają zmiany:** ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912, 982 i 1157) – art. 147 1. Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani do okresowych pomiarów wielkości emisji. 2. Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani do ciągłych pomiarów wielkości emisji w razie wprowadzania do środowiska znacznych ilości substancji lub energii. 3. Zakres obowiązku prowadzenia pomiarów, o których mowa w ust. 1 i 2, może być związany z parametrami charakteryzującymi wydajność lub moc instalacji albo urządzenia. 3a. Jeżeli wykonane przez prowadzącego instalację do termicznego przekształcania odpadów pomiary wykażą, że zostały przekroczone dopuszczalne wielkości emisji do wód, ustanowione w odrębnych przepisach, prowadzący instalację jest obowiązany w ciągu 24 godzin od momentu stwierdzenia przekroczenia tych emisji powiadomić o tym organ ochrony środowiska właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego. 4. Prowadzący instalację nowo zbudowaną lub zmienioną w istotny sposób, z której emisja wymaga pozwolenia, jest	

				obowiązany do przeprowadzenia wstępnych pomiarów wielkości emisji z tej instalacji. 4a. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do nowo zbudowanego lub zmienionego w sposób istotny źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, ustalonej z uwzględnieniem trzeciej zasady łączenia, dla którego standardy emisyjne są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 146 ust. 3, będącego częścią instalacji wymagającej zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1. 5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, należy zrealizować najpóźniej w ciągu 14 dni od zakończenia rozruchu instalacji lub uruchomienia urządzenia, chyba że organ właściwy do wydania pozwolenia określił w pozwoleniu inny termin. 5a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, w odniesieniu do źródła spalania paliw, o którym mowa w ust. 4a, należy zrealizować najpóźniej w ciągu 4 miesięcy od dnia zakończenia rozruchu tego źródła. 6. Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani do ewidencjonowania wyników przeprowadzonych pomiarów oraz ich przechowywania przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1706) – § 5 1. Okresowe pomiary emisji do powietrza prowadzi się dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest, jeżeli ilość surowego azbestu zużywana w procesach przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest przekracza 100 kg na rok.	

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2. Okresowe pomiary emisji do powietrza, o których mowa w ust. 1, prowadzi się z częstotliwością raz na sześć miesięcy.
3. Okresowe pomiary emisji do powietrza, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone raz na rok, jeżeli wyniki kolejnych dziesięciu pomiarów nie różnią się między sobą więcej niż o 5%.</td><td></td></tr>
<tr><td>Art. 6 ust. 2</td><td></td><td>T</td><td></td><td>Transpozycja obecna – przepis nie wymaga zmiany:
rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1706)
– § 9 ust. 1 pkt 4
1. Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania:
4) okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest, o których mowa w § 5, są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia;

Załącznik 4.
Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest.
<table>
<tr><td>Lp.</td><td>Nazwa substancji lub parametru - zakres</td><td>Jednostka miary</td><td>Metodyka referencyjna</td></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Azbest</td><td>liczba włókien/ cm^3</td><td>metoda liczenia włókien w mikroskopii optycznej</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Pył</td><td>mg/m^3</td><td>grawimetryczna</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

				3	Prędkość przepływu gazów odlotowych lub ciśnienie dynamiczne gazów odlotowych1)	m/s Pa	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru2) mniejszą niż 10%	
				4	Temperatura gazów odlotowych w przekroju pomiarowym	K	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru2) nie większą niż ± 5 K	
				5	Ciśnienie bezwzględne gazów odlotowych	Pa	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru2) nie większą niż ± 10 hPa	
				6	Wilgotność względna gazów odlotowych lub stopień zawilżenia gazów odlotowych3)	% obj. Kg $_{\text{pary wodnej}}$/kg $_{\text{gazu suchego}}$	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru2) mniejszą niż: - 20% w przypadku wilgotności względnej gazów odlotowych, - 10% w przypadku stopnia zawilżenia gazów odlotowych	
				Uwagi: 1 Pomiary emisji azbestu do powietrza wykonuje się po izokinetycznym pobraniu próbki na filtr i oznaczeniu metodą liczenia włókien w mikroskopii optycznej fazowo-kontrastowej.				

				2 Pomiary emisji pyłu do powietrza wykonuje się, jeżeli nie są prowadzone okresowe pomiary emisji azbestu do powietrza i dla instalacji jest ustalony standard emisyjny pyłu wprowadzanego do powietrza kominem, zgodnie z przepisami w sprawie standardów emisyjnych z instalacji do produkcji lub obróbki wyrobów azbestowych. Objaśnienia: 1) W przypadku braku możliwości technicznych lub metrologicznych wykonania okresowego pomiaru prędkości przepływu gazów odlotowych lub ciśnienia dynamicznego gazów odlotowych dopuszcza się odstępstwa od prowadzenia pomiarów prędkości przepływu gazów odlotowych lub ciśnienia dynamicznego gazów odlotowych oraz wyznaczanie strumienia objętości gazów odlotowych metodą bilansową, gdy gwarantuje ona uzyskanie niepewności wyniku mniejszej niż 10%. 2) Niepewność pomiaru - niepewność rozszerzona ze współczynnikiem rozszerzenia k = 2, co odpowiada przedziałowi ufności 95%. 3) Dopuszcza się odstępstwa od prowadzenia pomiarów wilgotności względnej gazów odlotowych lub stopnia zawilżenia gazów odlotowych oraz ich wyznaczanie metodą bilansową, gdy gwarantuje ona uzyskanie niepewności wyniku mniejszej niż 20% w przypadku wilgotności względnej gazów odlotowych lub 10% w przypadku stopnia zawilżenia gazów odlotowych.	
Art. 6 ust. 3	Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o stosowanych procedurach i metodach, łącznie z przekazaniem informacji potrzebnych do oceny, czy te procedury i metody są odpowiednie. Na podstawie przekazanych informacji Komisja będzie dokonywać oceny równoważności stosowanych procedur oraz metod i złoży sprawozdanie Radzie pięć lat po notyfikacji dyrektywy.	**N**		Nie wymaga wdrożenia – przepis proceduralny.	
Art. 7	Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że:	**T**	**Art. 8**	Użytkujący powierza: 1) usunięcie wyrobów zawierających azbest,	

	— wykorzystywanie, w różnych celach, produktów zawierających azbest nie powoduje znaczącego zanieczyszczenia środowiska przez włókna lub pył azbestowy, — rozbiórka budynków, konstrukcji i instalacji zawierających azbest oraz usuwanie stamtąd azbestu lub materiałów zawierających azbest, powodujące uwalnianie włókien lub pyłu azbestowego, nie spowodują znaczącego zanieczyszczenia środowiska azbestem; za wystarczające działanie w tym zakresie należy uznać, że plan prac przewidziany w art. 12 dyrektywy 83/477/EWG zaleca wprowadzenie wszystkich niezbędnych środków zapobiegawczych.		**Art. 20**	2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 – wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. 1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący: 1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w bazie azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), także otrzymanych od innych wykonawców prac w przypadku, o którym mowa w ust. 3; 2) metody wykonywania planowanych prac; 3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym określenie środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; 4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu; 5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu; 6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób. 2. Wykonawca prac zapoznaje z planem osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące.	

				3. Wykonawca prac udostępnia innemu wykonawcy prac przed rozpoczęciem przez niego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, na jego wniosek i wyłącznie w celu identyfikacji wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, wyniki badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres planu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz weryfikacji prawidłowości wykonania tych prac i potwierdzenia braku narażenia na działanie azbestu w miejscu ich wykonania.	
			Art. 29	1. Wykonawca prac może zabezpieczyć: 1) wyroby zawierające azbest będące odcinkami podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych przez pozostawienie ich pod powierzchnią gruntu; 2) wyroby zawierające azbest będące płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu; 3) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przez ich szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu. 2. Pozostawienie pod powierzchnią gruntu instalacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1: 1) jest możliwe tylko w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na działanie azbestu osoby obsługującej inne elementy uzbrojenia terenu;	

				2) wymaga usunięcia wyrobów zawierających azbest ze studzienek rewizyjnych i innych elementów instalacji, do których jest dostęp podczas ich obsługi.	
			Art. 39	Przed rozpoczęciem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy niniejszego rozdziału. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 1 ust. 1 1. Zakazuje się produkcji wyrobów zawierających azbest. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31) – § 2 1. Przy wykorzystywaniu wyrobów zawierających azbest należy uwzględniać wyniki przeprowadzonych kontroli oraz oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. 2. Wyroby zawierające azbest wykorzystuje się w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r. – § 3 Instalacje lub urządzenia zawierające azbest oczyszcza się przez usunięcie wyrobów zawierających azbest lub ich wymianę na bezazbestowe w sposób niestwarzający	

				zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r. – § 6 1. Drogę utwardzoną odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)), po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu, zwaną dalej "drogą zabezpieczoną", wykorzystuje się bez ograniczeń czasowych, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Dla drogi zabezpieczonej jej zarządca sporządza roczny plan kontroli nawierzchni i pobocza, uwzględniający natężenie ruchu, stopień narażenia na ruchy masowe ziemi oraz inne zjawiska mogące spowodować uszkodzenie nawierzchni, podbudowy i struktury drogi zabezpieczonej. 3. W przypadku naruszenia nawierzchni drogi zabezpieczonej i jej pobocza, stwierdzonego w wyniku kontroli doraźnej lub realizacji planu kontroli, dalsze wykorzystywanie drogi jest możliwe po przeprowadzeniu działań skutecznie zabezpieczających przed emisją włókien azbestu. – § 7 1. Rury azbestowo-cementowe i elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych zawierających rury azbestowo-cementowe, zainstalowane przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, zwane dalej „rurami azbestowo-cementowymi”, pozostawia się w ziemi bez ograniczeń czasowych, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Rury azbestowo-cementowe mogą być pozostawione w ziemi w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych, w	

				szczególności gdy rury azbestowo-cementowe są położone poniżej użytkowanych instalacji. 3. Pozostawienie w ziemi, w przypadku spełnienia warunków określonych w ust. 1, rur azbestowo-cementowych wymaga oczyszczenia z wyrobów zawierających azbest miejsc usytuowania studzienek rewizyjnych i innych elementów infrastruktury, gdzie jest możliwy kontakt człowieka z wyrobami zawierającymi azbest. rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 1 pkt 3 1. Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do: 3) opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności: a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej, b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac, c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza;	

				rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824) – §4 Do planu prac, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, dołącza się informacje dotyczące: 1) określenia odpowiednich środków ochrony zbiorowej i indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników; 2) określenia sposobów: a) wyeliminowania lub ograniczania uwalniania się pyłu azbestu do powietrza, b) informowania pracowników i innych osób, które mogą być narażone na działanie pyłu azbestu, o zasadach postępowania i niezbędnych środkach ochrony; 3) konieczności usunięcia materiałów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdyby powodowało to większe zagrożenie dla pracowników lub innych osób niż w przypadku pozostawienia tych materiałów w dotychczasowym miejscu.	
Art. 8	Bez uszczerbku dla dyrektywy 78/319/EWG (1), ostatnio zmienionej Aktem Przystąpienia z 1985 r., Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że: — w trakcie transportu i składowania odpadów zawierających włókna lub pył azbestowy, włókna i pył nie są uwalniane do powietrza oraz nie następuje rozlew żadnych cieczy, które mogą zawierać włókna azbestowe,	**T**	**Art. 32** **Art. 33**	Do odpadów zawierających azbest w zakresie nieuregulowanym w przepisach ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. 1. Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.	

	— w przypadku gdy odpady zawierające włókna lub pył azbestowy są składowane w miejscach przeznaczonych do tego celu, odpady te są, w zależności od warunków miejscowych, poddawane takim zabiegom, tak opakowane lub przykryte, by zapobiec uwalnianiu cząstek azbestu do środowiska.			U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy. 2. Odpady zawierające azbest opakowuje się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez: 1) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub 2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub 3) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie. 3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych. 4. Przed załadowaniem odpadów zawierających azbest środek transportu oczyszcza się z elementów mogących uszkodzić opakowanie w trakcie transportu. 5. Ładunek odpadów zawierających azbest mocuje się tak, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie, przemieszczanie lub wypadnięcie ze środka transportu.	
			Art. 34	1. Wykonawca prac oznakowuje odpady zawierające azbest w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 35.	

				2. Przepis ust. 1 nie wyłącza obowiązków dotyczących oznakowania odpadów zawierających azbest wynikających z przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych.	
			Art. 37	Odpady zawierające azbest są unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, o których mowa w art. 106 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych, o których mowa w art. 125 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), zwanych dalej „składowiskami odpadów”. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 10 1. Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się odpowiednio przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. 2. Wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia. 3. Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, dla których przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych nie ustalają szczególnych warunków przewozowych, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:	

				1) szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1000 kg/m^3; 2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3; 3) szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie; 4) utrzymywanie w stanie wilgotnym odpadów zawierających azbest w trakcie ich przygotowywania do transportu; 5) oznakowanie opakowań zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia; 6) magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych. 4. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. 5. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu. 6. Odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.	
Art. 9	Państwo Członkowskie może w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska wprowadzić przepisy bardziej	**N**		Nie wymaga implementacji - przepis instrukcyjny.	

	rygorystyczne niż zawarte w niniejszej dyrektywie, zgodnie z warunkami ustanowionymi w Traktacie.				
Art. 10	Procedura przewidziana w art. 11 i 12 umożliwia dostosowanie Załącznika do postępu technicznego i należy jej przestrzegać przy każdej zmianie metod pobierania i analizy próbek wymienionych w Załączniku. Dostosowanie w żaden bezpośredni ani pośredni sposób nie może spowodować zmiany wartości dopuszczalnych, podanych w art. 4 i 5.	**N**		Nie wymaga implementacji - przepis instrukcyjny.	
Art. 11	Ustanawia się Komitet ds. dostosowania niniejszej dyrektywy do postępu naukowego i technicznego, zwany dalej „Komitetem", składający się z przedstawicieli Państw Członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 12 ust. 1	Komisję wspomaga Komitet ds. Dostosowania Niniejszej Dyrektywy do Postępu Naukowo-Technicznego.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 12 ust. 2	W przypadku odniesienia do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE. Okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 12 ust. 3	Komitet uchwala swój regulamin wewnętrzny.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 13 ust. 1	Komisja dokonuje okresowo porównawczej oceny stosowania niniejszej dyrektywy przez Państwa Członkowskie. Państwa Członkowskie dostarczają w tym celu Komisji wszelkich niezbędnych informacji. Należy przestrzegać poufności wszystkich dostarczanych informacji.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis kierowany do KE.	
Art. 13 ust. 2	W miarę potrzeby, w świetle rozwoju wiedzy medycznej i postępu technicznego, Komisja przedstawi dalsze wnioski mające na celu zapobieganie i zmniejszanie zanieczyszczenia	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis kierowany do KE.	

<table>
<tr><td></td><td>azbestem w interesie ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Art. 14 ust. 1</td><td>Z zastrzeżeniem ust. 2, Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy, nie później niż do dnia 31 grudnia 1988 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.</td><td>N</td><td></td><td>Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.</td><td></td></tr>
<tr><td>Art. 14 ust. 2</td><td>Państwa Członkowskie możliwie najszybciej przyjmą i opublikują przepisy niezbędne do wykonania art. 4 i 5, a w żadnym wypadku nie później niż do dnia 30 czerwca 1991 r. w przypadku zakładów wybudowanych lub zatwierdzonych do budowy przed datą ustaloną w ust. 1.</td><td>N</td><td></td><td>Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.</td><td></td></tr>
<tr><td>Art. 14 ust. 3</td><td>Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty przepisów prawa krajowego, przyjęte w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.</td><td>N</td><td></td><td>Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.</td><td></td></tr>
<tr><td>Art. 15</td><td>Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.</td><td>N</td><td></td><td>Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.</td><td></td></tr>
<tr><td>Załącznik</td><td>Metody pobierania próbek i analiz</td><td>T</td><td></td><td>Transpozycja obecna – przepis nie wymaga zmiany:
rozporządzenie z dnia 7 września 2021 r. Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. z 2023 r. poz. 1706) Załącznik 4.

Zakres oraz metodyki referencyjne wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest.

<table><tr><td>Lp.</td><td>Nazwa substancji lub parametru - zakres</td><td>Jednostka miary</td><td>Metodyka referencyjna</td></tr><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr></table></td><td></td></tr>
</table>

				1	Azbest	liczba włókien/ cm^3	metoda liczenia włókien w mikroskopii optycznej	
				2	Pył	mg/m^3	grawimetryczna	
				3	Prędkość przepływu gazów odlotowych lub ciśnienie dynamiczne gazów odlotowych[1)]	m/s Pa	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru[2)] mniejszą niż 10%	
				4	Temperatura gazów odlotowych w przekroju pomiarowym	K	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru[2)] nie większą niż ± 5 K	
				5	Ciśnienie bezwzględne gazów odlotowych	Pa	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru[2)] nie większą niż ± 10 hPa	
				6	Wilgotność względna gazów odlotowych lub stopień zawilżenia gazów odlotowych[3)]	% obj. $kg_{pary\ wodnej}/kg_{gazu\ suchego}$	metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru[2)] mniejszą niż: - 20% w przypadku wilgotności względnej gazów odlotowych, - 10% w przypadku	

				<table><tr><td></td><td></td><td></td><td>stopnia zawilżenia gazów odlotowych</td></tr></table> Uwagi: 1 Pomiary emisji azbestu do powietrza wykonuje się po izokinetycznym pobraniu próbki na filtr i oznaczeniu metodą liczenia włókien w mikroskopii optycznej fazowo-kontrastowej. 2 Pomiary emisji pyłu do powietrza wykonuje się, jeżeli nie są prowadzone okresowe pomiary emisji azbestu do powietrza i dla instalacji jest ustalony standard emisyjny pyłu wprowadzanego do powietrza kominem, zgodnie z przepisami w sprawie standardów emisyjnych z instalacji do produkcji lub obróbki wyrobów azbestowych. Objaśnienia: [1)] W przypadku braku możliwości technicznych lub metrologicznych wykonania okresowego pomiaru prędkości przepływu gazów odlotowych lub ciśnienia dynamicznego gazów odlotowych dopuszcza się odstępstwa od prowadzenia pomiarów prędkości przepływu gazów odlotowych lub ciśnienia dynamicznego gazów odlotowych oraz wyznaczanie strumienia objętości gazów odlotowych metodą bilansową, gdy gwarantuje ona uzyskanie niepewności wyniku mniejszej niż 10%. [2)] Niepewność pomiaru - niepewność rozszerzona ze współczynnikiem rozszerzenia k = 2, co odpowiada przedziałowi ufności 95%. [3)] Dopuszcza się odstępstwa od prowadzenia pomiarów wilgotności względnej gazów odlotowych lub stopnia zawilżenia gazów odlotowych oraz ich wyznaczanie metodą bilansową, gdy gwarantuje ona uzyskanie niepewności wyniku mniejszej niż 20% w przypadku wilgotności względnej gazów odlotowych lub 10% w przypadku stopnia zawilżenia gazów odlotowych.	

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:	Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) (Dz. U. poz.)
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, Dz. Urz. L 198, 25.07.2019, str. 241 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

Jedn. red.	**Treść przepisu UE**	**Konieczność wdrożenia** T / N	**Jedn. red. (*)**	**Treść przepisu/ów projektu (*)**	**Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)**
Art. 1 ust. 1	Niniejsza dyrektywa ma na celu ochronę pracowników przed zagrożeniem dla zdrowia, łącznie z zapobieganiem takiemu zagrożeniu wynikającemu lub mogącemu wynikać z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy. Określa ona dopuszczalną wartość tego narażenia oraz inne szczegółowe wymagania.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 1 ust. 1 akapit trzeci	***Dodany akapit Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** W każdym przypadku, w którym dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy korzystniejsze są przepisy dyrektywy 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), stosuje się te przepisy.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	

	(*) Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych, mutagenów lub substancji reprotoksycznych podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50).”;				
Art. 1 ust. 2	Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa państw członkowskich do stosowania lub wprowadzania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, zapewniających większą ochronę pracowników, w szczególności dotyczących zastępowania azbestu innymi, mniej szkodliwymi substytutami.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 2	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Na użytek niniejszej dyrektywy „azbest” oznacza następujące włókniste krzemiany, które sklasyfikowano jako substancje rakotwórcze 1 A zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 (*): a) azbest aktynolitowy, nr CAS (**) 77536-66-4; b) azbest amozytowy (gruneryt) nr CAS 12172-73-5; c) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5; d) azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5; e) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4; f) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6. (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1). (**) Numer w Chemical Abstracts Service (CAS).”;	**T**	**Art. 2 pkt 1**	1) azbest – włókniste krzemiany: a) azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4; b) azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5, c) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5, d) azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5, nr CAS 132207-32-0, e) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4, f) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6 – sklasyfikowane jako substancje rakotwórcze kat. 1A zgodnie z częścią 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.).	
Art. 3 ust. 1	Niniejszą dyrektywę stosuje się do prac, w czasie których pracownicy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu	**N**		Przepis nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	

	pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.				
Art. 3 ust. 2	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** W przypadku jakichkolwiek prac, w czasie których możliwe jest wystąpienie ryzyka narażenia na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, ryzyko to należy ocenić w taki sposób, aby określić rodzaj i stopień narażenia pracowników na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest oraz przedkładać usuwanie azbestu lub materiałów zawierających azbest nad inne formy postępowania z azbestem.	**T**	**Art. 8** **Art. 9 ust. 1**	Użytkujący powierza: 1) usunięcie wyrobów zawierających azbest, 2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 – wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. 1. Podmiot odpowiedzialny sporządza dla osób narażonych na działanie azbestu ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającą rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu.	
Art. 3 ust. 3 część wprowadzająca	***Część wprowadzająca zmieniona Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Pod warunkiem, że narażenie pracownika jest sporadyczne i o niskiej intensywności oraz jeżeli z rezultatów oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, jasno wynika, że odpowiednia wartość dopuszczalna określona w art. 8 nie będzie przekroczona w powietrzu w obszarze pracy, państwa członkowskie mogą odstąpić od stosowania art. 4, jeśli praca obejmuje:	**N**		Przepis nie wymaga implementacji, gdyż Polska nie wprowadza odstępstwa od stosowania art. 4 dyrektywy 2009/148/WE, co jest zgodne z art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/148/WE, gdyż zapewnia się tym samym większą ochronę pracowników.	
Art. 3 ust. 3	a) krótkie, niewykonywane ciągle prace konserwacyjne, w których wykorzystuje się tylko materiały bez cech kruchości; b) usuwanie bez niszczenia nienaruszonych materiałów, w których włókna azbestowe są mocno związane z podłożem; c) obudowywanie lub zabezpieczanie materiałów zawierających azbest, jeżeli są one w dobrym stanie; d) monitorowanie i kontrolę atmosfery oraz pobieranie próbek w celu sprawdzenia, czy dany materiał zawiera azbest.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji, gdyż Polska nie wprowadza odstępstwa od stosowania art. 4 dyrektywy 2009/148/WE, co jest zgodne z art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/148/WE, gdyż zapewnia się tym samym większą ochronę pracowników.	
Art. 3 ust. 4	Państwa członkowskie, po konsultacji z partnerami społecznymi zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką, wydają praktyczne wskazówki dotyczące	**N**		Przepis nie wymaga implementacji, gdyż Polska nie wprowadza odstępstwa od stosowania art. 4 dyrektywy 2023/2668, co jest zgodne z art. 1 ust. 2 dyrektywy, gdyż zapewnia się tym samym większą ochronę pracowników.	

	określania narażenia sporadycznego i o niskiej intensywności, o którym mowa w ust. 3.				
Art. 3 ust. 5	Ocena, o której mowa w ust. 2, konsultowana jest z pracownikami lub ich przedstawicielami w przedsiębiorstwie lub zakładzie i podlega weryfikacji, jeżeli zachodzi podejrzenie, że ocena ta jest nieprawdziwa lub gdy nastąpiła znacząca zmiana warunków pracy.	**T**	**Art. 9 ust. 2 i 3**	2. Podmiot odpowiedzialny konsultuje z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu. 3. Podmiot odpowiedzialny weryfikuje sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu, jeśli zachodzi podejrzenie, że w tym zakresie jest ona niezgodna ze stanem faktycznym lub gdy nastąpiła zmiana narażenia na działanie azbestu mająca wpływ na warunki pracy lub pełnienie służby lub udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1824) – § 1 ust. 2 2. Ocena ryzyka, o której mowa w ust. 1 pkt 1, powinna być zweryfikowana, jeśli zachodzi podejrzenie, że jest nieprawdziwa, lub gdy nastąpiła znacząca zmiana warunków pracy.	
Art. 4 ust. 1	Z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się środki, o których mowa w ust. 2–5.	**N**		Przepis nie wymaga implementacji, gdyż Polska nie implementuje art. 3 ust. 3.	
Art. 4 ust. 2	Prace, o których mowa w art. 3 ust. 1, muszą być objęte systemem powiadamiania zarządzanym przez odpowiedzialny organ państwa członkowskiego.	**T**	**Art. 19 ust. 1-3 i 6**	1. Wykonawca prac przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest składa zgłoszenie o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na	

				usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, zwane dalej „zgłoszeniem”: 1) właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, 2) właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu albo właściwemu państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, 3) właściwemu organowi nadzoru budowlanego – w terminie co najmniej 14 dni przed ich rozpoczęciem. 2. W przypadku prac wykonywanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych wykonawca prac składa zgłoszenie do komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem prac. 3. W przypadku awarii instalacji lub urządzenia albo katastrofy budowlanej wykonawca prac składa zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 albo 2, niezwłocznie. 6. Wykonawca prac najpóźniej 24 godziny przed faktycznym rozpoczęciem prac, o których mowa w ust. 1 albo ust. 2, związanych z każdym obiektem, urządzeniem lub instalacją przekazuje odrębnie podmiotom, o których mowa odpowiednio w ust. 1 albo ust. 2, informację o dacie i godzinie rozpoczęcia i przewidywanego zakończenia wykonywania tych prac. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – §6 ust. 2 i 4 2.Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu,	

				urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac obowiązany jest do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac. 4. Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości obowiązany jest zgłosić prace polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej.	
Art. 4 ust. 3	Pracodawca przedstawia informacje, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialnemu organowi państwa członkowskiego przed rozpoczęciem pracy zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi.	**T**	**Art. 19 ust. 4**	4. Zgłoszenie zawiera: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 3) datę wydania i numer zezwolenia; 4) numer telefonu wykonawcy prac; 5) określenie rodzaju i masy każdego wyrobu zawierającego azbest odrębnie; 6) identyfikator działki ewidencyjnej, na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja, oraz ich adres, jeśli istnieje – dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 7) termin planowanego rozpoczęcia i zakończenia prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie oraz harmonogram szczegółowych prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 8) liczbę oraz listę osób narażonych na działanie azbestu z podaniem: imienia i nazwiska, daty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, daty ostatniego badania okresowego oraz daty jego ważności; 9) określenie zakresu prac i stosowanych metod pracy, w szczególności uwzględniających wymianę powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych; 10) wykaz maszyn i urządzeń, wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac i	

				zabezpieczenie osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska; 11) określenie rodzaju i masy odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia; 12) wskazanie przewidywanego terminu wywozu odpadów zawierających azbest przewidzianych do składowania i miejsca unieszkodliwiania tych odpadów; 13) określenie środków podjętych w celu ograniczenia narażenia na działanie azbestu.	
Art. 4 ust. 3 akapit drugi zdanie 1	***Akapit drugi zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Informacja ta zawiera co najmniej krótki opis: a) lokalizacji miejsca prac i, w stosownych przypadkach, konkretnych obszarów, w których mają być prowadzone prace; b) rodzaju i ilości azbestu, który został użyty lub z którym jest styczność; c) przeprowadzonych prac i zastosowanych procesów, w tym dotyczących ochrony i odkażania pracowników, utylizacji odpadów oraz, w stosownych przypadkach, wymiany powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych; d) liczby pracowników, wykazu pracowników, którzy mogą zostać przydzieleni do danego obiektu, indywidualnych zaświadczeń o szkoleniu pracowników oraz daty ostatniej oceny stanu zdrowia pracowników zgodnie z art. 18; e) daty rozpoczęcia i czasu trwania prac; f) podjętych środków, w tym przeglądu stosowanego sprzętu, w celu ograniczenia narażenia pracowników na działanie azbestu.	**T**	**Art. 19 ust. 4**	4. Zgłoszenie zawiera: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 3) datę wydania i numer zezwolenia; 4) numer telefonu wykonawcy prac; 5) określenie rodzaju i masy każdego wyrobu zawierającego azbest odrębnie; 6) identyfikator działki ewidencyjnej, na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja, oraz ich adres, jeśli istnieje – dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 7) termin planowanego rozpoczęcia i zakończenia prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie oraz harmonogram szczegółowych prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 8) liczbę oraz listę osób narażonych na działanie azbestu z podaniem: imienia i nazwiska, daty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, daty ostatniego badania okresowego oraz daty jego ważności; 9) określenie zakresu prac i stosowanych metod pracy, w szczególności uwzględniających wymianę powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych; 10) wykaz maszyn i urządzeń, wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac i zabezpieczenie osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska;	

				11) określenie rodzaju i masy odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia; 12) wskazanie przewidywanego terminu wywozu odpadów zawierających azbest przewidzianych do składowania i miejsca unieszkodliwiania tych odpadów; 13) określenie środków podjętych w celu ograniczenia narażenia na działanie azbestu.	
Art. 4 ust. 3 akapit drugi zdanie 2	***Zdanie drugie akapitu drugiego zmienione Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy przechowywały informacje, o których mowa w akapicie drugim lit. d), zgodnie z prawem krajowym, przez okres nie dłuższy niż jest to konieczne do celów zapewnienia, że pracownicy wykonujący prace związane z azbestem zostali odpowiednio przeszkoleni, z należytym uwzględnieniem długoterminowych skutków azbestu dla zdrowia pracowników.	**T**	**Art. 19 ust. 8**	8. Informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 8, w połączeniu z informacjami, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 2 i 7, są w sposób gwarantujący zachowanie ich poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegrożących uszkodzeniem lub zniszczeniem przechowywane przez: 1) właściwego okręgowego inspektora pracy oraz właściwy organ nadzoru budowlanego przez okres 3 lat, 2) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej przez okres 40 lat – licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostało złożone zgłoszenie.	
Art. 4 ust. 4	Pracownicy lub ich przedstawiciele w przedsiębiorstwach lub zakładach mają zgodnie z ustawodawstwem krajowym dostęp do dokumentów, o których mowa w ust. 2, objętych systemem powiadamiania, dotyczących ich przedsiębiorstwa lub zakładu.	**T**	**Art. 19 ust. 7**	7. Wykonawca prac powiadamia osoby narażone na działanie azbestu lub ich przedstawicieli o dokonanym zgłoszeniu i udostępnia je do zapoznania się na ich wniosek.	
Art. 4 ust. 5	Każdorazowo, gdy zmiana warunków pracy może spowodować znaczny wzrost narażenia na działanie pyłu azbestowego lub materiałów zawierających azbest, wymagane jest dokonanie nowego powiadomienia.	**T**	**Art. 21**	Wykonawca prac niezwłocznie ponownie składa zgłoszenie w przypadku zmiany informacji, o których mowa w art. 19 ust. 4 lub art. 20 ust. 1, lub w przypadku zmiany narażenia na działanie azbestu mającej wpływ na warunki pracy.	

				Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest: rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 3 pkt 6 3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2, powinno zawierać w szczególności: 6) obowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.	
Art. 5	Nakładanie azbestu przez rozpylanie oraz metody pracy obejmujące stosowanie materiałów izolacyjnych lub izolujących dźwiękowo o małej gęstości (poniżej 1 g/cm^3) zawierających azbest są zabronione. Bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie wprowadzania do obrotu i używania azbestu, zakazane są prace, które narażają pracowników na działanie włókien azbestowych podczas wydobywania azbestu lub podczas produkcji i przetwarzania wyrobów azbestowych albo wyrobów zawierających celowo dodany azbest, z wyjątkiem obróbki i usuwania materiałów powstających z rozbiórki i usuwania azbestu.	**N**		Zakaz stosowania azbestu wynika z załącznika nr XVII pkt 6 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.	
Art. 6 zdanie 1	***Zmienione zdanie pierwsze Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Przy wszystkich pracach, o których mowa w art. 3 ust. 1, narażenie pracowników na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest w miejscu pracy musi być ograniczone do minimum, a w każdym przypadku do najniższego poziomu, jaki jest możliwy z technicznego punktu widzenia, poniżej odpowiedniej	**T**	**Art. 30**	1. Wykonawca prac, mając na względzie ochronę życia i zdrowia osób narażonych na działanie azbestu, ogranicza stężenie azbestu w powietrzu do jak najniższego poziomu technicznie możliwego, poniżej wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac:	

	wartości dopuszczalnej określonej w art. 8, w szczególności poprzez zastosowanie się do następujących wskazań:			1) wstrzymuje wykonywanie prac; 2) ustala przyczyny tego przekroczenia; 3) niezwłocznie podejmuje działania w celu obniżenia stężenia azbestu do wartości wskazanej w ust. 1; 4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3.	
Art. 6 lit. a	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** a) liczba pracowników narażonych lub potencjalnie narażonych na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest musi być ograniczona do możliwie jak najniższej;	**T**	**Art. 22 pkt 2**	Wykonawca prac jest obowiązany do: 2) ograniczenia do niezbędnego minimum liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz czasu trwania narażenia na działanie azbestu;	
Art. 6 lit. b	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** b) procesy technologiczne muszą być tak zaprojektowane, aby nie powstawał pył azbestowy, lub jeśli okaże się to niemożliwe, aby zapobiegać wydostawaniu się pyłu azbestowego do atmosfery, przez podjęcie takich środków jak: (i) ograniczanie emisji pyłu azbestowego; (ii) odsysanie pyłu azbestowego bezpośrednio w miejscu jego powstawania; (iii) ciągła sedymentacja włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu;	**T**	**Art. 22 pkt 3** **Art. 23**	Wykonawca prac jest obowiązany do: 3) stosowania maszyn, urządzeń i metod pracy eliminujących lub ograniczających do minimum emisję azbestu; 1. Wykonawca prac zapewnia: 1) wyposażenie maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w miejscowe wyciągi zaopatrzone w wysoko efektywne filtry włókninowe; 2) regularne przeglądy, regulację, konserwację oraz naprawę maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 2. Jeżeli jest to możliwe, czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wykonuje się w strefie pracy tych maszyn i urządzeń. 3. Wykonawca prac zapewnia także: 1) regularne usuwanie azbestu gromadzonego w elementach filtracyjnych maszyn i urządzeń, z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności, przy zastosowaniu	

				środków ochrony indywidualnej zapewniających skuteczną ochronę osoby narażonej na działanie azbestu; 2) wymianę filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów, zgodnie z instrukcją użytkowania; 3) pakowanie zużytych filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów do szczelnych worków i postępowanie z nimi, jak z odpadami zawierającymi azbest; 4) używanie jednorazowych worków do gromadzenia azbestu w urządzeniach odpylających.	
			Art. 28	1. Wykonawca prac usuwa i zabezpiecza wyroby zawierające azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. 2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac: 1) izoluje od otoczenia miejsce wykonywania prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu; 2) ogradza miejsca wykonywania prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, niemniejszej niż 1 m, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym; 3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych; 4) stosuje odpowiednie środki techniczne ograniczające do minimum emisję azbestu; 5) stosuje w miejscu wykonywania prac odpowiednie zabezpieczenia przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych, drzwiowych oraz wentylacyjnych; 6) stosuje zabezpieczenia przewidziane w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art.	

				21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, o ile został sporządzony. 3. Do prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z dachu nie stosuje się ust. 2 pkt 1. 4. Podczas usuwania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac zapewnia: 1) zraszanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie ich w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac; 2) usuwanie całych wyrobów zawierających azbest bez ich uszkadzania tam, gdzie jest to technicznie możliwe; 3) odspajanie wyrobów zawierających azbest trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe wyciągi. 5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	

Art. 6 lit. ba	***Dodana lit.ba Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** ba) pracownicy muszą podlegać odpowiedniej procedurze odkażania;	**T**	**Art. 25**	1. Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, były: 1) oczyszczone z azbestu podciśnieniowymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro, w sposób uniemożliwiający emisję azbestu; 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą osób narażonych na działanie azbestu. 2. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, stosowane przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest nie mogą być używane poza miejscem wykonywania tych prac.	
Art. 6 lit. bb	***Dodana lit. bb Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** bb) w przypadku prac prowadzonych w pomieszczeniach zamkniętych zapewnia się odpowiednią ochronę;	**T**	**Art. 28 ust. 5**	5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	
Art. 6 lit. c	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** c) musi istnieć możliwość regularnego i efektywnego czyszczenia i konserwacji wszystkich obiektów i sprzętu używanych podczas prac z azbestem oraz muszą one być regularnie czyszczone i konserwowane;	**T**	**Art. 23**	1. Wykonawca prac zapewnia: 1) wyposażenie maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w miejscowe wyciągi zaopatrzone w wysoko efektywne filtry włókninowe; 2) regularne przeglądy, regulację, konserwację oraz naprawę maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 2. Jeżeli jest to możliwe, czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wykonuje się w strefie pracy tych maszyn i urządzeń. 3. Wykonawca prac zapewnia także:	

				1) regularne usuwanie azbestu gromadzonego w elementach filtracyjnych maszyn i urządzeń, z zachowaniem niezbędnych środków ostrożności, przy zastosowaniu środków ochrony indywidualnej zapewniających skuteczną ochronę osoby narażonej na działanie azbestu; 2) wymianę filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów, zgodnie z instrukcją użytkowania; 3) pakowanie zużytych filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń oraz miejscowych wyciągów do szczelnych worków i postępowanie z nimi, jak z odpadami zawierającymi azbest; 4) używanie jednorazowych worków do gromadzenia azbestu w urządzeniach odpylających. **Art. 26** Wykonawca prac zapewnia, aby stanowiska pracy, drogi komunikacyjne oraz maszyny i urządzenia były oczyszczone po zakończeniu w danym dniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.	
Art. 6 lit. d	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** d) azbest lub wydzielające pył materiały zawierające azbest muszą być składowane i transportowane w odpowiednich, szczelnych opakowaniach;	**T**	**Art. 33**	1. Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy. 2. Odpady zawierające azbest opakowuje się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez: 1) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub 2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających	

				azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub 3) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie. 3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych. 4. Przed załadowaniem odpadów zawierających azbest środek transportu oczyszcza się z elementów mogących uszkodzić opakowanie w trakcie transportu. 5. Ładunek odpadów zawierających azbest mocuje się tak, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie, przemieszczanie lub wypadnięcie ze środka transportu.	
Art. 6 lit. e	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** e) odpady inne niż powstałe w wyniku prac górniczych muszą być gromadzone i usuwane z miejsca pracy możliwie jak najszybciej, w odpowiednich, szczelnych opakowaniach z etykietami wskazującymi na obecność azbestu; z takimi odpadami należy postępować zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE (*). (*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).	**T**	**Art. 32** **Art. 33**	Do odpadów zawierających azbest w zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. 1. Przygotowanie do przewozu oraz warunki przewozu odpadów zawierających azbest, stanowiących towary niebezpieczne w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 643), odbywa się z zachowaniem przepisów tej ustawy. 2. Odpady zawierające azbest opakowuje się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, co najmniej przez: 1) szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej równej 1000 kg/m^3 lub większej w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm lub	

				2) zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 w folię polietylenową o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, lub 3) szczelne opakowanie pozostałych odpadów zawierających azbest w worki z folii polietylenowej o grubości niemniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie ich w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie. 3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w zakresie, w jakim sposób przygotowania do przewozu lub warunki przewozu odpadów zawierających azbest stanowiących towary niebezpieczne określają przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych. 4. Przed załadowaniem odpadów zawierających azbest środek transportu oczyszcza się z elementów mogących uszkodzić opakowanie w trakcie transportu. 5. Ładunek odpadów zawierających azbest mocuje się tak, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie, przemieszczanie lub wypadnięcie ze środka transportu.	
Art. 7 ust. 1	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Pomiary włókien azbestowych w powietrzu w miejscu pracy wykonuje się w regularnych odstępach czasu podczas określonych faz pracy w zależności od wyników wstępnej oceny ryzyka oraz w celu zapewnienia przestrzegania odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8.	**T**	**Art. 30 ust. 1** **Art. 38**	1. Wykonawca prac, mając na względzie ochronę życia i zdrowia osób narażonych na działanie azbestu, ogranicza stężenie azbestu w powietrzu do jak najniższego poziomu technicznie możliwego, poniżej wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26	

				czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – §2 § 2.1. Pracodawca wskazuje czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, dla których wykonuje się badania i pomiary, po przeprowadzeniu rozpoznania źródeł ich emisji oraz warunków wykonywania pracy, które mają wpływ na poziom stężeń lub natężeń tych czynników lub na poziom narażenia na oddziaływanie tych czynników, ze szczególnym uwzględnieniem: 1) rodzaju tych czynników oraz ich właściwości; 2) procesów technologicznych i ich parametrów; 3) wyposażenia technicznego, w tym maszyn, urządzeń, instalacji i narzędzi, które mogą być źródłem emisji czynników szkodliwych dla zdrowia, z uwzględnieniem wyników pomiarów tej emisji dostarczanych przez producentów; 4) środków ochrony zbiorowej i danych dotyczących ich użytkowania; 5) organizacji pracy i sposobu wykonywania pracy; 6) rzeczywistego czasu narażenia na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia, z uwzględnieniem obowiązującego u pracodawcy systemu i rozkładu czasu pracy. – § 3	

				§ 3. Pracodawca zapewnia wykonanie badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia w środowisku pracy, nie później niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności. – § 5 § 5. W przypadku występowania szkodliwego dla zdrowia czynnika chemicznego, dla którego została ustalona wartość najwyższego dopuszczalnego stężenia pułapowego (NDSP), określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, pracodawca wykonuje we własnym zakresie pomiary ciągłe stężenia tego czynnika za pomocą urządzeń lub z uwzględnieniem procedur spełniających wymagania określone w Polskiej Normie. – § 6 ust. 1 pkt 1; ust. 2 1. W przypadku występowania czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, badania i pomiary wykonuje się: 1) co najmniej raz na sześć miesięcy - jeżeli podczas ostatniego badania i pomiaru stwierdzono stężenie czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym powyżej 0,1 do 0,5 wartości NDS; 2. W przypadku narażenia na pył zawierający azbest, badania i pomiary wykonuje się co najmniej raz na trzy miesiące. Jeżeli wyniki dwóch ostatnich badań i pomiarów nie przekroczyły 0,5 wartości NDS, częstotliwość ta może być zmniejszona do określonej w ust. 1 pkt 1.	
Art. 7 ust. 2	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Pobieranie próbek musi odzwierciedlać indywidualne narażenie pracownika na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26	

				czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – § 6 ust. 2 2. W przypadku narażenia na pył zawierający azbest, badania i pomiary wykonuje się co najmniej raz na trzy miesiące. Jeżeli wyniki dwóch ostatnich badań i pomiarów nie przekroczyły 0,5 wartości NDS, częstotliwość ta może być zmniejszona do określonej w ust. 1 pkt 1.	
Art. 7 ust. 3	Pobieranie próbek jest przeprowadzane po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami w przedsiębiorstwach lub w zakładach.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz**	

				rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 949) – § 2 ust. 2 pkt 1, 2 2. Pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami, w trybie przyjętym u danego pracodawcy, działania dotyczące: 1) rozpoznania i typowania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy; 2) wykonywania badań, pomiarów i pobierania próbek tych czynników na stanowisku pracy. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – § 2 ust. 2 pkt 1, 2 2. Pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami, w trybie przyjętym u danego pracodawcy, działania dotyczące: 1) rozpoznania i typowania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy; 2) wykonywania badań, pomiarów i pobierania próbek tych czynników na stanowisku pracy.	
Art. 7 ust. 4	Pobieranie próbek jest dokonywane przez odpowiednio wykwalifikowane osoby. Pobrane próbki są następnie analizowane, zgodnie z ust. 6, w laboratoriach wyposażonych odpowiednio do liczenia włókien.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub	

				zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949). – § 15 1. Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wykonują laboratoria, które uzyskały akredytację w tym zakresie na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215) lub ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568). 2. W przypadku braku wymienionych w ust. 1 laboratoriów akredytowanych do badania lub pomiarów określonego czynnika, badania i pomiary wykonują: 1) laboratoria szkół wyższych, instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutów badawczych, które prowadzą badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy i mają wdrożony system zapewnienia jakości lub 2) laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - jeżeli mają wdrożony system zapewnienia jakości lub 3) laboratoria prowadzone przez jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne, które uzyskały certyfikat w zakresie wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności lub na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, dysponujące aparaturą do badań i pomiarów tych	

				czynników, która podlega udokumentowanemu nadzorowi metrologicznemu obejmującemu okresowe wzorcowania lub sprawdzania i konserwację. – § 16 Badania i pomiary wykonuje się zgodnie z metodami określonymi w Polskich Normach, a w przypadku braku takich norm, metodami rekomendowanymi i zwalidowanymi przez laboratoria, o których mowa w § 15 ust. 1 i ust. 2 pkt 1. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – § 15 1. Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wykonują laboratoria, które uzyskały akredytację w tym zakresie na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2023 r. poz. 215) lub ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568). 2. W przypadku braku wymienionych w ust. 1 laboratoriów akredytowanych do badania lub pomiarów określonego czynnika, badania i pomiary wykonują: 1) laboratoria szkół wyższych, instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutów badawczych, które prowadzą badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy i mają wdrożony system zapewnienia jakości lub 2) laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Wojskowej Inspekcji Sanitarnej - jeżeli mają wdrożony system zapewnienia jakości lub	

				3) laboratoria prowadzone przez jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne, które uzyskały certyfikat w zakresie wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności lub na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, dysponujące aparaturą do badań i pomiarów tych czynników, która podlega udokumentowanemu nadzorowi metrologicznemu obejmującemu okresowe wzorcowania lub sprawdzania i konserwację. – § 16 Badania i pomiary wykonuje się zgodnie z metodami określonymi w Polskich Normach, a w przypadku braku takich norm, metodami rekomendowanymi i zwalidowanymi przez laboratoria, o których mowa w § 15 ust. 1 i ust. 2 pkt 1.	
Art. 7 ust. 5	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Pobieranie próbek prowadzi się przez taki okres, aby można było ustalić reprezentatywne narażenie dla 8-godzinnego okresu odniesienia (jednej zmiany) za pomocą pomiaru albo średnio ważonych obliczeń.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników	

				szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286, z późn. zm.) – § 2 pkt 1 Wartości, o których mowa w § 1 ust. 1, określają najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, ustalone jako: 1) najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) - wartość średnia ważona stężenia, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego dobowego i przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, określonego w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przez okres jego aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń;	
Art. 7 ust. 6	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Liczenie włókien jest dokonywane przy pomocy mikroskopii elektronowej lub alternatywnej metody zapewniającej równoważne lub dokładniejsze wyniki.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – **rozporządzenie wymaga zmiany od dnia 21 grudnia 2029 r.**	

Art. 7. ust. 7	***Dodany ust. 7 Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Do celów pomiaru włókien azbestu w powietrzu, o którym mowa w ust. 1, uwzględniane są tylko włókna o długości większej niż 5 mikrometrów, szerokości mniejszej niż 3 mikrometry i stosunku długości do szerokości większym niż 3:1. Niezależnie od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, do celów art. 8 ust. 2 lit. a), od dnia 21 grudnia 2029 r., uwzględniane są również włókna o szerokości mniejszej niż 0,2 mikrometra.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286, z późn. zm.) **– rozporządzenie zostało zmienione rozporządzeniem z dnia 26 marca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 447)**	
Art. 8 ust. 1	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Do dnia 20 grudnia 2029 r. pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym 0,01 włókna na cm^3 jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA).	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac.	

				oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286, z późn. zm.) **– rozporządzenie zostało zmienione rozporządzeniem z dnia 26 marca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 447)**	
Art. 8 ust. 2	***Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Od dnia 21 grudnia 2029 r. pracodawcy zapewniają, aby żaden pracownik nie był narażony na działanie azbestu unoszącego się w powietrzu w stężeniu przekraczającym: a) 0,01 włókna na cm^3 jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA) zgodnie z art. 7 ust. 7 akapit drugi; albo b) 0,002 włókna na cm^3 jako średnia ważona w przeliczeniu na ośmiogodzinny okres odniesienia (TWA).	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286, z późn. zm.) **– rozporządzenie zostało zmienione rozporządzeniem z dnia 26 marca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 447)**	
Art. 8 ust. 3	***Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668***	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na	

	Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawcy podlegali co najmniej jednej z wartości dopuszczalnych określonych w ust. 2.			usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1286, z późn. zm.) **– rozporządzenie zostało zmienione rozporządzeniem z dnia 26 marca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 447)**	
Art. 9	-	**N**			
Art. 10 ust. 1	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** W przypadku przekroczenia odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8 lub gdy istnieją powody, by przypuszczać, że materiały zawierające azbest, które nie zostały zidentyfikowane przed rozpoczęciem prac, zostały naruszone na tyle, by spowodować powstanie pyłu, natychmiast wstrzymuje się prace. Nie można kontynuować pracy w obszarze objętym przekroczeniem do czasu podjęcia odpowiednich działań mających na celu ochronę narażonych pracowników. W przypadku przekroczenia odpowiedniej wartości dopuszczalnej określonej w art. 8 ustala się przyczyny przekroczenia wartości dopuszczalnej oraz jak najszybciej podejmuje się właściwe działania zmierzające do poprawy sytuacji.	**T**	**Art. 30 ust. 2** **Art. 38**	2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac: 1) wstrzymuje wykonywanie prac; 2) ustala przyczyny tego przekroczenia; 3) niezwłocznie podejmuje działania w celu obniżenia stężenia azbestu do wartości wskazanej w ust. 1; 4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających	

				azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 949) – § 14 Badania i pomiary chemicznych i fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, o których mowa w § 4-13, wykonuje się każdorazowo, jeżeli nastąpiły zmiany w wyposażeniu technicznym, w procesie technologicznym lub w warunkach wykonywania pracy, które mogły mieć wpływ na zmianę poziomu emisji, poziomu narażenia albo wystąpiły okoliczności, które uzasadniają ich ponowne wykonanie. **oraz** rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z 2007 r. poz. 330, z 2008 r. poz. 690, z 2011 r. poz. 1034, z 2021 r. poz. 2088 oraz z 2026 r. poz. 927) – § 40 1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić systematyczne kontrole stanu bezpieczeństwa i higieny pracy ze szczególnym uwzględnieniem organizacji procesów pracy, stanu technicznego maszyn i innych urządzeń technicznych	

				oraz ustalić sposoby rejestracji nieprawidłowości i metody ich usuwania. 2. W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników, osoba kierująca pracownikami jest obowiązana do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.	
			Art. 39	Przed rozpoczęciem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy niniejszego rozdziału.	
Art. 10 ust. 2	W celu sprawdzenia efektywności działań, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, natychmiast przeprowadza się kolejne oznaczenia poziomu stężeń azbestu w powietrzu.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 949) – § 14 Badania i pomiary chemicznych i fizycznych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, o których mowa w § 4-13, wykonuje się każdorazowo, jeżeli nastąpiły zmiany w wyposażeniu technicznym, w procesie	

				technologicznym lub w warunkach wykonywania pracy, które mogły mieć wpływ na zmianę poziomu emisji, poziomu narażenia albo wystąpiły okoliczności, które uzasadniają ich ponowne wykonanie. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. poz. 1824) – § 7 ust. 2 2. Ponowne podjęcie pracy jest dopuszczalne po stwierdzeniu, iż w wyniku działań, o których mowa w ust. 1, stężenie pyłu azbestu w środowisku pracy nie przekracza dopuszczalnej wartości.	
Art. 10 ust. 3	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Jeśli narażenia nie da się ograniczyć innymi sposobami i przestrzeganie wartości dopuszczalnej narażenia wymaga stosowania indywidualnych środków ochrony dróg oddechowych, nie może to być sytuacja stała i ogranicza się ją do absolutnego minimum w odniesieniu do każdego pracownika. W trakcie prac, które wymagają używania takich środków ochrony, zapewniane są regularne przerwy w pracy odpowiednie do warunków fizycznych i klimatycznych oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami w przedsiębiorstwach lub zakładach, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.	**T**	**Art. 30 ust. 3-7**	3. Jeżeli, mimo podjętych działań, nie jest możliwe obniżenie stężenia azbestu do wartości, o której mowa w ust. 1, podjęcie pracy jest możliwe pod warunkiem zastosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza zapewniających skuteczną ochronę przed narażeniem na działanie azbestu. 4. Wykonawca prac nie może zastępować technicznych środków ograniczających narażenie na działanie azbestu środkami ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza. 5. Prace w warunkach wymagających stosowania środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza mogą być wykonywane maksymalnie przez 4 godziny dziennie. 6. Wykonawca prac, po konsultacji z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami, zapewnia wykonującym prace, o których mowa w ust. 5, odpowiednie	

				do istniejących warunków środowiska pracy przerwy na odpoczynek w miejscach, w których nie występuje narażenie na działanie azbestu. 7. Przerwy, o których mowa w ust. 6, są wliczane do czasu pracy.	
Art. 11 akapit pierwszy	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, konserwacyjnych lub remontowych w obiektach powstałych przed wejściem w życie zakazu używania azbestu w państwach członkowskich pracodawcy podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu identyfikacji materiałów mogących zawierać azbest, w szczególności poprzez pozyskanie informacji od właścicieli obiektów, innych pracodawców oraz z innych źródeł informacji, w tym z odpowiednich rejestrów. Jeżeli takie informacje nie są dostępne, pracodawca zapewnia zbadanie występowania materiałów zawierających azbest przez wykwalifikowany podmiot zgodnie z krajowym prawem i praktyką krajową oraz uzyskuje wynik takiego badania przed rozpoczęciem prac. Pracodawca udostępnia innemu pracodawcy, na jego wniosek i wyłącznie w celu wypełnienia obowiązku określonego w niniejszym akapicie, wszelkie informacje uzyskane podczas przeprowadzania takiego badania.	**T**	**Art. 4**	1. Użytkujący przeprowadza inwentaryzację wyrobów zawierających azbest przez sporządzenie spisu z natury lub na podstawie dostępnych dokumentów przedstawiających stan obiektu, instalacji lub urządzenia. 2. Na podstawie wyników inwentaryzacji użytkujący sporządza deklarację dotyczącą wyrobu zawierającego azbest, zwaną dalej „deklaracją”. 3. Deklaracja zawiera: 1) dane użytkującego: a) imię i nazwisko lub firmę (nazwę), b) adres siedziby, c) adres do korespondencji, d) numer telefonu, jeżeli posiada, e) numer identyfikacji podatkowej NIP, jeżeli został nadany; 2) dane dotyczące lokalizacji wyrobu zawierającego azbest: a) nazwę obiektu, urządzenia lub instalacji, b) adres obiektu, urządzenia lub instalacji, jeżeli został nadany, c) identyfikator działki ewidencyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792), na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja; 3) dane dotyczące wyrobu zawierającego azbest: a) wskazanie obiektu albo instalacji, w tym określenie ich rodzaju, albo urządzenia, b) rodzaj wyrobu zawierającego azbest, c) określenie masy lub ilości wyrobu zawierającego azbest,	

				d) plan sytuacyjny działki ewidencyjnej, o której mowa w pkt 2 lit. c, z zaznaczeniem miejsca położenia wyrobu zawierającego azbest, e) planowany rok usunięcia albo zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest, f) datę usunięcia albo zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest, g) określenie masy odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia, h) określenie masy lub ilości zabezpieczonego wyrobu zawierającego azbest. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, mając na uwadze zapewnienie przejrzystości i komunikatywności deklaracji oraz potrzebę ujednolicenia jej formy.	
			Art. 5	1. Użytkujący składa deklarację do właściwego marszałka województwa w formie: 1) elektronicznej lub 2) papierowej. 2. Użytkujący, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, składa deklarację do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w sposób określony w ust. 1. 3. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 4 ust. 3, użytkujący sporządza nową deklarację i składa ją do właściwego organu w terminie 30 dni od dnia zmiany danych w sposób określony w ust. 1.	
			Art. 6	1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa może wezwać użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego w wyznaczonym terminie, jednak niekrótszym niż 14 dni.	

				2. Jeżeli nie ma odpowiedzi na wezwanie lub jeżeli złożone wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, są niejasne, niepełne lub budzą wątpliwości, wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa ponownie wzywa użytkującego do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w terminie, o którym mowa w ust. 1. 3. Zadania marszałka województwa określone w ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.	
			Art. 7	1. Użytkujący oznakowuje wyraźnie, czytelnie i w sposób widoczny: 1) urządzenia i instalacje; 2) pomieszczenia, w których znajdują się urządzenia i instalacje; 3) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczone przed emisją azbestu. 2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i wzór oznakowania urządzeń, instalacji i pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i instalacje, oraz dróg, o których mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu.	
			Art. 8	Użytkujący powierza: 1) usunięcie wyrobów zawierających azbest, 2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 – wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest.	
			Art. 20 ust. 1 pkt 1	1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący: 1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w bazie azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury	

				lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), także otrzymanych od innych wykonawców prac w przypadku, o którym mowa w ust. 3;	
			Art. 39	Przed rozpoczęciem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy niniejszego rozdziału.	
			Art. 40 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 oraz ust. 3	1. W bazie azbestowej gromadzi się i przetwarza: 1) dane dotyczące wyrobów zawierających azbest, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3; 2) dane użytkujących, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 1; 2. Baza azbestowa umożliwia identyfikację użytkującego dany wyrób zawierający azbest. 3. W bazie azbestowej prowadzi się rejestr wykonawców prac.	
			Art. 45	Dane i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki, w celu umożliwienia potwierdzenia prowadzenia przez wykonawcę prac działalności zgodnie z przepisami ustawy i w zakresie koniecznym do realizacji tego celu.	
			Art. 47	Wójt, burmistrz lub prezydent miasta: 1) wprowadza do bazy azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest i użytkujących oraz	

				aktualizuje je na podstawie deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego, niepóźniej niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji lub wyjaśnień; 2) przetwarza informacje gromadzone w bazie azbestowej; 3) zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, deklaracji oraz wyjaśnień, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej informacji, o których mowa w pkt 1, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych; 4) tworzy raport w bazie azbestowej za poprzedni rok kalendarzowy dotyczący informacji o wyrobach zawierających azbest i przekazuje go corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw gospodarki za pośrednictwem bazy azbestowej.	
			Art. 48 ust. 1 pkt 1, 3 i 4	1. Marszałek województwa: 1) wprowadza do bazy azbestowej informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest i użytkujących oraz aktualizuje je na podstawie deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego, niepóźniej niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji lub wyjaśnień; 3) przetwarza informacje gromadzone w bazie azbestowej; 4) zapewnia bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, deklaracji oraz wyjaśnień, które stanowią podstawę wprowadzenia do bazy azbestowej informacji, o których mowa w pkt 1, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych. 2. Zadania określone w ust. 1 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa.	

			Art. 49	1. W przypadku otrzymania deklaracji lub wyjaśnień w zakresie ustalenia stanu faktycznego dotyczącego wyrobu zawierającego azbest lub użytkującego wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa dokonują weryfikacji zawartych w nich informacji z bazą azbestową w zakresie, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1 i 2. 2. Po zakończeniu weryfikacji, o której mowa w ust. 1, wójt, burmistrz, prezydent miasta lub marszałek województwa aktualizują dane w bazie azbestowej lub zamieszczają w niej informację o braku możliwości aktualizacji tych danych. 3. Zadania marszałka województwa określone w ust. 1 i 2 są zadaniami z zakresu administracji rządowej wykonywanymi przez samorząd województwa. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz.U. z 2011 r. poz. 31) – § 10 1. Wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest inwentaryzuje się poprzez sporządzenie spisu z natury. 2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest ujmuje wynik inwentaryzacji w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia i przedkłada ją corocznie w terminie do dnia 31 stycznia właściwemu marszałkowi województwa.	

				3. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą przedkłada informację, o której mowa w ust. 2, odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. 4. Informację, o której mowa w ust. 2, sporządza się w dwóch egzemplarzach: 1) jeden egzemplarz przedkłada się w formie pisemnej właściwemu organowi; 2) drugi egzemplarz przechowuje się przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji. rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 1 pkt 3 lit. a 1. Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do: 3) opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności: a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2013 r. poz. 25) – § 5 ust. 1 pkt 1, 2	

				1. System teleinformatyczny umożliwia gromadzenie i przetwarzanie informacji na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim oraz graficzne przedstawienie tych informacji, w szczególności dokonanie: 1) wizualizacji informacji na mapie gminy, powiatu, województwa i kraju; 2) analiz porównawczych informacji w wybranym okresie, na wskazanym terenie. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. z 2015 r. poz. 1450) – § 4 ust. 2 2. Informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl prowadzonej w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o informatyzacji.	
Art. 11 akapit drugi	W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności azbestu w materiale lub konstrukcji przestrzegane są odpowiednie przepisy niniejszej dyrektywy.	**T**	**Art. 39**	Przed rozpoczęciem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do obecności wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy niniejszego rozdziału.	
Art. 12 część wprowadzająca	***Część wprowadzająca zmieniona Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** W przypadku pewnych prac, takich jak prace rozbiórkowe, usuwanie azbestu, naprawy lub konserwacja, co do których można przewidzieć, że odpowiednia wartość dopuszczalna określona w art. 8 zostanie przekroczona pomimo używania wszelkich możliwych środków technicznych	**T**	**Art. 9 ust. 4 i 5**	4. Na podstawie oceny ryzyka zawodowego podmiot odpowiedzialny zapewnia osobie narażonej na działanie azbestu niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko narażenia na działanie azbestu. 5. Podmiot odpowiedzialny prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych.	

	ograniczających stężenie azbestu w powietrzu, pracodawca określa działania zmierzające do zapewnienia ochrony pracowników podczas takich prac, a w szczególności zapewnia:		**Art. 28 ust. 5**	5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	
			Art. 35	Minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia: 1) sposób oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, 2) wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest – uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu.	
			Art. 38	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. oraz	

				ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046) – art. 23711a § 1. Pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkie działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, w szczególności dotyczące: 1) zmian w organizacji pracy i wyposażeniu stanowisk pracy, wprowadzania nowych procesów technologicznych oraz substancji chemicznych i ich mieszanin, jeżeli mogą one stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników; 4) przydzielania pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego; § 2. Pracownicy lub ich przedstawiciele mogą przedstawiać pracodawcy wnioski w sprawie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zawodowych. § 3. Pracodawca zapewnia odpowiednie warunki do przeprowadzania konsultacji, a zwłaszcza zapewnia, aby odbywały się w godzinach pracy. Za czas nieprzepracowany w związku z udziałem w konsultacjach pracownicy lub ich przedstawiciele zachowują prawo do wynagrodzenia. § 4. Na umotywowany wniosek pracowników lub ich przedstawicieli dotyczący spraw zagrożenia zdrowia i życia pracowników inspektorzy pracy Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzają kontrole oraz stosują środki prawne przewidziane w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy. § 5. U pracodawcy, u którego została powołana komisja bezpieczeństwa i higieny pracy - konsultacje, o których mowa w § 1, mogą być prowadzone w ramach tej komisji, natomiast uprawnienia, o których mowa w § 2 i 4, przysługują pracownikom lub ich przedstawicielom wchodzącym w skład komisji.	

				§ 6. Pracownicy lub ich przedstawiciele nie mogą ponosić jakichkolwiek niekorzystnych dla nich konsekwencji z tytułu działalności, o której mowa w § 1, 2 i 4. Dotyczy to również pracowników lub ich przedstawicieli, o których mowa w § 5.	
Art. 12 lit. a	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** a) wyposażenie pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które mają być przez nich używane oraz które muszą być odpowiednio obsługiwane i, w szczególności w odniesieniu do środków ochrony dróg oddechowych, indywidualnie dopasowane, w tym poprzez kontrole dopasowania, zgodnie z dyrektywą Rady 89/656/EWG (*); (*) Dyrektywa Rady 89/656/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 393 z 30.12.1989, s. 18).	**T**	**Art. 22 pkt 4** **Art. 24**	Wykonawca prac jest obowiązany do: 4) stosowania odpowiednich do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej i środków ochrony układu oddechowego; 1. Wykonawca prac dostarcza osobom narażonym na działanie azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronną, właściwe do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu oraz zapobiegające stykaniu się ciała z azbestem i wdychaniu azbestu. 2. Środki ochrony indywidualnej wielokrotnego użytku oraz odzież ochronna są wykonane z materiału uniemożliwiającego przenikanie przez niego azbestu oraz umożliwiającego ich łatwe czyszczenie. 3. Wykonawca prac wymienia środki ochrony układu oddechowego jednorazowego użytku po każdej zmianie roboczej lub gdy opory oddychania odczuwalnie wzrosną, lub zgodnie z zaleceniami producenta.	
Art. 12 lit. b	b) umieszczenie znaków ostrzegawczych informujących o przewidywanym przekroczeniu dopuszczalnej wartości określonej w art. 8; oraz	**T**	**Art. 28 ust. 2 pkt 3**	2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac: 3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych; **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:**	

				rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). – § 8 ust. 1 pkt 3 1. W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do: 3) umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem";	
Art. 12 lit. c	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** c) zapobieganie rozprzestrzenianiu się pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest poza teren obiektu lub poza miejsce prowadzenia prac, a w przypadku prac prowadzonych w pomieszczeniach zamkniętych zabudowa musi być szczelna i wyposażona w mechaniczną wentylację wyciągową.	**T**	**Art. 28**	1. Wykonawca prac usuwa i zabezpiecza wyroby zawierające azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. 2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac: 1) izoluje od otoczenia miejsce wykonywania prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu; 2) ogradza miejsca wykonywania prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, niemniejszej niż 1 m, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym; 3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych; 4) stosuje odpowiednie środki techniczne ograniczające do minimum emisję azbestu; 5) stosuje w miejscu wykonywania prac odpowiednie zabezpieczenia przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych, drzwiowych oraz wentylacyjnych;	

				6) stosuje zabezpieczenia przewidziane w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, o ile został sporządzony. 3. Do prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z dachu nie stosuje się ust. 2 pkt 1. 4. Podczas usuwania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac zapewnia: 1) zraszanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie ich w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac; 2) usuwanie całych wyrobów zawierających azbest bez ich uszkadzania tam, gdzie jest to technicznie możliwe; 3) odspajanie wyrobów zawierających azbest trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe wyciągi. 5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	
Art. 12 zdanie ostatnie	Przed podjęciem takich działań przeprowadzana jest konsultacja z pracownikami lub ich przedstawicielami w przedsiębiorstwie lub zakładzie w sprawie podejmowanych środków ochronnych.	**T**	**Art. 30 ust. 2 pkt 4**	2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac: 4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046)	

				– art. 237^{11a}§1 pkt. 1 i 4 oraz §2-6 § 1. Pracodawca konsultuje z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkie działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, w szczególności dotyczące: 1) zmian w organizacji pracy i wyposażeniu stanowisk pracy, wprowadzania nowych procesów technologicznych oraz substancji chemicznych i ich mieszanin, jeżeli mogą one stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników; 4) przydzielania pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego; § 2. Pracownicy lub ich przedstawiciele mogą przedstawiać pracodawcy wnioski w sprawie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zawodowych. § 3. Pracodawca zapewnia odpowiednie warunki do przeprowadzania konsultacji, a zwłaszcza zapewnia, aby odbywały się w godzinach pracy. Za czas nieprzepracowany w związku z udziałem w konsultacjach pracownicy lub ich przedstawiciele zachowują prawo do wynagrodzenia. § 4. Na umotywowany wniosek pracowników lub ich przedstawicieli dotyczący spraw zagrożenia zdrowia i życia pracowników inspektorzy pracy Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzają kontrole oraz stosują środki prawne przewidziane w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy. § 5. U pracodawcy, u którego została powołana komisja bezpieczeństwa i higieny pracy - konsultacje, o których mowa w § 1, mogą być prowadzone w ramach tej komisji, natomiast uprawnienia, o których mowa w § 2 i 4, przysługują pracownikom lub ich przedstawicielom wchodzącym w skład komisji. § 6. Pracownicy lub ich przedstawiciele nie mogą ponosić jakichkolwiek niekorzystnych dla nich konsekwencji z tytułu działalności, o której mowa w § 1, 2 i 4. Dotyczy to	

				również pracowników lub ich przedstawicieli, o których mowa w § 5.	
Art. 13 ust. 1	Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych lub przed rozpoczęciem usuwania azbestu lub wyrobów zawierających azbest z budynków, struktur, urządzeń lub instalacji oraz ze statków, sporządza się plan pracy.	**T**	**Art. 20 ust. 1-2 i 4**	1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący: 1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w bazie azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), także otrzymanych od innych wykonawców prac w przypadku, o którym mowa w ust. 3; 2) metody wykonywania planowanych prac; 3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym określenie środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; 4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu; 5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu; 6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób. 2. Wykonawca prac zapoznaje z planem osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres planu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na	

				działanie azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz weryfikacji prawidłowości wykonania tych prac i potwierdzenia braku narażenia na działanie azbestu w miejscu ich wykonania. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). – § 6 ust. 1 pkt 3 1. Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do: 3) opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności: a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej, b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac, c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.	

Art. 13 ust. 2 lit. a i b	Plan pracy, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać określenie środków zapewniających bezpieczeństwo i ochronę zdrowia pracowników na stanowisku pracy. W planie pracy przewiduje się w szczególności, że: a) azbest lub wyroby zawierające azbest są usuwane przed rozbiórką, oprócz sytuacji, w których spowodowałoby to większe zagrożenie dla pracowników niż wtedy, gdy azbest lub wyroby zawierające azbest zostałyby pozostawione na miejscu; b) w razie potrzeby zapewnia się środki ochrony indywidualnej zgodnie z art. 12 akapit pierwszy lit. a);	**T**	**Art. 20**	1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący: 1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w bazie azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), także otrzymanych od innych wykonawców prac w przypadku, o którym mowa w ust. 3; 2) metody wykonywania planowanych prac; 3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym określenie środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; 4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu; 5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu; 6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób. 2. Wykonawca prac zapoznaje z planem osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące. 3. Wykonawca prac udostępnia innemu wykonawcy prac przed rozpoczęciem przez niego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, na jego wniosek i wyłącznie w celu identyfikacji wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu,	

				wyniki badań laboratoryjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres planu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz weryfikacji prawidłowości wykonania tych prac i potwierdzenia braku narażenia na działanie azbestu w miejscu ich wykonania.	
			Art. 31	Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu wykonawca prac: 1) usuwa azbest z miejsca wykonywania prac przy zastosowaniu podciśnieniowych wysoko skutecznych urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych lub metodą czyszczenia na mokro; 2) oczyszcza miejsca wykonywania tych prac z odpadów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. poz. 1824). – § 4 Do planu prac, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, dołącza się informacje dotyczące:	

				1) określenia odpowiednich środków ochrony zbiorowej i indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników; 2) określenia sposobów: a) wyeliminowania lub ograniczania uwalniania się pyłu azbestu do powietrza, b) informowania pracowników i innych osób, które mogą być narażone na działanie pyłu azbestu, o zasadach postępowania i niezbędnych środkach ochrony; 3) konieczności usunięcia materiałów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdyby powodowało to większe zagrożenie dla pracowników lub innych osób niż w przypadku pozostawienia tych materiałów w dotychczasowym miejscu.	
Art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. c	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** c) po zakończeniu prac rozbiórkowych lub usuwania azbestu, przed wznowieniem innych prac weryfikuje się brak ryzyka wynikającego z narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.	**T**	**Art. 36**	1. Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest wykonawca prac składa użytkującemu pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac, wskazując następujące informacje: 1) datę wydania i numer zezwolenia; 2) rodzaje i ilość usuniętych lub zabezpieczonych wyrobów zawierających azbest; 3) datę oraz miejsce usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest; 4) wyniki pomiarów stężeń azbestu w powietrzu wykonanych zgodnie z zawartym w planie harmonogramem; 5) pouczenie o obowiązku złożenia nowej deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest. 2. Użytkujący przechowuje oświadczenie wykonawcy prac o prawidłowości wykonania prac przez okres 5 lat.	
Art. 13 ust. 2 akapit 3	Na wniosek właściwych organów w planie umieszcza się informacje dotyczące: a) rodzaju i przypuszczalnego czasu trwania prac; b) miejsca wykonywania prac;	**T**	**Art. 19 ust. 4 i 5**	4. Zgłoszenie zawiera: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 3) datę wydania i numer zezwolenia;	

	c) zastosowanych metod, gdy prace związane są z wykorzystaniem azbestu lub materiałów go zawierających; d) charakterystyki sprzętu użytego do: (i) ochrony i odkażania osób wykonujących prace; (ii) ochrony innych osób znajdujących się w miejscu prac lub w bezpośredniej jego bliskości.			4) numer telefonu wykonawcy prac; 5) określenie rodzaju i masy każdego wyrobu zawierającego azbest odrębnie; 6) identyfikator działki ewidencyjnej, na której znajduje się obiekt, urządzenie lub instalacja, oraz ich adres, jeśli istnieje – dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 7) termin planowanego rozpoczęcia i zakończenia prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie oraz harmonogram szczegółowych prac dla każdego obiektu, urządzenia lub instalacji odrębnie; 8) liczbę oraz listę osób narażonych na działanie azbestu z podaniem: imienia i nazwiska, daty ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, daty ostatniego badania okresowego oraz daty jego ważności; 9) określenie zakresu prac i stosowanych metod pracy, w szczególności uwzględniających wymianę powietrza podczas pracy w pomieszczeniach zamkniętych; 10) wykaz maszyn i urządzeń, wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac i zabezpieczenie osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska; 11) określenie rodzaju i masy odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia; 12) wskazanie przewidywanego terminu wywozu odpadów zawierających azbest przewidzianych do składowania i miejsca unieszkodliwiania tych odpadów; 13) określenie środków podjętych w celu ograniczenia narażenia na działanie azbestu. 5. Wykonawca prac do zgłoszenia załącza plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zwany dalej „planem”. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:**	

				rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 3 3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 2, powinno zawierać w szczególności: 1) rodzaj lub nazwę wyrobów zawierających azbest według grup wyrobów określonych w odrębnych przepisach, 2) termin rozpoczęcia i planowanego zakończenia prac, 3) adres obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, 4) kopię aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest, 5) określenie liczby pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem, 6) obowiązanie wykonawcy prac do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.	
Art. 13 ust. 3	Na wniosek właściwych organów plan, o których mowa w ust. 1, musi być im przekazany przed rozpoczęciem przewidywanych prac.	**T**	**Art. 19 ust. 1, 2 i 5**	1. Wykonawca prac przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest składa zgłoszenie o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, zwane dalej „zgłoszeniem”: 1) właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy, 2) właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu albo właściwemu państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, 3) właściwemu organowi nadzoru budowlanego – w terminie co najmniej 14 dni przed ich rozpoczęciem. 2. W przypadku prac wykonywanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych wykonawca prac składa zgłoszenie do komendanta właściwego terytorialnie	

				wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem prac. 2. W przypadku prac wykonywanych na terenie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych wykonawca prac składa zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, do komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem prac. 5. Wykonawca prac do zgłoszenia załącza plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zwany dalej „planem”. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). – § 6 ust. 2 2.Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac obowiązany jest do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.	
Art. 14 ust. 1 zdanie 1	Pracodawcy zapewniają odpowiednie szkolenia dla wszystkich pracowników, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu zawierającego azbest lub materiałów zawierających azbest.	**T**	**Art. 10 ust. 1-3**	1. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwane dalej „szkoleniem”.	

				2. Podmiot odpowiedzialny zapewnia szkolenie niezależnie od szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 3. Szkolenie przeprowadza się: 1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby; 2) okresowo, nierzadziej niż raz na 3 lata; 3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 1 pkt 2 1.Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do: 2) przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania.	
Art. 14 ust. 1 zdanie 2	Szkolenia takie muszą być prowadzone w regularnych odstępach czasu i bez ponoszenia kosztów przez pracowników.	**T**	**Art. 10 ust. 3 i 4**	3. Szkolenie przeprowadza się: 1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby; 2) okresowo, nie rzadziej niż raz na 3 lata; 3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych.	

				4. Szkolenie odbywa się w czasie pracy lub służby i na koszt podmiotu odpowiedzialnego. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 237³ § 2 i 3 Art. 237³ § 2. Pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie. Szkolenie pracownika przed dopuszczeniem do pracy nie jest wymagane w przypadku podjęcia przez niego pracy na tym samym stanowisku pracy, które zajmował u danego pracodawcy bezpośrednio przed nawiązaniem z tym pracodawcą kolejnej umowy o pracę. § 3. Szkolenia, o których mowa w § 2, odbywają się w czasie pracy i na koszt pracodawcy. oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1327 oraz z 2025 r. poz. 1640). – § 14 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2, 6 1. Szkolenie okresowe ma na celu aktualizację i ugruntowanie wiedzy i umiejętności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaznajomienie uczestników szkolenia z nowymi rozwiązaniami techniczno-organizacyjnymi w tym zakresie. 2. Szkolenie okresowe odbywają:	

				1) osoby będące pracodawcami oraz inne osoby kierujące pracownikami, w szczególności kierownicy, mistrzowie i brygadziści; 2) pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych; 6) pracownicy niewymienieni w pkt 1-5, których charakter pracy wiąże się z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo z odpowiedzialnością w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. – § 15 1. Szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3 lata, a na stanowiskach, na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne, nie rzadziej niż raz w roku. 2. Szkolenie okresowe osób wymienionych w § 14 ust. 2 pkt 1 i 3-6 powinno być przeprowadzane w formie kursu, seminarium lub samokształcenia kierowanego nie rzadziej niż raz na 5 lat, a w przypadku pracowników na stanowiskach administracyjno-biurowych nie rzadziej niż raz na 6 lat. 3. Pracodawca ustala, po konsultacji z pracownikami lub ich przedstawicielami, częstotliwość i czas trwania szkolenia okresowego pracowników zatrudnionych na określonych stanowiskach, biorąc pod uwagę rodzaj i warunki wykonywania prac na tych stanowiskach. 4. Pierwsze szkolenie okresowe osób zatrudnionych na stanowiskach wymienionych w § 14 ust. 2 pkt 1 przeprowadza się w okresie do 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach, natomiast osób zatrudnionych na stanowiskach wymienionych w § 14 ust. 2 pkt 2-6 - w okresie do 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach. 5. Ze szkolenia okresowego, o którym mowa w ust. 4, może być zwolniona osoba, która:	

				1) przedłoży aktualne zaświadczenie o odbyciu w tym okresie u innego pracodawcy wymaganego szkolenia okresowego; 2) odbyła w tym okresie szkolenie okresowe wymagane dla osoby zatrudnionej na stanowisku należącym do innej grupy stanowisk, jeżeli jego program uwzględnia zakres tematyczny wymagany programem szkolenia okresowego obowiązującego na nowym stanowisku pracy.	
Art. 14 ust. 2	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Zawartość merytoryczna szkolenia musi być łatwo zrozumiała dla pracowników. Szkolenie musi umożliwiać im zdobycie niezbędnej wiedzy i niezbędnych umiejętności w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową mającymi zastosowanie w miejscu, w którym wykonywana jest praca.	**T**	**Art. 10 ust. 5-10**	5. Szkolenie jest dostosowane do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy lub służby, jakie wiążą się z tym zawodem lub tą służbą. 6. Szkolenie obejmuje: 1) w zakresie podstawowym: a) przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem narażenia na działanie azbestu, b) zastosowanie azbestu i jego właściwości, c) środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, d) zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych, e) określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu, f) szkodliwość azbestu dla zdrowia oraz ochronę zdrowia, w tym profilaktykę zdrowotną z uwzględnieniem edukacji antytytoniowej, g) zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest, w szczególności sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest; 2) w zakresie rozszerzonym: a) zagadnienia, o których mowa w pkt 1, b) stosowanie maszyn i urządzeń podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, c) stosowanie środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu podczas wykonywania prac	

				polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w tym procedury dekontaminacji, d) instruktaż stanowiskowy dotyczący bezpieczeństwa wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 7. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom kierującym nimi lub je nadzorującym szkolenie w zakresie podstawowym. 8. Wykonawca prac zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osobom kierującym nimi lub je nadzorującym szkolenie w zakresie rozszerzonym, odrębne dla każdej z tych grup osób. 9. Zagadnienia, o których mowa w ust. 6 pkt 1, uwzględnia się w programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.	

Art. 14 ust. 3	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Minimalne wymogi dotyczące zawartości merytorycznej, czasu trwania i częstotliwości szkoleń prowadzonych na podstawie niniejszego artykułu oraz związanej z tymi szkoleniami dokumentacji określono w załączniku Ia.	**T**	**Art. 10 ust. 3** **Art. 11 ust. 5**	3. Szkolenie przeprowadza się: 1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby; 2) okresowo, nierzadziej niż raz na 3 lata; 3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób przeprowadzania szkolenia, 2) program szkolenia obejmujący zakres podstawowy i rozszerzony, a także potrzeby różnych grup osób objętych obowiązkiem szkolenia, 3) sposób dokumentowania szkolenia, 4) sposób przeprowadzenia egzaminu oraz termin i sposób wydawania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia – kierując się potrzebą zapewnienia należytej ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu, uwzględniając edukację antytytoniową, stosowane metody pracy przy usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także dostępne środki i urządzenia ograniczające emisję azbestu.	
Art. 15 ust. 1	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Przedsiębiorstwa, które zamierzają przeprowadzić prace rozbiórkowe lub usuwanie azbestu, muszą uzyskać zezwolenie wydawane przez właściwy organ przed rozpoczęciem prac. W tym celu przedstawiają właściwemu organowi co najmniej dowód zgodności z wymogami art. 6 oraz świadectwa o ukończeniu szkolenia zgodnie z art. 14 i załącznikiem Ia.	**T**	**Art. 8** **Art. 14**	Użytkujący powierza: 1) usunięcie wyrobów zawierających azbest, 2) zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w art. 29 ust. 1 – wyłącznie wykonawcy prac, który uzyskał zezwolenie na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest. 1. Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wymaga uzyskania zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest, zwanego dalej „zezwoleniem”. 2. Zezwolenie wydaje się podmiotowi, który:	

				1) posiada możliwości techniczne i organizacyjne pozwalające należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zapewniające ochronę osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed działaniem azbestu; 2) zapewnia wykonywanie prac przez osoby posiadające wymagane szkolenie oraz kierowanie tymi osobami lub nadzorowanie ich przez osoby posiadające wymagane szkolenie; 3) zapewnia gospodarowanie odpadami zawierającymi azbest powstającymi w związku z wykonywaną działalnością zgodnie z przepisami o odpadach, z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania; 4) posiada wpis do rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie wymaganym do wykonywania działalności objętej zezwoleniem; 5) w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą: a) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 902 i 988), b) nie była co najmniej trzykrotnie prawomocnie skazana za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 6) w przypadku osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – której wspólnicy, prokurenci, członkowie zarządu ani członkowie rady nadzorczej: a) nie byli prawomocnie skazani za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,	

				b) nie byli co najmniej trzykrotnie prawomocnie skazani za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. 3. Zezwolenie jest wydawane w drodze decyzji przez starostę na wniosek. 4. Właściwość miejscową organu ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby wnioskodawcy. 5. Przedsiębiorca zagraniczny uczestniczący w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek: 1) za pośrednictwem osoby upoważnionej do jego reprezentowania, zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 1313 i 507), do starosty właściwego ze względu na siedzibę oddziału – jeżeli ten przedsiębiorca zagraniczny ustanowił oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) bezpośrednio do Prezydenta m.st. Warszawy – w przypadkach innych niż określone w pkt 1. 6. Wniosek zawiera: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 3) adres do korespondencji; 4) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej; 5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania wraz z adresem strony internetowej, na której jest prowadzony ten rejestr lub jest prowadzona ta ewidencja;	

				6) w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego numer w rejestrze zezwoleń na świadczenie usług w zakresie usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest prowadzonym w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wraz z adresem strony internetowej, na której prowadzony jest ten rejestr; 7) kod PKD przeważającej działalności i pozostałe kody PKD działalności wykonawcy prac; 8) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 9) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania; 10) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia; 11) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. 7. Do wniosku załącza się: 1) oświadczenie o posiadaniu możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zapewniających ochronę osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed działaniem azbestu; 2) odpisy aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących, ważnych co najmniej 3 miesiące od dnia złożenia wniosku; 3) oświadczenie o ustalonym sposobie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest, z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania; 4) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą osób, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 6; 5) oświadczenie o niekaralności osób, o których mowa w ust. 2 pkt 5 i 6, za wykroczenia określone w art. 171–192	

				ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach albo o liczbie prawomocnych wyroków skazujących te osoby za takie wykroczenia. 8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 7 pkt 1, 3 i 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. 9. Osoba uprawniona do reprezentacji wykonawcy prac podpisuje własnoręcznie lub podpisem kwalifikowanym oświadczenia, o których mowa w ust. 7. 10. Przedsiębiorca zagraniczny uczestniczący w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podaje dane, o których mowa w ust. 6 pkt 6 lub 7, jeżeli posiada.	
			Art. 15	1. Zezwolenie zawiera: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 3) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej; 4) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania; 5) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 6) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania; 7) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia;	

				8) datę ważności zezwolenia; 9) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność wykonawcy prac. 2. Zezwolenie wydaje się na okres 10 lat na wykonywanie na określonym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej działalności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. 3. Do postępowania o wydanie zezwolenia nie stosuje się przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691). 4. Zezwolenie może być zmienione w każdym czasie, na wniosek wykonawcy prac, w drodze decyzji, przez właściwego starostę.	
			Art. 16	1. W przypadku gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek, starosta odmawia wydania zezwolenia: 1) wnioskodawcy będącemu osobą fizyczną, jeżeli został on skazany: a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 2) wnioskodawcy będącemu osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli wspólnikiem, prokurentem, członkiem zarządu lub członkiem rady nadzorczej tego przedsiębiorcy jest osoba fizyczna, która została skazana: a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w	

				art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 3) wnioskodawcy, który nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1–4; 4) wnioskodawcy, który złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do wniosku dokumenty zawierające takie dane lub informacje; 5) wnioskodawcy, który podrobił lub przerobił zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w celu użycia go jako autentycznego. 2. Odmowa wydania zezwolenia następuje w drodze decyzji.	
			Art. 17	1. Starosta cofa zezwolenie w drodze decyzji, określając termin jej wykonania, gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek: 1) wykonawca prac będący osobą fizyczną został skazany: a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 2) wspólnik, prokurent, członek rady nadzorczej lub członek zarządu wykonawcy prac będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będący osobą fizyczną, został skazany: a) prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko środowisku lub przestępstwo, o którym mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,	

				b) co najmniej trzykrotnie prawomocnym wyrokiem sądu za wykroczenia, o których mowa w art. 171–192 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 3) wykonawca prac złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane lub informacje lub dołączył do wniosku dokumenty zawierające takie dane lub informacje; 4) wykonawca prac podrobił lub przerobił dokument dołączony do wniosku w celu użycia go jako autentycznego; 5) wykonawca prac przestał spełniać którykolwiek z warunków, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1–4; 6) wykonawca prac został ukarany co najmniej trzykrotnie administracyjną karą pieniężną, o której mowa w art. 62 ust. 1, art. 63 ust. 1 pkt 1–6 lub art. 64 ust. 1; 7) wykonawca prac w związku z wykonywaniem prac objętych zezwoleniem naruszył przepisy: a) bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w tym przepisach wydanych na jej podstawie, lub b) dotyczące wykonywania robót budowlanych lub dokonywania rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części, określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w tym przepisach wydanych na jej podstawie, lub c) dotyczące zbierania, transportu, magazynowania, usuwania i przekazywania odpadów lub postępowania z odpadami niebezpiecznymi, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym przepisach wydanych na jej podstawie – w sposób powodujący zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska. 2. Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 5–7 może być również wszczęte na wniosek: 1) właściwego inspektora pracy;	

				2) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego; 3) właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego; 4) właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska; 5) właściwego organu nadzoru budowlanego; 6) właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta; 7) komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera co najmniej: 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) wykonawcy prac; 2) adres miejsca zamieszkania lub siedziby wykonawcy prac; 3) adres do korespondencji wykonawcy prac; 4) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej wykonawcy prac; 5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo – w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego – numer we właściwym rejestrze lub ewidencji przedsiębiorców prowadzonych w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania wraz z adresem strony internetowej, na której jest prowadzony ten rejestr lub jest prowadzona ewidencja; 6) opis okoliczności stanowiących podstawę wystąpienia z wnioskiem; 7) uzasadnienie wniosku wraz z powołaniem się na zgromadzony materiał dowodowy oraz dokonane ustalenia. 4. Starosta może odstąpić od cofnięcia zezwolenia w przypadku, o którym mowa w: 1) ust. 1 pkt 6, jeżeli stwierdzi, że: a) naruszenia, za które nałożono administracyjne kary pieniężne, nie spowodowały istotnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska, b) cofnięcie zezwolenia byłoby niewspółmierne do wagi naruszeń, za które nałożono administracyjne kary pieniężne;	

				2) ust. 1 pkt 7, jeżeli stwierdzi, że: a) naruszenie to miało charakter incydentalny i nie spowodowało istotnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska, b) wykonawca prac niezwłocznie podjął skuteczne działania naprawcze, c) cofnięcie zezwolenia byłoby niewspółmierne do wagi naruszenia. 5. Decyzji, o której mowa w ust. 1, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzi lub ochronę środowiska lub też ze względu na ważny interes społeczny.	
			Art. 18	Wykonawca prac, któremu cofnięto zezwolenie, jest obowiązany do usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187), na własny koszt, w terminie wskazanym w decyzji, o której mowa w art. 17 ust. 1.	
			Art. 3 ust. 2	2. Odwołanie od decyzji dotyczącej zezwolenia na usuwanie i zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest przysługuje do samorządowego kolegium odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję.	
Art. 15 ust. 2	***Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej wykaz przedsiębiorstw, które uzyskały zezwolenie na podstawie ust. 1, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.	**T**	**Art. 40 ust. 3** **Art. 41** **Art. 42**	3. W bazie azbestowej prowadzi się rejestr wykonawców prac. Administratorem bazy azbestowej jest minister właściwy do spraw gospodarki. 1.Baza azbestowa jest prowadzona w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241).	

				2. Dane osobowe przetwarza się w bazie azbestowej wyłącznie w celu realizacji określonych ustawą zadań, obejmujących: 1) gromadzenie i przetwarzanie danych o wyrobach zawierających azbest, w szczególności dotyczące ich ilości, rodzaju i lokalizacji, a także o użytkujących; 2) monitorowanie ilości unieszkodliwionych i pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest; 3) gromadzenie i przetwarzanie danych o właścicielach i zarządzających składowiskami odpadów; 4) gromadzenie i przetwarzanie danych o wykonawcach prac. 3. Dane osobowe przechowuje się w bazie azbestowej przez 40 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały wprowadzone do bazy azbestowej.	
			Art. 43	1. Baza azbestowa wykorzystuje dane: 1) krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 851), w zakresie identyfikatora województwa, powiatu i gminy; 2) ewidencji gruntów i budynków, o której mowa w art. 20 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie identyfikatorów działek, ich geometrii i powierzchni ewidencyjnej; 3) bazy danych obiektów topograficznych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w zakresie geometrii obiektów budowlanych; 4) zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne. 2. Baza azbestowa umożliwia: 1) przeszukiwanie informacji;	

				2) wizualizację informacji z wykorzystaniem danych, o których mowa w ust. 1; 3) udostępnianie informacji w formacie otwartym.	
			Art. 44	1. Baza azbestowa zapewnia bezpieczeństwo gromadzonych danych poprzez: 1) zabezpieczenie przed nieuprawnionym dostępem, w szczególności przez zastosowanie mechanizmów uwierzytelniania i autoryzacji; 2) zastosowanie narzędzi gwarantujących ciągłość i prawidłowość działania na wypadek zdarzeń, które mogłyby grozić zmianą lub utratą zgromadzonych w niej danych; 3) zapewnienie rejestrowania informacji o zmianach w sposobie jej działania; 4) rejestrowanie imion i nazwisk oraz adresów poczty elektronicznej osób wprowadzających dane do bazy azbestowej i je aktualizujących oraz dat wprowadzenia i aktualizacji tych danych; 5) ochronę danych, w szczególności przed ich usunięciem lub zniekształceniem. 2. Baza azbestowa zawiera konta jej użytkowników. 3. Każdy wyrób zawierający azbest posiada indywidualny numer identyfikacyjny wyrobu. 4. Każda lokalizacja wyrobu zawierającego azbest posiada indywidualny numer identyfikacyjny lokalizacji. 5. Każdy wpis wykonawcy prac, któremu starosta wydał zezwolenie, posiada indywidualny numer wykonawcy prac. 6. Indywidualne numery identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3–5, wyróżniają w sposób jednoznaczny dany wyrób, lokalizację oraz wykonawcę prac spośród innych wyrobów, lokalizacji oraz wykonawców prac zapisanych w bazie azbestowej. 7. Indywidualne numery identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3–5, nie mogą być zmieniane.	

			Art. 45	Dane i informacje, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki, w celu umożliwienia potwierdzenia prowadzenia przez wykonawcę prac działalności zgodnie z przepisami ustawy i w zakresie koniecznym do realizacji tego celu.	
			Art. 46	1. Minister właściwy do spraw gospodarki tworzy konta użytkowników bazy azbestowej, które umożliwiają nieodpłatny dostęp do informacji, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3, następującym użytkownikom: 1) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast; 2) starostom; 3) marszałkom województw. 2. Minister właściwy do spraw gospodarki udostępnia hasła dostępu do konta użytkownika bazy azbestowej na wniosek osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku. 3. Minister właściwy do spraw gospodarki udostępnia wzór wniosku o utworzenie konta użytkownika bazy azbestowej za pośrednictwem strony internetowej, której adres elektroniczny jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.	
			Art. 50	Starosta niepóźniej niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wydaniu, zmianie, cofnięciu zezwolenia lub stwierdzająca jego wygaśnięcie stała się ostateczna, wprowadza do rejestru wykonawców prac, lub aktualizuje odpowiednio następujące dane:	

				1) status zezwolenia: wydane, zmienione, cofnięte albo wygaszone; 2) znak decyzji; 3) datę wydania decyzji; 4) nazwę organu; 5) imię i nazwisko lub firmę (nazwę); 6) adres miejsca zamieszkania lub siedziby; 7) adres do korespondencji; 8) numer identyfikacji podatkowej NIP lub europejski numer identyfikacji podatkowej; 9) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innym właściwym rejestrze prowadzonym w państwie członkowskim Unii Europejskiej; 10) indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; 11) wyszczególnienie rodzajów wyrobów zawierających azbest przewidzianych do usuwania lub zabezpieczania; 12) wyszczególnienie rodzajów odpadów zawierających azbest przewidzianych do wytworzenia; 13) datę ważności zezwolenia; 14) określenie obszaru, według województw, na którym będzie prowadzona działalność wykonawcy prac. **Art. 51** Organy Krajowej Administracji Skarbowej mają dostęp do informacji zawartych w bazie azbestowej z obszaru całego kraju na potrzeby postępowania podatkowego, kontroli celno-skarbowej, kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz audytu. Przepis art. 46 ust. 2 stosuje się odpowiednio.	
Art. 16 ust. 1 lit. a	W przypadku wszystkich prac, o których mowa w art. 3 ust. 1, i z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się odpowiednie kroki w celu zapewnienia, aby: a) miejsca, w których odbywają się takie prace, były: i) w sposób jasny odgraniczone i oznaczone znakami ostrzegawczymi;	**T**	**Art. 22 pkt 2**	Wykonawca prac jest obowiązany do: 2) ograniczenia do niezbędnego minimum liczby osób narażonych na działanie azbestu oraz czasu trwania narażenia na działanie azbestu;	

	(ii) niedostępne dla pracowników innych niż ci, od których wymaga się przebywania w nich, z racji ich pracy i obowiązków; (iii) objęte zakazem palenia;		**Art. 27**	W miejscach wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest niedopuszczalne jest spożywanie posiłków, picie napojów, palenie tytoniu, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych, oraz używanie wyrobów powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 1214), przechowywanie rzeczy osobistych, przebywanie bez uzasadnionej potrzeby, zdejmowanie środków ochrony układu oddechowego i odzieży ochronnej.	
			Art. 28 ust. 1-3 i 5	1. Wykonawca prac usuwa i zabezpiecza wyroby zawierające azbest w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. 2. Podczas usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest wykonawca prac: 1) izoluje od otoczenia miejsce wykonywania prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu; 2) ogradza miejsca wykonywania prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, niemniejszej niż 1 m, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym; 3) umieszcza tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu w miejscach widocznych dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób postronnych; 4) stosuje odpowiednie środki techniczne ograniczające do minimum emisję azbestu; 5) stosuje w miejscu wykonywania prac odpowiednie zabezpieczenia przed narażeniem na działanie azbestu, w tym uszczelnienia otworów okiennych, drzwiowych oraz wentylacyjnych; 6) stosuje zabezpieczenia przewidziane w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w art.	

				21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, o ile został sporządzony. 3. Do prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest z dachu nie stosuje się ust. 2 pkt 1. 5. W przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach wykonawca prac dodatkowo: 1) izoluje te pomieszczenia od pozostałej części budynku i stosuje mechaniczną wentylację wyciągową; 2) stosuje zespół szczelnych pomieszczeń służących dekontaminacji osób narażonych na działanie azbestu.	
			Art. 35	Minister właściwy do spraw gospodarki określi w drodze rozporządzenia: 1) sposób oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, 2) wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest – uwzględniając potrzebę zapewnienia informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). – § 8 ust. 1 pkt 1-3, 7 1. W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:	

				1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska; 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska; 3) umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem"; 7) izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit; rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824). – § 5 ust. 2 pkt 1 2. Pracodawca w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby przy pracach stwarzających narażenie na działanie pyłu azbestu: 1) liczba osób przydzielonych do prac oraz czas trwania narażenia były ograniczone do niezbędnego minimum; – § 13 W miejscach wykonywania prac, w których występuje narażenie na działanie pyłu azbestu, niedopuszczalne jest spożywanie posiłków, picie napojów, palenie tytoniu,	

				przechowywanie rzeczy osobistych oraz przebywanie bez uzasadnionej potrzeby.	
Art. 16 ust. 1 lit. b	b) wydzielone były obszary, gdzie pracownicy mogą spożywać posiłki, nie ryzykując zanieczyszczenia ich pyłem azbestowym;	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z 2007 r. poz. 330, z 2008 r. poz. 690, z 2011 r. poz. 1034, z 2021 r. poz. 2088 oraz z 2026 r. poz. 927) (**obowiązuje obecnie i będzie nadal aktualne**) – § 111 w zw. z § 2 pkt 2 oraz załącznikiem nr 3 1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne, których rodzaj, ilość i wielkość powinny być dostosowane do liczby zatrudnionych pracowników, stosowanych technologii i rodzajów pracy oraz warunków, w jakich ta praca jest wykonywana. 2. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia. – § 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:	

				2) pomieszczeniach higienicznosanitarnych - rozumie się przez to szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do ogrzewania się pracowników oraz pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej; – § 3 ust. 2, § 29-36 załącznika nr 3 do rozporządzenia 2. Pracodawca zatrudniający do dwudziestu pracowników powinien zapewnić im co najmniej ustępy i umywalki, a także warunki do higienicznego przechowywania odzieży własnej (domowej), roboczej i ochronnej oraz do higienicznego spożywania posiłków. Jeżeli w zakładzie pracy takiego pracodawcy nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia i prace brudzące lub nie występują szczególne wymagania sanitarne, miejsca do spożywania posiłków, przechowywania odzieży oraz umywalki mogą znajdować się w jednym pomieszczeniu. § 29. 1. Pracodawca zatrudniający powyżej dwudziestu pracowników na jednej zmianie powinien zapewnić pracownikom pomieszczenie do spożywania posiłków, zwane dalej "jadalnią". 2. Obowiązek określony w ust. 1 dotyczy również pracodawców zatrudniających dwudziestu i mniej pracowników, jeżeli narażeni są na kontakt ze szkodliwymi środkami chemicznymi lub promieniotwórczymi, materiałami biologicznie zakaźnymi albo przy pracach szczególnie brudzących. 3. W jadalni należy umieścić w widocznych miejscach napisy lub znaki informujące o zakazie palenia tytoniu. 4. Przepis ust. 1 nie dotyczy zakładów pracy, w których wykonywane są prace wyłącznie o charakterze biurowym. § 30. Ustala się następujące typy jadalni: 1) jadalnia przeznaczona do spożywania posiłków własnych (typ I);	

				2) jadalnia przeznaczona do spożywania posiłków własnych i wydawania napojów (typ II); 3) jadalnia z zapleczem - przeznaczona do spożywania posiłków profilaktycznych (typ III). Dopuszcza się łączenie jadalni typu II i III. § 31. 1. W pomieszczeniu jadalni typu I powinno przypadać co najmniej 1,1 m2 powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek. 2. Powierzchnia jadalni nie powinna być mniejsza niż 8 m2. § 32. Jadalnia typu II powinna składać się z dwóch części: 1) jadalni właściwej odpowiadającej wymaganiom jadalni typu I oraz 2) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów i zmywania naczyń stołowych. § 33. Jadalnia typu III powinna odpowiadać wymaganiom określonym dla jadalni typu II oraz powinna posiadać węzeł sanitarny dla konsumentów i węzeł sanitarny z szatnią dla pracowników obsługi. § 34. 1. Dla każdego pracownika spożywającego posiłek w jadalni należy zapewnić indywidualne miejsce siedzące przy stole. 2. Jadalnia powinna być wyposażona w umywalki w ilości nie mniejszej niż jedna umywalka na dwadzieścia miejsc siedzących w jadalni, lecz nie mniej niż jedna umywalka. Przy każdej umywalce powinny znajdować się ręczniki jednorazowe lub powinna być zainstalowana suszarka do rąk. 3. W jadalni powinny być zainstalowane urządzenia do podgrzewania przez pracownika posiłku własnego oraz zlewozmywaki dwukomorowe w ilości jeden zlewozmywak na dwadzieścia miejsc w jadalni, ale nie mniej niż jeden zlewozmywak. 4. W jadalniach typu I i II lub przy nich powinny znajdować się indywidualne zamykane szafki przeznaczone do	

				przechowywania w higienicznych warunkach własnego posiłku pracownika. § 35. W pomieszczeniu jadalni należy zapewnić przynajmniej 2-krotną wymianę powietrza w ciągu godziny. § 36. 1. Dla pracowników zatrudnionych przy wykonywaniu prac w kontakcie z materiałami zakaźnymi lub trującymi powinny być urządzone oddzielnie jadalnie niedostępne dla innych pracowników. 2. Jadalnia, o której mowa w ust. 1, powinna być oddzielona od pomieszczeń pracy pomieszczeniem izolującym, w którym należy urządzić miejsca do pozostawiania odzieży ochronnej oraz zainstalować umywalki z ciepłą bieżącą wodą.	
Art. 16 ust. 1 lit. c	c) pracownikom przydzielono właściwą odzież roboczą lub ochronną; takie ubrania robocze lub ochronne pozostają na terenie przedsiębiorstwa; można je jednak prać w odpowiednio wyposażonych pralniach znajdujących się poza terenem przedsiębiorstwa, jeżeli przedsiębiorstwo samo nie pierze takich ubrań; wówczas do transportu tej odzieży używa się szczelnych pojemników;	**T**	**Art. 24** **Art. 25**	1. Wykonawca prac dostarcza osobom narażonym na działanie azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronną, właściwe do rodzaju i poziomu narażenia na działanie azbestu oraz zapobiegające stykaniu się ciała z azbestem i wdychaniu azbestu. 2. Środki ochrony indywidualnej wielokrotnego użytku oraz odzież ochronna są wykonane z materiału uniemożliwiającego przenikanie przez niego azbestu oraz umożliwiającego ich łatwe czyszczenie. 3. Wykonawca prac wymienia środki ochrony układu oddechowego jednorazowego użytku po każdej zmianie roboczej lub gdy opory oddychania odczuwalnie wzrosną, lub zgodnie z zaleceniami producenta. 1. Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, były:	

				1) oczyszczone z azbestu podciśnieniowymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro, w sposób uniemożliwiający emisję azbestu; 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą osób narażonych na działanie azbestu. 2. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, stosowane przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest nie mogą być używane poza miejscem wykonywania tych prac.	
			Art. 38	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1640, z 2007 r. poz. 330, z 2008 r. poz. 690, z 2011 r. poz. 1034, z 2021 r. poz. 2088 oraz z 2026 r. poz. 927) (**obowiązuje obecnie i będzie nadal aktualne**) – § 111 w zw. z § 2 pkt 2 oraz załącznikiem nr 3	

				1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne, których rodzaj, ilość i wielkość powinny być dostosowane do liczby zatrudnionych pracowników, stosowanych technologii i rodzajów pracy oraz warunków, w jakich ta praca jest wykonywana. 2. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia. § 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 2) pomieszczeniach higienicznosanitarnych - rozumie się przez to szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do ogrzewania się pracowników oraz pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej; – § 43 załącznika nr 3 do rozporządzenia 1. Jeżeli przeznaczona do prania odzież robocza lub ochronna może stać się powodem skażenia innej odzieży pranej jednocześnie lub jeżeli jest ona szczególnie zabrudzona, a także gdy wymagają tego specjalne względy higieny produkcji, w zakładzie pracy powinna być urządzona specjalna pralnia odzieży wyposażona w urządzenia mechaniczne do prania. 2. Przy pralni należy zapewnić możliwość odpylania, dezynfekcji i suszenia odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, a także naprawy odzieży i obuwia roboczego. 3. W zakładzie pracy, w którym odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosowane przez pracowników są narażone na zanieczyszczenie substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożenie, należy stosować urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin.	

				Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest: rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. poz. 1824). - § 11 ust. 1 1. Pracodawca jest obowiązany dostarczać pracownikom narażonym na działanie pyłu azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej właściwe do poziomu narażenia oraz zapobiegające odpowiednio stykaniu się ciała z pyłami azbestu i ich wdychaniu. - § 14 ust. 1 pkt 1, ust. 2, 3 1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby po zakończeniu pracy w warunkach narażenia na działanie pyłu azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej były: 1) oczyszczone z pyłu azbestu wysoko skutecznymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro w sposób uniemożliwiający uwalnianie się pyłu do środowiska pracy lub do środowiska naturalnego; 2. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosowane w warunkach, o których mowa w ust. 1, nie mogą być używane poza miejscem pracy. 3. Odzież zanieczyszczona pyłem azbestu przeznaczona do prania powinna być pakowana i oznakowana w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów	

				bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1640, z 2007 r. poz. 330, z 2008 r. poz. 690, z 2011 r. poz. 1034, z 2021 r. poz. 2088 oraz z 2026 r. poz. 927).) – § 111 w zw. z § 2 pkt 2 oraz załącznikiem nr 3 § 111.1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne, których rodzaj, ilość i wielkość powinny być dostosowane do liczby zatrudnionych pracowników, stosowanych technologii i rodzajów pracy oraz warunków, w jakich ta praca jest wykonywana. 2. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia. § 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 2) pomieszczeniach higienicznosanitarnych - rozumie się przez to szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do ogrzewania się pracowników oraz pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej; – § 43 załącznika nr 3 do rozporządzenia 1. Jeżeli przeznaczona do prania odzież robocza lub ochronna może stać się powodem skażenia innej odzieży pranej jednocześnie lub jeżeli jest ona szczególnie zabrudzona, a także gdy wymagają tego specjalne względy higieny produkcji, w zakładzie pracy powinna być urządzona specjalna pralnia odzieży wyposażona w urządzenia mechaniczne do prania. 2. Przy pralni należy zapewnić możliwość odpylania, dezynfekcji i suszenia odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, a także naprawy odzieży i obuwia roboczego. 3. W zakładzie pracy, w którym odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosowane przez	

				pracowników są narażone na zanieczyszczenie substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożenie, należy stosować urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin.	
Art. 16 ust. 1 lit. d	d) wydzielone były osobne miejsca do przechowywania ubrań roboczych i ochronnych, a osobne do przechowywania własnej odzieży pracownika;	**T**	**Art. 25 ust. 1 pkt 2**	1. Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, były: 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą osób narażonych na działanie azbestu. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824). - § 14 ust. 1 pkt 2 1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby po zakończeniu pracy w warunkach narażenia na działanie pyłu azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej były: 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą pracowników.	
Art. 16 ust. 1 lit. e	e) pracownikom zapewniono odpowiednie toalety i umywalnie, włącznie z natryskami w przypadku prac, przy których występuje duże zapylenie;	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26	

				czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1640, z 2007 r. poz. 330, z 2008 r. poz. 690, z 2011 r. poz. 1034, z 2021 r. poz. 2088 oraz z 2026 r. poz. 927) **obowiązuje obecnie i będzie nadal aktualne** – § 111 w zw. z § 2 pkt 2 oraz załącznikiem nr 3 § 111.1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne, których rodzaj, ilość i wielkość powinny być dostosowane do liczby zatrudnionych pracowników, stosowanych technologii i rodzajów pracy oraz warunków, w jakich ta praca jest wykonywana. 2. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia. § 2 Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 2) pomieszczeniach higienicznosanitarnych - rozumie się przez to szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do ogrzewania się pracowników oraz pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej; – § 3 ust. 1 i 2, §17–28 załącznika nr 3 do rozporządzenia	

				§ 3. 1. Szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami i ustępy powinny być urządzone oddzielnie dla kobiet i mężczyzn. Nie dotyczy to zakładu pracy, w którym jest zatrudnionych do dziesięciu pracowników na jednej zmianie - pod warunkiem zapewnienia możliwości osobnego korzystania przez kobiety i mężczyzn z tych pomieszczeń. 2. Pracodawca zatrudniający do dwudziestu pracowników powinien zapewnić im co najmniej ustępy i umywalki, a także warunki do higienicznego przechowywania odzieży własnej (domowej), roboczej i ochronnej oraz do higienicznego spożywania posiłków. Jeżeli w zakładzie pracy takiego pracodawcy nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia i prace brudzące lub nie występują szczególne wymagania sanitarne, miejsca do spożywania posiłków, przechowywania odzieży oraz umywalki mogą znajdować się w jednym pomieszczeniu. – § 17–28 § 17. W skład zespołu szatni powinny wchodzić umywalnie łatwo dostępne dla pracowników i zapewniające bezkolizyjny ruch pracowników już umytych i przebranych w odzież własną. § 18. 1. Umywalnia powinna być wyposażona w umywalki emaliowane lub wykonane z materiału odpornego na korozję, zgodne z Polską Normą. 2. Do umywalek powinna być doprowadzona woda bieżąca - ciepła i zimna. 3. Szerokość przejścia między umywalkami a ścianą przeciwległą powinna wynosić nie mniej niż 1,3 m, a między dwoma rzędami umywalek - nie mniej niż 2 m. § 19. 1. Na każdych dziesięciu pracowników najliczniejszej zmiany powinna w umywalni przypadać co najmniej jedna umywalka indywidualna, a przy pracach brudzących i w kontakcie z substancjami szkodliwymi lub zakaźnymi - co najmniej jedna umywalka na każdych pięciu pracowników - lecz nie mniej niż jedna przy mniejszej liczbie	

				zatrudnionych. W przypadku zastosowania umywalek szeregowych do mycia zbiorowego (np. na placach budowy) powinno przypadać co najmniej jedno stanowisko do mycia (zawór czerpalny wody) na każdych pięciu pracowników jednocześnie zatrudnionych. 2. Na każdych trzydziestu mężczyzn lub na każde dwadzieścia kobiet jednocześnie zatrudnionych przy pracach biurowych lub w warunkach zbliżonych do tych prac powinna przypadać co najmniej jedna umywalka, lecz nie mniej niż jedna umywalka przy mniejszej liczbie zatrudnionych. Umywalki powinny być instalowane w pomieszczeniach ustępów lub w ich przedsionkach izolacyjnych. § 20. Dla pracowników narażonych na zabrudzenie nóg przy pracy powinny być instalowane w umywalniach brodziki do mycia nóg z doprowadzeniem ciepłej wody, w ilości co najmniej jeden brodzik na każdych dziesięciu użytkowników. Brodziki nie są wymagane dla pracowników zatrudnionych przy pracach na otwartej przestrzeni - poza terenem zakładu pracy. § 21. 1. W zespole szatni powinny znajdować się pomieszczenia z natryskami, jeśli wymagają tego warunki pracy lub ochrona zdrowia pracowników. 2. Pomieszczenia z natryskami powinny być łatwo dostępne dla pracowników i zapewniać bezkolizyjny ruch pracowników już umytych i ubranych w odzież własną. § 22. 1. Na każdych ośmiu pracowników najliczniejszej zmiany wykonujących prace powodujące zabrudzenie ich ciała powinna przypadać co najmniej jedna kabina natryskowa, a przy pracach, o których mowa w § 16 ust. 1, co najmniej jedna kabina natryskowa na każdych pięciu pracowników - lecz nie mniej niż jedna przy mniejszej liczbie zatrudnionych. 2. Wymiary kabin natryskowych powinny być zgodne z przepisami techniczno-budowlanymi. Szerokość przejścia	

				między dwoma rzędami kabin, przy zastosowaniu zasłon zasuwanych lub ścianek osłaniających powinna wynosić co najmniej 1,30 m, a między kabinami i ścianą - co najmniej 0,90 m. § 23. 1. W pomieszczeniu z natryskami poszczególne sitka powinny być zainstalowane w oddzielnych kabinach i umieszczone w taki sposób, aby strumień wody spływał na ramiona, a nie na głowę. 2. Pomieszczenie z natryskami, w którym znajduje się więcej niż sześć sitek, powinno być oddzielone od szatni pomieszczeniem izolującym. 3. Do natrysków powinna być doprowadzona woda bieżąca zimna i ciepła. Woda zużyta powinna być odprowadzana do kanalizacji. 4. Przy pomieszczeniach z natryskami powinna znajdować się wydzielona kabina z jedną miską ustępową na każde dziesięć natrysków, lecz nie mniej niż jedną. § 24. 1. Temperatura wody ciepłej doprowadzonej do umywalek, natrysków i brodzików przy stosowaniu centralnej regulacji lub zbiorowego mieszania wody powinna wynosić od 35°C do 40°C (od 308 K do 313 K), a w przypadku indywidualnego mieszania wody - od 50°C do 60°C (323 K do 333 K). 2. W pomieszczeniach umywalni należy zapewnić co najmniej dwukrotną wymianę powietrza w ciągu godziny, natomiast w pomieszczeniach z natryskami wymiana ta nie powinna być mniejsza niż pięciokrotna w ciągu godziny. § 25. 1. Ustępy powinny być zlokalizowane w odległości nie większej niż 75 m od stanowiska pracy. Odległość ta może być większa jedynie dla pracowników pracujących stale na otwartej przestrzeni, lecz nie powinna przekraczać 125 m od najdalszego stanowiska pracy. 2. W budynkach ustępy powinny być urządzone na każdej kondygnacji. Jeżeli na kondygnacji pracuje mniej niż	

				dziesięć osób, ustępy mogą znajdować się nie dalej niż na sąsiedniej kondygnacji. § 26. 1. Wejścia do ustępów powinny prowadzić bezpośrednio z pomieszczeń, korytarzy lub dróg służących do komunikacji ogólnej. 2. Ustęp powinien mieć wejściowe pomieszczenie izolujące wyposażone w umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody w ilości co najmniej jedna umywalka na trzy miski ustępowe lub pisuary, lecz nie mniej niż jedna umywalka. 3. Drzwi prowadzące do pomieszczenia izolującego oraz drzwi łączące je z dalszą częścią ustępu powinny zamykać się samoczynnie. § 27. 1. Zainstalowane w ustępach miski ustępowe i pisuary powinny być spłukiwane bieżącą wodą oraz podłączone do kanalizacji. 2. Ustępy powinny być wyposażone w instalację i urządzenia przeznaczone do utrzymania wymagań higienicznosanitarnych. 3. W pomieszczeniach ustępów należy zapewnić wymianę powietrza w ilości nie mniejszej niż 50 m^3 na godzinę na 1 miskę ustępową i 25 m^3 na 1 pisuar. 4. Dla pracowników zatrudnionych na otwartej przestrzeni poza terenem zakładu pracy przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz zatrudnionych w budynkach niewyposażonych w instalację wodociągową i kanalizacyjną mogą być urządzane ustępy wyposażone w szczelne zbiorniki nieczystości. W takim przypadku ustępy mogą nie spełniać wymagań określonych w ust. 1, 2 i 3 oraz w § 26 ust. 2. 5. Szerokość przejść wzdłuż kabin ustępowych przy jednostronnym ich rozmieszczeniu powinna wynosić co najmniej 1,3 m. Jeżeli naprzeciwko kabin są umieszczone pisuary, odległość między ścianą, na której są zainstalowane, a kabinami nie powinna być mniejsza niż 2	

				m. Przejście między rzędami kabin powinno mieć szerokość co najmniej 2 m. § 28. 1. Na każdych trzydziestu mężczyzn zatrudnionych na jednej zmianie powinna przypadać co najmniej jedna miska ustępowa i jeden pisuar, lecz nie mniej niż jedna miska i jeden pisuar przy mniejszej liczbie zatrudnionych. 2. Na każde dwadzieścia kobiet zatrudnionych na jednej zmianie powinna przypadać jedna miska ustępowa, lecz nie mniej niż jedna miska przy mniejszej liczbie zatrudnionych.	
Art. 16 ust. 1 lit. f	f) sprzęt ochronny znajdował się w dokładnie określonym miejscu i musiał być sprawdzany i czyszczony po każdorazowym użyciu; sprzęt uszkodzony musi być naprawiony lub wymieniony przed ponownym użyciem.	**T**	**Art. 25**	1. Wykonawca prac zapewnia, aby po zakończeniu prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w danym dniu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, były: 1) oczyszczone z azbestu podciśnieniowymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro, w sposób uniemożliwiający emisję azbestu; 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą osób narażonych na działanie azbestu. 2. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej, w tym odzież ochronna, stosowane przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest nie mogą być używane poza miejscem wykonywania tych prac. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824) § 14	

				1. Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby po zakończeniu pracy w warunkach narażenia na działanie pyłu azbestu odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej były: 1) oczyszczone z pyłu azbestu wysoko skutecznymi urządzeniami filtracyjno-wentylacyjnymi lub na mokro w sposób uniemożliwiający uwalnianie się pyłu do środowiska pracy lub do środowiska naturalnego; 2) przechowywane wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w sposób wykluczający kontakt z własną odzieżą pracowników.	
Art. 16 ust. 2	Pracownicy nie mogą być obciążani kosztami wynikającymi z realizacji działań wskazanych w ust. 1.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046) - obowiązuje obecnie i będzie nadal aktualne – art. 207 § 2^1 Koszty działań podejmowanych przez pracodawcę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w żaden sposób nie mogą obciążać pracowników.	
Art. 17 ust. 1	W przypadku wszystkich prac, o których mowa w art. 3 ust. 1, podejmuje się odpowiednie środki w celu zapewnienia	**T**	**Art. 9**	1. Podmiot odpowiedzialny sporządza dla osób narażonych na działanie azbestu ocenę ryzyka zawodowego	

	pracownikom oraz ich przedstawicielom w przedsiębiorstwach lub zakładach uzyskania wystarczających informacji dotyczących: a) potencjalnego zagrożenia zdrowia wynikającego z narażenia na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest; b) istnienia ustawowych dopuszczalnych wartości oraz potrzeby monitorowania powietrza; c) wymagań higienicznych, łącznie z powstrzymywaniem się od palenia; d) podejmowania środków ostrożności w związku z noszeniem i używaniem ochronnego sprzętu i ubrania; e) specjalnych środków ostrożności minimalizujących narażenie na działanie azbestu.			uwzględniającą rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu. 2. Podmiot odpowiedzialny konsultuje z osobami narażonymi na działanie azbestu lub ich przedstawicielami ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu. 3. Podmiot odpowiedzialny weryfikuje sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego w zakresie uwzględniającym rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu, jeśli zachodzi podejrzenie, że w tym zakresie jest ona niezgodna ze stanem faktycznym lub gdy nastąpiła zmiana narażenia na działanie azbestu mająca wpływ na warunki pracy lub pełnienie służby lub udziału w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych strażaków ratowników ochotniczej straży pożarnej. 4. Na podstawie oceny ryzyka zawodowego podmiot odpowiedzialny zapewnia osobie narażonej na działanie azbestu niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko narażenia na działanie azbestu. 5. Podmiot odpowiedzialny prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych.	
			Art. 10	1. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwane dalej „szkoleniem”. 2. Podmiot odpowiedzialny zapewnia szkolenie niezależnie od szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 3. Szkolenie przeprowadza się: 1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby;	

				2) okresowo, nierzadziej niż raz na 3 lata; 3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych. 4. Szkolenie odbywa się w czasie pracy lub służby i na koszt podmiotu odpowiedzialnego. 5. Szkolenie jest dostosowane do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy lub służby, jakie wiążą się z tym zawodem lub tą służbą. 6. Szkolenie obejmuje: 1) w zakresie podstawowym: a) przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem narażenia na działanie azbestu, b) zastosowanie azbestu i jego właściwości, c) środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, d) zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych, e) określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu, f) szkodliwość azbestu dla zdrowia oraz ochronę zdrowia, w tym profilaktykę zdrowotną z uwzględnieniem edukacji antytytoniowej, g) zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest, w szczególności sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest; 2) w zakresie rozszerzonym: a) zagadnienia, o których mowa w pkt 1, b) stosowanie maszyn i urządzeń podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, c) stosowanie środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w tym procedury dekontaminacji,	

				d) instruktaż stanowiskowy dotyczący bezpieczeństwa wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 7. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie podstawowym. 8. Wykonawca prac zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie rozszerzonym, odrębne dla każdej z tych grup osób. 9. Zagadnienia, o których mowa w ust. 6 pkt 1, uwzględnia się w programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.	
			Art. 11	1. Po zakończeniu szkolenia osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące przystępują do egzaminu. 2. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu potwierdza się zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia, wydawanym na okres 3 lat. 3. W zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia wskazuje się: 1) miejsce i datę wydania zaświadczenia; 2) podstawę prawną; 3) imię i nazwisko uczestnika; 4) program szkolenia; 5) datę lub okres, w którym uczestnik odbył szkolenie; 6) czas trwania szkolenia w godzinach dydaktycznych; 7) firmę (nazwę) i adres podmiotu odpowiedzialnego lub wykonawcy prac kierującego uczestnika na szkolenie; 8) firmę (nazwę) i adres jednostki szkoleniowej; 9) język szkolenia; 10) datę ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.	

				4. Z udziału w szkoleniu może być zwolniona osoba narażona na działanie azbestu oraz osoba kierująca nią lub ją nadzorująca, która przedłoży aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia odpowiadającego rodzajowi i poziomowi narażenia na działanie azbestu uwzględnionemu w ocenie ryzyka zawodowego. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób przeprowadzania szkolenia, 2) program szkolenia obejmujący zakres podstawowy i rozszerzony, a także potrzeby różnych grup osób objętych obowiązkiem szkolenia, 3) sposób dokumentowania szkolenia, 4) sposób przeprowadzenia egzaminu oraz termin i sposób wydawania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia – kierując się potrzebą zapewnienia należytej ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu, uwzględniając edukację antytytoniową, stosowane metody pracy przy usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także dostępne środki i urządzenia ograniczające emisję azbestu.	
			Art. 12	1. Szkolenie oraz egzamin, o którym mowa w art. 11 ust. 1, przeprowadza jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zapewniająca wykładowców i instruktorów posiadających niezbędną wiedzę, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne. 2. Jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową, o której mowa w ust. 1, przechowuje dokumentację dotyczącą szkolenia oraz egzaminu, o którym mowa w art. 11 ust. 1, przez okres 3 lat licząc od początku	

				roku następującego po roku, w którym został przeprowadzony egzamin.	
			Art. 13	Przepisów art. 10 ust. 1–5, 6 pkt 2, 7 i 8, art. 11 oraz art. 12 nie stosuje się do strażaków Państwowej Straży Pożarnej i strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych.	
			Art. 19 ust. 7	7. Wykonawca prac powiadamia osoby narażone na działanie azbestu lub ich przedstawicieli o dokonanym zgłoszeniu i udostępnia je do zapoznania się na ich wniosek.	
			Art. 20 ust. 1 pkt 3-5 oraz ust. 2	1. Wykonawca prac sporządza plan obejmujący: 3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym określenie środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; 4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu; 5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu; 2. Wykonawca prac zapoznaje z planem osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące.	
				Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest: rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089) – § 6 ust. 1 pkt 2	

				1.Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, obowiązany jest do: 2) przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824). – załącznik do rozporządzenia Program szkolenia, tj. instruktażu stanowiskowego oraz szkolenia okresowego pracowników, którzy w związku z wykonywanymi pracami są lub mogą być narażeni na działanie pyłu azbestu, oraz pracodawców i osób kierujących takimi pracownikami, powinien zapewnić wystarczające informacje dotyczące: 1) potencjalnego zagrożenia zdrowia wynikającego z narażenia na działanie pyłu azbestu; 2) dopuszczalnych i faktycznych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy oraz potrzeby monitorowania zanieczyszczeń powietrza; 3) przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie niezbędnym do organizowania i wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz związanych z tym stanowiskiem obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;	

				4) organizowania i wykonywania pracy w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób, w tym: - środków ostrożności związanych ze stosowaniem odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, - specjalnych środków ostrożności minimalizujących narażenie na działanie pyłu azbestu, - zachowania przy wykonywaniu pracy wymagań higienicznych, w tym powstrzymywania się od palenia tytoniu w miejscu pracy; 5) postępowania w sytuacjach awaryjnych, a także udzielania pierwszej pomocy osobom, które uległy wypadkom.	
Art. 17 ust. 2	Oprócz środków, o których mowa w ust. 1, i z zastrzeżeniem art. 3 ust. 3, podejmuje się odpowiednie środki w celu spełnienia następujących warunków: a) pracownicy lub ich przedstawiciele w przedsiębiorstwach lub zakładach muszą mieć dostęp do wyników pomiarów poziomu stężenia azbestu w powietrzu i mogą uzyskać wyjaśnienia co do znaczenia tych wyników; b) jeżeli wyniki przekraczają dopuszczalną wartość określoną w art. 8, pracownicy, których to dotyczy, oraz ich przedstawiciele w przedsiębiorstwie lub zakładzie są możliwie jak najszybciej informowani o tym fakcie i jego przyczynach; biorą udział w konsultacjach co do środków, jakie należy podjąć, lub, w nagłych przypadkach, są jedynie informowani o środkach już podjętych.	**T**	**Art. 30 ust. 2 pkt 4** **Art. 38**	2. W przypadku przekroczenia wartości, o której mowa w ust. 1, wykonawca prac: 4) niezwłocznie informuje o tym przekroczeniu osoby narażone na działanie azbestu, których ono dotyczy, lub ich przedstawicieli oraz zapewnia im udział w konsultacjach dotyczących działań, o których mowa w pkt 3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz**	

				rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 949) **obowiązuje obecnie i będzie nadal aktualne** – § 17 1. Wyniki badań i pomiarów, o których mowa w § 3-13, pracodawca przechowuje przez okres 3 lat, licząc od daty ich wykonania. 2. Pracodawca niezwłocznie informuje pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy o aktualnych wynikach badań i pomiarów oraz udostępnia im te wyniki i wyjaśnia ich znaczenie.	
Art. 18 ust. 1	***Uchylony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668***	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis uchylony.	
Art. 18 ust. 2	Ocena stanu zdrowia każdego pracownika musi być dostępna, zanim pracownik zostanie narażony na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest w miejscu pracy. Ocena ta obejmuje szczegółowe badania klatki piersiowej. W załączniku I podane są zalecenia praktyczne, do których państwa członkowskie mogą się odwołać, prowadząc kliniczne badania pracowników. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 18a, aktów delegowanych zmieniających załącznik I w celu dostosowania go do postępu technicznego. Jeżeli w należycie uzasadnionych i wyjątkowych przypadkach związanych z możliwymi w najbliższej przyszłości bezpośrednimi i poważnymi zagrożeniami dla fizycznego zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i innych osób, ze względu na szczególnie pilną potrzebę konieczne jest podjęcie działania w bardzo krótkim czasie, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 18b.	**T**	**Art. 54** **Art. 55**	Pracownik albo były pracownik zatrudniony w warunkach, w których występuje albo występowało narażenie na działanie azbestu, wykonuje badania okresowe na zasadach określonych w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem art. 55. 1. Pracownik, który był zatrudniony w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy, jest uprawniony do bezpłatnych badań profilaktycznych obejmujących badanie lekarskie i badania diagnostyczne oraz w uzasadnionych przypadkach dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, jeżeli na podstawie oceny stanu zdrowia tego pracownika są niezbędne. 2. Uprawnienie do bezpłatnych badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 1, przysługuje również pracownikowi, który był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w innym podmiocie niż określony w załączniku do ustawy w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem.	

	Co trzy lata przedstawia się nową ocenę stanu zdrowia, tak długo, jak długo trwa narażenie na działanie azbestu. Dla każdego pracownika, o którym mowa w akapicie pierwszym, zakłada się kartę zdrowia zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.			3. Pracownikowi, o którym mowa w ust. 2, skierowanie na bezpłatne badania profilaktyczne, o których mowa w ust. 1, wydaje podmiot, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, a w przypadku jego braku – wojewódzki ośrodek medycyny pracy. 4. Skierowanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera: 1) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, albo wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy; 2) imię i nazwisko pracownika; 3) numer PESEL pracownika, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość; 4) dane o zatrudnieniu pracownika: a) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, b) datę rozpoczęcia i zakończenia zatrudnienia w warunkach narażenia na działanie azbestu, c) określenie stanowiska pracy, d) szczegółowe parametry narażenia na działanie azbestu, w tym datę i wynik pomiaru stężenia azbestu w powietrzu (ilość włókien/cm^3), albo informację o ich braku; 5) datę wystawienia skierowania; 6) oznaczenie i podpis osoby kierującej na badanie profilaktyczne. 5. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy przed wydaniem skierowania, o którym mowa ust. 3, ustala w dostępnym zakresie informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 4, na podstawie posiadanej dokumentacji, a w przypadku jej braku – na podstawie danych uzyskanych od właściwego państwowego inspektora sanitarnego lub komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, który sprawował lub sprawuje nadzór nad warunkami pracy u pracodawcy.	

				6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań profilaktycznych byłych pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz częstotliwość tych badań, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.	
			Art. 56	1. Bezpłatne badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, są przeprowadzane w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy. 2. Po przeprowadzeniu badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, lekarz wydaje orzeczenie lekarskie zawierające: 1) oznaczenie wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy; 2) dane dotyczące pracownika: a) imię i nazwisko, b) numer PESEL, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, c) adres miejsca zamieszkania; 3) podstawę prawną wydania orzeczenia lekarskiego; 4) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik objęty badaniem profilaktycznym w warunkach narażenia na działanie azbestu; 5) datę badania lekarskiego; 6) rozpoznanie choroby, jeżeli występuje; 7) wyniki badań diagnostycznych oraz opinie z konsultacji specjalistycznych, jeżeli były przeprowadzone; 8) wnioski wynikające z oceny stanu zdrowia; 9) zalecenia lekarskie; 10) datę następnego badania profilaktycznego; 11) datę wydania orzeczenia lekarskiego; 12) podpis i oznaczenie lekarza przeprowadzającego badanie profilaktyczne.	

				3. Orzeczenie lekarskie jest przekazywane pracownikowi, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, w sposób z nim uzgodniony. Kopię orzeczenia lekarskiego dołącza się do dokumentacji medycznej tego pracownika.	
			Art. 57	1. Pracownik, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, jest uprawniony również do: 1) bezpłatnego zaopatrzenia w leki stosowane w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu; 2) korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203 i 791, 972, 986 i 1007) – jeżeli wynika to z zaleceń lekarskich, o których mowa w art. 56 ust. 2 pkt 9. 2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, kierując się potrzebą określenia adekwatnego katalogu leków uwzględniającego wpływ azbestu na stan zdrowia w długofalowej perspektywie czasowej.	
			Art. 58	Wykaz podmiotów, których pracownicy mają prawo do uprawnień określonych w art. 52, art. 53, art. 55 ust. 1 oraz art. 57 określa załącznik do ustawy.	
			Art. 59	1. Uprawnienia, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 57, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, z tym że w zakresie finansowania: 1) badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 – w formie dotacji celowej;	

				2) zaopatrzenia w leki oraz leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 – w formie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia, o której mowa w art. 131d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. 2. Do wystawiania i potwierdzania skierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem przepisów dotyczących zalecanej częstotliwości korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się obowiązku dotyczącego odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o którym mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	
			Art. 61	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 2. Do dokumentacji medycznej w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581 oraz z 2026 r. poz. 26). oraz	

ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046).
– art. 229. § 1
1. Wstępnym badaniom lekarskim, z zastrzeżeniem § 1^1, podlegają:
1) osoby przyjmowane do pracy;
2) pracownicy młodociani przenoszeni na inne stanowiska pracy i inni pracownicy przenoszeni na stanowiska pracy, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe.

rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 607)
– § 2. ust. 1 w zw. z załącznikiem nr 1
1. Zakres i częstotliwość badań profilaktycznych określają wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników, zwane dalej ,,wskazówkami metodycznymi", stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia.
Załącznik 1. Wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

	Czynnik niebezpieczny, szkodliwy lub uciążliwy	Zakres badań profilaktycznych	Częstotliwość badań profilaktycznych
II	Pył przemysłowy		

				<table><tr><td>4</td><td>Pyły nieorganiczne zawierające włókna azbestu</td><td>Badanie lekarskie, spirometria, rtg klatki piersiowej</td><td>Pierwsze badanie okresowe po 3 latach narażenia, następne co 2 lata; po 10 latach narażenia co rok</td></tr></table> **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 7 1. Celem objęcia szczególną opieką zdrowotną pracowników i byłych pracowników zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest wprowadza się książeczkę badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych. 2. Książeczkę wystawia i przekazuje osobom, o których mowa w ust. 1, pracodawca, a w przypadku likwidacji lub upadłości pracodawcy - wojewódzki ośrodek medycyny pracy. Podmiot wystawiający książeczki zobowiązany jest do ich ewidencjonowania. 3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór książeczki, sposób jej wypełniania i aktualizacji, uwzględniając czas zatrudnienia w warunkach narażenia zawodowego na działanie pyłów azbestu oraz szczegółowe parametry tego narażenia.	

				rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz.U. z 2025 r. poz. 970) § 2 1. Zakres okresowego badania lekarskiego, o którym mowa w art. 7a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, zwanej dalej "ustawą", obejmuje: 1) badanie ogólnolekarskie; 2) zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej; 3) badanie spirometryczne spoczynkowe. 2. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie poszerza jego zakres o badania uzupełniające, jeśli potrzeba taka wynika z oceny stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu lekarskiemu. 3. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie zleca dodatkowo inne badania diagnostyczne, jeśli zachodzi potrzeba poszerzenia diagnostyki w celu potwierdzenia lub wykluczenia innych niż narażenie na azbest przyczyn stwierdzanych zmian patologicznych. 4. Zakres badań uzupełniających, o których mowa w ust. 2, oraz innych badań diagnostycznych, o których mowa w ust. 3, określa załącznik do rozporządzenia. 5. Badania uzupełniające, o których mowa w ust. 2, oraz inne badania diagnostyczne, o których mowa w ust. 3, stanowią część okresowego badania lekarskiego. 6. Okresowe badania lekarskie przeprowadza się według jednolitej metodyki. - § 3 1. Okresowe badania lekarskie mogą być przeprowadzane w jednostkach organizacyjnych służby medycyny pracy, które spełniają następujące warunki:	

				1) posiadają doświadczenie w sprawowaniu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami zatrudnionymi w warunkach narażenia na działanie pyłów azbestu; 2) zatrudniają lekarzy odbywających szkolenia, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2; 3) obowiązane są mocą art. 17 pkt 13 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 437) do wykonywania okresowych badań lekarskich realizowanych w trybie art. 229 § 5 Kodeksu pracy, w szczególności w przypadku likwidacji zakładów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy. 2. Okresowe badania lekarskie przeprowadza jednostka, o której mowa w ust. 1, właściwa terytorialnie ze względu na miejsce prowadzenia działalności zakładu wymienionego w załączniku nr 4 do ustawy. 3. Osoba podlegająca okresowym badaniom lekarskim może wystąpić z wnioskiem do jednostki, o której mowa w ust. 2, o przesłanie dokumentacji medycznej dotyczącej jej osoby i przeprowadzanie tych badań w jednostce właściwej terytorialnie ze względu na jej miejsce zamieszkania. 4. Jeżeli w wyniku wniosku, o którym mowa w ust. 3, zadania z zakresu okresowych badań lekarskich osoby podlegającej takim badaniom przejmie jednostka właściwa terytorialnie ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby, dokumentację medyczną przekazuje się tej jednostce, w trybie poufnym, za pokwitowaniem. § 4 1. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie ustala częstotliwość tych badań, biorąc pod uwagę ocenę stanu zdrowia osoby podlegającej okresowemu badaniu lekarskiemu, stanowisko pracy, wielkość narażenia na pył azbestu, staż pracy oraz okres latencji. 2. Okresowe badania lekarskie przeprowadza się na podstawie książeczki badań profilaktycznych, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, nie rzadziej niż co 3 lata.	

				3. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie wypełnia: 1) dokumentację medyczną, prowadzoną dla potrzeb przeprowadzania okresowych badań lekarskich osób podlegających tym badaniom, w tym kartę badania, prowadzoną dla potrzeb sprawowania nadzoru; 2) książeczkę badań profilaktycznych, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy. 4. W dokumentach, o których mowa w ust. 3, należy podać termin następnego okresowego badania lekarskiego. ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046) – art. 229. § 1 1. Wstępnym badaniom lekarskim, z zastrzeżeniem § 1^1, podlegają: 1) osoby przyjmowane do pracy; 2) pracownicy młodociani przenoszeni na inne stanowiska pracy i inni pracownicy przenoszeni na stanowiska pracy, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe. rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 607). – § 2. ust. 1 1. Zakres i częstotliwość badań profilaktycznych określają wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników, zwane dalej ,,wskazówkami metodycznymi", stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia.	

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>Załącznik 1. Wskazówki metodyczne w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.
<table>
<tr><td></td><td>Czynnik niebezpieczny, szkodliwy lub uciążliwy</td><td>Zakres badań profilaktycznych</td><td>Częstotliwość badań profilaktycznych</td></tr>
<tr><td>II</td><td colspan="3">Pył przemysłowy</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Pyły nieorganiczne zawierające włókna azbestu</td><td>Badanie lekarskie, spirometria, rtg klatki piersiowej</td><td>Pierwsze badanie okresowe po 3 latach narażenia, następne co 2 lata; po 10 latach narażenia co rok</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Art. 18 ust. 3</td>
<td>W wyniku nadzoru klinicznego, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, lekarz lub organ odpowiedzialny za opiekę medyczną pracowników, zgodnie z prawem krajowym, doradza lub określa indywidualne dla każdego przypadku ewentualne środki ochronne i zapobiegawcze.
Środki te mogą obejmować, w stosownych przypadkach, odsunięcie pracownika od wszelkich prac, przy wykonywaniu których jest on narażony na działanie azbestu.</td>
<td>T</td>
<td>Art. 56 ust. 2 pkt 9

Art. 60</td>
<td>2. Po przeprowadzeniu bezpłatnych badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, lekarz wydaje orzeczenie lekarskie zawierające:
9) zalecenia lekarskie;

1. Jednostką koordynującą badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, jest Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, zwany dalej „Instytutem Medycyny Pracy”.
2. W ramach koordynacji badań profilaktycznych Instytut Medycyny Pracy:
1) określa szczegółową metodykę tych badań oraz zapewnia jednolitą ocenę badań radiologicznych przeprowadzanych w ramach tych badań;</td>
<td></td>
</tr>
</table>

				2) przeprowadza szkolenia dla lekarzy wykonujących te badania, obejmujące w szczególności metodykę i szczegółowy zakres informacji objętych dokumentacją medyczną, niezbędny do ustalenia zaleceń lekarskich; 3) udziela konsultacji lekarzom wykonującym te badania. 3. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy, w którym wykonano pracownikowi badania profilaktyczne, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, przekazuje do Instytutu Medycyny Pracy dokumentację medyczną tych badań w terminie 14 dni od dnia wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 56 ust. 2. 4. Instytut Medycyny Pracy przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia coroczne sprawozdanie z przeprowadzenia badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2, za dany rok kalendarzowy według stanu na dzień 31 grudnia w terminie do dnia 15 lutego następnego roku. 5. Zadania Instytutu Medycyny Pracy, o których mowa w ust. 2 i 4, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w formie dotacji celowej. 6. Minister właściwy do spraw zdrowia opracowuje informację o sytuacji w zakresie chorób azbestozależnych byłych pracowników, uwzględniając w szczególności: 1) informację na temat sytuacji zdrowotnej byłych pracowników objętych badaniami profilaktycznymi, w tym liczbę wykonanych badań profilaktycznych w danym roku kalendarzowym według stanu na dzień 31 grudnia, 2) analizę epidemiologiczną i statystyczną narażenia na działanie azbestu w określonych grupach osób, z uwzględnieniem wielkości narażenia na działanie azbestu, okresu latencji i wpływu palenia papierosów, 3) analizę rozpoznania chorób zawodowych związanych z narażeniem na działanie azbestu, 4) ocenę w zakresie nowych przypadków zachorowań	

				– i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw pracy, rodziny i polityki społecznej, Głównemu Inspektorowi Pracy oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu w terminie do dnia 31 marca następnego roku.	
			Art. 61 ust. 1	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 607) – § 2 ust. 5 5. Badania profilaktyczne kończą się orzeczeniem lekarskim stwierdzającym: 1) brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku albo 2) istnienie przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku - w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie, o którym mowa w § 4. – § 6 pkt 3 Zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy, obejmuje: 3) w razie gdy pracownicy wykonują pracę w warunkach występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia:	

				a) wprowadzenie monitorowania stanu zdrowia tych pracowników, b) szkolenie pracowników w zakresie ochrony przed zagrożeniami i możliwościami ograniczenia ryzyka zawodowego, jakie wiąże się z pracą wykonywaną w tych warunkach; – § 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 5-9 1. Lekarze przeprowadzający badania profilaktyczne prowadzą dokumentację medyczną, która obejmuje: 1) kartę badania profilaktycznego; 2) rejestr wydanych orzeczeń. 2. Karta badania profilaktycznego powinna zawierać: 5) ocenę zagrożeń dla zdrowia pracownika lub stwierdzenie ich braku, wynikającą z informacji pracodawcy o występowaniu czynników szkodliwych lub uciążliwych na stanowisku pracy zajmowanym przez osobę badaną; 6) dane z wywiadu lekarskiego i badania przedmiotowego; 7) wyniki badań diagnostycznych i (lub) konsultacyjnych; 8) uzasadnienie poszerzenia zakresu lub skrócenia częstotliwości wykonania badania profilaktycznego w stosunku do ustaleń zawartych we wskazówkach metodycznych; 9) treść orzeczenia. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. z 2025 r. poz. 970). – § 2 2. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie poszerza jego zakres o badania uzupełniające, jeśli potrzeba taka wynika z oceny stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu lekarskiemu.	

				– § 4 1. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie ustala częstotliwość tych badań, biorąc pod uwagę ocenę stanu zdrowia osoby podlegającej okresowemu badaniu lekarskiemu, stanowisko pracy, wielkość narażenia na pył azbestu, staż pracy oraz okres latencji. – § 5 1. Okresowe badanie lekarskie kończy się orzeczeniem lekarskim zawierającym ocenę stanu zdrowia osoby badanej. 2. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie wysyła kartę badania, w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia badania, do jednostki nadzorującej, którą jest Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera w Łodzi. – §6 1. Jednostka nadzorująca: 1) określa szczegółową metodykę badań, o której mowa w § 2 ust. 6, oraz zapewnia jednolitą ocenę radiogramów w ramach okresowych badań lekarskich; 2) przeprowadza szkolenia dla lekarzy wykonujących okresowe badania lekarskie, które obejmują w szczególności: a) metodykę badań, o której mowa w § 2 ust. 6, b) sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa w § 4 ust. 3 pkt 1; 3) udziela konsultacji lekarzom przeprowadzającym okresowe badania lekarskie; 4) przekazuje lekarzom przeprowadzającym okresowe badania lekarskie niezbędne informacje z rejestru, o którym mowa w pkt 7, w celu prawidłowej oceny narażenia na pył azbestu osoby podlegającej takiemu badaniu; 5) sprawuje nadzór nad podmiotami wykonującymi okresowe badania lekarskie;	

				6) przeprowadza analizę danych zawartych w kartach badań w celu monitorowania sytuacji zdrowotnej osób podlegających okresowym badaniom lekarskim; 7) prowadzi rejestr pracowników, o których mowa w art. 7a ust. 1 ustawy. 2. Na wniosek osoby objętej rejestrem, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, należy udostępnić dane jej dotyczące z tego rejestru oraz z karty badania, o której mowa w § 4 ust. 3 pkt 1. 3. Na wniosek pracodawcy, pracownika lub jego przedstawiciela jednostka nadzorująca udostępnia anonimowe zbiorcze informacje dotyczące danego zakładu z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, oraz z kart badań, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 1. 4. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, oraz dokumentacja, o której mowa w § 4 ust. 3 pkt 1, osób podlegających okresowym badaniom lekarskim przechowywane są przez 40 lat po ustaniu narażenia na działanie pyłów azbestu. 5. Jednostka nadzorująca przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia sprawozdanie z wykonania okresowych badań lekarskich zrealizowanych na podstawie ustawy za dany rok kalendarzowy według stanu na dzień 31 grudnia w terminie do dnia 15 lutego następnego roku. 6. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5, przedstawiane jest ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w celu oceny liczby i jakości wykonanych okresowych badań lekarskich zrealizowanych na podstawie ustawy. rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 607) – § 2 ust. 5	

				5. Badania profilaktyczne kończą się orzeczeniem lekarskim stwierdzającym: 1) brak przeciwwskazań do na określonym stanowisku albo 2) istnienie przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku – w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie, o którym mowa w § 4. – § 6 pkt 3 Zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy, obejmuje: 3) w razie gdy pracownicy wykonują pracę w warunkach występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia: a) wprowadzenie monitorowania stanu zdrowia tych pracowników, b) szkolenie pracowników w zakresie ochrony przed zagrożeniami i możliwościami ograniczenia ryzyka zawodowego, jakie wiąże się z pracą wykonywaną w tych warunkach; – § 9 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 5-9 1. Lekarze przeprowadzający badania profilaktyczne prowadzą dokumentację medyczną, która obejmuje: 1) kartę badania profilaktycznego; 2) rejestr wydanych orzeczeń. 2. Karta badania profilaktycznego powinna zawierać: 5) ocenę zagrożeń dla zdrowia pracownika lub stwierdzenie ich braku, wynikającą z informacji pracodawcy o występowaniu czynników szkodliwych lub uciążliwych na stanowisku pracy zajmowanym przez osobę badaną; 6) dane z wywiadu lekarskiego i badania przedmiotowego; 7) wyniki badań diagnostycznych i (lub) konsultacyjnych; 8) uzasadnienie poszerzenia zakresu lub skrócenia częstotliwości wykonania badania profilaktycznego w	

				stosunku do ustaleń zawartych we wskazówkach metodycznych; 9) treść orzeczenia.	
Art. 18 ust. 4	Pracownikowi przedstawia się informacje i porady dotyczące możliwych badań stanu jego zdrowia po ustaniu narażenia na działanie azbestu. Lekarz lub organ odpowiedzialny za nadzór medyczny nad pracownikami mogą określić, że nadzór taki musi być kontynuowany po zakończeniu narażenia, tak długo, jak uważa się to za konieczne do zapewnienia zdrowia danych osób. Tego rodzaju dalszy nadzór jest prowadzony zgodnie z krajowymi przepisami i praktykami.	**T**	**Art. 54** **Art. 55**	Pracownik albo były pracownik zatrudniony w warunkach, w których występuje albo występowało narażenie na działanie azbestu, wykonuje badania okresowe na zasadach określonych w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem art. 55. 1. Pracownik, który był zatrudniony w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy, jest uprawniony do bezpłatnych badań profilaktycznych obejmujących badanie lekarskie i badania diagnostyczne oraz w uzasadnionych przypadkach dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, jeżeli na podstawie oceny stanu zdrowia tego pracownika są niezbędne. 2. Uprawnienie do bezpłatnych badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 1, przysługuje również pracownikowi, który był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w innym podmiocie niż określony w załączniku do ustawy w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem. 3. Pracownikowi, o którym mowa w ust. 2, skierowanie na bezpłatne badania profilaktyczne, o których mowa w ust. 1, wydaje pracodawca, u którego pracownik ten był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu, a w przypadku jego braku –wojewódzki ośrodek medycyny pracy. 4. Skierowanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera: 1) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, albo wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy; 2) imię i nazwisko pracownika;	

				3) numer PESEL pracownika, a jeżeli nie posiada numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość; 4) dane o zatrudnieniu pracownika: a) nazwę podmiotu, w którym był zatrudniony pracownik w warunkach narażenia na działanie azbestu, b) datę rozpoczęcia i zakończenia zatrudnienia w warunkach narażenia na działanie azbestu, c) określenie stanowiska pracy, d) szczegółowe parametry narażenia na działanie azbestu, w tym datę i wynik pomiaru stężenia azbestu w powietrzu (ilość włókien/cm^3), albo informację o ich braku; 5) datę wystawienia skierowania; 6) oznaczenie i podpis osoby kierującej na badanie profilaktyczne. 5. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy przed wydaniem skierowania, o którym mowa w ust. 3, ustala w dostępnym zakresie informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 4, na podstawie posiadanej dokumentacji, a w przypadku jej braku – na podstawie danych uzyskanych od właściwego państwowego inspektora sanitarnego lub komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, który sprawował lub sprawuje nadzór nad warunkami pracy u pracodawcy. 6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań profilaktycznych byłych pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz częstotliwość tych badań, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.	
			Art. 57	1. Pracownik, o którym mowa w art. 55 ust. 1 i 2, jest uprawniony również do: 1) bezpłatnego zaopatrzenia w leki stosowane w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu;	

				2) korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203, 791, 972, 986 i 1007) – jeżeli wynika to z zaleceń lekarskich, o których mowa w art. 56 ust. 2 pkt 9. 2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, kierując się potrzebą określenia adekwatnego katalogu leków uwzględniającego wpływ azbestu na stan zdrowia w długofalowej perspektywie czasowej.	
			Art. 58	Wykaz podmiotów, których pracownicy mają prawo do uprawnień określonych w art. 52, art. 53, art. 55 ust. 1 oraz art. 57 określa załącznik do ustawy.	
			Art. 59	1. Uprawnienia, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 57, są finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, z tym że w zakresie finansowania: 1) badań profilaktycznych, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 – w formie dotacji celowej; 2) zaopatrzenia w leki oraz leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 – w formie dotacji podmiotowej dla Narodowego Funduszu Zdrowia, o której mowa w art. 131d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	

				2. Do wystawiania i potwierdzania skierowania na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem przepisów dotyczących zalecanej częstotliwości korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się obowiązku dotyczącego odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym lub rehabilitacją uzdrowiskową, o którym mowa w art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	
			Art. 61	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. 2. Do dokumentacji medycznej w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581 oraz z 2026 r. poz. 26). **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 229 § 5. Pracodawca zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwłókniających jest obowiązany zapewnić tym pracownikom okresowe badania lekarskie także:	

				1) po zaprzestaniu pracy w kontakcie z tymi substancjami, czynnikami lub pyłami; 2) po rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli zainteresowana osoba zgłosi wniosek o objęcie takimi badaniami. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 7 1. Celem objęcia szczególną opieką zdrowotną pracowników i byłych pracowników zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest wprowadza się książeczkę badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych. 2. Książeczkę wystawia i przekazuje osobom, o których mowa w ust. 1, pracodawca, a w przypadku likwidacji lub upadłości pracodawcy - wojewódzki ośrodek medycyny pracy. Podmiot wystawiający książeczki zobowiązany jest do ich ewidencjonowania. 3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór książeczki, sposób jej wypełniania i aktualizacji, uwzględniając czas zatrudnienia w warunkach narażenia zawodowego na działanie pyłów azbestu oraz szczegółowe parametry tego narażenia. – art. 7a 1. Pracownicy zakładów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy, zatrudnieni w tych zakładach w dniu 28 września 1997 r. lub przed tą datą, są uprawnieni do: 1) okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy; 2) bezpłatnego zaopatrzenia w leki związane z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście;	

				3) korzystania raz w roku z leczenia uzdrowiskowego oraz zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym, o której mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. 2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, finansowane są ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. 3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, warunki, które muszą spełniać podmioty uprawnione do przeprowadzania okresowych badań lekarskich, o których mowa w ust. 1 pkt 1, sposób sprawowania nadzoru nad ich przeprowadzaniem, tryb i zakres tych badań lekarskich, ich częstotliwość oraz sposób dokumentowania, uwzględniając zasady profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami zatrudnionymi w warunkach narażenia na działanie czynników rakotwórczych i pyłów zwłókniających. 4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, sposób realizacji recept oraz tryb rozliczania przez instytucje powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego3) z budżetem państwa kosztów tych leków, uwzględniając strukturę chorób i stosowane w leczeniu tych chorób leki. 5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia: 1) tryb kierowania na leczenie uzdrowiskowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, 2) tryb rozliczania przez instytucje powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego3) z budżetem państwa kosztów z tytułu odpłatności, o której mowa w ust. 1 pkt 3 - uwzględniając podmioty kompetentne pod względem merytorycznym i formalnoprawnym do wystawiania skierowań i kwalifikowania na leczenie uzdrowiskowe.	

				6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przysługują również pracownikom zatrudnionym w zakładach, które, zgodnie z art. 1 ust. 3, produkują wyroby zawierające azbest. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książeczki badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz.U. z 2005 r. poz. 109) – § 2 1. Pracodawca, który zatrudnia lub zatrudniał osobę w warunkach narażenia zawodowego na działanie pyłów zawierających włókna azbestu, wpisuje i aktualizuje w książeczce badań profilaktycznych tej osoby dane osobowe wraz z danymi dotyczącymi okresu zatrudnienia w warunkach narażenia na pył azbestu oraz szczegółowe parametry tego narażenia. 2. W razie likwidacji lub upadłości pracodawcy dane, o których mowa w ust. 1, wpisuje i aktualizuje właściwy ze względu na miejsce położenia zakładu, o którym mowa w § 1 ust. 1, wojewódzki ośrodek medycyny pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, a w przypadku jej braku - na podstawie danych uzyskanych od właściwego państwowego inspektora sanitarnego, który sprawował lub sprawuje nadzór nad warunkami pracy u pracodawcy. ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 229 § 5. Pracodawca zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych lub pyłów zwłókniających jest obowiązany	

				zapewnić tym pracownikom okresowe badania lekarskie także: 1) po zaprzestaniu pracy w kontakcie z tymi substancjami, czynnikami lub pyłami; 2) po rozwiązaniu stosunku pracy, jeżeli zainteresowana osoba zgłosi wniosek o objęcie takimi badaniami.	
Art. 18 ust. 5	Pracownik narażony na działanie azbestu lub pracodawca mogą zażądać ponownego przeglądu oceny, o której mowa w ust. 3, zgodnie z ustawodawstwem krajowym.	**T**	**Art. 61 ust. 1**	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 607) – § 5 ust. 1 i 2 1. Od orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w § 2 ust. 5, przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie. 2. Odwołanie przysługuje osobie badanej oraz pracodawcy, który wydał skierowanie na badania lekarskie. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 607) – § 5 ust. 1 i 2 1. Od orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w § 2 ust. 5, przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.	

				2. Odwołanie przysługuje osobie badanej oraz pracodawcy, który wydał skierowanie na badania lekarskie.	
Art. 18a ust. 1	Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18a ust. 2	Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 18 ust. 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 26 lipca 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18a ust. 3	Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 18 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18a ust. 4	Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (1).	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18a ust. 5	Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18a ust. 6	Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 18 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie,	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	

	lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.				
Art. 18b ust. 1	Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzą w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18b ust. 2	Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 18a ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o sprzeciwie.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis proceduralny.	
Art. 18c ust. 1	***Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** W kontekście kolejnej oceny zgodnie z art. 22 Komisja ocenia czy zachodzi potrzeba aktualizacji – w świetle wiedzy naukowej – wykazu włóknistych krzemianów określonych w art. 2, a także czy zachodzi potrzeba wprowadzenia dodatkowych środków w celu zapewnienia ochrony przed wtórnym narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 18c ust. 2	***Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Po przeprowadzeniu oceny, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i po konsultacji z ACSH Komisja ocenia stosowność lub potrzebę aktualizacji wykazu włóknistych krzemianów określonych w art. 2. Komisja ocenia w szczególności czy właściwe jest włączenie do zakresu stosowania niniejszej dyrektywy dodatkowych włóknistych krzemianów, takich jak erionit, riebeckit, winchyt, richteryt i edenit fluorowy, a także czy właściwe jest wprowadzenie dodatkowych środków w celu zapewnienia ochrony przed wtórnym narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy. W stosownych przypadkach Komisja przedkłada	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	

	Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski ustawodawcze w tym zakresie.”				
Art. 19 ust. 1	***Uchylony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668***	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis uchylony.	
Art. 19 ust. 2	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Pracodawca wprowadza do rejestru informacje o pracownikach uczestniczących w wykonywaniu prac, o których mowa w art. 3 ust. 1. W informacjach tych określa się rodzaj i czas trwania danej czynności oraz stopień narażenia poszczególnych pracowników. Lekarz lub organ odpowiedzialny za opiekę medyczną nad pracownikami mają dostęp do tego rejestru. Pracownikom udostępnia się zawarte w rejestrze wyniki dotyczące ich osoby. Pracownikom lub ich przedstawicielom udostępnia się anonimowe zbiorcze informacje z rejestru.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046) – art. 222 § 2 § 2. Pracodawca rejestruje wszystkie rodzaje prac w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, określonymi w wykazie, o którym mowa w § 3, a także prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy tych pracach. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126) – § 6	

				1. Pracodawca prowadzi rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, zawierający następujące dane: 1) wykaz procesów technologicznych i prac, w których substancje chemiczne i ich mieszaniny lub czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym są stosowane, produkowane lub występują jako zanieczyszczenia bądź produkt uboczny, oraz wykaz tych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz czynników wraz z podaniem wielkości produkcji lub stosowania; 2) uzasadnienie konieczności stosowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, o których mowa w pkt 1; 3) wykaz i opis stanowisk pracy, na których występuje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym; 4) liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach, o których mowa w pkt 3, z podziałem na liczbę pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS), określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy, i pozostałych pracowników, z uwzględnieniem płci, przy czym za pracowników zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 (włącznie) wartości NDS uznaje się pracowników zatrudnionych w warunkach spełniających przynajmniej jedno z następujących kryteriów: a) na ich stanowiskach pracy występuje substancja chemiczna spełniająca kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1,	

				zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenie lub składnik innych substancji spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 1, lub jako składnik mieszanin spełniających kryteria, o których mowa w § 3 pkt 2, w przypadku której w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy i dwa kolejne pomiary stężeń tej substancji w powietrzu środowiska pracy, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS, b) na ich stanowiskach pracy występuje wymieniony w załączniku nr 1 do rozporządzenia proces technologiczny, w przypadku którego w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Kodeksu pracy została ustalona wartość NDS w środowisku pracy czynnika chemicznego lub pyłowego wskazanego w danym procesie technologicznym i dwa kolejne pomiary stężeń tego czynnika, przeprowadzone w odstępie czasu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 227 § 2 Kodeksu pracy, nie wykazały stężeń powyżej 0,1 wartości NDS, c) pracują przy badaniach naukowych i rozwojowych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającym dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.4)), obejmujących doświadczenia naukowe, analizy lub badania chemiczne, w których substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym,	

				mutagennym lub reprotoksycznym występują zarówno w postaci własnej, jak i jako zanieczyszczenia lub składniki innych substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym lub mieszanin o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, przeprowadzane w kontrolowanych warunkach z użyciem substancji w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie; 5) określenie rodzaju substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących na stanowisku pracy, drogi i poziomu narażenia na ich działanie oraz czasu trwania tego narażenia; 6) rodzaje podjętych środków i działań ograniczających poziom narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. 2. Pracodawca przekazuje informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy niezwłocznie po rozpoczęciu działalności oraz corocznie, w terminie do dnia 15 stycznia za rok poprzedni, albo na ich wniosek. Informacja uwzględnia dane, o których mowa w ust. 1, i jest sporządzana według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia. 3. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 1, przekazanych przez państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. J. Nofera w Łodzi prowadzi Centralny rejestr danych o narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.	

				4. W przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych pracodawca przekazuje informację, o której mowa w ust. 2, komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej w trybie i w terminach i według wzoru wskazanych w tym przepisie. 5. Na podstawie danych przekazanych przez komendantów właściwych terytorialnie wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii imienia Generała Karola Kaczkowskiego w Warszawie prowadzi rejestr substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym występujących w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych. – § 7 1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. 2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera: 1) datę wpisu do rejestru; 2) imię i nazwisko pracownika oraz jego stanowisko pracy, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3; 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku - numer dokumentu potwierdzającego tożsamość. – § 8 1. Rejestr pracowników, o którym mowa w § 7 ust. 1, wraz z rejestrem prac, o którym mowa w § 6 ust. 1, dotyczący:	

				1) czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 40 lat po ustaniu narażenia na te czynniki; 2) substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 5 lat po ustaniu narażenia na te substancje. 2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. – § 9 Rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1, 3 i 5 oraz § 7 ust. 1, prowadzi się w formie papierowej lub w postaci elektronicznej. – § 10 Dane z rejestrów, o których mowa w § 6 ust. 1 i 5 oraz § 7 ust. 1, są udostępniane: 1) lekarzom sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, których dane dotyczą; 2) lekarzom uprawnionym do orzekania w zakresie chorób zawodowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 11 Kodeksu pracy; 3) pracownikom - w zakresie informacji, które dotyczą ich osobiście, oraz przedstawicielom pracowników - w zakresie anonimowych informacji zbiorowych; 4) organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Sanitarnej w związku z postępowaniem w zakresie chorób zawodowych prowadzonym w zakresie określonym w przepisach	

				wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 11 Kodeksu pracy; 5) podmiotom wykonującym na podstawie odrębnych przepisów nadzór nad realizacją zadań z zakresu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników.	
Art. 19 ust. 3	Wykaz, o którym mowa w ust. 2, oraz karty zdrowia, o których mowa w art. 18 ust. 2 akapit czwarty, są przechowywane przez co najmniej 40 lat po zakończeniu narażenia zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1126) – § 7 1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. – § 8 1. Rejestr pracowników, o którym mowa w § 7 ust. 1, wraz z rejestrem prac, o którym mowa w § 6 ust. 1, dotyczący:	

				1) czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 40 lat po ustaniu narażenia na te czynniki; 2) substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 5 lat po ustaniu narażenia na te substancje. 2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1126) – § 7 1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. – § 8 1. Rejestr pracowników, o którym mowa w § 7 ust. 1, wraz z rejestrem prac, o którym mowa w § 6 ust. 1, dotyczący:	

				1) czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 40 lat po ustaniu narażenia na te czynniki; 2) substancji reprotoksycznych niebędących jednocześnie czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym przechowuje się przez okres 5 lat po ustaniu narażenia na te substancje. 2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.	
Art. 19 ust. 4	Dokumenty, o których mowa w ust. 3, są udostępniane odpowiedzialnemu organowi, w przypadku gdy przedsiębiorstwo kończy swoją działalność, zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką.	**T**	**Art. 38**	W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do spraw dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest stosuje się przepisy działu X ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przy czym przez pracownika i pracodawcę, o których mowa w tej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę narażoną na działanie azbestu wykonującą pracę polegającą na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i wykonawcę prac. **oraz** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1126) – § 7	

				1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. – § 8 2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1126) – § 7 1. Pracodawca prowadzi rejestr pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. – § 8 2. W przypadku likwidacji zakładu pracy pracodawca przekazuje rejestry, o których mowa w § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1, właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego	

				nadzorowanych - komendantowi właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej.	
Art. 20	Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie sankcje, mające zastosowanie w przypadku naruszenia krajowego ustawodawstwa przyjętego stosownie do niniejszej dyrektywy. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	**T**	**Art. 62** <

				6) prowadzi szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, nie spełniając warunków określonych w art. 12 ust. 1; 7) usuwa lub zabezpiecza wyroby zawierające azbest bez zezwolenia. 2. Administracyjna kara pieniężna za każde naruszenie, o którym mowa w ust. 1, wynosi niemniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 20 000 zł. 3. Administracyjne kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza w zakresie swoich kompetencji w drodze decyzji: 1) właściwy inspektor pracy; 2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny; 3) właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny.	
			Art. 64	1. Administracyjnej karze pieniężnej podlega ten, kto wbrew przepisom ustawy: 1) nie oznakowuje urządzeń, instalacji, pomieszczeń, w których się one znajdują, lub dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych przed emisją azbestu; 2) nie sporządza planu, o którym mowa w art. 20 ust. 1; 3) nie zapoznaje osób narażonych na działanie azbestu lub osób nimi kierujących lub je nadzorujących z planem, o którym mowa w art. 20 ust. 1; 4) nie zapewnia odpowiednich maszyn lub urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest lub warunków ich użytkowania, o których mowa w art. 23; 5) nie izoluje od otoczenia miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 1;	

				6) nie ogradza miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 2; 7) nie umieszcza tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu w sposób określony w art. 28 ust. 2 pkt 3; 8) nie stosuje w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest odpowiednich zabezpieczeń wskazanych w art. 28 ust. 2 pkt 5; 9) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest nie utrzymuje wyrobów zawierających azbest w stanie wilgotnym przez cały czas wykonywania tych prac; 10) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest usuwa wyroby zawierające azbest w sposób niezgodny z art. 28 ust. 4 pkt 2; 11) podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest odspaja wyroby zawierające azbest trwale związane z podłożem przy stosowaniu innych narzędzi niż wskazane w art. 28 ust. 4 pkt 3; 12) w przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach nie izoluje pomieszczeń, w których usuwane są wyroby zawierające azbest, od pozostałej części budynku; 13) w przypadku usuwania wyrobów zawierających azbest w pomieszczeniach nie stosuje zespołu szczelnych pomieszczeń, o którym mowa w art. 28 ust. 5 pkt 2; 14) nie opakowuje odpadów zawierających azbest zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 33 ust. 2, w przypadku gdy sposób przygotowania odpadów zawierających azbest do transportu nie został określony w przepisach o transporcie towarów niebezpiecznych; 15) nie oznakowuje odpadów zawierających azbest zgodnie ze wzorem i sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 35.	

				2. Administracyjna kara pieniężna za każde naruszenie, o którym mowa w ust. 1, wynosi niemniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 10 000 zł, przy czym administracyjne kary pieniężne nie mogą łącznie przekroczyć 100 000 zł w ciągu jednej kontroli. 3. Administracyjne kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, wymierza w drodze decyzji: 1) właściwy inspektor pracy w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–13, 2) właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny, 3) właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny – w zakresie swoich kompetencji.	
			Art. 65	1. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej stała się ostateczna, na odrębny rachunek bankowy prowadzony odpowiednio przez: 1) właściwego okręgowego inspektora pracy; 2) właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego; 3) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego; 4) właściwego organu nadzoru budowlanego; 5) właściwego dysponenta budżetu, na zaopatrzeniu którego pozostaje komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej. 2. Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 62–64, powiększone o przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych oraz pomniejszone o opłaty poniesione na egzekucję należności i koszty obsługi rachunku bankowego właściwy okręgowy inspektor pracy, właściwy państwowy graniczny inspektor sanitarny, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny, właściwy organ nadzoru budowlanego oraz	

				właściwy dysponent środków budżetowych, na zaopatrzeniu którego pozostaje komendant właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, przekazują na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w terminie do końca następnego miesiąca po upływie każdego kwartału. **oraz** Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1816) Art. 36. 1. Kto wbrew ograniczeniom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 produkuje, wprowadza do obrotu lub stosuje substancję stwarzającą zagrożenie, mieszaninę stwarzającą zagrożenie lub wyrób zawierający taką substancję lub mieszaninę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2. 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom art. 67 rozporządzenia nr 1907/2006 produkuje, wprowadza do obrotu lub stosuje substancję, w jej postaci własnej, jako składnik mieszaniny lub w wyrobie, w stosunku do której w załączniku XVII do tego rozporządzenia zostało określone ograniczenie, albo czyni to wbrew ograniczeniu ustalonemu w tym załączniku lub w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy. **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 7b 1. Kto wbrew przepisom ustawy wprowadza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej azbest lub wyroby zawierające azbest, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.	

				2. Tej samej karze podlega, kto produkuje wyroby zawierające azbest lub dokonuje obrotu azbestem lub wyrobami zawierającymi azbest.	
Art. 21 zdanie pierwsze	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Państwa członkowskie prowadzą rejestr wszystkich zdiagnozowanych azbestozależnych chorób zawodowych.	**T**	**Art. 61 ust. 1**	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 237 § 4 § 4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób, a także prowadzenia rejestrów chorób zawodowych, uwzględniając w szczególności wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu dotyczącym tych chorób oraz dane objęte rejestrem. **oraz** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz.U. z 2024 r. poz. 1542) – **rozporządzenie może wymagać zmiany**	
Art. 21 zdanie drugie	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Orientacyjny wykaz chorób, które mogą być spowodowane narażeniem na działanie azbestu, jest zawarty w załączniku I.	**T**	**Art. 61 ust. 1**	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. **oraz**	

				ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 237 § 1 § 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia: 3) wykaz chorób zawodowych, - uwzględniając aktualną wiedzę w zakresie patogenezy i epidemiologii chorób powodowanych przez czynniki szkodliwe dla człowieka występujące w środowisku pracy oraz kierując się koniecznością zapobiegania występowaniu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. **oraz** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836 oraz z 2025 r. poz. 1582) – **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie chorób zawodowych (weszło w życie 21 grudnia 2025 r.)**	
Art. 22	Co pięć lat państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z praktycznego wykonania niniejszej dyrektywy, w formie odrębnego rozdziału jednolitego sprawozdania, o którym mowa w art. 17a ust. 1, 2 i 3 dyrektywy 89/391/EWG i które stanowi podstawę oceny dokonywanej przez Komisję zgodnie z art. 17a ust. 4 tej dyrektywy.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 22a ust. 1	***Artykuł dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Komisja ocenia do dnia 31 grudnia 2028 r. wykonalność dalszego obniżenia wartości dopuszczalnych na podstawie sprawozdań przedłożonych przez państwa członkowskie na podstawie art. 22, dostępności dowodów naukowych, postępu technicznego oraz związku między nowymi metodami analitycznymi a dopuszczalną wartością liczbową.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	

Art. 22a ust. 2	***Artykuł dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** Komisja zapewnia odpowiednie wsparcie techniczne pracodawcom spełniającym wymogi niniejszej dyrektywy oraz przekazuje informacje na temat odpowiednich funduszy unijnych, aby pomóc państwom członkowskim w jak najlepszym wykorzystaniu tych funduszy i ułatwić dostęp do nich, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym mikroprzedsiębiorstwom.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 23	Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie, której dotyczy niniejsza dyrektywa.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 24	Dyrektywa 83/477/EWG, zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku II, traci moc, bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B. Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 25	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Art. 26	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	**N**		Nie wymaga implementacji – przepis instrukcyjny.	
Załącznik 1 pkt 1	***Zmieniony Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668*** ***Praktyczne wskazówki dotyczące medycznej oceny pracowników, o których mowa w art. 18 ust. 2 akapit drugi*** Aktualny stan wiedzy wskazuje, że narażenie na działanie uwolnionych włókien azbestowych może powodować co najmniej następujące choroby: — pylica azbestowa płuc, — międzybłoniak opłucnej, — rak płuc,	**T**	**Art. 61 ust. 1**	1. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy działu X rozdział VI i VII ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046). – art. 237 § 1	

	— rak żołądkowo-jelitowy, — rak krtani, — rak jajnika, — niezłośliwe choroby opłucnej.			§ 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia: 3) wykaz chorób zawodowych, - uwzględniając aktualną wiedzę w zakresie patogenezy i epidemiologii chorób powodowanych przez czynniki szkodliwe dla człowieka występujące w środowisku pracy oraz kierując się koniecznością zapobiegania występowaniu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. **oraz** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836 oraz z 2025 r. poz. 1582) – **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie chorób zawodowych (weszło w życie 21 grudnia 2025 r.)**	
Załącznik I pkt 2 i 3	2. Lekarz lub organ odpowiedzialny za opiekę medyczną nad pracownikami narażonymi na działanie azbestu musi poznać warunki narażenia na działanie lub warunki pracy każdego pracownika. 3. Badanie zdrowia pracowników powinno być prowadzone zgodnie z zasadami i praktykami medycyny pracy. Powinno ono uwzględniać przynajmniej następujące elementy: — prowadzenie i przechowywanie dokumentacji medycznej i zawodowej pracownika, — osobisty wywiad, — ogólne badania kliniczne, w tym szczególnie klatki piersiowej, — testy wydolności płuc (objętość i tempo przepływu powietrza przez układ oddechowy). Lekarz lub organ odpowiedzialny za kontrolę zdrowia powinien, w świetle najnowszej dostępnej wiedzy z dziedziny zdrowia zawodowego, podjąć decyzję w sprawie dalszych badań, takich jak: cytologia plwociny, radiografia klatki piersiowej lub tomodensytometria.	**T**	**Art. 54** **Art. 55 ust. 1, 2 i 6**	Pracownik albo były pracownik zatrudniony w warunkach, w których występuje albo występowało narażenie na działanie azbestu, wykonuje badania okresowe na zasadach określonych w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem art. 55. 1. Pracownik, który był zatrudniony w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy, jest uprawniony do bezpłatnych badań profilaktycznych obejmujących badanie lekarskie i badania diagnostyczne oraz w uzasadnionych przypadkach dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, jeżeli na podstawie oceny stanu zdrowia tego pracownika są niezbędne. 2. Uprawnienie do bezpłatnych badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 1, przysługuje również pracownikowi, który był zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w innym podmiocie niż określony w załączniku do ustawy w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tym dniem.	

				6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań profilaktycznych byłych pracowników, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz częstotliwość tych badań, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.	
			Art. 61 ust. 2	2. Do dokumentacji medycznej w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581 oraz z 2026 r. poz. 26). **Transpozycja do czasu wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest:** rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz.U. z 2025 r. poz. 970). § 2.1. Zakres okresowego badania lekarskiego, o którym mowa w art. 7a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, zwanej dalej "ustawą", obejmuje: 1) badanie ogólnolekarskie; 2) zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej; 3) badanie spirometryczne spoczynkowe. 2. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie poszerza jego zakres o badania uzupełniające, jeśli potrzeba taka wynika z oceny stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu lekarskiemu. 3. Lekarz przeprowadzający okresowe badanie lekarskie zleca dodatkowo inne badania diagnostyczne, jeśli zachodzi potrzeba poszerzenia diagnostyki w celu potwierdzenia lub wykluczenia innych niż narażenie na azbest przyczyn stwierdzanych zmian patologicznych.	

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>4. Zakres badań uzupełniających, o których mowa w ust. 2, oraz innych badań diagnostycznych, o których mowa w ust. 3, określa załącznik do rozporządzenia.
5. Badania uzupełniające, o których mowa w ust. 2, oraz inne badania diagnostyczne, o których mowa w ust. 3, stanowią część okresowego badania lekarskiego.
6. Okresowe badania lekarskie przeprowadza się według jednolitej metodyki.

Załącznik Zakres badań uzupełniających oraz innych badań diagnostycznych.
<table>
<tr><td>Badania uzupełniające</td><td>Inne badania diagnostyczne</td></tr>
<tr><td>1)badanie laryngologiczne</td><td>1)tomografia komputerowa</td></tr>
<tr><td rowspan="3">2)badanie gazometryczne spoczynkowe</td><td>2)badanie gazometryczne wysiłkowe</td></tr>
<tr><td>3)określenie zdolności dyfuzyjnej i podatności oddechowej płuc</td></tr>
<tr><td>4)badanie cytologiczne plwociny</td></tr>
<tr><td></td><td>5)badanie ekg</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Załącznik Ia</td>
<td>Dodany Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668
Minimalne wymogi dotyczące szkoleń
Pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść obowiązkowe szkolenie, które spełnia co najmniej poniższe minimalne wymogi:
1) szkolenie odbywa się na początku stosunku pracy oraz w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych;</td>
<td>T</td>
<td>Art. 10</td>
<td>1. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom kierującym nimi lub je nadzorującym szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwane dalej „szkoleniem”.
2. Podmiot odpowiedzialny zapewnia szkolenie niezależnie od szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
3. Szkolenie przeprowadza się:</td>
<td></td>
</tr>
</table>

	2) czas trwania szkolenia musi być odpowiedni w stosunku do zadań wykonywanych przez danych pracowników; 3) szkolenie jest prowadzone przez instruktora, którego kwalifikacje są uznawane zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową; 4) każdy pracownik, który pomyślnie ukończył szkolenie, otrzymuje świadectwo odbycia szkolenia zawierające wszystkie poniższe informacje: a) datę szkolenia; b) czas trwania szkolenia; c) treść szkolenia; d) język szkolenia; e) imię i nazwisko lub nazwę, kwalifikacje i dane kontaktowe instruktora lub instytucji prowadzącej szkolenie; 5) pracownicy, którzy są lub mogą być narażeni na działanie pyłu pochodzącego z azbestu lub materiałów zawierających azbest, muszą przejść teoretyczne i praktyczne szkolenie obejmujące co najmniej następujące zagadnienia: a) obowiązujące prawo państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca; b) właściwość azbestu i jego skutki dla zdrowia, w tym w połączeniu ze skutkami palenia tytoniu; c) rodzaje wyrobów lub materiałów mogących zawierać azbest; d) prace mogące spowodować narażenie na działanie azbestu oraz znaczenie środków profilaktycznych mających na celu zmniejszenie takiego narażenia; e) bezpieczne metody pracy, kontrole narażenia i sprzęt ochronny; f) odpowiednią rolę, rodzaj i dobór, granice skuteczności i prawidłowe stosowanie sprzętu ochronnego, w szczególności środków ochrony dróg oddechowych;			1) przed dopuszczeniem do pracy lub rozpoczęciem pełnienia służby; 2) okresowo, nierzadziej niż raz na 3 lata; 3) w przypadku zidentyfikowania dodatkowych potrzeb szkoleniowych. 4. Szkolenie odbywa się w czasie pracy lub służby i na koszt podmiotu odpowiedzialnego. 5. Szkolenie jest dostosowane do charakterystyki zawodu oraz konkretnych zadań i metod pracy lub służby, jakie wiążą się z tym zawodem lub tą służbą. 6. Szkolenie obejmuje: 1) w zakresie podstawowym: a) przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem narażenia na działanie azbestu, b) zastosowanie azbestu i jego właściwości, c) środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, d) zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych, e) określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu, f) szkodliwość azbestu dla zdrowia oraz ochronę zdrowia, w tym profilaktykę zdrowotną z uwzględnieniem edukacji antytytoniowej, g) zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest, w szczególności sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest; 2) w zakresie rozszerzonym: a) zagadnienia, o których mowa w pkt 1, b) stosowanie maszyn i urządzeń podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, c) stosowanie środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu podczas wykonywania prac	

	g) procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych; h) procedury odkażania; i) utylizacja odpadów; j) wymogi w zakresie badań lekarskich. Szkolenie musi być jak najściślej dostosowane do charakterystyki zawodu pracowników oraz konkretnych zadań i metod pracy, jakie wiążą się z tym zawodem; 6) pracownicy, którzy zajmują się pracami rozbiórkowymi lub usuwaniem azbestu, oprócz szkolenia przewidzianego zgodnie z ust. 5, są zobowiązani do odbycia szkolenia w zakresie stosowania sprzętu technicznego i urządzeń służących ograniczeniu uwalniania i rozprzestrzeniania się włókien azbestowych podczas prac, zgodnie z niniejszą dyrektywą.			polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w tym procedury dekontaminacji, d) instruktaż stanowiskowy dotyczący bezpieczeństwa wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. 7. Podmiot odpowiedzialny zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie podstawowym. 8. Wykonawca prac zapewnia osobom narażonym na działanie azbestu wykonującym prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osobom nimi kierującym lub je nadzorującym szkolenie w zakresie rozszerzonym, odrębne dla każdej z tych grup osób. 9. Zagadnienia, o których mowa w ust. 6 pkt 1, uwzględnia się w programach szkoleń i doskonalenia zawodowego opracowywanych lub zatwierdzanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. **Art. 11** 1. Po zakończeniu szkolenia osoby narażone na działanie azbestu oraz osoby nimi kierujące lub je nadzorujące przystępują do egzaminu. 2. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu potwierdza się zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia, wydawanym na okres 3 lat. 3. W zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia wskazuje się: 1) miejsce i datę wydania zaświadczenia; 2) podstawę prawną; 3) imię i nazwisko uczestnika; 4) program szkolenia; 5) datę lub okres, w którym uczestnik odbył szkolenie; 6) czas trwania szkolenia w godzinach dydaktycznych; 7) firmę (nazwę) i adres podmiotu odpowiedzialnego lub wykonawcy prac kierującego uczestnika na szkolenie; 8) firmę (nazwę) i adres jednostki szkoleniowej;	

				9) język szkolenia; 10) datę ważności zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. 4. Z udziału w szkoleniu może być zwolniona osoba narażona na działanie azbestu oraz osoba kierująca nią lub ją nadzorująca, która przedłoży aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia odpowiadającego rodzajowi i poziomowi narażenia na działanie azbestu uwzględnionemu w ocenie ryzyka zawodowego. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposób przeprowadzania szkolenia, 2) program szkolenia obejmujący zakres podstawowy i rozszerzony, a także potrzeby różnych grup osób objętych obowiązkiem szkolenia, 3) sposób dokumentowania szkolenia, 4) sposób przeprowadzenia egzaminu oraz termin i sposób wydawania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia – kierując się potrzebą zapewnienia należytej ochrony zdrowia i życia osób narażonych na działanie azbestu, uwzględniając edukację antytytoniową, stosowane metody pracy przy usuwaniu i zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także dostępne środki i urządzenia ograniczające emisję azbestu.	
			Art. 12	1. Szkolenie oraz egzamin, o którym mowa w art. 11 ust. 1, przeprowadza jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, zapewniająca wykładowców i instruktorów posiadających niezbędną wiedzę, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne. 2. Jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową, o której mowa w ust. 1, przechowuje dokumentację dotyczącą szkolenia oraz egzaminu, o którym	

				mowa w art. 11 ust. 1, przez okres 3 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym został przeprowadzony egzamin.	
			Art. 13	Przepisów art. 10 ust. 1–5, 6 pkt 2, 7 i 8, art. 11 oraz art. 12 nie stosuje się do strażaków Państwowej Straży Pożarnej i strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych. **oraz** ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046) – art. 237^5 Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, zakres tego szkolenia, wymagania dotyczące treści i realizacji programów szkolenia, sposób dokumentowania szkolenia oraz przypadki, w których pracodawcy lub pracownicy mogą być zwolnieni z określonych rodzajów szkolenia. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 1327) - §1a pkt 2 i 4 § 1a Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 2) jednostce organizacyjnej prowadzącej działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy - rozumie się przez to: a) placówkę kształcenia ustawicznego i centrum kształcenia zawodowego, b) szkołę ponadpodstawową, c) podmiot wchodzący w skład systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z	

				dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 , z późn. zm.3)), d) stowarzyszenie, którego celem statutowym jest działalność związana z bezpieczeństwem i higieną pracy, e) przedsiębiorcę prowadzącego działalność oświatową na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236 i 1222), jeżeli prowadzą działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. 4) przygotowaniu dydaktycznym - rozumie się przez to ukończenie kształcenia lub szkolenia przygotowującego do prowadzenia procesu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w sposób zapewniający wysoką efektywność, z uwzględnieniem, odpowiednich dla określonych grup uczestników szkolenia i rodzajów szkolenia: form organizacyjnych i metod szkolenia oraz środków dydaktycznych; - §4 1. Szkolenie może być organizowane i prowadzone przez pracodawców lub, na ich zlecenie, przez jednostki organizacyjne prowadzące działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. 2. Szkolenie osób będących pracodawcami, pracowników służby bhp oraz instruktorów i wykładowców tematyki bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzą jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1. - §5 pkt 3 § 5 Pracodawca organizujący i prowadzący szkolenie oraz jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, zwani dalej "organizatorami szkolenia", zapewniają: 3) wykładowców i instruktorów posiadających zasób wiedzy, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne zapewniające właściwą realizację programów szkolenia;	

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

Tytuł projektu: Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Jedn. red.	**Treść przepisu projektu**	**Uzasadnienie wprowadzenia przepisu**
Art. 52 ust. 1	1. Pracownik zatrudniony w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiocie wymienionym w załączniku do ustawy ma prawo w przypadku stwierdzenia choroby zawodowej po dniu rozwiązania stosunku pracy do jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1644 oraz z 2026 r. poz. 26).	Przepisy dotyczące jednorazowego odszkodowania w przypadku stwierdzenia choroby zawodowej funkcjonują w obecnym stanie prawnym w Polsce. Jest to element opieki socjalnej skierowany do byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiotach wymienionych w załączniku do projektu ustawy. Przepis został przeniesiony z obecnie obowiązującego przepisu art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) i doprecyzowany.
Art. 52 ust. 2	2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznaje i wypłaca jednorazowe odszkodowanie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie.	Przepis został przeniesiony z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 5 ust. 1 i doprecyzowany.
Art. 52 ust. 3	3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.	Przepis został przeniesiony z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 5 ust. 3 i doprecyzowany poprzez odesłanie do ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednorazowe odszkodowanie dla członków rodziny zmarłego pracownika).
Art. 53 ust. 1	1. Byłym pracownikom spełniającym warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych, określone w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451, 507, 734 i 1123), przysługuje świadczenie przedemerytalne, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 115), jeżeli posiadają okres uprawniający do	Przepisy dotyczące świadczeń przedemerytalnych funkcjonują w obecnym stanie prawnym w Polsce. Jest to element opieki socjalnej skierowany do byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu w podmiotach wymienionych w załączniku do projektu ustawy. Przepis został przeniesiony z obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 6 ust. 1 i 2 oraz doprecyzowany.

	emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat byli zatrudnieni: 1) w pełnym wymiarze czasu pracy w podmiotach wymienionych w załączniku do ustawy, jednak niedłużej niż do dnia 31 grudnia 1999 r.; 2) w innych podmiotach, z których byli oddelegowani i wykonywali stale pracę na terenie podmiotów, o których mowa w pkt 1.	
Art. 53 ust. 2	2. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1, jeżeli była ona zatrudniona w dniu 28 września 1997 r. w podmiocie, o którym mowa w ust. 1, a rozwiązanie jej stosunku pracy z ostatnim pracodawcą nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.	Przepis został przeniesiony z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708) – art. 6 ust. 3 i doprecyzowany.
Art. 58	Wykaz podmiotów, których pracownicy mają prawo do uprawnień określonych w art. 52, art. 53, art. 55 ust. 1 oraz art. 57 określa załącznik do ustawy.	Odesłanie do załącznika.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1), 2)]

z dnia

w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest

Na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z dnia …….. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. z …… r. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór deklaracji dotyczącej wyrobu zawierającego azbest, w tym w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241), stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[3)]

MINISTER FINANSÓW I GOSPODARKI

---

1) Niniejsze rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

2) Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

3) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia …. r. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. z …. r. poz. …).

Uzasadnienie

A. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Rozporządzenie w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest stanowi wykonanie delegacji z art. 4 ust. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Rozporządzenie wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

Obecnie kwestia zgłoszenia wyrobów zawierających azbest uregulowana jest rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31), dalej „rozporządzenie Ministra Gospodarki", wydanym na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453). Na skutek zmian przepisów merytorycznych ww. ustawy (przewidzianych w art. 68 ustawy o wyrobach zawierających azbest), a co za tym idzie zmiany zakresu przedmiotowego przepisów merytorycznych, skutkującej pośrednią zmianą przepisu upoważniającego, rozporządzenie Ministra Gospodarki utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Przedstawiony projekt rozporządzenia określa wzór deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest, w tym w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241). Wzór ten stanowi załącznik do rozporządzenia.

B. Szczegółowy opis projektowanych regulacji

Wzór deklaracji został dostosowany do przepisów ustawy o wyrobach zawierających azbest (art. 4, art. 5, art. 29 ust. 1).

Z art. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest wynika obowiązek przeprowadzenia przez użytkującego inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, a następnie sporządzenia deklaracji dotyczącej tych wyrobów.

W porównaniu do wzoru formularza „Informacja o wyrobach zawierających azbest", określonego rozporządzeniem Ministra Gospodarki nie będzie wymagane podanie stopnia pilności usunięcia wyrobu zawierającego azbest. Przyjmuje się, że stan wszystkich wyrobów zawierających azbest wskutek wieloletniego użytkowania uległ pogorszeniu, w związku z czym wymagają one usunięcia (z wyjątkami wskazanymi w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest).

W związku z tym, że w art. 29 ust. 1 ustawy o wyrobach zawierających azbest przewidziana została możliwość zabezpieczenia przez wykonawcę prac określonych rodzajów wyrobów zawierających azbest, niezbędne stało się dostosowanie w tym zakresie wzoru deklaracji. Możliwość zabezpieczenia dotyczy:

1) wyrobów zawierających azbest będących odcinkami podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych poprzez pozostawienie pod powierzchnią gruntu;
2) wyrobów zawierających azbest będących płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu, przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu;
3) dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przez ich szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu.

W zależności od tego, czy deklarację będzie składać użytkujący, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, czy inny użytkujący, właściwym organem będzie odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent miasta albo marszałek województwa. Należy mieć na względzie, że art. 79 ustawy o wyrobach zawierających azbest przewiduje obowiązek złożenia deklaracji w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Deklaracja będzie wypełniana dla każdego wyrobu zawierającego azbest oddzielnie. Wypełniając deklarację konieczne jest wskazanie:

1. Danych użytkującego

Dane użytkującego (osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą; pozostali użytkujący, w tym osoby prawne) zostały ograniczone do niezbędnego minimum obejmując także adres do korespondencji oraz numer telefonu. Celem podania tych danych jest możliwość kontaktu organu z użytkującym w celu wyjaśnienia nieścisłości w deklaracji i umożliwienie ewentualnego wezwania użytkującego do złożenia deklaracji, korekty deklaracji lub wyjaśnień. Adres do korespondencji należy podać jedynie w przypadku, gdy jest inny niż adres podany w pkt 1.1. deklaracji.

2. Lokalizacji wyrobu zawierającego azbest

W przypadku instalacji lub drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest niezbędne będzie podanie wszystkich kolejnych numerów działek ewidencyjnych, na których znajduje się instalacja lub droga utwardzona odpadami zawierającymi azbest w formie tabeli w załączniku A do deklaracji, z przypisanymi obrębami ewidencyjnymi, nazwą gminy i miejscowości.

Poufny charakter lokalizacji dotyczy jedynie obiektów zajmowanych przez jednostki wojskowe lub służby specjalne.

3. Danych wyrobu zawierającego azbest

Punkt ten zawiera informacje o rodzaju zabudowy, instalacji, w której znajdują się wyroby zawierające azbest (typ, rodzaj, instalacja eksploatowana, instalacja zabezpieczona, instalacja usunięta), jak również o azbeście zmagazynowanym, urządzeniu i drogach utwardzonych wyrobami zawierającymi azbest. Niezbędne będzie zaznaczenie, czy instalacja podziemna została zabezpieczona, czy też została usunięta. Także w przypadku dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest należy wskazać czy droga została zabezpieczona czy nadal pozostaje niezabezpieczona.

W punkcie 3.6. należy podać rodzaj oraz masę lub ilość posiadanego wyrobu zawierającego azbest. Lista rodzajów wyrobów została wskazana w objaśnieniu pod nr 4 wraz ze wskazaniem jednostek, w których podaję się masę lub ilość. W niektórych przypadkach istnieje możliwość wyboru jednostki miary. Do listy rodzajów wyrobów zostały dodane dwa nowe rodzaje wyrobów, które mogą zostać zabezpieczone – płyty warstwowe z zastosowaniem azbestu oraz płyty żeberkowe z zastosowanie azbestu. Należy mieć na względzie, że istnieje wiele typów wyrobów zawierających azbest oraz miały one różne nazwy i oznaczenia, przykładowo: płyty prasowane płaskie okładzinowe azbestowo-cementowe płaskie jako płyty elewacyjne, płyty typu AC-1 karo jako pokrycia dachowe, przystawka AC –2 jako okładziny ścian zewnętrznych, podkładka AC-3 jako obudowa kanałów wentylacyjnych, płyta krawędziowa AC-4 jako wykładziny sufitów w budownictwie przemysłowym, autoklawizowane płyty barwne azbestowo-cementowe, płyty okładzinowe (Acekol, Kolorys, Pikolorys), płyty lignocementowe i lignocementowe modyfikowane, płyty warstwowe i żebro-warstwowe z okładzinami z płyt płaskich azbestowo-cementowych (typ PW3/A-1, typ PW3/A-2, typ PW3/B, typ PW3/A/112, typ PW3/A/S 272, typ PW3/W i PŻ2/3W), płyty azbestowo-cementowe faliste i gąsiory (typ NF-6, NF-9), gąsiory zawiasowo-faliste dla niskiej fali (GZG-N, GZD-N) oraz dla wysokiej fali (GZG-W, GZD-W), rury azbestowo-cementowe ciśnieniowe i kanalizacyjne (bezciśnieniowe).

Wymagane będzie dołączenie do deklaracji jako załącznika B planu sytuacyjnego położenia wyrobu zawierającego azbest (może to być na przykład wyrys z dokumentacji technicznej, szkic położenia wyrobu zawierającego azbest, wydruk z elektronicznego systemu mapowego z zaznaczonym wyraźnie obiektem, urządzeniem lub instalacją). Obowiązek dołączenia planu sytuacyjnego położenia wyrobów zawierających azbest nie dotyczy obiektów o poufnym charakterze lokalizacji zajmowanych przez jednostki wojskowe lub służby specjalne.

Dla instalacji ciepłowniczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej lub innej albo drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest konieczne będzie sporządzenie planu sytuacyjnego na podkładzie mapowym z zaznaczonymi numerami i granicami działek ewidencyjnych wraz z zaznaczeniem przebiegu odpowiednio instalacji ciepłowniczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej lub innej albo drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest.

W tej części deklaracji należy także podać planowany rok usunięcia lub zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest.

4. Informacje o usunięciu wyrobu zawierającego azbest

W pkt 4 deklaracji należy wskazać datę usunięcia wyrobu zawierającego azbest oraz masę lub ilość usuniętego wyrobu zawierającego azbest.

5. Informacje o zabezpieczeniu wyrobu zawierającego azbest

Pkt 5 deklaracji dotyczy tylko wyrobów, które mogą zostać zabezpieczone zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest. Niezbędne będzie wskazanie daty zabezpieczenia oraz masy lub ilości zabezpieczonego wyrobu zawierającego azbest.

6. Datę i podpis użytkującego wyroby zawierające azbest

Na końcu deklaracji należy podać datę jej wypełniania oraz złożyć podpis. W przypadku składania deklaracji w formie elektronicznej jest możliwość opatrzenia dokumentu podpisem zaufanym lub kwalifikowanym.

Z jednej strony wzór deklaracji będzie ułatwiał precyzyjne wskazanie rodzajów wyrobów zawierających azbest oraz określenie masy lub ilości zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, z drugiej zaś strony tak pozyskane informacje pozwolą uzyskać bardziej szczegółowe dane niezbędne dla celów bazy azbestowej prowadzonej przez Ministra Finansów i Gospodarki.

Zaproponowana wersja deklaracji jest zoptymalizowana pod kątem dokumentu elektronicznego w celu przyspieszenia procesu jej składania, jak również jest bardziej zrozumiała i przyjazna dla użytkujących wyroby zawierające azbest, co ułatwia jej wypełnienie i ogranicza ryzyko popełnienia błędów.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia wraz z wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Jednocześnie ze względu na trwający równolegle proces legislacyjny ustawy o wyrobach zawierających azbest termin wejścia w życie rozporządzenia zostanie dostosowany do terminu wejścia w życie procedowanej ustawy.

C. Pozostałe informacje

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Przedmiot projektowanego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, którzy są użytkującymi wyroby zawierające azbest. Należy podkreślić, że obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz składania dokumentów informujących o ich rodzaju i ilości do właściwego marszałka województwa nie jest nowym obowiązkiem w porównaniu do przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Wzór deklaracji jest zmodyfikowany i uszczegółowiony w porównaniu do aktualnie obowiązującego

wzoru, określonego rozporządzeniem Ministra Gospodarki. Ponadto, zgodnie z art. 79 ustawy o wyrobach zawierających azbest, użytkujący powinni przeprowadzić inwentaryzację i złożyć deklarację do właściwego organu w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wzoru deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Baranowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Izabela Drelich-Sikorska – radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 98 74 Magdalena Kossakowska – główny specjalista, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: magdalena.kossakowska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 95 74	**Data sporządzenia** 17.07.2026 r. **Źródło:** upoważnienie ustawowe – art. 4 ust. 4 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki** 41

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.), dalej „dyrektywa 2009/148/WE". Stanowi również wykonanie delegacji z art. 4 ust. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest, zobowiązującej ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia wzoru deklaracji dotyczącej zgłoszenia wyrobów zawierających azbest. Aktualnie wzór informacji o wyrobach zawierających azbest oraz zasady jej składania reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31), wydane na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453), dalej „POŚ". Na skutek zmiany przepisów merytorycznych POŚ (przewidzianych w art. 67 ustawy o wyrobach zawierających azbest), a co za tym idzie zmiany zakresu przedmiotowego przepisów merytorycznych POŚ skutkującej pośrednią zmianą przepisu upoważniającego, rozporządzenie z dnia 10 grudnia 2010 r. utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W art. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest określono zasady inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Użytkujący są zobowiązani do udokumentowania rodzaju, masy lub ilości i położenia wyrobów zawierających azbest, daty usunięcia lub zabezpieczenia tych wyrobów, masy odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia, bądź masy lub ilości zabezpieczonych wyrobów. Do tego celu został opracowany w drodze projektu rozporządzenia wzór deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest, w tym w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1241), który stanowi załącznik do rozporządzenia.

Zgodnie z art. 5ustawy o wyrobach zawierających azbest użytkujący inni niż osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami zobowiązani będą do sporządzenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest (dalej „deklaracja") i przedłożenia jej w formie elektronicznej lub papierowej właściwemu marszałkowi województwa. Natomiast użytkujący, którzy są osobami fizycznymi niebędącymi przedsiębiorcami, przedkładają deklarację do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Obowiązek złożenia deklaracji powstaje również w ciągu 30 dni po zmianie danych objętych deklaracją. W stosunku do dotychczasowych przepisów zrezygnowano z corocznego obowiązku przedkładania informacji dotyczącej wyrobów zawierających azbest.

Nowa wersja formularza jest zoptymalizowana pod kątem dokumentu elektronicznego w celu przyspieszenia procesu składania deklaracji. Co do zasady projekt rozporządzenia powiela rozwiązania przyjęte w obowiązującym obecnie wzorze „Informacji o wyrobach zawierających azbest". Projektowane rozporządzenie znosi jednak wymagany dotychczas obowiązek wskazywania stopnia pilności, gdyż przyjmuje się, że stan wszystkich wyrobów zawierających azbest wskutek wieloletniego użytkowania uległ pogorszeniu, w związku z czym wymagają one usunięcia, poza wyjątkami wskazanymi w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Przy przeprowadzaniu inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nie ma potrzeby korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów. Inwentaryzacja nie będzie więc wiązać się z koniecznością ponoszenia dodatkowych wydatków. Ponadto, deklaracja dotycząca wyrobów zawierających azbest będzie z jednej strony ułatwiała precyzyjne wskazanie rodzajów wyrobów zawierających azbest oraz określenie masy lub ilości zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, z drugiej zaś strony tak pozyskane informacje pozwolą uzyskać bardziej szczegółowe dane niezbędne dla celów Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministra Finansów

i Gospodarki. Na podstawie otrzymanych deklaracji jednostki samorządu terytorialnego wprowadzają dane o wyrobach zawierających azbest do Bazy Azbestowej (art. 47 pkt 1 oraz art. 48 pkt 1 ustawy o wyrobach zawierających azbest).
Zakres zbieranych danych osobowych w deklaracji został ograniczony do niezbędnego minimum, zachowując adres do korespondencji oraz numer telefonu, które to dane kontaktowe są niezbędne do ewentualnego wezwania użytkującego do zmiany lub aktualizacji danych zawartych w deklaracji. Nowy wzór jest bardziej zrozumiały i przyjazny dla użytkujących wyroby zawierające azbest, co ułatwia jego wypełnienie i ogranicza ryzyko popełnienia błędów.
Nie jest możliwe osiągnięcie powyższych efektów środkami poza legislacyjnymi.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

1. Francja

We Francji należy złożyć formalny raport diagnostyczny na obecność azbestu (Constat de recherche d'amiante) w przypadku sprzedaży nieruchomości z pozwoleniem na budowę wydanym przed 1 lipca 1997 r. Raport ten musi zostać przekazany kupującemu przed podpisaniem umowy sprzedaży i być sporządzony przez wykwalifikowanego, certyfikowanego technika. Właściciel nieruchomości wystawionej na sprzedaż, wybudowanej przed 1997 r., jeżeli nie dostarczy certyfikatu szczegółowo opisującego ryzyko związane z azbestem, podlega karze grzywny.
https://www.beauchamp.com/blog/how-to-deal-with-asbestos-in-french-property/

2. Belgia

Flandria chce być wolna od azbestu do 2040 r. Istnieje obowiązek posiadania certyfikatu azbestowego. Od 23 listopada 2022 r. właściciel nieruchomości wybudowanej przed 2001 r., musi przedstawić zaświadczenie o braku azbestu w przypadku przeniesienia własności. Obowiązek posiadania certyfikatu na obecność azbestu zostanie rozszerzony w przyszłości. Od 2032 r. każdy właściciel nieruchomości wybudowanej przed 2001 r. będzie musiał posiadać certyfikat na obecność azbestu. Inwentaryzacja musi zostać sporządzona przez certyfikowanego eksperta ds. azbestu. Ekspert ds. azbestu wprowadza następnie sporządzoną inwentaryzację azbestu do bazy danych inwentaryzacji azbestu.

3. Wielka Brytania

Właściciele domów i wynajmujący mają prawny obowiązek zidentyfikowania wszelkich materiałów zawierających azbest (asbestos-containing materials ACM) na swoich nieruchomościach. Wiąże się to z korzystaniem z usług wykwalifikowanego rzeczoznawcy ds. azbestu, który przeprowadzi badanie w celu zlokalizowania i oceny stanu obecnego azbestu. Po zidentyfikowaniu azbestu właściciele domów i wynajmujący muszą ocenić ryzyko, jakie stwarzają materiały zawierające azbest, w tym uwzględnienie takich czynników, jak stan azbestu. Na podstawie oceny ryzyka należy opracować plan zarządzania, który określi, w jaki sposób materiały zawierające azbest będą bezpiecznie zarządzane. W zależności od poziomu ryzyka, plan ten może obejmować zabezpieczenie lub usunięcie azbestu. Właściciele domów i wynajmujący są zobowiązani do prowadzenia ewidencji wszelkich materiałów zawierających azbest obecnych w ich nieruchomościach, a także wszelkich działań podjętych w celu ich usunięcia. Mogą również być zobowiązani do powiadomienia najemców o obecności azbestu i jego lokalizacji w nieruchomości.
https://cpdonline.co.uk/knowledge-base/health-and-safety/recognising-asbestos-old-buildings-homes/

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Użytkujący wyroby zawierające azbest (osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami)	2,8 mln	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – sporządzenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest na podstawie wyników inwentaryzacji, – złożenia deklaracji do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.
Użytkujący wyroby zawierające azbest (w tym przedsiębiorcy, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne jednostki organizacyjne, jednostki samorządu terytorialnego)	67,8 tys.	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – sporządzenia deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest na podstawie wyników inwentaryzacji, – złożenia deklaracji do właściwego marszałka województwa.
Wójt, burmistrz, prezydent miasta	2479	Przepisy prawa	Obowiązek: – wprowadzania danych pochodzących z deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest do bazy azbestowej i ich aktualizacji,

			– weryfikacji informacji zawartych w bazie azbestowej w porównaniu do otrzymanej deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest lub wyjaśnień.
Marszałek województwa	16	Przepisy prawa	Obowiązek: – wprowadzania danych pochodzących z deklaracji dotyczących wyrobów zawierających azbest do bazy azbestowej i ich aktualizacji, – weryfikacji informacji zawartych w bazie azbestowej w porównaniu do otrzymanej deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest lub wyjaśnień.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji na etapie konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) projekt rozporządzenia został skierowany do następujących podmiotów:
Polski Fundusz Rozwoju, Polskie Towarzystwo Chorób Płuc, Polskie Towarzystwo Onkologiczne, Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Prezes Banku Ochrony Środowiska, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. l uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.
W ramach konsultacji publicznych na podstawie § 36 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został skierowany do konsultacji publicznych z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujący podmiotów:
Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Polskie Towarzystwo Energetyki Cieplnej, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Zgodnie z § 38 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania, z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujących podmiotów: 16 marszałków województw, Główny Inspektor Pracy, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.
Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:
– na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549, z późn. zm.):
1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
2) Forum Związków Zawodowych,
3) NSZZ „Solidarność";
– na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423):
1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
2) Konfederacji „Lewiatan",
3) Związku Rzemiosła Polskiego,
4) Związku Pracodawców Business Centre Club,
5) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2026 r. poz. 836), został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego z 30-dniowym terminem na zajęcie stanowiska.
Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania w terminie 30 dni przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).
Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.
Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.
W ramach opiniowania wpłynęły 3 uwagi, które nie zostały uwzględnione.
W ramach konsultacji publicznych wpłynęły 4 uwagi, z których 3 są uwzględnione i 1 nieuwzględniona.
Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ……. r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Obowiązek dotyczący inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest i złożenia deklaracji dotyczy każdego użytkującego wyroby zawierające azbest. Nie jest to nowy obowiązek, ponieważ obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest i złożenia informacji o tych wyrobach do odpowiednich organów funkcjonuje także w aktualnie obowiązujących przepisach.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ……. r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierające azbest i składania deklaracji dotyczy wszystkich użytkujących wyroby zawierające azbest. Obowiązek ten						

		istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw. Zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest użytkujący powinni przeprowadzić inwentaryzację i złożyć deklarację do właściwego organu w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Przy przeprowadzaniu inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nie nakłada się obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów. Inwentaryzacja nie będzie więc wiązać się z koniecznością ponoszenia dodatkowych wydatków.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierające azbest i składania deklaracji dotyczy wszystkich użytkujących wyroby zawierające azbest. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające wpływ na funkcjonowanie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest użytkujący powinni przeprowadzić inwentaryzację i złożyć deklarację do właściwego organu w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Przy przeprowadzaniu inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nie nakłada się obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów. Inwentaryzacja nie będzie więc wiązać się z koniecznością ponoszenia dodatkowych wydatków.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierające azbest i składania deklaracji dotyczy wszystkich użytkujących wyroby zawierające azbest. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie dla rodzin, obywateli oraz gospodarstw domowych, osób starszych i osób niepełnosprawnych. Zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest użytkujący powinni przeprowadzić inwentaryzację i złożyć deklarację do właściwego organu w ciągu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Przy przeprowadzaniu inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nie nakłada się obowiązku korzystania z usług wyspecjalizowanych podmiotów. Inwentaryzacja nie będzie więc wiązać się z koniecznością ponoszenia dodatkowych wydatków.
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu. Prawidłowe wypełnienie deklaracji i przekazanie jej do właściwego organu pozytywnie wpłynie na aktualizację danych w bazie azbestowej i zwiększenie wiedzy o występowaniu wyrobów zawierających azbest podczas wykonywania robót budowalnych w różnych lokalizacjach i budynkach, nie tylko związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu. Prawidłowe wypełnienie deklaracji i przekazanie jej do właściwego organu pozytywnie wpłynie na aktualizację danych w bazie azbestowej i zwiększenie wiedzy o występowaniu wyrobów zawierających azbest podczas wykonywania robót budowalnych w różnych lokalizacjach i budynkach, nie tylko związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na: – wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu, – potrzebę podjęcia działań celem oczyszczenia z azbestu swojej nieruchomości.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Chociaż rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2009/148/WE, to, co do zasady nie zmienia ono obecnie obowiązujących obciążeń regulacyjnych. Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz złożenia informacji o tych wyrobach jest zawarty także w przepisach obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest i rozporządzenia.
Projekt rozporządzenia określa nowy wzór deklaracji, tak aby zapewnić spójne zasady zbierania i przekazywania informacji o wyrobach zawierające azbest, które zasilą bazę azbestową. Celem regulacji jest aktualizacja danych w bazie azbestowej.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Obowiązek złożenia deklaracji pozytywnie wpływa w sposób pośredni na środowisko naturalne, rozwój regionalny oraz zdrowie mieszkańców. Dzięki deklaracji wiadomo, w których obszarach kraju ryzyko narażenia na działanie azbestu jest największe. Tereny wolne od azbestu są atrakcyjniejsze dla inwestorów i mieszkańców. Regiony, które posiadają inwentaryzację azbestu, mogą ubiegać się o środki unijne lub krajowe na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Narażenie na działanie azbestu może prowadzić do azbestozależnych chorób, takich jak rak płuc oraz międzybłoniak opłucnej. Ustalenie miejsc występowania wyrobów zawierających azbest, dzięki złożeniu deklaracji, pozwala zaplanować działania związane z ich usuwaniem lub zabezpieczaniem, a tym samym zmniejszyć ryzyko zapadalności na azbestozależne choroby.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia ……. (poz. …)

WZÓR

DEKLARACJA
DOTYCZĄCA WYROBU ZAWIERAJĄCEGO AZBEST

Deklarację należy wypełnić dla każdego wyrobu zawierającego azbest oddzielnie.
Należy zaznaczyć poprzez postawienie znaku „x” w kratce:

1. UŻYTKUJĄCY SKŁADAJĄCY DEKLARACJĘ

1.1.

☐ osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą ☐ pozostali użytkujący, w tym osoby prawne

Imię i nazwisko lub firma:		
Województwo:	Powiat:	
Gmina:	Miejscowość:	
Część miejscowości:	Kod pocztowy:	
Ulica:	Nr domu:	Nr lokalu:
Nr telefonu:	NIP:	

1.2. Adres do korespondencji: ☐ nie dotyczy

Wypełnia się, jeżeli adres do korespondencji użytkującego jest inny, niż wskazany w pkt 1.1.

Kraj:	Województwo:	
Powiat:	Gmina:	
Miejscowość:	Kod pocztowy:	
Ulica:	Nr domu:	Nr lokalu:

2. LOKALIZACJA WYROBU ZAWIERAJĄCEGO AZBEST

Nazwa obiektu, urządzenia lub instalacji:		
Charakter lokalizacji[1)]:	☐ jawna ☐ poufna (dotyczy jednostek wojskowych lub służb specjalnych)	
Województwo:	Powiat:	
Gmina:	Miejscowość:	
Część miejscowości:	Kod pocztowy:	
Ulica:	Nr domu:	Nr lokalu:
Obręb ewidencyjny:[2)]	Numer działki ewidencyjnej:[2)]	

☐ Załącznik A - Lista numerów obrębów i działek ewidencyjnych[2)]

3. DANE WYROBU ZAWIERAJĄCEGO AZBEST

3.1. Rodzaj zabudowy obiektu: ☐ nie dotyczy

☐ budynek mieszkalny jednorodzinny	☐ budynek mieszkalny wielorodzinny
☐ budynek mieszkalno-gospodarczy	☐ budynek gospodarczy
☐ budynek przemysłowy	☐ budynek użyteczności publicznej
☐ garaż	☐ inny, jaki: …….

3.2. Azbest zmagazynowany: ☐ nie dotyczy

☐ azbest zmagazynowany

3.3. Instalacja, w której znajdują się wyroby zawierające azbest: ☐ nie dotyczy

3.3.1. Typ:	☐ naziemna	☐ podziemna
3.3.2. Rodzaj:		
☐ wodociągowa	☐ ciepłownicza	
☐ kanalizacyjna	☐ elektroenergetyczna	
☐ inna, jaka: ….....		
3.3.3. Instalacja eksploatowana		
☐ TAK	☐ NIE	
3.3.4. Instalacja zabezpieczona[3)]		
☐ TAK	☐ NIE	
3.3.5 Instalacja usunięta		
☐ TAK	☐ NIE	
3.4. Urządzenie:		☐ nie dotyczy
☐ urządzenie, jakie ……		
3.5. Droga utwardzona odpadami zawierającymi azbest:		☐ nie dotyczy
☐ zabezpieczona[3)]	☐ niezabezpieczona	

3.6. Masa lub ilość wyrobu zawierającego azbest

Rodzaj wyrobu zawierającego azbest[4)]:	Umiejscowienie wyrobu w obiekcie[5)]:	Jednostka[4)]:	Masa lub ilość wyrobu:

3.7. Plan sytuacyjny położenia wyrobu zawierającego azbest - należy dołączyć i oznaczyć jako załącznik B[6)]

……..

(np. wyrys z dokumentacji technicznej, szkic położenia wyrobu zawierającego azbest, wydruk z elektronicznego systemu mapowego z zaznaczonym wyraźnie obiektem, urządzeniem lub instalacją)

3.8. Planowany rok usunięcia wyrobu zawierającego azbest ……

3.9. Planowany rok zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest[3)] ……..

4. INFORMACJE O USUNIĘCIU WYROBU ZAWIERAJĄCEGO AZBEST

4.1. Data usunięcia wyrobu zawierającego azbest (dzień-miesiąc-rok) ……

4.2. Masa lub ilość usuniętego wyrobu zawierającego azbest

Rodzaj wyrobu zawierającego azbest[4)]:	Umiejscowienie wyrobu w obiekcie[5)]:	Jednostka[4)]:	Masa lub ilość wyrobu:

5. INFORMACJE O ZABEZPIECZENIU WYROBU ZAWIERAJĄCEGO AZBEST[3)]

5.1. Data zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest (dzień-miesiąc-rok) ……

5.2. Masa lub ilość zabezpieczonego wyrobu zawierającego azbest			
Rodzaj wyrobu zawierającego azbest[4)]:	Umiejscowienie wyrobu w obiekcie[5)]:	Jednostka[4)]:	Masa lub ilość wyrobu:

6. DATA I PODPIS UŻYTKUJĄCEGO[7)]	
Data:	Podpis:

ZAŁĄCZNIK A[2)]
LISTA NUMERÓW OBRĘBÓW I DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH

Gmina	Miejscowość	Numer obrębu ewidencyjnego	Numer działki lub działek ewidencyjnych

Objaśnienia:

1) Charakter lokalizacji poufny dotyczy obiektów zajmowanych przez jednostki wojskowe lub służby specjalne. Jednostek wojskowych lub służb specjalnych nie dotyczy obowiązek dołączenia planu sytuacyjnego położenia wyrobów zawierających azbest.
2) Należy wypełniać tylko w przypadku instalacji lub drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest. Dla instalacji lub drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest zlokalizowanych na terenie więcej niż jednej działki ewidencyjnej należy podać wszystkie kolejne numery działek ewidencyjnych, na których znajduje się instalacja lub droga utwardzona odpadami zawierającymi azbest w formie tabeli w załączniku A do deklaracji, z przypisanymi obrębami ewidencyjnymi, nazwą gminy i miejscowości.
3) Możliwość zabezpieczenia dotyczy:
   a) wyrobów zawierających azbest będących odcinkami podziemnych instalacji ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych przez pozostawienie ich pod powierzchnią gruntu,
   b) wyrobów zawierających azbest będących płytami warstwowymi lub płytami żeberkowymi znajdującymi się w ścianie osłonowej budynku lub w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu przez ich zabudowę w sposób uniemożliwiający emisję azbestu,
   c) dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przez ich szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu.
4) Rodzaj wyrobu zawierającego azbest wraz z jednostką należy wybrać z listy poniżej:
   a) płyty azbestowo-cementowe płaskie – kg, m^2,
   b) płyty azbestowo-cementowe faliste – kg, m^2,
   c) instalacja, w której znajdują się wyroby zawierające azbest – m,
   d) izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest – kg, m^3,
   e) wyroby cierne azbestowo-kauczukowe – kg,
   f) przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione – kg,
   g) szczeliwa azbestowe – kg,
   h) taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki – kg,

i) wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych – kg,
j) papier, tektura – kg, m^2,
k) otuliny azbestowo-cementowe – kg, m^2,
l) kształtki azbestowo-cementowe budowlane – kg, m^2,
m) kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne – kg,
n) płytki PCV – kg, m^2,
o) płyty ogniochronne – kg, m^2,
p) papy, kity i masy hydroizolacyjne – kg,
q) sprzęt gospodarstwa domowego – kg,
r) odzież robocza i ochronna, maski, filtry zanieczyszczone azbestem – kg,
s) drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest – km, m^2,
t) płyty warstwowe z zastosowaniem azbestu – kg, m^2,
u) płyty żeberkowe z zastosowaniem azbestu – kg, m^2,
v) inne, osobno niewymienione – kg.

5) Umiejscowienie wyrobu w obiekcie należy wybrać z listy poniżej:
   a) elewacja,
   b) ściana osłonowa,
   c) pokrycie dachu,
   d) obudowa kanałów wentylacyjnych,
   e) wkładka kanałów spalinowych,
   f) obudowa szybów wentylacyjnych,
   g) obudowa szybów windowych,
   h) leje zsypowe,
   i) wewnętrzne ściany działowe,
   j) sufity podwieszone,
   k) inne, osobno niewymienione.
6) Plan sytuacyjny dotyczy położenia wyrobu, a dla instalacji ciepłowniczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej lub innej albo drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest należy sporządzić plan sytuacyjny na podkładzie mapowym z zaznaczonymi numerami i granicami działek ewidencyjnych wraz z zaznaczeniem przebiegu odpowiednio instalacji ciepłowniczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej lub innej albo drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest.
7) Podpis powinien być czytelny. Datę i podpis umieszcza się w przypadku składania deklaracji w postaci papierowej.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1), 2)]

z dnia

w sprawie sposobu i wzoru oznakowania urządzeń, instalacji, pomieszczeń oraz dróg o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia ……... o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i wzór oznakowania:

1) urządzeń i instalacji, w których są wyroby zawierające azbest;
2) pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia i instalacje, o których mowa w pkt 1;
3) dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych przed emisją azbestu.

§ 2. Oznakowanie umieszcza się w widocznym miejscu, w sposób uniemożliwiający jego zniszczenie lub przemieszczenie.

§ 3. Oznakowanie urządzeń i instalacji, o których mowa w § 1 pkt 1, umieszcza się na ich widocznych częściach lub w pobliżu takich części, w szczególności w miejscach dostępnych dla osób obsługujących te urządzenia lub instalacje.

§ 4. 1. Oznakowanie pomieszczeń, o których mowa w § 1 pkt 2, umieszcza się przed wejściem do pomieszczenia, w szczególności na drzwiach tego pomieszczenia, dodając ostrzeżenie: „Pomieszczenie zawiera azbest”.

2. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, nie wyłącza obowiązku umieszczania oznakowania na urządzeniach i instalacjach, o których mowa w § 1 pkt 1, znajdujących się w pomieszczeniach, o których mowa w § 1 pkt 2.

[1)] Niniejsze rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);

[2)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

3. W przypadku braku możliwości umieszczenia oznakowania na urządzeniach i instalacjach, o których mowa w § 1 pkt 1, umieszcza się wyłącznie oznakowanie pomieszczenia, w którym znajdują się te urządzenia i instalacje.

§ 5. Oznakowanie dróg, o których mowa w § 1 pkt 3, umieszcza się na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą.

§ 6. 1. Wzór oznakowania urządzeń i instalacji, o których mowa w § 1 pkt 1, oraz pomieszczeń, o których mowa w § 1 pkt 2, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzór oznakowania dróg, o których mowa w § 1 pkt 3, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[3)]

MINISTER FINANSÓW I GOSPODARKI

[3)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31),), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia …. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).

Uzasadnienie

A. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Rozporządzenie w sprawie sposobu i wzoru oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń oraz dróg o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu stanowi wykonanie delegacji z art. 7 ust. 2 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Rozporządzenie wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

Kwestia oznakowania instalacji i urządzeń, dróg oraz pomieszczeń zawierających azbest, do dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia pozostaje jednym z przedmiotów regulacji, zawartym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. poz. 31), wydanym na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 1453). Na skutek zmiany przepisów merytorycznych ww. ustawy (przewidzianych w art. 68 ustawy o wyrobach zawierających azbest), a co za tym idzie zmiany zakresu przedmiotowego przepisów merytorycznych skutkującej pośrednią zmianą przepisu upoważniającego, rozporządzenie z dnia 13 grudnia 2010 r. utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia związane ze sposobem i wzorem oznakowania instalacji i urządzeń, w których znajdują się wyroby zawierające azbest, pomieszczeń, w których znajdują się te urządzenia lub instalacje, a także dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonych przez emisją azbestu. Celem regulacji jest zapewnienie informacji o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu.

B. Szczegółowy opis projektowanych regulacji

W § 1 określono, zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego, zakres rozporządzenia.

W § 2 wyrażona została ogólna reguła umieszczania oznakowania, zgodnie z którą powinno być ono umieszczone w widocznym miejscu, w sposób uniemożliwiający jego zniszczenie lub przemieszczenie. Określony w § 2 sposób umieszczania oznakowania jest szczególnie istotny w odniesieniu do wyrobów zawierających azbest, będących częścią instalacji wodociągowych, ciepłowniczych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych. Przyjęto rozwiązanie, że w przypadku tego typu urządzeń i instalacji oznakowanie umieszczane będzie na ich widocznych częściach lub w pobliżu takich części (§ 3). W praktyce oznaczać to będzie umieszczanie oznakowania w miarę możliwości w pobliżu zaworów lub złącz.

§ 4 reguluje kwestie umieszczania oznakowania pomieszczeń, w których znajdują się instalacje i urządzenia zawierające azbest. Oznakowanie umieszczane będzie przed wejściem do pomieszczenia, w którym znajdują się takie instalacje i urządzenia, w szczególności na drzwiach tego pomieszczenia wraz z ostrzeżeniem: „Pomieszczenie zawiera azbest”. Dzięki temu osoba narażona na azbest jeszcze przed wejściem do pomieszczenia, będzie świadoma ryzyka, co umożliwi jej podjęcie odpowiednich środków eliminujących lub ograniczających ekspozycję na azbest, takich jak stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej. Należy mieć na względzie, że stan wyrobów azbestowych stale się pogarsza, a odpowiednie oznakowanie wzmocni poziom bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu.

Oznakowanie pomieszczeń będzie wymagane jednocześnie z oznakowaniem znajdujących się w tym pomieszczeniu instalacji i urządzeń zawierających wyroby azbestowe. W przypadku braku możliwości umieszczenia oznakowania na instalacji i urządzeniu przewidziano możliwość oznakowania wyłącznie pomieszczenia, w którym znajdują się te instalacje lub urządzenia.

Należy zauważyć, że § 5 stanowi de facto powtórzenie § 8 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Zgodnie z projektem rozporządzenia oznakowanie drogi utwardzonej odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczonej przed emisją azbestu, zamieszczane będzie na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone przed emisją azbestu nie będą podlegać oznakowaniu, po potwierdzeniu braku emisji azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia takiej drogi.

Graficzny wzór oznakowania instalacji i urządzeń oraz pomieszczeń określa załącznik nr 1 do rozporządzenia, zaś wzór oznakowania dróg został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia (§ 6).

W § 7 przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie ze względu na trwający równolegle proces legislacyjny projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest, termin wejścia w życie rozporządzenia zostanie dostosowany do terminu wejścia w życie procedowanej ustawy.

C. Pozostałe informacje

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Przedmiot projektowanego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, którzy są użytkującymi wyroby zawierające azbest. Należy podkreślić, że obowiązek oznakowania instalacji, urządzeń, pomieszczeń oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest niezabezpieczone trwale przez emisją azbestu nie jest nowym obowiązkiem w porównaniu do przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Wzory oznakowań są tożsame z obecnie obowiązującymi przepisami. Ponadto zgodnie z art. 77 ustawy o wyrobach zawierających azbest oznakowania wyprodukowane i wprowadzone do obrotu zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających

azbest, zachowują ważność do czasu, gdy przestaną informować o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia … (Dz. U. poz. …)

Załącznik nr 1

WZÓR

OZNAKOWANIE URZĄDZEŃ I INSTALACJI, W KTÓRYCH SĄ WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST ORAZ POMIESZCZEŃ, W KTÓRYCH ZNAJDUJĄ SIĘ TE URZĄDZENIA I INSTALACJE

Uwagi:
Charakterystyka wzoru oznakowania:
1) oznakowanie ma wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i ½ H szerokości;
2) oznakowanie składa się z:
   a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
   b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle.

Załącznik nr 2

WZÓR

OZNAKOWANIE DRÓG UTWARDZONYCH ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST NIEZABEZPIECZONYCH PRZED EMISJĄ AZBESTU

Uwagi:

Charakterystyka wzoru oznakowania:

1) oznakowanie ma wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i ½ H szerokości;
2) oznakowanie składa się z:
   a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
   b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1), 2)]

z dnia

w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

Na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia ……. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) sposób przeprowadzania szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwanego dalej „szkoleniem”;
2) program szkolenia;
3) sposób dokumentowania szkolenia;
4) sposób przeprowadzenia egzaminu oraz termin i sposób wydawania zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

§ 2. Jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237[5] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245), zwana dalej „jednostką szkoleniową”, zapewnia:

1) odpowiednie warunki lokalowe do przeprowadzenia szkolenia;
2) wyposażenie dydaktyczne niezbędne do właściwej realizacji programu szkolenia;
3) właściwy przebieg szkolenia oraz egzaminów;
4) możliwość weryfikacji faktycznego udziału uczestnika w szkoleniu;
5) prowadzenie dokumentacji szkolenia oraz egzaminu.

---

1) Niniejsze rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

2) Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

§ 3. 1.Szkolenie przeprowadza się zgodnie z programem szkolenia podzielonym na bloki tematyczne, do których została przypisana tematyka zajęć wraz z określoną formą zajęć, wymaganymi środkami dydaktycznymi oraz minimalną liczbą godzin dydaktycznych.

2. Program szkolenia został określony w:

1) załączniku nr 1 do rozporządzenia – w przypadku szkolenia podstawowego dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących;
2) załączniku nr 2 do rozporządzenia – w przypadku szkolenia rozszerzonego dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest;
3) załączniku nr 3 do rozporządzenia – w przypadku szkolenia rozszerzonego dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

3. Szkolenie dokumentowane jest w postaci dzienników zajęć, które obejmują w szczególności nazwę jednostki szkoleniowej, datę i program przeprowadzonego szkolenia, potwierdzenie faktycznego udziału uczestnika w szkoleniu, przebieg szkolenia oraz imię i nazwisko wykładowcy lub instruktora, który przeprowadził szkolenie.

§ 4. 1. Egzamin jest przeprowadzany przez komisję powołaną przez jednostkę szkoleniową.

2. Egzamin w przypadku szkolenia podstawowego odbywa się w formie pisemnej.

3. Egzamin w przypadku szkolenia rozszerzonego dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz szkolenia rozszerzonego dla osób nimi kierujących lub je nadzorujących odbywa się w formie pisemnej i praktycznej.

4. Egzamin dokumentuje się w postaci protokołu z przebiegu egzaminu, który obejmuje w szczególności skład komisji, listę uczestników wraz z wynikami egzaminu, datę przeprowadzenia egzaminu oraz podpisy komisji.

§ 5. 1. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia wydaje się osobie, która uczestniczyła w szkoleniu i uzyskała pozytywny wynik z egzaminu, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu.

2. Zaświadczenie może być wydane w postaci papierowej lub elektronicznej.

3. Zaświadczenie w postaci papierowej sporządza się w trzech egzemplarzach:

1) jeden dla uczestnika szkolenia;

2) dwa dla wykonawcy prac.

4. Jeżeli uczestnik szkolenia został skierowany na szkolenie przez podmiot inny niż wykonawca prac, albo uczestniczył w szkoleniu z własnej inicjatywy, jednostka szkoleniowa nie wydaje egzemplarzy zaświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 2.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[3)]

MINISTER FINANSÓW

I GOSPODARKI

[3)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. poz. 1824), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia …. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).

Uzasadnienie

A. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji z art. 11 ust. 5 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Obecnie kwestie związane ze szkoleniem w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest regulowane są rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. poz. 1824). Rozporządzenie to posługuje się pojęciem „pracownik", podczas gdy ustawa o wyrobach zawierających azbest definiuje pojęcie osoby narażonej na działanie azbestu jako osoby fizycznej, która może być narażona na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej lub pełnieniem służby lub czynnej służby wojskowej. Obejmuje ona więc swym zakresem nie tylko pracownika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ale również inne grupy zatrudnionych, wykonujące pracę zarobkową na innej podstawie niż stosunek pracy, osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą, funkcjonariuszy pełniących służbę lub żołnierzy. Celem tej definicji jest zapewnienie ochrony wszystkim osobom, które wykonują pracę zarobkową w narażeniu na działanie azbestu, bez względu na formę zatrudnienia czy fakt pełnienia służby np. w organach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, w służbach specjalnych, w Siłach Zbrojnych. Narażenie na działanie azbestu może być związane zarówno z wykonywaniem obowiązków służbowych w budynkach wykonanych z wyrobów zawierających azbest lub w których znajdują się wyroby zawierające azbest, jak i podczas czynności ratunkowych i innych, wykonywanych na terenie kraju lub poza jego granicami.

Ponadto, rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. dotyczy również wielu innych kwestii jak: plan pracy, postępowania w przypadku przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu azbestu, obowiązków pracodawcy, itd.

Również stanowiący załącznik do ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. „Program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest", wymaga dostosowania do przepisów UE oraz nowych technik szkoleniowych, z wykorzystaniem możliwości prowadzenia zajęć w formie on-line czy też użycia wirtualnego placu budowy.

Projektowane rozporządzenie wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, Dz. Urz. L 198, 25.07.2019, str. 241 Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

Przedstawiony projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia związane ze szkoleniem w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, zwanego dalej „szkoleniem".

B. Szczegółowy opis projektowanych regulacji

W § 1 został określony zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego zakres rozporządzenia. Rozporządzenie reguluje sposób przeprowadzania szkolenia oraz egzaminu, jak również program szkolenia oraz sposób jego dokumentowania.

W § 2 wskazano obowiązki jednostki szkoleniowej sprowadzające się do zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych, wyposażenia dydaktycznego, zapewnienia właściwego przebiegu szkolenia oraz egzaminów, możliwości weryfikacji faktycznego udziału uczestnika

w szkoleniu, a także prowadzenia dokumentacji szkolenia oraz egzaminu. Prawidłowo przeprowadzone szkolenie i egzaminy mają istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu, ograniczając ryzyko występowania azbestozależnych chorób zawodowych.

W § 3 wskazano na obowiązek przeprowadzenia szkolenia zgodnie z programem szkolenia, zawartym w załącznikach do niniejszego rozporządzenia. Szkolenie podstawowe dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących przeprowadza się zgodnie z programem szkolenia zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Załącznik nr 2 do rozporządzenia zawiera program szkolenia rozszerzonego dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, zaś załącznik nr 3 do rozporządzenia – program szkolenia rozszerzonego dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Zawarty w załącznikach nr 1–3 program szkolenia pozwoli osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom kierującym lub nadzorującym te osoby zrozumieć metody bezpiecznego postępowania z azbestem, w celu zarówno zminimalizowania ryzyka narażenia ich zdrowia, jak i negatywnego wpływu na środowisko.

Szkolenie podstawowe (załącznik nr 1) składa się z następujących bloków tematycznych:

1. Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne
2. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu
3. Zastosowanie azbestu i jego właściwości
4. Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest
5. Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych.

Szkolenie rozszerzone (załącznik nr 2), oprócz bloków tematycznych objętych szkoleniem podstawowym, składa się z następujących bloków tematycznych:

1. Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest – część teoretyczna
2. Maszyny i urządzenia – zajęcia praktyczne
3. Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu – zajęcia praktyczne
4. Dobre praktyki związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest – zajęcia praktyczne.

Dla zajęć praktycznych obejmujących 3 bloki tematyczne wskazano wspólny czas realizacji, ze względu na sposób organizacji zajęć praktycznych, podczas których będą realizowane zadania wymagające znajomości zagadnień i zastosowania umiejętności z trzech bloków tematycznych.

Szkolenie rozszerzone (załącznik nr 3), oprócz bloków tematycznych objętych szkoleniem podstawowym, składa się z następujących bloków tematycznych:

1. Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest – część teoretyczna

2. Szczegółowe wymagania prawne oraz dobre praktyki dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu – część teoretyczna
3. Maszyny i urządzenia – zajęcia praktyczne
4. Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu – zajęcia praktyczne.

Dla zajęć praktycznych obejmujących 2 bloki tematyczne wskazano wspólny czas realizacji, ze względu na sposób organizacji zajęć praktycznych, podczas których będą realizowane zadania wymagające znajomości zagadnień i zastosowania umiejętności z trzech bloków tematycznych.

Szkolenie dokumentowane jest w postaci dzienników zajęć, w celu zapewnienia możliwości weryfikacji przeprowadzenia konkretnego szkolenia oraz potwierdzenia faktycznego udziału uczestnika w szkoleniu.

W § 4 określono kwestie związane z przeprowadzeniem egzaminu przez jednostkę szkoleniową, w tym obowiązek powołania komisji oraz formę przeprowadzenia egzaminu. Przewidziano podział na szkolenie podstawowe dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób kierujących nimi lub je nadzorujących, których ocena ryzyka zawodowego uwzględnia rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu. Dopuszczono możliwość przeprowadzenia tych zajęć oraz egzaminu pisemnego w formie on-line. Ponadto, przewidziano odrębne rozszerzone szkolenie dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także odrębne szkolenie dla osób kierujących lub nadzorujących te osoby. W przypadku tych grup osób istotną rolę szkoleniową będą pełnić zajęcia praktyczne, m.in. z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia (lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania), czy też polegające na demontażu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów azbestowych. Przewidziano możliwość odbycia wykładów w formie online, przy czym egzamin pisemny oraz z części praktycznej będzie musiał odbyć się stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego. Egzamin dokumentuje się w postaci protokołu z przebiegu egzaminu. Wprowadzenie tych wymogów ma na celu zapewnienie kontroli nad dokumentacją, w tym poprzez umożliwienie weryfikacji autentyczności zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, zapobiegając tym samym ewentualnym fałszerstwom tych dokumentów

W § 5 określono obowiązek potwierdzenia uzyskanego wyniku pozytywnego z egzaminu przez wydanie zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Zaświadczenie będzie wydawane w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu końcowego.

Zaświadczenie będzie wydawane w 3 egzemplarzach. Jednym z wymogów przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest jest załączenie do niego odpisów aktualnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia osób narażonych na działanie azbestu oraz osób kierujących lub nadzorujących te osoby, które są ważne co najmniej 3 miesiące od dnia złożenia wniosku. Stąd projektodawca przewidział, że oprócz egzemplarza dla uczestnika szkolenia, zostaną również wydane dwa egzemplarze dla wykonawcy prac (jeden zostanie u wykonawcy prac, drugi będzie dołączany do wniosku).

W przypadku, gdy uczestnik szkolenia został skierowany na szkolenie przez podmiot inny, niż wykonawca prac, albo uczestniczył w szkoleniu z własnej inicjatywy, jednostka szkoleniowa nie będzie wydawać dodatkowych egzemplarzy zaświadczenia.

W § 6 określono, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie ze względu na trwający proces legislacyjny ustawy o wyrobach

zawierających azbest termin wejścia w życie rozporządzenia zostanie dostosowany do terminu wejścia w życie ustawy.

C. Pozostałe informacje

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Przedmiot projektowanego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zajmujących się szkoleniami w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, co zostało określone w ocenie skutków regulacji. W tej materii ustawa o wyrobach zawierających azbest wprowadza nowy obowiązek uzyskania przez jednostkę szkoleniową wpisu do rejestru jednostek szkoleniowych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Obowiązek przeszkolenia osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest i osób ich nadzorujących nie jest nowym obowiązkiem w porównaniu do przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Do grona osób, które powinny zostać przeszkolone dołączyły wszystkie osoby, które mogą być narażone na działanie azbestu podczas wykonywania pracy zarobkowej, pełnienia służby lub czynnej służby wojskowej. Program szkolenia w porównaniu do obowiązującego przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest został uszczegółowiony i rozszerzony, zgodnie z postępem wiedzy oraz wymaganiami prawa UE.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Baranowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Izabela Drelich-Sikorska – radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 98 74 Magdalena Kossakowska – główny specjalista, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: magdalena.kossakowska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 95 74	**Data sporządzenia** 17.07.2026 r. **Źródło:** upoważnienie ustawowe – art. 11 ust. 5 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki** – 42

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji z art. 11 ust. 5 ustawy o wyrobach zawierających azbest. Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r. poz. 1824). Rozporządzenie to posługuje się pojęciem „pracownik", podczas gdy ustawa o wyrobach zawierających azbest definiuje pojęcie osoby narażonej na działanie azbestu jako osoby fizycznej, która może być narażona na działanie azbestu w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej lub pełnieniem służby lub czynnej służby wojskowej. Obejmuje ona więc swym zakresem nie tylko pracownika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ale również inne grupy zatrudnionych, wykonujące pracę zarobkową na innej podstawie niż stosunek pracy, osoby prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą, funkcjonariuszy pełniących służbę lub żołnierzy. Celem tej definicji jest zapewnienie ochrony wszystkim osobom, które wykonują pracę zarobkową w narażeniu na działanie azbestu, bez względu na formę zatrudnienia czy fakt pełnienia służby np. w organach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, w służbach specjalnych, w Siłach Zbrojnych. Narażenie na działanie azbestu może być związane zarówno z wykonywaniem obowiązków służbowych w budynkach wykonanych z wyrobów zawierających azbest lub w których znajdują się wyroby zawierające azbest, jak i podczas czynności ratunkowych i innych, wykonywanych na terenie kraju lub poza jego granicami.

Ponadto, rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. dotyczy również wielu innych kwestii jak: plan pracy, postępowania w przypadku przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu azbestu, obowiązków pracodawcy, itd.

Również stanowiący załącznik do ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. „Program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest", wymaga dostosowania do przepisów UE oraz nowych technik szkoleniowych, z wykorzystaniem możliwości prowadzenia zajęć w formie on-line czy też użycia wirtualnego placu budowy.

Rozporządzenie wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, Dz. Urz. L 198, 25.07.2019, str. 241 Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

Rozporządzenie z dnia 14 października 2005 r. utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Prawidłowo przeprowadzone szkolenie i egzaminy mają istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu, ograniczając ryzyko występowania azbestozależnych chorób zawodowych.

Projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia związane ze szkoleniem w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, w tym sposób przeprowadzania szkolenia oraz egzaminu, jak również program szkolenia oraz sposób jego dokumentowania.

Obowiązek szkoleń obejmuje:

1. osoby narażone na działanie azbestu podczas wykonywania pracy zarobkowej, pełnienia służby lub czynnej służby wojskowej
2. osoby wykonujące prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest

3. osoby nadzorujące osoby wykonujące prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

W celu dostosowania przepisów przedmiotowego rozporządzenia do ww. regulacji ustawowych, projektowane przepisy zakładają:

1. obowiązki jednostki szkoleniowej związane z zapewnieniem:
   – odpowiednich warunków lokalowych do przeprowadzenia szkolenia,
   – wyposażenia dydaktycznego niezbędnego do właściwej realizacji programu szkolenia,
   – właściwego przebiegu szkolenia oraz egzaminów,
   – możliwości weryfikacji faktycznego udziału uczestnika w szkoleniu,
   – prowadzenia dokumentacji w postaci dzienników zajęć i protokołów z przebiegu egzaminów;
2. przeprowadzanie szkolenia zgodnie z programem szkolenia, stanowiącym załączniki do projektowanego rozporządzenia, tj.
   – programem szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest – szkolenie podstawowe dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących (załącznik nr 1),
   – programem szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest – szkolenie rozszerzone dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest (załącznik nr 2),
   – programem szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest – szkolenie rozszerzone dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest (załącznik nr 3);
3. zasady przeprowadzania egzaminu przez komisję powołaną przez jednostkę szkoleniową;
4. zasady wydawania zaświadczeń.

Szkolenie jest istotnym elementem zapewnienia bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowotnej, dlatego też powinno być realizowane przez uprawnione podmioty. W tym zakresie ustawa o wyrobach zawierających azbest wprowadza obowiązek wpisu do rejestru jednostek szkoleniowych, dla jednostek organizacyjnych prowadzących działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Przepisy dotyczące obowiązku realizowania szkolenia przez jednostki organizacyjne wskazane w art. 13 ustawy o wyrobach zawierających azbest nie będą mieć zastosowania do strażaków Państwowej Straży Pożarnej i strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących udział w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych.

Wprowadzenie wymogu prowadzenia dokumentacji w postaci dzienników zajęć i protokołów z przebiegu egzaminów ma na celu zapewnienie kontroli nad dokumentacją, w tym poprzez umożliwienie weryfikacji autentyczności zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, zapobiegając tym samym ewentualnym fałszerstwom tych dokumentów. Zawarty w załącznikach do projektu rozporządzenia program szkolenia pozwoli osobom narażonym na działanie azbestu oraz osobom kierującym lub nadzorującym te osoby zrozumieć metody bezpiecznego postępowania z azbestem, w celu zarówno zminimalizowania ryzyka narażenia ich zdrowia, jak i negatywnego wpływu na środowisko.

W przypadku szkolenia podstawowego dla osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących dopuszczono możliwość przeprowadzenia zajęć oraz egzaminu pisemnego w formie on-line, m.in. ze względu na znaczną liczbę osób, które powinny zostać przeszkolone w tym zakresie.

Ponadto, przewidziano odrębne rozszerzone szkolenie dla osób narażonych na działanie azbestu wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a także odrębne szkolenie dla osób kierujących lub nadzorujących te osoby. W przypadku tych dwóch grup istotną rolę szkoleniową będą pełnić zajęcia praktyczne, m.in. z wykorzystaniem rzeczywistego (lub imitującego rzeczywisty, np. atrapy komór dekontaminacyjnych) sprzętu i wyposażenia (lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania), czy też polegające na demontażu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów azbestowych. Wykłady będą mogły odbyć się w formie online, przy czym egzamin pisemny oraz z części praktycznej będzie musiał odbyć się stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów projektu za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

1. Francja

Zgodnie z francuskim Kodeksem Pracy pracodawca organizuje szkolenia dla pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych lub toksycznych dla układu rozrodczego. Informacje i szkolenia obejmują w szczególności: potencjalne zagrożenia dla zdrowia, w tym dodatkowe zagrożenia wynikające z palenia tytoniu; środki ostrożności, które należy podjąć w celu zapobiegania narażeniu; wymagania higieniczne; noszenie i używanie sprzętu ochronnego i odzieży ochronnej; środki, które powinni podjąć pracownicy, a w szczególności personel ratowniczy, w celu zapobiegania zdarzeniom i reagowania na nie. Instytucja szkoleniowa lub pracodawca zatwierdza przeprowadzone szkolenie w formie indywidualnego certyfikatu kwalifikacji wydanego pracownikowi.

2. Niderlandy

W Niderlandach pracownicy wykonujący prace przy usuwaniu azbestu muszą posiadać certyfikat. Wynika to z faktu, że usuwanie azbestu jest działalnością zawodową wysokiego ryzyka. Aby zagwarantować zdrowie i bezpieczeństwo w pracy rząd zdecydował się na ustawowy system certyfikacji. Istnieją różne certyfikaty, na przykład: certyfikat przeznaczony dla

firm, które chcą badać azbest w budynkach lub instalacjach (Procescertificaat voor asbestinventarisatie), certyfikat procesu usuwania azbestu (Procescertificaat voor asbestverwijdering) przeznaczony dla firm, które chcą usuwać azbest z budynków lub instalacji, certyfikaty osobiste (Persoonscertificaten): szkolenie profesjonalnego usuwania azbestu (Deskundig Asbestverwijderaar, DAV-1), profesjonalny usuwacz azbestu (Deskundig Asbestverwijderaar, DAV-2) profesjonalny nadzorca rozbiórki azbestu (Deskundig Toezichthouder Asbestsloop, DTA). https://business.gov.nl/regulation/certification-and-registration-asbestos-removers/

3. Irlandia

W Irlandii szkolenia powinny być zapewniane: w związku z rekrutacją, w przypadku przeniesienia pracownika lub zmiany przypisanego pracownikowi zadania, w związku z wprowadzeniem nowego sprzętu roboczego, systemów pracy lub zmian w istniejącym sprzęcie roboczym lub systemach pracy, oraz w związku z wprowadzeniem nowej technologii. Regularne szkolenia dokształcające należy przeprowadzać co najmniej co trzy lata. Informacje obejmujące na przykład nowe techniki pracy lub zmiany w przepisach, powinny być przekazywane regularnie i nie powinny czekać na szkolenie dokształcające. W każdym przypadku potrzeba szkolenia dokształcającego powinna być oceniana corocznie. Coroczne szkolenie dokształcające jest zalecane dla specjalistycznych wykonawców zajmujących się usuwaniem azbestu, zajmujących się pracami o podwyższonym ryzyku. Podstawowe szkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy z azbestem musi być zapewnione wszystkim pracownikom, którzy są lub mogą być narażeni na działanie azbestu, np. w przypadku naruszenia konstrukcji budynku. Zazwyczaj będzie ono oparte na teorii. Oprócz podstawowego szkolenia, które powinno być zapewnione wszystkim pracownikom narażonym na działanie azbestu podczas wykonywania ich codziennych prac, wymagane jest dodatkowe szkolenie dla pracowników takich jak dekarze, pracownicy usuwający płyty dachowe, konserwatorzy, itp. Specjalistyczne szkolenie pracowników usuwających azbest musi obejmować sesje praktyczne (około 50% treści kursu), aby uczestnicy nauczyli się, jak obsługiwać i konserwować sprzęt mający wpływ na bezpieczeństwo, np. obudowy, środki ochrony indywidualnej, sprzęt ochrony oddechowej, urządzenia dekontaminacyjne, sprzęt do tłumienia pyłu. Szkolenie powinno być odpowiednie do roli, do której dana osoba jest szkolona (np. przełożony), charakteru pracy, do której jest szkolona, oraz brać pod uwagę czy jest to np. szkolenie wstępne lub uzupełniające. https://www.hsa.ie/eng/your_industry/chemicals/legislation_enforcement/asbestos/asbestos_notifications/asbestos_removal/

4. Wielka Brytania

Pracodawcy muszą zapewnić swoim pracownikom odpowiednie szkolenie i stosowanie odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej (PPE) w celu zminimalizowania ryzyka narażenia.
https://asbestos-surveys.org.uk/asbestos/dealing-with-asbestos-removal-and-disposal-options/what-are-the-steps-involved-in-a-professional-asbestos-removal-process/

W Wielkiej Brytanii nauczyciele proporcjonalnie częściej cierpią na choroby związane z azbestem, ponieważ jest nim zanieczyszczonych wiele szkół. Stanowi to zagrożenie dla zdrowia nie tylko nauczycieli, ale także uczniów, którzy spędzają znaczną część swojego życia w tych budynkach. Budynki publiczne stanowią powszechny problem w całej Europie, zwłaszcza gdy korzystają z nich dzieci (szkoły i obiekty sportowe).
https://www.etui.org/topics/health-safety-working-conditions/hesamag/construction-workers-at-the-mercy-of-social-dumping/asbestos-not-a-problem-of-the-past

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	88	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – zapewnienia osobom narażonym na działanie azbestu przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osobom kierującym lub nadzorującym te osoby, odrębnie dla każdej z tych grup zawodowych, szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w zakresie rozszerzonym.
Jednostki szkoleniowe prowadzące działalność w dziedzinie bhp, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 237^5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, wpisane do rejestru	9	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – zapewnienia wykładowców i instruktorów posiadających zasób wiedzy, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne niezbędne do właściwej realizacji programu szkolenia;

jednostek szkoleniowych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki			– zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych do przeprowadzenia szkolenia; – zapewnienia wyposażenia dydaktycznego niezbędnego do właściwej realizacji programu szkolenia; – zapewnienia właściwego przebiegu szkolenia oraz egzaminów; – prowadzenia dokumentacji w postaci dzienników zajęć i protokołów z przebiegu egzaminów; – powołania komisji do przeprowadzenia egzaminu; – wydania zaświadczenia niezwłocznie po zakończeniu szkolenia; – przechowywania dokumentacji w postaci dzienników zajęć i protokołów z przebiegu egzaminów, przez okres 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym został przeprowadzony egzamin.
Podmioty odpowiedzialne (pracodawcy, przedsiębiorcy, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne, w których osoby narażone na działanie azbestu pełnią służbę lub czynną służbę wojskową - wykonujący lub nadzorujący pracę lub służbę, w których występuje narażenie na działanie azbestu)	5,3 mln	GUS – Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności, statusu zatrudnienia, sekcji i działów PKD w 2023 r. (dla sekcji: Górnictwo i wydobywanie, Przetwórstwo przemysłowe, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja, Budownictwo, Administracja publiczna i obrona narodowa)	Obowiązek: – zapewnienia osobom narażonym na działanie azbestu szkolenia w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w zakresie podstawowym.
Minister właściwy do spraw gospodarki	1	Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275)	Obowiązek: – prowadzenia rejestru jednostek szkoleniowych.
Organy kontrolne inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej	Główny Inspektorat Pracy oraz 16 okręgowych inspektoratów pracy; Główny Inspektorat Sanitarny oraz 343 państwowych wojewódzkich (16), powiatowych (318) i granicznych inspektorów sanitarnych (9)	Przepisy prawa	Obowiązek: – kontrolowania przeszkolenia osób narażonych na działanie azbestu, osób kierujących lub nadzorujących te osoby.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji na etapie konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) projekt rozporządzenia został skierowany do następujących podmiotów:

Polski Fundusz Rozwoju, Polskie Towarzystwo Chorób Płuc, Polskie Towarzystwo Onkologiczne, Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Prezes Banku Ochrony Środowiska, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.

Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. l uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych na podstawie § 36 uchwały Rady Ministrów nr 190 z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został skierowany do konsultacji publicznych z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujący podmiotów:

Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Polskie Towarzystwo Energetyki Cieplnej, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.

Zgodnie z § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania, z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujących podmiotów: 16 marszałków województw, Główny Inspektor Pracy, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:

– na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549, z późn. zm.):

1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
2) Forum Związków Zawodowych,
3) NSZZ „Solidarność";

– na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423):

1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
2) Konfederacji „Lewiatan",
3) Związku Rzemiosła Polskiego,
4) Związku Pracodawców Business Centre Club,
5) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2026 r. poz. 836), został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego z 30-dniowym terminem na zajęcie stanowiska.

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania w terminie 30 dni przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

W ramach opiniowania zgłoszono 4 uwagi, z których 1 została uwzględnia i 3 nieuwzględnione.

W ramach konsultacji publicznych zgłoszono 1 uwagę, która nie została uwzględniona.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …….. r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*

Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Obowiązek dotyczący szkolenia osób narażonych na działanie azbestu dotyczy wszystkich podmiotów odpowiedzialnych, w których jest ryzyko potencjalnego narażenia na działanie azbestu. Przepisy rozporządzenia określają program szkolenia, jednakże należy mieć na względzie, że azbest jest substancją rakotwórczą i zgodnie z dotychczasowymi przepisami Kodeksu pracy wykazane narażenie na substancje rakotwórcze generowało obowiązek odpowiednich szkoleń. Możliwość odbycia szkolenia w formie on-line oraz częstotliwość raz na 3 lata, biorąc pod uwagę obowiązki dotyczące szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, powinno ograniczyć ewentualny wzrost kosztów szkoleń. Jednocześnie należy zauważyć, że obowiązek przeszkolenia osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest nie jest nowym obowiązkiem, ponieważ funkcjonuje on także w przepisach obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Uszczegółowieniu zgodnie z unijnymi przepisami, ulega program szkolenia oraz zasady dokumentowania przeprowadzenia szkolenia.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia może wpłynąć na: – poprawę bezpieczeństwa, efektywności i jakości pracy, – lepsze działanie przedsiębiorstw wskutek standaryzacji procesów szkoleniowych, – poprawę przepływu informacji wewnątrz przedsiębiorstwa (szkolenia obejmują m.in. procedury alarmowe, w przypadku awarii, zgłaszanie nieprawidłowości), – zwiększenie innowacyjności poprzez wdrożenie dobrych praktyk. Obowiązek szkoleń osób narażonych na działanie substancji rakotwórczych, jaką jest azbest, oraz osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające znaczący wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt rozporządzenia może wpłynąć na: – poprawę bezpieczeństwa, efektywności i jakości pracy,						

		– lepsze działanie przedsiębiorstw wskutek standaryzacji procesów szkoleniowych, – poprawę przepływu informacji wewnątrz przedsiębiorstwa (szkolenia obejmują m.in. procedury alarmowe, w przypadku awarii, zgłaszanie nieprawidłowości), – zwiększenie innowacyjności poprzez wdrożenie dobrych praktyk. Obowiązek szkoleń osób narażonych na działanie substancji rakotwórczych, jaką jest azbest, oraz osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające znaczący wpływ na funkcjonowanie sektora mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia będzie mieć pozytywny wpływ na bezpieczeństwo w miejscu wykonywania prac, pełnienia służby i czynnej służby wojskowej, co powinno także w pozytywny sposób oddziaływać na sposób postępowania obywateli w pozostałych sytuacjach życiowych. Wzrost wiedzy i świadomości o narażeniu na działanie azbestu powinno przełożyć się na wyższy poziom bezpieczeństwa przed narażeniem wtórnym.
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na: – wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania robót związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, co jest to istotne szczególnie podczas prac wykonywanych w pomieszczeniach obiektów o dużej kubaturze, wielu kondygnacjach i skomplikowanej konstrukcji, – zmniejszenie ryzyka wypadków przy pracy i awarii, – poprawę bezpieczeństwa pracy, – zmniejszenie liczby nieobecności w pracy w związku z wypadkami przy pracy.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na: – wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania robót związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, – zmniejszenie ryzyka wypadków przy pracy i awarii, – poprawę bezpieczeństwa pracy, – zmniejszenie liczby nieobecności w pracy w związku z wypadkami przy pracy.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na: – wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu, – wzrost poczucia bezpieczeństwa, że zlecane roboty są wykonywane zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, – zmniejszenie ryzyka obciążenia koniecznością sprawowania opieki nad osobami, które uległy wypadkom przy pracy, albo zachorowały na choroby azbestozależne.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

1) Procedura szkoleń osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest:

Dotyczy wykonawców prac – zmniejszenie obciążenia – możliwość odbycia części szkolenia w zakresie podstawowym w formie on-line, obowiązek odbycia części szkolenia w zakresie rozszerzonym w formie stacjonarnej; czynność raz na 3 lata;

2) Procedura szkoleń osób nadzorujących osoby wykonujące prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest:

Dotyczy wykonawców prac – zmniejszenie obciążenia – możliwość odbycia części szkolenia w zakresie podstawowym w formie on-line, obowiązek odbycia części szkolenia w zakresie rozszerzonym w formie stacjonarnej; czynność raz na 3 lata;

3) Procedura szkoleń osób narażonych na działanie azbestu oraz osób nimi kierujących lub je nadzorujących:

Dotyczy podmiotów odpowiedzialnych – zwiększenie obciążenia – możliwość odbycia szkolenia w zakresie podstawowym w formie on-line; czynność raz na 3 lata.

Zgodnie z obecnymi przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w przypadku prac szczególnie niebezpiecznych (czyli m.in. prac z materiałami niebezpiecznymi do których zaliczamy azbest) szkolenie powinno być przeprowadzane nie rzadziej niż raz w roku. Ustalenie częstotliwości szkoleń co 3 lata jest ustalonym kompromisem, który, z jednej strony zabezpiecza konieczności aktualizacji wiedzy i umiejętności pracowników, z drugiej nie obciąża pracodawcy nadmiernymi obowiązkami oraz nieobecnościami pracowników w pracy.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie będzie mieć wpływ na rynek pracy. Może wzrosnąć zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy posiadających wiedzę w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na zdrowie ludzi poprzez: – zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z azbestem, – lepsze zrozumienie procedur prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, – zmniejszenie liczby wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych wynikających z niewłaściwego obchodzenia się z wyrobami zawierającymi azbest, – ograniczenie ryzyka popełnienia błędów związanych ze stosowaniem środków ochrony indywidualnej (odzież ochronna, maski, itd.).

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia … (Dz. U. ….)

Załącznik nr 1

PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE PODSTAWOWE DLA OSÓB NARAŻONYCH NA DZIAŁANIE AZBESTU ORAZ OSÓB NIMI KIERUJĄCYCH LUB ICH NADZORUJĄCYCH

PROGRAM SZKOLENIA PODSTAWOWEGO DLA OSÓB NARAŻONYCH NA DZIAŁANIE AZBESTU ORAZ OSÓB NIMI KIERUJĄCYCH LUB ICH NADZORUJĄCYCH					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne)	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem			

		Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna i badania profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy prawne dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na			

		działanie azbestu lub ich przedstawicieli			
3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów zawierających azbest i skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Rodzaje wyrobów zawierających azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych			
		Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać			

		zabezpieczone w sposób trwały			
4.	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest			
		Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych			
Łączna minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut):			3,5	-	-
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny (dopuszczona możliwość egzaminu on-line)
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde i miękkie.				
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.				
4.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.				
5.	Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz przepisy dotyczące oceny narażenia i ryzyka zawodowego podczas prac z azbestem, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich				

	przedstawicieli.	
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:		
1.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby zawierające azbest.	Egzamin pisemny (dopuszczona możliwość egzaminu on-line)
2.	Potrafi wskazać niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej stosowane w pracach, podczas których może występować narażenie na działanie azbestu.	

Załącznik nr 2

PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE ROZSZERZONE DLA OSÓB NARAŻONYCH NA DZIAŁANIE AZBESTU WYKONUJĄCYCH PRACE POLEGAJĄCE NA USUWANIU LUB ZABEZPIECZANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

PROGRAM SZKOLENIA ROZSZERZONEGO DLA OSÓB NARAŻONYCH NA DZIAŁANIE AZBESTU WYKONUJĄCYCH PRACE POLEGAJĄCE NA USUWANIU LUB ZABEZPIECZANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne)	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem			
		Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna			

		i badania profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy prawne dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Przepisy prawne w zakresie zasad usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest			
		Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac			

		wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli			
3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów zawierających azbest i skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Rodzaje wyrobów zawierających azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych			
		Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać zabezpieczone w			

		sposób trwały			
4.	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest			
		Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacje multimedialne	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych			
		Opracowanie planu pracy dla sytuacji awaryjnych oraz zasady zgłoszenia prac w sytuacjach awaryjnych			
6.	Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest	Rodzaje wyrobów zawierających azbest i miejsca największego ich stosowania w budownictwie i przemyśle	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych podczas ich usuwania, – zasady bezpieczeństwa i			

		higieny pracy związane z ich usuwaniem, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu,			
		Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych do ich zabezpieczania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane ze stosowaniem określonych materiałów do zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu			
		Utrzymywanie higieny osobistej (w trakcie i po zakończonej pracy), utrzymywanie w czystości odzieży i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej			
		Zasady postępowania w sytuacjach			

		awaryjnych: – dobre praktyki, – techniki pracy w sytuacjach awaryjnych, – kolejność robót.			
7.	Maszyny i urządzenia	Maszyny i urządzenia oraz środki stosowane podczas prowadzenia prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest: – rodzaje i parametry techniczne dotyczące skuteczności ochrony, – zasady doboru i stosowania, – zasady przechowywanie, – zasady konserwacji i czyszczenia	7	Prezentacja multimedialna oraz pokaz sprzętu i wyposażenia (w tym: narzędzia ręczne lub wolnoobrotowe, spryskiwacz, winda dekarska), zabezpieczenia pozwalające na bezpyłowe cięcie i wiercenie (w tym: opaski i worki żelowe)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania
8.	Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu	Środki podczas zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest: – właściwa organizacja pracy (w tym kolejność robót, zasady komunikacji, organizacja stref pracy, w tym stref hermetyzowanych, z obniżonym ciśnieniem, wyposażonych w komory dekontaminacyjne, – plan prac,		Pokaz sprzętu wyposażenia: komora dekontaminacyjna (atrapa), odkurzacz z filtrem HEPA oraz inne wyposażenie pozwalające na przećwiczenie oznaczania i oczyszczania terenu (urządzenia odpylające, narzędzia zaopatrzone w urządzenia odpylające itp.)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i atrapy komory dekontaminacyjnej oraz wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na

		– stosowanie maszyn i urządzeń eliminujących lub ograniczających do emisję azbestu, – izolowanie stref pracy, w których występuje emisja azbestu, i ich znakowanie znakami ostrzegawczymi			przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania
		Stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: – dobór odpowiednich do cech antropometrycznych osoby oraz do poziomu narażenia na działanie azbestu środków ochrony indywidualnej (m.in. ubrań ochronnych, środków ochrony układu oddechowego), – właściwe używanie środków ochrony układu oddechowego i ograniczenia w ich stosowaniu, – środki ostrożności związane ze stosowaniem środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w szczególności: oczyszczanie i przechowywanie uniemożliwiające zanieczyszczenie		Prezentacja multimedialna: półmaska jednorazowego użytku, półmaska i maska pełna wielokrotnego użytku z wymiennymi filtrami, kombinezon ochronny typu 6, rękawice ochronne, gogle ochronne, urządzenie do sprawdzania szczelności maski	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, w tym zakładanie i zdejmowanie po zakończonej pracy lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania

		środowiska azbestem, zakaz przechowywania odzieży stosowanej na stanowisku pracy obok odzieży własnej (domowej)			
9.	Dobre praktyki podczas usuwania wyrobów zawierających azbest	Usuwanie i zabezpieczanie bezazbestowych atrap wyrobów zawierających azbest		Atrapa komory dekontaminacyjnej oraz bezazbestowe atrapy (imitacje) wyrobów zawierających azbest, w tym m.in.: miękkich płyt izolacyjnych, wyrobów azbestowo-cementowych (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacji termicznej rur (tekstylnej z natryskiem azbestowym)	Zajęcia praktyczne polegające na usuwaniu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest
		Utrzymanie porządku i czystości w miejscach pracy: – oczyszczanie terenu pracy przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z odpadów i azbestu, wykluczające uwalnianie się azbestu do środowiska pracy lub środowiska naturalnego, – zasady opakowania, oznakowania i transportu odpadów zawierających		Wyposażenie pozwalające na przećwiczenie procedury opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania

		azbest, z uwzględnieniem ochrony środowiska pracy i środowiska naturalnego przed emisją azbestu, – zasady magazynowania i przemieszczania odpadów na terenie prac, – metody unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest			
Łączna minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)			12,5		
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego)
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde i miękkie.				
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.				
4.	Zna zasady higieny osobistej i profilaktyki zdrowotnej związane z pracą w narażeniu na działanie azbestu.				
5.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.				
6.	Zna zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.				
7.	Zna zasady i przepisy prawne dotyczące zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz gospodarki odpadami zawierającymi azbest. Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz przepisy dotyczące oceny narażenia i ryzyka zawodowego podczas prac z azbestem, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli.				
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:					
1.	Potrafi wybrać i zastosować (założyć i zdejmować) niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej do pracy w narażeniu na działanie azbestu.				Egzamin praktyczny (stacjonarnie,

2.	Potrafi prawidłowo usuwać następujące wyroby azbestowe: miękkie płyty izolacyjne, wyroby azbestowo-cementowe (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolację termiczną rur (tekstylna z natryskiem azbestowym).	pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrap i imitacji oraz wyposażenia wymienionych w programie szkolenia
3.	Potrafi wybrać oraz zastosować maszyny i urządzenia do usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.	
4.	Potrafi korzystać z komory dekontaminacyjnej.	
5.	Potrafi oznakować i zabezpieczyć strefę pracy oraz zapakować w odpowiedni sposób i oznakować odpady zawierające azbest oraz przygotować je do transportu wraz ze sprawdzeniem pojazdu przeznaczonego do transportu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego): 1) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrap i wyposażenia oraz bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest, wymienionych programie szkolenia lub alternatywnie: 2) z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na weryfikację
6.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby zawierające azbest.	

		wskazanych umiejętności

Załącznik nr 3

PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE ROZSZERZONE DLA OSÓB KIERUJĄCYCH LUB NADZORUJĄCYCH OSOBY NARAŻONE NA DZIAŁANIE AZBESTU WYKONUJĄCE PRACE POLEGAJĄCE NA USUWANIU LUB ZABEZPIECZANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

PROGRAM SZKOLENIA ROZSZERZONEGO DLA OSÓB KIERUJĄCYCH LUB NADZORUJĄCYCH OSOBY NARAŻONE NA DZIAŁANIE AZBESTU WYKONUJĄCE PRACE POLEGAJĄCE NA USUWANIU LUB ZABEZPIECZANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne)	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem			
		Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna i badania			

		profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Przepisy prawne w zakresie zasad usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest			
		Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na			

		działanie azbestu lub ich przedstawicieli			
3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów zawierających azbest, skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Rodzaje wyrobów mogących zawierać azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych			
		Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać zabezpieczone w sposób trwały			
4.	Zasady	Zasady	0,5	Prezentacja	Wykład

	postępowania z odpadami zawierającymi azbest	postępowania z odpadami zawierającymi azbest		multimedialna	(dopuszczone zajęcia on-line)
		Sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest			
		Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu			
		Przepisy ustawy o odpadach w zakresie wpisu do rejestru Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), prowadzenia ewidencji odpadów i sprawozdawczości w BDO w zakresie wytwarzania, magazynowania i transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacje multimedialne	Wykład (dopuszczalne zajęcia on-line)
		Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych			
		Opracowanie planu pracy dla sytuacji awaryjnych oraz zasady zgłoszenia			

		prac w sytuacjach awaryjnych			
6.	Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest	Rodzaje wyrobów zawierających azbest i miejsca największego ich stosowania w budownictwie i przemyśle	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych podczas ich usuwania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane z ich usuwaniem, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu			
		Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowane do ich zabezpieczania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane ze stosowaniem określonych materiałów do ich zabezpieczania, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków			

		mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu			
		Utrzymywanie higieny osobistej (w trakcie i po zakończonej pracy), utrzymywanie w czystości odzieży i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej			
		Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych: – dobre praktyki, – techniki pracy w sytuacjach awaryjnych, – kolejność robót.			
7.	Szczegółowe wymagania prawne oraz dobre praktyki dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu wykonujące prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Sporządzanie planu pracy dotyczącego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest			
		Zgłaszanie zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest			
		Monitoring jakości powietrza (wymagania i			

		dokumentacja)			
		Organizacja stanowisk pracy, w tym w zakresie wydzielania stref i wymagań dotyczących ich hermetyzacji, obniżenia ciśnienia, wyposażenia w komory dekontaminacyjne, wydzielenia stref komunikacji, przemieszczania i magazynowania odpadów, zaplecza socjalnego			
		Prowadzenie dokumentacji dotyczącej osób narażonych na działanie azbestu i wykonywanych prac			
8.	Maszyny i urządzenia	Maszyny i urządzenia oraz środki stosowane podczas prowadzenia prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest - rodzaje i paramenty techniczne dotyczące skuteczności ochrony, – zasady doboru i stosowania, – zasady przechowywania, – zasady konserwacji i czyszczenia.	5,5	Prezentacja multimedialna oraz pokaz sprzętu i wyposażenia (w tym: narzędzia ręczne lub wolnoobrotowe, spryskiwacz, winda dekarska), zabezpieczenia pozwalające na bezpyłowe cięcie i wiercenie (w tym: opaski i worki żelowe)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania.

9.	Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu	Środki podczas zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest: – właściwa organizacja pracy (w tym kolejność robót, zasady komunikacji, organizacja stref pracy, w tym stref hermetyzowanych, z obniżonym ciśnieniem, wyposażonych w komory dekontaminacyjne, – plan prac, – stosowanie maszyn i urządzeń eliminujących lub ograniczających do emisję azbestu, – izolowanie stref pracy, w których występuje emisja azbestu i ich znakowanie znakami ostrzegawczymi		Komora dekontaminacyjna, odkurzacz z filtrem HEPA oraz inne wyposażenie pozwalające na przećwiczenie oznaczania terenu (urządzenia odpylające, narzędzia zaopatrzone w urządzenia odpylające itp.)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania.
		Stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: – dobór środków ochrony indywidualnej odpowiednich do cech antropometrycznych osoby narażonej na działanie azbestu oraz do poziomu narażenia na działanie azbestu (m.in. ubrań ochronnych,		Prezentacja multimedialna, półmaska jednorazowego użytku, półmaska i maska pełna wielokrotnego użytku z wymiennymi filtrami, kombinezon ochronny typu 6, rękawice ochronne, gogle ochronne, urządzenie do sprawdzania	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, w tym zakładanie i zdejmowanie po zakończonej pracy lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych

		środków ochrony układu oddechowego), – właściwe używanie środków ochrony układu oddechowego i ograniczenia w ich stosowaniu, – środki ostrożności związane ze stosowaniem środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w szczególności: oczyszczanie i przechowywanie uniemożliwiające zanieczyszczenie środowiska naturalnego pyłami azbestu, zakaz przechowywania odzieży stosowanej na stanowisku pracy obok odzieży własnej (domowej)		szczelności maski.	procedur postępowania.
		Usuwanie i zabezpieczanie bezazbestowych atrap wyrobów zawierających azbest		Atrapa komory dekontaminacyjnej oraz bezazbestowe atrapy (imitacje) wyrobów zawierających azbest, w tym m.in.: miękkich płyt izolacyjnych, wyrobów azbestowo-cementowych (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacji termicznej rur (tekstylnej z	Zajęcia praktyczne polegające na usuwaniu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest

				natryskiem azbestowym)	
		Utrzymanie porządku i czystości w miejscach pracy: – oczyszczanie miejsca wykonywania pracy przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z odpadów i azbestu, wykluczające uwalnianie się azbestu do środowiska pracy lub środowiska naturalnego; – zasady opakowania, oznakowania i transportu odpadów zawierających azbest, z uwzględnieniem ochrony środowiska pracy i środowiska naturalnego przed azbestem, – zasady magazynowania i przemieszczania odpadów na terenie prac, – metody unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest		Wyposażenie pozwalające na przećwiczenie procedury opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania
Łączna minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut):			12,5	-	-
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde				

	i miękkie.	(stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego)
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.	
4.	Zna zasady higieny osobistej i profilaktyki zdrowotnej związane z pracą w narażeniu na działanie azbestu.	
5.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.	
6.	Zna zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.	
7.	Zna zasady i przepisy prawne dotyczące zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz gospodarki odpadami zawierającymi azbest.	
8.	Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz czynników rakotwórczych w środowisku pracy, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli.	
9.	Zna zasady sporządzania i weryfikacji oceny ryzyka zawodowego osoby narażonej na działanie azbestu, uwzględniając rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu, jak również obowiązki informacyjne oraz konsultacyjne wobec tych osób lub ich przedstawicieli.	
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:		
1.	Potrafi wybrać i zastosować (założyć i zdejmować) niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej do pracy w narażeniu na działanie azbestu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrap i imitacji oraz wyposażenia wymienionych w programie szkolenia
2.	Potrafi prawidłowo usuwać następujące wyroby azbestowe: miękkie płyty izolacyjne, wyroby azbestowo-cementowe (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacje termiczną rur (tekstylna z natryskiem azbestowym).	
3.	Potrafi wybrać oraz zastosować maszyny i urządzenia do usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.	
4.	Potrafi korzystać z komory dekontaminacyjnej.	
5.	Potrafi przygotować zgłoszenie prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.	
6.	Potrafi oznakować i zabezpieczyć strefę pracy oraz zapakować w odpowiedni sposób i oznakować odpady zawierające azbest oraz przygotować je do transportu wraz ze sprawdzeniem pojazdu przeznaczonego do transportu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego): 1) z wykorzystaniem
7.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby zawierające azbest.	

		rzeczywistego sprzętu lub atrap wyposażenia oraz bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest, wymienionych programie szkolenia; lub alternatywnie: 2) z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na weryfikację wskazanych umiejętności

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1), 2)]

z dnia

w sprawie szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia …… o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą", zarządza się, co następuje:

§ 1. Plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zwany dalej „planem", obejmuje:

1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu;
2) metody wykonywania planowanych prac;
3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu;
4) harmonogram pomiarów stężeń azbestu w powietrzu;
5) sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu;
6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób.

§ 2. Identyfikacja wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu obejmuje:

[1)] Niniejsze rozporządzenie wdraża:
1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);
2) dyrektywę Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG) (Dz. Urz. UE L 085 z 28.03.1987, s. 40, z późn. zm.);

[2)] Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

1) wskazanie rodzajów wyrobów zawierających azbest;
2) podanie ilości i masy odrębnie dla każdego wyrobu zawierającego azbest wraz z oceną ich stanu technicznego;
3) plan sytuacyjny ze szczegółowym usytuowaniem wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu obrazujący położenie planowanych do usunięcia lub zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest, w formie wyrysu z dokumentacji technicznej, szkicu usytuowania wyrobu zawierającego azbest albo wydruku z elektronicznego systemu mapowego.

§ 3. Metody wykonywania planowanych prac obejmują opis:

1) sposobu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz planowane rozwiązania techniczne w zależności od:
   a) rodzaju wyrobów zawierających azbest,
   b) gęstości objętościowej wyrobów zawierających azbest,
   c) umiejscowienia wyrobów zawierających azbest wewnątrz lub na zewnątrz obiektu, instalacji lub urządzenia;
2) maszyn i urządzeń, które będą wykorzystywane podczas prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, w tym:
   a) nazwa i liczba maszyn i urządzeń,
   b) metody stosowania poszczególnych maszyn i urządzeń,
   c) procedura wstępnego czyszczenia maszyn i urządzeń w strefie pracy,
   d) metody czyszczenia i konserwacji, w tym wymiany filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń,
   e) sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest powstającymi podczas użytkowania, czyszczenia oraz konserwacji maszyn i urządzeń,
   f) opis przeglądu maszyn i urządzeń oraz ich oznakowania potwierdzającego przydatność do ponownego użycia po oczyszczeniu i przeglądzie, ze wskazaniem podmiotu, który te czynności wykona;
3) innych niezbędnych procedur, w szczególności związanych z pracami na wysokości, pracami przy urządzeniach i instalacjach energetycznych oraz innymi pracami określonymi jako szczególnie niebezpieczne w przepisach wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. $237^{[15]}$ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r. poz. 1245), lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji, a także innymi pracami o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywanymi w

utrudnionych warunkach, uznanymi przez wykonawcę prac jako szczególnie niebezpieczne.

§ 4. Zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska obejmuje:

1) opis środków technicznych, w tym:
   a) materiały służące do wydzielenia i oznakowania miejsca wykonywania prac,
   b) materiały ograniczające emisję azbestu,
   c) urządzenia służące do oczyszczania powietrza i miejsca wykonywania prac,
   d) urządzenia sanitarne, miejsca do przechowywania odzieży własnej, roboczej i środków ochrony indywidualnej;
2) wyznaczenie usytuowania ogrodzenia miejsca wykonywania prac, z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych dla osób pieszych, biorąc pod uwagę:
   a) umiejscowienie prac wewnątrz lub na zewnątrz obiektu, instalacji lub urządzenia,
   b) wyniki pomiarów stężeń azbestu w powietrzu przed rozpoczęciem prac;
3) procedurę doboru odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej, z uwzględnieniem środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza;
4) sposób wydzielenia strefy pracy, w tym:
   a) materiały, które zostaną użyte do wykonania osłon zabezpieczających wydzielających strefy pracy,
   b) parametry podciśnienia, jakie powinno być utrzymane w środku strefy pracy,
   c) usytuowanie i warunki użytkowania komory dekontaminacyjnej,
   d) schemat strefy pracy, z uwzględnieniem usytuowania wejścia do strefy pracy i wyjścia ze strefy pracy, komory dekontaminacyjnej, jednostki czyszczącej powietrze,
   e) warunki, w których można zdemontować strefę pracy;
5) procedurę utrzymywania właściwego podciśnienia wewnątrz strefy pracy przy pracach wewnątrz budynków, wraz z podaniem parametrów hermetyczności;
6) opis organizacji przebiegu pracy, w tym:
   a) kolejność robót,
   b) wyznaczenie ciągów komunikacyjnych,
   c) organizację ruchu powietrza,

d) wymagania dla przemieszczania odpadów zawierających azbest w miejscu wykonywania prac.

§ 5. Harmonogram pomiarów stężeń azbestu w powietrzu obejmuje:

1) wybór lokalizacji miejsc wykonania pomiarów stężeń azbestu w powietrzu, w zależności od rodzaju wykonywanych prac, rodzaju wyrobów zawierających azbest oraz miejsca wykonywania prac wewnątrz lub na zewnątrz obiektu, instalacji lub urządzenia;
2) określenie liczby i czasu wykonania pomiarów stężeń azbestu w powietrzu przed rozpoczęciem prac (tło);
3) określenie liczby i czasu wykonania pomiarów stężeń azbestu w powietrzu po zakończeniu prac i po oczyszczeniu miejsca wykonywania prac, a przed usunięciem osłon zabezpieczających przed emisją azbestu i środków technicznych ograniczających emisję azbestu;
4) procedurę postępowania w przypadku wyższych wartości stężeń azbestu w powietrzu po zakończeniu prac i po oczyszczeniu miejsca wykonywania prac, o których mowa w pkt 3, w porównaniu do wartości tła, o którym mowa w pkt 2, w tym dodatkowej procedury oczyszczania miejsca wykonywania prac do uzyskania wartości równej wartości tła lub niższej;
5) procedurę pomiarów stężeń azbestu w powietrzu po oczyszczeniu miejsca wykonywania prac w strefie pracy i poza strefą pracy;
6) tabelaryczne zestawienie harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu, z uwzględnieniem rodzaju pomiarów, liczby, miejsca i czasu ich wykonania.

§ 6. Sposoby eliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu obejmują:

1) procedurę monitoringu miejsca wykonywania prac, w szczególności regularne oględziny miejsca prac w trakcie ich wykonywania i po ich zakończeniu;
2) procedurę postępowania w przypadkach: awarii instalacji lub urządzenia, katastrofy budowlanej, przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia azbestu w powietrzu;
3) procedurę opracowywania raportów z wyników pomiarów stężeń azbestu w powietrzu po zakończeniu prac i po oczyszczeniu miejsca wykonywania prac;

4) procedurę końcowego oczyszczania miejsca wykonywania prac, z uwzględnieniem usunięcia osłon zabezpieczających przed emisją azbestu i środków technicznych ograniczających emisję azbestu;
5) przygotowanie projektu planu sytuacyjnego po zakończeniu prac, uwzględniającego położenie zabezpieczonych wyrobów zawierających azbest, w celu dołączenia go do dokumentacji technicznej obiektu, instalacji lub urządzenia.

§ 7. Ocena konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie tych wyrobów przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób, obejmuje:

1) analizę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub ich pozostawienia w dotychczasowym miejscu;
2) procedurę usunięcia wyrobów zawierających azbestowych przed pracami rozbiórkowymi lub prac rozbiórkowych bez usuwania wyrobów zawierających azbest, w tym:
   a) postępowanie z odpadami zawierającymi azbest,
   b) oczyszczenie miejsca wykonywania prac z azbestu przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych lub po zakończeniu prac rozbiórkowych.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[3)]

MINISTER FINANSÓW I GOSPODARKI

[3)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649 i z 2010 r. poz. 1089), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia …….. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).

Uzasadnienie

A. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest stanowi wykonanie delegacji z art. 20 ust. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Rozporządzenie wdroży:

1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);
2) dyrektywę Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG) (Dz. Urz. UE L 085 z 28.03.1987, s. 40, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia związane z zakresem planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, zwanym dalej „planem", do opracowania którego będzie zobowiązany wykonawca przed przystąpieniem do prac remontowych obejmujących usunięcie lub zabezpieczenie wyrobów zawierających azbest albo prac rozbiórkowych obiektu, urządzenia lub instalacji, w których znajdują się wyroby zawierające azbest.

Obecnie obowiązek sporządzenia planu prac jest określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649 i 2010 r. poz. 1089), jednakże rozporządzenie to nie ustala szczegółowego zakresu planu.

B. Szczegółowy opis projektowanych regulacji

W § 1 określone zostały wymagane elementy planu. Biorąc pod uwagę, że plan powinien uwzględniać stopień skomplikowania robót budowlanych, specyfikę i charakter obiektu, instalacji lub urządzenia oraz warunki ochrony przeciwpożarowej, niezbędne jest aby plan obejmował:

1. Identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu.

Należy mieć na względzie, że wyroby azbestowe różnią się między sobą pod kątem właściwości fizycznych. Przykładowo płyty azbestowo-cementowe czy wyroby cierne azbestowo-kauczukowe po latach użytkowania mogą znajdować się w różnym stanie technicznym. Uszkodzone lub zdegradowane wyroby azbestowe stwarzają większe zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi z uwagi na wyższe ryzyko emisji rakotwórczego azbestu do środowiska.

W celu dokonania prawidłowej identyfikacji wyrobów zawierających azbest należy precyzyjnie określić rodzaje tych wyrobów, podać ich ilość i masę (dla każdego wyrobu zawierającego azbest odrębnie). Wskazanie w planie rodzajów wyrobów zawierających azbest oraz ocena ich obecnego stanu technicznego pozwoli na wybór odpowiednich metod usuwania lub zabezpieczenia tych wyrobów. Określenie ilości wyrobów zawierających azbest umożliwi ocenę skali zagrożenia na danym obszarze i pozwoli zaplanować przedsięwzięcie od strony finansowej i logistycznej.

Bezpieczne wykonanie prac remontowych czy rozbiórkowych wymaga określenia lokalizacji wyrobów azbestowych. Graficzna forma planu sytuacyjnego ze szczegółowym usytuowaniem wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu umożliwi zobrazowanie

położenia usuwanych lub zabezpieczanych wyrobów. Plan sytuacyjny może mieć formę wyrysu z dokumentacji technicznej, szkicu usytuowania wyrobu zawierającego azbest albo wydruku z elektronicznego systemu mapowego z zaznaczonym wyraźnie obiektem, urządzeniem lub instalacją.

Wszystkie te informacje są także istotne dla celów monitoringu realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Informacje to powinny być spójne z ewidencją wyrobów zawierających azbest prowadzoną przez jednostki samorządu terytorialnego w Bazie Azbestowej.

2. **Metody wykonywania planowanych prac.**

Wybór metody usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz konkretnych rozwiązań technicznych będzie zależał od rodzaju usuwanych lub zabezpieczanych wyrobów zawierających azbest, ich gęstości objętościowej oraz umiejscowienia wewnątrz lub na zewnątrz obiektu, instalacji lub urządzenia.

Wybór maszyn i urządzeń, które będą wykorzystywane podczas prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a następnie sporządzenie w planie ich opisu, powinno zostać dokonane pod kątem skuteczności tych środków technicznych w ograniczaniu emisji azbestu (np. urządzenia do odsysania pyłu, systemy filtracyjne). Istotne jest więc, aby opis maszyn i urządzeń zawierał: nazwę i liczbę maszyn i urządzeń, metody ich stosowania, opis procedur wstępnego czyszczenia w strefie pracy, metody czyszczenia i konserwacji (w tym wymiany filtrów włókninowych z elementów filtracyjnych maszyn i urządzeń), jak również sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest powstającymi podczas użytkowania, czyszczenia oraz konserwacji maszyn i urządzeń. Maszyny i urządzenia powinny podlegać regularnym przeglądom, obejmującym także ich oznakowanie. Z opisu takiego przeglądu powinno wynikać potwierdzenie przydatności maszyn i urządzeń do ponownego użycia po ich oczyszczeniu i przeglądzie sprawności.

Zawarcie w planie opisu innych niezbędnych procedur jest szczególnie istotne w przypadku prac na wysokości, prac przy urządzeniach i instalacjach energetycznych oraz innych pracach określonych jako szczególnie niebezpieczne w przepisach wydanych na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 237^{15} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji. Dotyczy to także innych prac o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywanych w utrudnionych warunkach, uznanych przez wykonawcę prac jako szczególnie niebezpieczne.

3. **Zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska.**

Zapewnienie bezpieczeństwa osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz osób postronnych wymaga zachowania szczególnych środków ostrożności.

Uwzględniając w planie opis środków technicznych należy wskazać w szczególności jakie materiały zostaną użyte do wydzielania i oznakowania miejsca wykonywania prac oraz ograniczających emisję azbestu, jak również jakie urządzenia będą służyć do oczyszczania powietrza i miejsca wykonywania prac oraz jakie zostaną użyte urządzenia sanitarne.

Prace powinny być prowadzone w sposób minimalizujący pylenie. Wyroby zawierające azbest powinny być w miarę możliwości demontowane w całości, bez ich łamania, czy kruszenia. W celu ograniczenia pylenia powinno zostać prawidłowo wyznaczone usytuowanie ogrodzenia miejsca wykonywania prac, z zachowaniem bezpiecznej odległości od dróg komunikacyjnych

dla osób pieszych, w zależności od wielkości i miejsca emisji azbestu poza miejsce wykonywania prac.

Bezpieczne prowadzenie prac obejmuje także zapewnienie osobom zajmującym się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej. Uwzględnione w planie odpowiednie procedury powinny odnosić się także do doboru środków ochrony układu oddechowego z wymuszonym przepływem powietrza.

Kluczową kwestią pozostaje wydzielenie stref pracy, które wykonane prawidłowo, pozwoli ograniczyć ryzyko narażenia na działanie azbestu. Prawidłowa organizacja stref pracy ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracy osób narażonych na działanie azbestu. Wykonawcy prac muszą wydzielić strefę czystą (miejsce przygotowania do wykonywania prac), strefę przejściową (dekontaminacyjną) – służącą do zdejmowania odzieży ochronnej i czyszczenia narzędzi oraz strefę prac – będącą miejscem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Plan powinien wskazywać sposób i usytuowanie wejścia do strefy pracy i wyjścia ze strefy pracy, a także usytuowanie i warunki użytkowania komory dekontaminacyjnej. Określone powinny zostać materiały, które zostaną użyte do wydzielenia strefy pracy, jak również parametry podciśnienia utrzymywanego w środku strefy pracy.

Plan powinien zawierać opis organizacji przebiegu pracy, z uwzględnieniem kolejności robót, wyznaczenia ciągów komunikacyjnych, organizacji ruchu powietrza oraz wymagań dla przemieszczania odpadów zawierających azbest po terenie prac.

4. **Harmonogram pomiarów stężeń azbestu w powietrzu.**

Pomiar stężeń azbestu w powietrzu powinien odbywać się zgodnie z określonym w planie harmonogramem.

Niezbędne jest wskazanie w harmonogramie lokalizacji miejsc wykonania pomiarów stężeń azbestu w powietrzu, które będą się różniły w zależności od rodzaju wykonywanych prac, rodzaju wyrobów zawierających azbest oraz miejsca wykonywania prac wewnątrz lub na zewnątrz obiektu, instalacji lub urządzenia. Istotne jest wskazanie zarówno liczby i czasu wykonania pomiarów stężeń azbestu w powietrzu przed rozpoczęciem prac (tło), jak i po zakończeniu prac oraz po oczyszczeniu miejsca pracy, a przed usunięciem osłon zabezpieczających przed emisją azbestu i środków technicznych ograniczających emisję azbestu.

Harmonogram powinien określać procedurę postępowania w przypadku uzyskania wyższych wartości stężeń azbestu w powietrzu po zakończeniu prac i po oczyszczeniu miejsca pracy w porównaniu do wartości tła, w tym dodatkową procedurę oczyszczania miejsca pracy do uzyskania wartości równej wartości tła lub niższej.

Wymagane jest także opracowanie procedury pomiarów stężeń azbestu w powietrzu po oczyszczeniu miejsca pracy w strefie pracy i poza strefą pracy.

Harmonogram pomiarów stężeń azbestu w powietrzu, z uwzględnieniem rodzaju pomiarów, ilości, miejsca i czasu ich wykonania, powinien znaleźć odzwierciedlenie w tabelarycznym zestawieniu.

5. **Sposoby wyeliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu.**

Miejsce wykonywania prac powinno być regularnie monitorowane zarówno w trakcie ich wykonywania, jak i po ich zakończeniu. Na wypadek wystąpienia niepożądanych zdarzeń,

takich jak awaria instalacji lub urządzenia, czy katastrofa budowlana plan musi uwzględniać odpowiednie procedury postępowania. Takie procedury muszą być również określone w przypadku przekroczenia wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia.

Stan po zakończeniu prac i po oczyszczeniu miejsca prac powinien znaleźć swoje odzwierciedlenie w raporcie uwzględniającym wyniki pomiarów stężeń azbestu w powietrzu.

Ważnym etapem prac jest końcowe oczyszczenie miejsca wykonywania prac, obejmujące także usunięcie osłon zabezpieczających przed emisją azbestu i środków technicznych ograniczających emisję azbestu. Prawidłowo wykonane czynności będą ograniczać ryzyko emisji azbestu do środowiska.

Po zakończeniu prac powinien zostać przygotowany plan sytuacyjny, uwzględniający położenie zabezpieczonych wyrobów zawierających azbest, w celu dołączenia go do dokumentacji technicznej obiektu, instalacji lub urządzenia.

6. **Ocenę konieczności usunięcia lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu – w przypadku prac rozbiórkowych.**

W przypadku prac rozbiórkowych niezbędne będzie dokonanie analizy konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub możliwości pozostawienia tych wyrobów w dotychczasowym miejscu, w przypadku, gdyby usunięcie tych wyrobów przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób.

Niezbędne będzie także określenie procedury postępowania z odpadami zawierającymi azbest oraz oczyszczania miejsca wykonywania prac z azbestu, niezależnie od tego czy wyroby zawierające azbest będą usuwane przed pracami rozbiórkowymi czy też prace rozbiórkowe zostaną poprowadzone bez wcześniejszego usuwania wyrobów zawierających azbest.

W § 8 określono, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie ze względu na trwający równolegle proces legislacyjny ustawy o wyrobach zawierających azbest termin wejścia w życie rozporządzenia zostanie dostosowany do terminu wejścia w życie ustawy.

C. Pozostałe informacje

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Przedmiot projektowanego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zajmujących się usuwaniem lub

zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, co zostało określone w ocenie skutków regulacji. Obowiązek opracowywania planów pracy nie jest nowym obowiązkiem w porównaniu do przepisów aktualnie obowiązujących. Jednakże przepisy obowiązujące nie określają szczegółowego zakresu tego dokumentu, który jest istotny dla bezpieczeństwa pracy, ochrony życia i zdrowia ludzi przed narażeniem na działanie azbestu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Baranowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Izabela Drelich-Sikorska – radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 98 74 Magdalena Kossakowska – główny specjalista, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: magdalena.kossakowska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 95 74	**Data sporządzenia** 17.07.2026 r. **Źródło:** upoważnienie ustawowe – art. 20 ust. 4 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki** 39

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie wdraża:

1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);
2) dyrektywę Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG) (Dz. Urz. UE L 085 z 28.03.1987, s. 40, z późn. zm.).

Stanowi również wykonanie delegacji z art. 20 ust. 4 ustawy o wyrobach zawierających azbest, zobowiązującego ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Ustawa wprowadziła delegację ustawową do wydania aktu wykonawczego w taki sposób, aby zapewnić wnikliwą analizę sytuacji i przygotowanie odpowiednich procedur przed rozpoczęciem prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Aktualnie obowiązek sporządzenia planu prac jest określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649), które utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązanie przewiduje określenie przez ministra właściwego do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia szczegółowego zakresu planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, uwzględniającego potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób narażonych na działanie azbestu podczas wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

Wykonawca prac przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest będzie opracowywać szczegółowy plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest. Plan powinien uwzględniać stopień skomplikowania robót budowlanych, specyfikę i charakter obiektu, instalacji lub urządzenia oraz warunki ochrony przeciwpożarowej oraz obejmować:

1) identyfikację wyrobów zawierających azbest w obiekcie, instalacji lub urządzeniu, na podstawie informacji zawartych w Bazie Azbestowej, dostępnej dokumentacji, spisu z natury lub wyników badań laboratoryjnych wykonanych przez akredytowane laboratorium, a także otrzymanych od innych wykonawców prac;
2) metody wykonywania planowanych prac;
3) zakres i sposób zabezpieczeń osób narażonych na działanie azbestu oraz środowiska przed narażeniem na działanie azbestu, w tym środków ochrony indywidualnej, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
4) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac harmonogramu pomiarów stężeń azbestu w powietrzu;
5) sposoby wyeliminowania lub ograniczania emisji azbestu w trakcie wykonywania prac i po ich zakończeniu, mające na celu weryfikację prawidłowości wykonania prac i potwierdzenia braku narażenia na działanie azbestu w miejscu wykonania prac;
6) w przypadku prac rozbiórkowych ocenę konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest lub pozostawienia wyrobów zawierających azbest w dotychczasowym miejscu w przypadku, gdyby usunięcie wyrobów zawierających azbest przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych spowodowało większe zagrożenie dla zdrowia osób narażonych na działanie azbestu lub innych osób.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów projektu za pomocą środków poza legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wiele europejskich przepisów dotyczących azbestu zostało wdrożone do prawa krajowego. Poszczególne państwa mogą posiadać także własne, dodatkowe wymagania prawne.

1. **Niemcy**

W Niemczech przed rozpoczęciem prac związanych z azbestem i utylizacją odpadów zawierających azbest, pracodawca musi sporządzić plan pracy w oparciu o ocenę ryzyka. Pracodawca musi w szczególności opisać: procedury i techniki pracy, a także środki ochrony i dekontaminacji pracowników i innych osób pracujących w strefie zagrożenia, informacje dotyczące środków ochrony indywidualnej, informacje dotyczące obszaru roboczego po zakończeniu prac, informacje dotyczące odpadów i ich odbioru w miejscu pracy. Plan pracy należy aktualizować w przypadku istotnych zmian (www.baua.de/ags).

2. **Francja**

We Francji każda firma z sektora budownictwa i robót publicznych, której działalność na placu budowy wiąże się z kontaktem z azbestem, jest zobowiązana do przedłożenia władzom planu usuwania azbestu. Plan ten musi zawierać szczegółowe specyfikacje wybranej metody usuwania azbestu, która musi ograniczać do absolutnego minimum emisję włókien azbestu i zapewniać pracownikom maksymalną ochronę („France as a laboratory of new asbestos removal technologies", T. Simon).

3. **Wielka Brytania**

Wymagania prawne dotyczące usuwania azbestu w Wielkiej Brytanii są rygorystyczne i regulowane przez *Health and Safety Executive* (HSE). Usuwanie azbestu realizują licencjonowani wykonawcy przestrzegając ścisłych wytycznych określonych w przepisach *Control of Asbestos Regulations*. Przepisy te nakładają obowiązek przeprowadzenia odpowiedniej oceny ryzyka, opracowania planów pracy i powiadomienia odpowiednich organów przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem azbestu.
https://asbestos-surveys.org.uk/asbestos/dealing-with-asbestos-removal-and-disposal-options/what-are-the-steps-involved-in-a-professional-asbestos-removal-process/

4. **Dania**

Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych, remontowych i konserwacyjnych deweloper (lub inna osoba objęta duńskim terminem „*bygherre*") ma obowiązek sprawdzenia, zmapowania i powiadomienia władz o materiałach zawartych w danym budynku. Celem jest ustalenie, czy występują substancje szkodliwe dla środowiska (np. azbest, PCB, metale ciężkie), aby odpady zostały odpowiednio posegregowane i zagospodarowane. Chociaż odpowiedzialność prawną ponosi firma budowlana lub rozbiórkowa, to sprawdzenie/zmapowanie/raportowanie często wykonują wyspecjalizowane firmy i podwykonawcy. Gmina może poprosić dewelopera o dostarczenie pisemnego raportu kartograficznego (tj. *Miljøkortlægningsrapport*), aby odpady mogły zostać sklasyfikowane i odpowiednio przygotowany został plan gospodarki odpadami. Firma budowlana lub rozbiórkowa musi określić, czy wytworzone odpady mogą być uznane za odpady niebezpieczne i czy odpady mogą być poddane recyklingowi, spalone lub składowane na składowiskach. Firma budowlana lub rozbiórkowa jest zobowiązana do zgłaszania wytwarzania odpadów w ramach prac rozbiórkowych lub remontowych generujących więcej niż 1 tonę odpadów (palne odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady budowlane przeznaczone do składowania, sortowane odpady budowlane i rozbiórkowe). Podczas prac rozbiórkowych i remontowych firma budowlana lub rozbiórkowa musi oddzielić/usunąć z budynku substancje szkodliwe dla środowiska i niebezpieczne odpady, zanim rozpoczną się prace rozbiórkowe, a materiały nadające się do recyklingu muszą zostać posegregowane. Zazwyczaj odbywa się to poprzez selektywną rozbiórkę, która polega na wyburzeniu budynku w taki sposób, aby materiały zawierające substancje szkodliwe dla środowiska lub niebezpieczne odpady zostały posegregowane przed jego rozbiórką.
(„Waste containing asbestos and other environmentally problematic substances. Characterization, risk and managment", Ministry of Environment of Denmark, Environmental Protection Agency, Environmental Project no. 2216, November 2022).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	88	Baza Azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – opracowania szczegółowego planu usuwania lub zabezpieczania tych wyrobów przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, – zapoznania z planem osób narażonych na działanie azbestu oraz osób kierujących lub nadzorujących te osoby, – zapewnienia niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz środków

			zabezpieczenia osób narażonych na działanie azbestu i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu odpowiednich do wykonania prac określonych w planie.
Organy kontrolne inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej	Główny Inspektorat Pracy oraz 16 okręgowych inspektoratów pracy; Główny Inspektorat Sanitarny oraz 343 państwowych wojewódzkich (16), powiatowych (318) i granicznych inspektorów sanitarnych (9)	Przepisy prawa	Obowiązek: – kontroli przestrzegania przez wykonawców prac obowiązku opracowania szczegółowego planu usuwania lub zabezpieczania tych wyrobów przed rozpoczęciem usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest i dołączenia go do zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji na etapie konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) projekt rozporządzenia został skierowany do następujących podmiotów:
Polski Fundusz Rozwoju, Polskie Towarzystwo Chorób Płuc, Polskie Towarzystwo Onkologiczne, Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Prezes Banku Ochrony Środowiska, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.
W ramach konsultacji publicznych na podstawie § 36 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został skierowany do konsultacji publicznych z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujący podmiotów:
Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Polskie Towarzystwo Energetyki Cieplnej, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Zgodnie z § 38 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania, z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujących podmiotów:
16 marszałków województw, Główny Inspektor Pracy, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.
Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:
– na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549, z późn. zm.):
1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
2) Forum Związków Zawodowych,
3) NSZZ „Solidarność";
– na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423):
1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
2) Konfederacji „Lewiatan",
3) Związku Rzemiosła Polskiego,
4) Związku Pracodawców Business Centre Club,
5) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,

6) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2026 r. poz. 836), został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego z 30-dniowym terminem na zajęcie stanowiska.

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania w terminie 30 dni przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.
Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.
W ramach opiniowania wpłynęły 4 uwagi, które nie zostały uwzględnione.
W ramach konsultacji publicznych wpłynęły 24 uwagi, z których 1 została uwzględniona.
Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0

ceny stałe z …… r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Niemożliwe jest oszacowanie liczby opracowywanych dokumentów, ponieważ jest to zależne od ilości inwestycji polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Do każdej pracy związanej z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest jest obowiązek opracowania planu pracy. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Niemożliwe jest oszacowanie liczby opracowywanych dokumentów, ponieważ jest to zależne od ilości inwestycji polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Do każdej pracy związanej z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest jest obowiązek opracowania planu pracy. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Opracowanie planu pracy ma pozytywny wpływ na bezpieczeństwo wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Opracowanie planu i jego stosowanie może skutecznie wpłynąć na ograniczenie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie osób niewykonujących tych prac.						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na rozwój dużych przedsiębiorstw, które mogą wziąć udział w usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Dopracowanie procedur ujętych w planie pracy wpłynie pozytywnie na zabezpieczenie osób pracujących przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest przed narażeniem na działanie azbestu. Jest to istotne szczególnie podczas prac wykonywanych w pomieszczeniach obiektów o dużej kubaturze, wielu kondygnacjach i skomplikowanej konstrukcji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt rozporządzenia może pozytywnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorców z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, z uwagi na fakt, że wyroby zawierające azbest obecne są głównie w postaci pokryć dachu na niewielkich obiektach należących do osób fizycznych (domy mieszkalne, budynki gospodarcze). Dopracowanie procedur ujętych w planie pracy wpłynie pozytywnie na zabezpieczenie osób pracujących przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest przed narażeniem na działanie azbestu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia powinien wpłynąć na poprawę jakości wykonywanych prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a tym samym na ograniczenie ryzyka narażenia na działanie azbestu osób postronnych (m.in. mieszkańców budynków, w których takie prace są wykonywane) i wzrost ich poczucia bezpieczeństwa, że zlecane roboty są wykonywane zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Przepisy obowiązujące przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest przewidują już obowiązek opracowania planu pracy. Projekt rozporządzenia nie zmienia więc obowiązujących obciążeń regulacyjnych.

Plan pracy jest dokumentem, którego sporządzenie jest wymagane przed rozpoczęciem prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Projekt rozporządzenia określa szczegółowy zakres tego dokumentu, tak aby zapewnić ocenę sytuacji i ustalić jednolite procedury postępowania na każdym placu budowy, na którym będą usuwane lub zabezpieczane wyroby zawierające azbest. Pozwoli to na zmniejszenie ryzyka narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania prac, a także po ich zakończeniu.

9. Wpływ na rynek pracy

Wprowadzana regulacja może mieć wpływ na rynek pracy, w szczególności w wymiarze wzrostu zapotrzebowania na specjalistów z zakresu bhp, ochrony środowiska, itp. Rozwiązanie to może przyczynić się do zmniejszenia poziomu narażenia na działanie azbestu w miejscu pracy, powstania nowych miejsc pracy, podniesienia kwalifikacji pracowników, wzrostu poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Sporządzanie planu pracy może przyczynić się do spadku ilości wypadków przy pracy i zapadalności na azbestozależne choroby zawodowe. Pozytywne skutki dla środowiska mogą dotyczyć ograniczenia emisji azbestu wskutek zastosowania właściwych metod rozbiórki, odpowiedniego zabezpieczenia wyrobów zawierających azbest, zapobiegania zanieczyszczeniu gleby i wód gruntowych, jak również zapewnienia bezpiecznej gospodarki odpadami azbestowymi.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

–

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A F I N A N S Ó W I G O S P O D A R K I [1), 2)]

z dnia

w sprawie sposobu oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz wzoru i sposobu oznakowania odpadów zawierających azbest

Na podstawie art. 35 ustawy z dnia …… o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. W miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest umieszcza się w widocznym miejscu tablice informacyjne o narażeniu na działanie azbestu o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”.

§ 2. 1. Wzór oznakowania odpadów zawierających azbest określa załącznik do rozporządzenia.

2. Oznakowanie odpadów zawierających azbest umieszcza się na opakowaniu w widocznym miejscu, w sposób uniemożliwiający jego zniszczenie lub przemieszczenie.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[3)]

MINISTER FINANSÓW I GOSPODARKI

---

1) Rozporządzenie wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.);

2) Minister Finansów i Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. poz. 997).

3) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).

Uzasadnienie

A. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Niniejszy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji z art. 35 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). Rozporządzenie z dnia 2 kwietnia 2004 r. utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

Rozporządzenie wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.).

Projekt reguluje zagadnienia związane ze sposobem oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz określa wzór i sposób oznakowania odpadów zawierających azbest.

B. Szczegółowy opis projektowanych regulacji

W § 1 określono obowiązek umieszczania w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”. Tablice te muszą znajdować się w widocznym miejscu, co ma na celu minimalizację ryzyka narażenia na azbest dla ludzi i środowiska.

W obecnym stanie prawnym w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit należy umieścić w strefie prac tablice informacyjne o treści „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem” (§ 8 ust. 1 pkt 3 zd. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest). W projektowanym rozporządzeniu zrezygnowano z tego przepisu.

Zgodnie z § 2 wzór oznakowania odpadów zawierających azbest został określony w załączniku do rozporządzenia. Oznakowanie odpadów zawierających azbest musi być umieszczone w widocznym miejscu na opakowaniu, w sposób uniemożliwiający zniszczenie lub przemieszczenie. W związku z tym, że odpady zawierające azbest stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi, w tym zwłaszcza pracowników zajmujących się ich transportem, magazynowaniem i utylizacją, odpowiednie ich oznakowanie umożliwia zastosowanie właściwych środków ostrożności.

W obecnym stanie prawnym obowiązuje wzór „Oznakowania wyrobów, odpadów i opakowań zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest, a także miejsc ich występowania”, stanowiący załącznik 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Projektowany wzór dotyczy wyłącznie odpadów.

W § 3 określono, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie ze względu na trwający proces legislacyjny ustawy o wyrobach zawierających azbest termin wejścia w życie rozporządzenia zostanie dostosowany do terminu wejścia w życie ustawy.

Pozostałe informacje

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Przedmiot projektowanego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zajmujących się usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, co zostało określone w ocenie skutków regulacji. Należy podkreślić, że obowiązek oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz odpadów zawierających azbest nie jest nowym obowiązkiem w porównaniu do przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest. Wzór oznakowania odpadów zawierających azbest jest tożsamy z obecnie obowiązującym. Ponadto zgodnie z art. 77 ustawy o wyrobach zawierających azbest oznakowania wyprodukowane i wprowadzone do obrotu przed jej wejściem w życie zachowują ważność do czasu, gdy przestaną informować o ryzyku narażenia na działanie azbestu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie sposobu oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz wzoru i sposobu oznakowania odpadów zawierających azbest **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Baranowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Izabela Drelich-Sikorska – radca, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: izabela.drelich-sikorska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 98 74 Magdalena Kossakowska – główny specjalista, Departament Zrównoważonej Gospodarki e-mail: magdalena.kossakowska@mrit.gov.pl, tel.: 22 411 95 74	**Data sporządzenia** 17.07.2026 r. **Źródło:** upoważnienie ustawowe – art. 35 projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki** 43

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 35ustawy o wyrobach zawierających azbest. Rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdroży dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (wersja ujednolicona) (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 28, z późn. zm.). Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. poz. 649 oraz z 2010 r. poz. 1089). Rozporządzenie z dnia 2 kwietnia 2004 r. utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Minister właściwy do spraw gospodarki zobowiązany został do określenia w drodze rozporządzenia sposobu oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz określenia wzoru i sposobu oznakowania odpadów zawierających azbest.

Projektowany akt prawny określa obowiązek umieszczania w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”. Tablice te muszą znajdować się w widocznym miejscu, co ma na celu minimalizację ryzyka narażenia na azbest dla ludzi i środowiska.

W obecnym stanie prawnym w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit należy umieścić w strefie prac tablice informacyjne o treści „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem” (§ 8 ust. 1 pkt 3 zd. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest). W projektowanym rozporządzeniu zrezygnowano z tego przepisu.

W załączniku do projektu rozporządzenia określony został również wzór oznakowania odpadów zawierających azbest. Oznakowanie odpadów zawierających azbest musi być umieszczone w widocznym miejscu na opakowaniu, w sposób uniemożliwiający zniszczenie lub przemieszczenie. W obecnym stanie prawnym obowiązuje wzór „Oznakowania wyrobów, odpadów i opakowań zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest, a także miejsc ich występowania”, stanowiący załącznik 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Projektowany wzór dotyczy wyłącznie odpadów. W dotychczasowym wzorze istniał obowiązek zgodnie z którym, jeśli wyrób zawierał krokidolit należało zamieścić tablice o treści „Uwaga! Zawiera krokidolit/azbest niebieski”. Efektem rozporządzenia będzie zapewnienie spójnego oznakowania miejsc wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz odpadów zawierających azbest.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów projektu za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W Unii Europejskiej minimalne wymagania dotyczące stosowania barw i znaków bezpieczeństwa określa Dyrektywa 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dla zapewnienia znaków bezpieczeństwa i/lub

zdrowia w miejscu pracy. Postanowienia tej dyrektywy zostały przeniesione do prawa polskiego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązek stosowania znaków bezpieczeństwa przewidują także inne przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, np. rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

1. **Niemcy**

Przepisy dotyczące oznakowania w obszarach roboczych można znaleźć w niemieckim rozporządzeniu o substancjach niebezpiecznych (Gefahrstoffverordnung (GefStoffV)).
https://www.gesetze-im-internet.de/gefstoffv_2010/__10.html

2. **Wielka Brytania**

W Wielkiej Brytanii odpady zawierające azbest muszą być podwójnie owinięte w mocne plastikowe torby. Wewnętrzna torba jest czerwona i zawiera etykietę ostrzegawczą. Etykiety muszą zawierać takie szczegóły jak symbol azbestu i podstawowe informacje dotyczące bezpieczeństwa.
https://asbestos-surveys.org.uk/asbestos/asbestos-disposal-rules-and-regulations/are-there-any-specific-labeling-requirements-asbestos-prior-disposal/#:~:text=Proper%20packaging%20methods%20Asbestos%20waste%20must%20be,placed%20in%20approved%20skips%20or%20licensed%20facilities.

3. **Niderlandy**

W Niderlandach odpady azbestowe znajdujące się w opakowaniach muszą być podwójnie zapakowane w specjalne worki na azbest lub umieszczone w szczelnym pojemniku i oznaczone jako „odpady zawierające azbest".

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wykonawcy prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest	88	Baza azbestowa – wojewódzkie rejestry wyrobów zawierających azbest (www.bazaazbestowa.gov.pl)	Obowiązek: – umieszczenia w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu; – oznakowania odpadów zawierających azbest.
Organy kontrolne inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej	Główny Inspektorat Pracy oraz 16 okręgowych inspektoratów pracy; Główny Inspektorat Sanitarny oraz 343 państwowych wojewódzkich (16), powiatowych (318) i granicznych inspektorów sanitarnych (9)	Przepisy prawa	Obowiązek: – kontroli wykonania obowiązku umieszczenia w miejscu wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest tablic informacyjnych o narażeniu na działanie azbestu; – kontroli oznakowania odpadów zawierających azbest.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prekonsultacji na etapie konsultacji projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60) projekt rozporządzenia został skierowany do następujących podmiotów:
Polski Fundusz Rozwoju, Polskie Towarzystwo Chorób Płuc, Polskie Towarzystwo Onkologiczne, Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Stowarzyszenie Metropolia Poznań, Prezes Banku Ochrony Środowiska, Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych na podstawie § 36 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został skierowany do konsultacji publicznych z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujący podmiotów:
Instytut Techniki Budowlanej, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Województw Rzeczpospolitej Polskiej, Związek Gmin Wiejskich RP, Polskie Towarzystwo Energetyki Cieplnej, Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie", Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie", Polski Komitet Energii Elektrycznej, Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Polskie Koleje Państwowe, PKP Cargo, PKP Intercity, Polskie Koleje Linowe.
Zgodnie z § 38 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania, z terminem 10 dni na zajęcie stanowiska do następujących podmiotów:
16 marszałków województw, Główny Inspektor Pracy, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.
Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:
– na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549, z późn. zm.):
1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
2) Forum Związków Zawodowych,
3) NSZZ „Solidarność";
– na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423):
1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
2) Konfederacji „Lewiatan",
3) Związku Rzemiosła Polskiego,
4) Związku Pracodawców Business Centre Club,
5) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.
Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2026 r. poz. 836), został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego z 30-dniowym terminem na zajęcie stanowiska.
Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania w terminie 30 dni przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).
Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.
Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.
W ramach konsultacji publicznych zostało zgłoszonych 7 uwag, które nie zostały uwzględnione.
Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną przedstawione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, najpóźniej z dniem przekazania projektu na kolejny etap prac legislacyjnych.

6. **Wpływ na sektor finansów publicznych**

(ceny stałe z)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (NFOŚiGW i WFOŚiGW)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Obowiązek stosowania oznakowania miejsc wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz oznakowania odpadów zawierających azbest ma zastosowanie przy każdej pracy związanej z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest, pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw. Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest, wyprodukowane i wprowadzone do obrotu oznakowania zachowują swoją ważność, co umożliwia wykorzystanie dotychczas zakupionych oznakowań.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Obowiązek stosowania oznakowania miejsc wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz oznakowania odpadów zawierających azbest ma zastosowanie przy każdej pracy związanej z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Obowiązek ten istnieje także obecnie, przed wejściem w życie ustawy o wyrobach zawierających azbest, pod tym kątem nie jest to nowe obciążenie mające wpływ na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy o wyrobach zawierających azbest, wyprodukowane i wprowadzone do obrotu oznakowania zachowują swoją ważność, co umożliwia wykorzystanie dotychczas zakupionych oznakowań.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Oznakowanie miejsc wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz odpadów zawierających azbest ma pozytywny wpływ na bezpieczeństwo wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest. Prawidłowo umieszczone oznakowania mogą skutecznie wpłynąć na ograniczenie negatywnego wpływu azbestu na zdrowie osób niewykonujących tych prac.						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania robót związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Prawidłowe stosowanie oznakowań miejsc wykonywania prac oraz odpadów wpłynie pozytywnie na zabezpieczenie osób pracujących przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest przed narażeniem na działanie azbestu. Jest to istotne szczególnie podczas prac wykonywanych w pomieszczeniach obiektów o dużej kubaturze, wielu kondygnacjach i skomplikowanej konstrukcji.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt rozporządzenia może pozytywie wpłynąć na wzrost świadomości o ryzyku narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania robót związanych z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Prawidłowe						

		stosowanie oznakowań miejsc wykonywania prac oraz odpadów wpłynie pozytywnie na zabezpieczenie osób pracujących przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest przed narażeniem na działanie azbestu.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia powinien wpłynąć na poprawę jakości wykonywanych prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, a tym samym na ograniczenie ryzyka narażenia na działanie azbestu osób postronnych (m.in. mieszkańców budynków, w których takie prace są lub były wykonywane) i wzrost ich poczucia bezpieczeństwa, że zlecane roboty są wykonywane zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Projekt rozporządzenia nie zmienia obecnie obowiązujących obciążeń regulacyjnych, biorąc pod uwagę fakt, że obowiązek oznakowania miejsca wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz oznakowania odpadów zawierających azbest jest zawarty także w przepisach obowiązujących przed wejściem w życie projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest.
Projekt rozporządzenia określa zasady dotyczące oznakowania, tak aby zapewnić spójne zasady przekazywania informacji o ryzyku narażenia na działanie azbestu na każdym placu budowy związanym z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Celem regulacji jest zmniejszenie ryzyka narażenia na działanie azbestu podczas wykonywania prac, a także podczas transportu odpadów zawierających azbest.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Przewiduje się jednak, że zwiększy się poziom bezpieczeństwa zarówno osób wykonujących prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest, jak i osób postronnych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi przez: – ograniczenie ryzyka emisji azbestu do środowiska, tj. przeniknięcia azbestu do gleby, wód i powietrza; – zminimalizowanie ryzyka pomylenia odpadów zawierających azbest z innymi odpadami budowlanymi niezawierającymi substancji rakotwórczych; – zmniejszenie ryzyka przypadkowego narażenia na działanie azbestu osób postronnych (np. podczas wejścia osób postronnych na teren, gdzie trwają prace polegające na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest).

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów rozporządzenia.

13. **Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)**
-

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia ... (Dz. U. poz. ...)

WZÓR

OZNAKOWANIE ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST[1)]

[1)] Charakterystyka wzoru oznakowania:
1) oznakowanie ma wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 2,5 cm szerokości;
2) oznakowanie składa się z dwóch części:
   a) górnej (h = 40 % H) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
   b) dolnej (60 % H) zawierającej wyraźny i czytelny napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A Z D R O W I A [1)]

z dnia

w sprawie zakresu i częstotliwości badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu

Na podstawie art. 55 ust. 6 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zakres badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), obejmuje:

1) wywiad dotyczący narażenia na działanie azbestu;

2) badanie lekarskie;

3) badania diagnostyczne:

a) zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej (wykonane w projekcji tylno-przedniej PA oraz bocznej L) lub tomografię komputerową wysokiej rozdzielczości (TKWR, ang. high resolution computed tomography - HRCT) lub niskodawkową tomografię komputerową (NDTK) w zależności od wskazań lekarskich,

b) badanie spirometryczne spoczynkowe,

c) badanie ultrasonograficzne jamy brzusznej;

4) edukację antytytoniową.

2. Lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne może w uzasadnionych przypadkach poszerzyć badanie profilaktyczne o dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne, w szczególności o:

1) badanie laryngologiczne;

2) badanie elektrokardiograficzne (EKG).

[1)] Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1004).

§ 2. Lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne ustala jego częstotliwość, biorąc pod uwagę ocenę stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu profilaktycznemu, stanowisko pracy, wielkość narażenia na pył azbestu, staż pracy oraz okres latencji, jednak nie rzadziej niż co 2 lata.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu i częstotliwości badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 55 ust. 6 ustawy o wyrobach zawierających azbest.

W ustawie o wyrobach zawierających azbest rozszerzono grupę byłych pracowników uprawnionych do bezpłatnych badań profilaktycznych o zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tą datą w innych podmiotach, niż wymienione w załączniku do ustawy. W przypadku pracowników aktualnie zatrudnionych w warunkach, w których występuje lub występowało narażenie na działanie azbestu, wskazano, iż wykonują oni badania okresowe na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

Projektowane rozporządzenie określa zakres przeprowadzania badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu oraz częstotliwość ich wykonywania, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.

W ramach badań profilaktycznych będą wykonywane badania lekarskie, badania diagnostyczne, tj. zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej (wykonane w projekcji tylno-przedniej PA oraz bocznej L) lub tomografia komputerowa wysokiej rozdzielczości (TKWR, ang. high resolution computed tomography - HRCT) lub niskodawkowa tomografia komputerowa (NDTK), badania spirometryczne spoczynkowe oraz badanie ultrasonograficzne jamy brzusznej.

Ponadto lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne będzie mógł w uzasadnionych przypadkach poszerzyć badanie profilaktyczne o dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne.

Jednocześnie proponuje się, aby lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne ustalał jego częstotliwość, biorąc pod uwagę ocenę stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu profilaktycznemu, stanowisko pracy, wielkość narażenia na pył azbestu, staż pracy oraz okres latencji, jednakże badanie to musi być wykonywane co najmniej raz na 2 lata.

Po latach od narażenia na działanie azbestu, byli pracownicy podmiotów stosujących azbest w produkcji doświadczają zachorowań na choroby azbestozależne, a także mają istotnie zwiększone ryzyko wystąpienia nowotworów złośliwych: raka płuca i międzybłoniaków.

Mimo upływu ponad 20 lat od zaprzestania produkcji wyrobów azbestowych, rozpoznawane są ciągle nowe przypadki pylicy azbestowej i nowotworów azbestozależnych wśród osób w przeszłości narażonych na działanie azbestu. Konieczne jest dostosowanie projektowanych przepisów do postępu medycznego w zakresie rodzajów badań, np. wykorzystanie niskodawkowej tomografii komputerowej. Do badania lekarskiego konieczne jest dodanie edukacji antytytoniowej, w związku z udokumentowanym faktem, że palenie papierosów znacząco przyspiesza proces zapadania na choroby azbestozależne. Zatem w projektowanej regulacji wprowadzono określone badania profilaktyczne, które będą miały wpływ na właściwą ocenę diagnostyczną i ochronę zdrowotną osób nią objętych.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na dużych, średnich i małych przedsiębiorców, a także na mikroprzedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt uchwały nie wywiera wpływu na obszar danych osobowych. W związku z tym, nie przeprowadzono oceny skutków ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zakresu i częstotliwości badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Zdrowia **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pani Katarzyna Kęcka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pani Anna Baumann – Popczyk, Dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, e-mail: dep-zp@mz.gov.pl	**Data sporządzenia** 13.02.2026 r. **Źródło:** art. 55 ust. 6 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia:** **MZ 1861**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 55 ust. 6 ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …) wdrażającej do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2668 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2009/148/WE w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (Dz. Urz. UE L 2023/2668 z 30.11.2023).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W ustawie o wyrobach zawierających azbest rozszerzono grupę byłych pracowników uprawnionych do bezpłatnych badań profilaktycznych o zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu w dniu 31 grudnia 2004 r. lub przed tą datą w innych podmiotach, niż wymienione w załączniku do ustawy. W przypadku pracowników aktualnie zatrudnionych w warunkach, w których występuje lub występowało narażenie na działanie azbestu, dookreślono, iż wykonują oni badania okresowe na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

Projektowane rozporządzenie określa zakres przeprowadzania badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na działanie azbestu oraz częstotliwość ich wykonywania, uwzględniając postęp wiedzy medycznej oraz możliwość dokonywania systematycznej oceny stanu zdrowia tych pracowników.

W ramach badań profilaktycznych będą wykonywane badania lekarskie, badania diagnostyczne, tj. zdjęcie radiologiczne klatki piersiowej (wykonane w projekcji tylno-przedniej PA oraz bocznej L) lub tomografia komputerowa wysokiej rozdzielczości (TKWR, ang. high resolution computed tomography - HRCT) lub niskodawkowa tomografia komputerowa (NDTK), badania spirometryczne spoczynkowe, badanie ultrasonograficzne jamy brzusznej.

Ponadto lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne będzie mógł w uzasadnionych przypadkach poszerzyć badanie profilaktyczne o dodatkowe badania lub konsultacje specjalistyczne.

Jednocześnie proponuje się, aby lekarz przeprowadzający badanie profilaktyczne ustalał jego częstotliwość, biorąc pod uwagę ocenę stanu zdrowia osoby podlegającej badaniu profilaktycznemu, stanowisko pracy, wielkość narażenia na pył azbestu, staż pracy oraz okres latencji, jednakże badania te będą musiały być przeprowadzane co najmniej raz na 2 lata.

Po latach od narażenia na działanie azbestu, byli pracownicy podmiotów stosujących azbest w produkcji doświadczają zachorowań na choroby azbestozależne, a także mają istotnie zwiększone ryzyko wystąpienia nowotworów złośliwych: raka płuca i międzybłoniaków. Mimo upływu ponad 20 lat od zaprzestania produkcji wyrobów azbestowych, rozpoznawane są ciągle nowe przypadki pylicy azbestowej i nowotworów azbestozależnych wśród osób w przeszłości narażonych na działanie azbestu. Konieczne jest dostosowanie projektowanych przepisów do postępu medycznego w zakresie rodzajów badań, np. wykorzystanie niskodawkowej tomografii komputerowej. Do badania lekarskiego konieczne jest dodanie edukacji antytytoniowej, w związku z udokumentowanym faktem, że palenie papierosów znacząco przyspiesza proces zapadania na choroby azbestozależne. Zatem w projektowanej regulacji wprowadzono określone badania profilaktyczne, które będą miały wpływ na właściwą ocenę diagnostyczną i ochronę zdrowotną osób nią objętych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania obowiązujące w innych krajach pozostają bez związku z przedmiotem projektu rozporządzenia.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Byli pracownicy zatrudnieni w warunkach, w których występowało albo występuje narażenie na działanie azbestu	około 1000 osób	Instytut Medyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi	podleganie wykonywaniu badań profilaktycznych.

Wojewódzkie Ośrodki Medycyny Pracy	16	-	obowiązek przeprowadzania badań profilaktycznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Odnośnie do ww. projektu rozporządzenia nie prowadzono tzw. pre-konsultacji.

Podmioty, do których projekt rozporządzenia został skierowany w ramach opiniowania i konsultacji publicznych z 30-dniowym terminem na zgłaszanie uwag:

1) Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi;
2) Konsultant krajowy w dziedzinie medycyny pracy;
3) Wojewódzkie Ośrodki Medyny Pracy;
4) Naczelna Rada Lekarska
5) Naczelna Rada Aptekarska;
6) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych;
7) Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych;
8) Krajowa Rada Fizjoterapeutów;
9) Krajowa Rada Ratowników Medycznych;
10) Rada Dialogu Społecznego;
11) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
12) Konfederacja Lewiatan;
13) Związek Pracodawców – Business Centre Club;
14) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
15) Krajowa Izba Gospodarcza;
16) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17) Forum Związków Zawodowych;
18) Federacja Pacjentów Polskich;
19) Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej;
20) Obywatelskie Stowarzyszenie „Dla Dobra Pacjenta”;
21) Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
22) Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej;
23) Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia;
24) Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy;
25) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy;
26) NSZZ „Solidarność”;
27) NSZZ „Solidarność -80”;
28) Związek Rzemiosła Polskiego;
29) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
30) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
31) Polskie Towarzystwo Leczenia Otyłości;
32) Pracodawcy Medycyny Prywatnej;
33) Stowarzyszenie Szpitali Prywatnych;
34) Związek Pracodawców Ratownictwa Medycznego SP ZOZ;
35) Ogólnopolski Związek Pracodawców Podmiotów Leczniczych;
36) Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych;
37) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
38) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy;
39) Polskie Towarzystwo Chorób Płuc,
40) Polskie Towarzystwo Onkologiczne;
41) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.

Projekt rozporządzenia nie został przekazany do opiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, ponieważ nie dotyczy problematyki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie dołączonym do oceny skutków regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
Narodowy Fundusz Zdrowia												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
Narodowy Fundusz Zdrowia												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Zaproponowana zmiana pozostaje bez wpływu na dotychczasowe źródło finansowania sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem okresowych badań lekarskich byłych pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji tj. z części 46 – Zdrowie, dział 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85148 – Medycyna Pracy – „Realizacja umów z zakresu medycyny pracy wykonywanych przez instytuty naukowo-badawcze”. Jednocześnie w projekcie ustawy budżetowej na 2026 r. na realizację ww. zadania zaplanowano 250.000 zł w § 2830 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane regulacje pozostają bez wpływu na sektor dużych, mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane regulacje przyczynią się do przeprowadzania regularnych badań profilaktycznych byłych pracowników zatrudnionych w warunkach, narażenia na działanie azbestu poprzez możliwość wykonania koniecznych badań diagnostycznych i na ich podstawie postawienia odpowiedniej diagnozy, w tym ewentualnego rozpoznania nowych przypadków m.in. pylicy azbestowej i nowotworów azbestozależnych wśród osób w przeszłości narażonych na działanie azbestu.
	osoby starsze i niepełnosprawne	

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: brak.	

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Możliwość odpowiedniej diagnozy, w tym ewentualnego rozpoznania nowych przypadków m.in. pylicy azbestowej i nowotworów azbestozależnych wśród osób w przeszłości narażonych na działanie azbestu poprzez zapewnienie regularnych badań profilaktycznych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Projektowane rozporządzenie będzie stosowane w sposób ciągły.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A Z D R O W I A [1)]

z dnia ……

w sprawie wykazu leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu

Na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy z dnia …… o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się wykaz leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia[2)].

MINISTER ZDROWIA

---

1) Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1004).

2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście (Dz. U. poz. 1603), które traci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. z … r. poz. …).

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Zdrowia
z dnia … .

WYKAZ LEKÓW STOSOWANYCH W PRZYPADKU ROZPOZNANIA CHORÓB WYWOŁANYCH NARAŻENIEM NA DZIAŁANIE AZBESTU

Lp.	**Kategoria dostępności**	**Nazwa produktu leczniczego**	**Postać farmaceutyczna**	**Dawka**	**Opakowanie**	**Numer GTIN**
1	2	3	4	5	6	7
IPRATROPII BROMIDUM						
1	Rp	Atrodil	aerozol inhalacyjny, roztwór	20 mcg/dawkę inh.	1 pojemnik 10 ml (200 dawek)	05909991185879
2	Rp	Atrovent	roztwór do nebulizacji	0,25 mg/ml	1 butelka 20 ml	05909990322114
3	Rp	Atrovent N	aerozol inhalacyjny, roztwór	20 mcg/dawkę inh.	1 poj. 10 ml (200 dawek)	05909990999019
4	Rp	Ipravent Inhaler	aerozol inhalacyjny, roztwór	20 mcg/dawkę inhalacyjną	1 poj. 200 dawek	05909991306236
SALBUTAMOLUM						
5	Rp	Aspulmo	aerozol inhalacyjny, zawiesina	100 mcg/dawkę inh.	1 poj. 10 ml	05909990848065
6	Rp	Buventol Easyhaler	proszek do inhalacji	100 mcg/dawkę	1 inhalator 200 dawek proszkowy +	05909991106928

					pojemnik ochronny	
7	Rp	Buventol Easyhaler	proszek do inhalacji	200 mcg/dawkę	1 inhalator 200 dawek proszkowy + pojemnik ochronny	05909991107826
FENOTEROLI HYDROBROMIDUM						
8	Rp	Berotec N 100	aerozol inhalacyjny, roztwór	100 mcg/dawkę inh.	1 poj. 10 ml (200 dawek)	05909990376414
FENOTEROLI HYDROBROMIDUM + IPRATROPII BROMIDUM						
9	Rp	Atrodil Combo	roztwór do nebulizacji	(0,5 mg + 0,25 mg)/ml	1 butelka 25 ml	05903060632462
10	Rp	Berodual N	aerozol inhalacyjny, roztwór	(50 mcg + 21 mcg)/dawkę inh.	1 poj. 200 dawek	05909990917815
11	Rp	Bromiduo	roztwór do nebulizacji	(0,5 mg + 0,25 mg)/ml	1 butelka 25 ml	05900411010702
AMOXICILLINUM						
12	Rp	Amotaks	kapsułki twarde	500 mg	20 kaps.	05909991089108
13	Rp	Amotaks Dis	tabletki	500 mg	20 tabl.	05909991089122
14	Rp	Amotaks Dis	tabletki	750 mg	20 tabl.	05909991089139
15	Rp	Amotaks DIS	tabletki	750 mg	16 tabl.	05909991043629

16	Rp	Amoxicillin Aurovitas	tabletki do sporządzania zawiesiny doustnej	1000 mg	16 tabl.	05909991373139
17	Rp	Hiconcil	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	250 mg/5 ml	1 butelka 64,8 g proszku/100 ml zawiesiny	05909990083619
18	Rp	Hiconcil	kapsułki twarde	500 mg	16 kaps.	05909990066117
19	Rp	Ospamox	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	500 mg/5 ml	1 butelka 100 ml	05909990781874
20	Rp	Ospamox	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	500 mg/5 ml	1 butelka 60 ml	05907626702361
21	Rp	Ospamox	tabletki powlekane	1000 mg	16 tabl.	05909990293322
22	Rp	Ospamox	tabletki powlekane	1000 mg	20 tabl.	05909990778041
AMOXICILLINUM + ACIDUM CLAVULANICUM						
23	Rp	Amoksiklav	tabletki powlekane	500 mg + 125 mg	14 tabl.	05909990081912
24	Rp	Amoksiklav	tabletki powlekane	875 mg + 125 mg	14 tabl.	05909991243319
25	Rp	Amoksiklav	tabletki powlekane	875 mg + 125 mg	14 tabl.	05909991250324

26	Rp	Amoksiklav QUICKTAB	tabletki do sporządzania zawiesiny doustnej	500 mg + 125 mg	14 tabl.	05909990646906
27	Rp	Amylan	tabletki powlekane	875 mg + 125 mg	14 tabl.	05909991284237
28	Rp	Amylan ES	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	600 mg/5 ml + 42,9 mg/5 ml	1 butelka 100 ml	05901797711115
29	Rp	Auglavin PPH	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej, w saszetce	875 mg + 125 mg	14 sasz. 1 g	05903060615908
30	Rp	Auglavin PPH	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	(400 mg + 57 mg)/5 ml	1 butelka 140 ml	05909991343262
31	Rp	Auglavin PPH	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	(400 mg + 57 mg)/5 ml	1 butelka 70 ml	05909991343255
32	Rp	Augmentin	tabletki powlekane	500 mg + 125 mg	14 tabl. (2 x 7)	05909990368235
33	Rp	Augmentin ES	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	(600 mg + 42,9 mg)/5 ml	1 butelka 100 ml	05909990614318
34	Rp	Co-amoxiclav Bluefish	tabletki powlekane	500 mg + 125 mg	14 tabl.	05909990744800

35	Rp	Hiconcil combi	proszek do sporządzania zawiesiny doustnej	(400 mg + 57 mg)/5 ml	1 butelka 14 g	05909991233846
36	Rp	Taromentin	tabletki powlekane	500 mg + 125 mg	21 tabl.	05909990430611
DOXYCYCLINUM						
37	Rp	Doxycycline Genoptim	kapsułki twarde	100 mg	10 kaps.	05909991495497
38	Rp	Doxycyclinum Polfarmex	kapsułki twarde	100 mg	10 kaps.	05909991330576
CYCLOPHOSPHAMIDUM						
39	Rp	Endoxan	tabletki drażowane	50 mg	50 tabl.	05909990240814
CLARITHROMYCINUM						
40	Rp	Fromilid 250	tabletki powlekane	250 mg	14 tabl.	05909990773626
41	Rp	Klabax	tabletki powlekane	250 mg	14 tabl. (1 x 14)	05909990081165
42	Rp	Klabax	tabletki powlekane	500 mg	14 tabl.	05909990045532
43	Rp	Klabax	tabletki powlekane	500 mg	20 tabl.	05909990045549
FUROSEMIDUM						
44	Rp	Furosemid Medreg	tabletki	40 mg	30 tabl.	08595566451974
45	Rp	Furosemidum Aurovitas	tabletki	40 mg	30 tabl.	05909991434588
SULFAMETHOXAZOLUM + TRIMETHOPRIMUM						

46	Rp	Bactrim	syrop	(200 mg + 40 mg)/5 ml	1 butelka 100 ml	05909990312610
47	Rp	Bactrim	tabletki	400 mg + 80 mg	20 tabl.	05909990276219
48	Rp	Bactrim Forte	tabletki	800 mg + 160 mg	10 tabl.	05909990501304
49	Rp	Bactrim Forte	tabletki	800 mg + 160 mg	10 tabl.	05909991530426
50	Rp	Bactrim Forte	tabletki	800 mg + 160 mg	10 tabl.	05909991529161
51	Rp	Biseptol	zawiesina doustna	(200 mg + 40 mg)/5 ml	1 op. 100 ml	05909990117819
52	Rp	Biseptol 120	tabletki	100 mg + 20 mg	20 tabl. w blistrze	05909990117529
53	Rp	Biseptol 480	tabletki	400 mg + 80 mg	20 tabl.	05909990117611
54	Rp	Biseptol 960	tabletki	800 mg + 160 mg	10 tabl. w blistrze	05909990117710
MORPHINI SULFAS						
55	Rp	MST continus	tabletki powlekane o zmodyfikowanym uwalnianiu	10 mg	60 tabl.	05909990476237
56	Rp	MST continus	tabletki powlekane o zmodyfikowanym uwalnianiu	30 mg	60 tabl.	05909990476336
57	Rp	MST continus	tabletki powlekane o	60 mg	60 tabl.	05909990476435

			zmodyfikowanym uwalnianiu			
58	Rp	Oramorph	krople doustne, roztwór	20 mg/ml	1 butelka 20 ml	05909991436902
59	Rp	Sevredol	tabletki powlekane	20 mg	60 tabl.	05909990336425
THEOPHYLLINUM ANHYDRICUM						
60	Rp	Theospirex retard 300 mg	tabletki powlekane o przedłużonym uwalnianiu	300 mg	50 tabl.	05909990261215
MORPHINI HYDROCHLORIDUM						
61	Rp	Vendal retard	tabletki powlekane o przedłużonym uwalnianiu	10 mg	30 tabl.	05909990743827
62	Rp	Vendal retard	tabletki powlekane o przedłużonym uwalnianiu	30 mg	30 tabl.	05909990743926
63	Rp	Vendal retard	tabletki powlekane o przedłużonym uwalnianiu	60 mg	30 tabl.	05909990744022

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia …. o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …).

Celem projektowanego rozporządzenia jest określenie wykazu leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu, a tym samym urealnienie realizacji normy wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Wykaz ten w dużej mierze bazuje na wykazie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7a ust. 4 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708), która utraci moc na podstawie art. 81 ustawy z dnia …. o wyrobach zawierających azbest, podlegał jednak uaktualnieniu.

Wykaz leków stanowiący załącznik do ww. rozporządzenia był w części nieaktualny, gdyż bazował na stanie dostępności do leków (determinowanym stanem dopuszczenia danych leków do obrotu) istniejącym przed przeszło dwiema dekadami. Pod tym kątem wymagał on uaktualnienia. Wykaz został również zaktualizowany w zakresie niektórych obecnie dostępnych w obrocie leków, które nie istniały w momencie wejścia w życie dotychczasowego rozporządzenia.

Załącznik do projektowanego rozporządzenia opracowano we współpracy z Konsultantem Krajowym w dziedzinie chorób płuc.

Projektowane rozporządzenie wywrze wpływ na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Wpływ ten przejawi się w konieczności stosowania się do wymagań projektowanego rozporządzenia przez ww. kategorie wielkościowe przedsiębiorców przede wszystkim prowadzących apteki ogólnodostępne. W praktyce oznacza to konieczność uaktualnienia wiedzy przez personel apteczny realizujący recepty zawierające kod uprawnienia dodatkowego „AZ” w zakresie zakresu produktów leczniczych przysługujących świadczeniobiorcom, którym uprawnienie to przysługuje.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga uwzględnienia w nim przepisów przejściowych ani dostosowujących. Liczba recept wystawiany z uwzględnieniem kodu uprawnienia dodatkowego „AZ” jest bardzo niewielka. Faktem jest wprawdzie, że w pewnym zakresie załącznik do projektowanego rozporządzenia różni się pod względem

asortymentowym w stosunku do określonego w rozporządzeniu poprzedzającym projektowane rozporządzenie, niemniej jednak różnice te są niewielkie. Trudna do wyobrażenia jest sytuacja, w której recepta dla osób chorujących w związku z ekspozycją na azbest, wystawiona na lek przysługujący ww. świadczeniobiorcom na podstawie dotychczasowych przepisów, nie mogłaby zostać zrealizowana na podstawie projektowanych przepisów i na podstawie recepty wystawionej po ich wejściu w życie (w tym w związku ze zmianami wykazu leków przysługujących osobom leczącym się w związku z chorobami wywołanymi przez azbest), gdyż w zakresie, w jakim wykaz ten został ograniczony produktowo, wynikało to z faktu, że część leków ujętych w dotychczasowym rozporządzeniu przestała być w ogóle dostępna w obrocie (w tym przestała mieć status leków dopuszczonych do obrotu). Tym samym niemożliwa jest sytuacja skutecznego wystawienia i zrealizowania recepty na taki lek, a więc zbędna byłaby regulacja na potrzeby zabezpieczenia sytuacji, która w praktyce nie ma prawa wystąpić.

Należy wskazać również, że w niewielkim zakresie wykaz leków stanowiący załącznik do projektowanego rozporządzenia, zawiera nowe pozycje (nieuwzględnione we wcześniejszym wykazie), natomiast w odniesieniu do nich przepisy przejściowe czy dostosowawcze nie mają zastosowania z samej swojej istoty.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowane rozporządzenie nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 lub art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projektowane rozporządzenie nie wywrze wpływu na obszar danych osobowych, ponieważ nie zawiera przepisów, które jakkolwiek wiązałyby się z przetwarzaniem tego

rodzaju danych. Projektowane rozporządzenie określa bowiem jedynie wykaz leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu. W związku z tym, nie przeprowadzono oceny ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu, w tym w szczególności przez działania poza-legislacyjne.

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu leków stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Zdrowia **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Pani Katarzyna Kacperczyk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Pan Mateusz Oczkowski Dyrektor Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji w Ministerstwie Zdrowia, tel.: 22 53 00 191, e-mail: dep-pl@mz.gov.pl	**Data sporządzenia** 13 lipca 2026 r. **Źródło:** Art. 57 ust. 2 ustawy z dnia …… o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. poz. …) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia:** MZ …

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany jest problem utraty mocy przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście (Dz. U. poz. 1603), które utraci moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia … o wyrobach zawierających azbest (Dz. U. z … r. poz. …).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanym rozporządzeniu określa się na nowo wykaz produktów leczniczych stosowanych w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu, co stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego w tym zakresie, a zatem stanowi jedyne możliwie rozwiązanie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie przeprowadzono analizy porównawczej z innymi krajami Unii Europejskiej, ponieważ nie wymaga tego charakter dokonywanych zmian.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
świadczeniobiorcy	potencjalnie kilka tysięcy osób		Określenie zakresu produktów leczniczych przysługujących bezpłatnie w związku z chorobami wywołanymi ekspozycją na azbest.
apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	ok. 12,4 tys. aktywnych aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych	rejestr aptek: https://rejestrymedyczne.ezdrowie.gov.pl/ra/search/public	Określenie zakresu produktów leczniczych wydawanych pacjentom bezpłatnie w związku z chorobami tych osób wywołanymi ekspozycją na azbest.
Narodowy Fundusz Zdrowia	1	przepisy prawa	Obowiązek zapewnienia finasowania zaopatrzenia w produkty lecznicze stosowane w leczeniu chorób wywołanych narażeniem na działanie azbestu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie przeprowadzono pre-konsultacji przed opracowaniem projektu.

Projekt zostanie poddany procesowi uzgodnień oraz zostanie przedstawiony do opiniowania i konsultacji publicznych z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag, do następujących podmiotów:

1) Związku Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
2) Związku Pracodawców Business Centre Club;
3) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;

4) Forum Związków Zawodowych;
5) Pracodawców RP;
6) Konfederacji Lewiatan;
7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego;
8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
9) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
10) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Lekarzy;
11) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Pielęgniarek i Położnych;
12) Federacji Przedsiębiorców Polskich;
13) Związku Rzemiosła Polskiego;
14) Naczelnej Rady Aptekarskiej;
15) Naczelnej Rady Lekarskiej;
16) Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych;
17) Związku Pracodawców Aptecznych PharmaNET;
18) Związku Aptek Franczyzowych;
19) Związku Aptekarzy Pracodawców Polskich Aptek (ZAPPA);
20) Związku Zawodowego Pracowników Farmacji;
21) Izby Gospodarczej „Farmacja Polska”;
22) Izby Gospodarczej Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
23) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
24) Głównego Inspektora Farmaceutycznego;
25) Centrum e-Zdrowia;
26) Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia;
27) Rady Dialogu Społecznego;
28) Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc;
29) Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Chorób Płuc.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Zdrowia, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania dołączonym do niniejszego formularza oceny po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0,02	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,42
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,02	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,42
Saldo ogółem	0,02	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,42
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,02	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,42

Źródła finansowania	Projekt rozporządzenia nie wywrze wpływu na sektor finansów publicznych ponad dotychczas wywierany. Zmianie ulega jedynie mechanizm finansowania, środki z budżetu państwa, z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia, będą przekazywane

	Narodowemu Funduszowi Zdrowia w formie dotacji podmiotowej, o której mowa w art. 131d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Istnieje grupa dużych przedsiębiorstw prowadzących apteki ogólnodostępne; głównie dotyczy to tzw. „sieci aptecznych" skupiających w niektórych przypadkach nawet kilkaset aptek ogólnodostępnych, będących pracodawcami często więcej niż 250 pracowników (co jest granicą kwalifikacji przedsiębiorstwa jako dużego). Projektowane rozporządzenie wywrze wpływ na te podmioty przez określenie zakresu produktów leczniczych wydawanych pacjentom bezpłatnie w związku z chorobami tych osób wywołanymi ekspozycją na azbest.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie wywrze wpływ na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Wiele spośród podmiotów prowadzących apteki ogólnodostępne, a więc adresatów projektowanych rozwiązań, są to przedsiębiorcy wymienionych kategorii wielkościowych. Wpływ ten przejawi się w określeniu zakresu produktów leczniczych wydawanych pacjentom bezpłatnie w związku z chorobami tych osób wywołanymi ekspozycją na azbest.
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe	Dostęp do bezpłatnych produktów leczniczych przez osoby cierpiące na choroby wywołane narażeniem na działanie azbestu.
	osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Dostęp do bezpłatnych produktów leczniczych przez osoby cierpiące na choroby wywołane narażeniem na działanie azbestu.
Niemierzalne		

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Określenie zakresu produktów leczniczych przysługujących bezpłatnie w związku z chorobami wywołanymi ekspozycją na azbest.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektowanego rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.950.546.2026 / 15
PR
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
Dot.: RM-0610-203-26

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ignacy Niemczycki
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pan Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki

Tel.: +48 22 523 8788
iniemczycki.sekretariat@msz.gov.pl
www.gov.pl/dyplomacja

Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa